De herkomst van **Nifterlaca**, en nog veel meer!

Inleiding (dat na blz. 2 is overgegaan in een werkstukje voor **Vlaamse naamkundigen**)

De **praktijk** van de wetenschap der plaatsnaamkunde is:

De **oudste vermeldingen** van plaats- en riviernamen verklaren, **zoals zij zijn overgeleverd in de vroege- en middeleeuwse bronnen**. Dat is te zien in alle plaatsnamenboeken. Naamkundigen vermelden dat trouwens zelf ook in de inleidingen van hun plaatsnamenboeken.

"Tussen het ontstaan van een naam en zijn eerste bewaarde attestatie, liggen eeuwen, soms veel eeuwen van **onbekende evolutie**." Dr. M. Gysseling, 1960

Naamkundigen doen daar géén onderzoek naar. Zij vergelijken wel, **……** maar een beetje! **Zij zijn éénpuntig gericht op verkláren**. Zie alle plaatsnamenboeken.

Ik ben in een intensief **vergelijkend** onderzoek terecht gekomen. Ik was op zoek naar iets, en ontdekte iets anders, **twee evoluties**:

Uit vele namen uit de vroeg- en middeleeuwse bronnen is de L weggevallen.

Vele plaatsnamen hebben een klankomwisseling ondergaan.

Die evoluties zijn ONBEKEND in naamkundige kringen.

"Het mag vanzelfsprekend zijn, dat de **verklaring** van de herkomst op **taalkundige gronden** van een plaatsnaam het werk is van **specialisten in de historische taalkunde**."
(Zie *De Vlaamse Gemeentenamen,* blz. 9.)

Ik ben het daar mee eens. Ik heb dan ook nimmer plaatsnamen verkláárd! Maar waarom rekent men mij juist daar uitgerekend op af? Dan blijkt dat men mijn werk niet eens heeft gelezen. Men heeft er even een blik in geworpen, met het vooroordeel: Weer eentje die denkt het beter te weten dan wij, wetenschappers! Ik heb respect voor de taalkundige kennis van naamkundigen.

Ik heb van vele plaats- en riviernamen de werkelijke herkomst ontdekt.

Nogmaals, plaatsnaamkunde is in de praktijk: **De oudste namen verklaren**. Maar wat hebben die verklaringen nog voor waarde, als blijkt, uitkomst van vergelijkend onderzoek in hetzelfde grote oude taalgebied, dat een L is weggevallen of een klankomwisseling heeft plaats gevonden?

Dat de L is weggevallen, of een klankomwisseling heeft plaats gevonden, is niet de uitkomst van taal*kunde* of van naam*kunde*, maar uitkomst van een **intensieve vergelijkende methode**.

"De **verklaring** van plaatsnamen is een **terrein**, dat met de verraderlijkste valkuilen bezaaid is."
Dr. J. de Vries, 1962 **Dat is een waarheid als een koe!**

Prof. dr. J.A. Huisman schreef mij in 1993: "Het terrein van de historische naamkunde ziet er weliswaar onschuldig uit, maar het is in feite een spekgladde en flinterdunne ijsbaan."

En ik verzond mijn werk nog wel om dát juist aan te tonen! Ik ben nooit op het **terrein** van de historische naamkunde werkzaam geweest! Ik verklaar geen namen. Ik heb immers geen historische taalkunde gestudeerd. **Mijn onderzoek is van een geheel andere orde**.
Enkele voorbeelden:

Naamkundigen verklaren b.v. Astene (zij hebben er een halve pagina voor nodig), en vergelijken die slechts met twee andere plaatsen Astene. Ik heb nooit Astene in Vlaanderen of Noordbrabant willen verklaren. Ik ben bij Aste-ne terecht gekomen, ontdekkend dat Aste-ne in oorsprong Alste-ne moet zijn geweest. Ik zag dat in de gedetailleerde atlas, de lokaliseringen aan stromen, en wat er aan die stromen nog meer te zien is. Ik heb later Aste-ne **vergeleken** met Aste-rode in Duitsland, 1239 Alsten-rode! En dit is maar één van de vele te geven voorbeelden. Zo ontdekte ik op dezelfde wijze dat Isala (de IJssel), de klankomwisseling is van Ila-sa. Ik vond dat later weer gewoon bevestigd, zo ook weer onlangs, te zien in mijn artikel 'De herkomst van Niftarlaca'.
De rivier de Ille in Bretagne, voorheen Isla (Isala, < Ila-sa), Ysla (Ysala, < Yla-sa), en Yle. Zie hierna. (De onderstreepte namen zijn de oude namen, en de huidige.)
Heb ik dan een historisch-naamkundig onderzoek willen maken, zonder daarvoor de zo noodzakelijke kennis te bezitten? Mag ik niets onderzoeken? Zijn Aste-ne en Isala pas Alste-ne en Ila-sa als ik aan een universiteit historische taalkunde heb gestudeerd? Is Ettenbach, zijstroom van de Elte, pas dan de afgesleten vorm van Eltenbach? Is Emman-thorpe, 1006, oude naam van Emmen-dorf, aan de Elbe-stroom de Ilmen-au, 10e eeuw Elman-au, pas dan de afgesleten vorm van Elman-thorpe? Hoe lang zou ik nog door kunnen gaan, met vele namen? **Nog héél**, **héél lang!**

En naamkundigen verklaren <u>al</u> <u>die</u> <u>namen</u> ……. alsof ze zuiver zijn overgeleverd!

"Bij de verklaring van de naam spelen de oude vormen een belangrijke rol. Dit hangt daarmee samen dat plaatsnamen in de loop der tijd sterk van vorm veranderd kunnen zijn. Wil men een plaatsnaam correct verklaren, dan is het in de eerste plaats noodzakelijk dat men over oudere vormen beschikt. Zonder oude vormen is het geven van een verklaring veelal een hachelijke zaak." (Zie *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie*, blz. 7.)
Mijn vergelijkend onderzoek toont aan: Het blijft in vele gevallen nog steeds een hachelijke zaak. Ik heb immers ontdekt dat vele oude vormen uit de vroege middeleeuwen niet de oorspronkelijke vormen zijn.

Een ieder kan nu over die oudere vormen beschikken. Zij zijn moeizaam en tijdrovend verzameld door naamkundigen. (Ik denk hier aan dr. M. Gysseling, dr. E.W. Förstemann, en vele anderen.)
Ik heb veel van die oudere vormen intensief met elkaar vergeleken. Ik heb ze opgezocht in de gedetailleerde atlas, nogmaals, de lokaliseringen aan stromen, en wat er aan die stromen nog meer te zien is. Ik heb dat niet alleen in Nederland en België gedaan, maar ook in Luxemburg, Noord-Frankrijk, Duitsland, Oostenrijk, Zwitserland, en in mindere mate ook in Engeland.
Zo heb ik van vele namen de herkomst ontdekt. Zij zijn VERMINKT overgeleverd in de geschreven bronnen. Zij komen in oorsprong overeen met ***Unsere ältesten Flussnamen*** van prof. **Krahe**, althans de zuiver overgeleverde vormen daarin. Want ook prof. Krahe heeft niet beseft dat uit vele namen de L is weggevallen, dat vele namen een klankomwisseling hebben ondergaan.
Mijn gevonden herkomsten vormen weliswaar slechts een klein gedeelte van het enorm grote plaatsnamenbestand, maar wel van groot belang, immers afgeleid van **onze oudste riviernamen**.

Ik heb steeds meer ontdekt in de afgelopen jaren. Het gaat maar door, veel verder dan een L die weggevallen is uit Aste-ne.

Ik geef hier een voorbeeld, speciaal voor naamkundige **Luc Van Durme**, die niet heeft willen reageren op mijn herkomst van de naam **Aalst** (dezelfde als die van **Krahe**!) omdat hij geen **dovemansgesprek** met mij wilde, zo begreep ik van **Dirk Van de Perre**, de redactie-secretaris van de Geschiedkundige Vereniging '**Het Land van Aalst'**. (Zie mijn onderzoek 'De herkomst van de naam Aalst'.)

In *De Vlaamse Gemeentenamen* wordt bij Denderbelle de **rivier** de **Dender**, zijstroom van de **Schelde**, in de vroege middeleeuwen **Tenra** en **Tenera**, als volgt verklaard: "een afleiding met het hydronymische suffix ***-ara*** van de Indo-Europese wortel ****ten-*** 'dreunen', verwant met Nederlands ***donder*** (EWN), dus 'de dreunende, de bruisende'. (Gy1978).(md,pk)."

De verklaring is van **Magda Devos** en **Paul Kempeneers**, die hun kopij voor Oost-Vlaanderen hebben voorgelegd aan **Luc Van Durme** (zie p. 14 van *De Vlaamse Gemeentenamen*).

Elene (deelgemeente van **Zottegem**), 1184 **Elne** (zie Gysseling), is een dorp in de **Denderstreek**, gelegen aan de **Molenbeek** (25 km), zijstroom van de **Dender**.
De Molenbeek mondt uit in de **Dender** bij **Hofstade**, deelgemeente van **Aalst**.
Luc Van Durme is geboren in **Zottegem** in 1947.

Elene, 1184 **Elne**, wordt verklaard (dus onder supervisie van **Luc Van Durme**) als volgt: "Naam met een onduidelijke overlevering en etymologie. Het meest waarschijnlijk is een ontwikkeling uit Voorgermaans ****kelina*** 'schitterend' (Gy1982), in het Nederlands 'helder'. Door Germaanse klankverschuiving evolueerde de vorm tot ****helina*** en later (door verlies van de h in beginpositie en verdoffing) tot **Elen**. De gemeentenaam betekent dus 'helder water'."

Wáárom is er bij het vele **Ella**, **Ela** in de bronnen, sprake van "een onduidelijke overlevering"?! **Ella-na**, **Elna** en **Ela-na**, **Eelna**, "mit ***n***-Suffix", is een oude **riviernaam** in Europa, wijd verbreid. **Eelna** is altijd **> Ena**. Zelfs **Elna** is ook wel **> Enna** (zie Top.W.b. Gy.).

De herkomsten van de **rivier** de **Dender** of **Dendre** zijn, de evoluties:

Elna-ra > Enna-ra > En-ra, waarna **Tenra**

Eelna-ra > Ena-ra, waarna ..... **Tenera**

Elne-dre > Enne-dre > En-dre, waarna **Dendre**

Er zijn vele **oude riviernamen**, die vooraf gaan met de hoofdletters **T**, **D** en **N**. **Zij zijn te zien in dit werkstuk**. Zij kwamen op mijn weg toen ik terecht kwam bij de vroeg-middeleeuwse gouw **Nifter-laca**, dat, zoals uit vele vergelijkingen blijkt, moet worden gelezen als **Ifter-laca**, de afgesleten vorm van **Ilfter-laca**.

Mijn vergelijkend onderzoek toont aan: Alle *stromen* werden vóór onze jaartelling beschouwd als, en aangeduid met (ook zeer vele nederzettingen aan *stromen*):
Ale, **Alle** en **Elle**, **Ele**, **Yle**, **Ille**, met vele afleidingen. Die afleidingen kan men vinden in *Unsere ältesten Flussnamen* van **Krahe**, zoals "mit *n*-Suffix", "mit *m*-Suffix", "mit *s*-Suffix", "mit *r*-Bildung", "mit *t*-Bildung", "mit *st*-Bildung", enz., enz.
Zonder afleiding zijn rivieren nu nog Ale, Alle en Elle, Ele, Yle, Ille geheten. Zo zijn er ook vele rivieren, en zeer vele nederzettingen, die zijn ontstaan met een afleiding daarvan. En juist uit die namen is in de loop der tijd de L weggevallen, of de namen hebben een klankomwisseling ondergaan. Bovendien zijn de namen uit die tijd veel ingewikkelder van vorm, veelal bestaande uit meerdere afleidingen, bovendien vaak ook nog gevolgd door een element als thorp, heim, enz.
Naamkundigen hebben b.v. voor **Adilinis-wilare**, ligging onbekend, geen verklaring. Ik ook niet. **Maar ik weet wel de herkomst**. Het is de **klankomwisseling** van **Ali-di-nis-wilare** (Ale-de-nes-wilare). Men zal moeten zoeken naar een plaats **Aeldes-wilare**, dan zeker ook nog geworden tot **Ades-wilare**. Het is maar één van de zéér vele te geven voorbeelden!

Ele-ne aan de **Dender**-*stroom* de Molenbeek, 1184 **Elne**, < **Elle-ne**, is de afleiding "mit *n*-Suffix". (**Ele-ne** is ook geworden tot de klankomwisseling **Enele**! Zie Top.W.b. v. Gysseling.)
Is **Ele-re**, ook **Elle-re**, de afleiding "mit *r*-Bildung" nu ook nog 'helder water', met grondvorm (zie **Krahe**) **Ale-re**, **Alle-re**? Zie *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 37.
Is **Ele-me**, ook **Elle-me**, de afleiding "mit *m*-Suffix", ook geworden tot de klankomwisselingen Emele en Emmele (onbekend in naamkundige kring), nu ook nog 'helder water'?
Is **Ele-te**, ook **Elle-te**, de afleiding "mit *t*-Bildung", ook geworden tot de klankomwisselingen Etele en Ettele (onbekend in naamkundige kring), nu ook nog 'helder water'? Enz.

Ale-ne, **Alle-ne** "und im Ablaut damit" **Elle-ne**, **Ele-ne**, **Yle-ne**, **Ille-ne**, een wijd verbreide oude **riviernaam**, "mit *n*-Suffix", komt, en kwam ook voor als **Aelne**, **Alne** "im Ablaut damit" **Elne**, **Eelne**, **Ylne**, **Ilne**, de samentrekkingen daarvan, in de loop der eeuwen geworden tot **…….....**

Ane, **Anne** en **Enne**, **Ene**, **Yne**, **Inne**, ook weer **wijd verbreid**.

Alleen **Alne** en **Elne** zijn ook **zuiver** overgeleverd, maar niet als een tweede element volgde. Dan werden de namen **altijd** tot **Anne-** en **Enne-**. Ik heb dat veelvuldig in al mijn onderzoeken aangetoond.

Tenera en **Tenra**, de oude vermeldingen van de **Dender**, zijn ontstaan uit **Ele-ne** (bij **Eelne**, **> Ene**), en **Elne**, zoals aan de **Dender**-*stroom* de Molenbeek, maar dan met de afleiding "mit *r*-Bildung", dus **……** **Eelne-ra** en **Elne-ra**, in de loop der tijd geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende **Ene-ra** en **Enne-ra**, **Enra**, waarna **Tenera** en **Tenra**.

Tannara in "**Tandern**, 9. Jh., südlich Schrobenhausens b. Aichach, **Tannara**, **Tanneron**, **Tannern**" (z. Köbler), was eertijds **Alna-ra** "im Ablaut damit" **Elna-ra**, **Eelna-ra**, "in de loop der eeuwen, soms veel eeuwen", "op de *vlugste* en dan ook *vluchtigste* manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen", geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende **……..** **Anna-ra** en **Enna-ra**, **En-ra**, **Ena-ra**, waarna **Tannara** en **Tenra**, **Tenara**.Tenera is ook Tenara.

Anner, zijrivier van de **Lahn**, in 959 **Ana-ra**, waarna **An-re** (zie Köbler), was in oorsprong **Aelna-ra** en **Alna-ra** en **Alne-re**. De **Anner** zou eigenlijk **Alner** of **Aelner** moeten heten, **naar de herkomst**.

Vergelijk de **rivier** de **Ellen** (**< Elle-ne**, óók **> Elne**), zijrivier van de **Solway-Firth** in **Groot-Brittannië**, ca. 1200 **Alne**, waaraan **Aller-dale**, in 1060 **Alner-dall** (zie prof. Nicolaisen). De rivier is **Alne** "und im Ablaut damit" **Elne**. Zie **Krahe**, *Unsere ältesten Flussnamen*, p.36: "Mit *n*-Elementen sind gebildet **Alna**, **> Ale**, **Fluss** in Ostpreussen. Im Ablaut dazu steht **Elna.**"

Enna, **1178**, **waterloop** bij Saint-Pierre-Brouck, 1106 **flumen** **Hele-ne** (zie Gysseling), komt op hetzelfde neer als **…….** **Ele-ne** èn **Elne**, zoals aan de **Molenbeek**, zijstroom van de **Dender**, de nederzetting Elene, 1184 Elne, deelgemeente van Zottegem.

Enna, **1178** (!), was in oorsprong immers **Elna**.

Elna, **867** (!), is de oude naam van de **rivier** de **Enne** in Pas-de-Calais, nu Liane geheten (zie Gysseling).

Elna-ra werd in de loop der eeuwen tot **Enna-ra**, waarna **Enra**, en vervolgens **Tenra** (bij vele andere namen het geval, die **T**, **zie dit werkstuk**!), oude naam van de **Dender**.

Op blz. 41 van dit omderzoek volgen alvast meerdere namen zoals Tenera en Tenra!

Enne-court bij Lille was in 1183 **Ana-court** (zie Gysseling), in oorsprong **Elne-court**, met de grondvorm **Aelna-court**, of anders gezegd **…….** **Aelna-court** "und im Ablaut damit" **Elne-court**. Zie nog veel meer treffende voorbeelden in mijn onderzoek, zoals vooral in 'VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen!'

Vergelijk **Elene**, 1184 **Elne**, aan de **Dender**-*stroom* de **Molenbeek**, met **……** **Elnes** aan de **Aa** in Pas-de-Calais, 12e eeuw **Enla**, **Enele**, **Henli-aco**, **Elne** en **Helne** (zie Gysseling). Enla, Enele en Henli-aco zijn de klankomwisselingen van **Elna**, **Elene** en **Helni-aco**.

Vergelijk opnieuw **Elne**, 1184, nu **Elene**, aan de **Dender-*stroom*** de Molenbeek.

Vergelijk

Elene, in 1184 **Elne**, aan de **Dender**-*stroom* de **Molenbeek**, met **Elene** en met **Enne-there**, beide plaatsen aan de **Regge**-*stroom*, en daarnaar genoemd, zijstroom van de **Vecht** in **Overijssel**.

Enne-there was eertijds **Elne-there**, op hetzelfde neerkomend als **….** **Elne-dere**, **Elne-dre**, ... herkomst van de **Dendre**, eerder **En-dre**, **Enne-dre**, < **Elne-dre**.

Elene wordt nu aangeduid met **Eelen**. **Enne-there**, 12e eeuw, is de oudste naam van **Enter**, **En-ter**, eerder **Enne-ter**, in oorsprong **……** **Elne-ter**.

Verglijk **En-der**, eerder **Enne-der**, in oorsprong **Elne-der**, herkomst van **Den-der**,... **de Ender**.

Vergelijk:

Enne-tières-en-Weppes bij **Lille**, aan een **Deule**-stroom, in 1006 **Ane-tières** en in 1361 **Anne-tières** (z.internet), was eertijds **Aelne-teres** en ..... **Alne-teres**, "und im Ablaut damit" **Elne-teres**. De Deule is een zijstroom van de Schelde (Escaut), via Leie (Lys).

Enne-quin, ook bij **Lille**, 1147 **Ana-kin**, 1164 **Ane-kin** (zie Gysseling), was in oorsprong **……**

Elne-kin, met grondvorm **Aelna-kin**.

Vergelijk **Alquines**, Vlaams **Alken**, bij Saint Omer in Pas-de-Calais, 1105 **Ale-kin**, 1156 **Ale-ki-na**, 1177 **Ale-chi-na** (z. Gysseling). **Ale**-ne werd bij **Ael-ne**-kin tot **Ane**-kin. **Aquines** is genoemd naar een **Aa**-*stroom*.

De herkomst van **Enschede**:

En-schede, 12e eeuw **Ane-schedhe** en **Anne-schethe**, was eertijds **Aelne-schedhe** en **Alne-schethe**, "im Ablaut" **Elne-schede**, 'waterscheiding van Ale-ne, Alle-ne en Elle-ne, samengetrokken tot Ael-ne, Al-ne en El-ne'.

"Enschede werd vroeger uitgesproken als **En-schéde**", eerder **Enne-schede**. "**Enschede en beken horen bij elkaar**. In en rond Enschede lagen en liggen diverse beken, die een samenhangend watersysteem vormen. Uit dit systeem is door ontwikkelingen in de tijd een deel verdwenen, dat nu deels opgevangen wordt door het rioolsysteem." "**Enschede is qau ligging een bron**. Vroeger ontsprongen, halverwege de stuwwal, beken. Ook nu nog lopen er enkele beken door de stad."
Al die beken ontlasten zich uiteidelijk in de **Regge** (waaraan **Eelen**, eerder **Elene**, en **Enter**, eerder **Enne-ter**, in de 12e eeuw **Enne-there**, **< Elne-there**), zijstroom van de **Vecht** (waaraan **Ane** (!), zie hierna). De Glanerbeek stroomt uit in de **Dinkel**, ook een **Vecht**-stroom.

Ane, nederzetting aan de **Vecht**, ook aangeduid met **Anen** en **Aen**, was eertijds **Aelne**, genoemd naar de **Vecht**-***stroom***.

Het ernaast gelegen **Ane-velde**, ook aangeduid met (zie Van der Aa) **Anne-velde** en **Enne-velde**, was eertijds **Aelne-velde**, **Alne-velde**, "und im Ablaut dazu" **Elne-velde**, zoals **Aelne-schedhe**, **Alne-schethe** en **Elne-schede**, de herkomsten van **Enschede**, genoemd naar de **Vecht**-*stroom* de **Regge**.

Ehnen in **Luxemburg**, bij Wormeldingen, 1223 **Enne** (zie Gysseling), was in oorsprong **Eelne** en **Elne, ……..** op hetzelfde neerkomend als **Elene,** 1184 **Elne,** aan de **Dender**-*stroom* de **Molenbeek**.
Ele-ne is bij **Eel-ne**, > **Ene**, Duits **Ehne**, waarna **Ehnen**.

Dezelfde plaats:
"Ehnen, 12. Jh., in **Luxemburg**, **Inne"** (zie Köbler), was eertijds **……..**
Eelne en **Ilne** (spreek uit Ielne), samentrekkingen van **Ele-ne** en **Ille-ne**, eerder **Ela-na** en **Ila-na**. Ila-na werd bij de samentrekking **Ilna** tot **Ina**, oude naam (zKöbler) van de grote **Donau**-stroom de **Inn,** die eigenlijk **Ilne** (Ielne) zou moeten heten, naar de herkomst.

"Ehn-weiler, 11. Jh., bei Schlettsadt **an der Ill, Ahe-willere"** (z. Köbler), was eerder **Ehne-weiler, < Ehl-ne-weiler, < Ehle-ne-**, **an der Ihle**.
Ille-ne werd bij **Ilne** tot **Inne**, ook **Ine** en **Ihne** gespeld.

"Die **Ehn** ist ein rund 37 Kilometer langer linker **Nebenfluss der Ill** in Französischen Département **Bas-Rhin** in der Region **Elsass**."
Ehle-ne, **Ehl-ne** is de herkomst, geworden tot **Ehne**, **Ehn**.
Eelne-ra is **>Ene-ra > Tene-ra**, de **Dender**.

"Ehn-heim (Oberehnheim und Niederehnheim), 8. Jh., b. Erstein **an der Ehn"** (zie Köbler), was eertijds **Eelne-heim**, > **Ene-heim**, Duits **Ehne-heim**.

De evoluties: **Ele-ne** is bij **Eel-ne > Ene**, Duits **Ehne**, **Ehn**
Ille-ne is bij **Il-ne > Ine**, Duits **Ihne**, **Ihn**

Ene, **Inne** en **Enne**, komen in wezen op hetzelfde neer, in oorsprong **…….**

Eelne, **Ilne** en **Elne** (zie eerder, de herkomst van "**Ehnen**, 12. Jh., in Luxemburg, **Inne**", zie Köbler, èn **Enne**, 1223, zie Gysseling) de samentrekkingen van **Ele-ne**, **Ille-ne** en **Elle-ne**, eerder **……**

Ela-na, **Illa-na** en **Ella-na**.

"**Dilla**, ancien nom de **l'affluant de la Dendre** qui arrose **Tourpes**: **At**" (zie Gysseling), moet gelezen worden als **dIlla**, zoals **tEnra** en **tEnera**, > **Tenra** en **Tenera**, < **Elne-ra** en **Eelne-ra**.

Vergelijk de **Rijn**-*stroom* de **Ill** bij **Straatsburg**, zie Köbler: "**Ill**, ein **Nebenfluss des Rheines** in dem **Elsass**, **Illa**, **Hilla**, **Ylla**", **wijd verbreid!**

"**Eene**?, 12. Jh., in **Ostflandern**, **Eina**, **Eynis**" (zie Köbler), was eertijds **Eelne**, **Eilna** (**Ylna**) en **Eylnis**, de samentrekkingen van **Ele-ne**, **Ylla-na** en **Eyla-nis**, genoemd naar een **Schelde**-***stroom***, waaraan de nederzetting is ontstaan, bij **Oudenaarde**.

Eelne-ra werd tot **Eene-ra**, waarna **tEne-ra**, **Tene-ra**, de **Dender**.

“**Eene** ?” is de plaats **Eine** in **Oost-Vlaanderen** bij **Oudenaarde**, 1089 **Einis**, 1071-1093 **Eina**, 1151 **Heinis**, 1161 **Eyna** (zie *De Vlaamse Gemeentenamen*).
De plaatsnaam wordt door **Magda Devos** en **Paul Kempeneers** (die hun kopij hebben voorgelegd aan **Luc Van Durme**) verklaard als:
“*Eine* gaat terug op de Voorgermaanse waternaam ***Agina***, gevormd met het prehistorische hydronymische achtervoegsel ***-ina***, variant van ***-ana*** en ***-ona***, wat oorspronkelijk wellicht gewoon ‘water’ betekende. De betekenis van het eerste deel is onzeker. Volgens Gysseling is het afgeleid van de Indo-Europese wortel ***agh***, die onder meer ‘uitbuigend’ betekend zou hebben (Gy1978, GN, Gy1982). Eine ligt aan een bochtige beek. (md,pk).”

De naam gaat terug op de wijd verbreide oude **riviernaam** **Yla-na**, afleiding “mit *n*-Suffix”, dat bij samentrekking tot **Ylna** in de loop der eeuwen, “op de *vlugste* en dan ook *vluchtigste* manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen”, is geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende **Yna**, **Eina**, **Eyna**, **Einis**, **Heinis**.

De **Eine** is een **zijrivier** van de **Elbe**, via **Saale**, **Unstrut** en **Wipper**.
Al die stromen zijn op mijn getekende kaartjes te zien in mijn ‘Getekend Onderzoek’.
“Die **Eine** ist ein knapp 40 Kilometer langer, linker **Zufluss der Wipper** in Sachsen Anhalt.”
De herkomst is **Yle-ne** of **Eile-ne**, bij **Eilne** (Ailne) afgesleten overgeleverd als **Eine** (Aine).

De grote **Donau**-*stroom* de **Inn**, voorheen o.a. **Ein** (zie Köbler), was eerder **Eine**, afgesleten vorm van **Eilne**, **Ylne**.
Ina is ook een oude naam van de **Inn** (Köbler), afgesleten vorm van **Ilna**, de samentrekking van **Ila-na**, wijd verbreid.

Op-IJnen, 1265 **Op-Ynen**, 1280 **Op-Inen**, en **Neer-IJnen**, **996 Ine**, ca. 1200 **Hynen**, 1265 **Neder-Ynen**, 1316 **Neder-Inen**, "is nog onverklaard. **Gysseling** gaat uit van Indo-Europees ***Einâ*** bij de wortel ***ejen-*** > ***ein-*** 'schitterend'." (Zie *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie* van Gerald van Berkel en Kees Samplonius) **Naamkundigen verklaren alle namen alsof ze zuiver zijn overgeleverd. Zie alle plaatsnamenboeken.**

De herkomst is **Ilne** (spreek uit Ielne) en **Ylne**, hier de **Waal-*stroom***, waaraan Op- en Neer-IJnen zijn gelegen, < **Ila-na** (**Ilna**), **Yla-na** (**Ylna**).

Ilne is ook **Hilne** (spreek uit Ielne en Hilne), ook geworden tot **Hine**, herkomst van **Hien**, ook gelegen aan de **Waal-*stroom***, en daarnaar genoemd.

De ultieme herkomst is **Hila-na**. Zie meer Hien in mijn onderzoeken. Hien wordt verklaard als: "Misschien ****Kewôs*** bij de Indo-Europese wortel ***(a)kew*** 'schitterend, uitbuigend'."
Hin is ook weer een oude naam van de grote **Donau-*stroom*** de **Inn** (zie Köbler), eerder **Hine**, afgesleten vorm van **Hilne** (spreek uit Hielne).
Ina is ook een oude naam van de **Inn**, in oorsprong **Ilna** (spreek uit Ielna). **Hin** zal eerder **Hina** zijn geweest, in oorsprong **Hilna** (spreek uit Hielna), < **Hila-na**.

De nabije **IJssel**, vroeger **Isala**, **Isla**, **Ysla** (**Ysala**), toont de klankomwisselingen van **Ila-sa** en **Yla-sa**, de afleiding "mit *s*-Suffix", in plaats van "mit *n*-Suffix" aan de **Waal**.

De oudste naam van de **IJssel**, **Hisla** (**Hisala**), is de klankomwisseling van **Hila-sa**, "mit *s*-Suffix", corresponderend met **Hila-na**, **Hilna**, "mit *n*-Suffix", de herkomst van **Hien** aan de **Waal**, en **Hin**, oude naam van de **Inn**.

De **Waal-*stroom*** was ook **Ilsa-na** en **Ylsa-na**, combinatie van 'Ila-sa-na' en 'Yla-sa-na'. Ilsa en Ylsa zijn immers ontstaan uit het eerdere Ila-sa en Yla-sa, > Isala en Ysala, de herkomst van o.a. de rivier de **IJssel**.

Ilsa-na en Ylsa-na werden tot **Ilsan** en **Ylsan**, in de loop der tijd geworden tot het zeer vele **Isan** en **Ysan** in vele namen, uiteindelijk tot **Isen** en **Ysen** (**IJsen**, **IJzen**), te zien in zéér vele namen. (Ik spreek hier over het grote oude taalgebied, uit alle landen in Europa, door mij genoemd.)

Zo ontstond aan de **Waal-*stroom*** de nederzetting **Ilsan-dra**, eveneens **Ylsan-dra**, echter afgesleten overgeleverd in de middeleeuwse bronnen als, om precies te zijn, ca. 855 kopie 1170-1175 **Isaan-dra** (**Isan-dra**), waarna, in de 12e eeuw, **Isen-dra**, en in de 13e eeuw **Ysen-der** en **Ysen-dore** (zie alle oude namen in *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie*).
Isen-deren en **IJzen-deren** werden tot **Isen-doren** en **IJzen-doren**, waarna **…...**

Isendoorn en **IJzendoorn**,

nederzetting aan de **Waal**, vroeger ook vaak aangeduid met **Isendoorn**, genoemd naar de **Waal-*stroom***. De plaats zou eigenlijk Ylsen-der of Ilsen-der moeten heten, naar de herkomst. Ik zou nog vele pagina's door kunnen gaan! Zie al mijn onderzoeken!

Naamkundigen verklaren vele plaatsnamen, zonder te beseffen dat de L is weggevallen.

Bij **IJzendoorn** staat geschreven:
"Niet uit het Germaans te verklaren. Misschien een oude waternaam ****isandro-*** 'de zich heftig en snel bewegende'." (Zie *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie*).

Ik heb niet zozeer een verklaring. Maar mijn onderzoek toont aan: Alle ***stromen*** werden vóór onze jaartelling beschouwd als **Ale**, **Alle** en **Elle**, **Ele**, **Yle**, **Ille**, met vele afleidingen. Een ieder die mijn werk heeft bestudeerd zal dat zeker kunnen beamen.
(Ik vermoed dat daarmee werd aangeduid 'heilige stroom, stroom bewoond door goden, stroomgoden, stroomgodinnen, natuurgeesten'.)

“**Einern**, 11. Jh., bei Schwelm, **Enhe-re**, **Ene-re**”
(zie Köbler), was in oorsprong **……..**

Eilne-re, **Elne-re** en **Eelne-re**.

Vergelijk **Ene-re** met

Tenera, een oude naam van de **Dender**, eerder

Ene-ra < **Eelne-ra**.

“**Enen-houuun**, 12. Jh., wüst bei Leutkirch, **Annin-hofa**,
Ennen-houuun” (zie Köbler), was eertijds **Alnin-hofa** “und
im Ablauit damit” **Elnen-houuun**, **Eelnen-houuun**.

Uit het meerdere **Anen**, **Annen** en **Ennen**, **Enen**, **Einen**
(**Ynen**), **Innen** is is de **L** weggevalen, eertijds ontstaan uit **Aelne**, **Alne**
“und in Ablaut damit” **Elne**, **Eelne**, **Eilne** (**Ylne**), **Ilne** (**Ielne**).

“**Enes-torf**, 12. Jh., wüst bei Lisdorf bei Saarlouis, **Anes-torp** (3), **Enes-torf**, **Ens-torf**” (zie Köbler), was in oorsprong **Aelnes-torf** “und im Ablaut damit” **Elnes-torf**, **Eelnes-torf**. Het meerdere **Ens-** was eerder **Ennes-,** de afgesleten vorm van **Elnes-.** Zie al mijn onderzoeken.

“**Ene-so**, 12. Jh., unbestimmt, **Ana-si**” (zie Köbler), was in oorsprong **Aelna-si** “und im Ablaut damit” **Eelne-so**, d.i. ***-si***, ***-so*** ‘meer’ van **Ala-na** “und im Ablaut damit” **Ela-na**.

Ala-na werd bij **Ael-na** altijd tot **Ana**, **Ane**.

Ela-na werd bij **Eel-na** altijd tot **Ena**, **Ene**.

Aelna-ra “und im Ablaut damit” **Eelna-ra** **Elna-ra** zijn in de loop der eeuwen, “soms veel eeuwen”, “op de *vlugste* en dan ook *vluchtigste* manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen”, geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende **……...**

Ana-ra, **Ena-ra**, **Enna-ra**, **En-ra**, waarna **Tena-ra** en **Ten-ra**, de oude namen van de **rivier** de **Dender**.

Ana-ra, 959, oude naam van **Anner**, een Rijn-stroom via Lahn, was eertijds **Aelna-ra** en **Alna-ra** (> Anna-ra, Anne-re, **Anner**). Zie ook eerder.

“**Ened-seae**, 8. Jh., **in den Niederlanden**, **Anut-seo**” (zie Köbler), was eertijds **Ae̲lnut-seo** “im Ablaut damit” **Ee̲lned-seae**, ***-seae***, ***-seo***, ‘meer’ van **Ale**-, **Ele**-*stroom*.

“**Einen**, 10. Jh., **an der Ems** bei Warendorf, **Anon**, mehrmals **Anen**, später heisst der Ort immer **Enen**” (zie Köbler), was in oorsprong **Ae̲lnon** “und im Ablaut damit” **Ee̲lnen**, **Y̲lnen (Eile̲nen)**.

“**Einen**, 11. Jh., bei **Vechta**, **Einon** (2), **Einun**, **Enon**” (zie Köbler), was eertijds **Y̲lnon (Eile̲non)** en **Ee̲lnon**.

Hier nogmaals de **rivier** de **Eine**, zijstroom van de **Wipper**, te zien bij Einbike:

“Einbike vgl. **Eine-bach**, ein **Nebenfluss** der **Wipper** in (dem früheren Herzogtum) Anhalt, **Eina**” (Köbler), was eertijds **Y̲lna**, samentrekking van **Yla-na**. De beek zou eigenlijk **Eile̲ne-bach** moeten heten, naar de herkomst.

Geografisch 27 km stroomopwaarts van **Aalst** (eerder **Ale-ste**) ligt **Edingen**, Frans **En-ghien**, aan de **Dender**-*stroom* de **Mark**, vanaf de 11e eeuw zeer vele malen **Aden-gien** of **Aden-gem** en **Aen-ghien** (zie Gysseling).

De herkomst is **Aelden-gien** en **Aelne-gien** en **Elne-ghien**. De nederzetting is genoemd naar de **Dender**-*stroom* de **Mark**.
Aelden, eerder **Ale-de**, in Duitsland **Ahlden**, werd overal tot **Aden-** als een **tweede element** volgde. Zie mijn vele vergelijkingen in mijn laatste onderzoeken waaruit dat blijkt. Zie vooral mijn onderzoek 'VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen'.

Ael-den, eerder **Ale-den** is een afleiding van **Ale**-waterloop, zo ook (zie **Krahe**) **Ale-ste** (**Aalst**), afleiding "mit *st*-Bildung", hier de **Dender**-*stroom*.

Edingen was eerder ook **Eden-gem** (zie Gysseling), eertijds **Eelden-gem**, ontstaan uit **Ele-de**, met grondvorm **Ale-de**. De **Dender** was **Ale** en **Elle**.
Edingen, Frans En-ghien, is in de bronnen vanaf 1092 13x Aden-gem, 1x Eden-gem, 27x Aen-ghien en 5x An-ghien (zie Gysseling).

VERGELIJK

"**Ahlem**, 9. Jh., bei Wolfenbüttel, **Aden-heim**, **Oden-heim**" (zie Köbler).

Ahlem was eertijds **Ale-heim**, **Ael-hem**.

Aden-heim was eertijds **Ael-den-heim**.

Oden-heim was eertijds **Oolden-heim**. **Ale**, **Ael** is in de bronnen ook **Ole**, **Ool**.

Aden-au, **zijstroom** van de Rijn via Ahr, was eertijds **Aelden-au**, **<Ale-den-au**.

Edingen, Frans **En-ghien**, was voorheen vele malen **Aen-ghien** (Gysseling), < **Ane-ghien**, afgesleten vorm van **Aelne-ghien**, "und im Ablaut damit" **Elne-ghien**, > **Enne-**, **En-ghien**.

De **Dender** was **Ale** en **Elle**, **Ele**, ook **Ale-ne** en **Elle-ne**, **Ele-ne**, ook **…….. Aelne** en **Elne**, **Eelne**, bij **Elne-ra** en **Eelne-ra** > **Enne-ra**, **En-ra** en **Ene-ra**, > **Tenra** en **Tenera**, oude namen van de **Dender**.

Vergelijk **Ahnes-beck**, dus **Anes-beck**, een **beek** van de **Aller** bij Celle, in de 12e eeuw **Alar-beke** en **Alre-beke** (zie Köbler).

De **Aller** was in 1096 **Ala-ra**. Zie *Unsere ältesten Flussnamen* van **Krahe**, p. 37.

Anes-beck was in oorsprong **Aelnes-beck**.

Vergelijk het eerder besproken "**Enes-torf**, 12. Jh., wüst bei Lisdorf bei Saarlouis, **Anes-torp**" (zie Köbler), in oorsprong **……**

Aelnes-torp "und im Ablaut damit" **Eelnes-torf**.

“**Aden-dorf**, 9. Jh., bei Rheinbach, **Atheles-torpe**, **Adeles-dorpht**” (zie Köbler), toont de **klankomwisselingen** van **Ale-des-dorpht** en ..... **Ale-thes-torpe**.

Aden-dorf was eertijds **Ael-den-dorf**, ontstaan uit ..... **Ale-den-dorf**.

Aden-gem aan de **Dender**-*stroom* de **Mark** was in oorsprong **Aelden-gem**, < **Ale-den-gem**.

Vergelijk **Aden-dorf**, 9e eeuw **Atheles-torpe**, met .....
“**Ahlden**, 12. Jh., **an der Aller** bei Fallingbostel, **Alo-den**, **Ale-then**” (zie Köbler).

Ale-den- en **Ale-then-**, gevolgd door een **tweede element**, werden ALTIJD tot **Adelen-** en **Athelen-**, de klankomwisselingen daarvan.

“**Adelen-tal**, 12. Jh., wüst bei Oberneukirchen bei Mühldorf” (zie Köbler), was in oorsprong **…….**

Ale-den-tal, ‘dal vàn **Ale**-*stroom*.

“**Adelen-husen**, 11. Jh., wüst bei **Freiburg** im Breisgau” (zie Köbler), is de **klankomwisseling** van **Ale-den-husen**.
De plaats is niet genoemd naar een PN Adal.

“**Adeles-husen**, 12. Jh., wüst bei Varenholz **nahe der Weser**, **Etheles-husen**” (zie Köbler), was in oorsprong **…….**
Ale-des-husen “und im Ablaut damit” **……**
Ele-thes-husen.

“**Adel-dorf**, 11. Jh., bei Pira in Niederösterreich, **Adilin-dorf**” (z.Köbler), toont de **klankomwisseling** van **Ali-din-dorf** (Ale-den-).

“**Adelen-rode**, 11. Jh., bei Eschwege in Hessen” (zie Köbler), was eertijds **Ale-den-rode**, ‘rooiing aan **Ale**-*stroom*”.

“**Ahls-hausen,** 12. Jh., in Kreiensen bei Gandersheim, **Adeles-husen**” (zie Köbler), toont de **klankomwisseling** van **Ale-des-husen**, dat eertijds ook evolueerde tot **Ales-hausen**.

“**Aden-au**, 10. Jh., **ein Nebenfluss der Ahr** südlich **Bonns** und **Ort** bei **Koblenz**, **Adon-owe**, **Aden-aua**” (z. Köbler), was eertijds **Ael-don-owa**, **< Ala-don**.

De **rivier** zou eigenlijk **Aelden-au** moeten heten, naar de herkomst. En de bondskanselier Konrad **Adenauer** zou dan eigenlijk Konrad **Aeldenauer** moeten heten.

Vergelijk **Ala-don**, 1152, oude naam van **Aalten** (zie *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie* van Van Berkel en Samplonius). De plaats is **zuiver overgeleverd**, **omdat géén tweede element volgde**. **Aalten** is genoemd naar de **Oude-IJssel-*stroom*** de **Slinge**, waaraan het is ontstaan.

De nederzetting **Aalten** zou, indien gevolgd door een **tweede element**, zijn geworden tot de klankomwisseling **Adalon-, Adelen-** of **Athelen-** (< **Ale-then-**).

“**Aden-dorf**, 9. Jh.,?, bei Mansfeld, **Eden-dorf**” (z.Köbler), was eertijds **Aelden-dorf** “im Ablaut damit” **Eelden-dorf**, ontstaan uit **Ale-den-dorf** en ..... **Ele-den-dorf**.

Vergelijk **Aalden** aan een *stroom* in **Drenthe**, 1332 **Ale-de**, 1482 **Eel-de** (zie Van Berkel en Samplonius), < **Ele-de**.

Aden-gem aan de **Dender**-*stroom* de **Mark**, eerder ook **Eden-gem** (zie Gysseling), was eertijds **Ael-den-gem** “und im Ablaut damit” **Eel-den-gem**, < **Ale-den-** en **Ele-den-gem**, hier de **Dender**-*stroom*, waaraan de nederzetting is ontstaan, elders > de klankomwisselingen **Adelen-** en **Edelen-**.
De **Dender**-*stroom* was **Ele-den** en **Ele-ne**, bij **Eelne > Ene**, herkomst van **Ene-ra**, **..... > Tenera**, oude naam van de **Dender**.

Aden-gem aan de **Dender**-*stroom* de **Mark** (Frans **Marcq**) was eertijds **Ael-den-gem**, ontstaan uit **Ale-den-**, ‘woonplaats aan **Ale**’, de **Dender**-*stroom*, waaraan óók, stroomafwaarts,

Ale-ste, Aalst.

“**Auch *st*-Bildungen fehlen nicht**, so **Ale-sta > Alst**, 12. Jh., **Nebenfluss** der **Werse** südöstlich Münster in W.” Zie **Krahe**, *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 38.

“**Adalah-kewe**, 10. Jh., **Gau an der Isar** unterhalb Freisings” (zie Köbler), is de **klankomwisseling** van **Ala-da-kewe**, ‘gouw aan **Ala**-*stroom’*, hier de **Isar**, eerder **Isa-ra**, afgesleten vorm van **Il̲sa-ra** (spreek uit Ielsa-ra). De **Isar** zou eigenlijk **Il̲sar**, **Il̲ser** moeten heten, naar de herkomst. De **Isar** is een grote zijrivier van de **Donau**, waaraan München. Naamkundigen lezen, **zó ten onrechte**, **Isara** als **Is-ara**.

Vergelijk de grote **Donau**-*stroom* de **Iller**, in 1049 **Ila-ra**. Zie **Krahe**, *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 37: “Eine *r*-Bildung zeigt **Alara** (so 1096) oder **Alera** (786 (u.ö.), die jetzige **Aller**, r. Nfl. der Weser. Im Ablaut zu **Alara** steht ***Elira > Ilira /Ilara** (983 **Hilara**, 1049 **Ilara > Iller**, r. Nfl. der Donau.”

Al die namen moeten gelezen worden als **Ala-ra**, **Ale-ra**, **Eli-ra**, **Ili-ra**, **Ila-ra**, **Hila-ra**, zo ook **Isa-ra**, **< Il̲sa-ra**. Er is immers ook **Ilsa**, dat bij **Ilsa-ra** en **Ilsa-na** is **> Isa-ra** en **Isa-na**, waarna **Isar** en **Isan**, waarna Iser en Isen, wijd verbreid.

In **West-Vlaanderen** werd **Ylsa-ra** en **Ilsa-ra** in de loop der eeuwen, “soms veel eeuwen”, “op de *vlugste* en dan ook *vluchtigste* manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen”, tot het gemakkelijker in de mond liggende **Ysa-ra** en **Isa-ra**, oude namen van de **rivier** de **IJzer**.

De **IJzer** zou eigenlijk **Ylser** of **Ilser** moeten heten, **naar de herkomst**.

Ik vind het ook zó wonderlijk dat naamkundigen **Ipra** en **Ypra**, de oude namen van **Ieper**, in oorsprong aan een zijstroom van de **IJzer**, ...

niet lezen als I-pra en **Y-pra**.

Er is immers in de vroege middeleeuwen ook **Hil-pra** (spreek Hiel-pra), **El-pra**, **Hel-pra**, **Al-pra**, ja ook **Il-fra**, enz. (Zie voor Ilfra dit werkstuk.)

I-pra en **Y-pra** zijn de afgesleten overgeleverde vormen van **Il-pra** en **Yl-pra**, **Il-pa-ra** (spreek uit Iel-pa-ra) en **Yl-pa-ra**.

Ieper zou eigenlijk **Il-pe-re**, **Ilper** (spreek Ielper) moeten heten, naar de herkomst. De vorm **-pra**, **-pere** is ***apa*** 'waterloop', met daarna de afleiding "mit *r*-Bildung". Zijn dat afleidingen van **I-**?

De herkomst is **Il-pere** en **Yl-pere**, ontstaan aan een **IJzer**-*stroom*, in oorsprong **Ilsa-ra** en **Ylsa-ra**.

Elpe is in de bronnen ook **Ilpe** en **Eilpe** (zie *Das Apa-Problem, Untersuchung eines westeuropäischen Flussnamentypus* van Heinrich Dittmayer).

Dan was er ook **Elpre** (en die is er!), **Ilpre** en **Ylpre**!

Naamkundigen verklaren alle oude overgeleverde namen alsof ze zuiver zijn overgeleverd, de PRAKTIJK van de wetenschap der naamkunde. Zie werkelijk alle plaatsnamenboeken! Zie wat Ieper betreft al mijn onderzoeken, zoals b.v. mijn werkstuk 'Nieuw Onderzoek', de eerste bladzijden daarvan.

Aat, Frans **Ath**, een **Waalse stad**, **gelegen aan de samenvloeiing van de Oostelijke en Westelijke Dender**, vanaf het jaar 971 **Adat**, **Adaz**, **Aat** (2), **Aath** (5), **Ath** (6) (zie Gysseling), wijst op een oorspronkelijk **……** **Aeldat** (**Aeldet**), **Aeldaz** (**Aeldes**), **Aelt**, **Alt**, afleiding “mit *t*-Bildung”, **……..** in plaats van “mit *st*-Bildung” bij **Ale-ste**, **Aalst**, stroomafwaarts aan de **Dender**. **Aat** en **Aalst** zijn naar de **Dender**-*stroom* genoemd.

Vergelijk **Ault**, 1176 **Alt** (zie Gysseling), gelegen aan de kust bij **Abbeville** in **Somme**, regio Picardie, gelegen náást **Allenay**.

Attre, de afgesleten overgeleverde vorm van **Altre**, ligt aan de Oostelijke **Dender**, zéér nabij **Aat**, Frans **Ath**, nu een deelgemeente van **Aat**. Vergelijk **Alfter** aan de **Rijn**-*stroom* bij **Bonn**, in de 12e eeuw o.a. **Alftre** (5), en **Altre** (zie Gysseling), **zuiver overgeleverd**.

Attre was in 1191 **Atre** en in 1218 **Atra** (zie Gysseling), de afgesleten vorm van **Ael-tra**, ontstaan uit **Ala-tra**.
De **Dender**-**stroom** is ook hier weer **Ala**, met nederzetting **Ala-tra**, **Ael-tra**.

“**Isières**, 11. Jh., in Hennegau, **Iser**, **Iserna**” (z. Köbler), ligt bij de **Dender**, en is ook weer een deelgemeente van **Aat**.

De herkomst is **Ilser-na**, **Ilse-res**.

Vergelijk

“**Elsarn**, 12. Jh., bei Langenlois in Niederösterreich, **Aelsarn**” (zie Köbler). Als er **Aelsarn** is, “und im Ablaut damit” **Elsarn**, dan was er eertijds ook **Ilsarn**, **Ilsern**, **Ilserna**.

Zie voor meer, elders in dit werkstuk, in verband ook met een **Dijle**-*stroom*.

Il-sa is ontstaan uit **Illa-sa**, eertijds ook geworden tot de **klankomwisseling** **Isala**, o.a. de oude naam van de **rivier** de **IJssel**.

Vergelijk “**Dilla**, ancien nom de **l’affluent de la Dendre** qui arrose **Tourpes**.” Zie Gysseling. Zie ook eerder, en hierna, steeds weer in ander verband.

De naam moet gelezen worden als **dIlla**, de herkomst ook van **Isières**, dat is **Ise-res**, **< Ilse-res**, **< Ill-se**, eerder **Illa-sa**.

De oudste naam van de **Dender** is **Tenra**, **Tenre**, Waals **Tinre**, zo lees ik nu pas op internet.

Mij lijkt hier de evolutie: **Ilna-ra > Inna-ra**, **In-ra**, waarna **Tinra**, overeenkomend met: **Elna-ra > Enna-ra**, **En-ra**, waarna **Tenra**.

De **Ancre**, zijstroom van de **Dender**, was eerder **Anne-cre**, afgesleten vorm van **Alne-cre**.

Aan de **bron** van de **Ancre,** zijrivier van de **Dives** in **Calvados**, ligt de nederzetting **Anne-bault,** in de 12e eeuw **Olne-bac** (zie internet). De herkomst is **…….. Alne-bault**. De **rivier** de **Ancre** was een **Alne-**, **Olne-beek**.

De vorm **-cre**, **-cere**, **-kere** is een vaak voorkomende afleiding. Namen met **An-** en **En-** wijzen op een eerder **Anne-** en **Enne-**, in oorsprong **Alne-** en **Elne-**.

Evolutie: **Alne-cre > Anne-cre**, waarna **Ancre**

Krahe noemt **rivieren Alna** in één adem met **Olna**, "im Ablaut damit" **Elna**.
Zie *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 36.

Ancre is een zijstroom van de **Somme**, van de **Dives** en van de **Dender**.

Vergelijk:

An-crum, ca. 1124 **Alne-crumba**, ca. 1150 **Aln-cromb**, 1296 **Alne-crum**, 1304 **Allyn-crom**, …….

ligt aan de **rivier Ale Water**, in 1176 **Alne**, in Schotland (zie *Die alteuropäischen Gewässernamen der britischen Hauptinsel*, p. 226, van **Wilhelm Nicolaisen**, emeritus **professor** aan vele universiteiten, waaronder die van Aberdeen in Schotland, eerder afgestudeerd bij **professor Hans Krahe**.
De nederzetting is genoemd naar een **kromming** in de rivier Ale Water, die ook tegenwoordig nog wordt aangeduid met Alne. Zelfs aan een **rivier Alne** werd **Alne-crum** tot **An-crum**!

Uit het voorgaande blijkt dat **Ale** ook **Alne** is. Zie **Ale Water**, in 1176 **Alne**.

Alne-cre (**>Anne-cre**, **Ancre**) is dan ook **Ale-cre**, **Ael-cren**, in de loop der eeuwen, "soms veel eeuwen", "op de *vlug-ste* en dan ook *vluchtigste* manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen", geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende **Acren**, de nederzetting **Deux-Acren**, Vlaams **Akren**,

"het eerste Waalse plaatsje **op de Dender** voorbij Geraardsbergen".

Ook hier is de **Dender**-*stroom* weer **Ale**, **Ael**, waaraan ook **Ale-ste** (**Alo-sta**), **Aalst**, stroomafwaarts.

"**Auch *st*-Bildungen fehlen nicht**." Zie *Unsere ältesten Flussnamen* van **Krahe**, p. 38.

Les Deux Acren ligt juist daar waar de **Mark** in de **Dender** uitmondt.

Acren, 1160 **Acha-ro-na** (zie Gysseling), is de afgesleten vorm van **Aelcha-ro-na** (**Ael-che-re-ne**), **…….** **Aelke-re-ne**, **Aelkren**.

“**Aghilines-wilare**, 8. Jh., unbestimmt bei Ravengirsburg bei Simmern” (zie Köbler), is de **klankomwisseling** van **Ali-ghi-nes-wilare**, **Ale-che-nes-wilare. Ael-cha-ro-na** werd in de loop der tijd tot **A-cha-ro-na**.

Waar **Alken** is, daar is ook **Aelken**, te zien aan de **oude vermeldingen**.
Waar **Alkren** is, daar is ook **Aelkren**.

Alquines, Vlaams **Alken**, 1105 **Ale-kin**, 1156 **Ale-ki-na**, 1177 **Ale-chi-na** (zie Gysseling), ligt aan de **Aa**-*stroom* de **Hem**, en is daarnaar genoemd, bij Saint Omer in Pas-de-Calais.
Aelken zou hier meer op zijn plaats zijn dan **Alken**.

Zo was er ook **Aelkren**, op hetzelfde neerkomend als **Alkren**.
Vgl. **Alker**-sum, op Deens waddeneiland Föhr, Noordfries **Aalker**-sum (z.internet).

Alken in **Belgisch Limburg**, 1066 **Alle-cha**, 1078 **Alle-ca**, 1155 **Alle-ke** en **Ale-ke**, wordt in *De Vlaamse Gemeente-namen* verklaard als: “Alken gaat terug op een afleiding van de Latijnse persoonsnaam ***Allius*** met het Gallo-Romaan-se suffix ***-(i)acum***, dus ‘(goed) toebehorend aan **Allius**’. Etymologisch identiek met **Alken** in Duitsland (bij Sankt Goar).” **Ik ben zéér verbaasd!**

Alquines en **Alken** zijn genoemd naar de *stroom* waaraan zij zijn ontstaan. Dat blijkt uit vele vergelijkingen.

Hoe kàn **Ale-ke,** eerder ook **Ale-ki-na** een **PN Allius** zijn?!

Uit vergelijkend onderzoek blijkt:

De nederzetting **Alken** is genoemd naar de **Demer**-*stroom* de **Herk**, waaraan het is ontstaan. Die *stroom* was **Alle**, **Ale,** met nederzetting **Alle-ke**, **Ale-ke**, een **wijd verbreide afleiding van de Oud-Europese riviernaam Alle, Ale**.
Aan zéér nabije neven-**Demer**-*stroom* ligt **Aalst**, eerder **Ale-ste** en **Al-ste**, hier "mit *st*-Bildung". Zie mijn kaartje p. 1088 in mijn 'Getekend Onderzoek'.

Dichter bij de waarheid is wat er op internet staat vermeld bij de **toponymie** van **Alken** aan de rivier de **Herk** (zie Wikipedia Alken (België):
"**Alken**, eerder **Alle-ke** en **Ale-ke** zou zijn afgeleid van **Ale**, **Al**, **Ala**, een oudnederfrankisch woord voor **riviertje** of **waterloop**."

"**Alken (Fluss),** 12. Jh., in der **Provinz Limburg Belgiens**, ALD- (**in Flussnamen**), **Alde-ke**" (zie Köbler), spreekt voor zich.

"**Eichel**, 8. Jh., **Nebenfluss der Saar**, **Aquila**, **Achilla**" (zie Köbler), toont de **klank-omwisselingen** van **.....**

Ali-ca en Ali-cha.

"Die Eichel ist ein etwa 32,4 km langer rechter **Nebenfluss der Saar** im Krummen **Elsass**, das zum französischen Département **Bas-Rhin** gehört."

“**Eichel**, (**Eichelgau**, **Gebiet um die Eichel**), 8. Jh., **bei der Saar**, **Aculinsis**, **Achil-gowe**” (zie Köbler), was in oorsprong **.....** **Ali-cha** “und im Ablaut dazu stehend” **Yli-cha** (spreek uit **Aili-cha**), in de loop der eeuwen geworden tot de **klankomwisselingen** **Achila** en **Ychila** (spreek uit **Aichila**), waarna **Eichele**, **Eichel**.

Aculin is de metathesis van **Alu-cin**, **Ale-kin**, zoals **Ale-kin**, 1105, oude naam van **Alquines** (**Al-ki-nes**).

“**Op de Dender**”:

“In 1270 was **Akren** **Ake-ren** (te vergelijken met **Eke-ren**), op een Mercator-kaart uit 1540 **Oke-ren**.” (Zie internet.) (“Te vergelijken met Eke-ren” is niet van mij).

Akeren is de afgesleten overgeleverde vorm van **……...**

Ael-ke-ren "im Ablaut damit" **Eel-ke-ren**,

dat is ontstaan uit **Ala-ca** en **Ela-ca**, eertijds ook gewor-

den tot **Acala** en … **Ecala**, de klankomwisselin-

gen daarvan, verkort tot **Acla** en ….. **Ecla** elders. Zie hierna.

"**Acela-nis-venni**, 10. Jh., angeblich

Hilkenschwenda in (dem früheren) Mansfeld" (zie Köbler), is de **klankomwisseling** van

Ale-ca-nis-venni.

Het wemelt van **klankomwisselingen** in de vroeg-middeleeuwse bronnen, **ONBEKEND**

in naamkundige kringen, ook bij **Luc Van Durme!** (Ja, ik schrijf het zo groot, omdat ik zó ontzettend teleurgesteld ben in naamkundigen!)

Oke-ren is de afgesleten vorm van **Oolke-ren**. **Ale** is in de bronnen ook **Ole**.

Acelun-wiler (zie Wortformliste (WFL)-koeblergerhard.de) is de klankom-

wisseling van **Ale-cen-wiler**. Vergelijk **Ale-kin**, oude naam van **Alquines**.

“**Ahlken**, 12. Jh., bei **Bremen**, **Alke-na**, **Alcne**” (zie Köbler), was eerder **Ale-ken**, > **Ael-ken**, Duits **Ahl-ken**.

Ahlken ligt aan de **Ahlker-Fleet**, een beek (1,11 km), een **Weser**-*stroom*, nu in **Bremen**.

“**Ekel**, 11. Jh., bei Recklinghausen, **Ecla**, **Acla**” (z.Köbler), was eertijds **Ele-ke**, eerder **Ela-ca**, met grondvorm **Ala-ca**, in de loop der eeuwen, “soms veel eeuwen”, geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende, de **klankomwisselingen** ……

Ecala ..... en **Acala**,

waarna **Ecla** ..... en **Acla**.

Ele-ke werd bij **Eel-ke-ren**

in de loop der tijd tot het gemakkelijker in de mond liggende ……

Eke-ren.

Zie *De Vlaamse Gemeentenamen*, p. 74: “**Ekeren**, AN, **Antwerpen**, 1157, 1165, 1179, 1223 **Akerne**, 1212 **Ekerne**, 1246 **Ekren**, **Ekeren**, 1263 **Ekrene** (OSB, **rivier**).

Zie de verklaring van **Ekeren** in *De Vlaamse Gemeentenamen*, p. 74:

"De naam is oorspronkelijk **een waternaam** en werd ontleend aan **de gelijknamige rivier Eker-ne/Akerne** (1263 **Ekerne**). De bedoelde **rivier** was vrijwel zeker de **Laarsebeek** (Po1906, VO1995, 2996). Voor de verklaring van de naam hebben sommigen gedacht aan een Keltische waternaam, terwijl anderen voorzichtiger spreken van een Voorgermaanse waternaam, namelijk ***Akrina***, waarin wellicht het Indo-Europese element ****ak*** 'buigend, bochtig' steekt (Gy1982, WB). Men zal wellicht mogen uitgaan van de reconstructie ****akrina***, waarin ****ak-*** 'scherp, uitbuigend' en ***rina*** 'rivier' (vergelijk ***Arnemuiden*** < ***Rinnemuiden***, VL1995b, 1999), dat door umlaut en metathesis evolueerde tot ***Ekrene***, ***Ekerne***, ***Ekeren***. De betekenis '**bochtige rivier'** past uitstekend bij de **Laarsebeek**, de oude **Eker**. De opvatting van sommigen dat de waternaam secundair is en dat de dorpsnaam Ekeren misschien verband houdt met 'eik, eikel' is fout. (wvo)."

Ik ben zéér verbaasd!

De herkomst is immers **Ela-ca,** met grondvorm **Ala-ca**, de **wijd verbreide** *algemene* **riviernaam Ela**, **Ala**, "**alteuropäisch**", een afleiding daarvan, **Eel-ca-ra**, **Ael-ca-ra**, **Eel-ke-re**, **Ael-ke-re**.

Nogmaals:

Acren "**op de Dender**" was in 1270 **Akeren**, in 1540 , op de Mercator-kaart, **Okeren** (internet), afgesleten vormen van **Aelke-ren** en **Oolke-ren**.

"**Olker-bach**, 11. Jh., **ein Nebenfluss der Sauer** bei **Trier**, **Egele-bahc**" (zie Köbler), was eertijds **Ele-ge-bahc** (**Ele-ke**).

Alke, eveneens **Aelke**, is in de bronnen ook **Olke**, eveneens **Oolke**.

“**Ahlen**, 11. Jh., bei Biberach, **Achelun**” (zie Köbler), toont de **klankomwisseling** van **Ale-chen**, in het Duits **Ahle-chen**.

Vergelijk **Ale-chi-na**, 1177, oude naam van **Alquines** aan de **Aa**-*stroom* de **Hem** in Pas-de-Calais, 1156 **Ale-ki-na**, in 1105 **Ale-kin** (zie Gysseling). De **Aa**-stroom was **Ale-chi**, met nederzetting **Ale-chi-na**.

Vgl. “**Alchen** (?), 9. Jh., **bei Siegen**, **Alu-chi**” (zie Köbler).
“Die **Alche** ist ein 11,52 langer **Zufluss** der **Sieg**.” **Alchen** is de nederzetting aan de Alche. De Sieg (waaraan de plaats Siegen) is een zijstroom van de Rijn bij Bonn. Ik heb alles getekend. Zie mijn ‘Getekend Onderzoek’.

Prof. Blok vindt deze **rivier** de **Alche**, Oud-Europees, “te ver van huis”, bij zijn bespreking van **Alkmaar**, voorheen **Allec-mere** en **Alec-mere**. Hij ‘verklaart’ Alkmaar liever als ‘in de modder roeren’, uit het Noors, dus ‘moddermeer’. Het kan verkeeren!
Alle-ce, Ale-ce is zó duidelijk een afleiding van het zéér wijd verbreide Ale, Alle in Europa!
Alle naamkundigen in Nederland en Vlaanderen kijken niet over de grens (ja een beetje), hetzelfde grote oude taalgebied, wat betreft **Unsere ältesten Flussnamen!**

Vergelijk nogmaals **Ale-chi-na** (oude naam van **Alquines**) met “**Aghilines-wilare**, **8**. Jh., unbestimmt” (z.Köbler), klankomwisseling van **Ali-chi-nes-wilare**.

Achel in **België** (onder **Breda**) was eerder **Achele**, **klankomwisseling** van **Ale-che**, genoemd naar de **Warmbeek**-*stroom*, waaraan het is ontstaan, over de grens in Nederland **Tongelreep** geheten, een **Maas**-*stroom*. Die **Maas**-*stroom* is **Ale**, met nederzetting **Ale-che**, de afleiding daarvan.

Het vele **Ale-che**, eerder **Ali-chi** of **Ala-cha**, werd bij **Ael-cha-ro-na** in de loop der eeuwen, "soms veel eeuwen", "op de *vlugste* en dan ook *vluchtigste* manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen", tot het gemakkelijker in de mond liggende **A-cha-ro-na**, en als zodanig, dus VERMINKT, in de middeleeuwse bronnen opgetekend, om presies te zijn, in het jaar **1160**, **oudste** naam (zie Gysseling) van **……..**

Deux Acren, qui se trouve **sur la Dendre**, près de **l'Ancre** (dat eerder **Anne-cre** was, **< Alne-cre**, zie eerder).
(Hoe kan -che-re-ne trouwens een afleiding van A zijn?)

Nogmaals,

“Eichel, 8. Jh., Nebenfluss der Saar, Aquila, Achilla”, toont de klankomwisselingen van **Ali-ca** en **Ali-cha**.

Vergelijk **“Abeli-ca (Fluss), 8. Jh., Albe (ein Flussname) (Saar), Abeli-ca, Abli-ca, Ebli-ca”** (zie Köbler), de **klankomwisseling** van **Ale-bi-ca**, “im Ablaut damit” **Ele-bi-ca,** in de loop der eeuwen, “soms veel eeuwen”, “op de *vlugste* en dan ook *vluchtigste* manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen” geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende, de **klankomwisselingen Abeli-ca, Abli-ca** en **Ebeli-ca, Ebli-ca.**

Zie in dit werkstuk het vele **Abele**, klankomwisseling van **Ale-be**, dat eertijds ook tot **Al-be** werd, wijd verbreid. Zie hierna in dit werkstuk!

En zo zou ik nog vele pagina’s door kunnen gaan, uitkomsten van vergelijkend onderzoek, interessant voor naamkundigen om daar kennis van te nemen.

Als ik al het bovenstaande zou willen delen met naamkundigen, en dat wil ik, ontstaat er dan “een dovemansgesprek”?

Zie de reactie van **Luc Van Durme** (via Dirk Van de Perre, de redactiesecretaris van *Het Land van Aalst*) over mijn onderzoek 'De herkomst van de naam Aalst' (die ook de herkomst van **Krahe** is), en over wat ik allemaal ontdekt heb om en nabij **Aalst** aan de **Maas**-*stroom*.

Van de Perre schreef mij eerst: "Uw bewijsvoering lijkt mij overtuigend". En: "Dank voor het toesturen van uw interessante bijdrage." Hij schreef mij zelfs al over een artikel van mijn hand in zijn blad. Hij schreef al over een kaartje daarbij, zo ook de layout.

Maar Van de Perre schreef mij ook: "Ik zal de tekst ter lezing en beoordeling doorgeven aan dr. Luc Van Durme, specialist in plaatsnaamkunde."

Maar nadat hij mijn werk met Van Durme gedeeld had, was mijn gevonden herkomst van de naam Aalst (dezelfde als die van **Krahe**) plots:
"Een veronderstelling", "een afwijkende stelling", "een bewijsvoering buiten de paden van de toponymie" en "een eventuele discussie daarover een dovemansgesprek".

Mijn onderzoeken gaan niet over bewijsvoering binnen of buiten de paden van de toponymie.
"In de toponymie", zo lees ik, "bestudeert men op een wetenschappelijke manier plaatsnamen." Dat doe ik niet. Ik ben immers géén wetenschapper, géén naamkundige.
"In de toponymie", zo lees ik, "gaat men daarbij uit van de **oudste versie van de plaatsnaam**, omdat die 'doorzichtig' is." ('doorzichtig' tussen tekens is niet van mij.)

Ik heb ontdekt dat **vele oudste versies** van plaatsnamen VERMINKT zijn overgeleverd in de geschreven bronnen. Het zijn niet de oorspronkelijke vormen. De L is vele malen weggevallen. Vele namen hebben een klankomwisseling ondergaan. Het zijn uitkomsten van zorgvuldig vergelijkend onderzoek, interessant voor naamkundigen! **Naamkundigen willen immers de oorspronkelijke vormen verklaren!**

Ik heb er vele gevonden. **Wáárom is men niet geïnteresseerd?**

Zie voor veel meer: dit onderzoek en vorige onderzoeken op mijn website. Ik moest dit alles even kwijt, de herkomst van de **Dender**, enz., n.a.v. van de 'reactie' van **Luc Van Durme**.
Zie mijn onderzoek 'De herkomst van de naam Aalst', waarin ik mijn grote teleurstelling heb weergegeven, met daarbij de vele nieuwe herkomsten van plaats- en riviernamen.

Prof. dr. J. Van Loon schreef mij op 3 januari 1999: "Ik raad u aan een selectie te maken van datgene wat u in uw lijvig werk het beste vindt. Vanzelfsprekend na uw bevindingen getoetst te hebben aan die van de wetenschappelijke taalkunde."
(Dat lijvig werk staat niet op mijn website www.kloens.com . Mijn onderzoeken zijn met de jaren veel beter geworden.)

Ik heb van vele plaatsnamen in **België** de herkomst gevonden. Ik zie daarvan meerdere namen in ***De Vlaamse Gemeentenamen*** staan. Ik kijk er vol verbazing naar!

Ik zie vele malen dat een plaatsnaam wordt afgeleid van **Germaanse of Indo-Europese wortels**. Het wemelt daar werkelijk ook van op internet, op Wikipedia. Vele plaatsnamen worden volgens mij ook zo ten onrechte afgeleid van een persoonsnaam. Geloven naamkundigen nou werkelijk zelf in hun verklaringen?

Al mijn ontdekte herkomsten zijn te herleiden naar de **Oud-Europese** *algemene* **riviernaam** **Ale**, **Alle** "und im Ablaut damit" (de afleidingen daarvan) **Elle**, **Ele**, **Yle**, **Ille**. Zo ben ik al vele jaren geleden terecht gekomen bij *Unsere ältesten Flussnamen* van prof. **Krahe**.

In het ***Lexicon van nederlandse toponiemen*** *tot 1200* van R.E. Künzel, **D.P. Blok** en J.M. Verhoeff lees ik in de inleiding onder het kopje ***De etymologieën***:

"Bij de **etymologische aantekeningen** is uitgegaan van de voorschriften die voor het **Förstemann-project** waren opgesteld. **Deze hielden ten eerste in dat alleen dan een etymologie gegeven zou worden als deze overtuigend was**, dat wil zeggen gebaseerd op de **bekende historische** en **actuele woordvoorraad** dan wel met zekerheid daaruit af te leiden.

Reconstructies uit veronderstelde germaanse of indoeuropese wortels dienden achterwege te blijven.
Soms zijn wij iets verder gegaan, bijvoorbeeld bij Haaften en Werkhoven, omdat we het nu eenmaal niet komden laten.
Ten tweede was afgesproken dat de elementen van de namen niet op germaanse of andere oervormen zouden worden teruggevoerd, maar gegeven zouden worden in de vorm die ze in de tekst te zien geven." (Einde citaat van **prof. dr. D.P. Blok**)

Van dit alles is niets te zien in ***De Vlaamse Gemeentenamen***!

Waarom moet er van **Elna** iets ingewikkelds gemaakt worden? Het is de samentrekking van **Ella-na**, de afleiding "mit *n*-Suffix", in de bronnen ook **Ela-na**, **Yla-na** en **Ila-na**, met grondvorm **Ala-na**, een wijd verbreide riviernaam.

Prof. Blok geeft bij de **IJssel**, eerder **Isala**, dan ook **géén etymologische aantekening**. Maar dat gebeurt weer wel in *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie* van Gerald van Berkel en Kees Samplonia.
Zij schrijven bij IJsselmonde: "Een samenstelling van ***monde*** 'monding' en de waternaam **IJssel**, beschouwd als een afleiding met een **suffix *-l*** bij de **wortel germaans **is*** < **Indo-Europees **eis*** 'snel bewegen', vergelijk de waternaam ***IJzer***, ***Isar***, ***Isere***."

De werkelijke herkomst van de **IJssel** is **Ila-sa,** in de loop der eeuwen geworden tot de klankomwisseling **Isala,** de waternaam **Ila**, **wijd verbreid in Europa**, hier de afleiding “mit ***s***-Suffix”. Vergelijk de waternaam **IJzer**, **Isar**, **Isère**, zó duidelijk in oorsprong **Yl-sa-ra**, **Il-sa-ra,** in de loop der eeuwen geworden tot **Y-sa-ra**, **I-sa-ra,** een L-emphaticum.

De vele plaatsnamen met **Isen-**, **Ysen-** worden ten onrechte verklaard als genoemd naar de **PN Iso**. Het is de waternaam **Isan-**, **Ysan-,** ontstaan uit **I-sa-na**, **Y-sa-na**, afgesleten vormen van **Il-sa-na**, **Yl-sa-na**.
Het is slechts één van de vele te geven voorbeelden.

Einde van de ‘inleiding’

Namen zoals

Tenera en Tenra, oude namen van de Dender, < Eelne-ra en Elne-ra:

(Alle namen worden verspreid in dit werkstuk nog gedetailleerd besproken, …… en aangetoond.)

> geworden tot < ontstaan uit

Tener-ach, < Eelner-ach

"Tener-ach, 12. Jh., unbestimmt bei Mainault, in (dem) Hennegau" (Henegouwen) (zie Köbler).

Tene-stete, < Eelne-stete (een oude naam van Tenn-stedt, < Elne-stedt)

Telfes, de riviernaam Elfe, "mit *s*-Suffix"

Telfs, 12e eeuw Telbes, de riviernaam Elfe, eerder Elbe

Dille-na, 11e eeuw, de **rivier** de **Dille**, **<Ille-na**, **Ille**

Vergelijk de **Dilla**, **zijrivier** van de Westelijke **Dender** bij Tourpes, bij **Aat** (zie Gysseling), **< Illa**.

Dalbis, een **rivier**, **< Albis**

Tablis, een **rivier**, **< Ale-bis**, **>** de klankomwisseling **Abelis**, **> Ablis**

Talfer, een **rivier**, ook **Talve-ra** genaamd, ... **< Alfer** en ..... **Alve-ra**

Diemel, een **rivier**, eerder **Dimella**, de klank-omwisseling van ..... **Ille-ma** (spreek uit Iele-ma), Ille-waterloop, wijd verbreid, hier "mit *m*-Suffix"

Tadis-torp, ook aangeduid met **Adis-tharpa**, **< Aeldis-tharpa**

Defingen, 12e eeuw **Taeffingen**, **< Aelf-ingen**

"und im Ablaut damit" **Elf-ingen**

Teeffelen, 1364 **Tefelen** .....

de klankomwisseling van **Ele-fen**

Difelin, de klankomwisseling van **Ille-fin** (Iele-fen)

Diffelen, klankomwisseling van **Ille-fen**

Debo-ra, ligging onbekend in **Fresia**, <Eelbo-ra

Zie **Debora** in het *Lexicon van nederlandse toponiemen tot 1200*.

Damels-dorf, de klankomwisseling van **Ale-mes-dorf** (> Ameles-), Ale-water-loop “mit *m*-Suffix”.

Tamels-dorp, beter bekend als **Amels-dorp** (11x in de bronnen ook Tamels-dorp), **< Ale-mes-dorp**, aan de bovenloop van de **Demer** in Belgisch Limburg, eerder **Demere**, **< Eelme-re**, voorheen **Tamera**, in oorsprong **Aelme-ra**, ONBEKEND in naamkundige kringen, zoals alles in mijn werk!

Deventer, eerder **Taventre**, **< Aelven-tre**

Deventer, eerder **Deventre**, **< Eelven-tre**

Deventer, eerder **Dabentre**, **< Aelben-tre**

Deventer, eerder **Taven-husen**, **< Aelven-husen**

Tabena, ook **Tavena** en **Tevena**, **zijrivier** van de **Saar**, < **Aelbe-na**, **Aelve-na** "und im Ablaut damit" **Eelve-na**

Davenes-court, < **Aelve-nes-court**, a.d. **Avre**, < **Aelvre**

Daven-stedt bij Hannover, < **Aelven-stedt**

Daverte (Fluss), < **Aelver-te**

Demel-dorf, ook **Dembl-dorf** geheten, in oorsprong **Ele-me-dorf** en **Elle-me-dorf**, > de klankomwisselingen **Emele-dorf** en **Emmele-dorf**, waarna **Emel-dorf** en, de verkorting, **Emle-dorf**, waarna als vanzelf in uitspraak **Emble-dorf**

Temmels aan de **Moezel**, voorheen **Tamel-tio** en **Temble-ti**, in oorsprong **Ale-me** "und im Ablaut damit" **Elle-mes** en **Elle-me**, > de klankomwisselingen **Amele**, **Amel-tio** en **Emmeles**, **Emmels** en **Emmele**, verkort tot **Emle**, waarna in uitspraak als vanzelf **Emble-ti**.

Deft-inge in **Oost-Vlaanderen**, 11e eeuw **Davat-inge**, < **Elft-inge**, met grondvorm **Aelvet-inge**

Deftinge ligt in de **Dender-streek**.

Nogmaals

Deffingen, 12e eeuw **Taeffingen**, ... < **Elf-ingen**, met grondvorm **Aelf-ingen**

Differte bij Saarlouis, < **Ilfer-te**

Vergelijk **Ilfter-laca**, > **Ifter-laca**, waarna **Nifter-laca**

Diffeke in Pas-de-Calais, < **Ilfe-ke**

Dikkele in **Oost-Vlaanderen**, 10e eeuw **Dicla**, < **Ila-ca**, > de klankomwisseling **Icala**, **Icla**.

Dikkel-venne in **Oost-Vlaanderen**, 10e eeuw **Ticli-venni**, **Dicle-venna**, is < **Ili-ci-venni**, > de klankomwisseling **Icili-venni**, waarna **Icli-venni**.

Ikkel-heim, 9e eeuw **Ichelen-heim**, **Ikilen-heim**, **< Iliken-heim**, **Ille-chen-heim**.
Ikkel-heim zou eigenlijk **Ille-ke-heim** moeten heten, **naar de herkomst**.

Diks-muide in West-Vlaanderen, 1089 Dicas-mutha, ... is <d'Ilcas-mutha, aan de IJzer, voorheen Ysa-ra en Isa-ra, < Ylsa-ra en Ilsa-ra.

Diks-muide zou eigenlijk **Ilkes-muide**, **…….....**
Ilks-muide moeten heten, **naar de herkomst**.
Diks-muide betekent dus niet 'dijks-monde', 'monding van de dijk', maar 'monding van Ila-ca, Il-ca', genoemd naar de *stroom* van de Il-sa-ra, < Ila-sa.

Diksmuide was in 1157 **Dices-mude**, **< Ilces-mude**.

Til-ques, Vlaams Tille-ke, in Pas-de-Calais, ... <Il-ces, <Ille-ce.

Tilla-ka en **Tille-cha** zijn ook oude namen van **Tilques**, **< Illa-ka** en **Ille-cha**

Dilf, 12. Jh., unbestimmt in dem Nordwesten (zie Köbler), **< Ilf**

Difidis curtis, **< Ilfi-dis curtis**

Tillf in **België**, aan de **Ourthe** onder **Luik**, **< Illf**, **Ille-fe**

Dattlen, **< Alle-ten**, **>** de klankomwisseling **.....**
Attelen, waarna **Attlen**

Dammel-hof, **< Alle-me-hof**, **>** de klankomwisseling
Ammele-hof

Tenne-brunne, **< Elne-brunne**

Thenni-bach, **< Elni-bach**

Dalke, **zijrivier** van de **Ems**, < **Alke**

Dijle, een **Schelde**-*stroom*, eerder **Dila** en **Dyla**, ... < **Ila** en **Yla**

Zie veel meer over de Dijle, en zijstroom daarvan, in dit werkstuk.

Tiel, eerder **Tila** en **Tyla**, < **Ila** en **Yla**, hier de **Waal**-*stroom*

Thiet-furt, < **Ilt-furt**, spreek uit **Ielt-furt**, > **Iet-furt**, waarna **Thiet-furt**

Dit-furt, met oude naam **Tit-furde**, < **Ilt-furde**

Tithela, "**ein Flussname**", < **Ille-tha** (spreek uit Iele-tha), > de klankomwisseling **Ithela**

Thithele-rode, < **Ille-the-rode** (spreek uit Iele-the-rode), > de klankomwisseling **Ithele-rode**.

Titteles-heim, < **Ille-tes-heim**, > de klankomwisseling **Itteles-heim**

Titines-heim, < **Ilti-nes-heim**, > **Itines-**

Tille-da, < **Ille-da**

Tesili-berg, < **Eli-si-berg**, > de kankomwisseling ..... **Esili-berg**.

Dittel-brunn, < **Ille-te-brunn** (speek uit Iele-te-), > de klank-omwisseling ..... **Ittele-brunn**.

Ditteles-heim, < **Ille-tes-heim** (spreek uit Iele-tes-), > de klankomwisseling **Itteles-heim**.

Tillies in **Henegouwen**, **Illies**

Tilli-ach, < Illi-ach

Dillen-dorf, < Illen-dorf

Tetten-bach < Elten-bach

Dettel-bach, < Elle-te-bach, > de klankomwisseling **Ettele-bach**

Teter-owe, < Eelter-owe, > Eter-owe

Teten-heim, < Eelten-heim, > Eten-heim

Tetten-moos, voorheen **Tetin-mos**, ... **< Elten-moos** en ..... **Eeltin-mos**, **> Etten-** en **Etin-**

Theten, voorheen **Tatena**, **< Eelte-ne,** met grondvorm **Aelte-na, > Ete-ne, Eten** en **Ate-na**.

Tessilin-berg, < Elli-sin-berg, > de klankomwisseling **Essilin-berg**

Dannis-stat, < Alnis-stat, > Annis-stat

Dannere in Westfalen, **< Alne-re, > Anne-re**

Talarin, < Ala-rin

Tebes-haeime, < Eelbes-haeime

Theles-berg, < Eles-berg

Deffers-dorf, < Elfers-dorf

Deffer-nik, ook **Debr-nik** geheten, **een rivier**, ...

<Elfer-nik en **Eelbre-nik**, in de loop der eeuwen geworden tot **Effer-nik** en **Ebre-nik**, waarna **Deffer-nik** en **Debr-nik**.

Debr-nik kan ook op een eertijds **Elbre-nik** wijzen, dan gelijk aan **Elfre-**, **Elfer-nik**.

Dennis-stede, **<Elnis-stede**
Dannis-stat, **<Alnis-stat** (zie eerder)

Demer(e), 908 **Tamera**, een **Schelde-***stroom,* ..... is **<Aelme-ra** "im Ablaut damit" **Eelme-re** Vgl. **Deemer-voert** aan de **Emer** in Noordbrabant.

De **rivier** de **Reuzel** in Noordbrabant, een **Maas**-*stroom*, werd vroeger aangeduid met **Amer** of **Emer**, waaraan de voorde **Amer-voort**, ook aangeduid met **Nemer-voort**, **d'Eemer-voort**, **Deemer-voort**, **Amels-voirt** en **Emel-voort**.
Zie Genealogie familie Van Amelsfort en Nomina Geographica Neerlandica.

De herkomst is: **Ale-me** "und im Ablaut damit" **Ele-me**, afleiding "mit *m*-Suffix", in de loop der eeuwen geworden tot de klankomwisselingen **Amele** en **Emele**, herkomst van **Amels-voirt** en **Emel-voort**.

A-mere en **E-mere** zijn de afgesleten vormen van **Ael-me-re** en **Eel-me-re**, < **Ale-me** en **Ele-me**.

Den Emer-voort werd in de loop der tijd tot **De Nemer-voort**.
(Zie internet.)

Aan de bovenloop van de **Schelde**-*stroom* de **Demer** ligt **Amels-dorp**, 11x in de bronnen ook **Tamels-dorp** geheten (zie internet). De herkomst is **Ale-mes-dorp** aan de **Eelme-re**, vóór 908 **Aelme-ra**.

Nomaals:

Demel-dorf, < **Ele-me-dorf**, > de klankomwisseling **Emele-dorf**, waarna Demel-dorf.

Nogmaals:

Damels-dorf aan de Naab, < **Ale-mes-dorf**, > de klank-omwisseling **Ameles-dorf**, waarna Damels-dorf.

Tetila-pah, < **Eli-ta-pah**, > de klankomwisseling **Etila-pah**, waarn Tetila-pah.

Tennen-bach, voorheen **Tanne-bach**, ... < **Elnen-bach**, met grondvorm **Alne-bach**

Tafta, < **Alfta**, **Alfe-ta**

Ender aan een zijstroom van de **Rijn** heeft dezelfde herkomst als de **rivier** de **Dender** in Vlaanderen:

Elne-der, > **Enne-der**, waarna **En-der**.

Elne-ra > Enne-ra, waarna **En-ra**, waarna **Tenra**, oude naam van de **Dender**

Ender-bach ligt bij Stuttgart.

Enders-bach ligt aan de Neckar.

Enter ligt aan de **Regge** in Overijssel, voorheen **Enne-there**, **< Elne-there**.

Tenera-munda, 1130, nu **Dender-monde**, is ..... **< Eelne-ra-munda**

Tenre-munde, nu **Dender-monde**, is ..... **< Elne-re-munde (>Enne-re-, Enre-munde, > Tenre-munde)**

Theten, voorheen **Tatena**, **< Aelte-na** "und im Ablaut damit" **Eelte-na**, **> Atena** en **Ete-na**, **Eten**, ... **< Ale-te** en **Ele-te**, ook > de klankomwisselingen **Atele** en **Etele**. Zie ook eerder.

Duffele, < **Ulle-fe**, > de klankomwisseling **Uffele**, herkomst van **Duffel** in **Vlaanderen** en **Duffelt** bij **Nijmegen** (uitgebreid besproken in dit werkstuk).

Duffele werd ook tot de samentrekking **Dufle**, de oude vermelding van **Duffel** en **Duffelt**.

Duble, oude vermelding van **Duffelt** en van de **Dubbel**, **rivier** bij **Dordrecht** vóór de Sint-Elisabethsvloed in 1421, < **Ulle-be**, > de klankomwisseling **Ubbele**, waarna verkort tot **Uble**, > **Duble**

Dofle, oude naam van **Duffel** in **Vlaanderen**, < **Olle-fe**, > de klankomwisseling **Offele**, verkort tot **Ofle**, > **Dofle**.

Dobbel, andere naam voor de **Dubbel**, < **Olle-be**, > de klankomwisseling **Obbele**, **Obbel**, waarna **Dobbel**.

Tubal-gouwe, oude vermelding van de **Duffelt** bij **Nijmegen**, < **Ula-ba-gouwe**, > de klankomwisseling **Ubala-gouwe**, waarna **Tubala-**, **Tubal-gouwe**.
Zie voor veel meer: dit werkstuk! Er zijn immers nog meer oude vermeldingen van de Duffelt, allen klankomwisselingen van riviernamen die verwant zijn met boven vermelde namen.

Tepla, een **rivier**, **<Ele-pa**, > de klankomwisseling ..... **Epala**, verkort tot **Epla**, waarna **Tepla**.

Enz.

Vele namen beginnen ook met de letter **N**, waarna een Oud-Europese **riviernaam**, zuiver of verminkt overgeleverd.
Hier volgt er een aantal, summier aangegeven, later uitgebreid besproken in dit werkstuk, met jaartallen en lokaliseringen, te zien in de bronnen en de gedetailleerde atlas.

Niftar-laca, vroeg-middeleeuwse **gouw** bij **Utrecht**, **<Ilftar-laca**, **>Iftar-laca**, waarna **Niftar-laca**

Nettelen-berg, "früher **Ettelen-berg**", **<Elle-ten-berg**, > de klankomwisseling **Ettelen-berg**

Nettelen-berg bij **Biesen** in **Lippe-Detmold**, in de 13e eeuw **Atlon** en **Etlen** **Darpe**, was eertijds **……..** **Alle-ton** “und im Ablaut damit” **Elle-ten**, in de loop der tijd geworden tot de klankomwisselingen **Attelon** en **Ettelen**, verkort tot **Atlon** en **Etlen**. **Alle-te**, **Al-te** en **Elle-te**, **El-te** is een **riviernaam**.

Nihtre-si, oude naam van de **Itter-gau**, gouw aan de **Eder-*stroom*** de **Itter** en aan de **Eder-*see***, was eertijds **Ihltre-si** en ……. **Ilter-gau**.

Deze **Itter-gau** is in de bronnen ook **Nitter-gau**, daarin ook **Nifthar-si** (zie Köbler), dan ook **…….** **Ifthar-si**, in oorsprong **…….** **Ilfthar-si**.

Vergelijk **Niftar-laca**, gouw bij Utrecht, eerder **……..**

Iftar-laca, in oorsprong **……**

Ilftar-laca.

Nittel “**an der Mosel**”, 11e eeuw **Nithele** en **Nittele**, toont de **klankomwisselingen** van **Ille-the** en **Ille-te** (spreek uit Iele-te).

Vergelijk

Ittel aan de **Mosel**-*stroom* de **Kyll**, 1212 **Itele** (zie Gysseling), de **klankomwisseling** van **Ille-te** (spreek uit Iele-te).

Netterden (gem. **Oude IJsselstreek**), (ontstaan aan **de oost-tak van de Rijn**, die liep van **Wesel**, via **Megchelen** naar **Elten**) in 1130

Etteren (< **Elte**-**ren**)

in 1218

Netter-**then** (< **Elter**-**then**)

Netter-**the** (< **Elter**-**the**)

Nitter-**the** (< **Ilter**-**the**)

in 1257

Nether-**de** (< **Eelther**-**de**)

De nederzetting is genoemd naar **Elte**, **Ilte** en **Eelte**, een wijd verbreide oude **riviernaam**, die is ontstaan uit **Elle-te**, **Ille-te** en **Ele-te**, de afleiding "mit *t*-Bildung", eertijds ook geworden tot de klankomwisselingen **…….**

Ettele, **Ittele** en **Etele**.

De plaats is genoemd naar de ***stroom*** waaraan het is ontstaan, een **Rijn-*stroom*,** waaraan

Elten.

Het is echt onbegrijpelijk dat naamkundigen niet willen weten dat **Ette-re** en **Ette-ne** de afgesleten vormen zijn van **Elte-re** en **Elte-ne**. Het is GEWOON TE ZIEN in de gedetailleerde atlas! De namen zijn ook zuiver overgeleverd. Zie **Elten**, **< Elte-ne**.

Etten-bach en **Etters-bach** zijn zijstromen van de **Rijn**-*stroom* de **Elz**, "mit germanischer Lautverschiebung **die Elte**" Zie Krahe, *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 21, 37 en 38. Zie mijn kaartje in mijn 'Getekend Onderzoek', p. 22. **Elten-bach** en **Elters-bach** zijn de oorspronkelijke vormen.

Zie ook **Etter-winden** aan de **rivier** de **Elte**, de afgesleten overgeleverde vorm van **Elter-winden**. Zie mijn kaartje p. 23. Zie nog veel meer kaartjes en vergelijkingen.

Netterden, 1130 **Ette-ren (< Elte-ren)** (gem. **Oude-IJsselstreek**) ligt nabij **Etten** (óók gem. **Oude-IJsselstreek**), gelegen aan de **Oude IJssel**, 1200 **Ette-ne**, 1274 **Ethe-ne**, afgesleten overgeleverde vormen van **Elte-ne** en **Eelthe-ne**.
De plaats zou, indien zuiver overgeleverd, nu **Elten** of **Eelthen** heten, naar de herkomst.

Nithe-gowe, 10e eeuw **Nita-gowa**, aan de **rivier** de **Nied**, was in oorsprong **Ilta-gowa**.

Nithe-gowe zou eigenlijk **Ilthe-gowe** moeten heten, naar de herkomst **Ilta-gowa (< Ila-ta).**

De **Duitse Nied** was in de 11e eeuw **Iton**.

De **Franse Nied** was in de 12e eeuw **Nid(a)** (2), **Neda**, **Nita** en **Iton**.

De herkomsten zijn

Ilda, **Eelda**, **Ilta** en .....

Ilto-na, **> Ito-na**, waarna **Iton**. **Ilte-ne** werd tot **Ite-ne**, waarna **Iten (Itten)**.

De **Nied** zou eigenlijk **Ield** moeten heten, naar de herkomst.

Iton is ook een **zijrivier** van de **Seine**, eertijds **Ilto-na**, in de loop der eeuwen geworden tot **Ito-na**, waarna **Iton**.

Nitz, "**Fluss** bei **Saarburg**", 10e eeuw **Nitissa**, was eertijds **Ilti-sa**. De Nitz zou dus eigenlijk **Iltes**, **Ilts** of **Iltz** moeten heten, naar de herkomst.

"**Nethen** **an der in die Dijle fliessenden Nethen**", 12e eeuw **Nete-ne**, **Nethe-nes**, **Nete-nes**, was eertijds **Eelte-ne**, **Eelthe-nes**, **Eelte-nes**. De **Nethen** zou eigenlijk **Eelthen** moeten heten, **naar de herkomst**.

Vergelijk **Eethen** (gemeente **Aalburg**), gelegen op een stroomrug, vroeger een **Maas**-*stroom*.

Eethen, 850 **Ati-na**, 1305 **Ethen**, 1350 **Ette**, was eertijds **Aelti-na** "und im Ablaut damit" **Elte-ne** en **Eelthe-ne**

Als deze nederzetting **zuiver** zou zijn overgeleverd, dan zou de plaats nu **Aelten**, **Elten** of **Eelthen** heten.

Vergelijk:

Netterden, 1130 **Etteren**, 1218 **Netter-the**, **Nitter-the**, 1257 **Nether-de**, was in oorsprong **……..** **Elteren**, ……. **Elter-the**, **Ilter-the** en … **Eelther-de**, hier en **Rijn**-*stroom*, waaraan **Elten**.

Niters-dorfh (zie Köbler), was eertijds **Ilters-dorfh**.

Netra, **rivier**, in de 11e eeuw **Nadera**, **Nedera**, **Nettere**, was eertijds **Ael-de-ra** "im Ablaut damit" **Eel-tra**, **Eel-de-ra** en **El-te-re**. De **Netra** is een Weser-*stroom*, via Werra, Wehre en **Sontra**.

Ael-de, **Eel-te**, **Eel-de**, **El-te** is een **riviernaam**, **…….** ontstaan uit **Ale-de**, **Ele-te**, **Ele-de**, **Elle-te**, eertijds ook geworden tot de **klankomwisselingen** **Adele**, **Etele**, **Edele**, **Ettele**.

Nathires-husen, 9e eeuw, bij Bad Pyrmont, was in oorsprong **Aelthi-res-husen**, < **Ali-thi**.

Nateln bij Uelzen, 12e eeuw **Natene**, was eertijds **Ale-ten**, in de loop der eeuwen geworden tot de **klankomwisseling** **Atelen**, waarna **Ateln**, waarna **Nateln**.

Natene was in oorsprong **Ael-te-ne**, > **A-te-ne**.

De plaats zou, indien **zuiver** overgeleverd, nu **Aelten** heten, Duits **Ahlten**.

Ale-ten, **Alle-ten** "und im Ablaut damit" **Elle-ten**, **Ele-ten**, **Eile-ten**, **Ille-ten**, de afleiding "mit *t*-Bildung", zijn veelal geworden tot de **klankomwisselingen** **Atelen**, **Attelen** en **Ettelen**, **Etelen**, **Eitelen**, **Ittelen**.

Netlar, 12e eeuw, "unbestimmt in **Brabant?**, was in oorsprong **Ella-tar** (**Elle-ter**), in de loop der eeuwen geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende, de **klankomwisseling** **Ettalar** (**Etteler**), waarna verkort tot **Etlar**, waarna **Netlar**.

Nilars-dorf bij Weissenfels, was eertijds **Ila-res-dorf**, 'nederzetting aan **Ila-ra**'. Vergelijk **Ila-ra**, 1049, oude naam van de grote **Donau**-*stroom* de **Iller** (zie *Unsere ältesten Flussnamen* van **Krahe**, p. 37).

Nettel-städt bij **Soest**, 14e eeuw **Nethel-stede**, was eertijds **Elle-te-stede** en **Ele-the-ste**de, in de loop der tijd geworden tot de klankomwisselingen **……..** **Ettele-stede** en **Ethele-stede**.

Nettel-städt bij **Lübbecke**, 11e eeuw **Nital-stede**, was eertijds **Ila-ta-stede,** geworden tot de **klankomwisseling** **Itala-stede**, waarna **…….** **Ital-stede**, waarna **Nital-stede**. **Nettel-städt** was eertijds **Elle-te-stede**, > de klankomwisseling **Ettele-stede**.

Nettel-kamp bij Uelzen, 11e eeuw **Nitel-campun**, was eertijds **Ille-te-campun** (spreek uit Iele-te) en **Elle-te-kamp**, in de loop der eeuwen geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende **……...** **Itele-campun** en **Ettele-kamp**.

Nettel-rede bij Springe, 11e eeuw **Nitel-reda**, was in oorsprong **Ille-te-reda** en **Elle-te-rede**, geworden tot de klankomwisselingen **Itele-reda** en **Ettele-rede**.

Nogmaals:

Nettelen-berg bij Biesen in Lippe-Detmold, 13e eeuw **Atlon Etlen Darpe**, was in oorsprong **Alla-ton** "und im Ablaut damit" **Ella-ton**, geworden tot de **klankomwisselingen** ..... **Attalon** en **Ettalon** (**Attelen** en **Ettelen**) waarna **Atlon** en **Etlon**, **Etlen**.

Nellen-berg, gem. Hindelwangen, 11e eeuw **Ellen-burg**, spreekt voor zich!

"**Nelleche**, 12. Jh., **Tellig** bei **Zell an der Mosel?**, **statt Elleche?**" (zie Köbler), spreekt voor zich. **Tellig** was in oorsprong **Ellige**.

Nissels-bach, een **Donau**-*stroom*, via de **Paar**, was eertijds **Ille-se-bach** (spreek uit Iele-se), geworden tot de klankomwisseling **……..** **Issele-bach**, waarna **Issels-bach**.

Nister, **zijrivier** van de **Sieg**, 12e eeuw **Nistra**, was eertijds **Ilstra**, **Ilste-re**, **Ilster**, dat is **Il**-waterloop "mit *st*-Bildung".

Nims, **rivier** bij **Prüm**, bij **Bittburg**, 8e eeuw **Nimisa**, was eertijds **……** **Ilmi-sa**, **Il**-waterloop "mit *m*-Suffix".

Als deze naam **zuiver** zou zijn overgeleverd, dan zou de **rivier** nu **Ilmes**, **Ilms** heten.

Vergelijk **Ilmi-na**, 765, oude naam van de **Ilm**, zijrivier van de **Donau**, dat is **Il**-waterloop "mit *m*-Suffix". Zie **Ilmi-na** *Unsere ältesten Flussnamen* van **Krahe**, p. 36.

"**Nimia**, 10. Jh., **nahe der in die Weser fliessenden Nieme**" (zie Köbler), was in oorsprong gewoon **Ilme**, uit te spreken als **Ielme**.

Nims, zijrivier van de Sure (Sauer), 4e eeuw **Nemesa**, **Nemese**, **Nimesa**, was eertijds ..... **Eelme-sa** en ..... **Ilme-sa**. De **Nims** zou eigenlijk **Ilms** moeten heten, naar de herkomst.

Nimis, zijrivier van de **Nims**, 9e eeuw **Nimisa**, was eertijds **Ilmi-sa**. Nimis en Nims zouden eigenlijk **Ilmis** en **Ilms** moeten heten, naar de herkomst.

Niebels-bach aan een zijstroom van de **Rijn** bij **Pforzheim**, 14e eeuw **Niebeles-bach**, was eertijds **Ille-bes-bach**, spreek uit **Iele-bes-bach**, in de loop der tijd geworden tot de **klankomwisseling** **Ibeles-bach**, spreek uit **Iebeles-bach**.

Zie het meerdere **Ibele**, **Ible** in dit werkstuk, de klankomwisseling van **Ille-be**, waaruit het meerdere **Ilbe** is ontstaan.

Nabel-gau bij Sonderhausens is **< Ale-be-gau**, geworden tot de **klankomwisseling** ..... **Abele-gau**.

Niffern bij Schlettstadt in de Elsass, 7e eeuw .....

Nive-ra-tes-heim en .....

Nivra-tes-heim, was in oorsprong .....

Ilve-ra-tes-heim en .....

Ilvra-tes-heim. Niffern was eertijds **Ilfe-ren**, **Ilffern**, **Ilfern**, hier genoemd naar de **Rijn**-*stroom* de **Ill**, voorheen **Illa** (zie Köbler), waaraann de nederzetting is ontstaan, bij **Straatsburg**.

Zie ook mijn artikel **De herkomst van Nifter-laca**, **< Ifter-laca**, **< Ilfter-laca**.

Niefern-heim bij Worms, 8e eeuw **Niver-heim**, is **< Ilfern-heim** en ..... **Ilver-heim**.

Neef "**an der Mosel**", 12e eeuw **Neven**, **Neive**, 875 **Naves**, was eertijds **Aelves** "im Ablaut damit" **Eelven**, **Eilve** (**Ylve**).

Neef zou eigenlijk **Eelf** moeten heten, **naar de herkomst**, met grondvorm **Alf**, óók gelegen "**an der Mosel**" (náást **Neef**), 12e eeuw **Alven!**

Vergelijk **Deven-tre** en **Daven-tre**, oude namen van **Deventer**, in oorsprong **.....**

Eelven-tre en **Aelven-tre**, de grondvorm, genoemd naar de **IJssel**-*stroom*, waaraan **Deventer** is ontstaan.

Aan een **IJssel**-*stroom* bij **Zutphen** (zie de bronnen):

Vergelijk **Eef-de**, Nedersaksisch **Aef-de**, voorheen **.....**

Eve-de en **Ave-de**, < **Eelve-de** en **Aelve-de**, in oorsprong ook **Eelf-de**, Nedersaksisch **Aelf-de**.

Eef-de wordt op een oude kaart ook vermeld als **Ef-de**, < **Elf-de**, **Elve-de**.

Vergelijk **Naves**, 875, oude naam van **Neef** aan de **Mosel**, met **Nave**, **zijrivier** van de **Schelde**, via **Leie** (**Lys**) en **Clarence**, waaraan **Ames**, 1209 (zie Gysseling) **Almes**, in het Nederlands **Almen**.

De herkomst van de **Nave** is **Aelve**.

A-mes is de afgesleten overgeleverde vorm van **Ael-mes**, dat is **Ale**-waterloop "mit *m*-Suffix". **Ael-mes** is ontstaan uit **Ale-mes**, elders vele malen overgeleverd als **Ameles**, de klankomwisseling daarvan.

Nevele in **Oost-Vlaanderen**, 11e eeuw **Nivela** en **Nevela**, was in oorsprong **Ille-va** (uit te spreken als **Iele-va**) en **Ele-va**, "mit *v*-Element", in de loop der eeuwen geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende, de klankomwisselingen **Ivela** en **Evela**, waarna **Nivela** en **Nevela**.

Avele (veel) en **Evele**, **Ivele** (meerdere namen) zijn de **klankomwisselingen** van **Ale-ve** en **Ele-ve**, **Ille-ve**. Zie mijn onderzoeken, vooral dit onderzoek, werkstuk.

Nivela bij **Trier** was in oorsprong **Ille-va** (spreek uit **Iele-va**), geworden tot de klankomwisseling **Ivela**, waarna **Nivela**.

Nebra, "**an der Unstrut**", 9e eeuw **Neberi** en **Neveri**, was in oorsprong **Eelbe-ri** en **Eelve-ri**.

Eelbra is de herkomst van **Nebra**. Zie het vele **Ele-be**, **Eel-be** > **Ebele**, **Ebe**, in dit werkstuk. De **Unstrut** is een zijrivier van de **Elbe**, via **Saale**.

Nabern, 9e eeuw **Nabera**, was in oorsprong **Aelbe-ra**, **Aelbe-ren**, **Aelbern**.

Nablis, oude naam van de **Unstrut**, **rivier** in **Thüringen**, was eertijds **Ale-bis**, in de loop der eeuwen geworden tot de **klankom-wisseling** **Abelis**, verkort tot **Ablis**, waarna **Tablis**.

Zie het vele **Ale-be**, > **Abele**, in dit werkstuk.

Nattern-berg bij Deggendorf, 12e eeuw **Natern-berg**, was eertijds **Aelte-ren-berg**, **Aeltern-berg**, zo ook **Alte-ren-berg**, **Altern-berg**.

"Nadri, ein Flussname, 9. Jh., Nederi" (zie Köbler):

Nadri, "**Flussname**", voorheen ook **Nederi**, was eertijds **Ael-dri** "im Ablaut damit" **Eel-deri**, ontstaan uit **Ali-dri** en **Eli-dri**.

Zie voor meer, mijn onderzoeken, waarin de **herkomst** van de **rivier** de **Eder** (177 km), zijstroom van de **Fulda**, met oude namen **Adri-na** en **Ethri-na** (zie **Krahe**), in oorsprong **…….... Aeldri-na** en **Eelthri-na**.

Als de **oude namen** van de **Eder** **zuiver** zouden zijn overgeleverd, dan zou de **rivier** nu **Aelder**, **Eelder**, **Eelther** of **Elder** kunnen heten, ontstaan uit de oorspronkelijke ingewikkeldere vormen, verminkt overgeleverd in de middeleeuwse bronnen.

Naden-dorf bij Pöggstal, was in oorsprong **Aelden-dorf**. Zie mijn onderzoek 'VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen!', waarin meerdere namen met **Aden-**, zo duidelijk in oorsprong **Aelden-**. Zie ook eerder.

Nadel-bach, 12e eeuw **Odeln-bach,** was eertijds **Ale-den-bach** en **Ole-den-bach,** in de loop der eeuwen, soms veel eeuwen, geworden tot de **klankomwisselingen** …….. **Adelen-, Adel-bach** en **Odelen-, Odeln-bach**.

Namara bij Melk, is < **Aelma-ra**, < **Ala-ma**, de afleiding "mit *m*-Suffix", eertijds ook > de klankomwisseling **Amala, Amele**, wijd verbreid.

Nameres-torp was eertijds **Aelme-res-torp**.

Namen-husen was in oorsprong **Aelmen-husen**.

Nems-dorf bij Querfurt, voorheen **Namelikes-dorf** en **Nemelikes-dorp**, was in oorsprong ……... **Ale-mi-kes-dorf** "und im Ablaut damit" **Ele-mi-kes-dorp**, geworden tot de klankomwisselingen **Ameli-kes-dorf** en **Emeli-kes-dorp**. **Nems-dorf** was in oorsprong **Elle-mes-, El-mes-, Elms-dorf**.

Naast, nederzetting aan de **Zenne**, **rivier** in **België**, in 1138 en in 1198 **Nasta**, in 1221 **Naste**, was in oorsprong **Aalst**, **Alsta** en **Alste**.

Naalst werd in de loop der tijd, “op de *vlugste* en dan ook *vluchtigste* manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen”, tot het gemakkelijker in de mond liggende **Naast**. Het is zeer goed na te voelen. (Zie de oude namen bij Gysseling.)

Er is het meerdere Agele, < Ale-ge:

Agele, 12e eeuw, “unbestimmt mit Bezug zu Anhalt”, is de **klank-omwisseling** van **Ale-ge**, afleiding van **Ale**, **“alteuropäisch”**.

Het meerdere Nagele heeft precies dezelfde herkomst!

Zie ook het vele **Egele** en **Igele** in mijn onderzoeken, de klankomwisseligen van **Ele-ge** en **Ille-ge** (spreek uit Iele-ge). Zie mijn onderzoek 'VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen!' Zie ook dit werkstuk, vooral aan het eind.

Nagel, voormalige **rivier**, ligging onbekend, in de omgeving van **Urk**, 968 **Nakala** (zie *Lexicon van nederlandse toponiemen tot 1200* van R.E.Künzel, D.P. Blok en J.M. Verhoeff), was in oorsprong **……** **Ala-ka**, in de loop der eeuwen, "op de *vlugste* en dan ook *vluchtigste* manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen", geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende, de klankomwisseling **Akala**, waarna **Nakala** (den Akala, > den Nakala) en als zodanig, dus VERMINKT, in de bronnen opgetekend.

Als de rivier **zuiver** zou zijn overgeleverd (gesteld dat de rivier er nu nog was), dan zou die nu **Alak** (**Alek**) zijn geheten, of **Alac** (**Alec**) zoals **Alac-mera**, oude naam (zie het *Lexicon*) van **Alk-maar**.

Of de rivier zou dan **Aleg** of **Alech** heten, zoals **Alech-mere**, een oude naam (zie *Lexicon*) van het **Al-mere**, ook **Ael-mere**, < **Ala**.

Het meerdere **Achele** is de klankomwisseling van **Ale-che**. Zie de meerdere voorbeelden daarvan in mijn laatste onderzoeken, zo ook verspreid in dit werkstuk.

Zie voor veel meer over **Almere** (géén palingmeer!) en **Alkmaar** (géén moddermeer!): Al mijn onderzoeken. Zie ook aan het eind van dit werkstuk.

De **rivier** de **Eichel**, zijstroom van de **Saar**, was in de 8e eeuw **Aquila** en **Achila**, de klankomwisselingen van **Ali-ca** en **Ali-cha**. (Zie de oude namen bij Köbler.)

Vergelijk **Alquines** aan een Aa-*stroom* in Pas-de-Calais, 12e eeuw **Ale-ki-na** **Ale-chi-na** en **Ale-kin** (zie Gysseling), genoemd naar de *stroom*, waaraan het is ontstaan. Eichel was eertijds **Aila-cha**, **> Aichala**, **Aichel**, **Eichel** (zie elders in dit werkstuk).

Nakala, voormalige **rivier** bij **Urk**, was in oorsprong **Ala-ca**, geworden tot de klankomwisseling **Akala**, waarna **Nakala**.

Acelun-wiler is de klankomwisseling van **Ale-cen-wiler**.

Vergelijk **Alquines** (**Alke-nes**, Vlaams **Alken**), 12e eeuw **Ale-kin**. (Zie de plaatsnaam bij Köbler.)

Acela-nis-venni is de klankomwisseling van .....

Ale-ca-nis-venni. (Zie de plaatsnaam bij Köbler.)

De riviernaam **Ala-ca** komt op hetzelfde neer als **Ala-ga**, eertijds ook geworden tot de klankomwisseling **Agala**, op hetzelfde neerkomend als het meerdere **Nagala**, **Nagele**, ... zoals de voormalige **rivier** de **Nagel** bij **Urk**, 968 **Nakala**.

Vergelijk **Alges-heim**, 12e eeuw **Ala-gas-tes-heim** (zie de plaats bij Köbler), **zuiver** overgeleverd, hier **niet** in de loop der tijd geworden tot de klank-omwisseling **Agalas-**, waarna verkort tot **Aglas-**, zoals onderstaande voorbeelden laten zien:

De plaatsen **Aglas-ter-haus**, **Aglas-ter-husen** en **Ageles-ter-wilare**. (Zie de plaatsnamen bij Köbler.)

De **Nagold** is een **zijrivier** van de **Neckar**, via **Enz**, in de 8e eeuw **Nagal-ta** en **Nagla**. (Zie de rivier bij Köbler).

Nagla is de verkoring van **Nagala**. Zie de aantekening ***Nagla**, ***Nagala** bij deze **rivier**.

Men zal **Nagold** moeten lezen als **Nagol-**, **Nagal-da**, zoals **Nagal-ta**, **-da**, **-ta**, de afleiding "mit *t*-Bildung' van de riviernaam **Nagala**.

De ultieme **herkomst** van deze **Neckar**-*stroom* is **Ala-ga**.

Nagel-steden, "unbestimmt bei **Mainz**, **Flussname**" (zie de plaats bij Köbler), was eertijds **Ale-ge-steden**, > **Agele-**, **Nagele-steden**.

Nagels-thal in **Frankrijk** bij **Straatsburg**, d.i. **Nageles-thal**, was in oorsprong **Ale-ges-thal**, geworden tot de klankomwisseling **Ageles-thal**, **Agels-thal**, waarna **Nagels-thal**.

Vergelijk **Agele** met **Aghili-nes-wilare**, 8e eeuw, "unbestimmt mit Bezug zum Südwesten (Alemannien oder Burgund)", de klankomwisseling van ..... **Ali-ghi-nes-wilare**.

(Zie de plaatsnaam bij Köbler.)

Nageri, **ein Fluss**, voorheen ook **Neger**, was in oorsprong **Ael-ge-ri** "und im Ablaut damit" **Eel-ge-ri**, **> Age-ri** en **Ege-ri**, waarna **Nage-ri** en **Nege-ri**.

Ael-ge en **Eel-ge** zijn ontstaan uit **Ale-ge** en **Ele-ge**, ... **> Agele** en **Egele**.

Zie voor meer van het bovenstaande **Ale-ge**, **> Agele**, **Nagele**: Aan het einde van dit werkstuk, vanaf blz. **577**.

Er zijn nog veel meer plaatsnamen beginnend met de letter **N**, waarna een **riviernaam**, **zuiver** of **verminkt** overgeleverd.

Ik ben twee jaar geleden (in 2014) terecht gekomen bij **de vroeg-middeleeuwse gouw**

Nifter-laca **bij Utrecht**.

Ik heb daar een artikel over geschreven, **te vinden op de volgende bladzijde**.

Ik ben daarna nog doorgegaan met onderzoek, met opnieuw verrassende uitkomsten, die ik zo duidelijk mogelijk heb aangebracht op 600 pagina's.

Het was eigenlijk een ontdekkingstocht, waarvan direct verslag is gedaan. Al schrijvende vond ik steeds weer vele herkomsten van plaats- en riviernamen.

Ik moest daarbij vele malen terug grijpen op wat al was ontdekt. Meerdere gevonden herkomsten komen daarom weer terug in ander, nog beter verband.

Mijn onderzoek is zeker ook geschikt om er doorheen te bladeren. Men zal dan zeker op vele plaatsen verrast zijn van wat ik heb ontdekt op het terrein van de **herkomst** van plaatsnamen (niet verkláring van plaatsnamen). Ik hoop dat men dan daarna mijn onderzoek van begin tot eind zal willen bestuderen.

Bas Kloens, Dordrecht, 1 september 2016

De herkomst van Nifterlaca

Bas Kloens, Dordrecht

De herkomst is Ilftar-laca, 'waterloop van Ilfe, Ilfe-ta, Ilfta'

De herkomst van Niftar-laca staat al vele jaren, zonder dat ik dat besefte, in mijn vergelijkend onderzoek! Het is de riviernaam Ilfta. De gouw was eertijds Ilftar-laca, 'waterloop' van Ilfe-ta, Ilfta, de afleiding "mit *t*-Bildung". Hoe ben ik daartoe gekomen? Wel, onlangs las ik weer dat 'De Naal', polder en buurtschap op Texel, in oorsprong een stroombedding van het Marsdiep was, toen aangeduid met 'Den Aal'. De Reuzel in Noordbrabant, vroeger Amer of Emer geheten, werd later bij 'Den Emer' tot 'de Nemer'.

Mijn gedachte was toen: Zou die verspringing van de *n* zich ook hebben voorgedaan bij Niftar-laca, in een eerder stadium Iftar-laca? Ifta is een zijrivier van de Werra bij Eisenach, in Thüringen, de afgesleten vorm van Ilfta (zie mijn kaartje p. 590), op hetzelfde neerkomend als Elfta, met grondvorm Alfta.

In de bronnen staat '*in* Niftar-laca'. Werd '*in* Iftar-laca' in de loop der tijd tot het gemakkelijker in de mond liggende *in* Niftar-laca? Ik was zeer verrast toen ik in het *Geschichtliches Ortslexikon Deutschlands* van Köbler het volgende las: "Iftarlaca* sehe Niftarlaca" en "Niftarlaca, 9. Jh., unbestimmt bei Utrecht".

Toen zag ik Itter-gouw in het *Ortslexikon*, negende eeuw Iter-gowe, Niter-go èn Nifthar-si! "Itter, Zufluss der Eder, Ita-ra", was eertijds Ilta-ra. Ilta is ontstaan uit Ila-ta. De gouw was eertijds Iltar-go en Ilftar-si, geworden tot Itar-go en Ifthar-si, dat bij *in* Ifthar-si tot *in* Nifthar-si werd. Iter-go werd bij *in* Iter-go tot *in* Niter-go. Zie Köbler (Förstemann): "Itter-gowe (Iter-gowe), 9. Jh., der Gau an der in die Eder fliessenden Itter, Iter-gowe, Itter-ga, Niter-go, Nitter-ga, Nifthar-si, Nichter-se, Nihter-si, Nither-seo." Het element -si, -se, -seo, is -see (meer), de zeer brede stroom. Zie "Itter, Zufluss des Edersees", zie mijn kaartje p. 774.

Aelfter, Alfter, "im Ablaut damit" Elfter, Eelfter, Ylfter, Ilfter, komt op hetzelfde neer als Aelter, Alter en Elter, Eelter, Ylter, Ilter. Uit al die namen is veelal de L weggevallen! Alfter aan de Rijn bij Bonn was voorheen Alftre èn Altre (Gysseling), d.i. Alter, ook Alfter. Zo was Ilter ook Ilfter, eerder Iltar, ook Ilftar.

Aelfe, Alfe en Elfe, Eelfe, Ylfe, Ilfe kwamen vroeger ook voor als Aelve, Alve en Elve, Eelve, Ylve, Ilve.

Zie b.v. Ilve-rich (d.i. Ilfe-) aan de Rijn bij Düsseldorf, 904 Elf-rich, elfde eeuw Elve-reke (zie Gysseling). Ook Nifterlaca (< Ilfter-laca, 'vàn Ilfe, Ilve') is ontstaan "langs vroegere loop van de Rijn, en de Vecht". "Elfri-the-rothe, 11. Jh., unbestimmt" (zie Köbler), komt dus op hetzelfde neer als Ilfre-the, Ilfer-te, Ilfter-laca > Ifter-laca, bij *in* Ifter-laca > *in* Nifter-laca; zo ook "Elfter-heurne, 9. Jh., bei Lutte-Oldenzaal, Alftre, Elvi-tri, Elve-tre" (z. Köbler), (d.i. Elfe-tre, Elfe-ter, Elfter, met grondvorm Alfter), hier de Dinkel-stroom.

De plaats Ifta aan de Ifta (< Ilfta), 1260 Yfi-de (z. internet), (< Ylfi-de), (zie kaartje p. 590), heeft dezelfde herkomst als Hijfte (gem. Lochristi) bij Gent (genoemd in *Van den Vos Reynaerde*), ook aangeduid met IJfte, twaalfde eeuw (zie Gysseling) Ive-ta (< Ilve-ta), Yve-ta (< Ylve-ta) en Ifte (< Ilfte), genoemd naar de Schelde-stroom de Durme (zie kaartje p. 591). Elver-zele, 1123 Helver-cele (dr. J. de Vries), ligt ook aan de Durme, *zele* 'woning' aan Elve, Helve (Elfe, Helfe), ook Ilve, Hilve (Ilfe, Hilfe, Ylfe, Hylfe). Elves-dijk, 1221 Helves-dic, verdronken b. Hontenisse (Van der Aa), is niet ver weg, aan Wester-Schelde.

Hijfte (< Hylfta) heeft dezelfde herkomst als Helfta aan de Elbe/Saale-stroom de Helpe (kaartje p. 310).

Eefde (< Eelfde) aan de IJssel, 1294 Eve-de (< Eelve-de), 1326 Ave-de (< Aelve-de, de grondvorm), komt op hetzelfde neer als Ilve-de (Ilfe-de, Ilfde). De IJssel was eerder Isala, Isele, Ysele, de klankomwisseling van Ila-sa, Ille-se, Yle-se. Ittersum, Itte-res-hem aan de IJssel bij Zwolle, was eertijds Ilte-res-hem. Ilte-re is ook Ilfte-re, Ilfter, zoals in Ilfter-laca > Ifter-laca, bij *in* Ifter-laca > *in* Nifter-laca.

“Eft, 12. Jh., ein Bach bei Saarburg, Eve-tha” (zie Köbler), was eertijds Elft, Elfta, Elfe-ta, en ook Eelve-tha (Eelfe-tha). “Heft, 12. Jh., bei Gaspoltskirchen in Oberösterreich, Hefta (2), Hefte” (zie Köbler), was eertijds Helfta, Helfe-ta. (Uit honderden namen is de L weggevallen! Zie mijn onderzoeken!)

Iffig-heim (< Ilfig-heim) en Ippes-heim (< Ilpes-heim) liggen aan de Iff (< Ilff, Ilffe), zijstroom van de Main. Aan de zeer nabije Aisch liggen naast elkaar Illes-heim en Ips-heim (< Ilps-) (kaartjes p. 643, 646).

Iffen-dic bij Rennes in Bretagne, 1122 Hilphin-tic (!), 1330 Efin-dic (z. internet), was eertijds ook Ilfen-, Ilphin-dic en Eelfin-dic, doorsneden door de Meu, zijstroom van de Vilaine/Ille, in dép. Ille-et-Vilaine. Het nabije Les Iffs, 1793 Iffes (internet), was eertijds Ilfes. Deze rivier Ille, 1085 Isla, 1230 Yslam, 1302 Yle (!) (zie Wikipedia Ille), was eertijds Ila-sa (> Isala, Isla), Yla-sa (> Ysala, Ysla, Yslam) en Yla (!).

In *Iets over de geschiedenis van Nifterlake*, blz. 1, schrijft Blok dat het huidige Gooi mogelijk ook behoorde bij Nifterlake. Hilversum in het Gooi, eerder altijd Hilfe-res-hem, ook Hilfer-tes-hem, is ‘woonplaats aan Hilfe’, …… Ilfe, mogelijk een stroom van Ilfter-laca (> Ifter-laca, bij *in* Ifter-laca > *in* Nifterlaca)!

Vergelijk Hilfer-dingsen aan de Weser bij Minden en “Ilve-se, 11. Jh., an der Weser b. Minden, Hilvi-se”. Hilfi-kon, 924 Hilfi-nis-wilare, 1250 Hilfin-chon (zie internet), ligt aan een Aare-stroom in Zwitserland.

Vergelijk “Iff-wil, 9. Jh., in dem Kanton Bern, Ifin-wilare, Iffen-wilere” (zie Köbler), met het eerder genoemde Iffen-dic (< Ilfen-dic), 1122 Hilphin-tic (Hilfin-dic) aan de Vilaine/Ille-stroom de Meu.

Éperlecques

De grondvorm van Elfter en Ilfter is Aelfter, Alfter. Aeftern-aco, Aftern-aco en Eftern-aco, enkele oude vermeldingen van Echternach, zijn de afgesleten vormen van Aelftern-aco, Alftern-aco en Elftern-aco. (Vergelijk Ahlften aan een Aller-stroom, enz.) Ik heb dat nog eens uitgebreid aangetoond, met nog andere aanduidingen van Echternach, in *Een reactie, en nog veel meer, deel 2* (zie daarin vooral blz. 12 en 13), antwoord op een recente reactie van Ton Spamer. Ik toon daarin ook aan dat Éper-lecques eigenlijk Eelper-lecques zou moeten heten, eerder ook Eelpet-leca (> Epet-leca) en Elsper-leca (uitgesproken als El-sperleca, waarna > Sperleca > Sperleke) (zie blz. 27 en 28). Eelpet was eerder Eelpe-te, op hetzelfde neerkomend als Eelfe-de, Eelfde, herkomst van Eefde.

In het *Ortslexikon* gaat alfabetisch aan Niftarlaca vooraf “Niffern, wüst bei Marckolsheim bei Schlettstadt im Elsass, Niverates-heim, Nivrates-heim”. Schlettstadt, Frans Sélestat, ligt aan de Ill, eerder Ille, Ila, zijrivier van de Rijn. De herkomst is Iffern, eertijds Ilfern, Ilfere, eerder Ilfe-ra, Ilfra, ook Ilve-ra, Ilvra, dus Ilve-ra-tes-heim, Ilvra-tes-heim > Ive-ra-tes-heim, Ivra-tes-heim, bij *in* Iverates-heim en *in* Ivrates-heim, geworden tot *in* Niverates-heim en *in* Nivrates-heim. *In* Iffern werd tot *in* Niffern. Niffern is niet zozeer een plaats, maar een woest gebied. Niftarlaca is ook een groot gebied, een gouw, zo ook Itter-gowe aan de Eder-stroom de Itter, 11,6 km. Daarom: *in* Iftar-laca, *in* Iffern, *in* Itergo en *in* Ifthar-si, als vanzelf in uitspraak geworden tot *in* Niftar-laca, *in* Niffern, *in* Niter-go en *in* Nifthar-si.

Everiksdorp, 1085 Eve-re-kes-dorpe, wordt in de bronnen genoemd als een nederzetting, een veengebied (later Hogelanden) aan de Vecht in Nifterlaca. De herkomst is hier Eelve-re-kes-dorpe, ‘nederzetting aan Eelve’, in de bronnen ook Ilve (Ilfe!) en Elve (Elfe), hier de Vecht-stroom. Vergelijk het eerder genoemde Elve-re-ke, elfde eeuw, oude naam van Ilve-rich aan de Rijn-stroom bij Düsseldorf, in 904 ook Elf-rich.

Ik toon in mijn werk aan, dat uit vele namen de L is weggevallen! Alleen zij die mijn werk bestuderen zullen dat kunnen beamen. Zij zullen dan zeker beseffen dat er eertijds een waternaam Ilfte heeft bestaan, met afleiding Ilfter, een Ilfter-laca > Ifter-laca, waarna *in* Ifter-laca > in Nifter-laca. (Er is nog zo veel meer!)

Nadat ik dit artikel had voltooid, las ik, na invoering van Ifterlake op Google: “ …… had his seat at Utrecht as the chief town of the Gouw (Gau, pagus) of Ifterlake.” Zie The Encyclopaedia Britannica!

(einde artikel)

Bovenstaand artikel is verschenen in het tijdschrift **SEM*afoor***, mei 2015, jaargang 16, nummer 2.
In het artikel verwijs ik met mijn kaartjes naar mijn *Getekend Onderzoek*, www.kloens.com .

De redactie heeft deze, mijn laatste zin, weggelaten:
"Ik las ook nog dat Ifta aan de rivier de Ifta in 1374 **Iffe-de** (< Ilfe-de) en in 1412 **Yffe-de** (< Ylfe-de) was." Zie in mijn artikel de namen met **Iffe-**, in de bronnen **Ilfe** en **Hilfe**!

Mijn artikel werd in **Van de redactie** als volgt aangekondigd: "Bas Kloens meent de herkomst van de naam Nifterlaca gedetermineerd te hebben. In zijn eigen stijl krijgen we weer een heel aantal gelijkaardige naam-evoluties voorgeschoteld."

Hier had toch eigenlijk moeten staan: "Bas Kloens heeft de herkomst van Nifterlaca ontdekt!" Mijn gehele onderzoek, en mijn artikel, tonen het immers aan. (**Zie hierna veel meer namen, en vergelijkingen**.)

Het tijdschrift *SEMafoor* is ontstaan door het werk van Albert Delahaye. **Nifterlaca** zou volgens Delahaye de oudst bekende vorm van Eperlecques in Frans Vlaanderen zijn. Mijn ontdekte herkomst van Nifterlaca is echter van een geheel andere orde! Dat is de reden dat ik ook Eperlecques in mijn artikel bespreek.
In de loop der jaren is de Nifterlaca-Eperlecques-Echternach-kwestie in *SEMafoor* uitgebreid behandeld, door voorstanders en tegenstanders (o.a. prof. dr. Hans den Besten, 1948-2010). Deze discussie is indertijd aan mij voorbij gegaan. Ik ben eerst nu, door vergelijkend onderzoek, ook bij Niftarlaca uitgekomen.

Ik ben niet door het werk van Delahaye bij het tijdschrift *SEMafoor* terecht gekomen!

De redactie van het tijdschrift is geïnteresseerd in mijn intensief vergelijkend onderzoek.
Ik waardeer dat ten zeerste! (Er zijn al vele artikelen van mijn hand in *SEMafoor* verschenen.)
Mijn uitkomsten van vergelijkend onderzoek ondersteunen het gedachtengoed van Delahaye niet.
(Ik moet dit helaas weer even benadrukken, **vanwege een** '**reactie**' **van Ton Spamer**. Zie de eerste bladzijden van mijn onderzoek '**Een reactie, en nog veel meer, deel 2**'. Ik beroep mij immers niet op de **Stichting** *SEMafoo*r.)

"Het **tijdschrift** *SEMafoor* (**S**tudiekring **E**erste **M**ilennium) tekent voor een zo open mogelijke discussie, …… gescheiden van het werk van Delahaye, de **Stichting** *SEMafoor*."

Op internet kan men ook kennis nemen van discussies op het **Nifterlaca forum**.
De eigenaar is Dagobert (Jeff van Hout). (Jeff van Hout is ook een lid van de redactie van het tijdschrift *SEMafoor*, zo bemerkte ik onlangs. Ik ken alleen de leden Ad Maas en Janus Jochems.)

"Nifterlaca is een online gemeenschap die zich toelegt op discussies over onderwerpen die samenhangen met de geschiedenis van de lage landen gedurende het eerste millennium."

Over de naam "**Nifterlaca**" staat het volgende geschreven:
"Nifterlaca is een naam die in de bronnen voorkomt in verschillende spellingen.
Naast 'Nifterlaca' kennen we ook 'Nifterlaco', 'Niftarlaca', Nis(ter)lake, Nifteriacum.
Traditioneel wordt het begrip geïnterpreteerd als een gouw, een pagus (de Vechtstreek in Utrecht/Noord-Holland?).
Alternatieve interpretaties gaan soms uit van een plaatsnaam, mogelijk zelfs de naam van het klooster van Willibrord of een oude vorm van de naam Echternach.
Alle visies hebben grote moeite om de bewijsvoering sluitend te krijgen en de vraag kan gesteld worden of die ooit zal lukken. (Ik heb de zin vet gedrukt.)
Over deze en soortgelijke kwesties kan nog heel veel gediscussieerd worden, Nifterlaca leek daarom een geschikte naam voor dit forum."

Tot zover de tekst van moderator Dagobert (en eigenaar Jeff van Hout).

Ik vond al eerder mijn naam op het **Nifterlaca forum**:
“Een heel bijzonder geval vormt de studie van Bas Kloens, kunstschilder in Dordrecht. Hij heeft zijn ideeën over toponymie ook al vaker in *SEMafoor* wereldkundig mogen maken en doet dat ook op zijn website www.kloens.com . Als je ‘informatie’ (linksboven) kiest, dan krijg je te zien hoe hij met toponymie bezig is. Heel bijzonder, al kan ik er verder geen oordeel over vellen. Of het juist is weet ik niet, maar ik heb de indruk gekregen dat hij een beetje als een zonderling bekeken wordt en zijn onderzoek als een curiositeit.”

Itte-re is de afgesleten vorm van **Ilte-re**, op hetzelfde neerkomend als **Ilfte-re**, in de loop der eeuwen ook geworden tot **…… Ifte-re**.
Dat is **te zien** op mijn vele getekende kaartjes uit de gedetailleerde atlas in hetzelfde grote oude taalgebied. Het **blijkt** ook uit mijn **vele vergelijkingen**. **Een ieder die mijn werk heeft bestudeerd zal dat kunnen beamen!**

Il-te, eerder **Il-ta**, is ontstaan uit **Ille-te**, eerder **Ila-ta**, de afleiding “mit ***t***-Bildung” van de **Oud-Europese riviernaam Ila**, later **Ille**,…… **Il**.
Ille-fe, **Il-fe**
komt op hetzelfde neer, een toevoeging uit de **vroeg-historische tijd**: ***-fe*** is ***afa*** ‘waterloop’.
Nifter-laca ligt nabij **IJssel**-stromen, voorheen **Isala**, klankomwisseling van **Ila-sa**, **Ille-se**!

Op vele plaatsen in mijn onderzoeken aangetoond, de evolutie:
Ilta-ra > Ita-ra, waarna **Itar**, **Itter** (of **Iter**).

Ilta-ra en **Ilfta-ra** werden in de loop der eeuwen tot het gemakkelijker in de mond liggende **Ita-ra** en **Ifta-ra**, waarna **Itar**, **Itter** en **Iftar**, **Ifter**, óók geworden, zie de **Itter-gowe** (!) tot **Nitter-** en **Nifthar-**.

“Itter, 11. Jh., Zufluss der Eder und Fulda und Schloss Itter südlich Korbachs bei Vöhl bei Thal-itter, Itha-ri, **Itto-ra**, Ite-ra, **Ita-ra**, Ite-re”, zie het *Ortslexikon* van Gerhard Köbler (of Koe-bler), toont de afgesleten overgeleverde vormen van Iltha-ri, **Ilto-ra**, Ilte-ra, **Ilta-ra** en Ilte-re. (De herkomst van de **Iton** (132 km), zijrivier van de Seine, via Eure, is Ilto-na > Ito-na, Iton. Er is nog zo ontzettend veel meer, ONBEKEND in naamkundige kringen!)

De **Eder**-*stroom* de **Itter**, waaraan **Itter-gowe**, was in oorsprong **Ilter-gowe**. (De Eder zou nu eigenlijk Aalder, **Eelder**, Eelter of Elder moeten heten, uitkomst van intensief vergelijkend onderzoek. **Eelter** komt op hetzelfde neer als **Ilter**. Ael-de-re, Eel-de-re, Eel-te-re en El-de-re, waren in de vroege middeleeuwen veel gecompliceerder van vorm! Dat is de reden dat in die tijd de L uit al die oude vermeldingen is weggevallen. **Zie later in dit schrijven**.)

In de bronnen is te zien dat **Itter-gowe** in de loop der tijd ook tot **Nitter-gowe** werd, èn tot **Nifter-gowe** (eigenlijk **Nifthar-si**, **hier de Eder-see**, **deel van de Itter**, zie mijn artikel).

De naam was dus eerder **Ifter-gowe**, ... eertijds **Ilfter-gowe!**

Nifter-laco uit het jaar 723 is de oudste naam van de gouw bij Utrecht.

De naam was dus eerder **Ifter-laco**, ... eertijds **Ilfter-laco!**

In *The Encyclopaedia Britannica* wordt **Nifter-lake** vermeld als **Ifter-lake**!

Niftar-laca uit het jaar 834 was dus eerder Iftar-laca, de afgesleten vorm van **Ilftar-laca**, dat is ‘waterloop vàn **Ilfta** (**Ilfte**)’.

Zie ook “**Iftar-laca*** sehe **Niftar-laca**, 9. Jh., unbestimmt bei Utrecht” (z. Köbler).

Naamkundigen die het vele **Itter** willen verklaren, …… alsof die naam zuiver is overgeleverd, hebben de gedetailleerde atlas bij Straatsburg **niet bestudeerd!**

Ittlen-heim, **Itten-heim** en **Itters-weiler** bij **Straatsburg**, aan zijstromen van de **Ill**, eerder **Ille**, **8**e eeuw **Illa** (zie Köbler), waren in oorsprong **Illeten-heim**, **Ilten-heim** en **Ilters-weiler**, afleiding "mit *t*-Bildung". Zie mijn kaartje p. **713**. Ilters-weiler is ontstaan uit **Ilte-res-weiler**.

Aan een andere **nabije** zijstroom ligt **Illen-tal**. **Het oude centrum van Straatsburg wordt omsloten door twee armen van de Ill.** Nogmaals, zie mijn kaartje p. **713.**

Dit is één van de vele te geven voorbeelden, waaruit blijkt, de evoluties:

Ille-ten > Ittelen, Ittlen

Il-te-ne > Itte-ne, Itten

Il-te-re > Itte-re, Itter

Zo óók, op hetzelfde neerkomend, de evolutie:

Ilf-te-re > Ifte-re, Ifter

Ik toon aan dat **Iffe-** in meerdere namen de afgesleten vorm is van **Ilfe-**.

Dan was **Iffe-de**, 1374, nu **Ifta**, ... in oorsprong **Ilfe-de**.

Ifta was dan in oorsprong **Ilfe-ta**, **Ilfta**.

Ifta was ook, in 1480, **Iff-ta** en **Iffi-da** (zie *Deutsches Gewässernamenbuch* van Greule).
De rivier de Ifta is een zijrivier van de Weser, via Werra bij Eisenach. Zie mijn kaartje p. **590**.
De plaats Ifta aan de rivier de Ifta kent vele oude vermeldingen (zie Greule). Zie hierna.

Een afleiding is **Ilftar-laca**, in de loop der eeuwen, "soms veel eeuwen", "op de *vlugste* en dan ook *vluchtigste* manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen", geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende ..... **Iftar-laca**, waarna geëvolueerd tot **Niftar-laca**, en als zodanig, dus VERMINKT, in de vroeg-middeleeuwse bronnen opgetekend.

Het vele **Iffi**, **Iff**, een **riviernaam**, was in oorsprong **Ilfi**, d.i. **Il-*afa***, **Il-*fe***, **Il**-'waterloop'.
Ilfe is ook meerdere malen **zuiver** overgeleverd. Zie mijn artikel, maar vooral dit schrijven!

Vele plaats- en riviernamen zijn afgeleid van de **Oud-Europese** riviernaam **Ila**, later **Ille**, **Ill** en **Il**, stammend van vóór onze jaartelling, de **prehistorie**, op hetzelfde neerkomend als **Ille-pe**, **Ilpe** of **Ille-fe**, **Ilfe** uit de **vroeg-historische** tijd, hier gevolgd door ***apa***, ***afa***, d.i. 'waterloop'.

Nu volgt **Ilfe-**, **Ylfe-** in de loop der eeuwen geworden tot **Iffe-**, **Yffe-:**

Wat is de herkomst van **Iffen-dic** bij Rennes in Bretagne, in 1122 **Hilphin-tic**, 1330 **Efin-dic**, gelegen aan de **Meu**, zijstroom van de **Vilaine/Ille?** (Zie mijn artikel.)

De herkomst is **Ilfen-dic**, **Hilfen-tic** en **Eelfin-dic**.
Wat is dan **Iffe-de**, oude naam van **Ifta**? **Ilfe-de**!

Een **belangrijke** aanvulling op het geschrevene in mijn artikel, GEWOON TE ZIEN op internet:

"Iffen-dic (pronounced Findic), **Breton: Ilfen-tig**,
Gallo: Fendic) is a commune in the departement of **Ille**-et-Vilaine in Brittany."

Uit *Noms de lieux bretons*: **"Iffen-dic**, **Hilfen-teg** (**Infin**-tic en 1187, hypocoristique de **Ilfin**(t), anthroponyme)."
Wat is dan de herkomst van het meerdere **Iffe**, zoals een **zijrivier van de Main? Ilfe!**

Wat is dan de herkomst van het zéér nabije **Les Iffs**, eveneens aan een *stroom*
(zie de gedetailleerde atlas), in 1793 **Iffes?** In oorsprong **Ilfes!**
Uit *Noms de lieux bretons*: Les Iffs, An Ivineg." (Het vele Ivi, Ive was eertijds Ilvi, Ilve, Ilfe!)

Een **belangrijke** aanvulling op het geschrevene in mijn artikel, GEWOON TE ZIEN in het *Deutsches Gewässernamenbuch* van Albrecht Greule:

Ilfis is een **rivier** in **Zwitserland**, een zijrivier van de **Grosse Emme**.

Aldaar, **in hetzelfde nabije stroomgebied**, **is ook het meerdere Iffe-**, **Iffen-**, in oorsprong **Ilfe-**, **Ilfen-**, zo ook **Hilfi-**, zuiver overgeleverd, nogmaals, **gelegen in hetzelfde**, **…….. èn nabije stroomgebied als de rivier de Ilfis** (zie twee voorbeelden in mijn artikel).

Uit het *Deutsches Gewässernamenbuch* van Albrecht Greule, blz. 239:

"**Ilfis**, **die** entspringt am Schattenfluh (Kanton Luzern, CH), mündet zunächst in die **Hilfern**, die nach Vereinigung mit dem Schonbach wieder den Namen **Ilfis** annimmt, bildet streckenweise die Grenze zwischen den **Kantonen Luzern und Bern**, mündet bei Emmenmatten rechts in die Grosse **Emme** (z. **Aare** z. Rhein), 1337 **Ilvis**, 1470 **Ylfis**, 1543 **Ilfis**. ON. **Ilfis** (Gem. Langnau, **Kanton Bern**)."
(Kanton Bern en de rivier de Aare en Emme zijn hier niet voor niets vet gedrukt weergegevan!)

Vergelijk hier nu het bovenstaande met **Hilfi-kon**, 924 **Hilfi-nis-wilare**, 1250 **Hilfin-chon** (zie internet), gelegen aan de **Aare**-*stroom* de Bünz in Zwitserland, genoemd in mijn artikel. Hilfikon ten westen van Zürich is bekend van "Das Schloss Hilfikon im Kanton **Aargau** in der Schweiz, zwischen dem Bünztal und dem Seetal."

Vergelijk **Hilfin-chon** met **Iffen-dic**, Breton **Ilfen-tig** en **Hilfen-teg**, in Bretagne, aan de **Meu**, zijstroom van de Vilaine/**Ille**.

De **Aare**-*stroom* is net zoveel **Ilfe**, **Hilfe** als de **Ilfis**, zij-*stroom* van de **Aare**, via Emme.
Ilfe is een *algemene* **riviernaam**!

De gehele Rijn-*stroom*, **ja alle *stromen*** werden vroeger beschouwd als (en aangeduid met) **Ael-fe**, **Al-fe**, **Ol-fe**, **Ul-fe** "und im Ablaut damit" **El-fe**, **Eel-fe**, **Yl-fe**, **Il-fe**, ontstaan uit de **Oud-Europese** *algemene* riviernaam, stammend van vóór onze jaartelling, de prehistorie, **Ale**, **Alle**, **Ole**, **Olle**, **Ulle** "und im Ablaut damit" **Elle**, **Ele**, **Yle** (**Eile**), **Ille**.

Deze ***apa-*** of ***afa-***namen, aanduidend 'rivier, stroom', zijn ontstaan in de vroeg-historische tijd.
De Oud-Europese riviernaam werd in die tijd dus ook meermalen gevolgd door ***-pe*** of ***-fe***.
Zo ontstonden ook, veelal eerder, de namen **Ale-pe**, **Alle-pe**, **Ole-pe**, **Olle-pe**, **Ulle-pe** en **Elle-pe**, **Ele-pe**, **Yle-pe** (**Eile-pe**), **Ille-pe**.

Daarna werden deze namen tot **Ael-pe**, **Al-pe**, **Ol-pe**, **Ul-pe** en **El-pe**, **Eel-pe**, **Yl-pe** (**Eil-pe**), **Il-pe**. (Zie *Das Apa-Problem, Untersuchung eines westeuropäischen Flussnamentypus* van Heinrich Dittmaier.)

Ale-fe, **Alle-fe**, **Ole-fe**, **Olle-fe**, **Ulle-fe** en **Elle-fe**, **Ele-fe**, **Yle-fe**, **Ille-fe** werden tot **Ael-fe**, **Al-fe**, **Ol-fe**, **Ul-fe** en **El-fe**, **Eel-fe**, **Yl-fe** (**Eil-fe**), **Il-fe**.
Er was, en is ook Aelve, Alve, Olve, Ulve en Elve, Eelve, **Ylve**, **Ilve**.

Al deze namen werden in de loop der eeuwen ook weer tot de **klankomwisselingen** **Apele**, **Appele**, **Opele**, **Oppele**, **Uppele** en **Eppele**, **Ypele** (**Eipele**) **Ippele**, zo ook tot **Afele**, **Affele**, **Offele**, **Uffele** en **Effele**, **Yfele** (**Eifele**), **Iffele**.
Al deze namen zijn wijd verbreid! **Zie mijn onderzoeken!**

Alpre en Elpre, Eelpre, Ylpre, Ilpre werden in de loop der eeuwen ook tot Appre en Eppre, Epre, Ypre, Ipre. Het is ook GEWOON TE ZIEN in de bronnen, zo ook in de gedetailleerde atlas.
Ieper in Vlaanderen, eerder **Ipra** en **Ypra**, was eertijds **Ilpra** en **Ylpra**, de **IJzer**-stroom de Ieperleet. Ieper zou eigenlijk Ielper, Ilper moeten heten. Zie mijn onderzoek!
De **IJzer** was eertijds **Ylsa-ra**, **Ilsa-ra**, verminkt overgeleverd als **Ysa-ra**, **Isa-ra**.

Vergelijk **Hilfi-kon**, 924 **Hilfi-nis-wilare**, aan de **Aare**-*stroom* de Bünz, met de **rivier** de **Ilfis**, ook aangeduid met **Hilfern** en **Hilfere** (zie internet) zij-**rivier** van de **Aare**, via **Emme**, "**in dem Kanton Bern**".

Vergelijk dat met

"**Iff-wil**, 9. Jh., **in dem Kanton Bern**, **Ifin-wilare**, **Iffen-wilere**" (zie Köbler), gelegen aan de rivier de Lampach, zijstroom van de **Aare** via **Emme**.

Het zijn de afgesleten vormen van **…… Ilfin-wilare** en **Ilfen-wilere**.

Vergelijk dat met

Iffen-dic bij Rennes in Bretagne, Breton **Ilfen-tig** en **Hilfen-teg**, en (zie mijn artikel) in 1122 **Hilphin-tic**, in 1330 **Efin-dic**, aan de Meu, zijstroom van de Vilaine/**Ille**, in 1085 **Isla**, in 1230 **Yslam**, in 1302 **Yle** (zie artikel), in oorsprong **Ila**, **Ila-sa** (**> Isala**, **Isla**), **Yla-sa** (**> Ysala**, **Yslam**) en **Yla**.

Een terzijde: **Efin-dic** is **< Eelfin-dic**. Het véle **Even-** was eertijds **Eelven-**, met de grondvorm **Aelven-**, duidelijk **> Aven-**! Is **Aelven-tre**, **Eelven-tre**, de **IJssel**-*stroom*, **> Aven-tre**, **Even-tre**, waarna **> Daven-tre**, **Deven-tre**, de oude namen van **Deven-ter**? **Deventer** zou dan eigenlijk d'**Eelven-ter** (ook d'**Elven-ter**), of d'**Aelven-ter** (> **Daven-ter**) moeten heten, de herkomst. Dezelfde herkomst heeft Eefde (< Eelfde), Nedersaksisch Aefde (< Aelfde), aan de IJssel-stroom de Eefsebeek, bij Zutphen, voorheen Ave-de (< Aelve-de) en Eve-de (< Eelve-de). **Later meer**.

Iff-wil was in 1261 óók **Iffi-wilare**, in 1276 **If-wile**, in 1310 **Yffe-wile** en in 1442 **Iff-wil** (zie Wikipedia, die freie Enzyklopädie).

Wat is dan de herkomst van **Iffi-da** en **…….... Yffi-da**, oude namen van **Ifta** aan de **rivier** de **Ifta**, zij-**rivier** van de Weser, via Werra?

Ilfi-da en **…….. Ylfi-da!**

En de **rivier** de **Ifta**? **Ilfi-ta**,**…….. Ilf-ta!**

De **Ilfis**, 1337 **Ilvis**, 1470 **Ylfis**, ontlast zich in de **Hilfern** of **Hilferen-bach**, waarna de rivier weer verder stroomt onder de naam **Ilfis**. (Zie Albrecht Greule.)

Ilfi, **Ylfi** **is een riviernaam, elders GEWOON > Iffi**, **Yffi**.

Wáárom ZIEN naamkundigen dat niet?!

Omdat naamkundigen niet vergelijken! Ja, **……** een beetje!

Naamkundigen weten niet de herkomst van “**Iff-gau**, 11. Jh., **Gau um die Iff**, **Nebenfluss** des in den **Main** fliessenden Breitbachs in Mittelfranken), **Iphi-gewi**” (zie Köbler). Zie mijn kaartjes p. **643** en **646**. De herkomst is **Ilphi-gewi**, **Ilff-gau**.

Op die kaartjes is GEWOON TE ZIEN dat die **rivier** de **Iff** eertijds **Ilfe** was, ja óók **Ilpe**. **Iffig-heim** en **Ippes-heim** aan de **Iff** waren eertijds **Ilfig-heim** en **Ilpes-heim**. Aan de zéér nabije stroom de Aisch liggen náást elkaar **Illes-heim** en **Ips-heim** (< **Ilps-**, **Ilpes-heim**). Zie voornoemde kaartjes!

Ook uit de “**Ipf**, **8**. Jh., **ein Fluss** in Oberösterreich, **Ipfa**, **Ippha**, **Ipha**” (zie Köbler) is de L weggevallen.

Zie ook “**Iffe**, unbekannt im RB **Köln**” (zie Gysseling). Gysseling geeft geen etymologische aantekening! Hij besefte blijkbaar niet dat een L is weggevallen, in oorsprong **Ilfe**.
De plaats zal naar de **Rijn**-stroom zijn genoemd, waaraan ook, in Nederland, nabij Utrecht, de gouw **Nif-ter-laco** < **If-ter-laco**, < **Ilf-ter-laco**.

Zie ook **Ilve**-rich aan de **Rijn** bij Düsseldorf, 904 **Elf**-rich (Gysseling). Ilve is hier ook **Ilfe**. Zie ook het meerdere **Ilpe** aan Rijn-stromen bij Düsseldorf . Zie mijn ‘Nieuw Onderzoek”, p. 2.

Een **belangrijke** aanvulling op het geschrevene in mijn artikel:

“Yffi-niac (**Breton: Ilfi-nieg**, Gallo: Finyac) is a commune in the Côtes-d’Armor departement of **Brittany**.” (Zie Wikipedia.) “Le Fleuve L’Urne est le cours d’eau qui traverse la commune d’Yffiniac”, waarna de Urne in zee stroomt.

Ilfi komt op hetzelfde neer als **Ylfi**. Zie de **rivier** de **Ilfis**, in 1470 **Ylfis**.

Yffi-niac zou dus eigenlijk **Ylfi-niac** moeten heten, naar de herkomst! En blijkbaar weet men dat ook in Frankrijk. In meerdere teksten wordt de plaats met **Ylfi-niac** aangeduid, zoals in “Guide pittoresque du voyageur en France”: “**On passe l’Orne à Ylfiniac**.” Men kan dat gewaar worden door Ylfiniac te googelen.

De herkomst van **Ifta** aan de **rivier** de **Ifta**, voorheen **Iffi-de** en **Yffi-de** (**zie** Albrecht Greule), is dezelfde, in oorsprong **…….. Ilfi-de** èn **Ylfi-de.**

Ifta zou dus eigenlijk **Ilfta** moeten heten, met afleiding **Ilftar**, bij Utrecht eertijds **Ilftar-laca > Iftar-laca**.

Zie ook Köbler: **“Iftar-laca*** sehe **Niftar-laca**, 9. Jh., unbestimmt bei Utrecht.”

Zie *The Encyclopaedia Britannica,* waarin de gouw wordt aangeduid met **If-ter-lake**.

De herkomst is **Ilf-ter-lake!**

Bovendien is er ook **Alf-ter** en **Elf-ter**. En **Elfe** is in de bronnen **……** óók **Ilfe!**

De **rivier** de **Ilfis** in Zwitserland, 1470 **Ylfis** (zie Greule), is de afleiding "mit **s**-Suffix" van **Ylfi** en **Ilfi**, ook de herkomst van **Yffi-niac < Ylfi-niac**, breton **Ilfi-niac**.

"Le nom d'**Yffi-niac (Ilfi-niac)** apparait dès 1182 dans une charte énumérant les biens des Templiers en Bretagne." Het tussen haakjes geplaatste Ilfi-niac is **niet** van mij!

"La commune d'Yffi-niac est formée des villages: Bourg **Iffi-niac**, Caron, l'Ecluse, etc."

Een burgt heet Iffi-niac, **terwijl met wéét**, Breton: **Ilfi-nieg** . Het kan verkeeren!

"La templerie de Sainte-Barbe et Saint-Jean d'**Iffi-niac** est mentionnée dès 1182." Het kan …..!

Yffiniac, **Breton Ilfi-nieg** (geboorteplaats van Bernard Hinault, vijfvoudig winnaar van de Tour de France) ligt aan een rivier en Baie de **Saint-Brieuc**, deel van de **Golfe de Saint-Malo**, deel van **La Manche** (**het Kanaal**).
Aan de overzijde van **het Kanaal**, aan de kust in Noord-**Devon**, Great-**Britain**, aan de **Hele Bay**, ligt de haven- en badplaats **Ilfra-combe**, "een **Keltische** nederzetting, ontstaan in de ijzertijd, in 1086 **Alfreins-coma** (< **Alfrin's-coma**)". (Zie het internet.)
Alfra (ook gespeld als **Alfrei** en **Alfri**) is de grondvorm van **Elfra**, **Ylfra**, **Ilfra**, een zeer oude riviernaam. Ilfra is de samentrekking van **Ilfe-ra**. Combe in de naam Ilfracombe is cumb 'valley' (zie bij Wikipedia Ilfracombe).

Naamkundigen verklaren vele plaatsnamen ten onrechte als genoemd naar een persoonsnaam.
Ilfra-combe wordt door een professor aan de universiteit van Cambridge verklaard als "the valley of the sons of Alfred". Een andere naamkundige verklaart de naam als "the valley with the bad ford". Het woord ilf is bij hem 'slecht' (bad), en yfel, ook 'slecht' (evil).
Ilfra-, **Ilfe-ra-combe** is de **vallei vàn Ilfe**, een zeer oude rivier- of waternaam, en niet de **vallei van de zonen van Alfred** (al is dat de verklaring van een professor in Cambridge).

Ilfra komt op hetzelfde neer als **Ilpra**, in Vlaanderen > **Ipra**, nu **Ieper**.

Aan de Côtes-d'Armor, Bretagne, ligt ook nog **Illi-faut**, breton **Ili-fav**, gallo **Ili-faut**. Enz.

De **Ilfis**, 1470 **Ylfis**, is een **rivier** in Zwitserland, met zijstroom **Hilfe-ren-bach,** afleidingen van de oude riviernaam **Ilfe**, **Ylfe**, **Hilfe**, ... **Hylfe**.

Hylfe-te, **Hylfte**, de afleiding "mit *t*-Bildung", werd aan een **Durme**-stroom bij **Gent** (zie mijn kaartje p. **591**) in de loop der eeuwen "soms veel eeuwen", "op de *vlugste* en dan ook *vluchtigste* manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij de aardrijkskundige namen", tot het gemakkelijker in de mond liggende **Hyfte**, **Hijfte** (nu gemeente Lochristi), genoemd in *Van den Vos Reynaerde*: Ende quamen teenen dorpe, hiet **Hijfte**
Tusschen **Hyfte** ende **Ghend**
Hilden si haer paerlement

De **rivier** de **Ilfis**, in 1337 **Ilvis**, en in 1470 **Ylfis**, laat zien (zoals ook overal elders), dat **Ilfe**, **Ylfe** in de bronnen ook **Ilve**, **Ylve** is, op hetzelfde neerkomend, ook in de bronnen te zien, als **Elfe**, **Elve**. Zie Köbler: "**Ilve**-rich, 10. Jh., b. Krefeld, **Elf**-riche, **Elve**-re-ke".

Hijfte was in de 12e eeuw **Ive-ta**, **Yve-ta** en **Ifte** (zie M. Gysseling), zo duidelijk de afgesleten vormen van **Ilve-ta** (> **Ilfta**), **Ylve-ta** en **Ilfte** (< Ilve-ta, Ilfe-ta).

Dr. J. de Vries verklaart **Elver-sele**, in 1123 **Helver-sele**, in zijn *Woordenboek der Noord- en Zuidnederlandse plaatsnamen* **zó ten onrechte** als genoemd naar de PN **Halifrid**. De nederzetting is niet genoemd naar een persoonsnaam, een PN, maar naar de oude **riviernaam Elve**, **Helve** (in de bronnen ook **Elfe**, **Helfe**) hier de **Schelde/Durme**-stroom bij **Gent**. Zie weer kaartje p. **591**, de **Durme**-stroom, waaraan **Hijfte** en **Elver-sele**. (Elve, Helve, ook Elfe, Helfe, is ook Elpe, Helpe, gewoon te zien in de bronnen en gedetailleerde atlas.)

Elves-dijk, 1221 **Helves-dic** (zie Van der Aa, *Aardrijkskundig Woordenboek der Nederlanden*), **verdronken**, is niet ver weg, aan de **Wester-Schelde**, en naar die *stroom* genoemd, 'dijk aan, van **Elve**, **Helve**', een wijd verbreide riviernaam. Zie mijn kaartje p. **244**.

Elve is in de bronnen ook **Ilve**. Aan de **Schelde/Durme**-stroom werd **Ilve-ta** in de loop der eeuwen tot **Ive-ta**, nu **Hijfte**. En **Elve** werd er tot **Elver-sele**. Zie kaartje p. **591**.

Hijfte en Elver-sele hebben in wezen dezelfde herkomst, genoemd naar de stroom, waaraan zij zijn ontstaan, de **Schelde**-stroom de **Durme**.

De herkomst van Hijfte is immers **Hylfe**-te. De herkomst van Helver-sele, de oude naam van Elver-sele, is Helve, op hetzelfde neerkomend als **Helfe**. **Helle** is in de bronnen ook **Heile**. Zie die waternamen in **Zeeland** en **Cornwal**. Zie prof. W.F.H. Nicolaisen, *Die alteuropäischen Gewässernamen der britischen Hauptinsel. Beiträge zur Namenforschung 8 (1957) 209-268,* **rivieren** en **mondingen Helle**, ook **Heile**, **Heyle**, ja ook **Heyl-pe**, **Hayle** (**Hele**). Zie mijn kaartjes p. **242** t/m **246**!

Vergelijk **Elver-sele** aan de **Schelde**-stroom de **Durme** met "**Elber-feld**, 12. Jh., in Wuppertal (-Elberfeld), **(Flussnamenwort**?), **Elver-velde**" (zie Gerhard Köbler).

Elbe, **Elve**, in de bronnen ook **Elfe**, **Ilve**, **Ilfe** (**Ilve**-rich aan de Rijn bij Düsseldorf, 904 **Elf**-rich, 11e eeuw **Elve**-reke!) **is zeker** "**ein Flussnamenwort**"**!**

Dat blijkt ook uit "**Elbi-cke-roder-feld**, 9. Jh., bei Bremke bei Göttingen, **Alfri-kes-rod**, **Alve-ri-kes-rode**, **Elve-ri-ke-roth"** (zie Gerhard Köbler).

Alfe, **Alve** is hier de grondvorm van **Elve**, in de bronnen ook **Ilve**, **…… Ilfe**, een wijd verbreide oude *algemene* riviernaam.

Dat blijkt ook uit "**Elbe**, 12. Jh., bei Marienburg (**Flussnamenwort**?), **Elve-te**, **Elve-de**, **Elve-te**" (zie Köbler). **Natúúrlijk is dat** "**ein Flussnamenwort**"**!** (**Eve**, in de bronnen ook **Ebe**, was in oorsprong **Eelve** en **Eelbe**. Zie hierna.)

Dat blijkt ook uit "**Elben**, 11. Jh., nach Arnold 1 126 **am Bache Elbe** bei Wolfhagen, **Aelvinu**" (zie Köbler), d.i. **Aelve-ne**, ook **Alve**, grondvorm van **Elve**, **Ilve**. "Mit *v*-Element" schrijft prof. **Krahe** in *Unsere ältesten Flussnamen*.

Aelve-ne, **Aelven is de herkomst van Deventer**, dat eigenlijk **Eelven-ter** (**Eelven-tre**) zou moeten heten, met grondvorm **Aelven-ter** (**Aelven-tre**).
Aelven-tre en **Eelven-tre** zijn in de loop der eeuwen geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende **Aven-tre** en **Even-tre**, waarna, in de 9e eeuw, geworden tot **Daven-tre** en **Deven-tre**, **Deven-tere**, **Deven-ter**, **Deventer**.

Vele plaatsnamen, beginnend met de hoofdletter **D**, worden gevolgd door een **Oud-Europese riviernaam**, zuiver of afgesleten overgeleverd. Zie hierna.

"**Deventer**, Nedersaksisch **Daeventer**", zie Wikipedia Deventer, was in 9e eeuw **Daventre**.

Vergelijk **Daventry** in Engeland, 1085 **Daefan-trei**.

Was dat eerder **Aefan-trei**, eertijds **Aelfan-trei**, dat is **Aelfen-tre**? **Ja**.

Deventer ligt aan de **Ysel**, eerder **Ysele**, klankomwisseling van **Yle-se**, eerder **Yla-sa**, eertijds geworden tot de klankomwisseling **Ysala**, **Ysla**, nu de **IJssel**.

"**Deissel**, 11. Jh., bei Karlshafen, Kassel, **Thesli**, **Thesla**" (z.Köbler), wijst op een eerder **Eissel**. Evolutie: **Eile-se > Eissele**, **Eissel**, **…….** en **Elle-se > Essele**, **Esle**.
In Duitsland is er het meerdere Eissel. Vergelijk ook de familienaam **Dijsselbloem**.

Was **Deventre** aan de **IJssel** eerder **Eventre < Eelven-tre**? Deventer was in 893 Deventre.
Was **Daventre** aan de **IJssel** eerder **Aventre < Aelven-tre**? Deventer was in 840 Daventre. Ja. Zie hierna nog veel meer, waaruit blijk: Aven, < Aelven!

De herkomst van het véle **Eve-**, **Even-**, **Ever-**, **Eves-**, de evolutie:

Ele-ve, Eel-ve > Eve

Ik kan het ook niet helpen!

Een logica die bij naamkundigen ontbreekt:

Ylve, **Ilve** komt op hetzelfde neer als **Elve** (zie de bronnen), met grondvorm **Aelve**, **Alve**.
In de bronnen is te zien dat alleen **Elve** en **Alve zuiver** zijn overgeleverd, door Krahe verklaard als El- en Al-waterloop "mit *v*-Element". Zie zijn bespreking van de Olve, een Elbe-*stroom* bij Maagdenburg. (Alve is in de bronnen ook Olve en Ulve.)
Aelve is altijd **afgesleten** overgeleverd als **Ave**.
Ylve, **Ilve** is **zuiver èn afgesleten** overgeleverd (> Yve, Ive).

Voorgaande namen komen ook voor als **Aelfe**, **Alfe** en **Elfe**, **Ylfe**, **Ilfe**. Hier zijn alle namen **zuiver èn afgesleten** overgeleverd (meestal zuiver, maar met afleiding afgesleten). (Aelfe is o.a. te zien in Ahlften, nederztting aan de Aller-stroom de Böhme, zie mijn kaartje p. 177.)
Naamkundigen zien echter niet dat **Ave** (< Aelve) dezelfde herkomst heeft als **Aelfe**.

Voorgaande namen komen ook voor als **Aelpe**, **Alpe** en **Elpe**, **Ylpe**, **Ilpe**. Ook hier zijn alle namen **zuiver èn afgesleten** overgeleverd (meestal zuiver, maar met afleiding afgesleten).
Aelpe komt op hetzelfde neer als **Aelfe …….** èn **Ave** (< Aelve).

Al voornoemde namen zijn onstaan uit onze oudste riviernamen **Ale**, **Alle** en **Elle**, **Yle**, **Ille**. Dat is ook weer te zien in de bronnen, gevolgd door **-ve**, **-fe**, **-pe**, d.i. ***afa***, ***apa*** 'waterloop'. (De apa-namen zijn het oudst.)

In bovenstaand rijtje ontbreekt de wijd verbreide riviernaam **Ele**, **Eel**, op hetzelfde neerkomend, zie de bronnen, als Elle en Ille. **Er is alleen maar Eelpe!**

Waar zijn **Eelfe** en **Eelve** gebleven?

Die zijn **altijd** in de loop der eeuwen geworden tot **Efe** en **Eve**.

Iffen-dic in Bretagne, Breton **Ilfen**-tig, **Hilfen**-teg, was in 1122 **Hilphin**-tic, en in 1330 **Efin**-dic, dus in oorsprong **Eelfin**-.

Evin-, **Eelvin**-.

Het vele **Even**- is dus in oorsprong **Eelven**-.

Het is ook te zien aan de **Weser**-stroom de **Leine** bij **Neustadt,** regio Hannover, de zeer nabije plaatsen, mèt oude vermeldingen, **Eilve-se** en **Even-se**, nu **stadsdelen van Neustadt**.

Beide plaatsen zijn genoemd naar Ele-ve, **Eel-ve**, de **Leine**-*stroom*.
Eilvese en **Evensen** (<Eelven-sen) liggen aan zéér nabije **Leine**-*stromen*. Zie gedetailleerde atlas.

Ele is in de middeleeuwse bronnen **Ela** en **Eli** of **Ely**.

Eilve-se is een stadsdeel van Neustadt. "Die erste urkundliche Erwähnung ist unter dem Namen **Elyvessen** für das Jahr 1215 belegt", de oude schrijfwijze voor **Ele-ve-sen** (zie internet) waaruit is ontstaan **Eel-ve**, overal geworden tot **Eve**, wijd verbreid.

Even-sen, **stadsdeel van Neustadt**, "westlich der **Leine**" (zijstroom van de Weser), in 1221 **Even-dissen** (internet), was in oorsprong **.....Eelven-dissen**, d.i. **Eelven-de-sen**.
De Leine is een **Weser**-stroom. Zie voor **Eilvese**, mijn kaartje p. 695. (Even-sen staat er niet op.)

Nabij **Eilve-se** en **Even-sen**, in hetzelfde stroomgebied, ligt **Ilve-se**, genoemd in mijn artikel. Zie mijn kaartje p. 695.

Ylve, **Ilve** komt op hetzelfde neer als **Ylfe**, **Ilfe**.

Vergelijk de eerder besproken **rivier** de **Ilfis** in Zwitserland, 1337 **Ilvis**, 1470 **Ylfis**, ook aangeduid (een gedeelte daarvan) met **Hilfern**, d.i. **Hilfe-ren**.

"**Ilve-se**, 11. Jh., **an der Weser** bei Minden, Ilve-se (2), **Hilve-se**" (zie Köbler), komt op precies hetzelfde neer als **Eilve-se** (aan nabije **Weser**-stroom de Leine) en de **rivier** de **Ilfis** in Zwitserland, ook **Hilfe**, **Ilve** en **Ylfe**.

De Weser-stroom is net zoveel Ilfe, Ylfe als de rivier de Ilfis. **En dat is iets wat naamkundigen niet begrijpen! Alle behandelde namen in mijn onderzoeken tonen aan dat alle rivieren vroeger zó werden beschouwd!**
Een aantal van die rivieren werden daadwerkelijk zo genoemd.

(Dat men in '**Het Land van Aalst**' niet wil aannemen dat grote rivieren Aelster, Alster in Duitsland op hetzelfde neerkomen! Dat men ontkent dat Aalst naar de Dender-***stroom*** is genoemd! Waarom? Zie mijn onderzoek 'De herkomst van de naam Aalst'.)

Ilve-se aan de **Weser** ligt **zéér nabij** de **Weser**-stroom de **Ilse**, waaraan **Ilser**-heide. Zie opnieuw mijn kaartje p. **695**.

Er zijn meerdere rivieren **Ilse**, eerder **Ilsa** (Oud-Europees, zie Krahe), ontstaan ui **Ila-sa**, afleiding "mit *s*-Suffix".
Ila-sa werd tot **Ilsa**, maar eertijds óók tot de **klankomwisseling Isala**, waarna **Isel**, **Issel**.

Rivieren Ilse en Issel hebben dezelfde herkomst, ONBEKEND in naamkundige kringen. Issele is de klankomwisseling van **Ille-se**, elders **> Il-se**.

Terug naar plaatsen met Even-:

Even-sen bij Sehlem, "knapp 15 km östlich von **Alfeld** (**Leine**)", gelegen in het stroomgebied van de **Leine**/Innerste onder Hildesheim (z. gedetailleerde atlas), was in oorsprong **Eelven-sen**.

Toch nog **even** een terzijde:

Ale in "**Al-feld** (11. Jh.), Stadt **an der Leine**, **Ale-felde**" (zie Köbler), is de **zéér** wijd verbreide oude riviernaam **Ala**, "**alteuropäisch**", met vele afleidingen. Zo' afleiding is **Ala-no** (zie *Unsere ältesten Flussnamen* van **Krahe**, "mit *n*-Suffix").
Dat Ala-no (Ale-ne, wijd verbreid!) werd in de vroege middeleeuwen door bewoners van het huidige **Andel** aan de **Afgedamde Maas** "op de *vlugste* en dan ook *vluchtigste* manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen". Daardoor evolueerde de naam daar ook tot het gemakkelijker in de mond liggende, de **klankomwisseling** **Analo**, en aldus, omstreeks het jaar 850, in de bronnen opgetekend, **oudste** naam van Andel. De andere oude namen van Andel zijn **Ael** (1573), **Alle** (1259), **Anle** (1212) (**< Alne!**) en **Andele** (**< Alne-de**)!
Maar naamkundigen trekken zich daar niets van aan. De oudste naam is immers Analo! Die moet worden verklaard, dus Ana-lo, 'aan het bos'. Dat blijkt immers ook uit Andele, an de lo, ook 'aan het bos', volkomen negerend **rivieren** en plaatsen Andel over de grens. Prof. Blok verklaart: "oudnederlands *lo* (germaans **lauha*-) 'bos e.d.' met *ana* 'op hoger gelegen'."

Andel werd ook nog aangeduid met **Eel** en **Eil** (zie Van der Aa, het *Aardrijkskundig Woordenboek der Nederlanden*). **Ale**, **Alle** is de grondvorm van Elle, **Ele**, Yle (**Eile**), Ille.

En zo zijn we weer bij **Eel-ven-sen** en **Eil-ve-se** aanbeland:

Even-dorf, stadsdeel van **Eges-torf**, Niedersachsen, was eertijds **Eelven-dorf**, 'nederzetting aan **Ele-ve**, **Ele**-'waterloop', "mit *v*-Element". **Een terzijde over Ege-:**

"**Eges-torf** is duidelijk de afgesleten vorm van **Eelges-torf**, 'nederzetting aan **Ele-ge**, op vele plaatsen elders geworden tot de klankomwisseling **Egele**. "Eges-dorf wird von der Schmalen Aue (zijstroom van de Elbe, via Seeve) und einigen Nebenbache durchflossen."

Vergelijk "**Egelen-dorf**, 12. Jh., unbekannt bei Buxtehude, Egelen-dorf (2), **Eilen-thorpe**, **Eil-torp**" (zie Köbler), 'nederzetting aan **Ele-ge**, **Eile-** (**Yle-**).

Zie voor veel meer voorbeelden, mijn onderzoek '**VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen**' p. **442** t/m **450**. Enkele voorbeelden daaruit:

"**Egal-seo**, **8**. Jh., bei Würzburg" (zie Köbler) (d.i. **Egel-see**). Zie ook "**EGALA** (**Egel**), **8**. Jh., **Egel** F1-800 Stammerklärung" (zie Köbler). De herkomst is **Ela-ga-seo**. Het **meer** zou nu eigenlijk **Eelge-see** moeten heten, naar de herkomst **Ele-ge-see**.

Evolutie, ONBEKEND in naamkundige kringen: **Ela-ga > Egala**, **Egla**
Ila-ga > Igala, **Igla**

"**Igel**, 11. Jh., bei Trier, **Egele**, **Egla**" (zie Köbler), toont de ultieme herkomsten **Ila-ga** (**Ille-ge**) en **Ela-ga** (**Ele-ge**).
Dezelfde herkomst hebben de Nederlandse plaatsen **Egchel** en **Egchel-hoek** in Limburg (beiden gem. Helden). Naamkunde: "De betekenis is onbekend."

De herkomst van "**Iglas-reuth**, 12. Jh., in der Oberpfalz, **Igels-rutie**" (zie Köbler), **……** is **Ila-gas-reuth**, d.i. **Ille-ges-rutie**, 'rooiing aan **Ila-ga** (Ille-ge)'.

De evolutie: **Ila-gas > Igalas**, waarna verkort tot **Iglas**
Ille-ges ……. > Igeles, waarna verkort tot **Igles**

"**Igls-dorf**, 9. Jh., bei Tudeltshausen, **Ilih-dorf**, **Ihl-dorf**" (zie Köbler), was eertijds **Ille-ges-dorf**, **…….** èn **Ille-dorf**, **Il-dorf**.
Igls-dorf zou nu eigenlijk Ilges-dorf moeten heten, naar de herkomst Ille-ges-dorf.

“**Igls**, 13. Jh., südlich **Innsbrucks**, **Igels**” (Köbler), was eertijds **Ille-ges**, geworden tot de klankomwisseling **Igeles**, waarna **Igles**, **Igls**.
De plaats is genoemd naar een *stroom* van de **Inn**, met oude naam (zie Köbler) **Ina**, de afgesleten vorm van **Ilna**, samentrekking van **Ila-na** (**Ille-ne**), afleiding “mit *n*-Suffix”.

“**Egiles-wilare**, 9. Jh., bei Ravensberg” (z. Köbler), was eertijds **Eli-ges-wilare**. Enz.!

Een tweede element als **-ge-re**, eerder **-ga-ra** of **-gi-ra**, is een afleiding!

“**Eger**, **9**. Jh., ein **Nebenfluss** der **Wörnitz** bei Nördlingen, **Agara** (2), **Agira**” (zie Köbler), was in oorsprong **Aelga-ra** en **Aelgi-ra**.

De ultieme herkomst is **Ala-ga**, met afleiding “mit r-Bildung”, “und im Ablaut damit” ……. **Ela-ga**, **Ila-ga** (**Ale**-ge en **Ele**-ge, **Ille**-ge).

De **rivier** de **Eger** (37 km), zijrivier van de **Donau** (2857 km), via **Wörnitz** (132 km), zou nu eigenlijk **Eelger** of **Aelger** moeten heten, **naar de herkomst: Eel-ga-ra** (**Ele-ger**), met grondvorm **Ael-ga-ra** (**Ale-ger**).

Ege-de in Overijssel, gem. **Hellendoorn**, 1331 **Eghen**, ca. 1390 **Eghe-ne**, 1803 **Ege-de**, was in oorsprong **Eelghe-ne**, **Eelge-de**, de **Regge**-stroom, waaraan ook **Ele-ne**, **Eelen**. Naamkunde: “betekenis is onbekend”.

Hier zou nog veel aan toe te voegen zijn. Zie de herkomsten van **Hellendoorn** (Hellen-de-re, **Helne-de-re**) en **Enter**, 12e eeuw **Enne-there < Elne-tere**, uitgebreid aangetoond met vele vergelijkingen in mijn werkstukken.
Hellendoorn, **Enter**, **Eelen en Eghen** hebben allen in wezen **dezelfde herkomst**, genoemd naar de wijd verbreide oude riviernaam **Helle**, **Hele**, **Elle**, **Ele**, de **Regge**-*stroom*.
Hellendoorn was in 1385 ook **Helen**dorn. Hoe kùnnen naamkundigen toch denken aan *doorn* ‘boom’. Het tweede element -doorn is immers ontstaan uit de afleiding -dere (bij Enter -there), waarna -deren, -dern, -dorn, -doorn.

Even-dorff aan een zijstroom van de **Moselle** in Frankrijk (ten zuid-oosten van de stad Luxemburg), was in 1542 **Evers-torf**, in 1594 **Effen-dorff**, waarna verder **Even**-dorff en **Even**-troff in 1736. (zie internet).

Eelven-dorff is de herkomst, op hetzelfde neerkomend als **Eelfen-dorff**, zo ook **…….** **Elfen-dorff**, 'nederzetting aan **Eelve**, **Elfe**', een *stroom* van de Moezel, Duits Mosel, Frans Moselle.
Alle namen met **Ever**-, in de bronnen ook **Eber**-, wijzen op een oorspronkelijk **Eelver**-, **Eelber**-, op hetzelfde neerkomend als **Elver**-, **Elber**-, …….. èn **Ilver**-, **Ilber**- (ook > Iver-, Iber-).

Zie hierna nog vele voorbeelden waaruit dat zó duidelijk blijkt!
Meerdere **klankomwisselingen** (de oudste namen!) tonen dat aan.

De evolutie: **Eelfin**-, **Eelven**- > **Efin**-, **Even**-
Vergelijk **Iffen-dic** in Bretagne, Breton **Ilfen-tig**, **Hilfen-teg**, 1122 **Hilphin-tic**, 1330 **Efin-dic** (zie eerder; zie ook mijn artikel), afgesleten overgeleverde vorm van **Eelfin-dic**, hier een *stroom* van de Vilaine/**Ille**, genaamd de Meu.
Ele is in de bronnen ook **Ille**. Aan de Rijn-stroom de **Ill** bij Straatsburg ligt de plaats **Ehl**. Zie mijn kaartje p. **713**. Zie ook de kaartjes p. 204 t/m 211.

Effen bij Breda, 1295 **Effe-ne**, was eertijds zo duidelijk (zie mijn vele vergelijkingen) **Elfe-ne**, genoemd naar de *stroom*, waaraan het is ontstaan, de **Aa** of **Weerijs**.
Het nabije **dEffent** uit 1442 (zie Van Berkel en Samplonius) was in oorsprong **d'Elfent**.
Zie de kaartjes p. 135 en 137. Naamkunde Effen: "nog niet bevredigend verklaard".

Naamkundigen verklaren alle namen, alsof ze zuiver zijn overgeleverd, de praktijk van de wetenschap der naamkunde.

Heffen aan Schelde-stroom bij Mechelen, 1150 **Heffe-na** (Gysseling), was eertijds **Helfe-na**, op hetzelfde neerkomend als **Helver-sele**, 1123, nu **Elver-sele** aan Schelde-stroom de Durme, waaraan ook **Hijfte**, 12e eeuw **Yve-ta**, **Ive-ta**, eertijds **Hylfta**, **Hylfe-ta**, **Ylve-ta**, **Ilve-ta**. Zie ook **Elves**-dijk, 1221 **Helves**-dic, verdronken aan de Wester-Schelde.

Eve, **Evi** is in de bronnen ook **Ebe**, **Ebi**. Zie b.v. het *Ortslexikon* van Gerhard Köbler.
Elve, **Elvi** is in de bronnen ook **Elbe**, **Elbi**.

Eve-rode aan een Weser/**Leine**-stroom in "Landkreis Hildesheim", in het jaar **996**

Aveni-ge-rothe (z.internet), zou eigenlijk **Eelve-rode** moeten heten,

……... in de vroege middeleeuwen **Aelve-ni-ge-rothe**,

'rooiing aan **Aelve**, grondvorm van **Eelve**'. **Aelve-ne** werd elders tot **Ave-ne**, **Aven**!
Aelve-de werd aan een **IJssel**-str. tot **Ave-de**, **Eefde**.
Eelve-de werd aan een **IJssel**-str. tot **Eve-de**, **Eefde**.

Vergelijk het eerder behandelde "**Elben**, 11. Jh., nach Arnold 1 126 **am Bache Elbe**

bei Wolfhagen, **Aelvi-nu**" (zie Köbler), d.i. **Aelve-ne**.

Elbe-ne, op hetzelfde neerkomend als **Elve-ne**, met grondvorm **Aelve-ne**, is genoemd naar de *stroom*, waaraan het is ontstaan, de **Elbbach** (22 km), zijstroom van de **Rijn**, via **Sieg**.

"**Evener**, 12. Jh., b. Schultenhof in dem Kirchspiel **Alvers-kirchen** b. Münster,

Westfalen, **Ebi-ri-thi**, **Everde Darpe**" (Köbler), was in

oorsprong **Eelbi-ri-thi**, oude schrijfwijze van **Eelbe-re-the**,

gelijk aan **Eelve-re-the**, **Eelverde Darpe**. De herkomst komt op hetzelfde neer als het

bestaande **Elbi-ri**, b.v. "**Elber**-feld, 12. Jh., Wuppertal, **Elver**-velde".

Evener zou nu eigenlijk **Eelve-ner** moeten heten, **naar de herkomst**.

Alvers-kirchen is nu een deel van **Evers-winkel < Eel-ve-res-**.
"Der Ortsname **Alverskirchen** geht auf einen Mann namens Albin, Alvin, Albrie oder Alvrie zurück", maar volgens mij duidelijk genoemd naar een *stroom* van de **Werse**, waaraan de plaats is ontstaan, de rivier- of waternaam (zie Krahe) **Alve**, 'kerk aan **Alve**', **Alve-res-kirchen**.
Bij **Evers-winkel**, 1229 Evers-winkele, staat geschreven: "Deutung: Eber-winkel (Ableitung von dem Tier) oder Winkel der Ever (Ableitung von einem Personennamen)." ("Winkele ist eine Flurstelle, eine abgelegene, erhöhte Stelle.") De plaats is in oorsprong genoemd naar de rivier- of waternaam **Eelve**, een Werse-stroom, ook voorkomend als Eelfe, Eelpe, op hetzelfde neerkomend als Elve, Elfe, Elpe. Alve is in de bronnen ook Albe, Alfe, Alpe (zie ook Krahe, *Unsere ältesten Flussnamen*). (Ik noteer niet alles wat geschreven staat op internet, zó bezijden de werkelijkheid!)

"**Even-hausen**, 12. Jh., bei Oerlinghausen (in Lippe-Detmold), **Ebbinc-husen**, **Eban-husen**" (z.Köbler), wijst op een oorspronkelijk **Elb-inc-husen**, **Eelban-husen** (Eelben-hausen).

Even-hausen zou eigenlijk **Eelven-hausen** moeten heten, **naar de herkomst**. De plaats is **niet** genoemd naar de PN Ebbo, maar naar een Werre-stroom, nabij Bielefeld.

Vergelijk "**ein Fluss Elb-ing**, **9**. **Jh**., **Ilf-ing**" (Köbler). Zie volgende blz.
Een plaats Even-hausen ligt ook in Oberbayern (gem. Amerang < Aelmer-ang!), hier genoemd naar een *stroom* van de Donau-stroom de Inn, genaamd de Murn, nabij Wasserburg.

"**Evessen**, 10. Jh., östlich Wolfenbüttels, **Hebes-heim"** (zie Köbler), wijst op een oorspronkelijk **Eelve-sen** en **Heelbes-heim**, 'woonplaats aan **Heelbe**, **Eelbe**, **Eelve**, op hetzelfde neerkomend als **Helbe**, **Elbe**, **Elve**, een wijd verbreide oude *algemene* riviernaam. **Helbe** is een zijrivier van de **Elbe**, via Saale. Zie kaartjes p. 166, 310.
Hebes-heim is niet de woonplaats van de PN Hebo, maar genoemd naar een *stroom* van de **Oker** (Oke-re < Oolke-re), waaraan het is ontstaan, nabij Braunschweig en Wolfenbüttel.

Vergelijk **Hébé-court** aan de **Epte** (**< Elpte, Elpe-te**!) in Noord-Frankrijk, vóór 1226 **Helbe-court** (zie Gysseling). Hebecourt is duidelijk de afgesleten vorm van **Heelbe-court**. **Elbe** komt op hetzelfde neer als **Eelbe >Ebe**.

Vergelijk **Even**-hausen, 12e eeuw **Ebbinc**-husen (d.i. **Eb-inc**-husen) en Ebanhusen, met ..... "**Elb-ing**, **9**. Jh., **ein <u>Fluss</u>** mit Stadt in West Preussen, ... **Ilf-ing**" (zie Köbler).

Elbe is **Elve**.
Eelbe is **Eelve** ..... > **Ebe** en **Eve**.
Helbe is **Helve**.
Heelbe is **Heelve** ..... > **Hebe** en **Heve**.

Zie hierna in vele namen, óók **Ilfe**, **Hilfe**:
Ilbe is **Ilve** ..... veelal ook > **Ibe** en **Ive**.
Hilbe is **Hilve** ..... veelal ook > **Hibe** en **Hive**.

"**Eves-warden**, 12. Jh., in Frisia, **Ebes-werdi**" (zie Köbler) was in oorsprong **Eelves-warde** en **Eelbes-werdi**, hetzelfde als **Elves-**, **Elbes-warde**.
Vgl. "**Elbe**, 12. Jh., bei Marienfeld (Flussn.-wort?), **Elve-the**, **Elve-de**, **Elve-te**" (Köbler).

Eves-hausen, bij Dommershausen, 1264 **Evels-husin** (internet), d.i. **Eveles-husin**, is de metathesis van **Ele-ves-husin**, bij **Eel-ves-husin** geworden tot **E-ves-husin**, de huidige naam.
De plaats, stadsdeel van Dommershausen, ligt in het dal van de Baybach (30 km) en de Lützbach (12 km), zijstromen van de **Mosel** in Rheinland-Pfalz.
"**Eves-hausen** wird am 14. September 1264 erstmals urkundlich genannt, als Philipp von Wildenburg und seine Frau dem Kloster Maria Engelport Güter in **Evels-husin** übertragen."

Eves-torf, stadsdeel van Wennigsen, regio Hannover, 1252 **Ever-des-thorpe** (zie internet), ligt aan twee beken, die zich ter plaatse verenigen met de **Ihme** (zo duidelijk < **Ilme**, zie mijn onderzoek**,** een **Leine**-stroom). De herkomst is **Eelver-des-thorpe**. **Eves-torf** zou nu eigenlijk **Eelves-torf** moeten heten, naar de herkomst.

"**Eve-ne-butle**, 12. Jh., wüst b. Helmstedt/Winsen **an der Luhe**" (Köbler), was eertijds **Eelve-ne-butle**. De Luhe is een zijrivier van de **Elbe**, via de **Ilmen-au**.

Eve-re-kes-dorpe, 1085, in de bronnen genoemd als een plaats, veengebied (Hogelanden) aan de **Vecht** in **Nifterlaco,** wijst op een eerder **Eelve-re-kes-dorpe**, op hetzelfde neerkomend als **Ilve-re-kes-**, 'nederzetting, land aan **Eelve**', hetzelfde als **Ilve**, ... **Ilfe**. Vergelijk **Ilve-rich** aan de Rijn bij Düsseldorf, 904 **Elf-rich**, 11e eeuw **Elve-re-ke**.

Nifter-laco < **Ifter-laco** < **Ilfter-laco**, **vàn Ilfe**.

Eve-re-ke (< **Eelve-re-ke**) komt op hetzelfde neer als **Elve-re-ke**, zoals "**Elbi-cke-roder-feld**, **9**. Jh., bei Bremke bei Göttingen, **Alfri-kes-rode**, **Alve-ri-kes-rode**, **Elve-ri-ke-roth**" (Köbler). Alfri-ke is **Alfe-ri**.

Aelbe, **Albe**, ook **Aelfe**, **Alfe**, ook **Aelve**, **Alve** "und im Ablaut damit" **Elbe**, **Eelbe**, **Eilbe**, **Ilbe**, ook **Elfe**, **Eelfe**, **Eilfe**, **Ilfe**, ook **Elve**, **Eelve**, **Eilve**, **Ilve**, is een wijd verbreide oude rivier- of waternaam, waar zeer vele plaatsen en rivieren naar genoemd zijn, zuiver of verminkt overgeleverd in de middeleeuwse bronnen.

Uit de onderlijnde namen is in de loop der eeuwen de L weggevallen. Dat blijkt uit mijn intensief vergelijkend onderzoek. Alle andere namen zijn mèt afleiding ook vele malen afgesleten overgeleverd, met uitzondering van **Alve** en **Elve**.

Alle namen zijn eertijds ontstaan uit **Ale**, **Alle** en **Elle**, **Ele**, **Yle**, **Ille**.
Dat is TE ZIEN in oude vermeldingen uit de vroeg-middeleeuwse bronnen, zo duidelijk namen die een **klankomwisseling** hebben ondergaan.
(Ik laat hier Aelpe, Alpe en Elpe, Eelpe, Eilpe, Ilpe even buiten beschouwing, al horen ze er wel bij. Die namen zijn al uitgebreid in al mijn onderzoeken te vinden. Ook bij deze namen hebben dezelfde evoluties plaats gevonden.)

Tot nu toe heb ik in dit schrijven huidige plaatsnamen met **Eve-** behandeld, zoals o.a. **Eves-warden**, 12e eeuw **Ebes-wardi**. (Er zullen nog meer volgen.)

Maar eerst nu zie ik in het *Geschichtliches Ortslexikon Deutslands* van Köbler een veel grotere reeks huidige plaatsnamen met **Ebe-** staan, veelal voorheen óók **Eve-**.

Daar blijkt Ebele de klankomwisseling van

…….. Ele-be, ONBEKEND in naamkundige kring.

Daar blijkt Ibele de klankomwisseling van

…….. Ille-be, ONBEKEND in naamkundige kring.

In feite is alles in mijn onderzoeken, de L, die vaak is weggevallen, of een klankomwisseling die vaak heeft plaats gevonden, **ONBEKEND in naamkundige kring!** Waarom zou ik iets beschrijven wat al bekend is? Naamkundigen zijn helaas niet geïnteresseerd in mijn werk. **Ik vind dat zó vreemd, zó teleurstellend ook! Het wemelt in mijn werkstukken van ontdekte klankomwisselingen, altijd de oudste vermeldingen in de vroeg-middeleeuwse bronnen, altijd afleidingen van *Unsere ältesten Flussnamen*.**

Een voorbeeld:

“Ebens-feld, **8**. Jh., bei Staffelstein, **Ebilis-felt**, **Ebiles-felt**, **Ebeles-felt”** (z.Köbler), toont de **klankomwisseling** van **Ele-bes-felt**, ‘veld aan **Ele-be**, **Ele**-‘waterloop’, hier de **Main**-*stroom*.

Ebe in **Ebe-nes-felt** is hier de afgesleten vorm van **Eelbe** < **Elebe**. De plaats zou nu eigenlijk **Eelbe-nes-felt**, **Eelbens-felt** moeten heten, naar de herkomst. De herkomst Ele-bes-felt, **Eelbes-felt** komt op hetzelfde neer als Elle-bes-felt, **Elbes-felt**.

Ebili in **Ebilis-felt** is de **klankomwisseling** van **Eli-bi**. “Die vom **Main** geteilte Gemeinde Ebens-feld befindet sich im äussersten Norden des Landkreises Lichtenfels.” Volgens naamkundigen is Ebensfeld genoemd naar een persoon, een PN.

De oude riviernaam **Ele** is in de vroeg-middeleeuwse bronnen meestal **Eli** of **Ela**. Zie hierna **Ebali**, de **klankomwisseling** van **Ela-bi**.

“Ebil-nis-heim, 12. Jh., unbestimmt mit Bezug zu (m früheren Grossherzogstum) Hessen” (z. Köbler), was eertijds **Eli-bi-nis-heim** > **Ebili-nis-**heim.

“**Ebels-bach**, **9**. Jh., bei Hassfurt in Unterfranken, **……..**

Ebalih-bechin, **Ebil-bach**” (z.Köbler),

was in oorsprong **Ela-bi-bechin**.

Ebeles-bach, zou nu eigenlijk **Ele-bes-bach** of **Eel-bes-bach** moeten heten, naar de herkomst, ‘**beek van Ele-be, eerder Ela-bi**’.
Door de plaats Ebelsbach stroomt de gelijknamige Ebelsbach (15 km), zijstroom van de **Altmain** (**Oude-Main**). Naamkundigen verklaren de naam, zó ten onrechte, als genoemd naar een PN.

“**Ebs-dorf**, 11. Jh., bei Marburg, **Ebiliz-dorf** (3)” (zie Köbler), was in oorsprong **Eli-biz-dorf** (Ele-bes-dorf).

Ebs-dorf zou nu eigenlijk **Elbes-, Elbs-dorf** of **Eelbes-, Eelbs-dorf** moeten heten, **naar de herkomst**.

“**Ebs-dorf**, 11. Jh., wüst bei Buttstedt bei Apolda, **Ebiliz-dorf** (3)” (zie Köbler), was in oorsprong **Eli-biz-dorf**.

“**Ebs-dorf**, 12. Jh., bei Uelzen, **Ebbe-kes-dorp**” (zie Köbler), was eertijds **Elbe-kes-dorp**, waarna **Elbes-, Elbs-dorf**.

“**Ebels-berg**, 11. Jh., südlich Linzs, **Ebels-perch**, **Ebils-perch**” (zie Köbler), was in oorsprong **Ele-bes**-, **Eli-bis-perch**.

“**Ebel-inck-husen**, 12. Jh., wüst nordwestlich Kollerbecks in Lippe” (zie Köbler), was eertijds **Ele-be-inc-husen**, en geen “bei den Hausern (der Leute) des Abbilo”. De plaats zou eigenlijk **Eleb**-, **Eelb-inc-husen** moeten heten, naar de herkomst.

Elben aan de **Elb-bach** (**Elbbach**, 22 km), zijstroom van de Rijn, via **Sieg**, was in de 11e eeuw **Aelvi-nu**, d.i. **Aelve-ne**, eerder besproken.
Elbe-ne is hier ook **Aelve-ne**, op hetzelfde neerkomend als **Aelbe-ne**.

Aelbe is de grondvorm van Elbe.

Aelve is de grondvorm van Elve.

Vergelijk “**Elbe (Fluss)** bzw. **Elb**, 11. Jh., bei Eilertchen, im Oberwesterwald, **Alba-na** (3), **Elbe-ne**”(zie Köbler). Alba-na is **Albe-ne**.

Aelbe, Albe is de grondvorm van Elbe.

Aelve, Alve is de grondvorm van Elve.

“**Ebil-bach (rivus),** 12. Jh., unbestimmt mit Bezug zu Bayern, **Abele-bach**, **Ebil-bach**” (zie Köbler), toont de **klankomwisseling** van **Ale-be-bach**, “im Ablaut dazu stehend” **Eli-bi-**, **Ele-be- > Ebili-**, **Ebele-bach**.

“**Abele-bach**, 11. Jh., der in die **Nister** fliessende Wäschebach in Nassau” (z.Köbler), was eertijds **Ale-be-bach**. **Ilster** > **Ister** > **Nister**!
De **Nister** was eertijds **Ilster**, **Ilsre-re**, **Il**-waterloop “mit *st*-Bildung”. Zie hierna.

De **Nister** is een zijstroom van de **Rijn**, via **Sieg**. Vergelijk **Elb-bach**, waaraan **Elben**, ook een zijstroom van de **Sieg**, 11e eeuw **Aelvi-nu** (zie Köbler), oude spelling van **Aelve-ne**, op hetzelfde neerkomend als **Aelbe-ne** (zie eerder).
Er is ook **Abel-beck**, gem. Soltau; zo ook **Abel-horst**, gem. **Appeln**; zo ook **Abels-naaf**, gem. Overath, aan de Naaf-bach, zijstroom van de **Sieg**, via Agger.
Appeln, gem. Beverstedt, Eller-Weser-Dreieck, 1035 **Appellenn** (zie internet), is de klankomwisseling van **Alle-pen**! Het vele Apele, Appele was in oorsprong Ale-pe, Alle-pe.
Abele en **Apele** zijn de klankomwisselingen van **Ale-be** en **Ale-pe**. Zie mijn onderzoek!

De **Sieg-*stroom*** was **Ale-be**, **Ale-bes**, **Ael-be-ne**, **Ael-ve-ne**.

De plaats Abele ligt in **West Vlaanderen**, aan de grens met Frankrijk, deelgemeente van Poperinge, ten westen van **Ieper** (voorheen **Ipra < Ilpra!**). De herkomst is **Ale-be**, genoemd naar een **zijstroom** van de **IJzer** (voorheen **Ysa-ra** en **Isa-ra < Ylsa-ra** en **Ilsa-ra!**). (Ylsa, Ilsa is ontstaan uit Yla-sa, Ila-sa. Zie mijn onderzoek.)

Ale-be, **Alle-be** "**und im Ablaut**" **Elle-be**, **Ele-be**, **Ille-be** zijn in de loop der eeuwen, "op de *vlugste* en dan ook *vluchtigste* manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen", geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende, de **klankomwisselingen Abele**, **Abbele** en **Ebbele**, **Ebele**, **Ibele**, en als zodanig, dus VERMINKT, in de vroeg-middeleeuwse bronnen opgetekend, ONBEKEND in naamkundige kringen. De namen **Abbele**, **Ebbele** en **Ibele** volgen hierna.

Alle-be > Abbele, Abble

is te zien in "**Abble-ghem**, 12. Jh., unbestimmt mit Bezug zu Ostfriesland" (z.Köbler). De herkomst is **Alle-be-ghem**. De naam is niet geëvolueerd tot **Albe-**, **Alb-ghem**.

Elle-be > Ebbele, Ebble

is te zien in "**Ebbling-hem**, 12. Jh., nordwestlich von Hazebrouck, in dem Départe-ment du Nord, **Abbinge-hem**" (zie Köbler).
De herkomst is **Elle-be**, met grondvorm **Alb**, **Al-be** (**< Alle-be**), met suffix ***-inge***. **Ebbl(e)-ing-hem** zou eigenlijk **Elle-be-ing-hem**, **Elleb-ing-hem**, **Elb-ing-hem** moeten heten, of **Alb-inge-hem**, de grondvorm, **naar de herkomst**.

“**Abeli-ca**, **8**. Jh., **Albe** (ein **Flussname**) (**Saar**), **Abeli-ca**, **Abli-ca**, **Ebli-ca**” (zie Köbler), toont de klankomwisselingen van **Ale-bi** en **Ele-bi** > **Abeli** en **Ebeli**, waarna verkort tot **Abli** en **Ebli**, met afleiding **-ca**, later **-ce** of **-ke**, wijd verbreid.
De Albe is een zijrivier van de Moezel (Moselle), via Saar (Sarre) in Frankrijk, Lotharingen.

De **riviernaam** **Ale-bi**, **Ael-bi**, **Al-bi** “und im Ablaut damit” **Elle-bi**, **Elbi** en **Ele-bi**, **Eel-bi** en **Ille-bi**, **Il-bi**, is wijd verbreid!

Vergelijk de **Saar**-*stroom* de **Albe** met “**Elbe** (**Fluss**) bzw. **Elb**, 11. Jh., b. Eilertchen im Oberwesterwald, **Alba-na** (3), **Elbe-ne**” (zie Köbler)

“**Ibil-stete**, **10**. Jh., wüst bei Jeinsen bei Springe, **Ibil-stede**, **Ibbil-stide** (um 969)” (Köbler), was eertijds **Illi-bi-stete**.

De evolutie: **Illi-bi- > Ibili-, Ibil-**

Ibil-stete zou nu eigenlijk **Il-be-stete** moeten heten, naar de herkomst: **Ille-be-stete**
De wijd verbreide oude riviernaam **Ille** is in de bronnen ook **Ili**, **Illi** en **Ila**, **Illa**.

“**Ebers**-**au**, **9**. Jh., **nahe dem Rhein oberhalb des Bodensees**, **Ibi**-**ri**-**nes**-**owa**” (zie Köbler), was in oorsprong **……** **Ilbi**-**ri**-**nes**-, **Eelbi**-**ri**-**nes**-**owa**,

d.i. ***owa*** ‘water’ vàn **Eelbe-re**, **….. Ilbe-re**’, **……** en **niet** de **PN Iburin!**
Ebers-au zou nu eigenlijk **Eelbers-au** of **Ilbers-au** moeten heten, **naar de herkomst**.
Er is veel **Ebers-**, ontstaan uit **Eel-be-res**-, **Eel-be-re-nes-**. **Eel-be** is ontstaan uit **Ele-be**.

Vergelijk Ebers-au met “**Eben**-**au**, 12. Jh., bei **Eisenach**, **Eve-na**, “**Ebben-au**” (!) (?)” (zie Köbler). (Uitroepteken en vraagteken, enz. zijn niet van mij, maar van Köbler.)

De herkomst is **Eelve-na**, **Eelben**-**au** en **Elben**-**au**.

Eben-au ligt ligt aan de **Werra**, **zéér nabij** de **Werra**-*stroom* **de** **Ifta**,

zijstroom van de **Werra**, zo óók **zéér nabij** **Ebens**-**hausen**, ook **aan de Werra**.

(Zie de gedetailleerde atlas!) Ook dit toont weer aan: **de herkomst** **Ilfta**.

Eelbe komt immers op hetzelfde neer als **Ilbe**, dat ook **Ilve**, **Ilfe** is.

Vergelijk **Ebens-hausen** aan de **Werra** met

“**Ebens-feld**, **8**. Jh., b. Staffelstein, **Ebilis**-, **Ebeles-felt**”

(zie Köbler), de klankomwisseling van **Eli-bis-felt**, **Ele-bes-felt**.

Eli-bi werd tot **Ebili**, maar ook tot **Eel-bi**, in de loop der eeuwen > **Ebi**, waarna **Ebe**.

“**Eben-hof**, 11. Jh., b. Pfaffenhofen an der **Ilm**, **Ebi-chan-hovan**”

(zie Köbler), was in oorsprong **.....Eelbi-chan-hovan**,

d.i. **Eelbe-chen-hoven**.

Ilme is **Il**-waterloop “mit ***m***-Suffix” (zie **Krahe**), **< Ille-me**, eertijds ook **> Immele**.

Vergelijk **Eben-au** (**< Eelben-au**), 12e eeuw **Eve-na** (**< Eelve-na**) bij **Eisenach** (eerder **Ysen-** en **Isen-ach**, zie de bronnen, **< Ylsen-** en **Ilsen-ache**), **nabij Ifta**, zó duidelijk (zie mijn vele vergelijkingen, vooral ook in dit schrijven!), in oorsprong **Ilfta**, op hetzelfde neerkomend als **Ylfta**, beiden aan dezelfde stroom, de **Werra**, met:

Eben-au in Oostenrijk, aan de **Alm-bach** bij **Salzburg**, zeer nabij de **Ellm-au**, zijstroom van de Almbach. De Almbach is een zijstroom van de Salzach, dat weer een zijstroom van de Donau is, via **Inn** (eerder **Ina**, **< Ilna**, **< Ila-na**!). De herkomst is:

Eel-ben-au < Ele-ben-au.

Eben is elders ook **Iben**, **< Eelben**, **Ilben**, **< Ele-ben**, **Ille-ben**.

“Eben-dorf, **10**. Jh., bei Wolmirstedt, **Iben-dorf** (2), **Iven-thorp**, **Ivan-thorp**” (Köbler), was eertijds **Ilben-dorf** en **Eelben-dorf**, nog eerder **Ilven-thorp**, **Ilvan-thorp**.

Vergelijk ook het eerder behandelde “**Ebers-au**, **9**. Jh., nahe dem Rhein oberhalb des Bodensees, **Ibi-ri-nes-owa**”, eertijds **Ilbi-ri-nes-**, **Eelbi-ri-nes-owa**.

Aan de **Alm-bach** ligt ook **Eber-stein**, in oorsprong **Eelber-**, **Eel-be-re-**, **Ele-be-re-stein**.
Bij **Eben-au** aan de **Alm-bach** staat gescheven op internet: “Mehrere Bäche fliessen im Ortszentrum”, die uitmonden in de Almbach, met o.a. de **Eben-au-bach** en de **Ellm-au**.

Een terzijde:
Aelme, **Alme** “im Ablaut dazu” **Elme**, **Eelme**, **Ylme**, **Ilme**, **is een zéér wijd verbreide Oud-Europese riviernaam!**

Krahe noemt alleen maar **Alme** “und im Ablaut damit” **Elme**, **Ilme**, afleiding “mit *m*-Suffix” (zie *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 36). Ook **Krahe** besefte niet dat er eveneens **Aelme**, **Eelme**, **Eilme** was, in de loop der euwen geworden tot **Ame**, **Eme**, **Eime**, ontstaan uit eertijds ingewikkelder vormen, uitkomst van intensief ***vergelijkend*** onderzoek.

Alle namen waren eertijds **Ale-me**, **Alle-me** "**und im Ablaut damit**" **Elle-me**, **Ele-me**, **Yle-me**, **Ille-me**, in de loop der eeuwen, "soms veel eeuwen" geworden tot de ***klankomwisselingen*** **Amele**, **Ammele** en ..... **Emmele**, **Emele**, **Eimele**, **Immele**, **ONBEKEND** in naamkundige kringen.

Het is merkwaardig te noemen dat naamkundigen dat niet weten. Er is immers ook **Ale-re**, **Alle-re** en **Elle-re**, **Ele-re**, **Yle-re**, **Ille-re**, wijd verbreid, de afleiding "mit ***r***-Bildung", in plaats van "mit ***m***-Suffix".

Er is immers ook **Ale-ne**, **Alle-ne** en **Elle-ne**, **Ele-ne**, **Yle-ne**, **Ille-ne**, wijd verbreid, de afleiding "mit ***n***-Suffix", in plaats van "mit ***m***-Suffix". Enz.

Geen ènkele naamkundige vraagt zich af:

Wáár zijn Ale-me, Alle-me en Elle-me, Ele-me, Yle-me, Ille-me **gebleven?**

Ala-ma en **Alla-ma** werden in de loop der eeuwen, "soms veel eeuwen", "op de *vlugste* en dan ook *vluchtigste* manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen", tot het gemakkelijker in de mond liggende, de **klankomwisselingen** **Amala** en **Ammala**, verkort tot **Amla**, en als vanzelf in uitspraak > **Ambla**, en als zodanig, dus VERMINKT in de bronnen opgetekend.

In Duits- en Frans-sprekend België stroomt de rivier de Amala-va, ook aangeduid met **Ambla-va**, namen uit de **7e eeuw!** De rivier wordt nu aangeduid met **Amel**, de Duitse naam, in het Frans **Amblève**, ontstaan uit **Emble-ve**, zijrivier van de **Maas**, via **Ourthe** (< Oulre-the).

Zie "**Amel** (**F**), **7**. Jh., ein **Flussname** und **Ortsname** bei Heppenbach bei Malmedy, **Amela-va curtis**, **Ambla-va**, **Ambla-va-curtis**, **Amble-ve**" (zie Köbler), de afleiding **-va**, **-ve**, d.i. "mit einem ***v***-Element", zoals **Krahe** dat aanduidt bij de "**Olve**, alt **Olva**, **Alva**" (grondvorm van Elva, Eelva, Ylva, **Ilva**!), zijrivier van de Elbe, via Ohre (< Oolre, Olre) en Bever (zie *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 35). Ook **Krahe** had geen besef van de werkelijke herkomst van het wijd verbreide (zie mijn onderzoeken!) **Amele**, **Amble**. (Zie hierna **Ilva**, herkomst van **Ivel-dingen** aan de **Amel**, deelgemeente van de plaats **Amel**.)

De werkelijke herkomst van de rivier de Amel, Frans Amblève, is: **Ala-ma-va**, **Ale-me** en **Alla-ma-va**, **Alle-me**.

De **Amel**, Frans **Amblève**, zou nu eigenlijk gewoon **Aelme** of **Alme** moeten heten, **naar de herkomst!**

De evolutie in de loop der eeuwen:

Ala-ma > Amala-va, Amele, Amel

Alla-ma > Ammala-, Amla-, Ambla-va, Amblè-ve

De **Maas**-stroom, via **Ourthe**, was niet alleen **Ale-me > Amele**, **Amel** en **Alle-me > Ammele**, **Amle**, **Amble**, **Amblè-ve**, maar óók **Elle-mes > Emmeles**, de **Emmels-bach**, zij-stroom van de **Amel**, zo ook **Ille-ve > Ivele**, herkomst van de nederzetting **Ivel-dingen** aan de **Amel**-stroom, deelgemeente van **Amel**.

"alteuropäisch":

Ale, **Alle** **is de grondvorm van** **Elle**, **Ele**, **Yle**, **Ille**.

Amel Anblève Emmels-bach Ivel-dingen

Ook **Krahe** ziet **Alme**, **Elme**, **Ilme** als één riviernaam (zie *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 35).

Aan de **Amel**-*stroom* de **Emmels-bach** liggen de plaatsen **Nieder-Emmels** en **Ober-Emmels**. De nederzettingen zouden nu eigenlijk **Nieder-Ellemes** en **Ober-Ellemes** moeten heten, naar de herkomst.

Naamkunde: "**Der Name Amel ist keltischen Ursprungs und bedeutet Wasser**." De naam van deze rivier is afgeleid, "mit *m*-Suffix", van de wijd verbreide riviernaam **Ala**, "**alteuropäisch**".

"**Emmel**, **9**. Jh., Oberemmel bei Trier **an der Saar** und Niederemmel bei Bernkastel, **Embila-do**, **Embela-do**, **Emmel-de**" (zie Köbler), toont de klankomwisselingen van **Elli-ma** (> Emmila > Embila) en **Elle-ma** (> Emmela > Embela), mèt de wijd verbreide afleiding **-de**, in de bronnen **-di**, **-da**, **-do**. Er is nog veel meer Emmele! Zie mijn onderzoeken, vooral '**VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen'**.

Ambra-veld, 11e eeuw, ligging onbekend, in de omgeving van **Aam**, 2 km ten zuid-oosten van **Elst** (prov. Gelderland), (zie het *Lexicon* van Blok e.a.), moet gelezen worden als **Amma-ra-veld**, afgesleten vorm van **Alma-ra-veld** (Almer-veld).

De verkorting Amra-veld werd als vanzelf in uitspraak tot Ambra-veld.

"De **Aam** is een **verlande Rijnarm**, waaraan de naam van het **gehucht Aam** herinnert, bij Elst" (zie *Namen op de kaart van* Riemer Reinsma).

De **rivier** de **Aam** was voorheen **Ambe** (uitspraak van Amme) en **Amme** (zie Van Berkel en Samplonius). De namen zouden nu eigelijk moeten luiden:

Aelme en **Alme**, eertijds ontstaan uit ingewikkelder vorm. Mijn gehele onderzoek, de vele vergelijkingen, tonen dat aan.

Het gehucht **Aam** zou nu eigenlijk **Aalm** moeten heten, **naar de herkomst.**

Amer-veld aan de verlande **Rijnarm** was in de 11e eeuw **Ambra-veld** (zie M. Gysseling). De herkomst is **Aelma-ra-veld** en **Alma-ra-veld**, in de loop der eeuwen geworden tot **Ama-ra-veld** en **Amma-ra-veld**, waarna **…… Ame-re-veld …….** en **Amme-re-veld**.
Amerveld Ammerveld

Zie al mijn vergelijkingen, waaruit dat BLIJKT!

Zie mijn onderzoek **'VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen!'**

Alme is in de bronnen **Almi**, **Alma** of .....

Almo.

Zie **Krahe**: “**Almo**, **Nebenfluss** des Tiber bei Rom.”

“**Almo-ne** ist der Name eines **Flusses** in Preussisch-Litauen.”

“**Almon-te**, mit ***-nt-*** abgeleitet, **Fluss**, Prov. Cáceras (Spanien).”

Zie voor meer, in **afgesleten** en **zuivere** vorm: mijn onderzoek, de vele plaats- en riviernamen in het *Geschichtliches Ortslexikon Deutschlands* van Gerhard Köbler.

Amme-ville was Almo-ville

in de 12e eeuw (zie internet!), gem. L’Oudon, in het departement Calvados, gelegen aan de rivier de Oudon, zijrivier van de Dives (zie internet).

De niet te ondergraven evolutie:

Almo-ville > Ammo-ville, ...

waarna **Amme-ville**.

Ammo-re, 10e eeuw, **Amo-re**, 9e eeuw, is een **rivier** van onbekende ligging in **Midden-Nederland** (zie het *Lexicon* van Blok e.a.).
Het zijn de afgesleten overgeleverde vormen van

Almo-re (Alme-re > Amme-re) en

Aelmo-re (Aelme-re > Ame-re).

Het zal de ***stroom*** zijn, waaraan **Ame-res-foort** is ontstaan, dat dan eigenlijk **Aelme-res-foort** zou moeten heten, **Aelmers-foort**, **naar de herkomst**.

Die ***stroom*** was **Aelme-re**, **Alme-re**, zo ook, "**im Ablaut dazu stehend**", **Eelme-re**, **Elme-re**. (Amere is in de bronnen ook Emere.)

Die ***stroom*** was **Aelme**, **Alme**, **grondvorm** van **Eelme**, **Elme**, zoals ook bij **Krahe** te zien: de Oud-Europese riviernaam "**Alme**, im Ablaut damit **Elme**".

Ams-forde, **Aems-fort**, **Amis-fort**, **Hemes-furt** en **Emes-furt** (ook Heems-furt en Eem-fort), **de oude namen van Amers-foort**, te zien in het ***Aardrijkskundig Woordenboek der Nederlanden*** van **A.J. van der Aa**, zouden dan eigenlijk moeten luiden:

Alms-forde,

Aelms-fort,

Aelmis-fort,

Heelmes-furt en

Eelmes-furt, ……

naar de herkomst!

Door *vlugge* en *vluchtige* aanduiding in de loop der eeuwen, “soms veel eeuwen” (zie Gysseling), te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen, **is de L weggevallen uit vele namen**.

Die ***stroom*** heet nu de **Eem**, 777 cop. eind 11e eeuw **Hemi**, 1012-1018 cop. 14e eeuw en 12e eeuw **Ema**, ca. 1160 **Emme** (zie het *Lexicon* van Blok e.a.).

Deze **riviernamen** zijn in hetzelfde grote oude taalgebied veelvuldig te vinden, in oorsprong **Heelmi-**, **Eelma-** en **Elme-**, **eertijds ontstaan uit ingewikkelder vormen**.

Zie mijn onderzoek **‘VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen!’.**

De ultieme herkomst is **Hele-me** (**Heli-mi**), **Ele-me** (**Eli-mi** of **Ela-ma**), **Elle-me** (**Elli-mi** of **Ella-ma**), eertijds ook geworden tot de **klankomwisselingen** **Hemele**, **Emele**, **Emmele**.

Hemili Emili, Emala Emmila, Emmili, Emmela

Bij vluchtige aanduiding ook > Embila en Embela, oude vermeldingen van “**Emmel an der Saar**” (zie eerder).

Een terzijde, voor ik verder ga met de rivier de Eem bij Amersfoort:
“**Emes-bure** s. **Hemmels-büren** (Meier zu Hemmels-büren), 12. Jh., bei **Cloppenburg**, Emes-bure” (zie Köbler), zo ook“**Hemmels-büren** (Meier zu Hemmels-buren), 12. Jh., bei **Cloppenburg**, **Emes-bure**” (Köbler), wijzen op een eertijds **Eel-mes-bure > Emes-bure**,

Ele-mes-bure (elders **> Emeles-**) en

Helle-mes-bure > Hemmeles-bure.

“**Hemmel-te**, 10. Jh., bei Lastrupp bei **Cloppenburg**, **Himili-the**, **Himel-te**” (zie Köbler), was in oorsprong ……..

Hili-mi-the > **Himili-the**,

Hille-me-te > Himele-te > **Himel-te** en

Helle-me-te > Hemmele-te > **Hemmel-te**.

“**Hemmels-kamp**, 13. Jh., an der Ochtum bei **Delmen-horst**, **Hemmels-campe**” (zie Köbler), was eertijds **Helle-mes-campe**.

Vergelijk de **rivier** de **Helme**, zijstroom van de **Elbe**, via **Saale**, afl. “mit *m*-Suffix”.
Delmen-horst wijst op een eerder **Elmen-horst**, **< Elle-men-horst**.

Vergelijk **Delmen-horst < d'Elmen-horst**, met **Taven-tre**, de oude naam van **Deventer**, eertijds ontstaan uit het **proclitisch** voorzetsel **te**: **Taelven-tre**.
Te Aelven-tre, **Taelven-tre**, afleiding van **Aelve-ne**, de **IJssel**-*stroom*, is in de loop der eeuwen geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende **Taven-tre**, en als zodanig vóór 1200 **4 keer** in de bronnen opgetekend, voor het eerst in 895 cop 10e eeuw, zo ook **Daven-tre** en **Deven-tre**, eertijds **te Aelven-tre** "im Ablaut damit" **te Eelven-tre**.

Vergelijk

Tavena, óók .....
Tabena genaamd, waarna, de huidige naam .....
Taben,.....
"ein Fluss bei Saarburg" (zie Köbler).

Vergelijk Taven-tre en Daben-tre,
oude namen van Deventer, 893 Deven-tre.

Zie "**Taben**, 4. Jh. (?), **ein Fluss bei Saarburg**, **Tavena**, Tavena bzw Tavenas Brambach Corpus Inscr. Rh. Nr. 788 (4. Jh.), **Tavena** Gud. 3 1021 (893), 1041 (1044), AA. 3 105 (1033), H. Nr. 128 (897), 173 (962) u.s.w., **Tabena** H. Nr. 155 (940) u.ö. (**Tevena**, **Tauena**, **Tavenon**), nach F2 - 985) zu taw, kymrisch, Adj. Ruhig, schweigend, s. Holder 2 1774, Cramer 104, s. **Rheinland-Pfalz** 367" (zie Köbler).

Deventer was 895 cop. 10e eeuw **Taven-trensis**,

948 cop. 10e eeuw **Taven-tra-censis**,

9e eeuw cop. 10e en 11e eeuw **Taven-te-ri**,

<1104> falsum begin 12e eeuw **Taven-tria**,

896 cop. eind 11e eeuw **Daven-tra**,

840-849 cop. ca. 1000 (ad ca. 770) **Daven-tre**,

952 **Davin-dre**,

960 cop. eind 16e eeuw **Davan-tri**,

1015 **Davan-dra**,

1125-1130 cop. ca. 1420 **Davan-tre**,

1144 **Daven-dre**,

midden 12e eeuw **Daven-te-ri**,

ca. 1135-1180 **Daven-der**

978 cop. 10e eeuw (ad 978) Traectensis seu **Daben-trensis**,

893 cop. 1222 **Deven-tre**,

(952) **Deven-dre**,

dat is **Deven-ter**

en **Deven-der**

Zie de oude namen in het *Lexicon van nederlandse toponiemen tot 1200* van D.P. Blok e.a.).

Alle oude vermeldingen zijn afgeleid van een oude afgesleten overgeleverde riviernaam, n.l. Taven, Taben, Daven, Teven (ook > **Deven**), in Duitsland een **zijrivier** van de **Saar**, gevolgd door **-tra**, **-tri**, **-teri**, **-tre**, **-dra**, **-dre**, waarna **-dere**, en **-tere**, en uiteindelijk geworden tot **-der** en **-ter**, **…….. een wijd verbreide afleiding, TE ZIEN in onnoemelijk veel namen.**

Hoe komt **prof. dr. D.P. Blok** erbij dat te verklaren als "misschien oud-nederlands ****threo*** (engels ***tree***) '**boom**' met ***daf*** '**doof**, **dood**' of **PN Dafa**'."**?**
Dat gelooft toch niemand?

Deventer is genoemd naar de IJssel-*stroom*, ……..

Aelven "und im Ablaut damit" Eelven.

Aelven-tre is de nederzetting, geworden tot **Taelven-tre**, **zoals bij meerdere namen te zien**, zo ook tot **…….. Daelven-tre**, in de loop der eeuwen geworden tot **…….. Taven-tre** en **…… ……. Daven-tre**.

Eelven-tre is de nederzetting, geworden tot **Teelven-tre**, **zoals bij meerdere namen te zien**, zo ook tot **…….. Deelven-tre**, in de loop der eeuwen geworden tot **…….. Teven-tre** en **…… ……. Deven-tre**.

Deven-ter

Alle namen met Aven-, zoals **Aven-dorf**, **Aven-heim**, **Aven-riep**, **Aven-stein**, **Aven-toft**, **Aven-wedde**, **enz.**, **waren in oorsprong Aelven-,** op hetzelfde neerkomend als **Aelben-**.

Taelben-tre, **Daelben-tre** werd in de loop der eeuwen tot **Daben-tre**, **978**, oude naam van **Deventer**.

Een terzijde:
Tavena en **Tevena** zijn oude namen van **Taben**, "**ein Fluss bei Saarburg**".
Tevena is verwant met **Teuvena**, herkomst van **Teuven**, gelegen aan de **Maas**-stroom, de **Gulp** (via De Geul), in het Arrondissement **Tongeren**.

Teuven was in 720 **Tofino** (z. Geschiedenis van Teuven), eertijds **te Ofi-no**, afgesleten vorm van **Oolfi-no**, **Oolfe-ne**, eertijds ook **Olfe-ne**, in de loop der tijd geworden tot **Ofe-ne**, **Ofen** en **Offe-ne**, **Offen**, **uitgebreid** behandeld in mijn werkstuk '**Nieuw Onderzoek**', vanaf blz. **83**. **Olfe** is in de bronnen gewoon óók **Offe!**

Oolfe, **Olfe** is in de bronnen ook **Ölfe**, **Eulfe**.
Vergelijk **Offel-ken** aan de **Maas**-stroom de **Jeker**, nu deel van **Tongeren**, in 1314 **Eufel-kin** (zie dr. J. de Vries), de **klankomwisselingen** van **Olfe-ken** en **Eulfe-kin**, in de bronnen ook **Olve** en **Eulve**, herkomst van **Teuven**.

Eulve-ne werd bij **te Eulve-ne**, **Teulve-ne**, in de loop der tijd tot **Teuve-ne**, **Teuven**, aan de Gulp, waaraan ook **Everem**, "met vroegere schrijfwijzen **Euven-heim** en **Euvers-heim**" (zie het internet), de afgesleten vormen van **Eulven-heim** en **Eulve-res-heim**. De riviernaam Eulve, Eulfe, Eulpe is in de bronnen ook Ölpe. Eulpe-ne werd tot Eupe-ne, **Eupen**, in Duits-sprekend **België**. Enz.!

Vergelijk **Tevena**, ook **Tavena**, oude namen van "**ein Fluss bei Saarburg**", met **Fred Teeven**, voormalig staatssecretaris van Veiligheid en Justitie.
Zie ook "**Teven-hausen**, 13. Jh., in Kalletal in Lippe, elftes Jh. bei Varenholz in (dem früheren Fürstentum) Lippe-Detmold, Tevinchuson, Teninchusen, später **Teven-husen**, **Teveren**? S. Tiverne, 12. Jh., Teveren bei Geilenkirchen?, (de) Tiverne" (zie Köbler).

Alle namen met Even-, in de bronnen ook **Eben-**, **waren in oorsprong**
Eelven- en ..... **Eelben-**, ...
ontstaan uit **Ele-ve-** en ..... **Ele-be-**, eertijds ook geworden
tot **Evele-** en ..... **Ebele-**, de **klankomwisselingen** daarvan, eerder in dit schrijven aangetoond. (Ik heb nog niet alle plaatsnamen behandeld.)
Zie hierna **Ebele** (< **Ele-be**), oude vermelding van de **Albe** (!), ook een zijstroom van de **Saar**, nabij de **Saar**-stroom de **Taben**.

Nogmaals:

Taben, voorheen **Tabe-na**, "**ein Fluss bei Saarburg**", zijstroom van de **Saar**, zie gedetailleerde atlas, was eertijds **Aelbe-na**, bij **'t Aelbe-na**, **Taelbe-na**, in de loop der eeuwen geworden tot **Tabe-na**.

Albe is ook een zij-**rivier** van de **Saar** (in dezelfde regio als de **Taben**):

“**Abeli-ca**, **8**. Jh., **Albe** (**ein Flussname**) (**Saar**), **Abeli-ca Abli-ca Ebli-ca**” (z.Köbler), eerder besproken, toont de **klankomwisselingen** van **.....**

Ale-bi “und im Ablaut damit” **Ele-bi**,

> Abeli, ook verkort tot **Abli**, en **Ebeli**, verkort tot **Ebli**, gevolgd door **-ca**, een wijd verbreide afleiding.

De **Saar**-*stroom* de **Albe**, eertijds **Ale-be** en **Ele-be**, kan nu evengoed worden aangeduid met **Aelbe** of **Eelbe**, **naar de herkomst!**

Nogmaals, “**Ebil-bach** (**rivus**), 12. Jh., unbestimmt mit Bezug zu Bayern, **Abele-bach**, Ebil-bach” (zie Köbler), was in oorsprong **Eli-bi-**, **Ele-be-bach**, met grond-vorm **Ale-be-bach**.

Die beek zou dus nu gewoon **Eelbe-bach** of **Aelbe-bach** kunnen heten, **naar de herkomst**.

Zie ook, nogmaals, “**Abele-bach**, 11. Jh., der in die **Nister** fliessende Wäsche-bach in **Nassau**” (zie Köbler), was in oorsprong **Ale-be-bach**. De Wäschebach zou nu dus ook kunnen worden aangeduid met **….. Ael-be-bach**, **de herkomst**. “**Die Nister**” (64 km), zijstroom van de Rijn, via **Sieg**, was eerder “**Die Ister**”, de afgesleten vorm van **Ilster, Il**-waterloop “mit ***st***-Bildung”. Later meer.

De evolutie, n.a.v. **Albe**, 8e eeuw **Abeli**-ca, zijstroom van de Saar:

Ale-be werd niet alleen tot de **klankomwisseling Abele**, nu de **Albe**, **zijstroom van de Saar**, maar eertijds ook tot **Ael-be**, **…….**

Aelbe-na, (ook >**Abe-na**, **Aben**), eertijds als **Saar**-stroom ook **’t Aelbe-na**, **Taelbe-na**, > **Tabe-na**, waarna **Taben**, **nabije zijstroom van de Saar**.

Daben-tre, oude naam van **Deventer**, was eerder **Taben-tre**, in oorsprong **Aelben-tre**.

De **Abens** (53 km), zij-**rivier** van de **Donau**, zou eigenlijk **……....**

Aelbens, **Aelbe-nes** moeten heten, **naar de herkomst**.

“**Abens** (**Fluss**), 4. Jh., ?, ein in die **Donau**fliessender **Fluss** zwischen Ingolstadt und Regensburg, **Abuns-na**, **Abu-si-na**” (zie Köbler), was eertijds

Aelbuns-na en **Aelbu-si-na**, dus **Aelbens-ne** en **…….. Aelbes-ne**.

De **Naab** (165 km), zij-**rivier** van de **Donau**, zou eigenlijk de **Naalb** moeten heten, naar de herkomst: de **Aelb**.

De **Naab**, 700 **Nabas**, 885 **Napa**, 1005 **Naba**, 1199 **Nabe**, 1546 **Naab** (zie internet), betekent niet het Indogermaanse woord *nebh ab*, dat 'vocht' of 'water' betekent. De herkomst is

Aelb, **Aelbas**, **Aelpa**, **Aelba**, **Aelbe**, **Aelb**.

Aelbas werd vóór **700** , bij *vlugge* en *vluchtige* aanduiding, tot **Naelbas,** waarna tot **Nabas**, de oudste naam van de **Naab**.

Vergelijk **Aelbas** (Aelbes) met de **rivier** de **Alblas** in Zuidholland, in 1064 **flumen Albas** (Albes) (zie dr. J. de Vries, *Woordenboek der Noord- en Zuidnederland-se plaatsnamen*). **Albas** werd bij *vlugge* en *vluchtige* aanduiding tot het gemakkelijker in de mond liggende **Alblas** (bij veel van dergelijke namen te zien, zoals Albli, Alffli, Elffli, enz.).
Alblasser-dam en de **Alblasser-waard** zouden eigenlijk **…….**
Albasser-dam en de **Albasser-waard** moeten heten, naar de in de bronnen aanwezige herkomst, beter nog **……...**
Albe-ser-dam en **Albe-ser-waard**.
De Vries schrijft bij Albas: "Men heeft gedacht aan het Keltische woord *alb* 'wit', vgl. Alphen. Maar dit verklaart het tweede lid niet."
Alba is gewoon een wijd verbreide oude riviernaam, ook Albi, nu Albe. Albas, Albis, Albes is de afleiding "mit *s*-Suffix". Albe-se, het tweede lid (element), is in de bronnen ook Albu-si. Aelbu-si werd tot Abu-si, ook in de bronnen te zien, zoals Abu-si-na, oude naam van de Donau-stroom de Abens (zie hiervoor), in oorsprong Aelbu-si-na!
Van Berkel en Samplonius schrijven bij Alblas (Oud-Alblas, 1200 Alblas): "oude waternaam met onduidelijke betekenis." Zij geven niet de oude 11e eeuwse naam Albas.

Er was **Albe-sa**, maar ook **Albe-na**, bij **Aelbe-na** geworden tot **Abe-na**, **Aben**, herkomst van **t'Aben**, **Taben**, een **Saar**-stroom, zo ook de herkomst van

Daben-tre, **978**, **Deventer**,

in oorsprong **d'Aelben-tre**.

Aelben is de IJssel-***stroom***. De afleiding met **-tre** is de nederzetting daaraan.

“**Elbe** (**Fluss**) bzw. **Elb,** 11. Jh., bei Eilertchen, im Oberwesterwald, **Alba-na** (3), **Elbe-ne**” (zie Köbler) Zie ook eerder.

Nogmaals

Elben aan de **Elb-bach** (**Elbbach**, 22 km), zijstroom van de Rijn, via **Sieg**, 11e eeuw **Aelvi-nu**, d.i. **Aelve-ne**, komt op hetzelfde neerkomend als **Aelbe-ne**.

Zie Köbler: “**Elben**, 11. Jh., nach Arnold 1 126 **am Bache Elbe** bei Wolfhagen, **Aelvi-nu**.”

Ave-ne, **Aven** en **Ave-re**, **Avre** zijn wijd verbreid, in oorsprong **Aelve-ne**, **Aelven** en **Aelve-re**, **Aelvre**.

Alléén Aelvi-nu aan de Sieg-stroom is zuiver overgeleverd!

Er is veel **Alve,** de grondvorm van **Elve,** volgens **Krahe Al** en **El** “mit *v*-Element”, zie *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 35.

Waar zijn **Aelve** en **Eelve** gebleven? **Dat is OVERAL in de loop der tijd geworden tot Ave en Eve.**

Eefde, Nedersaksisch **Aefde**, aan de **IJssel**-*stroom* de **Eefse Beek**, bij Zutphen, 1294 **Ave-de**, 1294 **Eve-de**, was in oorsprong **Aelve-de** en **Eelve-de**.

Aelve, "im Ablaut damit" **Eelve**, is de **IJssel**-*stroom*. De plaats is daarvan afgeleid met ***-de***.

Eefde zou eigenlijk **Eelfde** of **Aelfde** moeten heten, **naar de herkomst!**

Op een website van Eefde kan men lezen: "Op de oudste kaarten zien we **Efde** staan." De herkomst is **Elfde**, **Elfe-de**, hetzelfde als **Elve-de**.

Vergelijk "**Eft**, 12. Jh., **ein Bach** bei **Saarburg**, **Eve-tha**" (zie Köbler). De herkomst is **Elft**, **Elf-te**, **Elfe-te**, **Eelve-tha** (Eelfe-tha).
Vergelijk **Taben**, **"Fluss** bei **Saarburg**, voorheen **Tave-na** en **Teve-na** (zie Köbler).

Dezelfde herkomst heeft **Deventer**, in oorsprong **Aelven-tre** en **Eelven-tre**.

Aelven-tre werd met **proclitisch voorzetsel te** tot **Taelven-tre**, bij *vlugge* en *vluchtige* aanduiding, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen, geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende **Taven-tre**, en als zodanig, dus verminkt, in de vroeg-middeleeuwse bronnen opgetekend, **4** maal, in 895, nogmaals in de 9e eeuw, in 948, en in het begin van de 12e eeuw (zie het *Lexicon van nederlandse toponiemen tot 1200* van D.P. Blok e.a.). Zo werd Taven-tre eveneens tot **Daven-tre**, ca. **14** maal in de bronnen. Zie hierna **Dave-nes-court** aan de Somme-*stroom* de **Avre**, ook aangeduid met **Daven-court**. De rivier de Avre, en meerdere nederzettingen aan deze stroom, tonen de herkomst van deze plaats aan, n.l. **Aelve-nes-court**, **Aelven-court**. Er zijn meerdere plaatsen met **Daven-**!

Zo ontstond ook **Deven-tre**, ca. **3** maal weergegeven in de bronnen. Meerdere namen (zoals de stroom **Devere**) hebben dezelfde herkomst.

Ik las over dat procletisch voorzetsel *te* bij "Amels-dorp, 11. Jh., in Waltwilder in Belgisch Limburg, **Amales-torp**" (z.Köbler), "een **zeer oud** gehucht van Waltwilder, gemeente Bilzen" (zie internet). (Amales-dorp is niet genoemd naar een PN.)

De herkomst is **Ala-mes-torp**, genoemd naar de bovenloop van de **Demer**, eerder **Eme-re < Eelme-re < Ele-me**, met grondvorm **Ale-me**, afleiding "mit *m*-Suffix". Ik heb dat uitgebreid behandeld in mijn werkstuk 'VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen', **zie vanaf blz. 515**.

De **Demer** was in 908 **Tamera**, eerder **Ame-ra < Aelme-ra < Ale-me**.

Op internet las ik alle aangetroffen spellingen van Amels-dorp: "**Amel-dorp** (1x),

Amels-dorp (60x, waarvan **11x met procletisch vz. Te: Tamels-dorp**),

Amels-dorpt (1x paragogische -t),
Hamels-dorp (2x, in Lat. Context)", waarna, zo ten onrechte, "Amalas thorp 'dorp van Amal'."
De **rivier** de **Hamel** in Duisland, waaraan **Hameln**, Nederlands **Hamelen**, toont de klankomwisselingen van **Hale-me** en **Hale-men**. Voor meer: Zie mijn vergelijkende onderzoeken.

Hier zou nog veel aan toe te voegen zijn! Hier nog enkele voorbeelden (later meer):

Temmels aan de **Mosel**, **nabij** de **Taben** (ontstaan uit **Tabe-na, < Aelbe-na),** een zij-***stroom*** van **Saar** (evenwijdig lopend aan de Mosel), was in het jaar 634 **Tamel-tio** en in 1115 **Temble-ti** (zie Gysseling). De plaats behoorde vóór de Franse revolutie tot Luxemburg.

De herkomst is **Ale-me** "**und im Ablaut damit**" **Elle-me**, geworden tot de **klankomwisselingen Amele**, **Amel-ti** (met afleiding "mit *t*-Bilding") en **Emmele** (Emmeles, Emmels), ook verkort tot **Emle**, waarna in uitspraak **Emble**, met afleiding **Emble-ti**.

Emblem (gem. Ranst), prov. Antwerpen, vroeger gespeld als **Emble-hem**, heeft dezelfde herkomst, genoemd naar de **Schelde/Rupel**-stroom de **Kleine Nete**. Zie blz. 218, 'VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen'. (Zie aldaar nog meer voorbeelden.)

De plaats zou eigenlijk **Elle-me-hem** moeten heten, **naar de herkomst**, 'woonplaats aan Elle (wijd verbreide *algemene* riviernaam, zie ook Krahe), hier de Kleine Nete-*stroom*, de afleiding "mit *m*-Suffix", de nederzetting daaraan.

De **Nete** was eertijds **Eelte**, < Ele-te.

Vergelijk **Temmels**, …. 1115 **Temble-ti**, met:

"**Demel-dorf**, auch **Demble-dorf**, wurde in Salbuch 1499 schriftlich genannt." (z.internet.) De plaats ligt aan de Auerbach, zijstroom van de **Naab** (**< Naalb < Aelb**) bij Schwarzhofen, "Landkreis Schwarzhofen, Bayern". De herkomst is:

Ele-me-dorf > Emele-, Emel-dorf, en **……**

Elle-me-dorf > Emmele-, Emle-, Emble-dorf.

(De bespreking van deze plaats volgt nog een keer, maar eerder opgeschreven.)

In dezelfde regio (op één blad van de zeer gedetailleerde Adac-atlas te zien) als **Temmels**, in 1115 **Temble-ti** (aan de **Mosel**) en de **Saar**-stroom de **Taben**, ligt (het eerder besproken):

"**Emmel**, **9**. Jh., Ober-Emmel bei Trier **an der Saar** und Nieder-Emmel bei Bernkastel, **Embila-do**, **Embela-do**, **Emmel-de**" (zie Köbler), toont de klankomwisselingen van **Elli-ma** (> Emmila > **Embila**) en **Elle-ma** (> Emmela > **Embela**), met de wijd verbreide afleiding **-de**, **-da**, **-di** (in plaats van **-ti** bij **Temble-ti**).

Vergelijk ook de **rivier** de **Amel** (zijstroom van de **Maas**, via **Ourthe < Oulre-the**) in **België** met zijstroom de **Emmels-bach** (eerder uitgebreid besproken), eertijds **Ale-me**, met zijstroom, "im Ablaut" **Elle-me**.

Hier werd de rivier **niet** tot **Tamel**, zoals bij **Amels-dorp**, voorheen ook 11x **Tamels-dorp**.

“**Ames-dorf**, 11. Jh., bei Bernburg, **Emmales-torp**, Emmeles-torp (1073), **Ameles-torp** (1179)” (zie Köbler), was in oorsprong **…….... Ala-mes-torp** “und im Ablaut dazu stehend” **…….. Ella-mes-torp**.

Ames-dorf zou nu eigenlijk **Ael-mes-dorf** meten heten, **naar de herkomst**. De plaats ligt aan de Elbe-stroom de Wipper, via Saale in Sachsen-Anhalt, nu gemeente Güsten. Het vele **Alme** is vaak óók **Ame**, duidelijk in oorsprong **Aelme**, ontstaan uit **Alle-me** en **Ale-me**, eertijds ook geworden tot de klankomwisselingen **Ammele** en **Amele**. **Amle** werd in uitspraak tot **Amble**, **wijd verbreid**, zoals Elle-me > Emmele, Emle, **Emble**. Zie de vele vergelijkingen waaruit dat zo duidelijk blijkt.

Amis-fort, oude naam van **Amers-foort**, was in oorsprong **Ael-mis-fort**.

Amers-foort zou eigenlijk **Aelmers-foort** moeten heten, **Ael-me-res-foort**, **naar de herkomst!**

Mijn gehele onderzoek toont het aan, de vele vergelijkingen.
Zie mijn werkstuk **‘VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen’.**

De **rivier** de **Eem**, waaraan **Amersfoort** is gelegen, was in oorsprong **Ale-me** "und im Ablaut damit" **Ele-me** (**Hele-me**) en **Elle-me**, waaraan de nederzetting **Eem-nes**, 1306 **Emme-nesse**, 14e eeuw **Eme-nesse**, in oorsprong **.....** **Elme-nesse** en **.....** **Eelme-nesse**, ontstaan uit **Elle-me-** en **Ele-me-nesse**, of genoemd naar de Eme, in afgesleten toestand. De **Alm**, zijrivier van de **Maas** in Noordbrabant, werd ook aangeduid met **Eemde**, in oorsprong **Eelm-de**, eerder **Ele-me.** Zie mijn onderzoek 'VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen', mèt mijn artikel over Amersfoort uit het tijdschrift SEM*afoor*.

Emmel-oord, gemeente Noordoostpolder, vroeger gelegen op het eiland **Schokland**, was in de middeleeuwen **Emel-werth**, Emel-werd en Emel-waerde, in 1495 Emmel-oord, in oorsprong **Ele-me-werth** en **Elle-me-oord**.

De **rivier** de **Eem** was in **777** **Hemus** (latijn), dus **Hemes**.

Vergelijk **Himmels-thür** aan de **Leine**-stroom de **Innerste** (< **Ilner-ste**!), tegenover **Hil-des-heim**, aan dezelfde stroom. De herkomst is **Hille-mes-thür**.
De oude vermeldingen uit de vroege middeleeuwen zijn (zie Köbler):

Himilis-dure, klankomwisseling van ….. **Hilli-mis-dure**
Hemeles-deron, klankomwisseling van **Hele-mes-deron**
Hemi-dis-duri, in oorsprong …… **Heel-mi-dis-duri**
Heme-thes-deron, in oorsprong ….. **Heel-me-thes-deron**.
Hemmi-tes-durie, in oorsprong…… **Hel-mi-tes-durie**

Plaatsnamen werden op de *vlugste* en dan ook *vluchtigste* manier aangeduid, en zijn daardoor, meer dan de gewone woorden van onze taal aan verandering onderhevig geweest. **Een ieder kan hier zien dat de Eem, 777 Hemes, eertijds Heelmes was.**

Hemes-furt, de oudste naam van **Amersfoort** (zie Van der Aa), was in oorsprong **Heelmes-furt**. Nog veel meer vergelijkingen tonen dat aan. Zie mijn werkstukken ‘Een reactie, en nog veel meer’ en ‘VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen’.

De **rivier** de **Eem**, 777 **Hemi**, 11e eeuw **Ema**, 1160 **Emme** (zie *Lexicon van nederlandse toponiemen tot 1200* van R.E. Künzel, D.P. Blok en J.M. Verhoeff) was in oorsprong **Heelmi**, **Eelma** en **Elme**, ontstaan uit vaak ingewikkelder vormen, te doen gebruikelijk in de vroege middeleeuwen, in elk geval eerder ontstaan uit **Heli-mi**, **Ele-ma** en **Elle-me**, met grondvorm **Ale-me**, herkomst van **Amersfoort**, elders eertijds ook geworden tot de **klankomwisselingen** **Hemili**, **Emela**, **Emmele** en **Amele**, eveneens te vinden in de middeleeuwse bronnen.

Hier ontbreken **Eimele** en **Immele**, ook **Imele** of **Iemele** gespeld, wijd verbreid, de klankomwisselingen van **Yle-me** en **Ille-me**.

Vergelijk de **Weser**-*stroom* de **Diemel**, in de bronnen (zie het internet) **Timella**, **Dimella**, enz., in oorsprong **Ille-ma**, op hetzelfde neerkomend als **……**

Ele-ma (> **Emela**), met grondvorm **Ale-ma** (> **Amela**).

Hier zouden nog vele voorbeelden kunnen volgen! Zie mijn **vergelijkende onderzoeken**, mijn website van schilderijen www.kloens.com . De Diemel is 110 km lang, met zijstroom de **Itter**, eerder **Itte-re**, de afgesleten vorm van **Ilte-re**, < **Ille-te** (eerder **Ila-ta**) > **Ittele**.

Nog een voorbeeld, vergelijkbaar met **Taven-tre**, oude naam van **Deventer**, eertijds **t'Aelven-tre**: "**Oldes-loe**, 12. Jh., in Stormarn mit alter Salzquelle, **Odes-lo** (!), **Odis-lo** (1188), **Tades-lo**, **Todes-lo**" (zie Köbler).

De plaats heet nu **Bad Oldes-loe**, gelegen aan een water, op foto's te zien. Het uitroepteken achter Odes-lo is niet van mij! De herkomst is **Ooldes-lo**. De plaats ligt in Sleeswijk-Holstein. "Oldes-lohe wurde erstmals 1163 **Tades-lo** erwähnt" (zie internet).
Ole (**Ola**, **Oli**), **Olle** (**Olla**, **Olli**), **Olen** (**Olon**, **Olin**), **Ollen**, **Olnon**, enz. is een ***wijd verbreide*** oude *algemene* **riviernaam**, in de bronnen ook **Ale** (**Ala**, **Alo**, **Ali**), **Alle** (**Alla**, **Alli**), **Alen**, **Allen**, **Alnon**. Het vele **Alde**, **Olde** is meestal een afleiding van een **waternaam**!

De herkomst is **t'Aeldes-lo**, ***loe*** 'waterloop' van **Ale**, **Ale-des-lo**.

De herkomst is **t'Ooldes-lo**, ***loe*** 'waterloop' van **Ole**, **Ole-des-lo**.

De huidige naam **Oldes-loe** is zuiver overgeleverd, < **Olle-des-**, **Ole-des-**, **Ale-des-loe**.

Vergelijk **Oldes-lohe** met "**Olden-dorf**, 11. Jh., bei Hermannsburg bei **Celle**, **Aldan-thorp**, **Allen-dorp**" (zie Köbler). **Niet waar**: "Oldendorf (Bedeutung des Ortsnamens ist 'altes Dorf') ist eine Gemeinde in Landkreis Celle", gelegen aan de Aller-stroom de Örtze. De Aller was vroeger **Ale**-ra, **Alle**-ra (zie Krahe). **Alden** is in de bronnen ook **Aelden**!

"**Olen**, 12. Jh., wüst bei Langschede bei Hamm? **Ola** (3), **Olen**" (zie Köbler).
"**Ole-uia**, 12. Jh., **ein Nebenfluss der Mosel**, **Wasser**, **Bach**?" (zie Köbler)
"**Ole-wig**, 12. Jh., bei **Trier**, **Ole-uia** (2), **Oli-via**, **Wasser**, **Bach**?" (zie Köbler)
Waarom staat er een vraagteken achter "Wasser, Bach"?! Natúúrlijk zijn dit waternamen! Zie de vele riviernamen in Europa! **Zie mijn onderzoeken!**

Vergelijk

Taven-tre, nu **Deventer**, met **Taar-lo**.

Taarlo (< **to Aerlo**) in Drenthe, 10e eeuw **Arlo**, 12e eeuw **Arlon**, 1298-1304 **Tarlo** (< **to Arlo**), ca. 1335 **Arlo**, in 1399 **tot Taerle** (< **to Aerle**) (z. *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie*), wordt door Van Berkel en Samplonius verklaard als: "Met **Arlo** werd een groot samenhangend **bosgebied** aangeduid."

De herkomst is van een geheel andere orde!

Arlo, **Arlon** en **Aerlo** zijn de klankomwisselingen van de wijd verbreide **riviernaam** **Alro**, **Alron** en **Aelro**.

Ale-re werd bij **Ael-re** tot **Aerle**, en tot **Are**, met meerdere vergelijkingen aan te tonen! (Alno, Alnon, Alano (Aelno), afleiding "mit *n*-Suffix" i.p.v. "mit *r*-Bildung", werd in Drenthe tot Anlo, Anlon, Analo: "Anloo, 12. Jh., Provinz Drenthe, Analo, Anlon, Anlo" (zie Köbler).)

Kunnen rivieren en beken, Arlo, Arla genaamd, 'bosgebied', 'bos van Arno' of 'Arendsbos' beteken? Zie mijn werkstuk 'VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen', blz. **399** t/m **413**. De oude vermeldingen tonen hier de werkelijke herkomst! (Zie voor Analo, Anlo, Anlon eveneens voornoemd werkstuk.)

Zie ook mijn werkstuk 'De herkomst van de naam Aalst', blz. **81**: "The **river Alre**, also occasionally **Arle**, is a **river** in the English county of Hamshire" (zie internet).

"**Tadis-torp**, 12. Jh., unbestimmt mit Bezug zu Anhalt, **…….**

Adis-tharpa (3) (Köbler), was eertijds **Aeldis-tharpa**, 'woonplaats aan **Ael-di**, **Ali-di'**, elders ook geworden tot de klankomwisseling **Adili** (Adele), wijd verbreid. Zie mijn werkstuk 'VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen'.

“**Tafern**, 12. Jh., bei **Illwangen** bei Pfullendorf, **Taber-na**, **Taver-na**” (zie Köbler), was in oorsprong **…….. Aelfern**, **Aelfer-na**, **Aelber-na** en **Aelver-na**.

Tafern ligt bij Illwangen, Pfullendorf, maar zeer nabij Wilhelmsdorf, **Illmen-see** (een meer) en de **Andels-bach** (< **Alne-des-bach**), in een gebied van vele zijstroomen van de **Donau**. Een plaats **Tafern** ligt ook in het **Isar**-stroomgebied, bij Markt Indersdorf. De **Isar**, waaraan **München**, zijrivier van de **Donau**, was eerder **Isa-ra**, in oorsprong **Ilsa-ra**. Ilsa is ontstaan uit **Ila-sa**, op vele plaatsen geworden tot de klankomwisseling **Isala**, **Isel**. **Yla-sa** werd tot **Ysala**, **Ysel**.

“**Tawern**, 10. Jh., bei **Saarburg**, **Taber-na** (2)” (zie Köbler), was in oorsprong **…….. Aelber-na**, ook **Aelwer-na**, **Aelwern**, d.i. ook **Aelvern**, **…….. Aelver-na**, de **Saar**-*stroom*.

Vergelijk **Taben**, in de vroege middeleeuwen **Tabe-na**, **Tave-na** en **Teve-na**, “**ein Fluss bei Saarburg**” (zie Köbler, zie eerder), in oorsprong **Eelve-na**, met grondvorm **…… Aelbe-na**, **Aelve-na**.

“**Taven-husen**, 12. Jh., wüst b. Dringenberg b. Warburg” (z.Köbler), was eertijds **Aelven-husen**, in het **Rijn/Lippe**-stroomgebied, “Fürstbistums **Paderborn**”, in Noordrijn-Westfalen. Vgl. **Taven-tre**, **895**, nu **Deventer**.

“**Tallevende**, **8**. Jh., Département Calvados, **Talevinda** (2)” (zie Köbler), in “Basse-Normandie”, aan de **rivier** de **Vire**, met zijstroom de **Elle**, met grondvorm **Ale**, was in oorsprong **…….** **Alle-ven-de** (**Alven-de**) en **……..** **Ale-vin-da** (**Aelvin-de**). De plaats heet nu **Saint-Germain-de-Tallevende-la-Lande-Vaumont**. Vergelijk de **Elle**, door Krahe genoemd, zij-**rivier** van de **Roer** bij Gulik (Jülich), waaraan de nederzetting **Ellen**, in 1222, Quelle 893, **Ali-na**, zie Gysseling). Er zijn vele rivieren Elle, in de bronnen ook Ele (Ehle), Yle, Ille. De riviernaam **Ale-ne**, Alle-ne “und im Ablaut dazu” **Elle-ne**, Ele-ne, Yle-ne, Ille-ne is wijd verbreid, afleiding “mit *n*-Suffix”, bij verkorting Aelne, Alne en Elne, Eelne, Ylne, Ilne geworden tot **Ane**, **Anne** en **Enne**, **Ene** (**Ehne**), **Yne** (**Eine**), **Inne** (**Ine**, **Ihne**), ***wijd verbreid***! Alleen Alne en Elne zijn ook zuiver overgeleverd.

Tavannes in Frans-sprekend Zwitserland, aan de Rijn-stroom **La Birse**, was eertijds **Aelvannes** (**Aelve-nes**). De plaats was in 866 Theisvenna, Tehisvenna, Tasvenna en **Taffennas** (zie internet), in oorsprong Ylsvenna (Yls-ve-ne), Eelsvenna (Eels-ve-ne), Alsvenna (Als-ve-ne) en **Alfennas** (Alfe-nes).

“**Dave**, soms **Dave-sur-Meuse** genoemd, een schilderachtig plaatsje aan de **Maas**, is een deelgemeente van **Namen**.”

“De streek van Dave, vroeger ook **Daveles** (3), **Davle**, **Davelle**, **Davelis**, **Davre**, is in alle tijden bewoond geweest”. Dave was ook **Dalbis** (zie hierna).

De herkomst is **Ale-ve**, **Ale-waterloop** “mit *v*-Element”, hier de **Maas**-stroom, in de loop der eeuwen geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende ……. **Avele**, **Avelle**, ook verkort tot **Avle**.

Zie hierna het vele **Aven** aan de Maas, eertijds **Aelven**, zo ook **Avelin** bij Lille, < **Ale-vin**.

Dave-sur-Meuse is ook één keer **zuiver** overgeleverd, n.l. **Dalbis** uit het jaar 1085 (zie Gysseling). **Albis** is wijd verbreid, hetzelfde als **Alvis**, Alves. **Al-ves** werd bij **Ale-ves** tot de **klankomwisseling** **Aveles**.

Hier volgen alle oude namen uit de 11e en 12e eeuw van **Dave-sur-Meuse** (zie **Gysseling**): **Daveles** (3), **Davres** (même acte de 1067), **Davles** (6), **Davlas**, **Davleis**, **Dalbis**, en **Davils** (2) (uit de 13e eeuw).

Davres was in oorsprong **Aelvres**, **Aelve-res**.

Zie hierna

de **rivier** de **Avre** in **Somme**, waaraan **Davenes-court**,

zó duidelijk in oorsprong ..... **Aelve-nes-court**.

Davenes-court wordt ook met ..... **Daven-court**

aangeduid, zó duidelijk in oorsprong ..... **Aelven-court**.

Ik toon dit aan met plaatsen aan de rivier de **A-vre**, < **Ael-vre**, **Ael-ve-re**, < **Ale-ve**.
Maar ik ga hierna eerst aantonen dat het vele **Aven** in oorsprong **Aelven** was.

Vergelijk ..... **Daven-tre**

(15), **de** oude naam van **Deventer**, eertijds **Aelven-tre**.

Deventer zou eigenlijk

d’Eelven-ter moeten heten, of, de grondvorm daarvan,

d’Aelven-ter, **naar de herkomst**,

Aelve, **Eelve**, de **IJssel**-*stroom*, met afleiding, de nederzetting daaraan, **-tre**, **-tere**, **-ter**.

d’Eelven-der of .....

d’Aelven-der is ook goed! De afleiding is in de bronnen immers ook 4 keer **-dre**, **-dere**, **-der**.

Daar de huidige naam **Deventer** is, zou de naam nu eigenlijk **Deelventer** moeten zijn, **naar de herkomst!**

Deventer was ca. 1135-1180 **Davender**, de laatste naam van vóór 1200. Zie het *Lexicon van nederlandse toponiemen tot 1200* van R.E. Künzel, D.P. **Blok** en J.M. Verhoeff.

Dat zou dan eigenlijk **Daalvender** moeten zijn, **naar de herkomst!**

In 978 cop. 10e eeuw was Deventer **Daben-tre** (zie het *Lexicon* van Blok).

Dat zou eigenlijk moeten luiden **d'Aelben-tre**, en nu **.....**

.....Daalben-ter, **naar de herkomst**.

Davilli-curtis, 1154, ligging onbekend, in **Artois** (zie Gysseling), toont de klankomwisseling van **Ali-vi-curtis**, d.i. **Ale-ve-court**, 'court aan **Ale**-waterloop (Oud-Europees), "mit *v*-Element", hier **een *stroom* in Pas-de-Calais**. Artois (Artesië) is een voormalig graafschap en provincie rond Atrecht (Arras), overeenkomend met het oostelijke en noordelijke deel van het huidige departement Pas-de-Calais. Er zijn nog veel meer van dergelijke plaatsnamen. Zie hierna.

Aan de **Somme**-stroom de **Avre** werd **d'Ael-ve-nes-curt** in de loop der tijd tot **.....Davenes-court**.

Ael-ve-de werd aan de **Eefse Beek**, zijstr. van de **IJssel** bij **Zutphen**, tot **A-ve-de**, 1326, oude naam van **Aefde**, beter bekend als **Eefde**.

Eel-ve-de werd er tot **E-ve-de**, 1294, oude naam van Eefde.

Eefde zou eigenlijk **Eelfde** moeten heten, of **Aelfde**, **de herkomst**.

Avalasse, zijrivier van de **Somme**, via **Amboise**, toont de klankomwisseling van **Ala-vas** (**Ale-ves**), afleiding "mit *s*-Suffix". De rivier zou eigenlijk **Alevesse** (Ale-ve-se) moeten heten, naar de herkomst: **Alavasse**.

Eén van de zéér vele **klankomwisselingen**, ONBEKEND in naamkundige kringen:

Teeffelen, gemeente Lith, lag vroeger **aan de Maas** tegenover **Alphen**, in **1144** **Alfene**, en in **1262** **Alfen**.
Doordat een meander van de Maas is afgesneden ligt de nederzetting niet meer aan de Maas.

De herkomst is Ele-fen, met de grondvorm Ale-fen, Al-fen, hier de Maas-*stroom*.

Vergelijk **Alpfen** aan de **rivier** de **Alb**, zijstroom van de **Rijn** bij Waldshut:

"**Alpfen**, Ob., Unt., Bez. Waldshut, Baden, **858** **Aloffa**, **861** **Ala-fin**, **866** **Alapfa**, **885** **Alo-fun**, **929** **Aloupha**" (zie *Das Apa-Problem, Untersuchung eines westeuropäischen Flussnamentypus*, § 12, van Heinrich Dittmaier.
Zie ook Köbler:

"**Alpfen** (Ober-**Alpfen** und Nieder-**Alpfen**), **9. Jh.,** bei Waldshut, **Ala-pa** (**3**), Aloffa, Alaffin, Alapfa, Aloupha, **Alo-fun**, **Ala-phin**", d.i. **Ale-fen**.

Ale-fen, **Alle-fen** “und in Ablaut damit” **Elle-fen**, **Ele-fen**, werden in de loop der eeuwen ook tot de **klankomwisselingen** ..... **Afelen**, **Affelen** en **Effelen**, **Efelen**.

Afeln, **Affeln** en **Effeln** liggen in Duitsland. **Eeffelen** ligt in Nederland, nu **Teeffelen**.

“**Affeln**, 12. Jh., b. Arnsberg, **Alfonon**” (zie Köbler), in 1187 ook **Aflen** (zie internet), toont de **klankomwisseling** van **Alle-fen**. **Alfo-non**, d.i. **Alfe-nen**, is **zuiver** overgeleverd. De plaats is genoemd naar de **Ruhr**-stroom de **Hönne** (aan de bovenloop). Zie mijn kaartje p. 560.

“**Effeln**, 11. Jh., bei Lippstadt, **Afflaan**, **Effeln**, **Effele**” (z.Köbler), was in oorsprong **Alle-fen**, “im Ablaut damit” **Elle-fen**. Effeln maakt nu deel uit van Anröchte, Landkreis Soest, Noordrijn-Westfalen. De plaats is genoemd naar de bovenloop van een **Lippe**-stroom. Zie mijn kaartje p. 971.

“**Effels-berg**, 9. Jh., bei Rheinbach, **Effeles-bure**, **Effles-bura**” (zie Köbler), was in oorsprong ..... **Elle-fes-bure**.

Het vele **Even** komt op hetzelfde neer als **Efen**, eertijds **Eelven** en **Eelfen**.
Efin **Eelfin**.

Deven-tre is een oude vermelding van **Deventer** aan de **IJssel**. De **IJssel**, 9e eeuw **Isla**, **Isala**, **Yselam**, **heeft de-zelfde herkomst als** **Teeffelen** aan de **Maas**, en **……**

Efin-dic, 1330, nu **Iffen-dic**, Bretons **Ilfen-tig**, aan de Vilaine/**Ille**-stroom de **Meu**, 1085 **Isla**, 1230 **Yslam**, 1302 **Yle**, in Bretagne (zie Wikipedia Ille, zie ook het begin van dit schrijven!), **…… namelijk**:

Eel-ven-tre aan de **Ila-sa, Yla-sa** (> Isala, Ysala)
Ele-fen aan de Maas, en
Eel-fin-dic, aan een stroom van de Vilaine/**Ille**, ook **Ila-sa** (> Isala, Isla), ook **Yle** en **Yle-sa** (> Ysela, Yslam), **Bretons** **Il-fen-tig**.

Ele, **Eel** is in de bronnen ook **Ille**, **Il**. Dat blijkt uit vele vergelijkingen, zo ook hier: **Eelve** is ook **Ilve**. **Eelfe** is ook **Ilfe**. De grondvorm is **Aelve**.
De namen zijn ontstaan uit **Ale-ve** en **Ele-ve**, **Ille-ve**, eertijds ook geworden tot de klankomwisselingen **Avele** en **Evele**, **Ivele**. Zie de vele voorbeelden in dit schrijven.

Op internet staat bij **Teeffelen** de volgende tekst:
“Teeffelen komt van **effa = water** en **lo = dorp**, waarvoor **Te** is gezet.”

Van Berkel en Samplonius, auteurs van *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie*, schrijven: “**Teeffelen**, 1303 **Tefle**, 1364 **Tefelen**; houdt mogelijk verband met latijn ***tabula***, nederlands ***tafel***; de plaats ligt op een verheffing in het terrein, een oude stroomrug.”

De herkomst is **Ele-fen**, **Ele-*fe***, **Ele-*afa***, **Ele**-‘**waterloop**’, hier eertijds de **Maas-*stroom*.**

De evolutie was:

t’Elefen>Tefelen

Òf: **Ele-fen > Efelen**, waarna **t’Efelen**, **> Tefelen**, **Teeffelen**.

Het wemelt van **Ele** in mijn onderzoeken, een wijd verbreide oude *algemene* **riviernaam**, met meerdere afleidingen, “mit *n*-Suffix”, “mit *m*-Suffix”, “mit *r*-Bildung”, “mit *t*-Bildung”, enz. Er is ook **Ele-pe**, **Eel-pe**, **Ele-fe**, **Eel-fe** en **Ele-ve**, **Eel-ve**. Alles is wijd verbreid!

Iffen-tig aan de Meu in Bretagne, 1122 **Hilphin-tic**, 1330 **Efin-dic**, in het Bretons **Ilfen-tig** en **Hilfen-teg** (zie internet, zie eerder), laat zien dat Efin-dic de afgesleten vorm van **Eelfin-dic** is. **Eel-fi** is ontstaan uit **Eli-fi**.

Er was **Eelfen**, maar óók **Eelven**, herkomst van **Deven-tre < d'Eelven-tre**. **Deventer** zou eigenlijk **d'Eelventer** moeten heten, naar de herkomst.

Er was ook **Heelfen**, eerder **Heelben**:

"**Hefen-hofen**, **9**. Jh., in dem (Kanton) Thurgau, **Hebin-hova** (817), **Heben-hova**, **Ebin-hova**" (zie Köbler), was eertijds **Heelbin-hova** en **Eelbin-hova**, hier de **Aech-Bach**, stromend in de Bodensee. Hefen-hoven zou nu eigenlijk **Heelfen-hoven** moeten heten, naar de herkomst, verwant met **Helfen-hoven**.

Hefers-weiler aan de **Oden-bach** (< Oolden-), zijstroom van de **Nahe**, via **Glans** in Rheinland-Pfalz, Landkreis Kusel, is de afgesleten vorm van **Heelfe-res-weiler**.

Hefig-kofen aan de Deggenhauser Aech nabij Ravensburg in Baden-Würtemberg, is de afgesleten vorm van **Heelfig-kofen**.

“**Heban-thorp**, 10. Jh., wüst bei Hoym bei Ballenstedt” (zie Köbler), was eertijds **Heelban-thorp**, ‘nederzetting aan Heelba’, ontstaan uit **Hela-ba**, **Hele-be**, elders eertijds ook geworden tot de klankomwisseling **Hebala**, **Hebele**. (Zie hierna.)

“**Hebel**, **8**. Jh., bei Homburg, **Hebili-de** (8. Jh,), **Heble-de** (1061)” (zie Köbler), toont de **klankomwisseling** van ..... **Heli-bi-de**.

De plaats zou nu eigenlijk **Helebe** moeten heten, in 1061 **> Hebele**, waarna verkort tot **Heble** met afleiding **-de**, **Heble-de**. Hebel ligt aan de **Efze** (< **Elfze**), zijstroom van de Weser, via Eder en Schwalm, in Noord-Hessen.

Heli-da werd aan de **Maas**-*stroom* bij **’s-Hertogenbosch** tot de **klankomwisseling** **Hedilla**, ca. 800-850, de oude naam van **Hedel**, dat eigenlijk **Hele-de** zou moeten heten, naar de herkomst; òf **Hala-te**, geworden tot de **klankomwisseling** **Hatalle**, 815-816, de oudste naam van Hedel. Hier zou nog veel aan toe te voegen zijn! Zie mijn onderzoeken, vooral de laatste.

“**Heben-hausen** (ndd. **Heepin-hiusen**!), 11. Jh., eine (unter dem **Heber** liegende) Flur bei Mechtshausen bei Marienburg, **Heban-husi”** (zie Köbler), was in oorsprong **…….... Heelban-husi** (**Heelpin-hiusen**).

De plaats zou nu eigenlijk **Heelben-hausen** moeten heten, naar de herkomst.

“**Hebe-nes-bach**, 12. Jh., bei Kloster Suben in Bayern” (zie Köbler), was in oorsprong **Heelbe-nes-bach**.

Vergelijk:

Ebe-nes-feld (nu **Ebens-feld**), **8e** eeuw, bij Staffel-stein, **Ebilis-felt** en **Ebeles-felt** (zie Köbler), was eertijds **Eli-bis-felt** en **Ele-bes-felt**. (Zie eerder.)

Ebe-nes-feld zou nu eigenlijk **Eelbe-nes-**, **Eelbens-feld** moeten heten, de herkomst, genoemd naar een *stroom*, de bovenloop van de **Main**, in Landkreis Lichtenfels.

Er was eertijds ook **Heelven**, **< Heelve-ne**, **> Heve-ne**.

Heven bij Witten in Noordrijn-Westfalen, 10e eeuw **Hevinni** (zie Gysseling), was in oorsprong **Heelvinni**, **Heelve-ne** (ook **Eelve-ne**), hier de **Ruhr**-*stroom*. De naam is verwant met Helven, Helve-ne. Er is nog een plaats Heven, bij Schöppingen.

“**Die Heve” is een zijstroom van de Rijn**, via Ruhr en Möhne, Kreis Soest, Nordrhein-West-falen, 1523 **Heven**, 1694 **Heffe** (zie A. Greule, *Deutsches Gewässernamenbuch*).

De herkomst is **Heelven** en **Helfe**, op hetzelfde neerkomend als **Heelfen**.

Uit vele namen viel in de loop der tijd zó gemakkelijk de L weg! Mijn onderzoek toont het aan! Naamkundigen verklaren **alle** namen, ……. alsof ze zuiver zijn overgeleverd.

Heven-sen (< **Heelven-sen**) ligt aan de **Espolde**, zijstroom van de **Leine**, 978 en 980 **Hewines-husen** (umstritten), (< **Heelwines-husen**), ook in verband gebracht met **Hebens-hausen** (< **Heelbens-husen**). De naam is verwant met Helvensen. Vgl. **Ebens-feld**, voorheen **Ebeles-felt**, < **Ele-bes-felt**. Zie eerder.

Hevre-mont, ook geschreven als **Hévre-mont** of **Hèvre-mont**, Nederlands **Hever-berg**, was eertijds **Heelvre-mont** (Eelvre-mont), hier de **Maas**-*stroom* **Gileppe**, via **Vesdre**, provincie **Luik**. Er zijn meerdere voorbeelden te geven zijn. Zie hierna **Evre < Eelvre**!

"Hever (F.), **ein Fluss** in **Eider-stedt** in Schleswig-Holstein, **Have-re** (4), **Heve-re"** (Köbler), was eertijds **Haalve-re** "im Ablaut " **Heelve-re**, in wezen ook **Aelve-re** en **Eelve-re**, de herkomst van twee **rivieren** **Avre** in Noord-Frankrijk, waaraan een nederzetting **Evre**-. Zie hierna.

Zie herna:
Haelve is ontstaan uit **Hale-ve**, in **Berlijn** geworden tot de klankomwisseling **Havele**, de **334** km lange zij-**rivier** van de **Elbe**.

De **Hever** is een **getijdenstroom** op het schiereiland **Eiderstedt**, vernoemd naar de **rivier** de **Eider** (188 km), die daar uitmondt in de Waddenzee. **Zie mijn kaartje p. 634.**
De Eider, 12e eeuw **Eydo-ri** (Eide-re), en in 1148 **Eide-ra** (zie Greule), was in oorsprong **Eyldo-ri** (spreek uit Ayldo-ri) en **Eilde-ra** (Aylde-ra).

Yla, **Ila**, later **Eile**, **Ille** is **een zéér wijd verbreide *algemene* Oud-Europese riviernaam** (ik overdrijf niet), met meerdere afleidingen, te zien in *Unsere ältesten Flussnamen* van **Krahe**. Vele plaatsnamen zijn ervan afgeleid, aan alle *stromen* te vinden!

Uit **Ylda-ra**, een riviernaam, stammend van vóór onze jaartelling, spreek uit op z'n Duits **Ailda-ra**, is in de loop der eeuwen de **L** weggevallen. De **Eider** zou eigenlijk **Eilder** moeten heten, naar de herkomst: Yl-da-ra of **Eyl-do-ri > Ey-do-ri**.

Ook **Ilda-ra** werd in de loop der eeuwen tot **Ida-ra**, waarna **Idar**, zij-rivier van de **Nahe** in Rheinland-Pfalz. De rivier zou eigenlijk **Ilder** moeten heten, naar de herkomst.

Ook **Ilta-ra** werd in de loop der eeuwen tot **Ita-ra**, de vele stromen **Itter**. Het vele Itter zou eigenlijk **Ilter** moeten heten, naar de herkomst, uit ingewikkelder vorm.

Ook **Ylta-ra** (spreek uit Ayl-ta-ra) werd tot **Yta-ra**, **Eita-ra**, ook gespeld als **Ayta-ra**, **Aytra**, **Ayter!** De vele rivieren en beken **Eiter** (vergelijk de **Eider**) zouden eigenlijk **Eilter** moeten heten, **naar de herkomst**. Zie al mijn getekende kaartjes, uit de gedetailleerde atlas overgetrokken, in mijn 'Getekend Onderzoek'.
Ook Krahe besefte niet dat uit vele riviernamen de L is weggevallen!

De **Eder**, grote zijrivier van de **Fulda**, zou eigenlijk **Aelder** "und im Ablaut damit" **Elder**, **Eelder** of **Eelter** moeten heten, **naar de herkomst**. De namen zijn ontstaan uit eertijds gecompliceerde vormen. In vroeger tijd is daaruit de L weggevallen, en als zodanig, dus verminkt, in de vroeg-middeleeuwse bronnen opgetekend.

Een oude naam van de Eder is **E-thri-na** (zie Krahe), de **afgesleten** overgeleverde vorm van **…….. Eel-thri-na**, ontstaan uit **Eli-tri** of **Ela-tra**. De afleidingen zijn hier **-thri** en **-na**, later **-terene**, **-teren**, **-tern**, **-ter**, afleidingen van **Eel** (óók TE ZIEN in de zéér gedetailleerde atlas!), **……** en géén afleidingen van **E.** **Adra-na** (ook **Adri-na**) is eveneens een oude namen van de **Eder** (z.Krahe), ontstaan uit **Ala-dra**, dat bij **Ael-dra-na** is geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende **…….A-dra-na.** Zie voor meer: mijn werkstuk 'VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen'.

Er was eertijds Ala-dra en Ala-da of Ala-tra en Ala-ta.
Ala-da werd tot **Ael-de**. Maar **Ala-da-** gevolgd door een tweede element, werd in de loop der tijd tot de klankomwisseling **Adala-**, **Adele-,** in vele namen **Adal-** en **Adel-,** géén PN. Zie de vele voorbeelden in voornoemd werkstuk.

Zo was **Adelen-tal** eertijds **Ale-den-tal**.

Terug naar:
Eve-re (< **Eelve-re**), **Evre** (< **Eelvre**), ontstaan uit **Ele-ve** (ook > **Evele**).

De **Dever**, zijstroom van de **Ems** in Duitsland, was eertijds **d'Eelve-re**.
De **Devel** bij **Zwijndrecht** was eertijds **d'Evele**, metathesis van **d'Ele-ve**.
De **Dubbel** bij **Dordrecht** was eertijds **d'Ubbele**, metathesis van **d'Ulle-be**.
Er is immers ook Ulve, Ulfe (enkele rivieren), Ulpe (**Ulbe**). Zie Köbler:
"**Ulven-bach** s. **Ulva-na**, 8. Jh., bei Heidelberg in den Neckar fliessenden Ulven-bach."
"Ulvin-owa, 8. Jh., an dem Rohmbach nahe der Mündung des Höllenbachs, **Ulvan-owa**."
"**Ulvi-nes-heim** s. **Ilves-heim**, 8. Jh., bei Mannheim." Zie hierna in dit werkstuk.

Aven en **Aben** in **Taven-tre** en **Daben-tre**, de oude namen van **Deventer**, zijn de **afgesleten** overgeleverde vormen van **Aelven** en **Aelben**, ontstaan uit **Ale-ve** en **Ale-be**, eertijds ook geworden tot **Avele** en **Abele**.

Er was eertijds **Ale-be** en **Ele-be**, maar ook **Hale-be** en **Hele-be**, in de loop der eeuwen geworden tot de **klankomwisselingen** ..... **Abele** en **Ebele** (eerder aangetoond) en **Habele** en **Hebele**.

(herkomst van de **Havel** in Berlijn) (zie eerder plaats **Hebel**)

“Havel, **8**.Jh., **ein 334 Kilometer langer Nebenfluss der Elbe u.a. in Berlin**, ... **Habola** (789), **Habala**, **Havela** (981), **Obula** (1204), **Havele** (1394)” (zie Köbler), toont de klankomwisselingen van ..... **Halo-ba**, **Hala-ba**, **Hale-va**, **Ole-ba**, **Hale-ve**, in wezen ook **Alo-ba**, **Ala-ba**, **Ale-va**, **Ale-ve**, elders ook geworden tot de klankom-wisselingen **Abola**, **Abala**, **Avela**, **Avele**.

De **rivier** zou eigenlijk **Hale-ve**, **Hael-ve** moeten heten, **naar de herkomst**, op hetzelfde neerkomend als **Ale-ve**, **Ael-ve**, de afleiding “mit ***v***-Element”.

Vergelijk **Habola**, 789, oudste naam van de **rivier** de **Havel**, klankomwisseling van **Halo-ba**, met **Abolens** in **België**, gelegen aan de bovenloop van de **Geer** (**Jeker**), die zich in Maastricht ontlast in de Maas.

Abole-nes eertijds **Alo-be-nes**. **Abele** is immers de klankomwisseling van **…….. Ale-be**. Zie eerder aangetoond!

"Op het grondgebied van Abolens ontspringen de Jeker en de Grande Bek."

Abolens, in 1250 Abolenz, nu deelgemeente van **Hannuit**, wordt op internet verklaard als ontstaan uit de PN Aboldes en de plaatsnaam Lens. Elders staat er: "Abolens is genoemd naar de Germaanse god Aboldus."

Alo-ben is **Ale-ben**, **Ale-ven**, overeenkomend met **Avin**, ook deel uitmakend van **Hannuit**, in oorsprong **Ael-vin**, ontstaan uit **Ale-vin**.

De evolutie: **Alo-ben > Abolen**. Zie hierna de herkomst van **Avin** aangetoond.

Vergelijk **Obula**, 1204, oude naam van de **rivier** de **Havel**, klankomwisseling van **Ole-ba**, met **…….** "**Öblarn**, 12. Jh., in der Untersteiermark, **Obela-ren**, **Obila-ren**" (zie Köbler), de klankomwisselingen van **Ole-ba-ren** en **Oli-ba-ren**. **Ale** is in de bronnen ook **Ole**.

Ali **Oli**.

Ala **Ola**.

De huidige naam is ontstaan uit **Obela-ren**, **Obla-ren**, samengetrokken tot **Öblarn**.

De plaats zou eigenlijk **Olebarn**, **Oolbarn**, **Oolberen** moeten heten, naar de herkomst.

"**Oblinger**, 12. Jh., in Reichersberg bei Obernberg in Oberösterreich, **Obel-ingen**, **Obl-inga**" (zie Köbler), was eertijds **Ole-be**, met suffix *-inga*.

"**Obols-hude**, 12. Jh., unbestimmt mit Bezug zu Bayern" (zie Köbler), toont de klankomwisseling van **Olo-bes-** (> **Oboles-**, **Obols-hude**).

Dat is ook het geval met **Oblfing** (dubbel op) bij Schöllnach en **Obliers** bij Hönningen.

De **Elbe**-stroom de **Havel**, voorheen **Havele**, is de klankomwisseling van **Hale-ve**, Hale-waterloop **“mit *v*-Element”.**

De **Weser**-stroom de **Hamel**, voorheen **Hamele**, is de klankomwisseling van **Hale-me**, Hale-waterloop **“mit *m*-Suffix”.**

De riviernaam **Ale**, **Hale** is wijd verbreid, met meerdere afleidingen. Die afleidingen zijn te zien in *Unsere ältesten Flussnamen* van Krahe.

Het vele **Amele**, **rivieren** en plaatsen, is de klankomwisseling van **Ale-me**.

Ik ga nu weer verder met waar ik gebleven was, ca. 26 bladzijden eerder, zie Köbler:
“**Elben**, 11. Jh., nach Arnold 1 126 **am Bache Elbe** bei Wolfhagen, **Aelvi-nu**.”
De **Elbbach** is een zijstroom van de Rijn, via Sieg. **Aelvi-nu** is in wezen ook **Aelbi-nu**.

Aelvi-nu is bij mijn weten de enige naam die **zuiver** is overgeleverd. Het wijd verbreide **Ave-ne** is de **afgesleten** vorm van **Aelve-ne**, uitkomst vergelijkend onderzoek.

Vergelijk **Elben (< Elbe-ne**, in de bronnen ook **Elve-ne) am Bache Elbe**, **11e** eeuw **Ael-vi-nu**, met **A-ve-ni-ge-rothe**, 996, oude naam van **Eve-rode** aan de **Leine** in “Landkreis Hildesheim” (zie internet).

De herkomst is **Ael-ve-ni-ge-rothe**, “im Ablaut damit” **Eel-ve-rode**, ‘rooiing aan **Ale-ve** en **Ele-ve**, elders eertijds ook geworden tot de **klankomwisselingen Avele** en **Evele**.

Les-Avins-en-Condros, Waals dorp in het Land van Hoei, prov. Luik, 817 **Alventium**, 1067 **Alvenz**, 1104 **Avenz** (zie Gysseling), **toont de afgeleten overgeleverde vormen van** **Aelvins** en **Aelvenz**, hier de **Maas**-stroom de **Hoyoux**, “qui arrose notamment de **Petit-Avin**, **Les-Avins**, etc.”

Petit-Avin (nu gem. Les-Avins) en **Les Avins** zouden nu eigenlijk **Petit Aelvin** en ..... **Les Aelvins** moeten heten, immers in 817 en 1067 **Alven** (Alventium en Alvenz, oude namen van Les Avins).

Avin, nu gem. **Hannuit**, provincie **Luik**, al in 1021 vermeld, was in oorsprong **Aelvin** (**Aelven**), ontstaan uit **Ale-vin** (**Ale-ven**), afleiding “mit *v*-Element”, hier een **Kleine Gete**-stroom (**Petite Gette**), zijstroom van de **Demer**, via **Grote Gete**. De Demer is een zijstroom van de Schelde, via Dijle en Rupel.

Ale-ven is geworden tot **Ael-ven** (**> Aven**), maar eertijds ook tot **Avelen**.

Avelin ten zuiden van **Lille** (**Reisel**), in het Schelde/Leie/ **Deule**-stroomgebied, is de klankomwisseling van **Ale-vin**.

Dit **Avelin**, dép. du Nord, region Nord-Pas-de-Calais, was in 1218 **Avelin**, in 1284 **Avelins**, in 1377 **Avelin**, en in "Documents divers": **Avelen** (Avelin-GeneaWiki), **< Ale-ven**. **Ale** is in de bronnen ook **Hale**. **Hale-ve** werd tot de klankomwisseling **Havele**, zoals de **rivier** de **Havel**, grote zijstroom van de **Elbe**. Zie eerder.

Ale-ven werd aan de **IJssel**-stroom bij **Ael-ven-tre**, via **t'Aelven-tre** en **Taelven-tre**, in de loop der tijd tot **Taven-tre**, oude naam van **Deventer**.

Ik heb vele klankomwisselingen ontdekt, uitkomst van intensief tijdrovend vergelijkend onderzoek, klankomwisselingen die hebben plaats gevonden in de vroege middeleeuwen, klankomwisselingen van riviernamen stammend van vóór onze jaartelling, stammend uit een andere cultuur. In hetzelfde stroomgebied als waarin **Avelin** (< **Ale-vin**) is gelegen, ligt b.v. **Annœullin**, in Nord-Pas-de-Calais, bij **Lille**, met oude namen **Anolin**, **Ennelin**, **Aneulyin**, **Anulin** en **Annelin** (zie Wikipedia Annœulin), de klankomwisselingen van **…….** **Alo-nin**, **Ale-nin**, **Alle-nin** "und im Ablaut damit" **Elle-nin**. Vgl. **Ale-nin** met **Ale-vin**, "mit ***n***-Suffix" en "mit ***v***-Element". De **Vlaamse** naam is **Ennelin**, dat nu eigenlijk **Ellenen** zou moeten heten. Annœullin zou nu eigenlijk **Allœnin** (> Annœullin) moeten zijn, beter **Allenin**, …… of **Aleunin** (> Aneulyin) of **Alunin** (> Anulin), beter **Alenin**. Zie blz. 245 en 246, 'VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen!'. **Zie de vele klankomwisselingen** in mijn laatste werkstukken, na het vinden, op internet, van het *Geschichtliches Ortslexikon Deutschlands* van Gerhard Köbler.

Annœullin, voorheen **Annelin** en **Anulin**, in oorsprong **…...**

Alle-nin en **Ale-nin**, ligt **<u>náást</u>** **……...**

Allennes-les-Marais, 1212 **Alesnes** (zie Gysseling), **áán dezelfde stroom!** Ales-nes zal eerder Ale-nes zijn geweest. Zie hierna het vele Ave-ne (> Aelve-ne) in Noord-Frankrijk, overal geworden tot Aves-ne.

Avesnes, in 1190 **Avenne** (zie Gysseling), in Nord-Pas-de-Calais, arr. Montreuil, zo op de kaart te zien gelegen aan de bovenloop van een zijstroom van de **Canche**, was in oorsprong **Aelve-ne**.

Avenne, de Nederlandse naam van **Avesnes-le-Comte** in Nord-Pas-de-Calais, arrondissement Arras, 12e eeuw **Avennae** (latijn), 1104 **Avesnis**, 1154 **Avennis** (Ave-nes) (zie Gysseling), aan een zijstroom van de **Schelde** (**Escaut**), via **Scarpe**, was in oorsprong **Aelve-ne**.

Avesnes-en-Saosnois, dép. Sarthe, Pays de la Loire, arrondissement Mamers, 1095 **Avenis** (zie internet), was eertijds **Aelve-nis**, hier de rivier de **Orne Saosmoine**, zijstroom van de **Loire**, via **Sarthe**. De stroom was **Aelve**, met nederzetting **Aelve-nis**.

Avesnelles aan de **Grote Helpe** (**l'Helpe Majeure**), gelegen **pal náást Avesnes-sur-Helpe** (zie hierna), 1186 en 1200 **Avenelles**, 1484 **Avenielles**, 1639 **Avenele**, 1643 **Avenelles** (zie het internet), was in oorsprong **……..**

Ale-ve-nes, geworden tot de **klankomwisseling**

Avelenes, waarna, op z'n Frans, **Avenelle**.

Avenelles is geworden tot **Avesnelles** door het **zeer nabije Avesnes-sur-Helpe**. De Helpe is een zijstroom van de Maas, via Sambre (Samber).

Ave(s)nelles zou eigenlijk **Alevenes** moeten heten, **naar de herkomst**.

Avesnes-sur-Helpe, in het Nederlands **Avene aan de Helpe**, in het jaar 1095 **Avenna-tis** (zie Gysseling), was in oorsprong ..... **Aelve-na-tis**, hier de **Helpe**-*stroom*, 672 **Helpre**, 870 **Hilpra**, 995 **Elpre** (zie Gysseling), op hetzelfde neerkomend als **Elfre**, **Elfe-re**, ... **Elve-re**, met grondvorm **Aelve-re**, **Alve-re**.

De naam zou nu eigenlijk moeten luiden: **Aelvene aan de Helpe**, in het Frans **Aelvesnes-sur-Helpe**, naar de herkomst.

Avesnes-les-Aubert, Nord-Pas-de-Calais, arr. Cambrai, **latin Avena** (zie internet), is de **afgesleten** overgeleverde vorm van **Aelve-na**, hier een **Schelde**-*stroom* (**Escaut**). (De naam wordt verklaard als het Keltische Ave of Aven 'rivier'.)

Vergelijk de zuiver overgeleverde naam Aelvi-nu, 11e eeuw, oude naam van **Elben am Bache Elbe**, zijstroom van de Rijn, via Sieg (zie Köbler).

Avesnes-lès-Bapaume, in Nord-Pas-de-Calais, arrondissement Arras, was eerder **Avennis** (z.Gysseling), eertijds **Aelve-nis**.

Yveli-nes in **Île-de-France** is de **klankomwisseling** van **Yle-vi-nes**, in wezen ook **Ele-ve-** (> **Evele-**, zie eerder), met grondvorm **Ale-ve** (> **Avele**).

Eilve-se en **Even-sen** aan **Leine**-stromen bij **Neustadt** (zie ook eerder): **Yle-vi**, **Eile-ve** werd ook tot **Ylve**, **Eilve**, te zien in **Eil-ve-se**, nu deel van **Neustadt**, in 1215 **Elyvessen**, de oude schrijfwijze van **Ele-ve-sen**, dat bij **.....**

Eel-ven-sen tot **.....**

Even-sen werd, ook deel uitmakend van **Neustadt**, in 1221 **Even-dissen**, in oorsprong **Eel-ven-dissen**.

Eel-ven-tre > Even-tre > Deventre.

De **Leine**-*stroom* bij **Neustadt** was **Eil-ve**, **Ele-ve**, **Eel-ve**, herkomst van de nederzetting **Eil-ve-se**, 1215 **Ely-ve-sen (Ele-ve-sen)** en van de nederzetting **Even-sen (< Eel-ven-sen)**. Deze nabije nederzettingen zijn ontstaan aan zijstromen van de Leine, en daarnaar genoemd (zie gedetailleerde atlas).

Uit het zeer vele **Eve**, **Eve-re**, **Eve-ne**, **Eve-de**, enz. is de **L** weggevallen, in oorsprong **……..**
Eelve, **Eelve-re**, **Eelve-ne**, **Eelve-de**.

Nogmaals:
Eefde, Nedersaksisch **Aefde**, 1294-1295 **Eve-de**, 1326 **Ave-de**, was in oorsprong **Eelve-de** en, de grondvorm daarvan, **Aelve-de**.

Eelve-de is de herkomst van **Eefde**, aan de **Eefse Beek**, zijstroom van de **IJssel** bij Zutphen. Eefde zou eigenlijk **Eelfde** moeten heten, naar de herkomst.

Aelve-de is de herkomst van **Aefde**, aan de **Eefse Beek**, zijstroom van de **IJssel** bij Zutphen. Aefde zou eigenlijk **Aelfde** moeten heten, naar de herkomst.

Eelven-tre is de herkomst van **Deventer**, genoemd naar de **IJssel**-*stroom*.
Aelven-tre is de herkomst van **Daventer** (**Deventer**), genoemd naar de **IJssel**-*stroom*.
Deventer zou eigenlijk **d'Eelventer** of **d'Aelventer** moeten heten, **……..**
Deelventer of **Daelventer**, naar de herkomst.

Het departement Yvelines: "De naam van het departement was een voorstel van de dichter Jean Despert, geïnspireerd door de naam van het oude bos van **Yveline** waarvan het huidige grote bosgebied bij **Rambouillet** een overblijfsel is." Evolutie: **Yle-vi**, de **Seine**-*stroom*, is **> Yveli**.

Nogmaals Eilve-se en Even-sen (< Eelven-sen) aan de Leine-stroom bij Neustadt:

De **Leine**-*stroom* was niet alleen **Eilve**, **Eelve**, maar ook **Aelve**, de grondvorm. Aan een **Leine**-*stroom* bij **Linden/Hannover** (praktisch in Hannover), ligt eveneens

"Daven-stedt, 12. Jh., bei Linden, **Daven-stide**" (z. Köbler). Aan de **Leine** ligt ook **Eve-rode**, 996 **Ave-ni-ge-rothe**, de afgesleten overgeleverde vormen van **..... Aelve-ni-ge-rothe**

"und im Ablaut dazu stehend" **Eelve-rode**, hier de **Leine**-*stroom* stroomopwaarts, een kleine zijstroom daarvan (zie de gedetailleeder atlas). (Zie ook eerder.)

De herkomst van **Davenstedt** is **Aelven-stedt**, 'stad, stide aan **Aelve**', de **Leine**-*stroom*, gelegen náást **Ahlem**, < **Ale-heim**, daarmee één gemeente vormend, n.l. Ahlem-Badenstedt-Davenstedt. Zie mijn kaartje p. **533**.

Ahlem/Davenstedt ligt nabij **Ahlten**, < **Ale-ten**, èn **Ilten**, < **Ille-ten**, aan de Aue, zijstroom van de **Aller** (voorheen **Ala-ra**, zie Krahe). Zie mijn kaartje p. **533**.

De Leine is een Weser-stroom, zo óók de **Ahle**, via Schwülme (door **Krahe** genoemd). Aan de Leine-stroom de **Haller**, ten zuiden van Hannover/**Davenstedt**, ligggen de nederzettingen **Alves-rode** en **Alferde**. **Er is nog zó ontzettend veel meer!**

Daven-tre en **Taven-tre**, oude namen van **Deventer**, hebben dezelfde herkomst als **Daven-stedt**.

Het voorgaande zal nog duidelijker blijken bij **Daven-court**, nog beter bekend als **Davenes-court**, aan de **Somme**-stroom de **Avre**, **< Aelvre**. De herkomst is **dAelven-court** of **dAelve-nes-court**.

Nogmaals:

“**Deffingen**, 12. Jh., b. Günzburg, **Tafingen**, **Taeffingen**” (zie Köbler), wijst op een oorspronkelijk **Aelf-ingen**, “im Ablaut damit” **Elf-ingen**, **dAelf-ingen** en **dElf-ingen**, hier de **Günz**-stroom, nabij de monding in de **Donau**.

“**Deftinge**, 11. Jh., in **Ostflandern**, **Davatinge** (zie Köbler), wijst op een oorspronkelijk **Elft-inge**, met grondvorm **Aelvat-inge**, **Aelvet-inge**, genoemd naar de **Dender**-*stroom* bij **Geraardsbergen**.

Gysseling geeft nog meer oude vermeldingen van **Deftinge**, van 1026-1220:

Dave-ten-gem (3), < d**Aelve-ten-gem**

Deve-ten-gem, < d**Eelve-ten-gem**

Daven-ten-ges (2), < d**Aelven-ten-ges**

Daven-ten-ghes < d**Aelven-ten-ghes**

Deve-ten-ghes, < d**Eelve-ten-ghes**

Deften-ghem, < d**Elften-ghem**

Vergelijk **Daven-tre** en **Deven-tre**, de oude namen van **Deven-ter**.

De herkomst is:

Aelven-tre, "im Ablaut damit" **Eelven-tre**

Aelve-de "und im Ablaut damit" **Eelve-de** is aan dezelfde stroom (de **Eefse** beek, zijstroom van de **IJssel** bij Zutphen) in de loop der tijd geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende **Ave-de** en **Eve-de**, de oude namen van **Eefde**, dat eigenlijk **Eelfde** zou moeten heten, naar de herkomst.

Aefde, de Nedersaksische aanduiding, zou eigenlijk **Aelfde** moeten heten. Eefde werd op oude kaarten ook vermeld als **Efde**, de afgesleten vorm van **Elfde**, **Elve-de**.

Aan nòg een **IJssel**-stroom is er **Aelve**, n.l. **aan een beek van de Berkel**, bij **Groenlo**.

Het is **Avest**, "ook wel **Aves**, **Oves**, buurtschap in de heerlijkheid **Borculo**" (internet), 1252 **Oves**, 1298-1304 **Ter Oves**, 1475 **ter Ovest**, 1495 **Avest** (zie Van Berkel en Samplonius).
Zie het meerdere **Ove** elders in dit werkstuk, zo duidelijk de afgesleten vorm van **Oolve**. Het ook bestaande **Ovele** is de klankomwisseling van **Ole-ve**. Ale is in de bronnen ook Ole.
Naamkundigen verklaren Avest als: "Verwant met gotisch ***awistre**, Oudengels ***êowestre*** en Oudhoogduits ***ewist*** 'schaapskooi, schapenstal'. Het is naam*kunde* ……., maar niet waar.
De herkomst is:

Aelves, Oolves.

Avest zou eigenlijk **Aelvest** moeten heten, **naar de herkomst**.

Terug naar **Deft-inge**, < **Elft-inge**, ontstaan aan de **Schelde**-stroom de **Dender** in **Oost-Vlaanderen**, nabij Geraardsbergen. Naamkundigen verklaren Deftinge als 'bij de lieden van Davat'. De plaats is naar de **Dender**-*stroom* genoemd, Frans **Dendre**.

De **Dendre** was eertijds

En-dre < Enne-dre < Elne-dre.

Tenera, de oude naam van de **Dender**, was eertijds **Eelne-ra**.
De rivier is genoemd naar de wijd verbreide oude riviernaam **Elle-na**, **Ele-na**, "mit *n*-Suffix", waarna **Elna**, **Eelna**, de verkorting. **Eelne-ra** werd tot **Enera**, **Tenera**.
Elne-ra werd tot **Enne-ra**, **Enra**, **Tenra**, **Denra**, **Dendra**.

Ik heb dat niet zomaar verzonnen. De namen komen in zuivere vorm in het stroomgebied van de **Dender** voor, zoals de plaats **Ele-ne**, 1184, 1225 **Elne** (zie Gysseling). Ik heb dit in een werkstuk al beschreven, dat nog op afronding ligt te wachten. Maar zal ik het nog wel afronden? Naamkundige **Luc Van Durme** (geboren in **Zottegem**) zal er toch niet op reageren. Zie mijn onderzoek '**De herkomst van de naam Aalst**'. **Elene**, deel van **Zottegem**, ligt in de Denderstreek, aan de **Molenbeek**, zijstroom van de **Dender**. Naamkundigen verklaren Dender als 'de dreunende, de bruisende', zoals het Nederlandse *donder*.

Ele-ne werd overal bij **Eelne** .....

tot **Ene**, **Een**, in Duitsland **Ehne**, **Ehn**. Zie al mijn vergelijkende onderzoeken!

Elle-ne werd overal bij **Elne** .....

tot **Enne**, ... als de naam werd gevolgd door een tweede element of afleiding, in dit onderhavige geval "mit ***r***-Bildung", **-ra**. Zie al mijn vergelijkende werkstukken!

"**Dender**, 10. Jh., ein Nebenfluss der Schelde, **Thenera**, **Tenera**, **Tenra**" (Köbler), moet gelezen worden als **Enera**, **Enra**, **Ennera**, < **Eelne-ra**, **Elne-ra**.

Vergelijk de **rivier** de **Endert**, een Mosel-stroom (Moezel) in Rheinland-Pfalz, besproken in mijn werkstuk 'VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen', p. 132, 167, 173, enz.

Zie hierna "**Thennes**, autrefois **Tanes** (1128)", aan de **Somme**-*stroom* de **Avre** (< **Aelvre**), waaraan ook **Davenes-court** (< **Aelve-nes**-court).

De herkomst is **Elnes**, met grondvorm **Aelnes**. Zie al mijn vergelijkende onderzoeken! Het vele **Enne** en **Ane** was in oorsprong **Elne** en **Aelne**, < Elle-ne en Ale-ne.

Ale-ne, Alle-ne “und im Ablaut dazu stehend” Elle-ne, Ele-ne, Yle-ne, Ille-ne werden bij de **verkortingen** Aelne, Alne en Elne, Eelne, Ylne, Ilne in de loop der tijd tot **Ane**, **Anne** en **Enne**, **Ene** (Ehne), **Yne** (Eine), **Inne** (Ine, Ihne). **Zie al mijn vergelijkende onderzoeken!** Alleen Alne en Elne werden ook zuiver overgeleverd.

Een oude naam van **Thennis** is ook **Thannes**, < **Alnes**.
Zie hierna meer oude namen bij de bespreking van de rivier de Avre.

Deft-inge, voorheen **Deve-ten-gem**, was eertijds **Elft-inge** en **Eelve-ten-gem**.
El-fe is ontstaan uit **Elle-*fe***, d.i. **Elle**-‘waterloop’ (eertijds ook geworden tot de klankomwisseling Effele). **Eel-ve** is ontstaan uit **Ele-ve** (eertijds ook geworden tot de klankomwisseling Evele) **De Dender-*stroom*** is genoemd naar **El(ne-ra)** en **Eel(ne-ra)**.

De oude riviernaam **Ela**, wijd verbreid, herkomst van **Tenera** < **Eel-ne-ra**, de **Dender**, komt in wezen op hetzelfde neer als **Ila**, in de bronnen ook gespeld als **Illa**. Zie al mijn onderzoeken! Ila, Illa, Ille is wijd verbreid!

“**Dilla** **(ancien nom de l’affluant) de la Dendre** qui arrose **Tourpes**: **At**” (z.Gysseling), moet gelezen worden als **Illa**, **de Illa**.

Tourpes is nu een deelgemeente van Leuze-en-Hainaut. **At**, Nederlands **Aat** ligt aan de Dender, waar deze zich splitst in de Westelijke Dender en de Oostelijke Dender.

Dilla is een zijstroom van de Westelijke Dender. Zie de gedetailleerde atlas. **At** of **Aat** zou eigenlijk **Alt** of **Aelt** moeten heten, **naar de herkomst**. Het voert te ver dit hier aan te tonen. Zie mijn werstuk ‘VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen, p. 59 t/m 62, p. 71 t/m 73, p. 83 t/m 85, en p. 295 t/m 301.

Illa-sa werd tot **Isala**, wijd verbreid, herkomst van o.a. de **IJssel** (**Yla-sa > Ysala**).
Illa-ra, oude naam van de **Iller** (zie Krahe), is een grote zijstroom van de Donau.
I-sa-ra, oude naam van de **Isar**, grote zijstroom van de Donau, was in oorsprong **Il-sa-ra**.
Il-sa-na werd tot **I-sa-na**, **Isan**, **Isen**, wijd verbreid, waaronder meerdere rivieren. Enz.!

Vergelijk de **Dilla**, zij-**rivier** van de **Dender**, met **“Dille** (F.), 11. Jh., **ein Fluss** bei **Dillenburg** in Hessen, **Dillena”** (zie Köbler). Tegenwoordig wordt de rivier kortweg aangeduid met **Dill**.

“Die Dill ist ein 55 km langer rechter **Nebenfluss** der **Lahn** in Mittelhessen.” De Lahn is een zijrivier van de Rijn.

“Die Illena” werd in de loop der tijd tot **“Dillena”**.

Dezelfde herkomst heeft de Inn, grote zijstroom van de **Donau**, voorheen **Ina** (zie Köbler), afgesleten vorm van **Ilna,** samentrekking van **Ille-na. Uit alle oude namen van de Inn is de L weggevallen**.

Alle namen zijn afgeleid van **Ale** “und im Ablaut damit” **Elle**, **Ele**, **Eile**, **Ille**, de afleiding “mit ***n***-Suffix’, **de samentrekkingen daarvan**.

De oude namen van de **Inn** zijn **Aeni**, **Aenus**, **Ennus**, **Enos**, **Enus**, **Ein**, **Ina**, **Ine**, **Innes**, **Innen**, **Hin** (zie Köbler). De evoluties zijn:

Ale-ni, **Ael-ni** > **Aeni**

Ale-nes, **Ael-nes** > **Aenus** "im Ablaut damit"

Elle-nes, **El-nes** > **Ennus**

Ele-nes, **Eel-nes** > **Enos**, **Enus**

Eile-ne, **Eil-ne** > **Eine**, **Ein**

Ille-ne, **Il-ne** > **Ine**

Ille-nes, **Il-nes** > **Innus**

Ille-nen, **Il-nen** > **Innen**

Hille-ne, **Hil-ne** > **Hine**, **Hin**

De plaatsen **Op-** en **Neer-IJnen** (voorheen **Ine** en **Yne**) en **Hien** hebben dezelfde herkomt, in oorsprong **Ilne** (Ielne), **Ylne** en **Hilne** (Hielne), hier de **Waal**-*stroom*. **Nog veel meer plaats- en riviernamen hebben precies dezelfde herkomst! Zie al mijn onderzoeken.**

Een zij**rivier** van de **Inn** is de "**Attel**, 9. Jh., bei Wasserburg, **Atila**, **Hatila**" (z.Köbler), de klankomwisselingen van …… **Ali-ta** en **Hali-ta**.
"**Aettle**, 8. Jh., **am Inn**, oberhalb Wasserburgs, **Attula**" (Köbler), was eertijds **Ale-te** en **Alle-te**, geworden tot de klankomwisselingen **Aettele**, **Aettle** en **Attele** (Attula).

Nogmaals, vergelijk de **Dender**, **Dendre** met "**Endert**, 11. Jh., **Nebenfluss der Mosel**, **Andri-da**" (zie Köbler).

De evolutie: **Alne-dre > Anne-dre**, **Andre**
Elne-dre > Enne-dre, **Endre**
Dendre, de **Dender** heeft dezelfde herkomst.
Zie voor meer: 'VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen.

Thisnes, deelgemeente van **Hannuit**, Waals **Tîne**, was eertijds **Ilne**, **Ilnes**, **Ilsnes**, hier genoemd naar de **Kleine Gette**-*stroom*.

Avin, **< Aelvin**, eerder besproken, is ook een deelgemeente van **Hannuit**, hier genoemd naar het **riviertje de Mohéry**.

Vergelijk nogmaals **Les-Avins-en-Condros**, Waals dorp in het Land van Hoei, prov. Luik, 870 **Alventium**, 1067 **Alvenz**, 1104 **Avenz** (zie Gysseling), hier de Maas-stroom de Hoyoux, "qui arrose notamment de Petit-**Avin**, Les-**Avins**, etc."

Avernas-le-Baudin, ook een deelgemeente van **Hannuit**, provincie **Luik**, was eertijds **Aelver-nas**. Door het dorp stroomt de **Ruisseau Henri-Fontaine**.

Cras-Avernas is ook een deelgemeente van **Hannuit**, 1262 **Evernay le Craie**, 1497 **Avernas le Crassie** (crassi is bergkam), ook aan de **Petite Gette**, Vlaams **Kleine Geet**. De plaats werd vroeger Avernas-le-Petit genoemd.

De herkomst: **Aelver-na** "im Ablaut damit" **Eelver-nay**.
"La Petite Gette, ou encore Petite Ghete, en néerlandais Kleine Gete" is een zijrivier van de Gete. De Gete is een zijrivier van de Demer, die weer een zijrivier van de Schelde is, via Dijle, Rupel.

Abolens, 1250 **Abolenz**, Waals **Bôlin**, is ook een deelgemeente van **Hannuit**. In Abolens ontspringen de **Jeker** en de **Grande Bek**, zijstromen van de **Maas**. Evolutie: **Alo-bin** > **Abolin**, **Abolen**, = **Abelen**, ook **Avelen** < **Ale-ven**.

Zie eerder **Habola**, 789, oude naam van de **Havel** (334 km), zijrivier van de Elbe (ook stromend door **Berlijn**), de klankomwisseling van **Halo-ba** (**Hale-be**), hetzelfde als **Alo-ba** (**Ale-be**).

De Elbe-stroom de **Havel** zou eigenlijk **Hale-ve** moeten heten, **naar de herkomst** ..... **Hale-be**, **Halo-ba**, in de loop der eeuwen, "soms veel eeuwen", "op de *vlugste* en dan ook *vluchtigste* manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen", geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende, de **klankomwisseling**, **Habola**, en als zodanig, dus VERMINKT, in de vroeg-middeleeuwse bronnen opgetekend, om precies te zijn, in het jaar 789.
Havelte in Drenthe heeft dezelfde herkomst.

Zie eerder **Ale-be**, "im Ablaut damit" **Ele-be**, **Ille-be**, in de loop der tijd > **Abele** en ..... **Ebele**, **Ibele**, ... **GEWOON TE ZIEN in de bronnen!**

Ale-be en **Ale-ve** werden tot de klankomwisselingen **Abele** en **Avele**.
Hale-be en **Hale-ve** werden tot de klankomwisselingen **Habele** en **Havele**, de werkelijke herkomst van de **Elbe-stroom de Havel**.

Avennes is een deelgemeente van **Braives**, ook in de provincie **Luik**. Door het dorp stroom de **Mehaine**, zijrivier van de **Maas**. Zie ook een ander Avennes, eerder besproken.

De herkomst is **Ae̲lve-nes**.

Avetin ligt onder **Lille** aan een **Deule**-stroom, in oorsprong **Ae̲lve-tin**.

Onder **Lille** ligt ook **Avelin**, klankomwisseling van **Ale-vin**, elders **> Ael-vin > Avin**.

Ave-et-Auffe is een deelgemeente van **Rochefort** in de provincie **Luik**, bestaande uit de twee dorpen **Ave** en **Auffe**, gelegen aan een zijstroom van de **Maas**, via **Lesse**; voor wat Ave betreft, de **Ry d'Ave**, een zijstroom van de Lesse.

Ave: "Le site même du village actuel paraît relativement récent. L'encien village se trouvait plus au sud du village actuel, le long du **Ry d'Ave**", **831** (zie Gysseling)

Albliun, in oorsprong **Ry d'Ae̲lve**.

De **Ry d'Ave** stroomt tussen **Han** en **Eprave** (**< Eelpra-ve**). De bron is in Bois de Fays.

Albiun werd in de loop der tijd tot het gemakkelijker in de mond liggende **……**
Alb̲liun, bij veel van dergelijke namen het geval! Zie de eerder behandelde **rivier** de
Alb̲las in de Alblasserwaard in Zuidholland, "**in 1064 flumen ……**
Albas" (zie dr. J. de Vries, *Woordenboek der Noord- en Zuidnederlandse plaatsnamen*).

Albi komt op hetzelfde neer als **Alvi**, **Alfi**. **Albe** is ook **Alve**, **Alfe**.

Ry d'Ave zou net zo goed ook **Ry d'Alve** kunnen heten, **naar de herkomst**.

Auffe vormt nu één gemeente met **Ave**, n.l. **Ave-et-Auffe**, een deelgemeente van Rochefort. Zie internet: "**Auffe** (en Wallon Laufe) s'appelait **Harfia** en 934, **Arfia** vers 1087, **Arfe** vers 1297, **Aff** en 1501, **Affe** en 1531."

Harfe en **Arfe** waren eerder **Harre-fe** en **Arre-fe**, de afgesleten overgeleverde vormen van …….. **Halre-fe** en **Alre-fe**, afleidingen van …… **Hal-fe** en …. **Al-fe**. Zie al mijn onderzoeken.

Was de **Schelde**-stroom **de Nave** in **Pas de Calais**, eertijds **den Ave**, in de loop der tijd geworden tot **de Nave?** Ik denk van wel. De rivier stroomde eertijds **in Nederlandstalig gebied**. De Nave is een **Schelde**-stroom, via **Leie** en **Clarence**.

Aan de **Nave** ligt de nederzetting **Ames**, **Nederlands** **Almen**, in 1211 …….. **Almes** (zie Gysseling).

Dat men NIET ZIET dat de huidige naam de afgesleten vorm is van **Aelmes!** Ook elders in hetzelfde oude taalgebied is dat zo duidelijk **TE ZIEN**. Zie mijn onderzoeken. **Ael-me** is ontstaan uit **Ale-me**, eertijds ook geworden tot de metathesis **Amele**. **Ael-me** is de afleiding "mit ***m***-Suffix". **Ael-ve** is de afleiding "mit ***v***-Element", praktisch overal in de loop der tijd geworden tot **Ave**.

Aan de **Nave** ligt ook de nederzetting **Amettes**, afgesleten vorm van **Aelme-tes**.

In het **dal** van de **Nave**, waaraan **Ames**, Nederlands **Almen**, in 1211 **Almes**, ligt **Aumer-val**, voorheen ook **Amer-val** en **Ammer-val** (internet), de afgesleten vormen van **Aelmer-val** en **Almer-val**, 'het **dal** vàn **Aelme**, **Alme**'. Zie voor meer: 'VERMINKT overgeleverd in de de middeleeuwse bronnen'.

Amay, Waals **Ama**, **aan de Maas** bij **Luik**, in 1143 **Alma-ni**, in 1091 **Ama-ni** (zie Gysseling), was in oorsprong óók ..... **Aelma-ni**.

Amay zou eigenlijk **Aelmay** moeten heten, Waals **Aelma**, òf ..... **Almay**, Waals ..... **Alma**, ...

naar de herkomst!

Mijn vergelijkend onderzoek toont duidelijk aan: De **Maas**-*stroom* (ja alle stromen) werd vroeger beschouwd als **Ale**, **Alle** en Elle, Ele, Yle (Eile), Ille, met alle afleidingen, te zien in *Unsere ältesten Flussnamen* van **Krahe**. Zie al mijn getekende kaartjes uit de gedetailleerde atlas. Zie voor meer: mijn werkstuk 'VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen'.

"**Daber-stedt**, 12. Jh., wüst bei **Erfurt**, **Taber-steden** (unbestimmt)" (zie Köbler), was in oorsprong ..... **Aelber-steden**.

Op internet lees ik dat **Daver-stedt** (niet te verwarren met Daven-stedt bij Hannover, zie eerder) een stadsdeel van **Erfurt** is, in het dal van de Schwemmbach gelegen, een **Gera**-*stroom*, zijrivier van de **Unstrut** (zijrivier van de **Elbe**, via **Saale**).

De herkomst is **Aelver-stedt**.

"**Taber-steden**, 12. Jh., unbestimmt mit Bezug zu **Thüringen**" (Köbler), zal dezelfde plaats zijn!

Vergelijk het voorgaande **Taber-** met **Taber-na**:

“Tafern, 12. Jh., bei **Illwangen** bei Pfullendorf, **Taber-na** (2), **Taver-na”** (zie Köbler), was eertijds **Aelber-na** en **Aelver-na**. De huidige naam zou nu eigenlijk **…….. Aelfern** moeten heten, of **Taelfern**, naar de herkomst.

Een stroom in **Zuid-Tirol** en **Italië**:

“Talfer (bach) (M.), 11. Jh., **ein Nebenfluss** der **Eisack** bei **Bozen**, **Tala-ver-na**, **Talaverna Ebers-berg**” (Köbler), was eertijds **Ala-ver-na**, voorloper van **Aelverne**, **Aelvern**, **Aelfern**, bij **Illwangen** > **Tafern** (zie hierboven). **Alfer** is de huidige naam. **Ebers-berg** was in oorsprong **Eelbe-res-berg**.

De **Talfer** wordt in **Italië** aangeduid met **Talvera** (zie inernet).

De herkomst is **Alvera**, op hetzelfde neerkomend als **Aelve-ra**, **Aelfer-na**.

De **Talfer** of **Talvera** is een zijstroom van de **Eisack** (99 km), Italiaans **Isarco**, afgesleten vormen van **Eilsack** en **Ilsar-co**, < **Ilsa-ra**, < **Ila-sa**, **Yla-sa** (**Eile-sa**).

De **Eisack** is een zijrivier van de **Etsch** (415 km), in het Italiaans, "trentinisch **Àdes**", de afgesleten vorm van **Aeldes**, ontstaan uit **Ale-des**. **Ale-de** werd eertijds ook tot de klankomwisseling **Adele**, wijd verbreid. Zie mijn werkstuk 'VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen'. Etsch wijst op een oorspronkelijk **El-tesch**.

Elte is een wijd verbreide **riviernaam** in mijn onderzoeken, ook in *Unsere ältesten Flussnamen* van **Krahe**. Het vele **Ette-re** en **Ette-ne** was eertijds **Elte-ne** en **Elte-ne**, GEWOON TE ZIEN in de gedetailleerde atlas, èn in mijn onderzoeken, èn op mijn vele getekende kaartjes. De **Etsch** was "bei den Römern **Athesis**", dat wijst op een oorspronkelijk **Aelthe-sis**. **Aelte** is de grondvorm van **Elte**, ontstaan uit **Ale-te** en **Elle-te**, afleiding "mit *t*-Bildung", eertijds ook geworden tot de klankomwisselingen **Atele** en **Ettele**.

In mijn onderzoeken is **Ades** duidelijk de afgesleten vorm van **Aeldes**, < **Ale-des**.

"**Tadis-torp**, 12. Jh., unbestimmt mit Bezug zu **Anhalt**, **Adis-tharpa** (3)" (zie Köbler), **toont weer duidelijk aan** dat vele plaatsnamen beginnend met de letter **T** of **D** anders bekeken moeten worden. De herkomst is **Aeldis-tharpa**, > **Taeldis-tharpa**, > **Tadis-torp**. Het zal dezelfde plaats zijn als "**Tadis-torp**, 12. Jh., wüst bei Groppendorf bei Neuhaldensleben, **Tadis-torp** (2), **Tades-torp**" (zie Köbler). Immers, **Neuhaldensleben**, nu kortweg **Haldensleben** genoemd, ligt in de deelstaat Sachsen-**Anhalt**.

Door **Haldensleben** stroomt de rivier de **Ohre** (103 km), zijstroom van de **Elbe**, de afgesleten vorm van **Oolre**, **Olre**, < **Ole-re**, **Olle-re**. Zie mijn onderzoeken, vooral mijn 'Getekend Onderzoek'! Ale is in de bronnen ook Ole.

"**Haldensleben wordt in de volksmond Olln genoemd**."Zie internet. **Alden** (Halden) komt in de bronnen ook voor met **Aelden** (Haelden)!

“**Tablis**, **3**. Jh., (nach F2-981) vielleicht **Willemsdorf** in (der Gemeinde) **Dubbeldam** in (der Provinz) **Südholland**” (zie Köbler), moet volgens mij gelezen worden als **Ablis**.

Het **meerdere** **Abeli** en **Abli** in de vroeg-middeleeuwse bronnen, o.a. de oude namen van de rivier de **Albe** (zie Köbler), zijstroom van de Saar, is zó duidelijk de metathesis van **Ale-bi**. Zie eerder. Zie ook weer hierna.
De **Oud-Europese riviernamen** zijn van hoge ouderdom. Zijn zij allemaal **zuiver** overgeleverd?

De herkomst van **Ablis** is dus **Ale-bis**, geworden tot de klankomwisseling **Abelis**, verkort tot **Ablis**.

Dalbis, 1085, nu **Dave** (zie Gysseling), is **Al-bis**.

“**Dave**, soms **Dave-sur-Meuse** genoemd, is een deelgemeente van **Namen**.” “Dave was vroeger **Daveles**” (zie eerder), metathesis van **aleves**, **Ale-vis**, ontstaan uit ..... **Ale-bis**.

“Tablis was een Romeinse plaats in de provincie Neder-Germanië (Germania Inferior) aan de heerweg Noviomagus (Nijmegen) – Lugdunum Batavorum (Katwijk- Brittenburg). De plaats staat vermeld op de Peutinger kaart (Tabula Peutingeriana) tussen Caspingium (Asperen?) en Flenium (Vlaardingen?). De Franse geograaf en cartograaf Jean Baptiste Bourguignon d’Anville plaatste **Tablis** in het huidige **Oud-Alblas**, en ook de meeste hedendaagse historici menen dat Tablis zich hier bevond. Terplaatse zijn in ieder geval resten van de Romeinse heerweg gevonden. Omdat er verder weinig is gevonden, lijkt het waarschijnlijk dat Tablis een baanpost (statio) was: een officiële Romeinse halteplaats waar koeriers of reizigers konden eten, baden, overnachten en van paard kon worden gewisseld.” (Zie Wikipedia Tablis.)
“**Oud-Alblas**, 1200 **Alblas**, 1219 **Alblaes**, 1328 **Oude Alblaes**, wordt verklaard als ‘Oude waternaam met onduidelijke betekenis.” **Alblas** was in **1064** **Albas**. Zie het *Woordenboek der Noord- en Zuidnederlandse plaatsnamen* van dr. J. de Vries.

Albas werd in de loop der tijd, “op de *vlugste* en dan ook *vluchtigste* manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen”, tot het gemakkelijker in de mond liggende **Alblas**, bij veel van dergelijke namen het geval. (Zie ook eerder in dit schrijven, toen ik nog niet wist van de naam Tablis, mogelijk het huidige Alblas.) Vergelijk het eerder behandelde **Albliun**, 831, oude naam van **Ry d’Ave** (zie Gysseling), zijstroom van de **Maas**, via **Lesse**, eertijds **Ry d’Aelve**, of **Ry d’Alve**, eerder **Albe**, **Albi**, hier **Albiun**, geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende **Albliun**.
Alba, **Albi**, **Albe** is wijd verbreid; ook **Alva**, **Alvi**, **Alve**; **Alfa**, **Alfi**, **Alfe**; en **Alpa**, **Alpi**, **Alpe**.

Ale-be “**und im Ablaut damit**” **Ele-be**, **Ille-be** zijn geworden tot de **klankomwisselingen** **Abele** en **Ebele**, **Ibele**, ook samengetrokken tot **Able** en **Eble**, **Ible**. Zie eerder aangetoond in dit schrijven!

De evolutie, de vroegere vorm van **Al-bi**:

Ale-bi > Abeli > Abli, Ablis > Tablis

Vergelijk **Abli-ca**, **8e** eeuw, oude naam van de **Saar**-stroom de **Albe**, stromend in dezelfde regio als de **Taben**, voorheen **Tabe-na** (Köbler), ook een **Saar**-stroom, eertijds **Aelbe-na**. Zie eerder uitgebreid behandeld.

Zie Köbler: “**Abeli-ca**, **8**. Jh., **Albe** (**ein Flussname**) (**Saar**), **Abli-ca**, **Ebli-ca**.”

De evolutie: **Ale-bi > Abeli**, **Abli**, “im Ablaut damit”

Ele-bi > Ebeli, **Ebli**

Nogmaals:

“**Ebil-bach** (**rivus**), 12. Jh., unbestimmt mit Bezug zu Bayern, **Abele-bach**” (zie Köbler), was in oorsprong **Ale-be-bach** “und im Ablaut damit” **Ele-be-bach**.

Nogmaals:

“**Ebels-bach**, **9**. Jh., bei Hassfurt in Unterfranken, **Ebalih-bechin**, **Ebil-bach**” (z.Köbler), toont de klankomwisseling van **Ela-bi-bechin**, van **Eli-bi-bach** (> **Ebili-**,**Ebil-bach**), en van **Ele-bes-bach** (> **Ebeles-**, **Ebels-bach**).

Nogmaals:

“**Ebens-feld**, **8**. Jh., bei Staffelstein, **Ebilis-felt**, **Ebeles-felt**” (Köbler), toont de klankomwisseling van **Eli-bis-felt**, **Ele-bes-felt**. De huidige naam zou eigenlijk **Eelbens-feld** moeten heten, naar de herkomst. Enz.!

Oud-**Alblas**, 1064 **Al-bas**, is genoemd naar de **Alblas**, die stroomt door de Alblasserwaard, en zich bij Alblasserdam ontlast in de Noord. De Alblas was vroeger een druk bevaren rivier.

De **Saar**-stroom de **Al-be** was dus vroeger **Ale-be** (> **Abele**, **Able**, **Abli-ca**).

Alblas, 1064 Albas:

De voorloper van de riviernaam **Al-bas** (Al-bes) zal **Ale-bas** (Ale-bes) zijn geweest, dán geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende **Abelas (**Abeles**)**, **Ablas**.

Ablas is een familienaam. "In de Genealogie **Romeynders** komt de naam **Ablas** voor."

Alle-blas en Alba-da:

De bibliothecaris **Jan Alleblas** en archivaris **Joan Albada** zijn werkzaam bij het Regionaal Archief Dordrecht. Zij zijn samen te zien op een foto uit 1995, archiefmateriaal verwijderend uit de kelder van het archiefgebouw, i.v.b. met een dreigende hoge waterstand.

"Tabuda, 2. Jh., **Schelde** (F.)?"

(zie Köbler), zou zeker weer gelezen kunnen worden als **Abu-da**, eer-

tijds **Aelbu-da** (**Aelbe-da**), op hetzelfde

neerkomend als **Albu-da**, **Alba-da** (archivaris **Joan Albada**).

Ala, **Ael** is wijd verbreid aan Schelde- en Maas-stromen. Welke stroom niet? Zie mijn onderzoek.

De Oud-Europese riviernamen zijn van hoge ouderdom. Zijn zij allemaal zuiver overgeleverd?!

Evoluties: **Aelbu-da > Abu-da**, > **Tabuda**

Aelbu-si > Abu-si

“**Abens** (F.), **4**. Jh., ? , **ein in die Donaufliessender Fluss** zwischen Ingolstadt und Regensburg, **Abuns-na**, **Abu-si-na**” (zie Köbler), was eertijds **Aelbuns-na** en **Aelbu-si-na**.

De rivier zou eigenlijk **Aelbe-nes**, **Aelbens** moeten heten, **naar de herkomst**.
Er is nog veel meer **Abe-ne** in het *Ortslexikon* van Köbler, de afgesleten vorn van **Aelbe-ne**.

“**Tabuda** or **Tabullas** in some editions of **Ptolemy**, is a **river** of **North Gallia**. The mouth of this river is placed by Ptolemy between Gesoriacum (**Boulogne**) and the mouth of the Mosa (**Maas**). In another passage, after fixing the position of the Morini, whose towns were Gesoriacum and Taruanna, he adds, “Then after the Tabullas are the Tungri.” Al these indications seem to show that the **Tabuda or Tabullas is the Schelde**, which would be correctly placed between the Morini and the Tungri.
Ortelius, cited by D’Anville and others, is said to have produced evidence from writings of the middle ages, that **the Schelde was named Tabul and Tabula**.”
Zie Dictionary of Greek and Roman Geography (1854), William Smith, LLD, Ed.

Tabel and **Tabele**?

< Ale-be?

De evolutie:

Ale-ba > **Abela**, gespeld als **Abula**,

waarna **Tabula**

Zie het meerdere **Abele**, zoals **Abele-bach**, eerder in dit schrijven, in oorsprong **Ale-be**.

Tabullas, de **Schelde**?, is **Abullas**,

de klankomwisseling van **Ale-bas**.

Vergelijk **Oud-Alblas** aan de **Alblas**, in het jaar **1064** **Al-bas**.

Ale-bas en **Al-bas** tonen de afleiding “mit ***s***-Suffix” van **Ale-ba** en **Al-ba**.

Na het meerdere **Abele < Ale-be** in dit schrijven, eerst nu gezien in het *Ortslexikon* van Köbler:

“**Abalus**, **1**. Jh., **die Bernsteininsel**

Abalus, **Abalus Plinius** 37, nach Detlefsen in Hermes 46 310 vielleicht **……..**

Helgoland, nach Förstemann veilleicht identisch mit **Balcia**, **Abalcia**, **Basilia**, **Baunonia** u. s. w.” (zie Köbler), toont de klankomwisseling van

Ala-bes.

“**De Oud-Europese riviernamen zijn uit het 2e millennium v. Chr. (de Europese Bronstijd)**.” Omstreeks het begin van onze jaartelling was **Ala-bes** dus al geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende **Abalus**!

“De oudste geschreven getuigenis van het grondgebied van de **Friezen** komt van de **Griekse ontdekkingsreiziger Pytheas van Massilia**, die rond 325 voor Christus, het gebied van de hedendaagse **Duitse Bocht** en **centraal Noorwegen** bereikte.”
“Op een waddeneiland van de oceaan genaamd **Metuonis**, dat een omvang van 6000 stadiën heeft, ligt daar niet ver vandaan **het eiland Abalus** (**Helgoland**?), waar in de lente **barnsteen** verzameld wordt.”

“Die griechische Seefahrer **Pytheas**, vermutlich ein **Massalier**, beschrieb in seinen Reiseberichten ein nördliche Insel der er den Namen **Abalus**, **Abalcia** oder **Abalon** zuschrieb.” “**Timaeus** gab der Insel den Namen **Balcilia**.”

Ik lees elders dat **Abalon** herinnert aan **het Keltische eiland Avalon**.

Abalon is de **klankomwisseling** van **Ala-bon**, **Ale-ben**, herkomst van het meerdere **Aben**, **< Ael-ben**.

Avalon is de **klankomwisseling** van **Ala-von**.

Zie eerder in dit schrijven **Avelen < Ale-ven**.

Vergelijk **Ala-bon** met **Ara-bon**, oude naam van de **rivier** de **Raab** (250 km), zijrivier van de **Donau**, stromend door **Oostenrijk** en **Hongarije** (zie Köbler). Het is de afgesleten overgeleverde vorm van **Ael-ra-bon**, (d.i. **Aelre-ben**), **.....** ontstaan uit **Ala-ra-bon**.

A-ra-bon werd via **A-raab** tot **Raab.**

Vergelijk de **Aar** (288 km), eerder **Ara** (zie internet), **zijrivier** van de **Rijn** in Zwitserland, in oorsprong **Aelra**, ontstaan uit **Ale-ra**, eertijds ook geworden tot de metathesis **Arela**. Zie mijn onderzoek ‘VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen’, daarin **aangetoond**. “**Aar** (F.), 12. Jh., **Nebenfluss des Rheins** in der Schweiz **Ara**, **Arula**, **Araris**” (z. Köbler), ook **Arola** (z. internet), was in oorsprong **Ael-ra**, **Ale-ra** en **Alo-ra**.

Ael-ba werd bij **Ael-ra-ba** tot **A-ra-ba**, waarna tot **Raba**, **Hongaarse** naam van de Raab, **Slovenisch Rába**. (Zie hierna meer over de Raab.)

In Engeland denkt men het volgende over de meerdere rivieren **Avon**:

"**River Avon** (waaraan **Eves-ham** en **Alves-ton**!) derives from the British language **Abona**, '**river**', which also survives as a number of other English and Scottish river names, and as modern Welsh **Afon** and Breton **Avon** '**river**'."
Eves-ham zou eigenlijk **Eelves-ham** moeten heten, naar de herkomst.

Mijn intensief vergelijkend onderzoek toont aan: Deze wijd verbreide zeer oude riviernaam was eertijds **Aelbo-na**, voorloper van **Albo-na**, eveneens **wijd verbreid**.

Aelvo-na werd tot **Avona**, waarna **Avon**.

De evoluties: **Ala-vo-na > Avalona**, waarna **Avalon**
Ael-vo-na > Avo-na, waarna **Avon**

De huidige riviernamen zouden eigenlijk **Aelfon** en **Aelvon** moeten heten, in plaats van **Afon** en **Avon**, de afgesleten vormen daarvan.

Abalon, het **barnsteen-eiland** van **Pytheas van Massilia**, was eerder **Abalona**, klankomwisseling van **Ala-bo-na**, voorloper van **Al-bo-na** (het vele **Al-ba-na**; zie daarvoor **Krahe**). De **oudste** naam van de grote **Donau**-stroom de **Raab** was in de 3e eeuw ..... **Arra-bo-ne** (zie Itinerarium Antonini, z. Köbler), afgesleten vorm van **Al-ra-bo-ne**, d.i. **Al-bo-ne** "mit *r*-Bildung".

"The **River** **Severn**, Welsh **Afon**, **Hafren**, Latin **Sabrina**, is the longest river in the United Kingdom."

De herkomst is **Elvern** of **Eelvern**, met grondvorm **Aelfon** (**Aelven**), **Aelfren**, **Aelbri-na**, **Aelbe-re**, voorloper van **Albe-re**. **Alefon** in het Engels
Vgl. **Albri-na**, **Albe-re**, zuiver overgeleverd.

Nogmaals:

Avalon **(< Ala-von),** is hetzelfde als **Abalon** **(< Ala-bon)** een andere aanduiding van **Pytheas** voor **Abalus** **(< Ala-bes).**

"**Avalon** is een mytisch eiland in de Britse wateren, bekend in de Arthursage. Avalon, in deze sage, is een "in nevelen verborgen" oord dat slechts bereikbaar is voor diegenen die de magische boot kunnen roepen en het eiland kunnen vinden. Volgens de sage is dit het eiland waar Koning Arthur rust na zijn verwonding door Mordred in de Slag bij Camlann, nadat hij er door zijn half-zuster Morgan le Fay of drie andere heksen is heengebracht. Volgens sommige legenden rust hij daar totdat hij weer ontwaakt om Engeland te redden. Volgens dezelfde legende is Avalon het eiland waar Excalibur ooit is gesmeed."

Er valt verder nog te lezen dat **Avalon** wellicht een **verbastering** is (dus is ontaard, is gedegenereerd (zie de Dikke van Dale).
Inderdaad, een verbastering van **Ala-von**, eerder **Ala-bon**, eerder **Ala-bo-na**.

Het eiland **Avalon** wordt vaak in verband gebracht met **Glastonbury,** in de 7e en 8e eeuw **Glestingaburg**. "The element **Glestinga** is obscure."

"Der griechische Forschungsreisende **Pytheas von Massilia** reiste von 350 bis 320 vor unserer Zeit.
Sein Weg führte an einer **Bernsteininsel** vorbei, die in der **Nordsee** lag; er nannte es **Abalus**."
Andere Gelehrte wie **Diodorus Siculus** nennen diese Insel **Basilia**, **Abalcia**, **Balcia**, **Glessaria** (davon **Glas**, im Althochdeutsch **= Bernstein**)."

"**Baltia** of **Basilia** is wellicht land in de Oostzee of Noordzee, of de kust van Pruissen, of het eiland Gotland in Zweden, of het schiereiland Jutland in Denemarken."

"**Pitheas Abalus** ist nicht eindeutig mit einer heutigen Nordseeinsel zu identifizieren, es könnte sich um **Helgoland**, eine der dänischen oder nordfriesischen Inseln oder aber um eine heute untergegangene und vergessene Insel gehandelt haben."
Men denkt bij **Abalus (< Ala-bes)** ook aan het Duitse eiland **Borkum**, het grootste eiland van de Oost-Friese **Waddeneilanden**. Borkum ligt ten noorden van de Eemsmonding en dichter bij de Nederlandse kust dan het Duitse vasteland." "De **Waddeneilanden** liggen in de **Noordzee**, ten noorden van **Nederland** en **Duitsland** en ten westen van **Denemarken**. Het groot-ste eiland is **Texel**, gevolgd door het Deense **Romo** en het Duitse **Sylt**."

Abalus was eertijds **Ala-bes**, "**alteuropäisch**"!

Welk waddeneiland zou hier dan, **wat de naam betreft**, in aanmerking kunnen komen?

Enkele **rivieren Alme** werden vroeger met **Albe** aangeduid! Zie **Krahe**. Zie hierna.

Dat zou dan **Ameland** kunnen zijn, **9e** eeuw **Ambla**.
(De grootte van het eiland Ameland is 268,50 km2, dat van het eiland Borkum is 30,74 km2.)

Ameland was eertijds **Ala-ma** en **Alla-ma**, de afleiding "mit *m*-Suffix", in de loop der eeuwen, "soms veel eeuwen", "op de *vlugste* en dan ook *vluchtigste* manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen", geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende, de klankomwisselingen **Amala** en **Ammala**, verkort tot **Amla**, **en als vanzelf in uitspraak** **> Ambla**, en als zodanig, dus VERMINKT, in de bronnen opgetekend. Ambla is wijd verbreid. Ik heb de herkomst op vele plaatsen in mijn vergelijkende onderzoeken **aangetoond**.
Ame-land zou eigenlijk **Ale-me-land** of **Alle-me-land** moeten heten, maar beter nog, indien bij zuivere evolutie, **Aelme-land** of **Alme-land**, naar de herkomst.
"**Barnsteen** spoelt vooral in Denemarken aan, maar ook bijvoorbeeld **op de Nederlandse waddeneilanden**." (zie Wikipedia barnsteen.)

Bovendien (< is 'ontstaan uit'; > is 'geworden tot'):

Al-me (< **Alle-me**, ook > **Ammele**, **Amle**, **Amble**) is in de bronnen óók **Al-be**. **Zie Krahe**, *Unsere ältesten Flussnamen*, p. **52** en **53.**

Ala-ma komt dus op hetzelfde neer als **Ala-ba**, geworden tot de metathesis **Amala**, ... **Abala**.

Vergelijk de **Alm** (48,11km) in Oostenrijk, **zijrivier** van de **Donau**, via **Traun** (153 km), 777 **Albi-na**, 10e eeuw **Alba-na** (zie Krahe).
"**Alm** (**Fluss**), 9, Jh., Traun bei Lambach in Oberösterreich, **Alba-na**, **Albi-na**, **Alben**" (zie Köbler). **Almen** komt op hetzelfde neer als **Alben**.

Vergelijk de **Alm** (17 km) in Oostenrijk en Duitsland (Beieren), **zijrivier** van de **Donau**, via **Inn** en **Salzach** (225 km), 8e eeuw **Albi-na** (zie Krahe).
"**Alm** (**Fluss**), 10. Jh., Salzach bei Hallein, **Alba-na** (2), **Albi-na**, **Albe-noe**, **Albin**" (zie Köbler). **Almi** komt op hetzelfde neer als **Albi**, in de bronnen ook **Alfi**.

Ik schreef dat al in mijn eerste onderzoeken. Zie mijn 'Getekend Onderzoek', mijn kaartje p. 89: **Alms-voet**, verdronken tijdens de St-Elisabethsvloed in 1421, 5 km ten noorden van Geertruidenberg, aan de monding (voet) van de **Maas**-stroom de **Alm**, was in het jaar 1105 **Almi-futhe** (z.D.P. Blok), maar vroeger ook **Alf-voet** en **Als-voet** (zie Van der Aa, het *Aardrijkskundig Woordenboek der Nederlanden*).

Op het Duitse **waddeneiland Föhr** ligt de plaats **Alker-sum**, Noordfries **Aelker-sem**.
Ael-ke is ontstaan uit **Ale-ke**, eerder ..... **Ala-ca** "**alteuropäisch**".
"**Eichel** (F.), **Nebenfluss** der **Saar**, ... **Aquila**, **Achilla**" (Köbler), toont de klankomwisselingen van ..... **Ali-ca** en **Ali-cha**,

"und im Ablaut damit" **Yla-cha > Ychala**, waarna **Ychele**, **Eichel**.
Zie voor meer: mijn onderzoek 'VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen', p. 451.

Nogmaals: “De oudste geschreven getuigenis van het grondgebied van de **Friezen** komt van de Griekse ontdekkingsreiziger **Pitheas van Massilia**, die rond 325 voor Christus, het gebied van de hedendaagse **Duitse Bocht** en centraal **Noorwegen** bereikte.” (Zie hierna **Noorse eilanden**.)

“Op een **waddeneiland** van de oceaan genaamd **Metuonis**, dat een omvang van 6000 stadiën heeft, ligt daar niet ver vandaan het **eiland Abalus** (**Helgoland**?), ook **Abalon** geheten, waar in de lente **barnsteen** verzameld wordt.”

Metuonis zou ‘**hooigebied’** betekenen. Geleerden denken hierbij aan de **Waddenzee**, dat zich zou hebben uitgestrekt van de **Schelde-mond** tot voorbij de **Eems-monding** (alwaar het waddeneiland **Borkum**). Die kuststrook zou in die tijden een typisch **hooigebied** zijn geweest, op wadden en schorren, van de **Schelde** tot aan **Sleeswijk**.

“**Tabullas** is in some editions of **Ptolemy** a **river** of **North Gallia**”, de metathesis van **Ale-bas**. Volgens Ortelius is Tabullas de **Schelde**. Zie ook eerder.
Abalus, het **barnsteeneiland** van **Pitheas**, is de metathesis van **Ala-bes**.

Andere geleerden denken aan een gebied **bij de monding van de Elbe**, in de bronnen voorheen **Al-bis** en **Al-ba** (Krahe), eerder **Ala-ba**, in de loop der tijd geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende **Abala**, **Abele**.

Zie de **Saar**-stroom de **Albe**, voorheen **Abeli-**, **Abli-** en **Ebli-ca** (z.Köbler), de klankomwisselingen van **Ale-bi** “im Ablaut da-mit” **Ele-bi** (**> Ebili**, **Ebli**) **Al-bi** is ontstaan uit **Ale-bi**.

De **Havel**, een grote **zijrivier** van de **Elbe**, in de 8e eeuw **Habala** (zie Köbler), toont de metathesis van **Hala-ba**, hetzelfde als **Ala-ba**.

De **Havel** was later in de bronnen **Havele** (zie Köbler), nog eerder **Havala**, de metathesis van ..... **Hala-va**, hetzelfde als **Ala-va**.

De **Havel**, eertijds Hala-ba, **Ala-ba**, komt op hetzelfde neer als de **Elbe**, eerder (z. Krahe) **Al-ba**.

Het **barnsteeneiland** **Abalon** en het **Keltische eiland** **Avalon** waren in oorsprong **Ala-bon** en ..... **Ala-von**.

(**Ale-ben > Abelen**) (**Ale-ven > Avelen**)

De evolutie: **Ala-ba** is geworden tot **Abala**, maar óók bij **Ael-ba-** geworden tot **Aba-**.

Het eertijds vele **Ala-ba** werd in de loop der tijd bij **Ael-ba-**, met afleiding "mit *s*-Suffix", "mit *n*-Suffix", "mit *r*-Bildung", enz., tot het vele **Aba-**.

Zie b.v. het vele **Aben-**, **Abe-ne-** in het *Ortslexikon* van Köbler, in oorsprong **Aelbe-ne-**.
Aber-, **Abe-re-** **Aelbe-re-**.

"**Absam**, 11. Jh., nordöstlich **Innsbruck**, **Aba-zan**, **Aba-za-bes**, **Aba-zan**" (z.Köbler), **995** **Aba-za-nes** (Wikipedia Absam), toont de afgesleten overgeleverde vorm van **Aelba-za-nes**, enz. Absam ligt in Tirol, **Oostenrijk**, in het dal van de Donau-stroom de **Inn**. De Inn, eerder **Ina**, was eertijds **Ilna**. Een oude naam van de Inn is **Aeni** (zie Köbler), eertijds **Ael-ni**, in wezen ook **Ael-bi**, Ael-be.

“**Abilen-ze**, 12. Jh., unbestimmt mit Bezug zu **Oberösterreich**” (zie Köbler), was in oorsprong **Ali-ben-ze**. Zie ook “**Abiluum**, 2. Jh., nordöstlich der **Donau** (in **Österreich**)” (zie Köbler).

Andere geleerden denken dat met **Metuonis** een **zeer klein gedeelte** wordt aangeduid, dus niet een gehele kuststrook als de **Waddenzee**, **Duitse Bocht** of de kust van centraal **Noorwegen**.

Nu volgen een aantal namen van **eilanden** gelegen **voor de kust van Noorwegen en Denemarken**, allen genoemd naar **Oud-Europese waternamen**. (waarvan een aantal ook besproken in ‘VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen).

Al het water werd ver vóór onze jaartelling beschouwd als, en aangeduid met Ale, Alle en Elle, Ele, Yle, Ille, met meerdere afleidingen, te vinden in ***Unsere ältesten Flussnamen*** van **Krahe**.

Mijn vergelijkende onderzoeken tonen dat aan.

Alden is een **eiland** in **Noorwegen**. Elders is het vele Alden in de middeleeuwse bronnen **Ala-don** (zie *Ortslexikon* van Köbler), waarna **Ale-den**, **Ael-den**, **Alden**.

Alsten of **Alsta** is ook een **eiland** voor de kust van **Noorwegen**. De herkomst is **Ala-sta**, de afleiding “mit *st*-Bildung”, wijd verbreid, het vele Alste, Aelste, eerder Ale-ste. Op dit eiland liggen de **Alsta-fjorden**.

Zie ook **Krahe**: “**Auch *st*-Bildungen fehlen nicht**”, *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 38.

Op het **Noorse eiland And-orja** liggen de **Asta-fjorden**, de afgesleten vorm van **Alsta-fjorden**, zoals op het **eiland Alsta**.

Ook uit **And-orja** en de plaats **An-stad** op dit eiland, is de L weggevallen, in oorsprong **Alned-orja** en **Alne-stad**, in de loop der tijd geworden tot **Anned-**, **And-orja** en **Anne-**, **An-stad**. Zie ook mijn werkstuk 'VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen'. **Orja** is "gravel or rocks".

De plaats **Alnes** ligt op het **Noorse eiland** Godoya (Oya is eiland).

De plaats ligt 50 meter van de zee, naast **Ãle-sund**. Het vele **Alne** in de werken van **Krahe** en **Nicolaisen** (en nog veel meer in al mijn onderzoeken), is ontstaan uit **Ala-na**, "**aus der Ala-Reihe**" (zie Krahe).

Krahe: "Mit *n*-Elementen sind gebildet **Alna, Olna**, und im Ablaut damit **Elna**", zie *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 36.

Het **Deense eiland Als**, Duits **Alsen**, in de Baltische Zee ten oosten van **Jutland**, heeft de ultieme herkomst **Ala-sa**, **Alsa**, afl. "mit *s*-Suffix".

Krahe: "Zahlreich sind Namen mit *s*-haltigen Suffixen", zie *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 37

De **Halsa-fjord** in **Noorwegen**, genoemd naar **Halsa** aan die fjord, "in Romsdal county", heeft dezelfde herkomst.

Aan de oostkant van **Jutland** ligt eveneens het **Deense eiland Alro**, ontstaan uit **Ala-ro**. Vergelijk de Weser-stroom de **Aller** (Alle-re, Al-re), in 1096 **Ala-ra**. **Krahe**: "**Eine *r*-Bildung zeigt Alara**", *Unsere ältesten Flussnamen* p. 37.

Aan de oostkust van **Jutland** liggen ook het **Duitse** eiland **Åro** of **Aarö** en het **Deense** eiland **Æro**, eertijds **Ael-ro**, ook ontstaan uit **Ala-ro**.

Aver-oy, ook **Aver-oye** gespeld, is een **eiland** in **Noorwegen**, Oud-Noors **Afr-oy**. De herkomst is **Aelfre-oy** en **Aelver-oya**, ontstaan uit **Ale-fe**, **Ale-ve**, elders ook > de klankomwisselingen **Afele**, **Aeffle** en **Avele**.

Ytter-Vikna is ook een **Noors eiland**. De herkomst is **Ylte-re**, eerder **Yl-ta-ra**, ontstaan uit **Yla-ta**, de afleiding "mit *t*-Bildung". Zie de vele rivieren, beken en nederzettingen Eitre, Eiter, Aytra in mijn onderzoeken, zó duidelijk in oorsprong Eiltre (Yltre), Eilter (Ylter), Ayltra (de Duitse uitspraak), gewoon ook TE ZIEN in de gedetailleerde atlas. Zie de vele kaartjes in mijn 'Getekend Onderzoek'.

Ytter-Vikma zou eigenlijk **Ylter-Vikna** moeten heten, **naar de herkomst**.

De naam wordt ook wel vermeld als **Ytre-Vikna**, eertijds **Yltre-Vikna**.

Ytre Sula is ook een **eiland** in **Noorwegen**, in oorsprong **Yltre Sula**.

In dezelfde regio ligt het grote **eiland** **Hisar Oyna**, eertijds **Hilsar Oyna**, eerder **Hil-sa-ra**, ontstaan uit **Hila-sa**, afleiding "mit *s*-Suffix", eertijds óók geworden tot de klankomwisseling **Hisala**, waarna ook verkort tot **Hisla**, oudste vermelding van de **rivier** de **IJssel**. Het is b.v. ook de herkomst van **Hisel** in Rheinland-Pfalz, eerder **Hisele < Hille-se**, **Hila-sa**. Enz.

De zeer oude *algemene* waternaam Ala, **Alla**, met meerdere afleidingen, "im Ablaut damit" **Ella**, **Ela**, **Yla**, **Ila**, komt ook voor als **..... Hala**, **Halla** en **Hella**, **Hela**, **Hyla**, **Hila** (herkomst van **Hisar Oyna**).

Hyla gespeld als Heyla, met afleiding "mit *s*-Suffix":

De herkomst van de waternaam **Heizel**, Frans **Heysel**, nu een wijk in **Brussel**, genoemd naar de **Heyssel-beek**, een zijstroom van de **Molenbeek**, is **Heyla-sa**, in de loop der tijd geworden tot de klankomwisseling **Heysala**, waarna **Heyssele**, **Heyssel**, **Heysel**, **Heizel**. (Er is nog zoveel meer! Zie mijn onderzoeken.)

Ylvingen is ook een **Noors eiland**, de waternaam **Yl**, **Yla** "mit *v*-Element".

Nogmaals, **Hil-sa-ra**, **< Hila-sa**, is in de loop der tijd **>** het gemakkelijker in de mond liggende **Hi-sa-ra**, nu **Hisar Oyna**.

Hila-ra, **983**, en **Ila-ra**, **1049**, zijn de oude vermeldingen van de grote **Donau**-stroom de **Iller**, de afleiding "mit *r*-Bildung" (zie **Krahe**, *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 37, "Eine *r*-Bildung zeigt **Ala-ra**", eindigend met ("im Ablaut damit") **Ila-ra**, de **rivier** de **Iller**.

Zo was er óók **Hila-sa**, **Ila-sa**, afleiding "mit *s*-Suffix", i.p.v. "mit *r*-Bildung", herkomst van **Hilsa**, **Ilsa**, maar ook van **Hisala**, **Isala**, de **klankomwisseling** daarvan, **wijd verbreid**, waarna ook geworden tot de **samentrekking** **Hisla**, **Isla**, **o.a.** de herkomst van de rivier de **IJssel**.

Hil-sa-ra en **Il-sa-ra** werden in de loop der eeuwen tot **Hi-sa-ra** en tot **I-sa-ra**, waarna **Hisar** en **Isar**, zoals **o.a.** **Hisar Oyna**, **eiland** in **Noorwegen**, en zoals **o.a.** de **rivier** de **Isar**, (waaraan **München**), grote zijrivier van de **Donau**.

De **Donau**-*stroom* de **Isar** zou eigenlijk **Ilsar**, **Ilser** moeten heten, ontstaan uit **Ilsa-ra**, **Ilse-re!** Maar ik ben al weer **22** jaar een roepende in de woestijn (het terrein van de naamkunde)!
Naamkundigen lezen **Isara** als **Is-ara**. Ik lees de naam als **I-sa-ra**. De afleiding **-se-re**, eerder **-sa-ra** of **-si-ri**, geworden tot **-ser**, **…….. is wijd verbreid**, "mit *s*-Suffix", gevolgd door "mit *r*-Bilding". **Ilsa** is "**alteuropäisch**", zo ook **Ilsa-ra**.

Naamkundigen gaan er vanuit, ……

de praktijk van de wetenschap der naamkunde,

dat alle namen zuiver zijn overgeleverd.

Zie alle plaatsnamenboeken!

Natuurlijk beseffen naamkundigen ook wel dat vele namen verminkt zijn overgeleverd. Maar de praktijk is: Naamkundigen verklaren de vele namen zoals zij in de oude geschreven bronnen zijn overgeleverd. **Naamkunde is in de praktijk: De oudste vermeldingen verklaren.** Zij schrijven dat trouwens zelf ook in de inleidingen van hun werken.
Natuurlijk respecteer ik de grote wetenschappelijke taalkundige kennis van de naamkundigen. Ik heb daar in wezen geen kritiek op. Mijn uitkomst van vergelijkend onderzoek is immers niet van taalkundige aard. Dat de L is weggevallen uit vele namen, en dat er vele malen een klankomwisseling heeft plaats gevonden, **is niet de uitkomst van taal*kunde*, van naam*kunde*, maar van intensief vergelijkend onderzoek.**
Waarom is er al vele jaren geen ènkele interesse in mijn intensief vergelijkend onderzoek? Ik heb van vele oude namen uit de vroeg-middeleeuwse bronnen de herkomst ontdekt, de L is weggevallen of een klankomwisseling heeft plaats gevonden. Waarom is er geen enkele waardering?!

De **Donau**-stromen de **Isar** en de **Illar** (**Iller**) hebben dezelfde herkomst:

Ila-sa (óók > **Il-sa** en **Il-sa-ra**) en **Ila-ra**.

Hila-ra, 983, is de oudste naam van de **rivier** de **Iller**, "mit *r*-Bildung". Zo was er ook

Hila-na, "mit *n*-Suffix", i.p.v. "mit *r*-Bildung", zo ook **Hil-na**, de samentrekking daarvan, in de loop der eeuwen geworden tot ..... **Hi-na**, en tennslotte tot **Hine**, **Hinne**, **Hin**, **Hinn** (**eiland** in **Noorwegen**) en **Hien**.

De grote **Donau**-stroom de **Inn** was eerder **Ina** en **Hin** (zie Köbler), de afgesleten overgeleverde vormen van **…….. Ilna** en **Hilna,** de samentrekkingen van **Ila-na** en **Hila-na**.

De **Donau**-stroom de **Inn** zou eigenlijk **Ilne** moeten heten, **naar de herkomst**.
Inns-bruck zou eigenlijk **Ilnes-bruck** moeten heten, **naar de herkomst**.

Hinn-oya, Oud-Noors Hinn (zonder **oya** 'eiland'), het grootste **eiland** van **Noorwegen**, was in oorsprong **Hilna,** in de loop der eeuwen, "soms veel eeuwen", "op de *vlugste* en dan ook *vluchtigste* manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen", geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende **Hinna,** waarna **Hinn**.

Hinn-oya zou eigenlijk **Hilna-oya**, **Hilana-oya** moeten heten, naar de herkomst.

Hill-scheid (dat wijst op **Hille-scheid),** aan de **Moezel**-stroom bij **Montabaur** bij **Koblenz**, 10e eeuw **Hien-sceit** (zie het internet), was in oorsprong **Hille-ne-sceit**, bij de samentrekking **Hilne-sceit**, geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende **…….. Hine-sceit**, waarna **Hien-sceit**.
De huidige naam is zuiver overgeleverd. De ultieme herkomst is **Hila-na**-'**waterscheiding'**.
Zie ook Gysseling: "**Hien-sceit** (994-1008), unbekannt im RB **Montabaur**?"

“**Hien-stidi**, 12. Jh., unbestimmt mit Bezug zu **Anhalt**” (zie Köbler), was eertijds **Hilne-stidi**, in de loop der eeuwen geworden tot **Hine-**, **Hien-stidi**.

Hien, gemeente **Neder-Betuwe**, in 1134 **Hin** (ook een oude naam van de **Donau**-stroom de **Inn**), was eertijds **Hilne** (spreek uit **Hielne**), hier de **Waal**-*stroom*, waaraan het is gelegen, en waarnaar het is genoemd, op precies hetzelfde neerkomend als **Ilne**, aan de **Waal**-*stroom* óók geworden tot **Ine**.

Ine, 996 kopie 2e helft 12e eeuw, en **Op-** en **Neder-Innen**, 13e eeuw, zijn de oude namen van **Op-** en **Neer-IJnen** aan de **Waal**, “nog onverklaard” (zie *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie*).

De herkomst van **Hien**, **Opijnen** en **Neerijnen** is **Hilne**, **Ilne** en **Ylne**, de **Waal**-*stroom*, samentrekkingen van **Hille-ne**, **Ille-ne** en **Yle-ne**, in de vroege middeleeuwen gespeld als **Hila-na**, **Ila-na** en **Yla-na**.

Hier is nog veel aan toe te voegen! Zie mijn onderzoeken, zoals b.v. **Ila-sa**, **Il-sa-na**, de herkomst van **IJzen-doorn** of **Isen-doorn**, ook hier de **Waal**-stroom, in de 9e eeuw **Isaan-dra** (zie *Lexicon* van Blok), in oorsprong **Il-saan-dra** (**Ilsen-**,**Ylsen-dere**).

Voornoemde plaatsnamen zouden eigenlijk **Hielne**, **Op-Ylne**, **Neer-Ylne** of **Op-Ilne**, **Neer-Ilne** en **Ylsen-deren** of **Ilsen-deren** (IJlzen-doorn of Ilsen-doorn) moeten heten, naar de herkomst, allen genoemd naar de **Waal**-*stroom*.

Hila-tra en **Hila-dra** zijn de herkomsten van de **Noorse eilanden** **Hitra** en **Hidra**, de afgesleten overgeleverde vormen van **Hiltra** en **Hildra**.

Het **eiland** **Hitra**, **Oud-Noors** **Hitr**, werd tot 1918 gespeld als **Hitteren**, afgesleten vorm van **Hilte-ren** (het zevende grootste eiland "in mainland Norway").

Het **eiland** **Hidra** is in het **Oud-Noors** ook **Hitr**, tot 1918 **Hittero**, afgesleten vorm van **Hilte-ro**, **Hiltro**. Het eiland Hidra zou dus nu eigenlijk moeten heten: **Hildra**, **Hiltra**, **Hiltro** of **Hiltero**, naar de herkomst.

Ulva is een **eiland** in "**the inner** **Hebrides**" in het noorden van **Schotland**, de oude rivier- of waternaam **Ulle**, **Ul**, wijd verbreid, hier "mit *v*-Element". **Hebri-des** wijst op een oorspronkelijk **Heelbri-des**, ontstaan uit **Heli-bi**. **Ebili** is de klankomwisseling van **Eli-bi**, hier **Eli-bri**, **Heli-bri**. **Zie eerder**!

Zie **Alava**, **Alva**, **Olva**, **Ulva**, **Krahe**, *Unsere ältesten Flussnamen* p. 35, 53 en 79.

"**The Gaelic name**" van het eiland **Ulva** "**is Ulbha**", oude schrijfwijze voor **Ulba**.

Vergelijk **Hourpes** in Henegouwen, in 866 **Hulbias** (zie Gysseling). Hourpes was eerder **Houre-pes**, in oorsprong **Houlre-pes**, eerder **Houl-bes (Hul-bas),** de Maas-stroom de Sambre waaraan Hourpes is gelegen, en waarnaar het is genoemd, 5 km van Thuin.

Hulftar-oy is een **Noors eiland**, afleiding van **Hulfta**, **Ulfta**, eerder **Hulfa-ta**, **Ulfa-ta**, afleiding "mit *t*-Bildung". Het is een vrij groot eiland.

Ulfe, **Ulve** is in de bronnen meerdere malen ook **Ilfe**, **Ilve**. Zo was **Ilves-heim** aan de Neckar in de 8e eeuw **Ulve-nes-heim** (zie Köbler). Er zijn meerdere voorbeelden te geven.

Vergelijk **Niftar-laca**, vroeg-middeleeuwse **gouw** bij **Utrecht**, eerder **Iftar-laca**, zoals meerdere vergelijkingen tonen, eertijds **Ilftar-laca**.

Alfund, zo lees ik in *Unsere ältesten Flussnamen* van **Krahe**, p. **53**, is geworden tot **Ulvunda**, **rivier** in Øksendal-**Ulvund-fjord** in **Noorwegen**.

Alfe, **Alve** is ook **Ulfe**, **Ulve**, **Olfe**, **Olve** "und im Ablaut damit" **Elfe**, **Elve**, **Eelfe**, **Eelve**, **Ylfe**, **Ylve**, **Ilfe**, **Ilve**. Zie **Krahe**, **rivier Olva**, **Alva**. **Alfter** ligt aan de Rijn-stroom bij Bonn.

Alftar, **Ulftar**, grondvorm van **Ilftar!**

"**Elfter**-heurne, 9. Jh., b. Lutte-Oldenzaal, Overijssel, **Alftre** (2), **Elvi-tri**, **Elve-tre** (Köbler).

Annet, een "**Scilly island**, **Cornish Anet**", toont de afgesleten overgeleverde vormen van **Alnet** en **Aelnet**.

Zie het vele **Ane**, **Anne** en **Enne**, **Ene**, **Yne**, **Inne** in mijn onderzoeken, **duidelijk** de afgesleten vormen van **……..**

Aelne, **Alne** en **Elne**, **Eelne**, **Ylne**, **Ilne**, de samentrekkingen van **Ale-ne**, **Alle-ne** en **Elle-ne**, **Ele-ne**, **Yle-ne**, **Ille-ne**, "mit *n*-Suffix". Alleen **Alne** en **Elne** zijn ook **zuiver** overgeleverd, maar gevolgd door een tweede element werden zij tot **Anne-** en **Enne-**. Zie de vele voorbeelden in mijn onderzoeken. Twee voorbeelden:

Ane aan de **Overijsselse Vecht**, met nabije **Ane-veld**, in de bronnen ook **Anne-veld** en **Enne-veld** (!), tonen de afgesleten vormen van **Aelne**, **Aelne-veld**, **Alne-veld** "und in Ablaut damit" **Elne-veld**. Zie véél méér in mijn onderzoeken, **zoals**:

Ane-schedhe en **Anne-schethe**, de oude namen van **En-schede**, waren eertijds **Aelne-schedhe** en **Alne-schethe**, "im Ablaut damit" **Elne-schede**, 'waterscheiding van **Ale-ne**, **Alle-ne** en **Elle-ne**', de aldaar stromende **beken**, waaraan Enschede is ontstaan. Ik heb het uitgebreid aangetoond in al mijn onderzoeken! **Enschede** zou eigenlijk, **naar de herkomst**, ……..

Eln-schéde moeten heten!

Islay is een **eiland** in **Schotland**, bij de **Hebriden**, in de 17e eeuw gespeld als **Yla** of **Ila**, "probaly recorded by Ptolemy as Epidion". In de 7e eeuw heette Islay **Ilea**, in Ierse geschriften **Ile**, in het Oud-Noors **Il**.

Zie internet.

Al deze namen zijn wijd verbreid in al mijn onderzoeken. Het is de **Oud-Europese rivier- of waternaam Ala**, **Alla**, **Ola**, **Olla**, **Ula**, **Ulla** "und im Ablaut damit", met meerdere afleidingen (die ik altijd in het Duits heb opgeschreven, naar **Krahe**) **……**

Ella, **Ela**, **Yla**, **Ila**.

De afleiding "mit *s*-Suffix":

Ila-sa werd tot de klankomwisseling **Isala**, waarna **Isla**, herkomst van de huidige naam **Islay**.

(Zal ik het nog meemaken, dat enig naamkundige mij eindelijk bericht: Inderdaad, u heeft de herkomst gevonden van rivier de **IJssel**.)

Yla-sa werd tot de klankom**.** **Ysala**, waarna **Ysele**, **IJsel** of **IJssel**.

Elba is een **eiland** in **Italië** (niet mijn onderzoeksgebied), Latijn **Ilva**. De grondvorm van Elba is **Alba**. Al-ba is weer ontstaan uit **Ala-ba**, eertijds geworden tot de klankomwisseling **.....** **Abala**, waarna ook **Avala**.

Al-ba-nianis, **4e** eeuw, is de oudste naam van **Alphen aan den Rijn** in Zuidholland. De nederzetting is genoemd naar de **Oude-Rijn-*stroom***. In de **10e** eeuw was de naam geworden tot **Alfna**, samentrekking van **Alfa-na**.
In *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie* staat geschreven: "Wordt in verband gebracht met een waternaam **Albhanô*, die waarschijnlijk op dezelfde wortel **alb*- 'wit' teruggaat als de **rivier** de **Elbe** in Duitsland.
Alba is wijd verbreid, in Noord-Frankrijk geworden tot **Aube**, meerdere plaatsen **Aubigni**.

Al-be, **Ael-be** is later geworden tot **Al-fe**, **Ael-fe** en **Al-ve**, **Ael-ve**. Het is de wijd verbreide *algemene* **Oud-Europese** riviernaam Ale, Al, "im Ablaut damit": **El-be**, **El-fe**, **El-ve**, ook **Eel-be**, **Eel-fe**, **Eel-ve** en **Yl-be**, **Yl-fe**, **Yl-ve** (**Eil-be**, **Eil-fe**, **Eil-ve**) en **Il-be**, **Il-fe**, **Il-ve**. (Ik heb **Il-fe** hier groot geschreven, omdat dit onderzoek ook gaat over de herkomst van **Nifter-laca**, < **Ilfter-laca**).

Alle plaatsen met deze namen zijn genoemd naar de stromen waaraan zij zijn ontstaan.
De afleidingen **-be**, **-fe** en **-ve** duiden op 'stroom, waterloop'. (De herkomst is dan niet 'wit'.)

Het is volgens mij in oorsprong de **Oud-Europese riviernaam Ala,** met alles wat daarop volgt. (Mijn onderzoek gaat over de **herkomst** van namen, de **oorsprongelijke vormen**, uitkomst van **vergelijkend onderzoek**. Ik verklaar geen namen.)
Krahe schrijft op p. 35 van *Unsere ältesten Flussnamen*: "Mit einem ***v***-Element sind abgeleitet ***Alva** (?) > **Olve**, Nfl. der Bever (Ohre, **Elbe**), alt **Olva**, **Alva**; ***Alava**" (enz.).

Krahe zal niet hebben beseft dat ***Ala-va**, **Ale-ve** in de loop der eeuwen is geworden tot de klankomwisseling **Avele**. Zie eerder. Ook prof. **Krahe** verklaarde alle riviernamen alsof ze zuiver zijn overgeleverd!

Alba werd later via **Alfa** tot **Alva**, te zien in de bronnen. Dan is **Al-ba** (ook **Ale-ba**, geworden tot de klankomwisseling **Abela**), "mit einem ***b***-Element abgeleitet".

Nogmaals: “Havel, **8**. Jh., ein 334 Kilometer langer Nebenfluss der Elbe, Habola, **Habala**, Obula, Havele”, toont de **klankomwisselingen** van Halo-ba, **Hala-ba**, Ole-ba, Hale-ve, hetzelfde als Alo-ba, **Ala-ba**, Hole-ba, Ale-ve.

“Mit *s*-Suffix” is dat **Ale-bas > Abullas**.

Tabullas?

(de rivier de Schelde?)

De rivier de Havel heeft in wezen dezelfde herkomst als de Elbe, waarvan het een grote zijstroom is. (De Elbe is 1164 km lang; de Havel 334 km.)

De Oud-Duitse naam van de **Elbe** (zie prof. Krahe) is **Al-ba**.

Havel, 8e eeuw **Habala**, is de klankomwisseling van **Hala-ba**, op hetzelfde neerkomend als ..... **Ala-ba**.

De **Elbe** was in het Neder-Duits **Elv**, vroeger in Nederland **Elve**, Oud-Engels **Ælf**, **Ielf**, Tsjechish **Labe** (< **Aelbe**), altnordisch Sax**elfr**, Romeins, latijns **Albis**, en bij Krahe "auch **Alba**" (zie Wikipedia Elbe, in het Duits).

Ælf wijst op **Aelf**, **Aelfe**, of op **Elf**, **Elfe**. **Ielf** is o.a. de herkomst van **Nifter-laca < Ilfter-laca**.
(Spreek uit Ielfter-laca.)

Het vele **Al-bi** was vroeger ook **Ale-bi**, geworden tot de klankomwisseling **Abeli**, waarna verkort tot **Abli**, te zien in **Abeli-ca**, **Abli-ca** en **Ebli-ca**, 8e eeuw, oude namen van de **rivier** de **Albe** (zie Köbler), een zijstroom van de **Rijn**, via **Mosel** (Moezel) en **Saar**. Albi is wijd verbreid!

De **Elbe**-stroom de **Havel** was voorheen ook **Obula** (zie Köbler), de klankomwisseling van **.....** **Ole-ba**, in wezen ook **Ale-ba.** Immers, **Ale** is in de bronnen ook **Ole**. (Zie mijn onderzoeken.)

De herkomst van de **Ohre** (103 km), eerder **Ohra**, zijrivier van de **Elbe**, is **Ool-ra**, ontstaan uit **Ole-ra**, afl. "mit *r*-Bildung", i.p.v. **Ole-ba**.
Ik heb dit met vele namen aangetoond in mijn onderzoeken, zoals in mijn 'Getekend Onderzoek'.

“**Ohre** (F.), 11. Jh., ein **Nebenfluss der Elbe** nördlich Magdeburgs, **Ara**” (zie Köbler) en “**Ohre** (F.) ? , bei Ohrdruf südlich Gothas in Thüringen, **Ara** (4), **Ora-ha**” (z.Köbler), tonen de afgesleten vormen van **Ael-ra** en **Ool-ra**, ontstaan uit …….. **Ala-ra** en **Ola-ra**, de afleiding “mit *r*-Bildung”.

De **Ohre** is niet alleen een zijrivier van de **Elbe** bij **Maagdenburg**, maar ook een zijrivier van de **Elbe** in **Tsjechië**, daar gespeld als **Ohrě**.

De **Ohra** is ook een zijrivier van de **Elbe**, maar dan via **Saale** en **Unstrut**. Zie voor dit alles mijn kaartje p. 872, enz. van mijn ‘Getekend Onderzoek’.

De **Unstrut** (192 km), 575 **One-strudis**, 7e eeuw **Une-strude**, 994 **Vn-struod** (zie Wikipedia Unstrut), toont de afgesleten overgeleverde vormen van **Oolne** en **Ulne**, ontstaan uit **Ole-ne** en **Ule-ne**, afl. “mit *n*-Suffix”. Evolutie: **Oolne**-, **Ulne-stre-de** > **One**-, **Une-stre-de** Zie mijn ‘Getekend Onderzoek’, maar ook ‘VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen’, blz. 229, 230, 254, **261** (**One** óók **Olne**), **264** en **847**. Vergelijk b.v. de **rivier** de **Oli-na**, zijstroom van de **Sarthe**, met **Olis-na**, 847, oude naam van **Olne** aan de **Maas**-stroom de Vesdre, in 1095 ook **Alno**, en in 1443 **One** (zie internet), de afgesleten overgeleverde vorm van **Oolne**, < **Ole-ne** (**Oli-ne**, **Olis-ne**).

Alne, **Olne** “und im Ablaut damit’ **Elne** (zie **Krahe**, *Unsere* ältes-*ten Flussnamen*), is wijd verbreid Zie het werk van **prof**. **Krahe** en van **prof**. **Nicolaisen**, ……. én mijn onderzoeken! Wat staat er op internet veel onzin! De gegeven oude namen uit de middeleeuwse bronnen zijn natuurlijk niet onzinnig, …… maar die verkláringen!

Het vele **Ane**, **Anne**, **Onne**, **One** (Ohne), **Unne**, **Oene** en **Enne**, **Ene** (Ehne), **Yne** (Eyne, Eine), **Inne** (Ine, Ihne), was eertijds **Aelne**, **Alne**, **Olne**, **Oolne**, **Ulne**, **Oelne** en **Elne**, **Eelne**, **Ylne**, **Ilne**, **< Ale-ne**, **Alle-ne**, **Olle-ne**, **Ole-ne**, **Ulle-ne**, **Oele-ne** en **Elle-ne**, **Ele-ne**, **Yle-ne**, **Ille-ne**.

De **Olve** is ook een **zijrivier** van de **Elbe**, maar dan via de **Bever** en **Ohre** bij Maagdenburg (zie eerder). Nogmaals: "**Olve**, Nfl. der Bever", via Ohre, "alt **Olva**, **Alva**" (zie Krahe *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 35). De herkomst is **Ol**-, **Al**-waterloop "mit *v*-Element" (Krahe).

Olra, de afleiding "mit ***r***-Bildung", i.p.v. "mit ***v***-Element" zoals **Olva**, werd in de loop der tijd tot het gemakkelijker in de mond liggende, de klankomwisseling **Orla**. Het is ook zo goed na te voelen, **taalgevoel**. Maar het is gewoon ook TE ZIEN in de bronnen (vergelijkingen) en in de gedetailleerde atlas. Naamkundigen verklaren alle namen, alsof ze zuiver zijn overgeleverd, de praktijk van de wetenschap der naamkunde.
Zie voor mijn bewijs in mijn 'Getekend Onderzoek', nog veel meer namen, met vele getekende kaartjes uit de gedetailleerde atlas, p. **1371 t/m 1400**.

De **Orla** is ook een zijstroom van de **Elbe**, maar dan via **Saale**, klankomwisseling van **Olra**, ontstaan uit **Olla-ra**, de afleiding "mit *r*-Bildung". Zie opnieuw kaartje p. 872. De Orla is 35 km lang, met Orla-munde, nabij, a.d. Saale, **Uhl-stadt**, in hetzelfde stroomgebied als de **Unstrut**, 7e eeuw **Une-strude**, < **Ul-ne-strude**. Zie ook de kaartjes p. 1377, 1378, enz., waar te zien is dat **Orle** eerder **Olle-re**, **Olre** was. **Orlen**-court in Pas de Calais was vóór 1226 **Olenain**-curt (zie Gysseling). **Olle-nen** werd bij **Olle-ren**, **Olren** tot **Orlen**. Enz.

Unna ligt aan de Lippe-stroom de Seseke náást **Uhlen-brock**. Zie mijn kaartje p. 1396. **Ulle-na** (**Uhle-ne**) werd bij **Ulna** in de loop der eeuwen tot **Unna**.

Prof. Krahe verklaart onder het opschrift "**Benennung nach Eigenschaften des Wassers**" vele rivieren **Alba** als "**wit water**".

Alba wordt hier uiteindelijk ook tot **Elbe**, **Alfe**, **Aelfe**, **Alpe**, **Aelpe**, **Alve**, **Aelve** (> **Ave**), **Elve**, **Eelve** (> **Eve**), **Elfe**, **Eelfe** (> **Efe**), **Ilfe**, enz., ja zelfs ook tot **Alme**. Is dat allemaal 'wit'?
De herkomst is volgens mij **Ale**, **Al**, enz., Oud-Europese *algemene* riviernaam (alle rivieren werden vroeger zo beschouwd), met meerdere afleidingen, "mit *n*-Suffix", "mit *m*-Suffix", "mit *s*-Suffix", "mit *r*-Bildung", "mit *t*-Bildung", "mit *st*-Bildung", maar ook met ***afa***, ***apa***, 'stroom'.
Ik vermoed dat eertijds met **Ale**, **Alle**, **Ole**, **Olle**, **Ulle**, **Eule**, **Oele**, met meerdere afleidingen, "im Ablaut dazu stehend" **Elle**, **Ele**, **Yle**, **Ille**, 'heilige stroom' werd aangeduid, 'stromen bewoond door natuurgoden', 'stroomgoden'. Zonder afleiding zijn deze namen Ale, Alle, enz. namen van rivieren. Een afleiding verandert daar in wezen niets aan. Ale-ba, Al-ba, is een afleiding van Ale, Al (Alle), *algemene* aanduiding voor alle *stromen*.

Uit ***Unsere ältesten Flussnamen*** van **Krahe**, p. 52 en 53:

De **Alba** is een rivier in **Spanje** (Terraconensis), genoemd door Plinius.

De **Aube** is een zijrivier van de **Seine**, in 877 **Alba**, daarvoor ook **Albis**.

Aube-tin is een zijrivier van de **Grand-Morin**, dép. Seine-et-Marne, 632 **Alba**.

Aube is een zijrivier van de **Nied**, 13e eeuw **Alba**.

Een terzijde:

Albe is een zijrivier van de **Saar**, in 1200 **Alba**, maar in de 8e eeuw ook **Abeli-ca**, **Abli-ca** en **Ebli-ca**, zie Köbler, **niet door Krahe genoemd**, klankomwisselingen van **Ale-bi** "und im Ablaut damit" **Ele-bi** (> **Abeli**, **Abli** en **Ebeli**, **Ebli**).

De **Saar**-*stroom* de **Al-be** is hier dus ook **Ael-be**, ontstaan uit **Ale-be**.

De **Albe** is een zijrivier van de **Ruhr**, via Lenne en Bigge.

De **Alf** is een zijrivier van de **Mosel**, via Sauer en Prüm, in 817 **Alba**.

Alb, zijrivier van de **Rijn** bij Karlsruhe, was in 890 **Alpa-gowe**.

Een zijrivier van de **Rijn** bij Waldshut in Sudbaden was in 983 usw, **Alba**.

De **Alp**, zijrivier van de **Limnat**, via Sihl in Kanton Schwiez, was in 1095 **Alba**.

"Auf **Alba-na** bzw. **Albi-na** beruhen":

De **Alm**, een **Traun**-stroom in Oostenrijk, was in 777 **Albi-na**, in de 10e eeuw **Alba-na**.

Alfe-ne, rivier in **België** ("Bez. Brüssel)", was in 1189 **Alfe-na** rivus.

Alm, zijrivier van de **Salzach**, was in de 8e eeuw **Albi-na**.

Elbe, zijrivier van de **Lahn** bij Limburg, was in 1048 **Elbe-ne**.

Elbe, zijrivier van de **Eder**, met plaats **Elben**, was ca. 1123 **Elvun**, in 1200 **Elbe-na**.

Albi-nia, Tab. Peut, > Albegna, rivier in Etrurië.

***Albanta > Lavant**, in 860 **Labanta**, in 888 **Lavanta**, is een zijrivier van de **Drau** in Karintië (zie Krahe).
De herkomst is volgens mij:

Alban-ta, eerder Aelban-ta, Aelvan-ta.

Alben-ta, 16e eeuw > Elben-tas, is een **rivier** in **Litauen**.

"Aus ***Albantia** sind hervorgegangen":

Aubance is een zijrivier van de **Louet** in dép. Maine-et-Loire.

Alfenz is een zijrivier van de **Rijn**, via **Ill**, bij Bludenz in Vorarlberg.

Lafnitz, 964 **Labenza**, 1126 **Lavenza**, enz., is een **zijrivier** van de **Raab** in Steiermark, volgens mij eertijds **Aelben-za** en **Aelven-za**.

De antieke naam van de **Raab** (250 km) was **Arra-ba**, Hongaars **Ráb** (zie internet) De herkomst is ..... **Alra-ba**.

Arre en **Are** (Ahre) zijn in mijn onderzoek de afgesleten vormen van **Alre** en **Aelre**.

De evolutie: Ale-ra > Arela (klankomwisseling)

Ale-ra, Ael-ra > Ara, óók > Arela en **Aerla**
Alle-ra, Al-ra > Arra, óók > Arla (klankomwisseling)
Zie de vergelijkingen in mijn onderzoek waaruit dat **blijkt**, TE ZIEN in oude vermeldingen! Zie vooral mijn werkstuk "VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen'.

Zie ook “**Raab** (F.), bzw. **Rab**, 2. Jh., ? , ein **Nebenfluss** der mittleren **Donau** in der Steiermark und in Ungarn, **Hrapa**, **Rabáa**, **Arrabone** (3. Jh., It. Anton.), **Arabon** (2. Jh., Ptolemeus)” (zie Köbler).

De herkomst is:

Alra-bo-ne > Arra-bo-ne > Arrab > Rab

Aelra-bo-ne > Ara-bo-ne > Araab > Raab

De **Raab** zou nu eigenlijk **Aelre-be-ne**, **Ael-re-ben** of **Alre-be-ne**, **Al-re-ben** moeten heten, naar de herkomst, op hetzelfde neerkomend als **Ael-ben** of **Al-ben**.

Vergelijk “**Arrach**, 12. Jh., in Niederbayern?, **Arra**” (zie Köbler).

De herkomst is **Alra**, ontstaan uit **Alla-ra**, zoals de **Weser**-stroom de **Aller**. Zie Krahe in *Unsere ältesten Flussnamen* p. 37: “Eine r-Bildung zeigt **Ala-ra** (so 1096 oder **Ale-ra** (786 u.o.), die jetzige **Aller**, r. Nfl. der Weser; dazu als Nfl. die **Alpe < Ala-pa** (so 788), von der gleichen Basis aus gebildet. Im Ablaut zu **Ala-ra** steht ***Eli-ra > Ili-ra/Ila-ra** (983 **Hila-ra**, 1049 **Ila-ra**, 1090 **Illir**-gowe usw.) **> Iller**, r. Nfl. der **Donau**.” Arrach zou nu **Alrach** moeten heten, naar de herkomst.

Evolutie: **Ael̲ra-bon > Ara-bon**

Vergelijk **Ara-bon**, oudste naam van de **Donau**-stroom de **Raab**, met “**Aar**, 12. Jh., **Nebenfluss** des **Rheins** in der Schweiz, **Ara**, **Arula**, **Ara-ris**” (zie Köbler), eerder ook **Arola** (zie internet).

Arola is de metathesis van **Alo-ra** (**Ale-re**).

Arula is de metathesis van **Ale-ra** (**Ale-re**).

Ael-ra werd in de loop der eeuwen tot het gemakkelijker in de mond liggende **Ara**.

Er zouden meerdere voorbeelden te geven zijn! Zie ‘VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen’.

Ale-ra, **786**, is een oude naam van de **Weser**-stroom de **Aller** (zie **Krahe**).

De herkomst van de **Lafnitz**, 964 **Labenza**, 1126 **Lavenza**, zijrivier van de **Raab**, is in oorsprong de afleiding **-za** van de herkomst van de **Raab**.

Aelben-za werd tot **Aben-za**, waarna **Laben-za**, in 964.
Aelven-za werd tot **Aven-za**, waarna **Laven-za**, in 1126.

Albe-ne werd bij **Alfe-ni** tot **Affe-ni**, **Afni**, met de afleiding **Afnitz**, waarna **Lafnitz**, de huidige naam.

De afleiding **-za** is in uitspraak **-tza**, bij **Afnitza** geworden tot **Afnitz**.

Na het bovenstaande te hebben opgeschreven, lees ik bij **Krahe**, *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 53:

"Aus ***Albantia** sind hervorgegangen **Aubance**, r. **Nfl**. des **Louet** im Dép. Maine-et-Loire, **Alfenz**, r. Nfl. der **Ill** (Rhein) bei Bludenz in Vorarlberg, und **Lafnitz** (864 **Labenza**, 1126 **Lavenza** usw.), l. **Nfl**. der **Raab** in Steiermark; auf einer entsprechenden Grundform beruht nach germanischen Lautregeln **Alfund->Ulvenda**, **Fluss** im ..... Øksendal-**Ulvund-fjord** in **Norwegen**."

Ulven-hout bij **Breda**, voorheen ook **Olven-hout**, heeft dezelfde herkomst, uitgebreid aangetoond in mijn onderzoeken! Zie de meerdere **rivieren** en **beken Ulfe** over de grens, in de bronnen ook **Ulve**, en **Olfe**, **Olve**.

Hoe is het mogelijk dat naamkundigen bij **Ulft**, eerder **Ulfe-te** en **Ulve-te**, en bij **Ulven-hout**, 1308 **Olven-hout**, 1328 **Hulven-hout**, denken aan ‘een in vergetelheid geraakte boomnaam’! De nederzettingen zijn genoemd naar de **Oude-IJssel**- en de **Mark**-*stroom*, waaraan zij zijn ontstaan. Zie kaartjes p. 1331, 1332 en 1333.

Vergelijk **Hulven**-hout, in wezen ook **Hulfen**-hout, met **Hulf-tar-oy**, **Noors** eiland.

Vergelijk ook **Hula-fi**, Ooster-**Ourthe**-stroom, geworden tot de klankomwisseling **Hufali**, met nederzetting **Hufali-se**, 1204, oude naam (zie *Larousse*) van **Houffalize**.

Vergelijk ook **Ouffet** aan de **Ourthe**, vóór 1226 **Ulfe**, **Olfe**, **.....** èn **Uffe**, **Offe** (zie Gysseling). **Ouffet** zou eigenlijk **Oulfet**, **Oulft** (**Ulft**) moeten heten, naar de herkomst. De **Ourthe** was eerder **Oure-the**, **< Oul-re-the**.

Vergelijk **Hulft**, verdwenen plaats in **Twente**, 1028 **Ulft** (zie *Lexikon* van Blok), met **Hulftar-oy**, een groot **eiland** in **Noorwegen**.

Vergelijk **Ulfter-hoek** aan de **Maas**-stroom de **Molenbeek** in **Limburg**. Zie mijn kaartjes! Vergelijk **Ilfter-laca > Ifter-laca >** **Nifter-laca**.

Vergelijk **Ulva**, **eiland** in de **Hebriden**, **Gaelic** **Ulbha** (**Ulba**).

Vergelijk **Ulvenda**, **rivier** in **Noorwegen** (zie **Krahe**).

Betekenen **rivieren**, **beken** en **eilanden** **Ulfe**, **Ulve** over de grens ‘**een in vergetelheid geraakte boomnaam**’? Zie mijn kaartjes p. **1331**, enz..

De **Ulfe** is een **zijrivier** van de Main, via Nidda.

De **Ulfe** is een **zijrivier** van de Sontra. De Sontra is een zijstroom van de Wehre. De Wehre is een zijstroom van Weser, via Werra.

De **Ulfe** is een **zijrivier** van de Fulda. De Fulda is een zijstroom van de Weser.

De **Ulf** is een kleine **zijrivier** van de **Our** (**Oure < Oulre**). De Our is een zijstroom van de Sauer. De Sauer is een zijstroom van de Rijn, via Moezel (Mosel).

De **Ulfen-bach** is een **zijstroom** van de Rijn, via **Neckar**.

Ulve-nes-heim, **8e** eeuw, oude naam van **Ilves-heim** (zie Köbler), ligt aan de **Neckar**, nabij de Rijn, en nabij de **Ulfen-bach**.
Al deze stromen zijn te zien op mijn getekende kaartjes. Zie mijn ‘Getekend Onderzoek’.

Vergelijk **Ulven-hout**, 1308 **Olven-hout**, met **Olven-stedt** aan de **rivier** de **Olve** bij Maagdenburg, zijrivier van de **Elbe**, via **Bever** en **Ohre**, eerder besproken. Zie kaartje p. 1333.

Er is nog zó veel meer! Naamkundigen in Nederland en België kijken niet over de grens naar precies dezelfde rivier- en plaatsnamen! **Ja**, **een beetje**!

Zij zijn éénpuntig gericht op verkláren. Dáár hebben zij voor gestudeerd, naamkunde, taalkunde. Dat is te begrijpen.

Maar **waarom** zijn zij niet geïnteresseerd in de uitkomsten van een zeer intensief vergelijkend onderzoek in hetzelfde grote oude taalgebied?!

Nogmaals “**Alfund > Ulven-da**”, **rivier** in **Noorwegen** (zie **Krahe**).

Aan de **Donge**-*stroom* bij **Breda** ligt **Alphen**, 709 **Alf-heim**. Zie kaartje p. **135**.

Aan de **Mark**-*stroom* bij **Breda** ligt **Ulven-hout**.

Aan de **Aa**- of **Weerijs**-*stroom* bij **Breda** ligt **Effen**, 1295 **Effe-ne**, afgesleten vorm van **Elfe-ne**, met grondvorm **Alfe-ne**. Zie mijn kaartje p. **135**.

Aan de **Maas**-stroom de **Voer** bij **Maastricht** ligt **Ulvend**. Vergelijk de **Ulvund-fjord** in **Noorwegen**, genoemd naar **rivier** de **Ulvenda**, met grondvorm **Alfund**. Zie **Krahe**. Zie mijn kaartje p. 1352. Enz.!

Van Berkel en Samplonius schrijven bij **Ulvend**, gemeente **Margraten**, 1835 **Ulvent**; 1869 **Ulvend**: “Herkomst en betekenis onbekend. Verwantschap met **Ulvenhout**?”

Het is de oude **rivier-** of **waternaam Ulbe**, **Ulfe**, **Ulve**.

Ulbe en **Ulfe** zijn ontstaan uit **Ulle-be** en **Ulle-fe**, eertijds ook geworden tot de **klankomwisselingen Ubbele** en **Uffele**, waarna verkort tot **Uble** en **Ufle**. Uble werd ook tot **Duble**, 11e eeuw, de oude naam van de **Dubbel**, een **Maas**-stroom, verdwenen tijdens de St-Elizabethsvloed in 1421, herkomst van **Dubbeldam** op het **eiland van Dordrecht**.

Hierna veel meer over

Dubbel, **Duffel** < **d'Ulle-be**, **d'Ulle-fe**.

Ik kom eerst nog terug op **Ulven-hout** aan de **rivier** de **Mark** bij **Breda**, in het jaar 1328 **Hulven-hout**.

Vergelijk "**Hulven-scetha** bei **Lüden-scheid**". Dat is '**waterscheiding vàn Hulve**'. "**Hulver** (Hof Hulver), 11. Jh., bei Lüdenscheid bei Radevormwald, **Hulven-schetha**," (zie Köbler).

Het vele **Uffele** is de **kankomwisseling** van **Ulle-fe**, eerder **Ula-fa**.

Ula-fa was eerder **Ula-ba** > **Ubala**, **Ubla** > **Dubla**, oude naam v.d. **Dubbel**.

Zie Köbler (hierna gedetailleerd):

Olfen (elders **Ola-fa!**) aan de Stever bij Lüdinghausen, 12e eeuw **Ufla**, toont de **klankomwisseling** van **Ula-fa**, > **Ufala**, **Ufla**.

Köbler geeft twee maal dezelfde plaats Olfen weer, met oude namen uit de **11e** eeuw, en met oude namen uit de **12e** eeuw. De plaats is genoemd naar de **Lippe**-stroom de **Stever**.

"**Olfen**, **11**. Jh., nahe der Lippe bei Lüdinghausen, **Uflon**, **Uflahon**".

De herkomst is **Ula-fon (Ulle-fen)**, in de loop der tijd gewor-

den tot de klankomwisseling **Ufalon (Uffelen)**, waarna verkort tot

Uflon (Uflen).

Van 1188-1300 werd de parochie **Olfen** "**Parrochia Oflen**"

genoemd. Zie GenWiki Olfen. In 1268 was Olfen Ulphen, "Johannes plebanus in **Ulphen**". Zie opnieuw GenWiki Olfen. Beide namen staan onder het kopje **Pfarrei**.

De herkomst is **Olle-fen,** in de loop der tijd gewor-

den tot de klankomwisseling **Offelen,** waarna verkort tot

Oflen.

"**Olfen**, **12**. Jh, nahe der Lippe bei Lüdinghausen, **Ulflan**, **Ulflon**, **Ulfle-te Darpe**, **Olflen**" (zie Köbler), zou eigenlijk moeten zijn: **Uflan**, **Uflon**, **Ufle-te Darpe** en **Oflen**, zoals een eeuw eerder, en als parochie. Men maakte er vroeger een potje van! Dat is vaak te zien in de bronnen! (Zie voor Olfen mijn kaartje p. 1217.)

Evoluties: **Ula-fan > Ufalan, Uflan**

Ula-fon > Ufalon, Uflon

Ulle-fe > Uffele, Ufle-te Darpe

Olle-fen > Offelen, Oflen

Is er nu nog een naamkundige die dit kan ontkennen?:

Ulle-fen > Uffelen,

in Duitsland > **Uflen** en **Uffeln**. (Vergelijk de familienaam **Van Uffelen**.)

Oef, naamkundigen willen nog steeds Uf in Uffelen verklaren. Het kan verkeeren!

Ula-fa was eerder Ula-ba.

Ula-ba, Ula-fa werd in de loop der eeuwen tot de klankomwisseling **Ubala, Ufala,** waarna ook verkort tot **Ubla, Ufla,** waarna bij **de Ubla**, **Ufla** geworden tot **Dubla, Dufla**, herkomst van de **Maas**-*stroom* de **Dubbel**, 1064 **Dubla**; eveneens herkomst van **Duffel** aan de **Nethe**-*stroom* in de provincie **Antwerpen**, 11e eeuw **Dufla**; zo ook de herkomst van **Duffelt**, Duits **Düffel**, streek, overstromingsvlakte (van Rijn, Waal) tussen **Nijmegen** en **Kleef**, **8**e eeuw **Tubal(a)** en **Dubla** (zie Köbler).

Ula-ba > Ubala > **Tubala**

In de huidige tijd gespeld:

Ulle-be, **Ulle-fe** werd tot de klankomwisseling **Ubbele**, **Uffele**, verkort tot **Uble**, **Ufle**, waarna bij **de Uble**, **Ufle** geworden tot **.....**

Duble, **Dufle**, herkomst van de **Dubbel**, met oude namen **Dubla** en **Duble**, **zijrivier** van de **Maas** bij **Dordrecht**, vóór de Sint-Elisabethsvloed van 1421; herkomst ook van plaats en streek **Duffel**, ook met oude vermeldingen, landstreek Duffelt, **Divele** en **Duvele**, ontstaan uit **Ivele** en **Uvele**, klankomwisselingen van **Ille-ve** en **Ule-ve**; ook met oude vermelding, plaats Duffel in Antwerpen, **Dofle**, ontstaan uit **Ofle**, eerder **Offele**, klankomwisseling van **Olle-fe**. (Ik kom hier nog op terug.) **Ille** is in de bronnen ook **Ule**!

Een plaats **Uffeln** ligt **aan de Weser**, in oorsprong **Ulle-fen**, in de loop der tijd geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende **Uffelen**, waarna **Uffeln**. Zie mijn kaartjes p. 1209 en 1213. Uffeln ligt in Westfalen "**an der Weser**" bij Vlothos, Holtrop.

Köbler: "**Uffeln**, 13. Jh., nordöstlich Vlothos in (dem Kirchspiel) Holtrop bei Herford, **Ufflahon**, **Ufle**, **Ufflen**, **Uflen**." Op internet: "**Uffeln an der Weser**", de **Weser** met **zijrivier** de **Ulfe**, waaraan de plaats **Ulfen**. Zie bovengenoemde kaartjes!

Een plaats **Uffeln** ligt ook aan de **Bastau**, zijstroom van de **Weser** bij Minden. Köbler: "**Uffeln** s. Rothenuffeln, 14. Jh., **an der Bastau** bei **Minden**, **Uflahon**."

De plaatsen waren eertijds **Ula-fa**, > **Ufala**, **Ufla** en **Ufla-hon**. Zij zouden nu eigenlijk **Ullefe** of **Ullefen** moeten heten, naar de herkomst.

In dezlfde regio ligt de plaats **Offelten**, ook weer aan een **Weser**-*stroom*. De herkomst is **Olle-fe**, geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende, de klankomwisseling **Offele**, geworden tot **Ofle** en tot **Offel**, waarna de afleiding “mit *t*-Bildung”, **Offel-ten**, gelegen aan een zijstroom van de **Weser**. Zie mijn kaartjes p. 1209 en 1213.

Dezelfde plaats bij Gerhard Köbler: “**Offel-ten**, 12. Jh., bei Lübbecke, **Ofle-ten**, **Ofla-ten**.”

Duffel bij **Mechelen**, aan de **Schelde**-*stroom* de **Nete**, 1170 **Dufle**, 1180 **Dofle** (zie Gysseling), is ontstaan uit **de Ufle** en **de Ofle**, de samentrekkingen van **Uffele** en **Offele**, klankomwisselingen van **Ullefe** en **Ollefe**, hier de **Nete**-*stroom*.

Of de evolutie was aldus:

Duffel zou nu eigenlijk **Dullefe**, de **Ulle-fe**, d'**Ullefe** moeten heten, naar de herkomst, eertijds geworden tot d'**Uffele**, **Duffele**, waarna **Duffel**.

Alle oude namen van Duffel:

Duffel, 1136, 1187 **Dufla**, 1225 **Duffla**, 1170, 1215 **Duffle**, 1213, 1226 **Dufle**, 1180 **Dofle**, 1217 **Doffle** (zie Gysseling).

Zie Köbler:
"**Duffel**, 11. Jh., in (der Provinz) Antwerpen **an der Nethe**, **Duffla**, **Dufla**, **Dofle**."

"**Ufle-re** (**de Ufle-re**), 12. Jh., unbestimmt in **Flandern**" (zie Köbler), was eertijds **Ulle-fe**, geworden tot **Uffele**, waarna **Ufle**, met afleiding "mit *r*-Bildung" **Ufle-re**.

Het tussen haakjes geplaatste "(de Ufle-re)" is niet van mij, maar van Köbler. De naam staat aldus in de bronnen: **de Uflere**.

De **Ufle-re** werd tot **Duflere**, **Duffelre**. Zie hierna de **grote gelijkenis** met de oude vermeldingen van **de gouw de Duffelt bij Nijmegen**, ook eindigend met de afleiding "mit *r*-Bildung". Ufle-re "in Flandern" is volgens mij een oude naam van Duffel aan de Schelde-stroom de Nete.

Zie internet:

“**De Duffelt**, Duits **Die Düffel**, was vroeger een **gouw**, een streek, een rivieroverstromingsvlakte tussen **Rijn** en **Waal**, van **Nijmegen** tot **Kleef**.”

Dat was eerder **De Uffelt** en **Die Üffel**, uiteindelijk geworden tot **Duffelt** en tot **Düffel**.

Òf de evolutie was: **De Ullefe**, **d’Ullefe** > **Duffele**, waarna **Duffel**

Zo ook:

De Ulla-ba, **d’Ulla-ba** is in de loop der tijd geworden tot de klankomwisseling **Dubbala**, waarna **Dubla**, de oudste naam van de **rivier** de **Dubbel**, verdwenen tijdens de **St-Elisabeths-vloed** in 1421. De plaats **Dubbeldam** is ernaar genoemd, zo ook de **Dubbeldamseweg**, alwaar ik ben geboren, 1 mei 1940, en mijn jeugd heb doorgebracht. De Dubbeldamse weg volgt de oorspronkelijke loop van de Dubbel, via de Blekersdijk naar het centrum van **Dordrecht**. (Ik heb veel geschaatst op een breed stuk water, een vijver in het Bos van Repelaer, nu Dortwijk geheten; en op een water bij de Begraafplaats van Dordrecht, overgebleven delen van de Dubbel.)

Dubla is óók **de oudste naam van de gouw de Duffelt bij Nijmegen**.

Zie Köbler:

“**Duffel (de Duffel), 8**. Jh., ein Landstrich bei **Nimwegen** in (der Provinz) Gelderland, **Dubla**, **Tubal-gouwe**, **Dublensis (Dublinsis pagus**, **Divel-ro marca**, **Duvele-ro**, **Duvelha-ra**), sehe Tubal-gouwe.” Het weer tussen haakjes geplaatste “de Duffel” is niet van mij, maar van Köbler.

De zeer oude **rivier-** of **waternaam Ula-ba** werd bij **De Ula-ba**, **d’Ula-ba** in de loop der tijd tot de metathesis **Tubala**, herkomst van de **Tubal-gouwe**.

“Van de **8e** tot **10e eeuw** wordt de **Duffel-gouw**, **Pagus Dublinsis**, **Tubal-gouw**, enz., herhaaldelijk in de bronnen genoemd.”

Divele en **Duvele** tonen de oude rivier- of waternamen **Ille-ve** en **Ule-ve**, in de loop der tijd geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende, de klankomwisselingen **Ivele** en **Uvele**.

De oorspronkelijke namen komen op hetzelfde neer als **Ille-fe** en **Ule-fe**, ook geworden tot de klankomwisselingen **Iffele**, **Ifle** en **Uffele**, **Ufle**.

De namen waren eerder **Ille-be** en **Ule-be**, ook geworden tot de klankomwisselingen **Ibele**, **Ible** (zie eerder in dit schrijven!) en **Ubele**, **Uble**.

Ille-fe werd bij de afleiding **Il-fe-ter-**, **Ilfter-laca** tot **Ifter-laca**, waarna **Nifter-laca**, vroeg-middeleeuwse gouw bij Utrecht.

Vergelijk **Netterden**, in het jaar **1130** **Etterden**, dorp in de Achterhoek, gemeente Oude-IJsselstreek (voorheen Gendringen), aan een **Rhein**-*stroom* bij **Emmerich**, en daarnaar genoemd, gelegen aan de landsgrens met Duitsland, de afgesleten o-vergeleverde vorm van **Elterden** (z.Wikipedia Netterden, 1130 Etterden).

Vergelijk de **Rhein**-*stroom* bij **Straatsburg**, met zijstroom **"Die Elz**, r. Nfl. des Rheins, **mit germanischer Laurverschiebung: die Elte"** (zie ***Unsere ältesten Flussnamen*** van **Krahe**, p. 21, 37 en 38).

Een zijstroom van **die Elte** is de **Etters-bach**, in oorsprong **Elters-bach**. Een andere zijstroom van **die Elte** is de **Etten-bach**, eertijds **Elten-bach**, waaraan **Etten-heim**, eertijds **Elten-heim**. Zie kaartje p. **22** van mijn 'Getekend Onderzoek', **waarop dat allemaal zó duidelijk TE ZIEN is**.

Er zouden nog vele pagina's kunnen volgen, waarin ik aantoon dat het vele **Etter-** en **Etten-**, gevolgd door een tweede element, in oorsprong **Elter-** en **Elten-** was.

Zo is **Etter-winden** aan de **rivier** de **Elte**, zijstroom van de Werra bij Eisenach, de afgesleten vorm van **Elter-winden**. Zie mijn kaartje p. **23.**

Zie Wikipedia Netterden: "**Netterden**, 1130 **Etter-den**, **is ontstaan aan de oosttak van de Rijn**, **die liep** van Wesel, via Meghelen **naar Elten**" (1025 **Eltna**, zie mijn tekst op p. **107** van mijn 'Getekend Onderzoek').

Netter-den, 1130 **Etter-den**, is nu gemeente **Oude IJsselstreek**, zo óók het nabije **Etten**, 1200 **de Ette-ne**, 1274 **Ethe-ne** (zie Van Berkel en Samplonius, met de aantekening: "herkomst en betekenis onbekend")

De herkomst is **zó duidelijk Elte-ne** en **Eelthe-ne**.
Etten ligt aan de **Oude IJssel**, grenzend aan **Terborg** en **Ulft**, ten zuid-oosten van **Doetinchem**.

Netter-den was in **1130** **Etter-den** (zie Wikipedia Netterden).
Netter-den was in **1218** **Netter-the** en **Nitter-the**, en in 1257 **Nether-de** (zie Van Berkel en Samplonius: "moeilijk te duiden").

De herkomst is **Elter-the**, **Ilter-the** en **Eelther-de**.

Elter is ook zuiver overgeleverd, ontstaan uit **Elte-re**, maar bijna altijd geworden tot **Ette-re**, waarna **Etter**. **Ilte-re** en **Eelte-re**, zo ook **Ylte-re**, zijn **ALTIJD** geworden tot **Itte-re** en **Ete-re**, **Yte-re**, waarna **Itter**, **Eter**, **Yter** (**Eiter**, **Aiter**), wijd verbreid.

Vergelijk

“Itter-gowe, 9. Jh., der Gau an der in die Eder fliessenden **Itter**, **Iter-gowe**, **Itter-ga**, **Nitter-go**, **Nifthar-si**” (zie Köbler). Het element **-si**, **-se**, **-seo** is **-see (meer),** de zeer brede stroom aldaar, de **Eder-see** genaamd; **“Itter, Zufluss des Edersees”** (zie Köbler).

De herkomst is

Ilter-gowe > Itter-gowe,

waarna **Nitter-go**.

De herkomst is

Ilfthar-si > Ifthar-si,

waarna **……..... Nifthar-si**.

De herkomst van **Niftar-laca**, gouw bij **Utrecht**, is:

Ilftar-laca > Iftar-laca,

waarna ..... **Niftar-laca**.

"Itter, Zufluss der Eder, Ita-ra"

(zie Köbler), toont zo duidelijk (zie mijn vele vergelijkingen, kaartjes) de afgesleten vorm van

Ilta-ra, ontstaan uit Ila-ta, de af-

leiding "mit ***t***-Bildung" van het **wijd verbreide Ila,** een oude *algemene* **riviernaam**, **"alteuropäisch"**.

Ilta-ra werd in de loop der eeuwen, "soms veel eeuwen", "op de *vlugste* en dan ook *vluchtigste* manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen", tot het gemakkelijker in de mond liggende **Ita-ra**, waarna **Itar**, **Iter**, **Itter**.

Nogmaals,

Ilter-the werd aan de **oosttak van de Rijn**, gelegen aan de landsgrens met Duitsland, in de loop der tijd tot **Itter-the**, waarna tot **Nitter-the**, **1218**, een oude naam van het huidige **Netter-den**, dat in **1130** **Etter-den** was, de afgesleten vorm van **…….** **Elter-den**, genoemd naar **de wijd verbreide riviernaam** **Elte** (zie **Krahe**, zie mijn onderzoeken, de getekende kaartjes), hier de **oosttak van de Rijn**, waaraan **Elten,** in **1025** **Eltna** (zie p. 107 van mijn 'Getekend Onderzoek'), de samentrekking van **Elte-na**.

Etne-fjorden in **Noorwegen**, "between Hordaland and Rogaland" (zie internet), is de afgesleten overgeleverde vorm van **Eltne-fjorden**.

"The **fjord** is probaly named after an **old river name** **Etna** (now called the **Etneelvi**)" (zie internet), de afgesleten overgeleverde vorm van **Eltna**.

De **fjord** wordt gevoed door de rivier de **Etne-elva** (internet), eertijds **Eltne-elva**. Aan de **fjord** liggen de plaatsen **Etne** en **Etnesjoen** (internet), afgesleten vormen van **Eltne** en **Eltnesjoen**. Bij Etnesjoen stroomt de Etne-elva in de fjord (z.internet).

Etne-dal is een gemeente in "Oppland county, **Norway**, Old Norse **Etnar-dalr**", de afgesleten vormen van **Eltne-dal** en **Eltnar-dalr**. Het dal is genoemd naar de **rivier** de **Etna**, Oudnoors **Etn** (zie internet). De herkomst van de riviernaam is onbekend (zie internet). De herkomst is **Eltna**, **Eltn**.

Zie voor heel veel meer: **mijn intensief vergelijkende onderzoeken**.

Elte-re- werd tot **Ette-re**, **Etter** in **Etter-den**, 1130, oude naam van **Netter-den**. Zie hiervoor.

Elte, een oude **riviernaam** (zie ook **Krahe**), was eerder **Elle-te**, eertijds óók geworden tot de klankomwisseling **Ettele**. Zie mijn onderzoeken.

"**Nettelen-berg**, 13. Jh., b. Biesen, Lippe Detmold, **Atlon**, **Etlen Darpe**" (zie Köbler), toont de **klankomwisselingen** van **Alla-ton** (> **Attalon**, waarna verkort tot **Atlon**), "und im Ablaut damit" **Elle-ten** (> **Ettelen**, waarna verkort tot **Etlen**).

Elle-ten-berg òf ..... **Nelle-ten-berg**, zo zou deze plaats nu moeten heten, **naar de herkomst**. Dezelfde evolutie onderging **Ilfter-laca** > **Ifter-laca**, waarna **Nifter-laca**.

Dezelfde evolutie had **Ilfter-ka** > **Ifter-ka**, waarna **Nifter-ka**, 1117, oude naam van **Niftrik**, "**aan de Maas**", gem. Wijchen, Gelderland. Van Berkel en Samplonius vinden Niftrik, 1117 Nifter-ka, "moeilijk te duiden".

Nispen, 1157 **Nisi-pa**, 1164 **Nispe**, "oudste plaats in de wijde omgeving", gem. Rozendaal, NB, was eertijds **Ilsi-pa**, **Ilspe**, **Ilspen**. Van Berkel en Samplonius schrijven: "*apa* 'water' bij een onduidelijk eerste deel."

Terug naar het **meerdere** **Ufla** in de middeleeuwse bronnen, zo duidelijk (als men het maar onderzoeken **wil**) in oorsprong **Ulla-fa** (**Ulle-fe**), in de loop der tijd geworden tot de klankomwisseling **Uffala** (**Uffele**), waarna samen getrokken tot **Ufla** (**Ufle**), bij **de** **Ufla** geworden tot **Dufla**, herkomst van **Duffel** aan de **Nete** in **Vlaanderen**, en van de **gouw** de **Duffelt** bij **Nijmegen**.

Ufla was eerder ook **Ubla**, in oorsprong **Ulla-ba** (**Ulle-be**), in de loop der tijd geworden tot de klankomwisseling **Ubbala** (**Ubbele**), waarna samen getrokken tot **Ubla** (**Uble**), bij **de** **Ubla** geworden tot **Dubla**, oudste naam van de **rivier** de **Dubbel** en van de **gouw** de **Duffel**. **Duffelt** is in de bronnen **Duffel** en **Düffel**.

Zo was er ook **Ofla** (zie **Ofla-ten**, oude naam van **Offel-ten**), eertijds **Olla-fa** (**Olle-fe**), in de loop der tijd geworden tot de klankomwisseling **Offala** (**Offele**), waarna samen getrokken tot **Ofla** (**Ofle**), bij **de** **Ofla** geworden tot **Dofla**, ook een oude naam van **Duffel** aan de **Nete** bij **Mechelen** in **Vlaanderen**.

Duffel zou ook **Doffel** kunnen heten, immers 12e eeuw **Dofle** en **Doffle**.

Ofla was eerder ook **Obla**, in oorsprong **Olla-ba** (**Olle-be**), in de loop der tijd geworden tot de klankomwisseling **Obbala** (**Obbele**), waarna samen getrokken tot **Obla** (**Oble**), bij **de Oble** geworden tot **Doble**, herkomst van de **Dobbel**, aanduiding ook van de **rivier** de **Dubbel**.

Zie "De **Dubbel** of **Dobbel**, eene sprank der **Maze**, westwaarts loopende en zich bij het huis de **Merwe** in de rivier van dien naam stortende." (Zie Reyer Hendrik van Someren.)

Vergelijk **Obla (Oble)** met **Obula** (**Obele**), een oude naam van de grote **Elbe**-stroom de **Havel** (z. Köbler, zie eerder), klankomwisseling van **Ole-ba**, in wezen ook **Ole-va**, **> Ovela**.

"**Havel**, 1204 **Obula**, so öfter." Zie het *Deutsches Gewässernamenbuch* van Albrecht Greule. (**Ole-fa** werd niet tot **Ofela**, maar tot **Olef**, zijstroom van de **Maas**, via **Roer** (Rur) en **Urft**. Het riviertje de **Olef** was in de 12e eeuw **Olaffa** en **Olefa** (zie Köbler, Gysseling, enz.), waaraan een plaats **Olef**, met oude naam (zie Gysseling) **Olfe**. De **Urft** was eertijds **Ulreft**, < **Ulre-fe**.)

De **Havel**, grote **zijrivier** van de **Elbe**, stromend door **Brandenburg** en **Berlijn**, had dus net zo goed ook **Ovel** kunnen heten, **……..** of **Obel**.

De **Havel**, **8e** eeuw **Habala** (Köbler) metathesis van **Hala-ba**, ook **Hala-va**, **> Havala**, **Havele**, had net zo goed ook **Habel** kunnen heten. "**Havel**, 789 **Habola**" (zie *Deutsches Gewässernamenbuch* vanAlbrecht Greule), **< Halo-ba**.

Ala-ba komt op hetzelfde neeer, dan **> Abala**, **> Avala**, **Avele**.

De Havel had dus net zo goed ook **Avel** kunnen heten, **……** of **Abel**.

Habel, **Havel**, **Abel**, **Avel**, **Obel**, **Ovel**, enz., enz. zijn **VERMINKT** overgeleverde oude **riviernamen** (zo ook **Oble**, **Ofle** en **Uble**, **Ufle**).

Als de riviernaam Havel ZUIVER zou zijn overgeleverd, dan zou die rivier nu **……..**
Haalbe, **Haalve** of **Aalbe**, **Aalve** of **Oolbe**, **Oolve** heten, ontstaan uit **……..**
Hale-be, **Hale-ve** of **Ale-be**, **Ale-ve** of **Ole-be**, **Ole-ve**.

Nogmaals **De Duffelt**:
"**De Duffelt** (ook **de Duffel**) (Duits **Die Düffel**) is een streek tussen Nijmegen en Kleef (Duitsland). Het gebied ligt in de driehoek van Nijmegen, Millingen aan de Rijn en Kleef. Belangrijke plaatsen zijn ondermeer Leuth, Persingen, Millingen en **Zyfflich**. De noordgrens wordt gevormd door de **Waal**." Eigenlijk zou men moeten schrijven **de Uffelt** en **de Uffel**.

De herkomst is **de Ulle-fe**, > **Dulle-fe**, > **Duffele**
de Ulle-be, > **Dulle-be**, > **Dubbele**,
waarna **Duble**, oude naam van de **Duffelt**, en van de **rivier** de **Dubbel**.

Dubla, **8e** eeuw, is de oudste naam van "Landstrich **Duffel** bei **Nimwegen**" (z.Köbler). De herkomst is de **rivier-** of **waternaam Ulla-ba**, **Oud-Europees**, met latere vorm **…….** **Ulla-fa** (**Ulle-fe > Uffele**).

Zie Köbler:

De oude namen van de "Landstrich **Duffel**" zijn **Dubla**, **Tubal(a)**-gouwe, **Dubl**ensis, (**Dubl**insis pagus, **Divel**-ro marca, **Duvele**-ro, **Duvelha**-ra.
De herkomst: **Ulla-ba** (> Ubala, Ubla), **Ille-ve** (> Ivele), **Ulle-ve** (> Uvele).
Vergelijk (zie Köbler) "in dem Kanton Bern, **Ilf**-ingen, 10. Jh., **Ulv**-ingen."
< Ille-fe = Ille-ve < Ul-ve, **< Ulle-ve = Ulle-fe**

De **parochie** van **Olfen** in het dal van de **Lippe**-stroom de **Stever** was van 1188-1300 **Oflen** geheten (zie GenWiki Olfen).

Olfen is ontstaan uit **Ollefen,** in de loop der tijd, “op de *vlugste* en dan ook *vluchtigste* manier aangeduid, te doen gebruikeliijk bij de aardrijkskundige namen”, geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende, **……...** de **klankomwisseling** **Offelen,** waarna samengetrokken tot **……..** **Oflen,** en als zodanig, dus VERMINKT in de bronnen opgetekend, van 1188-1300, eerder **Oflon** of **Oflan** (zie hierna zelfde plaats). De **huidige naam** is **ZUIVER** overgeleverd. De **oude naam** is **VERMINKT** overgeleverd.

Dezelfde plaats in het *Ortslexikon* van Köbler:

”**Olfen**, 11. Jh, **nahe der Lippe** bei Lüdinghausen, **Uflon**, **Uflan**”, was in oorsprong **Ulla-fon** en **Ulla-fan** **(Ulle-fen)**, in de loop der eeuwen, “soms veel eeuwen” (zie Gysseling), “op de *vlugste* en dan ook *vluchtigste* manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen” (zie De Vries), geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende, de **klankomwisselingen ……...** **Uffalon** en **Uffalan** **(Uffelen)**, waarna verkort tot **Uflon** en tot **…..Uflan**.

De **huidige naam** is **ZUIVER** overgeleverd. De **oude namen** zijn **VERMINKT** overgeleverd.

Aan de bovenloop van de **Grosse Aue**, zijrivier van de **Weser** ligt **“Offel-ten**, 12. Jh., bei Lübbecke, **Ofle-ten**, **Ofla-ten”** (zie Köbler).

De evolutie: **Olla-fa > Offala**, **Ofla**

Zie **Ol-fen**, 1138-1300 **Oflen**, samentrekking van **Offelen**, klankomwisseling van **Olle-fen**.

“Uffel-de, 12. Jh., unbestimmt mit Bezug zu Goslar, **Ofle-ten**, **Uffel-de”** (zie Köbler), was in oorsprong **Olle-fe** en **Ulle-fe**, geworden tot **Offele** en **Uffele**, waarna **Ofle** en **Ufle** of **Offel** en **Uffel**, “mit *t*-Bildung” **Ofle-ten** en **Uffel-de**.

Uffel-te in **Drenthe**, gem. Westerveld, 1040 kopie 2e helft 12e eeuw **Uphel-te**, 1215 **de Uffel-te**, 1232-1233 prope **Huffel-te** (zie *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie* van Gerald van Berkel en Kees Samplonius), was in oorsprong **Ulle-fe** en **Hulle-fe**, geworden tot **Uffele** en **Huffele**, waarna **Uffel-te** en **Huffel-te**.
Uffelte is genoemd naar de Oude Vaart, Ulle-fe, Hulle-fe, “mit *t*-Bildung” de plaats daaraan.

Hulle-fe was aan de **Maas**-stroom de **Ooster-Ourthe** eerder **Hula-fi**, geworden tot de klank-omwisseling **Hufali**, met afleiding, “mit *s*-Suffix”, **Hufali-se**, 1204, oude naam (zie Larousse) van **Houffalize**. De Maas-stroom de Houille, v.h. **Hula** (!) is niet ver weg.

de Uffelte uit 1215 **is in Drenthe niet gewor-den tot** Duffelte zoals tussen **Nijmegen** en **Kleef**.

Nogmaals, **Uffel-te** in **Drenthe** is genoemd naar de **Oude Vaart**-*stroom*. Die stroom was **Ulle-fe > Uffele, Uffel**, met afleiding **Uffel-te**, de plaats daaraan. Die oude Vaart-stroom was ook **Ale-ve**, **Hale-ve**, geworden tot de klankomwisseling **Avele** (zie eerder), **Havele**, **Havel**, "mit *t*-Bildung" **Havelte**. **Havelte** en **de rivier de Havel**, grote zijstroom van de **Elbe**, stromend door **Brandenburg** en **Berlijn**, hebben dezelfde herkomst.

De **Oude-IJssel**-*stroom* was eertijds ook **Ulle-fe**, maar hier geëvolueerd tot **Ul-fe**, waaraan de nederzetting **Ulfe-te**, **Ulft**, opnieuw de afleiding "mi *t*-Bildung". De oude namen van Ulft zijn **de Ulf-te**, **de Ulve-te**, **Ulf-de**, **Ulf-the** en **Ulfe-ta**, allen namen uit de 12e eeuw.
Van Berkel en **Samplonius** schrijven: "een moeilijk te duiden naam". Zij geven ook de verklaring 'schuilplaats van wolven'; maar geven toch liever de voorkeur aan '**een verdwenen oude boomnaam**'. (Waarom willen zij mijn intensief vergelijkend onderzoek niet inzien?! Ik weet al meer dan 20 jaar de herkomst, en niet alleen van Ulft.)
Naamkundigen in Nederland weten niet dat **Ulfe**, eerder **Ulle-fe**, **Ulla-fa**, gewoon een **riviernaam** is over de grens, eertijds ook geworden tot de **klankomwisseling Uffala**, waarna ook verkort tot **Ufla**, **gewoon te zien in de bronnen!**

Ik heb in al die jaren ervaren:

Naamkundigen willen NIET gewezen worden op tekortkomingen!

Zij tonen geen intersse voor de uitkomsten van een **intensief vergelijkend onderzoek**.

Krahe noemt alleen de de **Nidda**-stroom de **Ulfe**, zonder daarbij de oude vermeldingen te noemen. Alle andere stromen **Ulfe**, **Olfe** komen niet aan de orde.
Ook **prof. Krahe** varklaart alle namen, alsof ze zuiver zijn overgeleverd. Ook hij besefte niet dat vele oude riviernamen een **klankomwisseling** hebben ondergaan, dat uit vele namen de **L** is weggevallen.
Hij behandelt **Ulfe** bij de "**Keltische Flussnamen**". Zie p. 94 van zijn boek *Unsere ältesten Flussnamen*. Maar schrijft daarbij: "Die *-apa*-Namen können nicht keltisch sein." Hij bespreekt het boek van **H. Dittmaier**, *Das Apa-Problem, Untersuchung eines westeuropäischen Flussnamentypus*. Dittmaier zou de namen verkeerd beoordelen. Krahe geeft aan het eind van zijn betoog een voorbeeld. "Der Grundstock aber war **"alteuropäisch"**. Ook schrijft hij dat ***-apa*** tot ***-pe***, ***-fe***, ***-aff*** usw. werd. Mijn vergelijkend onderzoek toont aan dat het echter begon met ***-be***, dat daarna ook tot ***-ve*** evolueerde, dat Krahe elders in zijn boek aanduidt "mit *v*-Element".

Inderdaad, mijn onderzoeken tonen aan dat de **Oud-Europese riviernamen Ale**, **Alle**, **Ole**, **Olle**, **Ula**, **Ulle**, **Oele**, **Eule**, **Öle** en **Elle**, **Ele**, **Yle**, **Ille** ook werden gevolgd door bovengenoemde vormen, aanduidend 'water, rivier, stroom', waarna de namen tot **Ael-**, **Al-**, **Ool-**, **Ol-**, **Ul-**, **Oel-**, **Uel-**, **Ol-** en **El-**, **Eel-**, **Yl-** (**Eil-**), **Il-** werden.

Krahe noemt bij "**Die alteuropäische Hydronymie**" de riviernaam "**Ula**, Nfl. des Merkys in den Bez. Lydà und Trãkai und Nfl. der westlichen **Düna**." Zie p. 44 van *Unsere ältesten Flussnamen*. Düna lijkt mij in oorsprong **d'Ülna** te zijn geweest, de samentrekking van **Ula-na**, de afleiding "mit *n*-Suffix". Hier zijn meerdere voorbeelden in mijn onderzoeken te vinden. Plaatsen **Unna**, ook **Onna**, waren in oorsprong **Ulna** en **Olna**, de samentrekkingen van **Ula-na** en **Olla-na**, te zien in de gedetailleerde atlas.

Ula-fa werd tot **Ul-fa** (zie hierna) maar eertijds ook tot de **klankomwisseling** **Ufala**, waarna verkort tot **Ufla**.

“**Ulfa**, 12. Jh., bei Schotten im Vogelsberg **an dem Bach Ulf**, **Olaffa**, **Oloffe**” (zie Köbler), wordt ook door Dittmaier genoemd. **Deze beek Ulf** is bij **Krahe** “**Ulfe**, r. Nebenfluss der **Nidda**”, hiervoor aangehaald. Zie mijn kaartje p. 766. (**Ida** wijst in mijn werk op: **< Il-da**, **Ila-da**, herkomst van **Nidda**?)

“**Ulfen**, 8. Jh, **an der Ulfe oder Olfe** (zijstroom, 10,6 km, van de **Fulda**) bei Rotenburg in Hessen, **Olfe-na-hoe**” (zie Köbler), heb ik eerder genoemd als één van de meerdere **rivieren Ulfe**. Olfenahoe is uit het jaar 775 (zie internet). Ulfen is nu een stadsdeel van Sontra. Zie mijn kaartjes p. 1209 en 1213. (Op mijn kaartje zijstr. van de **Weser**.)

Olaffa, d.i. **Ola-fa**, **Ole-fe**, werd elders bij **Oolfe-na** in de loop der tijd tot **Ofe-na**, **Ofen**.

Het is de herkomst van **Ofen**, gem. Bad Zwischenahn (bij Oldenburg) Niedersachsen, 1379 **Oven** (erstmals urkundlich erwähnt), 1428 **Ouven**, 1643 **Offen** (zie internet).
De herkomst is **Oolfen**, **Oulven** (**< Ulven**, **Ulfen**) en **Olfen**.
De **Ofen-bach**, zijstroom van de **Neckar**, is de afgesleten vorm van **Oolfen-bach**.

“**Oleff**, 12. Jh., bei Reiferscheid an der Sieg (in dem früheren Siegkreis), **Olefa**, s. **die Ulf** (ein Nebenfluss der **Our** bei Malmedy)” (zie Köbler). Ook deze **rivier Ulf** heb ik eerder genoemd, maar niet de nederzetting **Oleff** daaraan.

“**Olefa** (?), 12. Jh., **Urft**, **Olaffa**, **Olefa**” (zie Köbler), is de kleine **rivier de Olef,** zijstroom van **Maas**, via **Roer** (**Rur**) en **Urft**, waaraan ook een plaats met dezelfde naam, **Olef**, vóór 1226 **Olfe** (zie Gysseling), uitgebreid behandeld in mijn eerste onderzoeken. Zie mijn kaartjes.

Deze **Maas**-stroom de **Ole-fa** heeft dezelfde herkomst als de **Elbe**-stroom de “**Havel**, 1204 **Obula,** so öfter” (zie Albrecht Greule, *Deutsches Gewässernamenbuch*), de klankomwisseling van **…….**

Ole-ba

De **Havel** was in de **8e** eeuw **Habala,** zo ook **Havala** (zie Köbler), klankomwisselingen van **Hala-ba** en **Hala-va**.

Het meerdere **Abele,** ook **Abili**, **Abli**, enz. is de klankomwisseling van **…...**

Ale-be, ook **Ali-bi**, ook **Ala-ba**. Zie eerder.

“**Habel-see**, **8**. Jh., bei Rothenburg ob der Tauber” (zie Köbler), toont de herkomst **Hale-be-see**, in de loop der tijd geworden tot de metathesis **Habele-see**.

“**Habel-stein**, 11. Jh.” (Köbler), was eertijds **Hale-be-**, > **Habele-stein**.

“**Habelen-berg**, 11. Jh., westlich Tanns bei Margretenhaun bei **Fulda**”(Köbler), toont de **klankomwisseling** van **Hale-ben-berg**.

“**Olfne**, 9. Jh., unbestimmt **an der Schelde**” (Köbler), heb ik uitgebreid behandeld in mijn eerste onderzoeken, samentrekking van **Olfe-ne**, eerder **Olfa-na**, zuiver overgeleverd.

Vervolg op **Ofle-te**, **Uffel-de** en **Uffel-te**:

Offel-ken, nu deel van **Tongeren**, 1314 **Eufel-kin**, is ontstaan aan de **Maas**-*stroom* de **Jeker** (die zich in **Maastricht** ontlast in de **Maas**). De herkomst is **Olle-fe**, **Eule-fe** (**Ulle-fe**), in de loop der tijd geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende, de klankomwisseling **…….** **Offele**, **Eufele**, waarna **Offel**, **Eufel**, de **Jeker**-stroom, met afleiding, de nederzetting daaraan, **……** **Offel-ken**, **Eufel-kin**.
De oude naam Eufelkin staat in het *Woordenboek der Noord- en Zuidnederlandse plaatsnamen* van dr. J. de Vries, die aantekent: “onduidelijk woord”.

De **Maas**-*stroom* was **Ulle-fe**, geworden tot de klankomwisseling **Uffele**, waarna **Uffel**, de herkomst van:

Uffel-se aan de **Uffelse beek**, zijstroom van de **Maas** bij **Weert**, Limburgs **Öffel-se**, 1835 **Uffel-sen**, ook (zie Van der Aa) **Offel-sen**.
De plaats zou eigenlijk **Ulfe-se** of **Olfe-se** moeten heten, **naar de herkomst** (Ulle-fe-se of Olle-fe-se). Zie kaartje p. 1325 uit mijn ‘Getekend Onderzoek’.

Ulfter-hoek in dezelfde regio is **zuiver** overgeleverd, eertijds ook ontstaan uit **Ulle-fe**, hier de **Maas**-*stroom* de **Molenbeek**, maar geworden tot **Ulfe** (en niet tot Uffele), met afleiding **Ulfe-ter**, **Ulfter**.

De noordelijker gelegen **Maas**-*stroom* de **Offen-beek**, daar ook als plaatsnaam, is de afgesleten overgeleverde vorm van **Olfen-beek**.

Offies, 1166 **Ulfies** (zie Gysseling), aan de **Maas**-*stroom*, via **Sambre** en **Helpe**, is de afgesleten overgeleverde vorm van **Olfies**. Offies behoort tot de gemeente Dimont, arrondissement Avesnes-sur-Helpe.

Enz.! Ik hou er nu mee op. Ik heb immers al zo veel besproken in mijn eerdere werk, vooral in mijn 'Nieuw Onderzoek', blz. 84 t/m 100, en in mijn 'Getekend Onderzoek', de vele kaartjes uit de gedetailleerde atlas. Ik ga dat niet herhalen. Alleen nieuwe mamen voeg ik nog toe.

Het wemelt werkelijk van Offe- en Uffe-namen

in het *Geschichtliches Orslexikon Deutschlands* van Köbler, 75 x **Uffe**- en 58 x **Offe**-, waaronder ook een veel kleiner aantal **Uffel**, **Ufle** en **Ofle**, **Offel**.
En al die namen worden door naamkundigen verklaard **……..**
alsof die namen zuiver zijn overgeleverd! Men maakt er meestal een **PN** van.

Uit al die namen Offen-, Uffen-, enz. is de L weggevallen!

Zonder tweede element:

"Offin, 12. Jh., in dem Département Pas de Calais in Frankreich, Olvin" (z.Köbler). **Offin** was eertijds **Olfin**.

Olfe, **Offe** en **Ulfe**, **Uffe** zijn in de bronnen ook **…….....**
Olfei, **Offei** en **Ulfei**, **Uffei**.

Ouffet, Waals **Oufet**, gelegen aan de **Maas**-*stroom* de **Ourthe** (**Oure-the < Oulre-the**) was in de middeleeuwen **3x Offei**, **4x Ufei**, **1x Uffe**, ... en **1x Olfei**, **1x Olfe**, **1x Ulfei** (zie Gysseling).

Men zoekt op internet tevergeefs naar de herkomst van Ouffet!

Nergens kan men lezen: Ouffet zou eigenlijk **Oulfet** moeten heten, of **Oulfe-te**, **Ulfe-te**, **Olfe-te**.

Olfe, zònder tweede element, werd al tot Offe.

Ulfe, zònder tweede element, werd al tot Uffe.

Naamkundigen houden hier totaal geen rekening mee.

Zij verklaren alle namen met Offe en Uffe .....

..... alsof ze zuiver zijn overgelerd.

Ik ben zo verbaasd. **Waarom schreef** Gysseling **niet bij de plaats**

Offies **dat de naam in oorsprong** **Olfies** **was?**

Elders in zijn woordenboek geeft hij immers wel verklaringen. **Offies**, 1166 **Ulfies**, is genoemd naar de *stroom,* waaraan het is ontstaan, **Olfi**, **Ulfi**, wijd verbreid, afleiding ”mit *s*-Suffix”, de nederzetting daaraan.

Nog enkele voorbeelden uit het *Ortslexikon* van **Köbler**:

Uit alle namen van “**Off-leben**, 12. Jh., bei Helmstedt, **Uffen-leva**, **Offen-leva**, **Uffen-leve** (**Offen-lef**, **Offens-leve**, **Offen-leibe**)” (zie Köbler), **is de L weggevallen, ... maar niet voor naamkundigen**.
Naamkundigen verklaren alle namen alsof ze zuiver zijn overgeleverd, de PRAKTIJK van de wtenschap der naamkunde. Zie alle plaatsnamenboeken.

Olle-fe > Offele, Offle:

“**Offlum,** 11. Jh., bei Neuenkirchen bei Steinfurt, **Offen-heim** (4), **Uffen-heim**” (zie Köbler), was in oorsprong **Olfen-heim** en **Ulfen-heim**.
Offlum, **Offle-heim**, is ontstaan uit **Olle-fe-heim**, **Ollef-heim**.
De plaats zou eigenlijk **Ollefum** moeten heten, naar de herkomst.

“**Uffan-hausen**, ? , wüst bei Gudensberg bei Fritzlar, **Uffen-hausen** (2), **Uffen-husen**” (zie Köbler), was eertijds **Ulfan-hausen**, **< Ulfa-na**.
Ulfa is ontstaan uit **Ulla-fa**, eertijds ook geworden tot de klankomwisseling **Uffala**, **Ufla**.

“**Uffan-gi-sceita**, 12. Jh., unbestimmt” (zie Köbler), was eertijds **Ulfan-gi-sceita**, **waterscheiding** van **Ulfa**.

“**Ulvin-owa**, **8**. Jh., an dem Rohmbach nahe der Mündung des Höllenbachs, **Ulvin-owa**, **Ulvan-owa**” (zie Köbler) is zuiver overgeleverd.

Vergelijk **Ulven-hout** aan de **Mark**-*stroom* bij **Breda**, door naamkundigen zo ten onrechte verklaard als ‘een in vergetelheid geraakte boomnaam’.

“**Hüffen-hart**, 11. Jh., bei Mosbach und **Hüffen-hardt** bei **Neckar**bischofsheim, **Hufelin-hart**” (zie Köbler), toont de **klankomwisseling** van **Hule-fin-hart**, eertijds ook > **Hul-fen-hart**, waarna afgesleten tot **Hüffen-hart**.

Vergelijk **Hufelin-hart** met **Hufali-se**, 1204, oude naam (z.Larousse) van **Houffalize**, aan de **Ooster-Ourthe** (**Oure-the** < **Oulre-the**). Die *stroom* was **Hula-fi**, geworden tot de klankomwisseling **Hufali**, met nederzetting **Hafali-se**, nu geschreven als **Houffali-ze**.

“**Uffiliubes-heim**, unbestimmt mit Bezug zu Lorsch, **…….....** dafür Laur **Uffiles-heim**, **Huffiliubes-heim**, nach Jellinghaus F2-1116 gehören diese Formen zu **Huffiles-heim** bzw. **Hüffels-heim** bei (Bad) Kreuznach” (zie Köbler).

De herkomst is **Ulli-fes-**, **Hulli-fes-heim**, in de loop der eeuwen, “soms veel eeuwen”, “op de *vlugste* en dan ook *vluchtigste* manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen”, geworden tot de **klankomwisseling Uffiles-**, **Huffiles-heim**.

“**Ub-kirica**, **8**. Jh., **eine Kirche in Wijk te Duurstede** in (der Provinz) **Utrecht**, **Uf-chiricha**, **Ub-kirica**” (zie Köbler), lijkt mij wellicht in oorsprong **Ulf-kirica** en **Ulb-chiricha**. De naam wordt verklaard als up, ‘hinauf’. Er zijn veel van dergelijke plaatsnamen.

Zie Köbler:

“**Ubin-avia**, **8**. Jh., **die Insel Ufen-au** in dem Züricher See in (dem Kanton) Schwyz, **Ubin-avia**, **Hupin-avia** (**Uffen-owa**, **Ufen-owe**, **Uffen-oua**).”

“**Ufen-au** s. **Ubin-avia**, **8**. Jh., **die Insel Ufen-au** im Züricher See in (dem Kanton) Schwyz.”

De herkomsten zijn:

Ulbin-, **Hulpin-avia** en **Ulfen-owa**.

“**Uby-den**, 11. Jh., verderbt?, mit Bezug zu **Geldern** und **Zutphen**” (zie Köbler), wijst op een oorspronkelijk **Ulby-den**.

“**Ubi-tis-heim** s. Zeuzheim (Oberzeuzheim und Niederzeuzheim) bei Hadamar bei Limburg **an der Lahn**” (zie Köbler), wijst op een oorspronkelijk **Ulbi-tis-heim**.

“**Ubu-san-roth**, 12. Jh., under dem Harz” (zie Köbler), is de afgesleten vorm van **Ulbu-san-roth**, **Ulbe-sen-roth**, ‘rooiing van, aan **Ulbe**’.

“**Ubii**, 1. Jh. v. Chr., das Volk der Ubier an dem Rhein von Koln aufwarts.” (zie Köbler).

“**Üben-dorf**, 10. Jh., bei Leutkirch, **Iben-dorf**” (zie Köbler), was in oorsprong **Ülben-dorf** en **Ilben-dorf**, dat vooraf gaat aan **Ulfen-**, **Ilfen-** of **Ulven-**, **Ilven-**. Ilbe, Ilfe is in de bronnen vaak ook Ulbe, Ulve.

“**Ub-stadt**, **8**. Jh., bei Bruchsal, **Huben-stat**, **Hube-stat**” (z.Köbler), wijst op een oorspronkelijk **Hulben-**, **Hulbe-**, **Ulb-stat**.

“**Hülben**, ? , bei Urach, **Hulwi**, **Hullewon**” (zie Köbler), is **zuiver** overgeleverd.

“**Hub**, 12. Jh., Orte in (dem früheren Erzherzogtum) Österreich, **Hufe**, **Huba**” (zie Köbler), was eertijds **Hulba**, **Hulfe**. Hub zou nu eigenlijk **Hulb** of **Hulf** moeten heten, naar de herkomst.

“**Hibben**, 11. Jh., bei Stolzenau, **Hebbe-ni**, **Hibbe-ni**” (zie Köbler), toont de afgesleten vormen van **Helbe-ni** en **Hilbe-ni**. Vergelijk de **rivier** de **Helbe**, zijstroom van de **Elbe**, via Saale. Zie mijn kaartje p. 166. Hibben zou eigenlijk **Hilben** moeten heten, naar de herkomst.

“**Hubbel-rath**, 10. Jh., bei Mettmann, **Hupoldes-roth Ennen**” (zie Köbler), wijst op een oorspronkelijk **Hulle-be**, eertijds geworden tot de klank-omwisseling **Hubbele**. **Ennen** was in oorsprong **Elnen**.

Ulle-ba werd tot de metathesis **Ubbela**, waarna tot **Dubbela**, **Dubla**, oudste naam (zKöbler) van de **Maas**-stroom de **Dubbel**, met zijstroom de **Thure**, waaraan **Dordrecht**, 12e eeuw **Thure-drith**. De **Thure** is ook een zijrivier van de **Maas**, via **Sambre**.

Dubla is ook de oudste naam, uit de **8**e eeuw, van de **Duffel** of **Duffelt** (zie Köbler), **landstreek bij Nijmegen**, op hetzelfde neerkomend als **Dufla**, **Duffela**, dat eigenlijk **Dullefa** zou moeten heten, laandstreek genoemd naar **de Ulle-fa**, een wijd verbreide oude **rivier-** of **waternaam**, eerder **de Ulle-ba**.

Dubbel en **Duffel** komen op hetzelfde neer, in oorsprong **de Ulle-be** en **de Ulle-fe**, d.i. **Ulle**-'waterloop'.

"**Hubela**, **9**. Jh., unbestimmt in **Flandern**, **Huvil** (3), **Hubela**" (zie Köbler), toont de klankomwisselingen van **Hule-ba** en **Huli-va**. **Huli-va** werd tot de klankomwisseling **Huvila**, waarna **Huvil**.

Zie ook "**Hubailles**, **9**. Jh., in (der Gemeinde) **Celles** östlich **Dinants** bei **Namur**, **Hulis-beke** (5), **Hulis-bac**" (zie Köbler). De huidige naam Hubailles is verminkt overgeleverd; en zou nu eigenlijk **Hula-bes** moeten heten, > **Huballes**, **Hubailles**.

De herkomst van "**Uluana**, **8**. Jh., zwei bei Hirschhorn oberhalb Heidelbergs **in den Neckar fliessende Bäche** **Ulven-bach**" (zie Köbler), is **Ulva-na**.

Vergelijk **Ulven-hout** aan de **Mark**-*stroom* bij **Breda**.

"**Uveluch**, 12. Jh., bei **Passau**" (zie Köbler), is een afleiding van **Uvel**, eerder **Uvele**, klankomwisseling van **Ulle-ve**, eerder **Ulle-be**, bij **de**, **d'Ulle-be** geworden tot **Dubele**, **Dubbele**, **Duble**, herkomst van **de Duffelt** en de rivier de **Dubbel**.

Zie ook **“Uvel-mes-geseze**, 12. Jh., bei **Passau**, s. **gesæze**–‘Wohnsits’, Sitz’,” (zie Köbler). De riviernaam **Uvele**, **< Ule-ve**, heeft hier ook nog de afleiding “mit *m*-Suffix”.

Zie ook, nogmaals, **“Ulvin-owa**, **8**. Jh., an dem Rohmbach nahe der Mündung des Höllenbachs” (z.Köbler). Vergelijk **Ulven-hout** aan de **Mark**-*stroom* bij **Breda**.

Zie ook **Ulvi-nes-heim**, **8**e eeuw, oude naam van **Ilves-heim** bij Mannheim (z.Köbler), **aan de Neckar**. De **Neckar**-*stroom* de **Ulfen-bach** is niet ver weg! Zie mijn kaartjes p. **576**, en 293, 573, waarop nog zoveel meer.

Vergelijk in dit verband ook **“Ilf-ingen**, 10. Jh., in **Kanton Bern**, **Ulv-ingen”** (zie Köbler).

Ulfter-hoek komt in wezen op hetzelfde neer als **Ilfter-laca**, geworden tot **Ifter-laca**, waarna **Nifter-laca**.

Ulfter-hoek (gem. Sevenum) ligt aan de Maas-stroom de Molenbeek in Limburg, door naamkundigen verklaard als: ”Een ’scherpe bocht, later ook ‘(afgelegen) plaats’ bij een verdwenen plaatsje ****Ulft***, gevormd met het verzamelsuffix ***ipi*** bij ****ulve***, mogelijk een in vergetelheid geraakte naam van een bepaalde boomsoort; vergelijk **Ulvenhout** en **Ulft**.”

“**Uhl-weiler**, **8**. Jh., bei Hagenau an der Moder, super flumen Matra, **…….** **Ilun-wilare**, **Ilen-wilare**” (zie Köbler), (zo ten onrechte verklaard als genoemd naar een PN) is de **riviernaam** **Ule**, **Ulle**, in de bronnen, zo ook hier, **Ile**, **Ille**, wijd verbreid, in oudste bronnen **Ula**, **Ila** (of **Ulla**, **Illa**).

“**Ovel-gönne**, 16. Jh., in **Hehlen** bei Holzminden” (z.Köbler), wijst op een eerder **Ovele**, klankomwisseling van **Ole-ve**, eerder **Ole-be**, in **Brandenburg** en **Berlijn** geworden tot de klankomwisseling **Obule**, 1204, oude naam (Köbler) van de **rivier** de **Havel**, in de 8e eeuw ook **Habala** (Köbler), klankomwisselung van **Hala-ba**, bij **Hala-va** geworden tot **Havala**, ook een oude naam (z.Köbler) van de **Havel**, grote **zijrivier** van de **Elbe**.

Hehlen aan de **Weser** was in de 9e eeuw **Heli** (zie internet). De afleiding **Heli-da** werd aan de **Maas** bij **’s-Hertogenbosch** tot de klankomwisseling **Hedilla**, 9e eeuw, oude naam van **Hedel**.

Het is slecht één van de vele gevonden herkomsten in mijn werkstuk ‘De herkomst van de naam Aalst’. De Vlaamse naamkundige **Luc Van Durme** wenst daar echter niet op te reageren. Mijn bewijsvoering zou immers zo ver buiten de paden van de toponymie zijn gelegen, dat een eventuele discussie slechts een dovemansgesprek zou kunnen zijn.
Ik heb van vele plaatsnamen de herkomst ontdekt, maar naamkundigen laten niets van zich horen. Ik heb Hedilla niet verkláárd. Ik heb de herkomst ontdekt middels een zeer intensieve vergelijkende methode. Naamkundigen verzuimen dat te doen. Zij verklaren alle namen, alsof ze zuiver zijn overgeleverd, de praktijk van de wetenschap der naamkunde. Zie alle plaatsnamenboeken!

“**Dobel** (M), 12. Jh., bei Neuenberg, **Tobele** (3)” (zie Köbler), toont de klankomwisseling van **Ole-be**.

Olle-be is geworden tot **Obbele**, **Oble**, zoals **Olle-fe** is geworden tot **Offele**, **Ofle**. **Obbele** werd ook tot **Dobbele**, waarna **Doble**, de herkomst van de **rivier** de **Dubbel**, ook aangeduid met **Dobbel**.

“De **Dubbel** of **Dobbel**, eene sprank der **Maze**, westwaarts loopende en zich bij het huis de **Merwe** in de rivier van dien naam stortende.” (Zie Reyer Hendrik van Someren.)

Ula-va werd eertijds ook tot de klankomwisseling **Uvala**, **Uvele**.

Ila-va werd eertijds ook tot de klankomwisseling **Ivala**, **Ivele**.

Duvele-ro en **Divel-ro**, oude namen van de **landstreek** **de Duffel** (Duits) of **de Duffelt** (in Gelderland) (z.Köbler), tonen de klankomwisselingen van **de** **Ule-ve** en **de** **Ile-ve**.

De huidige naam is genoemd naar **Ule-fe**, geworden tot de klankomwisseling **Uffele**, waarna ook **Duffele**, **Duffel**.

Ula-va werd bij **Ula-ba** tot de klankomwisseling **Ubala**.

Tubal-gouwe is ook een oude naam van de **landstreek de Duffel**, **de Düffel** of **de Duffelt** tussen **Nijmegen** en **Kleef** (zie Köbler). De naam moet gelezen worden als **…….**

Tubala-gouwe, klankomwisseling van **to** of **de Ula-ba-gouwe**.

De **streek** of **gouw** is dus genoemd naar de wijd verbreide **oude riviernaam Ula-ba**, **Ula-va** (**Ila-va**) en **Ula-fa**.

Dubla, de oudste naam van **de Düffel-gau** (Duitse naam van de gouw tussen Nijmegen en Kleef), was eertijds **Ula-ba**, geworden tot de klankomwisseling **Ubala**, **Ubla**, waarna **Dubla**.

“Er zijn verschillende opvattingen over waar de naam **De Duffelt** vandaan komt, en er is geen eenstemmigheid over.” Zie Wikipedia De Duffelt.

Er wordt o.a. vermeld: “Er is wellicht een relatie met een bos genaamd Duivelsbos, **Duvle-lo** of **Dubel-lo**, dat rond 700 aldaar gelegen was.”

Die relatie is er zeker! **Het bos is genoemd naar de oude namen van De Duffelt**.

De oude **riviernamen Ule-ve** en **Ule-be** zijn in de loop der eeuwen, “op de *vlugste* en dan ook *vluchtigste* manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen”, geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende, de **klankomwisselingen Uvele** en **Ubele**, waarna ook **Duvle-lo** en **Dubel-lo**.

“**Thule-re** bzw. **Thulle-re**, 9. Jh, unbestimmt (nach F2-1061) wohl in **Gelderland**, **Thule-ri** s. **Dulder**, 9. Jh., bei **Oldenzaal** in **Overijssel**” (z.Köbler), moet gelezen worden als **Ule-re**, de oude **riviernaam Ule** “mit ***r***-Bildung”.

Zie ook **Dulder** (gem. Dinkelland, Overijssel), 10e eeuw **in Thule-ri**, midden 12e eeuw **de Thulre**, 1178 **de Dolre**, waarna **Dulre**. Zie Van Berkel en Samplonius in *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie*. (**de** voor de namen is niet van mij. Dat staat zo in de bronnen.)

Het is de riviernaam

de Ule-ri, **de Ulle-ri**, **de Ulre**, **de Olre**.

Die oude rivier- of waternaam is wijd verbreid.

Moet “**Thule**, 4. Jh. v. Chr. (nach F2-1061) eine angebliche Insel in der Nordsee (gewöhnlich als ein in das Meer ragender Teil Südnorwegens aufgefasst)” (Köbler), gelezen worden als **Ule**?

Dobel is een “Kurort in Landkreis Calw, Baden-Württemberg, aan de **Dobel-bache**, in het Zwarte Woud. De herkomst is **Ole-be**.

“**Tobel**, 12. Jh., bei Graz in der Steiermark, **Tobele**” (zie Köbler), toont de oorspronkelijke wijd verbreide riviernaam **Ole-be**.

En dat is ook het geval met “**Tobelle**, 12. Jh., unbestimmt in Bayern, **Tobele**, **Tobelle**, **Tobile**, **Toubile**” (zie Köbler),

“**Iba**, 9. Jh., **an der Iba** bei Rotenburg **an der Fulda** in Hessen, **Ipa** (6), **Ybaho**” (zie Köbler), was in oorsprong **Ilba**, **Ilpa**, **Ylba**.

Nogmaals, de herkomst van “**Ibil-stete**, 10 Jh., wüst bei Jeinsen bei Springe, **Ibil-stede**, **Ibbil-stede**” (z.Köbler), is **Ili-bi-stede** (Ille-be-stede), in de loop der tijd geworden tot de **klankomwisseling** **Ibili-stede**, **Ibil-stede**.

Evolutie:

Ale-bi > Abeli, Abli, met de afleiding “mit *s*-Suffix”, **Ablis,** herkomst van **Tablis,** een **Romeinse plaats** in de **provincie Neder-Germanië**, vermeld op de **Peutingerkaart**.

Vergelijk “**Abeli-ca**, **8**. Jh., **Albe** (F.) (ein **Flussname**) (**Saar**), **Abli-ca**, **Ebli-ca**” (zie Köbler). Zie ook eerder.

De herkomst is **Ale-bi-ca** “im Ablaut dazu stehend”

Ele-bi-ca, in de loop der eeuwen,

“soms veel eeuwen”, “op de *vlugste* en dan ook *vluchtigste* manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen”, geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende, de klank-

omwisselingen **Abeli-ca** en **……..**

Ebeli-ca, waarna ook samengetrokken tot

Abli-ca en **Ebli-ca**. Zie ook eerder.

Nogmaals, “**Abalus**, 1. Jh., die **Bernsteininsel**”,

was in oorsprong **Ala-bes**, “viellecht Helgoland” (Köbler).

Ala-bes is een riviernaam uit het tweede millennium voor Chr.

Nogmaals, **Tabula** of **Tabulas**, ... de door **Ptolemaeus** genoemde **waternaam**, "mogelijk de **Schelde**", wijst op een oorspronkelijk **Alu-ba** of **Alu-bas**, geworden tot de klank-omwisseling **Abula** of **Abulas**. Zie ook eerder.
Gerald van Berkel en **Kees Samplonius** schrijven in *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie* bij **Dubbeldam**: "In zijn handboek der Middelnederlandse geographie oppert Van den Berg dat de naam **Dubbel**, een verdwenen waterloop in de Dordtse Waard, verband kan houden met de door **Ptolemaeus** genoemde waternaam **Tabula**. De gedachte is boeiend, maar het gesuggereerde verband problematisch."

De oudste naam van de rivier de **Dubbel** is **Dubla**. De herkomst is **Ulla-ba**, geworden tot **Ulba**, ... maar óók tot de klankomwisseling **Ubbala**, **Ubla**, waarna **de Ubla**, geworden tot **Dubla**.

Òf de evolutie was: **de Ulla-ba**, geworden tot **Dulla-ba**, waarna geworden tot de klankomwisseling **Dubbala**, waarna **Dubla**.

De herkomst van "**Tulba**, **8**. Jh., ein **Fluss** und Ort bei Hammelburg zwischen **Fulda** und **Würzburg**, **Tulba**, **Dulba**, **Tulbu**" (zie Köbler), is ..... **Ulba**.

Tulba is een 27 km lange **zijrivier van de Frankische Saale** (een **Rijn**-stroom via **Main**), waaraan **Thulba** en **Ober-Thulba**, zo ook **Elfers-hausen**.
Deffers-dorf elders heeft dezelfde herkomst, in oorsprong **dElfers-dorf**.
Elfe-re werd in de loop der tijd ook tot **Effe-re**, een L-emphaticum. Zie mijn onderzoek.

Het meerdere **Ulve**, **Ulfe**, eerder **Ulva**, **Ulfa** is ontstaan uit **Ulba**.

Ul-fa, zijrivier van de Rijn, via Main en **Nidder**, is ontstaan uit **……..**
Ulla-fa, eerder **Ulla-ba,** eertijds echter ook ge-worden tot de klankomwisselingen **Uffala** en **Ubbala**, ...
waarna **Ufla** en **Ubla,** ook de herkomst van **…..**
Dufla en **Dubla,** oude namen van de rivier de **Dubbel**, de **Duffelt** bij Nijmegen en **Duffel** aan een Schelde-stroom in Antwerpen.

Duffel bij **Mechelen** was voorheen afwisselend **Dufla** en **Dofla** (Gysseling), eer-tijds **Ulla-fa** en **Olla-fa**, **> Uffala**, **Ufla** en **Offala**, **Ofla**.

Ulva, eiland in het noorden van Schotland, in de Hebriden, is in het Gallisch **Ulbha** (Ulba). (Zie internet.)

"Direct ten zuiden van de middeleeuwse geul van de **Dubbel** is sprake van oudere rest-geul- en oeverafzettingen. Deze zijn vermoedelijk afgezet **in een periode vóór de IJzertijd** en vormden gedurende de **IJzertijd** en **Romeinse tijd** een **bewoonbare oeverwal**."
"Er zijn scherven uit de IJzertijd gevonden, o.a. een fragment van een pot, te dateren van **800 tot enkele jaren voor Christus**."

"In 2010 zijn er **twee Romeinse munten** aan de oever van de **Dubbel** opgegraven, een bronzen munt, een sestertius van **keizerin Faustina I**, geslagen tussen 141 en 161 na Chr.; en een bronzen munt, een sestertius van **keizer Marcus Antonius Aurelius**, adoptiefzoon van keizerin Faustina I en keizer Antonius Pius; waaronder ook fragmenten van dakpannen, slijp-stenen, zoutcilinders, aardewerk en enkele metalen voorwerpen."

"**Aurelius** regeerde tussen 161 en 180 na Chr., en deze munt is geslagen tussen december 173 en juni 174 na Chr."

Uit Dordrecht en Ondergronds:
"Vanaf circa de 10e-11e eeuw werd in de omgeving van de stad Dordrecht een begin gemaakt met het in cultuur brengen van het veenlandschap. In eerste instantie zullen de oevers van **de grote rivieren Oude Maas**, **Dubbel** en **Merwede** hierbij gediend hebben als 'ontginningsassen'.

"**Dubbelmonde**, eertyds een fraai dorp in **de grote Zuid-Hollandsche waardt**, onder Dordrecht, doch in den schrikkelyken watervloedt van den jare **1421**, nevens vele andere, verdronken, en niet weder boven gekomen."

"De **Dubbel** ontstond vóór 1421 bij Dubbelmonde **uit de Oude Maas**, dat zich in twee takken verdeelde. De ene vloeide oostwaarts naar Dordrecht, de andere westwaarts, onder de naam van **Devel** door de Zwijndrechtse Waard." Deze riviernamen zijn ook oude vermeldingen van de streek de **Duffelt** bij Nijmegen, n.l. **Dubla** en **Divel-ro** (op hetzelfde neerkomend als Devel-ro).

De herkomsten zijn:

dUlle-be, **dUlle-fe** "im Ablaut damit" **dEle-ve** en **dIlle-ve**.

"Een bul van keizer Hendrik IV uit 1064 noemt de **Dubbel** met de naam **Duble** en **Duvelhaere**, en in de erfpachtbrief van de abt St. Paulus te Utrecht uit 1323 wordt de **Devel** met de naam **Dubbel** aangeduid."

Vergelijk **Duvel-ro**, ook een oude naam van de **Duffelt**, in oorsprong **dUle-ve**.

De rivier de **Dubbel** en de gouw de **Duffelt** of **Duffel**, **Düffel**, hebben dezelfde herkomst.

“In een brief van de abt van Pruime uit 898 is sprake van het oude Dordtsmonde. Dordtsmonde heeft zijn naam van de rivier Dort, eertijds een tak uit de Merwede.”

“De **Thuredriht** was een aftakking van de grote rivier de **Dubbel**, waarin vermoedelijk omstreeks 1200 een **dam** werd gelegd”, herkomst van de nederzetting **Dubbeldam**.
“In de 11e eeuw was de **Devel** bij **Zwijndrecht** een voortzetting van de **Dubbel**.”
“De **Dubbel** koerste waarschijnlijk naar Zwijndrecht, waar hij nog als de **Devel** te herkennen is.”
“Een kleine aftakking, de **Thuredrecht**, is bij een lus van de **Dubbel**, rechtdoor geschoten naar de **Merwede**.”

(Ik ben geboren op de Dubbeldamseweg, de vroegere loop van de Dubbel, die via Blekersdijk en Bagijnhof overging in de Thure(drech). Ik heb vele malen geschaatst op een water in het bos van Repelaer, nu Dordtwijk geheten, en op een water bij de Algemene Begraafplaats, beiden vóór de Sint-Elizabethsvloed van 1421 deel uitmakend van de Dubbel.)

Een ten onrechte losgelaten verklaring:
“**Thuredrecht**, de oudste naam van **Dordrecht**, betekent zoveel als een door-tocht of trekvaart, in dit geval tussen de Dubbel en de Merwede. Lang is gedacht dat de naam stond voor een “doorwaadbare plaats in de rivier de Thure” en dat ‘drecht’, zoals bij Urecht en Maastricht uit het latijn ‘trajectum’ was afgeleid. In 1996 is deze verklaring losgelaten.”

Thure-*drecht* is volgens mij **Thure**-‘waterloop’ of **Thure**-‘overzet, veer’, dus zowel de naam van deze zijstroom van de Dubbel, als de naam van de nederzetting die daaraan is ontstaan. ‘Door-tocht’ of ‘Door-trek’ als verklaring voor Dordrecht vind ik onbenullig!
Vergelijk Thure-**drith** met **Treth**, 1108 kopie 2e helft 12e eeuw, oude naam van **Tricht** (gemeente Geldermalsen), ‘overgang, veer’, hier de rivier de **Linge**.

Vergelijk de **rivier** de **Thure** (33 km), zijrivier van de **Maas**, via **Samber**, stromend door **België** en **Frankrijk**, bekend ook van de voormalige **Abbaye de la Thure**, een Augustinessenklooster gesticht in 1244 langs de oever van de **rivier de Thure**, waar ook een Belgisch bier naar genoemd is.

Thur-au is de naam van een voormalig bekend Duits wielrenner. Het element -**au** betekent ‘water’. Een oude naam van Dordrecht is ook Doerdrecht.

Vergelijk vooral ook “**Thur** (F.), **9**, Jh., ein **Nebenfluss** des **Rheines** in der **Schweiz**” (zie Köbler). Het is de tweede grote rivier in Zwitserland.

“Die **Thur** ist ein gut 53 km langer **Nebenfluss der Ill** im **Elsass**.” De **Ill** is een zijstroom van de **Rijn** bij Straatsburg, voorh. **Illa** en **Hilla** (z.Köbler). **Enz.**

De **rivier** de **Dubbel** en de **Duffel** of **Duffelt**, landstreek bij **Nijmegen**, hebben dezelfde herkomst als

Dublin, **hoofdstad van Ierland**.

Nogmaals,

“Duffel (de Duffel), **8**. Jh., ein Landstrich bei **Nimwegen**, **Dubla**, **Tubal-gouwe**, **Dublensis (Dublinsis pagus**, **Divel-ro marca**, **Duvele-ro**, **Duvelhara)** “ (z. Köbler), was in oorsprong **……...**

Ulla-ba, **> Ubbala**, **Ubla**, **Dubla**, de oudste naam; ook de oudste naam van de **rivier** de **Dubbel** bij (in) **Dordrecht**,

Ula-ba, **> Ubala**, **Ubal-**, **Tubal-gouwe**,

Ulle-fe, **> Uffele**, **Uffel**, **Duffel**, huidige naam,

Ille-ve, **> Ivele**, **Ivel**, **Divel-ro marca**, ook een oude vermelding van **Dublin**, Old English **Difelin**, hetzelfde als **Divelen**,

Ule-ve, **> Uvele**, **Duvele-ro**.

Dublensis en **Dublinsis pagus**, oude namen van **de Duffelt**, moeten gelezen worden als **Dubl-ensis** en **Dubl-insis pagus**.

Dublin, Old English Difelin, Old Norse Dyflin, Icelandic Dyfflin (zie internet), was in oorsprong .....

Ulla-bin, > Ubbalin, Ublin, Dublin, zo ook .....

Ille-fin, > Ifelin, Difelin, Old English, zo ook .....

Yle-fin, > Yfelin, Yflin, Dyflin.

Ulle-fin is geworden tot **Uffelin**, **Uflin**, **Duflin**, latere vorm van **Dublin**.
Duffel zou dan **Dufflen**, **Duffeln** (Duits) of **Duffelen** (Nederlands) zijn.

Bij **Dublin** staat ook geschreven (zie internet):

Ptolemy called the settlement Eblana polis.

De herkomst is **Ela-ba,** in de loop der tijd geworden tot de **klankomwisseling Ebala,** waarna verkort tot **Ebla,** waarna **Ebla-na polis**, afleiding “mit *n*-Suffix”, d.i. ‘**stad vàn Ebla’**, in oorsprong ‘**stad vàn Ela-ba’**, waarna **Ila-fa** (**Ille-fin > Difelin**), en **Yla-fa** (**Yle-fin > Yffelin**, **Dyfflin**).
Zie hierna opnieuw **Ela-bi > Ebalih**.

Nogmaals, “**Ebels-bach**, **9**. Jh., bei Hassfurt in Unterfranken, **Ebalih-bechin**, **Ebil-bach**” (z.Köbler), toont de **klankomwisseling** van **Ela-bi-bechin**.

De beek zou nu eigenlijk **Ele-bes-bach**, **Eel-bes-bach** moeten heten, naar de herkomst.

Ebenes-feld zou eigenlijk **Eelbenes**-feld moeten heten!

Nogmaals “**Ebens-feld**, **8**. Jh., bei Staffelstein, **Ebilis-felt**, **Ebeles-felt**, **Eblis-felt**, **Ebilih-feld**, **Evels-velt**” (zie Köbler), toont de klankomwisselingen van:

Eli-bis-felt,

Ele-bes-felt,

Eli-bi-feld, en

Ele-ves-velt.

“**Ebil-bach** (**rivus**), 12. Jh., unbestimmt mit Bezug zu **Bayern**, **Abele-bach**” (Köbler), toont de klankomwisselingen van **Ale-be-bach**, “und im Ablaut dazu stehend” **Ele-be-bach**, **Eli-bi-bach**.

Wat is dan de herkomst van “**Abalus**, **1**. Jh., **Bernsteininsel**, vielleicht Helgoland” (z.Köbler)? **Ala-bes**, “**alteuropäisch**”!

“**Abele-bach**, 11. Jh., der **in die Nister fliessenden** Wäschebach in Nassau” (z.Köbler), toont de klankomwisseling van **Ale-be-bach**.

“**Abene**, 14. Jh., **ein Bach** bei Winsen **an der Luhe**” (Köbler), is de afgesleten vorm van **Ae̲lbe-ne**. **Ee̲lbene** is > **Ebene**!

Zie daarvoor **Ebenes**-feld, vorige blz.!

“**Ebil-nis-heim**, 12. Jh., unbestimmt mit Bezug zu(m früheren Grossherzog-tum) Hessen” (zie Köbler), was eertijds **Eli-bi-nis-heim**, > **Ebili-nis-heim**.

“**Ebi-ri-thi** s, **Ebers-heide**, 9. Jh., angeblich bei Schorlingborstel bei Syke” (z.Köbler), was eertijds **Eelbi-ri-thi**, eerder **Eli-bi-ri-thi**.

Uit het **zéér vele Eber-**, in de bronnen ook **Ever-**, is de **L** wegge-vallen, eertijds **Eel-be-re** of **Eel-ve-re**, ontstaan uit **Ele-be-re** of **Ele-ve-re**. Naamkundigen willen al die vele plaatsnamen verklaren, ……. alsof ze zuiver zijn overgeleverd.

“**Even-kamp**, **9**. Jh., bei Lüdinghausen bei Werne,

Ebulen-kampe, **Evilan campa**” (zie Köbler), toont de **klankomwisselingen** van **……..**

Ele-ben-kampe en **……..**

Eli-van campa. Zie hierna **Ele-ben-tere!**

Even-kamp zou eigenlijk **Eelven-kamp** moeten heten, **naar de herkomst**, **Ele-ven campa**, in vroeger eeuwen gespeld als **Eli-van campa**.

De herkomst van Deventer:

Deven-tre, 839 cop. 1222, oude naam van **Deventer**, is de afgesleten vorm van **Deelven-tre**, ontstaan uit, en afgeleid van **Ele-ven**, eerder **Ele-ben**.

Deven-ter zou eigenlijk **Deelven-ter** moeten heten, een afleiding, **-tre**, **-tere**, **-ter**, van **Eelven**.

Nog veel meer vergelijkingen tonen dat aan. Zie eerder. Zie hierna.

Eelfin werd ook tot **Efin!**

“**Iffen-dic**, Breton: **Ilfen-tig**, is a commune in the departement of **Ille**-et-Vilaine in Brittany”, 1122 **Hilphen-tic**, 1330 **Efin-dic** (zie internet), en in *Noms de lieux bretons* **Hilfen-teg** (zie internet), aan een stroom van de **Ille**/Vilaine.

Effen, gem. **Breda**, 1295 **Effe-ne**, 1420 **tEffen**

(**zie** *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie*), was eertijds **Elfe-ne**.

Zie eerder. Meerdere vergelijkingen tonen dat aan. De L viel in de loop der tijd zó gemakkelijk weg uit vele namen! Zie mijn kaartje p. 135.

tEffen zou eigenlijk **tElfen**

moeten heten, naar de herkomst: **Elfe-ne > Effe-ne**, een **L-emphaticum**.

Zie opnieuw **Van Berkel** en **Samplonius**, *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie:*
"**Effen** is nog niet bevredigend verklaard. De naam vertoont enige overeenkomst met een in 1442

onder Oosterhout vermeld **dEffent**."

De herkomst is **dElfen-te**, hetzelfde als **dElven-te**.

dEven-tre was in oorsprong **dEelven-tre**.

Vergelijk **Efin-dic**, afgesleten vorm van **Eelfin-dic**,

gewoon **TE ZIEN** in de bronnen, zie **Iffen-dic**, Breton **Ilfen-tig**, 1330 **Efin-dic**.

Herkomst van **Deventer: Eelven-ter**, afl. van **Eelve**, elders in de bronnen óók **Ilve**, **Ilfe** (< **Ille-fe**), hier de **IJssel**-stroom, voorheen **Isala**, klankomwisseling van **Ila-sa**.

Zie hierna **Deffers-dorf** en **rivier** de **Deffernik**, eertijds **dElfers-dorf** en **dElfer-nik**.

Eef-de, Nedersaksisch **Aef-de**, in de 13e en 14e eeuw

Eve-de en ..... **Ave-de**, op de oudste kaarten

Ef-de, was in oorsprong .....

Aelf-de, **Aelve-de**,

"und im Ablaut dazu stehend" .....

Eelf-de, **Eelve-de** en

Elf-de (**Elve-de**), ook hier de **IJssel**-*stroom*.

Eefse beek is een zijstroom van de **IJssel** bij **Zutphen**. "De **Eefse beek** verdeelde Eefde in een noordelijk en een zuidelijk gedeelte". "Waar de naam Eefde vandaan komt is moeilijk te zeggen. Op de oudste kaarten zien we 'Efde' staan. In ons dialect zeggen we Aefde."

"**Eft**, 12. Jh, ein **Bach** bei Saarburg, **Eve-tha**" (z.Köbler), een **Saar**-stroom via **Leukbach**, was in oorsprong **Elft** (**Elfe-te**, **Elve-the**) en **Eelve-tha**.

Eft is ook een plaats, nu **Eft-Hellendorf**, aan de Eft/Leukbach, zijstroom van de Rijn, via Mosel.

"De **Elft** (zuiver overgeleverd) was in de 19e eeuw een oude poldernaam in de **Biesbosch**." Vergelijk **Helfta** (in wezen ook **Elfta**), in de middeleeuwen **Helfe-te** en **Helpe-de** (-burch) (zie *Deutsche Namenkunde*, Adolf Bach), gelegen aan de **rivier** de **Helpe**, zijstroom van de Elbe, via Saale. Zie mijn kaartje p. **166**.

Zie ook Köbler, "**Helfta**, 9. Jh., bei Mansfeld, Hepi-thi, Helpe-thi, Helpe-de, Hepe-thi!, Helpi-the, Helpi-di, Helfe-the, Helfe-de, Helpet-inga-burch, Helpi-de-burc, **Flussname Helpe**."

Uit "**Heft**, 12. Jh., bei Gaspoltskirchen in Oberösterreich, **Hefta** (2), **Hefte**" (zie Köbler), **is de L weggevallen**; zo ook uit "**Heft** (Oberheft und Unterheft), 11. Jh., bei Diepoltskirchen bei Eggenfelden, **Hefta** (1), **Hefte**" (zie Köbler). Hepe-thi was Heelpe-thi!

Uit al alle namen van **Eefde** **en** **Deventer** is de **L** weggevallen.

Eefde, **Eve-de** heeft dezelfde herkomst als **dEven-dre**.
Aefde, **Ave-de** heeft dezelfde herkomst als **dAven-dre**.

Deven-dre en ..... **Daven-dre** zijn oude namen van Deventer, eertijds **dEelven-dre** en **dAelven-dre**, op hetzelfde neerkomend als **.....**
Eelve-de en ..... **Aelve-de**, de herkomst van Eefde.
De IJssel-*stroom* werd vroeger beschouwd als **Aelve**, **Eelve**, zoals zó vele *stromen*!

"**Debe-stein**, ? , unbestimmt mit Bezug zu Weissenburg im Elsass" (zie Köbler), wijst op een oorspronkelijk **dEelbe-stein**.
De volutie: **Ele-be > Eel-be** (eertijds ook > **Ebele**), waarna **> E-be**

"**Tebes-haeime**, 12. Jh., in Oberbayern?" (Köbler), is **< tEelbes-haeime**.
< is 'ontstaan uit'.

Vergelijk de volgende plaatsnaam met **Deven-ter**.
"**Deven-heim**, **8**. Jh., verderbt für Deinenheim?" (zie Köbler), wijst op een oorspronkelijk **dEelven-heim**.

Bij **Defers-dorf** kan men op internet lezen: "Eine 1314 erstellte Urkunde erwähnt das heutige **Defers-dorf** als **Tefers-dorf** zum ersten Mal." De herkomst is **dEelfers-dorf** en **tEelfers-dorf**, dorp aan **Eelfe-re**.

“**Tepl**, bei **Karlstadt**, Nordwestböhmen, **Tepla**, **tschechisch**, **Fluss**” (z.Köbler), was eertijds **Ela-pa**, in de loop der tijd geworden tot de klankomwisseling **Epala**, waarna **Epla**.
De plaats **Tepl** (bekend om “Kloster und Stift Tepl”) ligt aan de **rivier** de **Tepla**, zijrivier van de grote **Elbe**-stroom de **Eger**. “Die Stadt befindet sich am rechten Ufer des Flusses Tepla (deutsch Tepl), ein **Fluss** in **Tschechien**.”
De **rivier** zou eigenlijk **Telepe**, **Teelpe** moeten heten, **naar de herkomst**.
De **Eger** en de **Tepla** zijn afgeleid van de wijd verbreide oude riviernaam **Ela**, ook **Eli** gespeld.

“**Eger** (**Flussname**), **8**. Jh., ein **Nebenfluss der Elbe** in Böhmen, **Aga-ra**, **Egi-dre**, **O-gra**” (z. Köbler), “tschechisch **Ohrě**” (zie mijn kaartje p. **872**), was in oorsprong **…….**

Aelga-ra, **Oolga-ra** (**> Ool-gra**) “im Ablaut damit” **Eelgi-dre**, ontstaan uit **Ala-ga**, **Ola-ga** en **Eli-gi**.
De **Ohrě** is de afgesleten vorm van **Ool-re**, **< Ola-ra**.

De **Eger** is afgeleid van **Ala-ga** en **Ela-ga**, met zijstroom **Ela-pa**.
De **Eger** is ook een **zijrivier** van de **Donau**, via **Wörnitz**, eerder besproken in dit schrijven.

Vergelijk **Teple** met het eerder besproken **Teeffelen**, gem. Lith, Noordbrabant, 1303 **apud Tefle**, 1364 **de Tefelen**, **vroeger** (zie internet) **gelegen aan de Maas-stroom**, nu gemeente **Oss**.

De herkomst is **Ele-pe** en **Ele-fe** > **Epele**, **Eple** en **Efele**, **Efle**.

Teeffelen zou eigenlijk **tEle-fen** moeten heten, de herkomst; gelegen tegenover **Alphen** aan de **Maas**, 1144 **Alfene**, 1262 **Al-fen**, elders **Ale-fen**, zoals **Alpfen** bei Baden, 858 **Aloffa**, 861 **Ala-fin**, 885 **Alo-fun** (zie *Das Apa-Problem, Untersuchung eines westeuropäischen Flussnamentypus* van Heinrich Dittmaier).

Teeffelen heet in het Brabants **Teffele** (internet), klankomwisseling van **Tellefe**, de **Maas**-*stroom*.

Wellicht moet de oude naam **Tefle**, uit 1313, dan gelezen worden als **Teffle**, eerder **Teffele**. Vergelijk

Tellefe, herkomst van **Teffele**, de Brabantse aanduiding van **Teeffelen**, < **tEle-fen**, met

“**Telfes**, 13. Jh., im vorderen Stubaital bei **Innsbruck**” (z.Köbler), de riviernaam **Elfe** tonend, met afleiding **Elfes**, hier > **tElfes**.

Vergelijk

“**Telfs**, **12**. Jh., **Telbes**, im Ober**inntal**” (z.Köbler), tonend de riviernamen **Elfes** en **Elbes**, hier > **tElfes**, **tElfs** en **tElbes**, de oudere vorm.

Vergelijk

“**Tebes-haeime**”, 12. Jh., in Oberbayern?” (z.Köbler) eertijds **tEelbes-haeime**, eerder besproken.

Tepla was eertijds **Ela-pa**, > de klankomwisseling **Epala**, waarna **Tepla**, **zijrivier** van de **Eger**. > is ‘geworden tot’.

Ele-pe werd hier in de loop der tijd tot **Epele**, elders > **Epel**.

Vergelijk **Ipel**, Duits **Eipel**, een **232** km lange **zijrivier** van de **Donau**, ten oosten van **Wenen**, stromend door **Hongarije** en **Slowakije**. “Der **Ipel** (slowakisch) bzw. **Ipoly** (ungarisch), **Eipel** (deutsch) ist ein Nebenfluss der Donau.”

De namen waren eerder **Ipele** en **Eipele**, de klankomwisselingen van **Ille-pe** en **Eile-pe** (**Yle-pe**), **Ille**-, **Yle**-***apa***, d.i. **Ille**-, **Yle**-‘waterloop’. **Ipoly** is de klankomwisseling van **Illo-pi** (**Ille-pe**). Het wijd verbreide Ille is in de bronnen Ile, Ili, Ila, Illa, Illo.

Eipel(**e**), een **Donau**-stroom, heeft dezelfde herkomst als **Eilepe**, een **Ruhr**-stroom.

Vergelijk “**Eilpe**, **10**. Jh. **Eile-pe**, **Eli-pe**, **ein Fluss** bei Volmarstein bei Hagen” (zie Köbler), **een zijrivier van de Ruhr**.

Bij **Bonn** liggen de **nabije** plaatsen **Ippen-dorf**, **Ipplen-dorf** en **Hilbe-rath** (elders Ilbe-, in de bronnen ook Ilpe-). Zie blz. 4 van mijn 'Nieuw Onderzoek'. Zie blz. 36 en 54 van mijn onderzoek 'Een reactie, en nog veel meer, deel 2'.

Hier toch maar even besproken, maar eerst nog dit:

De **Iff** is een zijstroom van de **Main** bij **Würzburg**, waaraan **Iffig-heim** en **Ippes-heim**, met aan **nabije** nevenstroom **Ip-hofen**, en aan andere **nabije** stroom de Aisch **Ips-heim** ..... **èn Illes-heim**. Zie mijn kaartje p. **643**. Alle namen zijn nog onverklaard, te lezen op internet.

EN DAT IS ECHT ONBEGRIJPELIJK.

De namen waren eertijds **Ilff**, **Ilffig-heim**, **Ilpes-heim**, **Ilp-hofen** en **Ilps-heim**, allen gelegen aan **Il-**, **Ille-waterloop**, een wijd verbreide oude *algemene* riviernaam, overal ook aan stromen te vinden, met vele afleidingen, daarom ook **Ille-fe** en **Ille-pe**, **waar bovenstaande nederzettingen naar genoemd zijn** (elders eertijds ook geworden tot **Iffele** en **Ippele**).

Ook al is er in de bronnen **Ilfra** en **Hilpra**:

Ipra, nu **Ieper**, derde stad van het graafschap **Vlaanderen** was eertijds **NIET Ilpra!**

Waarom niet? Omdat ik geen naamkundige ben! Vraag het maar aan Ton Spamer.

Ik heb **Ipra < Ilpra** met vele vergelijkingen aangetoond, vanaf 1994. Ik ontvang geen reactie uit naamkundige kring. **Men heeft zelfs op nog niet één naam gereageerd!** De oudste namen, overgeleverd in de middeleeuwse bronnen, zijn blijkbaar **heilig**. Die moeten worden verkláárd! Ik heb **Ilpra** opgedragen aan **Magda Devos**. Geen reactie! Zie 'Nieuw Onderzoek' blz.1.

De nederzettingen **Ippen-dorf**, **Ipplen-dorf** en **Hilbe-rath** (deel van Rheinbach) liggen aan **Rijn**-stromen bij **Bonn**.

Ipplendorf was in 1118 **Ippelen-dorf**,

en in 1197 **Yppellen-dorf** (zie Gysseling), eertijds

Ille-pen-dorf en

Yle-pen-dorf.

Maar dat is natuurlijk niet waar. Vraag het maar aan **Ton Spamer**.

Zie 'Een reactie, en nog veel meer, deel 2', blz. 3, reactie n.a.v. een schrijven van Ton Spamer:

Eppel-dorf, 10 eeuw **Epplen-dorf** (Gysseling) en het nabije

Ep-tern-aco (**Echternach**), beiden aan de **Sauer**, zijn de ver-

minkt overgeleverde vormen van **Elle-pen-dorf** en van **.....**

Elp-tern-aco. **Elle-pen-** werd tot **Eppelen-**, **Epplen-**.

“**Deffers-dorf** ist ein Ortsteil der Gemeinde **Wieseth** im Landkreis Ansbach (Mittelfranken).” De herkomst is **dElfers-dorf**. Zie ook eerder.

De plaats Wieseth is genoemd naar de **rivier de Wieseth**, zijrivier van de **Altmühl**.

Ammon-schönbronn is ook een deel van Wieseth, de afgesleten vorm van **Almon-schönbronn**, afleiding van de oude *algemene* riviernaam **Almo** (ook te zien in *Unsere ältesten Flussnamen* van **Krahe**).

Vergelijk **Amme-ville**, gem. L’Oudon, dép. Calvados, aan de **Oudon** (**< Ouldon**), zijstroom van de Dives, in de 12e eeuw **Almo-ville** (zie internet).

Deffer-nik, Duitse naam van de plaats **Debr-nik** in **Tsjechië**, is genoemd naar de **rivier de Deffernik**, Grote- en Kleine Deffernik, **zijrivieren** van de **Regen** in **Tsjechië** en **Oost-Beieren**. Regen (169 km) is een **Donau**-stroom.

De herkomst van deze **rivier** (12 km, Grosse Deffernik) is:

dElbre-nik, waarna

dElfre-nik, waarna

dElfer-nik.

De rivier **Die** Elfer-nik werd dus tot Delfer-nik.

Ik heb zo langzamerhand van vele riviernamen de herkomst ontdekt.
Zie al mijn onderzoeken. Wanneer zal ik iets gaan horen van naamkundigen? Als ik ……..?!

“Deffingen, 12. Jh., b. Günzburg, **Taeffingen”**
(zie Köbler), was in oorsprong **……..**

dElf-ingen, met grondvorm **tAelf-ingen**.

(Zie ook eerder). De plaats is genoemd naar een zijstroom van de **Günz** (55 km), zijstroom van de **Donau** in **Beieren**.

Devese, 1183 **Devesse** (zie internet), gem. **Hemmingen**, wijst op een oorspronkelijk **dEelve-se,** hier de **Leine**-stroom de **Ihme** (< **Ihlme**, **Ilme**, zie mijn onderzoek) bij **Hannover** en bij **Daven-stedt**, in oorsprong **dAelven-stedt**, hier de **Leine**-*stroom*.

Vergelijk **Daven-tre**, 9e eeuw, nu **Deventer** (zie *Lexicon* Blok), was eertijds **dAelven-tre**.

Taven-tre, ook een oude naam van **Deventer**, was in oorsprong

tAelven-tre.

Deven-tre, ook een oude naam van **Deventer**, was in oorsprong

dEelven-tre.

“**Deeven-moore**, südöstlich **Dammes** bei **Vechta**” (zie Köbler), was eertijds

dEelven-moore.

Tussen **Damme** en **Hunteburg** ligt ook **Dieven-moor**, in oorsprong

dIlven-moor.

In hetzelfde nabije Ems-stroomgebied, dichter bij de grens met Nederland, ligt de nederzetting **Dever-mühlen**, oude molen aan de Dever. “**Auf der Dever**, die den Küstenkanal mit der Ems verbindet, kann man herrlich Kanu fahren.”
“Das flächenmässig ebene Gemeindegebiet besteht teils aus eiszeitlichen Sandböden, teils aus kultiviertem **Moor**, das über die Fliessgewässer **Wippinger Dever** und **Haar Dever** entwässert wird.”

“Bei(m) **Wippinger** **Dever”** (een zijstroom van de **Ems**, nabij de grens met **Drenthe)** “handelt es sich um ein **Wasserlauf**”, in oorsprong **……** **dEelver**, **dEelve-re**, eerder **dEelbe-re**, vroeger ook gespeld als **dEelbo-ra**, afgesleten overgeleverd als **“Debora**, waarschijnlijk **820**, ligging onbekend, in “Fresia”, mogelijk in de omgeving van Den Andel, gem. Baflo, in Groningen” (zie het *Lexicon van nederlandse toponiemen tot 1200* van R.E. Künzel, **D.P. Blok** en J.M. Verhoeff). **Prof. Blok** heeft geen verklaring. Ik weet de herkomst, maar naamkundigen zijn er niet in geïnteresseerd.

De herkomst van **Debo-ra** is **……...**

dEelbo-ra.

Diever in **Drenthe**, was in 1181 **Devere**, zo ook in 1258, in 1438 **Dieveren**, en tussen 1298-1304 **apud Duvere**. Zie Van Berkel en Samplonius, die schrijven: “Esdorp waarvan de naam misschien met het werkwoord *dieven*, mnl. **beduven* ‘bedekt zijn, bijvoorbeeld met water’, verwant met *dobbe* ‘kuil’ en *diep*.”

Zij voegen daaraan toe: “Anders: **een zijriviertje van de Ems in Duitsland heet Dever** en bij Den Andel in Groningen lag **Debora** (waarschijnlijk 820 kopie 1150-1158), waarin men evenals in **Diever** een archaïsche waternaam meent te herkennen.”

De herkomst is

dEelve-re, dIlve-re, dUlve-re,

een *stroom* in **Drenthe** waaraan de nederzetting is ontstaan, in de loop der eeuwen geworden tot

Devere, Dievere, Duvere,

oude namen van Diever. Vergelijk **Ilves-heim** aan de **Neckar**, **8**e eeuw **Ulvi-nes-heim** (zie Köbler). Ilve, Ilfe is in de bronnen meerdere keren ook Ulve, Ulfe.

Diever is **gemeente Westerveld**, zo ook **Uffelte**, eveneens **gemeente Westerveld**, genoemd naar de **Oude Vaart**-*stroom*, eertijds **Ulle-fe**, geworden tot de klankomwisseling **Uffele**, **Ufle**. (Zie de vele vergelijkingen eerder in dit schrijven.)

Dufle is de oude naam (zie Gysseling) van **Duffelt** aan Scheldestroom bij Antwerpen (zie eerder).

Uffelte heeft dezelfde herkomst als **Duffelte**, **Duffelt**, landstreek bij **Nijmegen**, met oude vermeldingen (z.Köbler) **Divel-ro-ro marca** en **Duvele-ro**, klankomwisselingen van **Ile-ve-ro** en **Ule-ve-ro**, ……..... op hetzelfde neerkomend als **Il-ve-re** en **Ul-ve-re**, ……. in de loop der tijd geworden tot **Dieve-re** en **Duve-re**, de oude vermeldingen van **Diever**.

Diever zou eigenlijk **dIlvere** moeten heten, **naar de herkomst**.

Diever heeft in wezen dezelfde herkomst als **Diffelen** aan de **Overijsselse Vecht** (gem. Hardenberg), de klankomwisseling van **……**

dIlle-fen (spreek uit Iele-fen), (op hetzelfde neerkomend als **dIlle-ven**), genoemd naar de Vecht-stroom, waaraan de nederzetting is ontstaan, de wijd verbreide oude *algemene* riviernaam **Ille**.
Oude vermeldingen van Diffelen zijn nog **Diffle** en **Dijffelen**. Zie Van Berkel en Samplonius, die schrijven: "verklaring onbekend". Dijffelen was in oorsprong **Yle-fen**.

Vergelijk **Diffelen** met **Teeffelen**, vroeger aan de Maas (eerder uitvoerig besproken), klankomwisseling van **Ele-fen**. **Ilfen**- is in de bronnen ook **Eelfen-**. Zie **Ilfen-tig** aan een **Ille**/Vilaine-stroom in Bretagne, in 1330 **Efin-dic**, **< Eelfin-dic**. Enz.

Vergelijk ook het eerder besproken **Defers-dorf**, 1314 **Tefers-dorf** (z.internet), in oorsprong **dEelfers-dorf** en **tEelfers-dorf**. Vergelijk ook **Deffers-dorf**, in oorsprong **dElfers-dorf**.

Debern-dorf, gem. Cadolzburg, 1304 **Theberten-dorf**, aan de Deberndorfer **Bach**, zijstroom van de **Bibert**, via Reichenbach, wijst op een oorspronkelijk **dEelbern-dorf**, **thEelber-ten-dorf**, nederzetting aan **Eelbe**, eerder **Ele-be**, eertijds ook geworden tot de klankomwisseling **Ebele**.
Dat zal ook de herkomst zijn van **Debers-dorf**, gemeente Schlüsselfeld, "Landkreis Bamberg", in Beieren, in oorsprong **dEelbers-dorf**.
Het **zéér vele Eber-** (**zie** het *Ortslexikon* van Gerhard Köbler) was in oorsprong **Eelber-**.

Vergelijk eerder genoemd **Daven-stedt** met **“Daber-stedt**, 12. Jh., wüst bei Erfurt, **Taber-steden**” (zie Köbler), eertijds **tAelber-steden**.

“De Daver is een **voormalige uitloper** van de **rivier** de **Linge** die aan de oostzijde van **Kerk-Ave-zaath** liep.”

“Het riviertje is dichtgegooid met de komst van de A15.” (Zie internet.) “In Kerk-Avezaath staat de meest karakteristieke bebouwing **aan de Daver**.” (Zie internet.)

De herkomst is **dAelve-re,** in de loop der tijd geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende **dAvere**, **Daver**.

Vergelijk het hierna te behandelen **Dave-nes-court**, ook aangeduid met **Daven-court**, gelegen aan de **rivier** de **Avre**, eertijds **Aelvre**, zijstroom van de **Somme**. Aan de **Avre** (66 km) ligt ook **Avri-court**. **Alle oude namen** (13) **van Avri-court tonen aan dat de plaats in oorsprong Aelvri-curt was geheten!** (Zie hierna.) **Dave-nes-court** was in oorsprong **dAelve-nes-curt**.

Vergelijk **Daven-court**, eertijds **dAelven-curt**, met **Daven-tre**, oude naam van **Deventer**, in oorsprong **dAelven-tre**.

Kerk-Ave-saath (gem. **Buren**), bij **Tiel**, was in **850** kopie 11e eeuw **Avan-sati**, in **850** kopie eind 11e eeuw **Aven-sate**, en van 1294-1295 **Ave-sate** (zie Van Berkel en Samplonius), in oorsprong **……...**

Aelvan-sati (**Aelven-sate**), d.i. ***sati*** ‘woning, verblijf’ **áán Aelve**, hier de **Daver**, eertijds **dAelve-re**.
(De plaats is niet genoemd naar de PN Avo.)
De plaats zou eigenlijk **Kerk-Aelve-saath** moeten heten, **naar de herkomst**.

Vergelijk **Avan-sati** in **850**, < **Aelvan-sati**, met de oude namen van **Deven-ter** (< **dEelven-ter**).

Davan-tri in **960**, < **dAelvan-tri**.
Davan-dra in **1015**, < **dAelvan-dra**.
Davan-tre in **1125**, < **dAelvan-tre**.
Het zijn kopieën uit eind 16e eeuw, 1e helft 16e eeuw, en uit ca. 1420 (zie het *Lexicon* van Blok).

Taven-teri in 9e eeuw, < t**Aelven-teri**.

Taven-tra in 948, < t**Aelven-tra**.

Taven-tria in <1104>, < t**Aelven-tria**

Daven-teri in 1144, < d**Aelven-teri**.

Daben-tre,978 cop.10e.< d**Aelben-tre**.

Davin-dre in 952 < d**Aelvin-dre**.

Deven-tre in 893, < d**Eelven-tre**.

Het zeer nabij gelegen **Kapel-Ave-saath** (gem. **Tiel**), “met oude vormen **Alden Ave-saet**, **Alden Aaf**, 1453 **Oud Ave-saeth**” (zie Van Berkel en Samplonius), was in oorsprong **.....**

Alden Aelve-saet, **Alden Aelf**, **Oud Aelve-saeth**.

Zie het vele **Ave** eerder behandeld, zó duidelijk in oorsprong **Aelve**, ontstaan uit **Ale-ve**, eerder **Ale-be**, eertijds geworden tot de klankomwisselingen **Avele** en **Abele**. Z. eerder.

Abele ligt in **West-Vlaanderen** aan de Frans-Belgische grens, zo op de kaart te zien, aan een *stroom*, gem. **Poperinge**. Een plaats **Abele** ligt ook in **Henegouwen**, gem. **Edingen**. De herkomst is **Ale-be**, in de loop der tijd geworden tot de klankomwisseling **Abele**.

"**Delven-thal**, bei Rotenburg bei Hannover?" (z. Köbler), zal door naamkundigen worden verklaard als 'dal van een gegraven water', maar volgens mij '**dal van de Elve**, **> dElve**.

"**Delver-vorde**, 12. Jh., wüst bei Bergedorf" (zie Köbler), is dan **'voorde van de Elve**, **> dElve**.

Zie het meerdere **Dever** eerder behandeld, een riviernaam, eertijds **dEelver**, op hetzelfde neerkomend als **dElver**, **> Delver**. **Ele** is in de bronnen ook **Elle**, waarna **Eel** (Ehl) en **El**, hier "mit *v*-Element", wijd verbreid, oude *algemene* riviernaam.

"**Delve (Fluss)** bzw. **Delven-au**, 12. Jh., bei Lauenberg" (zie Köbler), moet gelezen worden als **dElve**.

Damels-dorf bij Wernberg-Köblitz, aan een **Naab**-stroom, wijst op een eerder **dAmeles-dorf**, de klankomwisseling van **.....** **dAle-mes-dorf**, dorp aan **Ale-me**, **Ale**-waterloop "mit *m*-Suffix". **De Naab** zou eigenlijk **Aelb** moeten heten, de **herkomst**. Zie eerder in dit schrijven.

Dezelfde herkomst heeft “**Amels-dorp** (in de bronnen ook **11 keer Tamels-dorp** genoemd!), “11. Jh., in Waltwilder in **Belgisch Limburg**, **Ameles-torp**” (zie Köbler), “een zeer oud gehucht van Waltwilder, gemeente **Bilzen**” (zie internet), de **klankomwisseling** van **Ale-mes-torp**, genoemd naar de bovenloop van **de Demer**, eerder **dEme-re**, < **dEelme-re**, < **Ele-me**, met grondvorm **Ale-me**. Vergelijk **Emer-voert** aan de **Emer** in Noordbrabant bij Moergestel, ook aangeduid met **d’Emer-voert** en **Deemer-voert**.

Op internet las ik alle aangetroffen spellingen van **Amels-dorp**, waaronder **11 x** “met **procletisch vz Te: Tamels-dorp**. Zie ook eerder. Vergelijk **Damels-dorf**.

Vergelijk

“**Ames-dorf**, 11. Jh., b. Bernburg, **Emmales-torp**, **Ameles-torp**” (zie Köbler), de **klankomwisselingen** van **Ella-mes-torp**, met grondvorm **Ala-mes-torp**, dorp aan **Ale-**, **Elle-**waterloop, hier met afleiding “mit *m*-Suffix”.

Er is nog zó veel meer! Zie mijn eerdere vergelijkende onderzoeken!

Ames-dorf zou nu eigenlijk **Ael-mes-dorf** moeten heten, naar de herkomst **Ale-mes-dorf**.

De plaats zou met evenveel recht **Elmes-dorf** kunnen heten, naar de herkomst **Ella-mes-dorf**. De plaats zou dan bijna zeker nu **Emmes-dorf, Ems-dorf** zijn geheten.

Dammel-hof aan een *stroom* bij Gersfeld, bij **Ebers-berg**, bij **Fulda**, moet gelezen worden als **dAmmel-hof**.

Ammele, verkort tot **Amle**, waarna in uitspraak **Amble**, is **wijd verbreid**, klankomwisseling van **Alle-me**. Zie mijn onderzoek.

De plaats zou eigenlijk **dAlleme-, dAlme-hof** moeten heten, naar de herkomst. Vergelijk "**Alm-hof**, Gem. Buttenwiesen im Schwabischen Landkreis Dillingen an der Donau." Köbler: "**Dammel-hof Ebers-berg** bzw. **Ebers-berg** genannt von Weyers."

Ebers-berg was eertijds **Eel-be-res-berg**, **< Ele-be**, ook **> Ebele**.

"**Dammers-feld** bei **Dammers-bach** bei **Hünfeld**, (z.Köbler), was eertijds **dAlmers-bach**.

Salzbergen **Dalster-hoek** in Niedersachsen, bij de **Ems**, ten zuiden van Lingen, ten noorden van Rheine, wijst op een eertijds **dAlster-hoek**.
Al-ste, in de bronnen ook **Ael-ste**, **Ale-ste**, is een wijd verbreide oude *algemene* riviernaam.
Op de kaart is een zeer nabije **Deves-strasse** te zien, eertijds **dEelves-**.

“**Dalsper**, 12. Jh., bei Elsfleth, **Dalsebe**” (zie Köbler), wijst op een oorspronkelijk **dAlse-be**, **dAlse-per**.

Dalfsen, Nedersaksish **Dalsen**, 1231 **Dalsen** en **Dalfe-se**, 1318 **Dalvesem**, 1320 **Dalvsen**, 1228 **Dalves-hem**, ca. 1390 **Dalfsem**, is niet ‘woonplaats van een persoon **Dalf**, variant van **Dolf**’ (zie Van Berkel en Samplonius).

De herkomst is

dAlf-sen, **dAlfe-se**, **dAlves-hem**, **dAlv-sen** en **dAlfs-hem**, genoemd naar de Overijsselse **Vecht**, de ***stroom*** waaraan het is ontstaan, vroeger **Alfe**, **Alve**, en **Alse**, wijd verbreid.
Zo ontstond de plaatsnaam **de Alves-hem**, **dAlves-hem**, **Dalves-hem**.

Dalms-holte, een buurtschap van **Dalfsen**, wijst op een oorspronkelijk **dAlms-**, **dAlmes-holte**, wijd verbreide oude riviernaam **Alme**, grondvorm van **Elme**, herkomst van **Emmen** aan de Vecht tegenover Dalfsen, 1301 **Eme**, 1547 **Emme**, ontstaan uit **Eelme-ne** en **Elme-ne**, > **Eme-ne** en **Emme-ne**. Dalfsen, Dalmsholte en Emmen zijn genoemd naar de Vecht-***stroom***, waaraan zij zijn ontstaan.

"**Dalv-ingen**, 12. Jh., unbestimmt im Südwesten mit Bezug zu Hirsau" (zie Köbler), was eertijds **dAlv-ingen**, **dAlf-ingen**.

"**Datteln**, 12. Jh., bei Recklinghausen, **Dattilo**, **Dattile**, **Datlen**" (zie Köbler), toont de klankomwisselingen van **dAlli-to**, **dAlli-te** en **dAlle-ten** (> **dAttelen**, **Datlen**).

"**Atteln**, 11. Jh., bei Büren, Westfalen, **Altina**, **Eltene**" (z.Köbler), toont de klankomwisseling van **Alle-ten**, in de loop der tijd, "op de *vlugste* en dan ook *vluchtigste* manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen", geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende, de klankomwisseling **Attelen**, waarna **Atteln**. Alle-te is de afleiding "mit *t*-Bildung".

De oude namen zijn **zuiver** overgeleverd. De huidige naam is **verminkt** overgeleverd.
Ale-te, **Aelte**, **Alle-te**, **Alte** is een wijd verbreide oude *algemene* **riviernaam**, "im Ablaut damit" **Elle-te**, **Elte** en **Ele-te**, **Eelte** en **Yle-te**, **Ylte**, en **Ille-te**, **Ilte**.
Evolute: **Ale-te** > **Ael-te**, maar eertijds ook > **Atele**
Elle-te > **El-te**, maar eertijds ook > **Ettele**

Vergelijk **Datlen**, oude naam van **Datteln**,

met “**Atlen**, 13. Jh., wüst b. Willebadessen b. Höxter,

Atlon (2), **Atlen**” (z.Köbler), eertijds **Alla-ton > Attalon**,

waarna samengetrokken tot **Atlon**, waarna **Atlen**.

“Die **Attel** ist ein 40 km langer **Zufluss** des **Inns** in Oberbayern.” Het “**Pfarrdorf Attel** und **Kloster Attel**” zijn naar deze **rivier** genoemd (zie internet). De herkomst is

Alle-te, geworden tot de klankomwisseling **Attele**.

“**Die Attel**, linker **Zufluss Inn** (z. **Donau**), 1323 **pei der Aetel**”

(zie *Deutsches Gewässernamenbuch* van Albrecht Greule), was eerder **Aetele**, de

klankomwisseling van **Ale-te**, de afleiding “mit *t*-Bildung”,

“**alteuropäisch**”.

“Bei der Mündung liegt **Attel**, **Pfarrdorf** (Gem. **Wasserburg**) **am Inn**, Kreis Rosenheim, Bayern, **807 Hatile** … **Atulla**, 885 **Atilla**, ca. 935 **Atila**, 1137 **Aetila**, ca. 1140 **Atile**” (zie *Deutsches Gewässernamenbuch* van Albrecht Greule).

Alle oude vermeldingen zijn de klankomwisselingen van **Hali-te**, **Ale-ta**, **Ali-ta** en **Ali-te**.

“**Attel (Attl)**, 9. Jh., bei **Wasserburg**, **Atila**, **Atele**, **Attala** bzw. **Hatile**” (z.Köbler), is genoemd naar de **rivier** de **Attel**, eertijds **Ali-ta**, **Ale-te**, **Alla-ta** en **Hali-te**.

De herkomst van “**Aettl**, **8**. Jh., **an dem Inn** oberhalb **Wasserburgs**, **Hatile** bzw. **Attula**” (z.Köbler), is **Ale-te**, **> Aettele**, waarna samengetrokken tot **Aettle**, **Aettl**.

Vergelijk **Aeni**, één van de vele oude vermeldingen van de **rivier** de **Inn** (z.Köbler), afgesleten vorm van **Ael̲ni**, samentrekking van **Ale-ni**, afleiding “mit *n*-Suffix”, **met zijrivier** **Ale-te**, afleiding “mit *t*-Bildung”, > **Aetele**, waarna in de bronnen opgetekend als (zie Greule): “**pei der Aetel**”, nu **Attel** geheten, eerder **Attele**, klankomwisseling van **Alle-te**.

“ATHEL(?), 8. Jh., Bedeutung unbestimmt” (aldus te zien in het *Ortslexikon* van Köbler), was eertijds **Ale-the**, in de loop der tijd, “op de *vlugste* en dan ook *vluchtigste* manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen”, geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende, de klankomwisseling **Athele**.

“**Athel**, 11. Jh., s. Ohlhof bei Goslar F1 – 250 **Athel**” (z.Köbler), was eertijds **Ale-the**.

Vergelijk **Hatile**, oud naam van de **rivier** de **Attel**, en van de **plaats Attel**, de klankomwisseling van **Hali-te**, met **Hatalle**, 815-816 kopie1170-1175, oude naam van **Hedel** aan de **Maas**-stroom bij **’s-Hertogenbosch**, klankomwisseling van **Hala-te**. **Hedilla**, ca. 800-850 kopie 1170-1175, ook een oude naam van **Hedel**, is de klankomwisseling van **Heli-da**. De grondvorm is **Hale-te**, “im Ablaut damit” **Hele-de**. Hedel zou eigenlijk **Hele-de**, **Heelde** of **Hale-te**, **Haalte** moeten heten, naar de herkomst.

Attilly **aan de Somme** is de klankomwisseling van **Alli-ti**. Er is nog zó veel meer!

Aan de **rivier** de **Kyll** ligt **Ittel**, 1212 **Itele** (zie Gysseling), klankomwisseling van **Ille-te**. Zie voor meer p. 34 t/m 39 van mijn onderzoek 'VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen'.

"**Etlen**, ? , wüst **bei Biesen**? s. ON Lippe, **Etteln** südlich Paderborns?" (z.Köbler), toont de klankomwisseling van **Elle-ten**, **> Ettelen**, waarna de Duitse samentrekkingen **Etlen** en **Etteln**. Zie ook **bei Biesen** volgende blz.

Ten zuiden van Paderborn ligt Etteln. Zie kaartje p. 971.

"**Etteln**, 12. Jh., b. **Atteln** b. Büren, **Atlon**, **Etli-nun**" (z.Köbler), toont de klankomwisselingen van **Alla-ton** (**> Attalon**, waarna **Atlon**), **Alle-ten** (**> Attelen**), grondvorm van **Elli-ti** (**> Ettili**, waarna **Etli-nun**) en **Elle-ten** (**> Ettelen**, waarna **Etteln**).
Zie mijn kaartje p. 971, Atteln en Etteln aan de Alten-au, zijstroom van de Lippe, via Alme.

"**Etlas-wind**, 12. Jh., bei Forchheim, **Adelines wineden**" (zie Köbler), toont de **klankomwisselingen** van **Ale-di-nes-** "und im Ablaut damit" **Ella-tas-** (**> Ettalas-**, waarna verkort tot **Etlas-**).
Zie voor Adelines-, Adeles-, Adelen-, < Ale-dines-, Ale-des, Ale-den-, mijn laatste onderzoeken.

Ale-de is hier de grondvorm van **Elle-de** (hier **Elle-te**, eerder **Ella-ta**).

Ale-de, **Alle-de** "und im Ablaut damit" **Elle-de**, **Ele-de**, **Ille-de**, werden eertijds tot **Aelde**, **Alde** en **Elde**, **Eelde**, **Ilde**, maar eertijds ook tot de klankomwisselingen **Adele**, **Addele** en **Eddele**, **Edele**, **Iddele**. Zie mijn laatste werkstukken, de meerdere voorbeelden daarvan.

"Mit *t*-Bildung" werd dat tot **Aelte**, **Alte** en **Elte**, **Eelte**, **Ilte**, maar ook tot **Atele**, **Attele** en **Ettele**, **Etele**, **Ittele**.

Vergelijk **Adelines wineden** met **"Adilines-wilare**, 10. Jh., unbekannt bei Gossau im Kanton Sankt Gallen" (zie Köbler), de **klankomwisseling** van **Ali-di-nes-wilare**.

Ale-den werd tot **Ael-den**, in Duitsland **Ahlden**, in Nederland **Aalden**.

Maar **Ale-den-, gevolgd door een tweede element**, werd tot **Adelen-**, **Adel-**, **wijd verbreid!**

"Adelen-tal, 12. Jh., wüst bei Oberneukirchen nahe Mühldorf" (zie Köbler), was in oorsprong **Ale-den-tal**, 'dal van een *stroom* **Ale**', "**alteuropäisch**".

“**Aden-dorf**, 9. Jh., b. Rheinbach, **Atheles-torpe**, **Adeles-dorpht**” (z. Köbler), was in oorsprong **Ale-thes-torpe**, **Ale-des-dorpht**. **Aden-dorf** was eertijds **Aelden-dorf**.

Uit het vele **Aden-**, **Ader-**, **Ades-** is de L weggevallen, in oorsprong **…….** **Aelden-**, **Aelder-**, **Aeldes-**. Zie mijn laatste onderzoeken!

“**Taden-thorp**, 12. Jh., wüst bei Wittstock in Brandenburg, Taden-thorp bzw. Thaden-thorp” (zie Köbler), moet gelezen worden als **…….** **tAden-thorp**, in oorsprong **tAelden-thorp**.

“**Ahlden**, 12. Jh., **an der Aller** bei Fallingbostel, **Alo-dun** (2), **Ale-then**, **Al-den**” (zie Köbler), werd hier niet tot **…….** **Athelen** en ……. **Adelen**, omdat hier géén tweede element volgde, zoals b.v. -dorf.

De **Weser**-*stroom* de **Aller** was in 1096 **Ala-ra** en in 786 **Ale-ra** (zie *Unsere ältesten Flussnamen* van **Krahe**, p. 37).

Zie voor meer, mijn vergelijkende onderzoeken ‘Een reactie, en nog veel meer’, blz. 60 t/m 63 en ‘VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen’, blz. 26 en 27.

Nogmaals, “**Tadis-torp**, 12. Jh., unbestimmt mit Bezug zu Anhalt, **Adis-tharpa** (3), Tadis-torp” (Köbler), was eertijds **Aeldis-tharpa**.

“**Tadis-torp**, 12. Jh., wüst b. Groppendorf, Neuhaldensleben, **Tades-thorp**, **Tadis**-torp (2)” (zie Köbler), was eertijds **tAeldes-thorp**.

“**Tadies-leke**, 10. Jh., der Adamsgraben als **Wasserzug** vom grünen Kolke **zur Aller** (786 **Ale-ra**, zie **Krahe**) bei **Celle**” (zie Köbler), was eertijds **tAeldis-leke**, ontstaan uit **Ale-dis**, een **Aller**-*stroom*. Köbler noemt ook nog (waarom?): “**Tadies-leke**, **?** , bei Neustadt-**Celle bei der Aller**.”

Uit het zeer vele **Etten-** is de L weggevallen, in oorsprong **Elten-**, GEWOON TE ZIEN in de atlas. Zie de kaartjes p. **22** en **23**. **El-ten** is ontstaan uit **Elle-ten**. **Elle-ten** werd eertijds ook tot **Ettelen**, wijd verbreid.

Nogmaals **“Nettelen-berg**, 13. Jh., **bei Biesen** (Lippe Detmold), **Atlon**, **Etlen Darpe**” (zie Köbler), toont de klankomwisselingen van **Alla-ton** (> **Attalon**, waarna **Atlon**) “und im Ablaut damit” **Elle-ten** (> **Ettelen**, waarna **Etlen**).

Nettelenberg zou eigenlijk **Elle-ten-berg** moeten heten, de herkomst.

Dettels-bach was eerder Detteles-bach.

“Dettels-au s. Neuendettelsau, 13. Jh., bei Ansbach in Mittelfranken in Bayern” (zie Köbler), toont de klankomwisseling van **…….**

dElle-tes-au (> **dEtteles-**, **Dettels-au**).

Ettele is zó duidelijk de klankomwisseling van **Elle-te**, eertijds ook geworden tot **El-te**, een wijd verbreide oude *algemene* riviernaam (zie **Krahe**, die echter niet wist: Ettele, < Elle-te).

“Dettel-bach, 9. Jh., b. Volkach in Unterfranken, **Tetila-pah**, **Thetila-bah**, **Tetile-bah**, **Tettel-bach**” (z.Köbler), toont de klankomwisselingen van **Eli-ta**, **Eli-te** en **Elle-te**.

De beek zou eigenlijk **tElle-te-** of **tEle-te-bach** moeten heten, naar de herkomst.

Delle-te- of **Dele-te-bach**

“**Thatala**-**bac**, 10 Jh., b. Bodman b. Überlingen **an dem Dettel-bach, Tetila-bah**” (z.Köbler), toont de klankomwisselingen van **Ala-ta-bac** “im Ablaut damit” **Eli-ta-bah**.

De **beek** en de **nederzetting** daaraan hebben dezelfde herkomst, de afleiding “mit ***t***-Bildung” van **de zéér wijd verbreide *algemene* Oud-Europese riviernaam Ala, Ella, Ela (Eli)**.

Mijn onderzoek toont aan dat alle **rivieren**, ***stromen***, vroeger werden bschouwd als **Ala, Alla** en **Ella, Ela, Yla, Ila,** met vele afleidingen. Die afleidingen zijn te vinden in ***Unsere ältesten Flussnamen*** van **Krahe**, dus niet alleen “mit ***t***-Bildung”, maar ook “mit ***r***-Bildung”, “mit ***st***-Bildung”, “mit ***n***-Suffix”, “mit ***m***-Suffix”, “mit ***s***-Suffix”, enz., enz.

Een ieder die mijn onderzoek heeft bestudeerd zal dat zeker beamen!

Ala-da werd eertijds óók tot de metathesis **Adala**.

Ala-ta werd eertijds ook tot de metathesis **Atala**.

Enz.!

Nogmaals

“**Talfer**, 11. Jh., **ein Nebenfluss** des bzw. **Eisack** bei Bozen, **Talaverna Ebersberg**” (z.Köbler), moet gelezen worden als

tAl-fer en **tAla-ver-na**.

Ebers-berg was eertijds **Eel-be-res-berg**, ontstaan uit **Ele-be**, ook **> Ebele**.

Ala-ver werd elders via **Ael-ver** tot **A-ver**, en bij **dAver** tot **Daver**, een **Linge-***stroom*, waaraan de nederzetting **Kerk-A-ve-saath** is ontstaan, in oorsprong **Ael-ve-saath**.
Zie eerder uitgebreid.

Tala-ver-na is de herkomst van **Ta-ver-na**, oude naam van het eerder besproken **Tafern**.
De evolutie:

tAla-ver-na > tAel-ver-na > tA-ver-na

“**Tafern**, 12. Jh., b. Illwangen b. Pfullendorf, **Taberna**, **Taverna**” (zie Köbler), was eertijds **tAelber-na**, **tAelver-na**. Tafern zou eigenlijk **tAelfern** moeten heten, naar de herkomst.

Talfer is een **zijrivier** van de "**Eisack**, italienisch **Isar-co**, ladinisch **Isarch**" (zie internet), de afgesleten vormen van **Yls-ack**, **Ilsar-co** en **Ilsarch**.

Vergelijk **Talfer** met **Dalves-hem**, 1228, oude naam van **Dalfsen** aan Overijsselse **Vecht**, te lezen als **tAlfer**, **dAlves-hem** en **dAlf-sen**.

Vergelijk **Talfer** met "**Dalv-ingen**, 12. Jh., unbestimmt im Südwesten mit Bezug zu Hirsau" (zie Köbler), te lezen als **tAlfer** en **dAlv-ingen**.

"**Taft** s. Grossentaft, 9. Jh., b. Hünfeld in Hessen oder Wenigen-**taft** östlich davon, **Taftaha**" (z. Köbler), moet gelezen worden als **tAfta**, eertijds **tAlfta**, de grondvorm van o.a. **Ilfta**, > **Ifta**, een Werra-*stroom*, herkomst van **Ilftar-**, > **Iftar-**, **Niftar-laca**.

"**Tana**, 11. Jh., unbest. mit Bezug zu Bayern, **Tanna**" (zie Köbler), moet ook weer gelezen worden als **tAna** en **tAnna**, in oorsprong **tAelna** en **tAlna**.

Vergelijk **Ana**, **zijrivier** van de **Fulda**, zó duidelijk de afgesleten overgeleverde vorm van **Aelna**, < **Ala-na**. Zie mijn onderzoeken!

“**Ahna** (**F.**), bzw. **Ahne**, 12. Jh., **ein Zufluss der Fulda**, **Ana**” (z.Köbler), was eertijds **Aelna**.

De **Oud-Europese riviernamen** **Ala-na** en **Alla-na** zijn wijd verbreid, waarna **Ale-ne** en **Alle-ne**, > **Alen** en **Allen**, afleiding “mit ***n***-Suffix”. De namen evolueerden ook tot **Alan** en **Allan**, waarna weer **Alen** en **Allen**.

Maar er was eveneens de evolutie **Ael-na** en ….. **Al-na**.

Alna **is een wijd verbreide Oud-Europese riviernaam** (zie **H. Krahe**, *Unsere ältesten Flussnamen (1964)* en **W.F.H. Nicolaisen**, *Die alteuropäischen Gewässernamen der britischen Hauptinsel. Beiträge zur Namenforschung 8 (1957) 209-268*), **……,** maar in al mijn onderzoeken **nog véél méér wijd verbreid!** Uit het vele **Anna**, **Anne** **is de L weggevallen.** Zie mijn onderzoek!

“**Tanna**, 11. Jh., unbestimmt mit Bezug zu Bayern, Tanna” (zie Köbler), was in oorsprong **tAlna**.

Alna, **Alne** is **zuiver** overgeleverd, **……..**

maar óók > **het vele Anne**, **vooral als nog een tweede element volgde**, in de meeste gevallen een rivier aanduidend. Moet ik dat hier allemaal weer gaan aantonen? Nee! Ik heb dat al uitvoerig gedaan in al mijn onderzoeken. Zie aldaar de vele voorbeelden.

Aelna **is ALTIJD geworden tot** Ana, Ane, **wijd verbreid!**

“Tandern, **9**. Jh., südlich Schrobenhausens bei **Aichach**, Tannara, Tannaron, **Tannern**” (zie Köbler), was in oorsprong **……..**

tAlna-ra, tAlna-ron, tAlnern.

Het véle Ande, Andere, Anderen en

Andern was eertijds **Alnede**, **Alnedere**, **Alnederen**, Alnedern.

Als men het maar onderzoeken wil. Zie al mijn onderzoeken.

Krahe schrijft in *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 36:

"Mit ***n***-Elementen sind gebildet **Alna**, **Olna**." "Im Ablaut dazu steht **Elna**." Hij noemt hierna meerdere rivieren met deze namen.

Krahe is 'vergeten' **Aelna**, **Oolna** en **Eelna**, **Ylna**, **Ilna** te noemen.
Hij heeft ze echter niet vergeten, want ze zijn niet in zuivere vorm te vinden in de middeleeuwse bronnen.
Zij zijn **VERMINKT** overgeleverd, in de loop der eeuwen geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende **Ana**, **Ona** en **Ena**, **Yna**, **Ina**, aldus in de bronnen opgetekend. **Men kan dat allemaal aangetoond vinden in al mijn werkstukken**.

Tanna-ra, **9**e eeuw, oude naam van **Tandern** (zie hiervoor), was eertijds **tAlna-ra**, grondvorm van **tElna-ra**, en grondvorm van **tEelna-ra**, geworden tot **tEnna-ra**, **tEnra**, en **tEne-ra**, beter bekend als **.....**

Tenera en **Tenra**, de oude namen van de **Schelde**-*stroom* de **Dender**.

Zie Köbler: "**Dender**, **10**. Jh., ein **Nebenfluss** der **Schelde**, **Thenera**, **Tenera**, **Thenra**, **Tenra**."

(In mijn werkstuk '**De herkomst van de naam Aalst**" heb ik aan het eind geschreven dat ik in een volgend werkstuk de herkomst van de naam de **Dender** zal geven, als antwoord op de 'reactie' van naamkundige **Luc Van Durme**. Het is er niet meer van gekomen.)

Indien zuiver overgeleverd:

De **Schelde**-stroom de **Dender** zou eigenlijk **tEelne-ra** of **tElne-ra**, en naar de huidige naam, Frans **dElne-dre** of Vlaams **dElne-der** moeten heten, of anders opgeschreven: **Teelne-ra** en **Telne-ra**, en nu **Delne-dre**, **Delne-der**.

Aan de **Dender**-**stroom** de **Molenbeek** ligt **Elene** (bij **Eelne** > **Ene**), in 1184 en 1225 **Elne** (zie Gysseling). **Elene** is een deelgemeente van **Zottegem** (geboorteplaats van **Luc Van Durme**). Het is een landbouwdorp in de Denderstreek. De Molenbeek (25 km) mondt uit in de Dender bij Hofstade.

Nogmaals de evoluties:

Eelne-ra > **Ene-ra**, **Tenera**

Elne-ra > **Enne-ra** > **Enra**, **Tenra**

Dender of **Dendre** zou eigenlijk **Delne-der** of **Delne-dre** moeten heten, naar de herkomst **Elne-ra**, > **Enne-ra**, **En-ra**, waarna **Tenra**.

“**Dilla**, **ancien nom de l’affluant de la Dendre** qui arrose Tourpes: **At**” (zie Gysseling), eerder besproken, moet gelezen worden als **dIlla**.

Ille, wijd verbreid, is in de bronnen ook **Ele**, wijd verbreid.

Ancre is ook een **zijrivier** van de **Dender**, eerder **Anne-cre**, in oorsprong **Alne-cre**.

Vergelijk de **Dives**-stroom de **Ancre**, waaraan de nederzetting **Anne-bault**, begin 12e eeuw **Olne-bac** en in 1195 **Oune-baus** (zie internet).

Anne-bault was eertijds **Alne-bault**, **Olne-bac** en **Oulne-baus**, allen op hetzelfde neerkomend. Zie **Krahe**, eerder geciteerd: “**Alna**, **Olna**, im Ablaut damit **Elna**.” De beek was eertijds **Alne-bac**, nu **An-cre** genoemd, eerder **Anne-cre**, eertijds **Alne-cre**. De Ancre is ook een zijstroom van de Somme.

Alne en **Elne** zijn zuiver overgeleverd, … maar gevolgd door een tweede element, bijna altijd geworden tot **Anne-** en **Enne-**.
Zie de vele voorbeelden in mijn onderzoeken.

Aelne en **Eelne**, **Ylne**, **Ilne**, zijn altijd geworden tot **Ane** (**Aene**, **Ahne**) en **Ene** (**Ehne**), **Yne** (**Eine**), **Inne** (**Ine**, **Ihne**).
Hier zijn vele voorbeelden van te geven. Zie al mijn onderzoeken.

Eén van de vele te geven voorbeelden: **Enne-there**, de oudste vermelding van **Enter**, is de afgesleten vorm van **Elne-there**, genoemd naar de *stroom*, waaraan het is ontstaan, hier de **Regge** in **Salland**, **zijrivier** van de **Overijsselse Vecht**.

Enter, eerder **Enneter**, zou eigenlijk **Elneter** moeten heten.

De **Dender** heeft dezelfde herkomst.

dEnder, eerder **dEnneder** is < **dElneder**, gelijk aan **Elneter**.
Hier zouden nog vele vergelijkingen kunnen volgen! Zie al mijn onderzoeken.

De plaats **Ane** aan de **Overijsselse Vecht**, alwaar ook **Ane-velde**, ook aangeduid met **Anne-velde** en **Enne-velde** (zie internet), was in oorsprong **Aelne**, met **Aelne-velde**, **Alne-velde**, "und im Ablaut damit" **Elne-velde**.
Vele vergelijkingen tonen het aan! Zie al mijn vergelijkende onderzoeken.

En-schede, voorheen **Ane-schedhe** en **Anne-schethe**, was in oorsprong **Aelne-schedhe** en **Alne-schethe**, "und im Ablaut damit"
Elne-schede, 'waterscheiding van beken' waaraan **Enschede** is ontstaan, in mijn onderzoeken uitgebreid behandeld.

Nogmaals:

“**Tandern**, 9. Jh., bei Aichach, **Tanna-ra**” (zie Köbler),

was in oorsprong **tAlna-ra**.

“Hilgertshausen-**Tandern** ist eine Gemeinde im oberbayerischen Landkreis Dachau.” De plaats ligt aan de Tanderer **Ilm**, “ein Quellbach der **Ilm**, ein Zufluss des **Abens** in Bayern”. Zie eerder: **Abens**, **Abe-nes**, **< Aelbe-nes**

Alna-ra is de herkomst van de **rivier** de **Anner**, zijrivier van de **Lahn**.
De evolutie:

Alna-ra > Anna-ra, waarna **Anne-re**, **Anner**

De **Anner** was in 959 **Ana-ra** (zie **Krahe**, *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 105).
De evolutie:

Aelna-ra > Ana-ra

De rivier had nu dus net zo goed ook **Aner** kunnen heten, in plaats van **Anner**.

De **Anner** zou nu eigenlijk **Alner** of **Aelner** moeten heten, naar de herkomst.

Vergelijk de rivier de **Anner** met **Alner-dall**, 1060, de oude naam van **Aller-dale**, gelegen aan de **rivier** de **Ellen**, zijrivier van de **Solway Firth** in Groot-Britannië, ca. 1200 **Alne** (zie **prof. W.F.H. Nicolaisen**, *Die alteuropäischen Gewässernamen der britischen Hauptinsel. Beiträge zur Namenforschung*).

Ellen is **< Elle-ne**, met grondvorm **Alle-ne**, bij samentrekking **> Elne** en **Alne**.

De **Allna** is net als de **Anner** óók een zijrivier van de **Lahn**, ontstaan uit **Alla-na**.
De evoluties:
Ala-na > Ael-na > Ana
Alla-na > Al-na, gevolgd door een tweede element **> Anna-**

“**Anras**, 8. Jh., im Pustertal bei Lienz in Osttirol, **Anarasi**” (zie Köbler), was in oorsprong **Aelna-ra-si**.

Alna-ra-si is **> Anna-ra-si**, waarna **An-ra-si**, **Anras**.
Anras zou nu eigenlijk **Alneres** moeten heten, of **Aelneres**, **naar de herkomst**.

“**Tennen-bach**, 12. Jh., bei Emmendingen, **Tanne-bach**, **Thenni-bach**” (zie Köbler), was in oorsprong **…….. tElni-bach**, met grondvorm **…….. tAlne-bach**.
Tennen-bach zou eigenlijk **Telnen-bach** moeten heten, **naar de herkomst**.

Nogmaals:
“**Tanna**, 11. Jh., unbestimmt mit Bezug zu Bayern, Tanna” (zie Köbler), was eertijds **tAlna**.

“Tennen-bronn, 12. Jh., bei Triberg in Baden, **Tenne-brunne”** (zie Köbler), was in oorsprong **tElne-brunne**. **Tennen-bronn** zou eigenlijk **Telnen-bronn** moeten heten, **naar de herkomst**.

“Enns, 2./3. Jh. bzw. 8. Jh., **ein Fluss** und Stadt bei Linz in Österreich, **Ani-sa”** (zie Köbler), was eertijds **Aelni-sa**, “im Ablaut damit” **Elni-sa**, **> Enni-sa**, **Ennis**, **Enns**.

“Enns, 10. Jh., Stadt und **Fluss**, **Ana-si-burch**, **Ane-sa-purch**” (z.Köbler), was eertijds **Elnes**, met grondvorm **Aelna-si-**, **Aelne-sa-burch**.

“Ense, 9. Jh., bei Korbach in (dem früheren Fürstentum) Waldeck in Hessen, **Ana-si”** (zie Köbler), was in oorsprong **…….** **Aelna-si**, “und im Ablaut damit” **Elna-si**, **> Enna-si**, waarna **Enne-se**, **Ense**.

ENZ.! Zie al mijn onderzoeken, vooral ‘VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen’.

“**Ens-dorf**, 12. Jh., **an der Vils** bei Amberg, **Anes-torp** (2), **Ens-torf**” (z.Köbler), was eertijds **Aelnes-torp**, “im Ablaut damit” **Elnes-torf**, **> Ennes-**, **Ens-torf**.

“**Enne-ry**, 9. Jh., bei Metz, **Ane-rei**” (z.Köbler), was eertijds **Elne-rei**, met grondvorm **Aelne-rei**.

Elna-ra werd tot **Enna-ra**, waarna **.....** **Enra**, herkomst van **Tenra**, oude naam van de **Vlaamse rivier de Dender**, die eigenlijk **dElne-der** zou moeten heten, **naar de herkomst**.

“**Thenre-munde** s. **Dendermonde**, 11. Jh., in Ostflandern” (zie Köbler), toont de wijd verbreide **riviernaam Elne**, hier “mit *r*-Bildung” **Elne-re**, in de loop der tijd geworden tot **Enne-re**, waarna **Enre**, **tEnre**, **Thenre**, in de bronnen ook **Tenre**.

Of de evolutie was **tElne-re > tEnne-re**, **tEnre**, **Thenre**.

“**Dijle**, 9. Jh., **Quellfluss** des in die **Schelde** in Brabant fliessenden **Rupel**, **Dila**, **Dyla**, **Thila**, **Thile**, mundartich **Dele**” (zie Köbler), toont de zeer wijd verbreide Oud-Europese **riviernaam** **Ila**, **Yla**, in de bronnen vaak ook **Ela**, **Ele**, herkomst van **Dele**.

De namen moeten gelezen worden als **d**Yla, **t**Ila en **d**Ele.

Tiel **aan de** **Waal**, met dezelfde oude namen, **heeft dezelfde** **herkomst**.

Zie ook mijn vorige onderzoeken.

Naar de **Waal**-stroom zijn ook **Neer-IJnen** en **Op-IJnen** genoemd, eerder ook **Neder-Innen** en **Op-Innen**, met oude namen **Yne** en **Ine**, in oorsprong **Ylne** en **Ilne**, samentrekkingen van **Yle-ne** en **Ille-ne**.

Zo ook van **IJzendoorn**, ook **Isendoorn**, ook aan de **Waal**-stroom, met oude vermelding **Isaan-dra**, **Isan-dra**, de afgesleten vorm van **Ilsan-dra**, afleiding van **Ilsa-na**.

Il-sa, afleiding “mit *s*-Suffix”, is ontstaan uit **Ila-sa** (op meerdere plaatsen geworden tot de klankomwisseling **Isala**, o.a. nu de **IJssel**). (Er is nog meer! Zie mijn onderzoeken.)

Dilla, **zijrivier** van de **Dender** bij **At** (ook **Aat**), **heeft dezelfde herkomst**. (Zie ook eerder.)

“**Dele-brunno**, 9. Jh., ? , unbestimmt bei Salmünster südwestlich **Fuldas**, moet gelezen worden als **Ele-brunno**, **dEle-brunno**.

“**Dalke** (F.), **Nebenfluss der Ems** bei Bielefelt und Wiedenbruck, **Deleha-na**, **Delli-na**, **Delh-na**, **Delcha-na**” (z.Köbler), was eerder **dAlke**, **dEle-na**, **dElli-na**, **dEl-na** en **dElcha-na**.

Terug naar de **Dijle**, eerder **dIla** en **dYla**, met **zijrivier** de **IJse**, in oorsprong **Ylse**, ontstaan uit eertijds ingewikkelder vorm, zoals **Ylse-re**, ook **Ilse-re**, ... **overal** geworden tot **Yse-re**, **IJzer** en **Ise-re**, **Iser**. Aan een zijstroom van de **IJse** ligt **Eizer**, **Laag Eizer** (deel van Over-Yse) en **Hoog Eizer** (deel van Tervuren), in 1124 **Iserna**. (Zie de getetailleerde kaart. Zie Wikipedia Eizer.)

Vergelijk

“**Elsarn**, 12. Jh., bei Langenlois in Niederösterreich, **…….. Aalsarn**” (z.Köbler). Dan was er óók **Ilsarn**, echter overal geworden tot **Isarn**.

Dit alles moet gelezen worden als:

Aalsarn "im Ablaut dazu stehend" **Elsarn**, **Ilsarn**.

Uit **Iserna**, oude naam van de plaats **Eizer**, aan een **Yse**-*stroom*, **is de L weggevallen**, **een L-emphaticum**.

"**Iser-loy**, 10. Jh., b. Wildeshausen, **Isarn-lage**" (z.Köbler), was in oorsprong ..... **Ilsarn-lage**.

Iser-loy zou eigenlijk **Ilser-loy** moeten heten, **naar de herkomst**. Zie voor meer, o.a mijn werkstuk 'VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen', blz. 468 t/m 470.

Eerst was er **Yla-sa** en **Ila-sa**, waarna **Ylsa** en **Ilsa**, met aflei-ding **Ylsa-ra** en **Ilsa-ra**, in de loop der eeuwen geworden tot ..... **Ysa-ra** en **Isa-ra**, waarna **IJzer** en **Isar** (**Iser**). Zie de vele vergelijkingen in mijn vorige onderzoeken, **waaruit dat blijkt**.

Yla-sa en **Ila-sa** werden **eertijds óók** tot de **klankomwisselingen** **Ysala** en **Isala**, **Ysla** en **Isla**, oude namen van de **IJssel**, maar óók van de **Ille** in **Bretagne**, daar voorheen **óók** **Yle**. Zie mijn artikel **Herkomst van de naam Nifter-laca**.

Toch nog maar even herhaald:

De **rivier de Ille** in het département **Ille-et-Vilaine** in **Bretagne** was in 1085 **Isla** (eerder **Isala**, < **Ila-sa**, **Ille-se**), in 1285 **Yslam** (eerder **Ysla**, **Ysala**, < **Yla-sa**, **Yle-se**), en in 1302 **Yle(!)**.
(zie Wikipedia rivier de Ille).
In mijn onderzoeken, vooral de laatste, zijn nog meer vergelijkingen, **waaruit BLIJKT** dat **Ila-sa** de **klankomwisseling** van **Ila-sa** is.

Ik weet al vele jaren dat de **IJssel** in oorsprong **Hila-sa**, **Ila-sa** was, > **Hisala**, **Hisla**, **Isala**, **Isla**, de oude namen van de **IJssel**.
Wáárom hoor ik NIETS van naamkundigen?!

Ik weet al meer dan **20** jaar de herkomst van de **IJssel**: **Ila-sa**.
En wat zie ik enkele jaren geleden?
"Ellen-sen, 11. Jh., **an der Ilme** bei Dassel bei **Einbeck**, **Illi-sun**, **Illi-sa**, **der Flussname Ila-sa**"
(zie Köbler).
Elle-se, **Ele-se** en **Ille-se** werden eertijds ook tot de klankomwisselingen **Essele**, **Esele**, **Issele**.
Zie mijn onderzoeken! **Ein**, in **Ein-beck**, ook een oude naam van de **Donau**-stroom de **Inn**, was eerder **Eine**, in oorsprong **Eilne**, < **Eile-ne**, eerder **Yla-na**.
De **Ilme** is ontstaan uit **Ille-me**, eerder **Ila-ma**, afleiding "mit *m*-Suffix".

Zie voor meer: mijn werkstuk '**VERMINKT** overgeleverd in de middeleeuwse bronnen'. blz. 52 t/m 58, zoals:

Izel-les-Equerchin, aan een zijstroom van de **Schelde**, via **Scarpe**, tussen Arras en Douai, was vóór 1226 **Ysel**, **Isel** en **Yser**, **Iser** (z.Gysseling), eertijds **Yle-se**, **Ille-se** en **Ylse-re**, **Ilse-re**.

Izel-les-Hameaux, ook weer aan een zijstroom van de **Schelde**, via **Scarpe**, ten westen van Arras, was vóór 1226 **Ysel**, **Iser** en **Yzer** (zie Gysseling), in oorsprong **Yle-se**, **Ilse-re** en **Ylse-re**.

Izel, deelgemeente van Chiny, aan de **Maas**-stroom de **Semois**, in het arrondissement Virton, in het zuiden van de provincie Luxemburg, 1173 **Ysers** (zie Gysseling), was in oorsprong **Ille-se** en **Ylse-res**.

De **IJzer** in **West-Vlaanderen**, vóór 1226 **Ysa-ra**, **Isa-ra**, **Esa-ra**, enz. (zie Gysseling), was eertijds **Ylsa-ra**, **Ilsa-ra** en **Eelsa-ra**. **Eelsa** is **<** **Ela-sa**, **Ele-se**, ook > **Esele**.

Isières aan een **Dender**-stroom in de Belgische provincie Henegouwen, deelgemeente van de Waalse stad **Aat**, Frans **Ath**, vóór 1226 **Iser**, **Yser**, **Hysel** (z.Gysseling), was eertijds **Ilse-re**, **Ylse-re** en **Hyla-sa** (> **Hysala**, **Hysele**, **Hysel**).

Isières zou eigenlijk **Ilsières**, **Ilseres** moeten heten, naar de herkomst.

Irles aan de **Somme**-stroom de **Ancre** boven Péronne was 1159 **Isles**, en 1225 **Illes** (z.Gysseling). De **An-cre** was eerder **Anne-cre**, eertijds **Alne-cre**.

Ook hier is er **Ille** en **Isle**, eerder **Issele**, de klankomwisseling van **Ille-se**, de afleiding "mit *s*-Suffix".

De huidige naam **Irles** is de klankomwisseling van **Ilres**, ontstaan uit **Ille-res**.

Het vele **Irle**, **Irl**, **Irrel**, vooral aan **Donau**-stromen, is de klankomwisseling van **Ilre**, < **Ille-re**, afleiding "mit *r*-Bildung", zie **Krahe**, *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 37, de grote **Donau**-stroom de **Iller**, 983 **Hila-ra**, 1049 **Ila-ra**.

Naamkundigen vragen zich niet af: Hé er is hier Ila-ra!

Waar is **Ila-sa** dan gebleven, de afleiding “mit *s*-Suffix” in plaats van “mit *r*-Bildung”? Die woordvorm is in de loop der tijd geworden tot **Il-sa** (de meerdere **rivieren Ilse**) èn tot de klankomwisseling **Isala**, **Isla**, wijd verbreid, ONBEKEND in naamkundige kringen. (Alles in mijn onderzoeken is ONBEKEND in naamkundige kringen.)

Waar is **Ila-ma** gebleven, afleiding “mit *m*-Suffix”? Die is geworden tot **Il-ma**, maar eertijds ook tot de klankomwisseling **Imala**, **Immele**, **Immel**, wijd verbreid, b.v. de herkomst van de **rivier** de **Diemel**, voorheen **Dimala**!

Er is ook **Ila-na**, de afleiding “mit *n*-Suffix”. Maar waar is **Il-na** gebleven? Die is geworden tot **Ina** (oude naam, zie Köbler, van de grote **Donau**-stroom de **Inn**), ook weer wijd verbreid. Of waar is **Ilsa-na** gebleven? Die is geworden tot **Isa-na**, waar-na **Isan**, **Isen**, wijd verbreid!

Alle namen met **Iser-** en **Isen-** (en dat zijn er heel veel!), zouden eigenlijk moeten worden aangeduid met **.....**

Ilser- en **Ilsen-**, naar de herkomst:

Ilsa-ra- > Isa-ra-, **Isar-**, **Iser-**, en

Ilsa-na- > Isa-na-, **Isan-**, **Isen-**.

“Isar, ein **Nebenfluss** der **Donau**, **Isa-ra**, **Isa-ros**, **Isa-ras**, **Ysa-ra**, **Isu-ra**” (zie Köbler), waaraan **München**, was eertijds ..... **Ilsa-ra**, **Ilsa-ros**, **Ilsa-ras**, **Ylsa-ra**, **Ilse-ra**.

De **Isar** zou nu eigenlijk **Ilser** of **Ylser** moeten heten, **naar de herkomst**. **Ilsa** en **Ylsa** zijn ontstaan uit **Ila-sa** en **Yla-sa**, eertijds ook geworden **Isala** en **Ysala** (klankom.)

Nogmaals:

“Elsarn, 12. Jh., bei Langenlois in Niederösterreich, **Aalsarn”** (zie Köbler), toont aan dat er eertijds ook **Ilsarn** was, de **riviernaam Aalsarn** “und im Ablaut damit” **Elsarn**, **Ilsarn**. De **riviernaam Elle** is in de bronnen ook **Ele**, **Yle**, **Ille**, met grondvorm **Ale**, **Alle**, te zien bij alle afleidingen.

Zie de eerder genoemde plaatsen **Isarn**, afgesleten vorm van **Ilsarn**.

Nog niet genoemd:

“Isarn-dori, ? , unbestimmt in Burgund” (zie Köbler), was in oorsprong **Ilsarn-dori**.

De Belgische rivier de Dijle, voorheen **Dyla**, **Dila**, met zijstroom **Yse**, waaraan de nederzetting **Eizer**, in het jaar 1124 **Iserna**, was in oorsprong, en moet gelezen worden als:

dYla, **dIla**, met zijstroom **Ylse**, waaraan de nederzetting **Eilzer (Ylser, < Ylse-re)**, eerder **Ilser-na**.

De Yle werd in de loop der tijd tot dYle, Dyle, Dijle.

Er is **Ila-ra**, oude naam van de grote **Donau**-stroom de **Iller**, de afleiding “mit *r*-Bildung” (zie **Krahe**).

Maar waar is **Ila-ta** gebleven, de afleiding “mit *t*-Bildung”?

Die is geworden tot **Il-ta (Ilte)**, in de bronnen ook **El-ta (Elte)**, ook geworden tot **Itta** en **Etta**, dus zonder een tweede element (!), **……..**

maar eertijds ook weer tot de klankomwisseling **Itala**, **Ittele**, GEWOON TE ZIEN in de gedetailleerde atlas! Zie mijn onderzoeken.

En waar is **Ilta-ra** gebleven? Die is geworden tot **Ita-ra**,

waarna **Itar**, **Itter**, **wijd verbreid**.

Zie voor heel veel meer, mijn eerdere onderzoeken.

Naamkundigen verklaren alle namen, alsof ze zuiver zijn overgeleverd, de PRAKTIJK van de wetenschap der naamkunde. En iemand (ik dus) die ontdekt heeft volgens een intensieve vergelijkende methode gedurende vele jaren, dat uit zeer vele namen de L is weggevallen, en vele namen een klankomwisseling hebben ondergaan, …….. wordt beledigd of dood gezwegen!

Dr. M. Gysseling schrijft in 1960 in de inleiding van zijn ***Toponymisch Woordenboek***: “Tussen het ontstaan van een naam en zijn eerste bewaarde attestatie, liggen eeuwen, soms veel eeuwen van **onbekende evolutie**.”

Ik heb evoluties ondekt, ONBEKEND in naamkundige kringen! Waarom zijn naamkundigen niet geïnteresserd? Ik heb geen ènkele plaats- of riviernaam verkláárd, het werk van naamkundigen. Ik heb alleen maar ontdekt dat vele namen VERMINKT zijn overgeleverd in de vroeg-middeleeuwse bronnen. Ik heb de herkomst van vele namen gevonden, ***Unsere ältesten Flussnamen*****.**

De **rivier** de **Enne** in Pas-de-Calais was in 876 **Elna** (nu **Liane** geheten), zijrivier van de **Aa**. Zie Gysseling en **Krahe** (de volgende blz.).
Een evolutie:

Elna-ra > **Enna-ra**, **Enra**,

herkomst van **Tenra**, oude naam van de **Dender**.

De **Enna**, een waterloop bij Saint-Pierre-Brouck, was in 1106 **flumen Helene**, in 1178 **Enna** (zie Gysseling), < **Elna**.

Elene is in de bronnen ook **Helene**, bij **Eelne**, **Heelne** > **Ene**, **Hene**.

Vergelijk
Elene, 1184 **Elne**, aan de **Molenbeek**, zijstroom van de **Dender**, die voorheen

Tene-ra en **Tenra** was,

in oorsprong **tEelne-ra** en **tElne-ra**.

Elna is in de bronnen ook **Helna** (zie **Krahe**, *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 36 en 37: "Mit *n*-Elementen sind gebildet (rivieren) **Alna**. Im Ablaut dazu steht **Elna**, so als Nfl. der Aa im Dép. Pas-de-Calais, als alter Name (867) der jetzigen **Liane** (zie in vorige blz. genoemd) in der Picardie, desgleichen ein Nfl. der Gande in Massy im Dép. Saône-et-Loire (915 **Elna**, jetzt ruisseau de Coppier), ein Nfl. der Maas im Dép. Meuse (940 **Helna**, jetzt ruisseau d'Esnes)." Er is heel veel **Elna**. (Zie ook hiervoor.)

Nogmaals "**Thenre-munde** s. **Dendermonde**, 11. Jh., **in Ostflandern**" (zie Köbler), is genoemd naar de wijd verbreide oude riviernaam **Elne**, hier "mit *r*-Bildung", **Elne-re**, in de loop der tijd **>Enne-re**, **Enre**, ... waarna **tEnre**, **Thenre**.

"**Endert**, 11. Jh., ein **Nebenfluss der Mosel**, ... **Andri-da**"(z.Köbler), wijst op een afleiding van **Andri**, eerder **Anne-dri**, in oorsprong **Alne-dri**, grondvorm van **Elne-dri**, **>Enne-dri**, **Endri**, in Vlaanderen **dEndre**, **dEnder**, **Dender**.

Endri, **Endere**, **Ender** werd tot **Endert**, de huidige naam van deze **zijrivier** van de **Moezel**.

Vergelijk **En-der** met **En-ter**, aan de **Vecht**-stroom de **Regge** in **Overijssel**, ca. 1180-1190 **de Enne-there**, 1188 **En-theren**, 1385 **En-there**, 1387 **En-teren**, **En-ther** (zie Gerald van Berkel en Kees Samplonius, *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie*), in oorsprong **Elne-there**, genoemd naar de **Regge-*stroom***.

Eelen, 1381-1383 **Elen**, eerder **Elene**, is ook naar de **Regge-*stroom*** genoemd!

Vergelijk **Elene** aan de **Dender-*stroom*** de **Molenbeek**, 1184 **Elne** (zie Gysseling).

Vergelijk ook **Elnes** aan de **Aa** in Pas-de-Calais, 12e eeuw **Enla**, **Enele**, **Henli-aco**, **Elne** en **Helne** (zie Gysseling). **De eerste drie namen** zijn de klankomwisselingen van **Elna**, **Elene** en **Helni-aco**. Er is nog zó veel meer!

De samentrekking van de **riviernaam** **Elene** is **Eelne**, altijd > **Ene**.

De samentrekking van de **riviernaam** **Ellene** is **Elne**, soms > **Enne**,

en bij **Elne-**, **gevolgd door een tweede element**, **altijd** > **Enne-**.

Tenera, de **Dender**, was eertijds **tEelne-ra**.

Tenra, de **Dender**, was eertijds **tElne-ra** (geworden tot **tEnne-ra**, **tEnra**).

Elne-ter (**Enter**), **Elene** (**Eelen**) en **Hellen-der** (**Hellendoorn**), zijn allen genoemd naar de **Regge-*stroom***, waaraan zij zijn ontstaan.

Hellen-der, oudste naam van **Hellendoorn**, komt in wezen op hetzelfde neer als **Hellene-der**, **Helne-der**, **Helne-ter**, ... **Elne-ter**. **Elne** is in de bronnen ook **Helne** (z.**Krahe**, zie hiervoor).

Hellendoorn was van 1275-1280 **Hellen-der**, waarna **Hellen-dorn**, **Helen-dorn**, **Helen-doren**, **Hellen-doern** (zie Van B. en S.) **Helen- is ook Elen-!**

De evolutie:

Hellen-der, **Hellen-deren**, **Hellen-dern**, **Hellen-dorn**, **Hellen-doorn**

Dezelfde evolutie onderging **Isendoorn** (ook aangeduid met **Yzendoorn**) aan de **Waal**-stroom, in oorsprong **Ilsan-dra**, > **Isan-dra**, **Isen-dere**, **Isen-deren**, **Isen-doren**, **Isen-doorn**.

De oudste naam van **Yzendoorn**, zoals **Isendoorn** nu wordt aangeduid, is **Isaan-dra**, ca. 855 kopie 1170-1175 (d.i. **Isan-dra**), waarna **Isen-dra**, 12e eeuw (zie Van B. en S.).

Waarom is die oude naam **Isaan-dra**, en niet **Isan-**, zoals overal elders in de bronnen bij **rivieren** en plaatsen **Isen-**?

Omdat de **Waal-*stroom*** hier **Ilsá-na** is, met nederzetting, de afleiding daarvan, **Ilsáán-dra**, in de loop der tijd **> Isaan-dra**.

Op- en **Neer-IJnen**, voorheen ook **Op-** en **Neder-Innen**, ook aan de **Waal** gelegen, zijn genoemd naar **Yla-na** en **Ila-na**, hier samengetrokken tot **Ylna** en **Ilna**, in de loop der tijd **> Yna** en **Ina**, ... waarna **Yne** (**Hyne**) en **Ine**, de oude namen van deze nederzettingen.

Hien, ook aan de **Waal**, was in oorsprong **Hila-na**, bij **Hilna** (**Hielna**), **> Hina**, **Hien**. Oude namen van de grote **Donau**-stroom de **Inn** zijn o.a. **Ina** en **Hin** (**Hina**) (zie Köbler), **< Ilna** en **Hilna** (**Hielna**).

Tiel, met oude namen **Dioli**, **Thiela**, **Tyela** uit 9e en 10e eeuw, is ook naar de **Waal-*stroom*** genoemd, hier te lezen als **dIoli (Ili)**, **thIela (Ila)** en **tYela (Yla)**, hier dus zonder afleiding.

Naamkundigen in Nederland weten niet dat **Elene** (Eelen) een wijd verbreide **riviernaam** is. Zij schrijven bij **Eelen**: “moeilijk te verklaren”.

Ale-ne, **Alle-ne** “und im Ablaut damit” **Elle-ne**, **Ele-ne**, **Yle-ne**, **Ille-ne** is een **wijd verbreide riviernaam**, **Oud-Europees**, de afleiding “mit *n*-Suffix”. Zie hetzelfde grote oude taalgebied.

Ook de samentrekkingen **Aelne**, **Alne** en **Elne**, **Eelne**, **Ylne**, **Ilne** zijn **wijd verbreid**, al weten naamkundigen niet van het bestaan van Aelne en Eelne, Ylne, Ilne. Die namen zijn immers altijd geworden tot Ane en Ene, Yne, Inne.

Alne en **Elne** zijn **veelal zuiver** overgeleverd. Maar er zijn uitzonderingen:
De **rivier** de **Enne** (nu Liane geheten), **zijrivier** van de **Aa**, was in 876 **Elna** (zie Gysseling). In dezelfde regio ligt **Enna-pe** (z.Dittmaier), **< Elna-pe**.
Enna, waterloop bij Saint-Pierre-Brouck, was in 1106 **flumen Helene**, en in 1178 **Enna** (zie Gysseling), in oorsprong **Elna**.

Alne- en **Elne-** werden, **gevolgd door een tweede element**, bij mijn **vele** weten, **altijd** tot **Anne-** en **Enne-**.
Enne-pe, een **Ruhr**-stroom was in oorsprong **Elne-pe**. Er is nog zóveel meer!

Aelne en **Eelne**, **Ylne**, **Ilne** werden **altijd** tot **Ane** (**Ahne**) en **Ene** (**Ehne**), **Yne** (**Eine**, **Eyne**), **Inne** (**Ine**, **Ihne**).

Ennethere (later Enne-ter, En-ter) wordt door naamkundigen (Blok) gelezen als **Ennet-here**, en verklaard als ‘**eend**’-‘**hoogte**’. Enfin, alles staat uitgebreid behandeld in mijn ‘Getekend Onderzoek’, zie p. 155 t/m 159.

Ennert ligt aan de **Henne** (22, 5 km), zijstroom van de **Ruhr** bij Rembling-hausen bij Meschede, de afgesleten vorm van **Elnert**.

De Henne was eertijds **Helne**, waaraan **Henne-born** (**< Helne-bronn**), bestaande uit Niederhenneborn en Oberhenneborn. Zie mijn ‘Getekend Onderzoek’, mijn kaartje p. 223.

Vergelijk de **rivier** de **Enne** in Pas-de-Calais (nu Liane), in 876 **Elna** (zie Gysseling). Annere rivieren Elna waren ook Helna (zie Krahe, zie eerder).

Vergelijk ook **Henne-thal**, in oorsprong **Helne-thal**, aan een stroom van de **Lahn**, via Aar. Zie mijn kaartje p. 221. Er is nog zoveel meer! Dat alles is zeer gedetailleerd TE ZIEN in mijn ‘Getekend Onderzoek’.

Ender aan een zijstroom van de **Rijn** bij Ühlingen-Birkendorf, boven Waldshut, heeft dezelfde herkomst als de **Dender**.

Evoluties: **Elne-der > Enne-der**, **Ender**, **Dender**
Elne-ra > Enne-ra, **Enra**, **tEnra**, **Tenra**, oude naam van de **Dender**
Ten-ra werd later tot **Den-dra**, **Dendre** (Waals), **Dender**.

Ender-bach aan een wirwar van *stromen* bij **Alf-dorf** ten oosten van **Stuttgart**, was in oorsprong **Elne-der**, **> Enne-der**, waarna **Ender**.

Enders-bach aan een zijstroom van de **Neckar** bij Weinstadt, was in oorsprong **Elne-de-re** (vgl. **Elne-the-re > Enne-the-re**, **En-ter**), **Elne-de-res-bach**.

Zie voor het meerdere **Enter-**, eerder **Enne-ter**, **< Elne-ter**, mijn laatste onderzoeken.

Endern-dorf ligt aan een zijstroom van de Rednitz bij Spalt ten zuiden van Neurenberg.

Ender-sen ligt aan een zijstroom van de Argen bij Wangen bij de Bodensee.

“**Ander-beck**, 11. Jh., bei Oschersleben, **Ander-beke**” (z.Köbler), was eertijds **Alne-der-beke**, **> Anne-der-**, **An-der-beke**.
Zie voor meer: ‘VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen’, p. 137, ervoor en erna.

Het meerdere **Ande** en **Ende** was in oorsprong **Alne-de** en **Elne-de**, **> Anne-de** en **Enne-de**.
Ande is TE ZIEN in riviernamen, zo schrijft Köbler. Zie de meerdere voorbeelden in voornoemd werkstuk, zo ook, vlgens mij, de herkomst van **Ande-werpe**.

Nogmaals de **rivier** de **Anner**, zijrivier van de **Lahn**, in het jaar 959 **Ana-ra** (z.Krahe), **< Aelna-ra**, **< Ala-na**.
Dit toont aan dat de huidige naam ook was:
Anna-ra, **< Alna-ra**, **< Alla-na**.

De **Allna** is ook een **zijrivier** van de **Lahn**, **< Alla-na**.

Vergelijk nogmaals de **rivier** de **Ellen** (< **Elle-ne**, ook > **Elne**), **zijrivier** van de Solway Firth, ca. 1200 **Alne** (grondvorm van **Elne**), waaraan de nederzetting **Aller-dale**, 1060 **Alner-dall** (zie prof. Nocolaisen, *Die alteuropäischen Gewässernamen der britischen Hauptinsel, Beiträge zur Namenforschung 8*).

Alna-ra "im Ablaut damit" **Elna-ra** werd in de loop der tijd tot **Anna-ra** en **Enna-ra**, waarna **Anne-re**, **Anner** en **Enne-re**, **Enner**.

Aelna-ra, **Alna-ra** is de grondvorm van **Elna-ra**, **Eelna-ra**, **Ylna-ra**, **Ilna-ra**, > **Ana-ra**, **Anna-ra** en **Enna-ra**, **Ena-ra**, **Yna-ra**, **Ina-ra**.

Enna-ra is > **Enra**, **tEnra**, **Tenra**, oude naam van de **Dender**.

Ena-ra, **tEnera**, **Tenera**, oude naam van de **Dender**.

Dender-monde, aan de samenvloeiing van de **Dender** en de **Schelde**, 1130 **Tenera-munda**, 1211 **Tenre-monde** (zie *De Vlaamse Gemeentenamen*, 2010), moeten gelezen worden als **…….....**

tEne-ra-munda en als **tEnne-ra-monde**, de afgesleten overgeleverde vormen van **…….....**

tEelne-ra-munda en van

tElne-ra-monde.

Aan de **Molenbeek**, zijstroom van de **Dender**, ligt **Elene**, 12e eeuw **Elne** (zie Gysseling).

Evolutie: **Elle-ne**, ook **> Elne**, waarna ook **> Enne**, **wijd verbreid**

Ele-ne, ook **> Eelne**, altijd **> Ene**, **wijd verbreid**

Enne-ra is **> Enra**, **tEnra**, **Tenra**.

Ene-ra is **> tEnera**, **Tenera**.

Ten-ra is **> Ten-dra**, **Den-dre** en **Den-der**.

Dendermonde zou **dElne-der-monde** moeten heten, **naar de herkomst**.

De **Vlaamse naamkundigen** verklaren **Tenera** en **Tenra** als "**Tenera**, een afleiding met het hydronymische suffix ***-ara*** van **de Indo-Europese wortel **ten-*** 'dreunen', verwant met Nederlands ***donder*** (EWN), dus 'de dreunende, de bruisende'. (Gy 1978). (md, pk)" (Zie *De Vlaamse Gemeentenamen*,)

Naamkundigen verklaren alle namen, alsof ze zuiver zijn overgeleverd in de middeleeuwse bronnen, de PRAKTIJK van de wetenschap der naamkunde. Zie alle plaatsnamenboeken!

Prof. dr. D.P. Blok schrijft in de inleiding van zijn boek *Lexicon van nederlandse toponiemen tot 1200*:

"**Reconstructies uit veronderstelde germaanse of indoeuropese wortels dienen achterwege te blijven**. **Soms zijn wij iets verder gegaan, omdat we het nu eenmaal niet laten kunnen."**

Uit honderden namen is de L weggevallen, ONBEKEND in naamkundige kringen.

Eén van de vele te geven voorbeelden uit *De Vlaamse Gemeentenamen*: Bij **Astene** staat geschreven: "**Gysseling** stelt ***Astene*** etymologisch gelijk met de plaatsnaam ***Asten*** in Noord-Brabant, die hij aanvankelijk verklaart als een afleiding van Germaans ****asta*** > Middelnederlands ***ast*** 'tak' met een suffix ***-inja***, (Gy1957), dat mogelijk een collectiviteitsgedachte toevoegde aan het grondwoord. De plaatsnaam zou dan letterlijk 'veelheid van takken' betekenen, wat in de praktijk neerkomt op 'struikgewas'. In een later artikel voert **Gysseling *Asten*** terug op een Voorgermaanse waternaam ****Astana***, een afleiding met het hydronymische suffix ***-ana*** van de **Indo-Europese wortel **asat*** 'uitbuigend, schitterend' (Gy1983). Eveneens denkbaar is dat ***ast*** met het verzamesuffix ***-t*** gevormd is uit de Germaanse boomnaam ***as*** 'es'." Enz., met slotconclusie: "waterloop, aan de oevers begroeid met struikgewas' of 'waterloop, stromend door het essenbos' of 'aan de oevers begroeid met essen'."

Aste-ne is GEWOON de **afgesleten** overgeleverde vorm van **Alste-ne**, GEWOON TE ZIEN in de bronnen en in de gedetailleerde atlas, uitkomst van intensief vergelijkend onderzoek. Zie al mijn onderzoeken! Er is **heel veel Alste** èn **Aste-** gevolgd door een tweede element. Vgl. het vele **Aleste**, **Aalst**, in de bronnen ook **Alste**, "**alteuropäisch**".

Aste-ne is maar <u>één</u> van de zeer vele te geven voorbeelden!

Aste-rode bij Neukirchen was in 1239 **Alsten-rode**. Zie de website Asterode-Geschichte des Dorfes. De plaats is genoemd naar de **Schwalm-*stroom***.

Uit al het Aste is de L <u>weggevallen</u>, in oorsprong Alste.

Betekent **Asta-fjorden** op het **Noorse eiland Andorja 'Veelheid van takken-fjorden'**, of **'Struikgewas-fjorden'** of **'Waterloop stromend door het essenbos-fjorden'** of **'Uitbuigende-, Schitterende-fjorden'**?

De herkomst is gewoon Alsta-fjorden!

Vlaamse en Nederlandse naamkundigen weten niet wat er TE ZIEN is over de grens, hetzelfde grote oude taalgebied. Men doet net alsof er alleen maar Aste-ne in Vlaanderen en Nederland is.

Vergelijk:

De **Alsten-fjorden** liggen op het **Noorse eiland Alsta!**

Enz.! Zie al mijn **vergelijkende** onderzoeken.

Alesta > Alsta is een *algemene* **Oud-Europese riviernaam**, afleiding "mit ***st***-Bildung". Zie *Unsere ältesten Flussnamen* van **Krahe**, p. 38.

Ik ben zó verbaasd over wat ik allemaal lees in plaatsnamenboeken!

In *De Vlaamse Gemeentenamen* staat bij **Elene**, gem. Zottegem, in Oost-Vlaanderen, in 1184 en 1225 **Elne:** "Zelfde etymologie als Elen. (Zie vorig artikel.)"

Bij **Elen**, gem. Dilsen-Stokkem, in Limburg, 1150 **Hellini**, 1390 **Elen**, staat de volgende tekst:

"**Naam met een onduidelijke overlevering en etymologie**. Het meest waarschijnlijk is een ontwikkeling uit Voorgermaans ****kelina***, een waternaam met ***n***-suffix die afgeleid is van de wortel ****kel*** **'schitterend'** (Gy1982), in het Nederlands **'helder'**. Door Germaanse klankverschuiving evolueerde de vorm tot ****helina*** en later (door verlies van de ***h*** in beginpositie en verdoffing) tot **Elen**. De gemeentenaam betekent dus **'helder water'**. Zie ook **Elene** en **Helen**-(Bos)."

De overlevering is helemaal niet onduidelijk!

Het is de oude **riviernaam** **Ela**, **Hela**, **Ella**, **Hella**, ook gespeld als **Eli**, **Heli**, **Elli**, **Helli**, **wijd verbreid** in Nederland, België, Luxemburg, Frankrijk, Duitsland, Engeland, Scandinavië, Oostenrijk, Zwitserland, enz., hier met de afleiding "mit ***n***-Suffix", dus **Ela-na**, **Hela-na**, **Ella-na**, **Hella-na** of **Eli-ni**, **Heli-ni**, **Elli-ni**, **Helli-ni**, **.....** ook voorkomend "mit ***m***-Suffix", "mit ***s***-Suffix", "mit ***t***-Bildung", "mit ***st***-Bildung", "mit ***r***-Bildung", enz.

Alle **rivieren** werden vroeger beschouwd als, en aangeduid met **Ala**, **Alla** en **Ella**, **Ela**, **Yla**, **Ila**, ook gespeld voorafgegaan door de letter **H**.

Bij meerdere afleidingen ontstonden eertijds **klankomwisselingen**, ONBEKEND in naamkundige kringen. Uit vele namen is in de loop der tijd **de L weggevallen**, ONBEKEND in naamkundige kringen. Dat geschiedde bij samentrekkingen, en bij meerdere tweede elementen. Bij alle namen zijn zowel **Ala** als **Ela** het meest samen te zien, aanduidingen voor één rivier of plaats. En **Ela** gaat in de bronnen vaak ook samen met **Ella**, **Yla** en **Ila**, **.....** met grondvorm **Ala**. **Mijn intensief vergelijkend onderzoek toont dat aan!**

Ale-ne “und im Ablaut damit” **Elle-ne**, **Ele-ne**, **Yle-ne**, **Ille-ne** zijn de ultieme herkomsten van de **rivier** de **Inn**, afleiding “mit *n*-Suffix”, zijstroom van de **Donau**.

“**Inn**, rechter **Nebenfluss der Donau**, **Aenus** (1. Jh. v. Chr.), **Enos**, **Aeni**, **Ennus**, **Inus**, **Ina**, **Ine**, **Innen**, **Hin**, **Ein**” (zie Köbler), toont de afgesleten overgeleverde vormen van (**Hin** en **Ein** te lezen als **Hine** en **Eine**):

Aelnus, samentrekking van **Ale-nes**

Eelnos, samentrekking van **Ele-nes**

Aelni, samentrekking van **Ali-ni**

Elnus, samentrekking van **Elle-nes**

Ilnus, samentrekking van **Ille-nes**

IIna, samentrekking van **Ila-na**, > Ille-ne

Ilne, samentrekking van **Ille-ne**

Ilnen, samentrekking van **Ille-nen**

Hilne, samentrekking van **Hille-ne**, < Hila-na

Eilne, samentrekking van **Yle-ne**, < Yla-na

Vergelijk **Ine,** oude naam van de **rivier** de **Inn**, met **Ine, 996** cop. 2e helft 12e eeuw, oude naam van **Op-** en **Neer-IJnen** (zie *Lexicon* van Blok) vroeger ook aangeduid met **Op-** en **Neder-Innen**.

De herkomst is **Ilne**, **Ylne**, samentrekking van **Ille-ne**, **Yle-ne**, eerder **Ila-na**, **Yla-na**, afleiding "mit *n*-Suffix", hier de **Waal-*stroom***.

De **Waal-*stroom*** was (net als alle andere stromen) ook **Ila**, **Yla**, ook de herkomst van **Tiel**, 919-931 cop. eind 11e eeuw **Tiele**, 935 **Tiela**, 997 cop. 12e eeuw **Thile**, 1021-1024 cop eind 11e eeuw **Tyle**, 1152-1153 cop. eind 12e eeuw - begin 13e eeuw **Tyla**, ca. 1191 **Tila**, enz. (zie het *Lexicon van nederlandse toponiemen tot 1200* van R.E. Künzel, D.P. Blok en J.M. Verhoeff).

De namen moeten gelezen worden als **tIele**, **tIela**, **thIle**, **tYle**, **tYla** en **tIla**, de **Waal-*stroom***.

Prof. Blok heeft voor **Tiel** geen verklaring.
Tiel heeft dezelfde herkomst als de **IJssel**, voorheen **Isala** en **Ysala**, de **klankomwisselingen** van **Ila-sa** en **Yla-sa**, afl. "mit *s*-Suffix".

“Innien, 12. Jh., bei Bordesholm, **Enne-ge**, Enne-ge Hasse (um 1168), **Enni-ge** Hasse (1149)” (zie Köbler), was eertijds **Ilnien** **(Ilnin)**, **Elne-ge** en **Elni-ge**, kortom afleiding van **Ilne** en **Elne**.

“Innen-heim, 12. Jh., bei Erstein, **Imelen-heim**” (z. Köbler), toont de **klankomwisseling** van **Ille-men-heim**.

Zie voor meer **Immele** en **Emele**, **Emmele**, **< Ille-me** en **Ele-me**, **Elle-me**, mijn werkstuk ‘VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen’, en andere werkstukken, met grondvorm **Amele**, **Ammele**, **< Ale-me**, **Alle-me**, afleiding “mit *m*-Suffix”.
Meerdere plaatsnamen bezitten **twee afleidingen**, hier “mit ***m***-Suffix” en “mit ***n***-Suffix”.

Innenheim was eertijds **Ilnen-heim**, **< Ille-nen-heim**.

Ook hier weer te zien:

“Inn-ach, 11. Jh., bei **Wasserburg**, F1 – 1554 JL 1 **(in Flussnamen)** **Ilma** (3), **Ilmi-na-ha** Ebersberg, **Ache**, **Fluss**, **Wasser**” (zie Köbler).

Inn-ach was in oorsprong **Ilne-ache**, **Ilne-**‘waterloop’. **Wasserburg** ligt aan de **Inn**.

Ilma, **Ilmi-na** **is een wijd verbreide riviernaam**, **< Ila-ma**, de afleiding “mit *m*-Suffix”, eertijds ook geworden tot de **klankomwisseling** **Imala**, **Immele**, **Immel**. Het is de herkomst van de **rivier** de **Diemel**, **dImele**.

Ilmi-na is ook de oude naam van de **rivier** de **Ilm**, uit het jaar **765**, zijstroom van de **Donau** (zie **Krahe**, *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 36).

Uit de vele plaatsen Immen-, gelegen aan diverse ***stromen*** in hetzelfde grote oude taalgebied, **is de L weggevallen**, met ook oude vermeldingen **……..**
Emmen-, **Imen-**, **Eymen-**, **Ymmen-,** in oorsprong **Elmen-**, **Ilmen-**, **Eylmen-**, **Ylmen-**.

Vergelijk b.v. **Ilmi-na, 765**, de oude naam van de **Donau**-stroom de **Ilm**, met **Imi-ne-thorp**, **948**, oude naam van **Immen-dorf** bij **Keulen**. De herkomst is **……..**
Ilmi-ne-thorp. Maar niet volgens **Ton Spamer**, lid van het **Netwerk Naamkunde**. Zijn reactie: De L is niet weggevallen uit Imi-ne-thorp. Er staat immers nergens in de bronnen dat de plaats ook Ilmi-ne-thorp was! Zie zijn wonderlijke reactie en mijn antwoord daarop in mijn werksuk '**Een reactie, en nog veel meer**'.

Uit vele honderderden plaatsnamen is de L weggevallen, maar niet voor **Ton Spamer**. Die blijft bij zijn uitspraak: "De L is een ankersteen in het woordgeraamte. Die verdwijnt nooit!"

Immen-dorf, 948 **Imi-ne-thorp**, is nu een **stadsdeel van Keulen**, genoemd naar de **Rijn-*stroom***, waaráán, en mèt zijstromem, veel **Ila**, **Ille**, met meerdere afleidingen.

Uit het vele **Amen-**, **Ammen-** en **Emmen-**, **Emen-**, **Ymen-**, **Immen-** is de L weggevallen, uit veelal ouder ingewikkelder vorm. Zie al mijn onderzoeken.

“**In-trup**, Ende, 12. Jh., ältester Hof im früheren Sandhagen der Vogtei Brackwede in Bielefeld, **Eine-thorp**, **Inck-thorp**, schwierig” (zie Köbler), was in oorsprong **Ilne-thorp**, **Eilne-thorp** en **Ilnec-thorp**.

De ultieme herkomst is Yla-na, **Ila-na,** samengetrokken tot **…….. Ylna**, **Ilna**, waarna **> Yna**, **Ina**, vervolgens tot **Eine**, **Ine**.
De herkomst is niet meer “**schwierig**”.

Vergelijk **Inck-thorp** met “**Ink-rothe**, 12. Jh., ein wüster Hof bei Altenhövel bei Ludinghausen” (zie Köbler), in oorsprong **Ilnec-rothe**.

“**Inner-ste** (F.), 10. Jh., **ein Nebenfluss der Leine** bei **Hildes-heim**, **Indri-sta**, **Inderi-sta**, **Entri-sta**, **Endre-ste**” (z.Köbler), is een **VERMINKT** overgeleverde **Oud-Europese riviernaam**, hier met aflei-ding “mit ***st***-Bildung”.
De herkomst is:

Ilne-dri, **Elne-tri**, **Elne-dre**, in Vlaanderen óók **> Enne-dre**, aldaar **dEnne-dre**, waarna **dEndre**, **Dendre**, de Waalse naam voor de **rivier** de **Dender**.

De **Inner-ste** zou nu eigenlijk **Ilner-ste** moeten heten, **naar de herkomst**.

De evolutie: **Ilne-dre > Inne-dre**, **In-dre**, waarna **Indre-sta**
Inne-re, waarna **Inner-ste**

Aan de **Lam**, zijstroom van de **Innerste**, < **Il-ner-ste**, liggen **Gross-Ilde** en **Klein-Ilde**, 11e eeuw **Illi-de**, **Ille-de** en **Ille-the** (zie Köbler). Zie voor meer: 'VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen', blz. 387, enz.

"**Idelen-stide**, wüst nördlich Quedlinburgs" (z.Köbler), is de klankomwisseling van **Ille-den-stide**. Zie voor meer: 'VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen', p. 42, ervoor en erna.

Aan de **rivier** de **Kyll**, zijstroom van de **Mosel** (Moezel), ligt **Ittel,** in 1212 **Itele** (z.Gysseling) klankomwisseling van **Ille-te,** afl. "mit *t*-Bildung".

Naamkundigen hebben geen kennis van de vele klankomwisselingen die zich in de loop der eeuwen hebben voorgedaan!

Nogmaals, één van de vele te geven voorbeelden is ook

"**Dettel-bach**, 9. Jh., bei Volkach in Unterfranken, **Tetila-pah**, Tetile-bah, Tettel-bach" (z.Köbler). Tetila-pah moet gelezen worden als **tEtila-pah**, de klankomwisseling van **…….. tEli-ta-pah**.

Dettel-bach zou nu eigenlijk **Delte-bach**, **dElte-bach** moeten heten, naar de herkomst: **dElle-te-bach**, in de loop der tijd > **dEttele-bach**.

Atele, **Attele** en **Ettele**, **Etele**, **Ytele**, **Ittele** zijn de klankomwisselingen van **Ale-te**, **Alle-te** en **Elle-te**, **Ele-te**, **Yle-te**, **Ille-te**.

Terug naar de rivier de **Inner-ste**, < **Ilner-ste**.

De herkomst van **Hildes-heim** aan de **Inner-ste**, < **Il-ner-ste**, is een afleiding van **Hille**, in de bronnen óók **Ille**, eerder **Hila**, **Ila**.

De herkomst is dus **Hille-des-** (**Ille-des-**), **Hil-des-** (**Il-des**)**-heim**.

Himmels-thür is nu een deel van **Hildes-heim**.

“**Himmels-thür**, 11. Jh., bei **Hildesheim**, **Hemeles-deron**, **Heme-thes-doron**, **Himi-dis-duri**, **Hemmi-tes-durie**, **Heymer-des-dore**” (zie Köbler), was in oorsprong **…….**

Hille-mes-thür, **Hele-mes**-deron, **Heelme-thes**-doron, **Hilmi-dis**-duri, **Helmi-tes**-durie, **Heylmer-des**-dore.

Himmeles- en **Hemeles-** zijn hier de **klankomwisselingen** van **Hille-mes-** en **Hele-mes-**, de oudere vormen van **Hilmes-** en **Heelmes-**.

Hoe Himmels-thür nu zou kunnen heten, indien deze plaatsnaam zuiver zou zijn overgeleverd:

Himmeles-thür zou dan **Hil-mes-thür** heten, naar de herkomst **Hille-mes-thür**,

of **Heel-mes-thür**, naar de herkomst **Hele-mes-deron**,

of **Hel-mes-thür**, naar de herkomst **Helmi-tes-durie**,

of **Heyl-mes-thür**, naar de herkomst **Heylmer-des-dore**.

Uit vele honderden namen is in de loop der eeuwen de L weggevallen, een evolutie, ONBEKEND in naamkundige kringen. Enkele naamkundigen willen dat graag zo houden, gezien hun arrogante of beledigende reacties of stilzwijgen.

Vele namen hebben in de loop der eeuwen een klankomwisseling ondergaan.

Zie voor meer **Hila-ma**, **Hille-me**, geworden tot de klankomwisseling **Himmele**, mijn werkstuk ‘Een reactie, en nog veel meer’, blz. 41, ervoor en erna. Zie ook ‘VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen’.

Amele, **Ammele** en **Emmele**, **Emele**, **Ymele** (**Eimele**), **Immele** zijn de klankomwisselingen van **……..**
Ale-me, **Alle-me** en **Elle-me**, **Ele-me**, **Yle-me**, **Ille-me**, afleiding “mit *m*-Suffix”.

Ammele werd bij de verkorting **Amle** als vanzelf in uitspraak tot **Amble**, **wijd verbreid!**

Dar geschiedde ook met **Emmele**, bij **Emle** geworden tot **Emble**.

Hamele, **Hammele** en **Hemmele**, **Hemele**, **Hymele**, **Himmele** zijn de klankomwisselingen van **……**
Hale-me, **Halle-me** en **Helle-me**, **Hele-me**, **Hyle-me**, **Hille-me**.

Terug naar de **riviernaam** **In-dre**, **En-dre**, **En-tre**, de afgesleten overgeleverde vormen van **Ilne-dre**, **Elne-dre**, **Elne-tre**.
Hetzelfde kan gezegd worden van **Inder**, **Ender** (**Dender**!), **Enter**.

De grondvorm is **Aelne-dre**, **Alne-dre**, ook **> Ane-dre**, **Anne-dre**, **Aen-dre**, **An-dre**.
Hetzelfde kan gezegd worden van **Aender**, **Ander**.

Andern, **Anderen**, **Ander-lecht**, enz. waren in oorsprong **Alne-dern**, **Alne-deren**, **Alne-der-lecht**.
(Ik heb **Ander-lecht** uitvoerig besproken in mijn eerdere onderzoeken, zoals in mijn werkstuk 'VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen'.)

Ande en **Ende**, **Inde** zijn VERMINKT overgeleverde riviernamen, eerder **Anne-de** en **Enne-de**, **Inne-de**, in oorsprong **.....** **Alne-de** en **Elne-de**, **Ilne-de**.

Zie Köbler:

"Anda in Flussnamen"

De herkomst:

Alna-da, **> Anna-da**, waarna **Anda**.
Zie voor veel meer, mijn werkstuk 'VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen'.

Anda is een **eiland** voor de kust van **Noorwegen**, 14 km verwijderd van het **grote eiland** **And-oya** (**oya** is **eiland**), waarop de **And-fjorden**. De herkomst is **Alna-da**, > **Anna-da**, **Anda**.

Ook is er nog het **Noorse eiland** **And-orja** (**orja** is **rots**), waarop de plaats **An-stadt**, in oorsprong **Alne-stadt**.

Vergelijk

An-stadt op **And-orja** met **An-crum**, ca. 1124 **Alne-crumba**, ca. 1150 **Aln-cromb**, 1296 **Alne-crum**, 1304 **Allyn-crom**, gelegen aan de **rivier** **Ale-Water**, 1176 **Alne** (zie *Die alteuropäischen Gewässernamen der britischen Hauptinsel*, p. 226, van **Wilhelm Nicolaisen**, emeritus professor aan vele universiteiten, waaronder die van Aberdeen in Schotland.

Op internet las ik dat **Ale Water** ook nu nog wordt aangeduid met **Alne**. An-crum ligt in een bocht van de Alne. De nederzetting is genoemd naar deze kromming (crumba, crum) van de Alne. Zie voor meer, ‘VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen’, blz. 134, enz.

“**An-schete**, 12. Jh., wüst nördlich Markes bei Osterode bei Northeim” (zie Köbler), was in oorsprong **Alne-schete**, > **Anne-schete**, waarna **An-schete**.

Vergelijk **Ane-schedhe** en **Anne-schethe**, de oude vermeldingen van **Enschede**, eertijds **Aelne-schedhe** en **Alne-schethe**, “und im Ablaut damit **Elne-schede**, > **Enne-schede**, waarna **En-schede**, ‘waterscheiding van **Ale-ne**, **Alle-ne**, “im Ablaut damit” **Elle-ne**.

“**An-rath**, 11. Jh., bei Krefeld, **An-rode**” (zie Köbler), was eertijds **Alne-rode**.

“**An-reep**, 11. Jh., bei **Assen** in (der Provinz) **Drenthe**, **Ana-rapun** (3), **An-repe**” (z. Köbler), was eertijds **Aelna-rapun** en **Alne-repe**, d.i. **Aelna-**, **Alna-**‘waterkant, oever’. **Aelna** is ontstaan uit **Ala-na**.

Zie blz. 68, ‘VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen’.
Zie daarin ook blz. 121 t/m 124, de herkomst van **Anreep**, **Assen**, **Anloo**, **Annen** (1309 **Anne**, < **Alne!**) en **Anderen**, **ONBEKEND** in naamkundige kringen.

“**An-roth**, 11. Jh., bei Welver bei Soest **Anan-roth**” (zie Köbler), was in oorsprong **Ae̲lnan-roth** en **Alne-roth**.

Enz. Zie ook de meerdere plaatsen **Annen-** en **Annin-**, in oorsprong **Alnen-** en **Alnin-**. Zie blz. 179 t/m 186, ‘VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen’.

Op het **Noorse eiland** **God-oya** ligt **Alnes**, nederzetting op **50 meter van de zee**.

Andere Noorse eilanden werden bij **Alne-de** tot **Anne-de**, **Ande**, zoals het **Noorse eiland** **Anda** (eerder **Anna-da, < Alna-da**), en zoals het **Noorse eiland** **And-oya**, ... dat eigenlijk **Alned-*oya*, Alned-‘eiland’** zou moeten heten, ‘**eiland van Alne**’, de herkomst. (Oya betekent immers ‘eiland’.)
Zie voor veel meer, mijn werkstuk ‘VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen’, blz. 286, ervoor en erna. Zie ook eerder in dit schrijven, namen van **Noorse eilanden**, genoemd naar **Oud-Europese waternamen**!

Zie het meerdere **Alna**, “**alteuropäisch**”, in het werk van **prof**. **Krahe** en **prof**. **Nicolaisen**.

Zie voor veel en veel meer, al mijn onderzoeken!

Naamkundigen beseffen niet dat het vele **Alna-,** gevolgd door een tweede element, in de loop der eeuwen tot **Anna-** werd, vervolgens tot **Anne-**, **dat vooral aan Schelde-*stromen* te zien is!** Zie al mijn onderzoeken!

Ande-werpen wijst op een eerder **Anne-de-**, **< Alne-de-werpen**.

Zie al mijn onderzoeken!

Ant-werpen wijst op een eertijds **Annet-**, **< Alnet-**.

"**Ande** is een oude naam van de **rivier** de **Gender**" (zie Van der Aa), waaraan **Ende-hoven** is ontstaan, vermoedelijk vroeger **Ande-chobina**. De **Gender** is in oorsprong een zijstroom van de **Maas**, via Dommel. De **Inde** (op hetzelfde neerkomend als **Ende**) is ook een zijstroom van de **Maas**, maar dan via de Roer. Zie hierna.

"Volgens **Van der Aa** heette de **Gender**, waaraan **Eindhoven** is ontstaan, vroeger **Ande** of **Ende**, en zou Eindhoven een afleiding zijn van **……..**

Ande-chobina"

(zie deze tekst op het internet). Chobina is Hobina, middeleeuws voor Hovene (Hofstede).

De herkomst van deze rivier is Alne-de, "**und im Ablaut damit**" **Elne-de**, in de loop der tijd > **Anne-de** en **Enne-de**, waarna **Ande** en **Ende**. Zie blz. 131, enz., 'VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen'.

Andele is de klankomwisseling van **Alne-de**, **wijd verbreid**, eertijds óók > **Anne-de**, **Ande**, **wijd verbreid**. Zie het vele Andele in al mijn onderzoeken, < Alne-de.

Andé ligt aan de Seine nabij de Andelle, zijrivier van de Seine, 56,8 km, in Normandië. (Zie de atlas!)
Zie mijn onderzoek 'VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen', blz. 222, enz.

Inde, zijstroom van de **Maas**, via **Roer** bij Jülich (Gulik), was in de 7e eeuw **Inda** en **Hinda** (Köbler), eerder **Ina-da** en **Hina-da**, eertijds **Ilna-da** en **Hilna-da**, **-da**, afleiding van de samentrekkingen van **Ila-na** en **Hila-na**, wijd verbreid.

De grote **Donau**-stroom de **Inn**, voorheen **Ina** en **Hin** (**Hina**) (zie Köbler), heeft dezelfde herkomst, maar dan zonder de afleiding **-da**, dus **Ilna** en **Hilna**, de samentrekkingen van **Ila-na** en **Hila-na**.

Vergelijk de **riviernaam** **Ande** (eerder **Anne-de**, **< Alne-de**)

met de **riviernaam** **Ante** (eerder **Anne-te**, **< Alne-te**).

De **Ante** is een **zijrivier** van de **Dives** in **Normandië**, eertijds **Alne-te**, aflleiding “mit *t*-Bildung”, **> Anne-te**, waarna **An-te**. Aan de **Dives**, nabij de monding van de **Ante**, ligt de nederzetting **Ailly**, voorheen **Alli**.

De **Ancre** is ook een **zijrivier** van de **Dives**. “**L’Ancre** prend sa source dan la commune **d’Anne-bault**. Toponymie **Olne-bac**, 12e siecle; **Oune-baus** 1195” (zie internet).

Zie **Krahe** in *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 36: “Mit *n*-Elementen sind gebildet **Alna**, **Olna** und im Ablaut damit **Elna**”.

Alne-bac, **Olne-bac**, **Oulne-bac** is de bovenloop, de bron van de **An-cre**, eerder **Anne-cre**, **< Alne-cre**.

De **Ancre** is ook een **zijrivier** van de **Somme**, zo óók van de **Dender**, voorheen **Tenra**, eerder **tEnna-ra**, **< tElna-ra**.

De **Ante** is ook een **zijrivier** van de **Aisne** in het département **Marne**, in 1163 **Antre** (internet), eertijds **Alne-te** en **Alne-tre**, in de loop der tijd geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende **Anne-te** en **Anne-tre**, waarna **An-te** en **An-tre**. Zie ‘VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen’, blz. 97, enz., enz. Er is het meerdere **Antre**.

De **rivieren** **An-de** en **An-dre** hebben dezelfde herkomst, zo ook de herkomst van **Ander-lecht**,1064 (z.De Vries) **Andre-leth**, in oorsprong **leth** ‘waterloop’ van **Alne**, **Alne-dre-leth**. In mijn onderzoeken is Anderlecht uitvoeriger behandeld.

Zie voor veel meer, ‘VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen’, vooral het vele **Ane-**, **Anne-** en **Enne-** (en **Ene-**, **Eine-**), eertijds **Aelne-**, **Alne-**, “im Ablaut damit” **Elne-** (en **Eelne-**, **Eilne-**).

“**And-weil**, 9. Jh., in Thurgau, **Annin-wilare**, **Ani-wilare**” (zie Köbler), was eertijds **Alnin-wilare** en **Aelni-wilare**.

And-weil wijst op een eerder **Alned-weil**, ‘wilare aan **Alne**’, de ***stroom*** waaraan het is ontstaan.

Het vele **Anen-**, **Annen-** en **Ennen-**, **Enen-** (**Ehnen-**), **Einen-** (**Ynen-**), **Innen-** is in oorsprong afgeleid van **Aelne**, **Alne** en **Elne**, **Eelne**, **Ylne**, **Ilne**, ontstaan uit **Ale-ne**, **Alle-ne** en **Elle-ne**, **Ele-ne**, **Yle-ne**, **Ille-ne**.

And-wil in Zwitserland was in 846 **Annin-wilare**, en in 1275 **Anne-willer** (zie internet), eertijds **Alnin-wilare** en **Alne-**, **Alned-willer**.

Een ander **And-wil** was in 1295 **Ane-wile** (zie internet), in oorsprong **Aelne-wile**, en **Aelned-**, **Alned-wile**.

Ael-ne is ontstaan uit **Ale-ne**, eerder **Ala-na**, afleiding “mit *n*-Suffix”, **wijd verbreid**.

“Das Dorf **And-hausen** ist als **Annis-husin** erstmals urkundlich am 29. Januar 1159 in Erscheinung getreten.” (Gemeide Brg, Kanton Thurgau.)

De herkomst is **Alnis-husin** en **Alnid-husin**.

“**Annin-thorpe**, 12. Jh., wüst bei Weferlingen, bei Gardelingen” (zie Köbler), was in oorsprong **Alnin-thorpe**.

“**Annen-thorpe**, 12. Jh., wüst bei Wellen, bei Wolmirstadt” (zie Köbler), was in oorsprong **Alnen-thorpe**.

“**Annin-wilare**, 12. Jh., wüst bei **Emm-weiler** bei Oberburnhaupt, bei Than, **Annu-wilra**, **Ane-wilre**” (zie Köbler), was eertijds **Alne-wilra**, **Aelne-wilre** en **Alnin-wilare**. **Emm-weiler** was eertijds **Elme-weiler**, **El**-waterloop “mit *m*-Suffix”, in de loop der tijd geworden tot **Emme-weiler**, waarna **Emm-weiler**.

“**Anne-husa** (3), 12. Jh., unbekannt, **Annin-husen**” (zie Köbler), was eertijds **Alne-husa** en **Alnin-husen**.

“**An-hausen**, 12. Jh., bei Heidenheim, **Anne-husa**” (z.Köbler), was eertijds **Alne-husa**.

An-stedt aan een Weser-stroom bij Scholen tussen Bassum en Sulinge, in 1266 **Annen-stede** en **An-stede**, wordt verklaard als “An- könnte das alte Wort für Wasserlauf sein.” (Zie internet.)

De herkomst is **Alnen-stede**, in de loop der eeuwen geworden tot **Annen-stede**, waarna **An-stede**.

Vergelijk **An-stadt op het Noorse eiland And-orja**.

An- is in de bronnen ook **Anne-**, **Annin-**, **Annu-**, **Ane-**, **Ani** (zie hiervoor), eertijds **Alne-**, **Alnin-**, **Alne-**, **Aelne-**, **Aelni-**.

Vergelijk nogmaals

An-crum, voorheen **Alne-crumba**, **Aln-cromb**, **Alne-crum** en **Allyn-crom**, **aan de rivier Ale Water**, 1176 **Alne** (zie Nicolaisen).

An- is in de bronnen ook **Anan-**, in oorsprong **Aelnan** (**Aelnen**), ontstaan uit **Ala-nan**. Zie het eerder genoemde **An-roth**, 11e eeuw **Anan-roth** (zie Köbler).

Verglijk **Alnon** en **Annan**, oude **riviernamen** in de bronnen.

Uit **Annan**, **rivier** in **Schotland**, is de L weggevallen, eertijds **Alnan**, ontstaan uit **Alna**. **Alnon** is ontstaan uit **Alno**.

Annen in **Drenthe**, 1309 **Anne**, was in oorsprong **Alne**, hier ontstaan aan een **Hunze-*stroom***, en daarnaar genoemd.

Het nabije **An-de-ren** was in oorsprong **Alne-de-ren**, ook ontstaan aan een **Hunze-*stroom***, en daarnaar genoemd.

De evolutie: **Alne-dren > Anne-dren**, **An-dren**, 1381-1383, oude naam van **Anderen**.

Nogmaals

“**An-reep**, 11. Jh., bei **Assen**, in **Drenthe**, **Ana-rapun** (3), **An-repe**” (z.Köbler), was eertijds **Ael-na-rapun**, **< Ala-na**, vroeger ook gespeld als **Ala-no**, afleiding “mit *n*-Suffix”.

An-repe was eertijds ook **Alne-repe**, > **Anne-**, **An-repe**, ook hier genoemd naar de **Hunze-*stroom***, *repe*, waterkant, oever van **Aelne**, **Alne**, ontstaan uit **Ale-ne**, **Alle-ne**, eerder **Ala-na**, **Alla-na**, wijd verbreide *algemene* **Oud-Europese rivier-naam**.

Anloo in **Drenthe**, 12e eeuw **Analo** (zie Köbler), is de **klankomwisseling** van **Ala-no** (**Ale-ne**), ook hier ontstaan aan een **Hunze-*stroom***, en eertijds daarnaar genoemd.

Vergelijk

“Anola-felde, 8. Jh., unbekannt” (zie Köbler), is de **klankomwisseling** van **Alo-na-felde**, volgens mij de oudste naam van **“Al-feld, 8. Jh., bei Mosbach, Alon-felde, Alen-felt”** (zie Köbler).

Nu **Anloo** in **Drenthe** met de meerdere oude namen:

“Anloo, 12. Jh., Provinz Drenthe, Analo, Anlon, Anlo” (zie Köbler), toont de **klankomwisselingen** van **Ala-no, Alnon Alno,** de **Hunze-*stroom***.

Vergelijk “**Ahlen**, **8**. Jh., bei Beckum, **Alnon**, **Alna**, **Alnun**, **Alnen**, **Allun**” (zie Köbler).

River Annan, waaraan **Annan-dale**, **zijrivier** van de **Solway Firth** in **Schotland** (zie **Nicolaisen**), was in oorsprong **Alnan**.

River Ellen is ook een **zijrivier** van de **Solway Firth**, ca. 1200 **Alne**, waaraan **Aller-dale**, 1060 **Alner-dall** (zie **Nicolaisen**), eerder besproken. “The etymology of the River **Annan** is unknown.” (Dat zal zo blijven, tenzij men mijn werk bestudeert!)

Alnon bij **Beckum** uit de **8e eeuw** is **ZUIVER overgeleverd.**
Anlon in **Drenthe** uit de **12e eeuw** is **VERMINKT** overgeleverd, de **klankomwisseling** van **Alnon**.

Alnen- gevolgd door een tweede element werd in de loop der tijd **altijd** tot **Annen-.** Zie eerder de meerdere voorbeelden.

Analo is niet alleen de oudste naam van **Anloo**, maar óók van **Andel** aan de **Afgedamde Maas** in Noordbrabant (zie het *Lexicon* van Blok e.a.).

Prof. Blok verklaart **Analo**, ca. 850 cop. 1170- 1175, oudste naam van **Andel** als ***ana*** ‘op, hoger gelegen’ ***lo*** ‘bos’, **volledig in strijd met de oude vermeldingen die nog volgen!**

Die oude vermeldingen zijn: **Anle** (in 1212, zie Gysseling), **Alle** (in 1259, zie Van Berkel en Samplonius), **Ael** (in 1573, zie Van Berkel en Samplonius) (eerder **Ale**), ja ook **Eel** en **Eil** (zie Van der Aa) (eerder **Ele**, **Eile**).
Zie nog gedetailleerder omschreven op blz. 319 van mijn werkstuk ‘VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen’.

Alle uit 1259 was eerder **Alle-ne**, bij de **samentrekking** **Alne** geworden tot de **klankomwisseling** **Anle**, uit 1212.

Ael uit 1573, ontstaan uit **Ale**, was eerder **Ale-ne**, maar eertijds gespeld als **Ala-no**, geworden tot de **klankomwisseling** **Analo**, en aldus, omstreeks het jaar 850 in de bronnen opgetekend.

De **oorspronkelijke** namen van **Andel** (en van **Op-Andel** en **Neer-Andel**) zijn dus: **Ale-ne**, eertijds **Ala-no** (**> Analo**), **Alle-ne**, **Alne** (**> Anle**), **Alle**, **Ale** (**> Ael**) en **Ele**, **Eile** (**Op-Eel, Op-Eil** en **Neer-Eel**, **Neer-Eil**).

Vergelijk **Anle**, oude naam uit het jaar 1212 van **Andel**, de klankomwisseling van **Alne**, met **Elnes** aan de **rivier** de **Aa** in Pas-de-Calais, in de 12e eeuw **Enla**, **Enele**, **Henli-aco**, **Elne** en **Helne** (zie Gysseling).

Een ieder kan hier ZIEN dat **Enla**, **Enele** en **Henli-aco** klankomwisselingen zijn van **Elna**, **Elene** en **Helni-aco**.

Elna werd tot het gemakkeler in de mond liggende Enla. Alne werd tot het gemakkelijker in de mond liggende Anle.

De huidige naam Andel, eerder **Andele**, is zó duidelijk de **klankomwisseling** van **Alne-de**.

Zie al mijn onderzoeken, **waarin het vele Andele**, rivieren en nederzettingen aan *stromem*. "**Die beide Andelen**" (Op- en Neer-Andel), waren in oorsprong **Alne-den**.

Ale-ne (**Ala-no**, > **Analo**) is de grondvorm van **Ele-ne**, **Eile-ne**.

Daarom werden **Op-Andel** en **Neer-Andel** ook aangeduid met **Op-Eel**, **Op-Eil** en **Neer-Eel**, **Neer-Eil** (zie Van der Aa).

And- is in de bronnen ook **An-**, **Ane-**, **Anne-**, **Annin-**, **Ani-** (eerder besproken), in oorsprong **Alne-**, **Aelne-**, **Alnin-**, **Aelni-**.

"ANDA in Flussnamen" (z. Köbler), was eertijds **Alna-da**, > **Anna-da**, waarna **Anda**.

Weer terug, naar waar ik ergens gebleven was (Joost mag het weten):
"**Eylers-buttel**, 12. Jh., bei Gifhorn, **Eilarde-butle**" (zie Köbler), is **zuiver** overgeleverd.

De ultieme herkomst is **Yla-ra**, waarna de afleiding **Ylar-de**.

"**Yber-mussa**, 12. Jh., bei Kloster Weihenstephan bei Freising" (z.Köbler), was eertijds **Ylber-mussa**, uit te spreken op z'n Duits als **Ailber-mussa**, geworden tot **Aiber-mussa**. "Mussa ist Sumpf, Moor" (zie Köbler). **Ylbe** werd later tot **Eilve**, ook zuiver overgeleverd. Zie **Eilve-se**, aan een Leine-stroom. Zie mijn kaartje p. 592.

Deil in de **Tielerwaard**, gem. **Geldermalsen**, 1148 (maar vermoedelijk al in 978) **Daile**, waarna **Deile**, **Dilee**, **Deyl**, moet volgens mij gelezen worden als **dYle** (min of meer Duitse uitspraak), **dEile**, **dIlle**, hier de **Linge-*stroom***. De herkomst is de wijd verbreide oude *algemene* **riviernaam Yle**, **Ille**, eerder **Yla**, **Ila**.

Rivieren zij zó geheten, ook met de meerdere afleidingen, die te zien zijn in *Unsere ältesten Flussnamen* van **Krahe**; zo ook te zien in vele **nederzettingsnamen**, nederzettingen, genoemd naar de ***stromen*** waaraan zij zijn ontstaan.

Del-wijnen (gem. Zaltbommel), in de 13e eeuw **Dile-winne**, 1376 **Del-winen**, wijst weer op een te lezen **dEl-**, **dIle-winne**, 'weide aan **El** (**Elle**), **Ile**, hier een **Maas-*stroom***.

Deest aan de **Waal** (gem. Druten), 997 **Dheste**, 1189 **Dhieste**, 1222 **Diest**, 13e eeuw **Deist**, **Dist**, moet volgens mij gelezen worden als **dEeste**, **dEste**, **dIeste**, eertijds **dEelste**, **dElste**, **dIlste**, Eel-, El-, Il-waterloop "mit ***st***-Bildung", hier de **Waal-*stroom***.

Moet **Testre-bant** (**Teister-bant**), gouw of graafschap van Vlaardingen tot Tiel, begrensd door **Lek**, **Maas**, **Waal** en **Hollandsche IJssel**, gelezen worden als **……. tElstre-bant** (**tYlster-bant**) 'woongebied van **Elste-re**, **Ylste-re**, afleiding "mit ***st***-Bildung" (met grondvorm **Aelste-re**)?

Deuteren (gem. **'s-Hertogenbosch**), 14e eeuw **d'Euter**, **d'Euteren** (**alzo geschreven in de bronnen!**), is volgens mij de **riviernaam Eule**, vele malen te zien over de grens, in de bronnen ook **Öle**, **Ole**, **Oele**, **Olle**. De herkomst is dan **Eule-te**, **Eul-te**, afleiding "mit ***t***-Bildung", hier de **Maas-*stroom*** (Dommel), met nederzetting **Eul-te-re**.

Misschien:
Deuverden (gem. Nijkerk), 814-815 **Dubri-dun**, 1369 **Doverden**, moet volgens mij gelezen worden als **dUbri-dun**, **dOver-den** en **dEuver-den**, in oorsprong **dUlbri-dun**, **dOolver-den** en **dEulver-den**, de **riviernaam Ulbe-re**, **Oolve-re**, **Eulve-re**, afleiding "mit *v*-Element". **Enz**.

"**Tetten-bach**, **8**. Jh., ein **Nebenfluss der Prüm**" (z. Köbler), wijst op een oorspronkelijk **tElten-bach**. Aan de **Prüm** ligt **Irrel** (**Irle**, **Irl**), 714 **Erle** (z.internet), klankomwisselingen van **Ilre** en **Elre**, < **Ille-re**, **Elle-re**.

Vergelijk de **Etten-bach** (zijstroom van "Die **Elz**, Nfl d. **Rheins**, mit germanischer Lautverschiebung: die **Elte**", zie **Krahe**, *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 21, 37, en 38), in oorsprong **Elten-bach**, beek van de **Elte**.
Zie mijn kaartje p. 22 van mijn 'Getekend Onderzoek'.

De **riviernaam** **El-te**, wijd verbreid (zie ook **Krahe**, de afleiding “mit *t*-Bildung”) is ontstaan uit **Elle-te**, eertijds ook geworden tot de **klankomwisseling** **Ettele**.

Dettel-bach was eerder **dEttele-bach**, de **klankomwisseling** van **dElle-te-bach**. Dettel-bach ligt aan de **Main** (genoemd naar een beek van de Main).

Nogmaals

“Thatala-bac, 10. Jh., bei Bodman bei Überlingen **an dem Dettel-bach”** (zie Köbler), toont de **klankomwisseling** van **tAla-ta-bac**, “im Ablaut damit” **dElle-te-bac** (**dElla-ta-bac**).

Dettel-bach was in 741 **Tetila**, dat gelezen moet worden als **tEtila**, **klankomwisseling** van **tEli-ta** (**Ele-te**).

“Im Jahr 741 erfolgte die erste schriftliche Erwähnung, der Name der Stadt geht auf einen Franken namens **Tetila** zurück.” (Zie internet.)

Ale-te, “im Ablaut damit” **Elle-te**, **Ele-te**, werd eertijds zó duidelijk (zie mijn onderzoeken) tot **Atele** en **Ettele**, **Etele**, eerder gespeld als: **Ala-ta** en **Ella-ta**, **Ela-ta** of ..... **Eli-ta**, > **Atala** en **Ettala**, **Etala** of ..... **Etila**.

Een stadsdeel van **Dettel-bach** is **Effel-bach**, eerder **Effele-bach**, de klankomwisseling van **Elle-fe-bach**. De nederzetting ligt aan een zijstroom van de **Main**, de **beek** waaraan ook **Dettel-bach** is ontstaan, aan de monding van de **Main**. Beide nederzettingen zijn naar deze ***stroom*** genoemd:

Ala-ta, **Elle-te**, **Eli-ta** en **Elle-fe**, in de loop der tijd geworden tot de **klankomwisselingen** **Atala**, **Ettele**, **Etila** en **Elle-fe**, d.i. **Elle-*afa***, **Elle**-'waterloop'.

Het meerdere **Teten** moet weer gelezen worden als **tEten**, in oorsprong **tEelten**, ontstaan uit **Ele-ten**, eertijds óók geworden tot de **klankomwisseling** **Etelen**.

"Theten, 11. Jh., bei Olpe, **Tatena"** (zie Köbler), wijst op een oorspronkelijk **tAelte-na**, "und im Ablaut damit" **tEelte-ne**. Bij Theten staat: "**schwierig**, Suffix n."

Aelte en **Eelte** zijn ontstaan uit **Ale-te** en **Ele-te**, eerder **Ala-ta** en **Ela-ta**.

Vergelijk **Eten** of **Eethen** aan een voormalige **Maas-*stroom*** bij **Aalst** in Noordbrabant, met oudste naam **Ati-na** (zie het *Lexicon* van Blok e.a.), en later ook **Ette-ne** (zie Van B. en S.), **zó duidelijk** in oorsprong **……..**

Ae̲lti-na, "im Ablaut damit" **Ee̲lte-ne** en **E̲lte-ne**, ontstaan uit **Ale-ti** en **Ele-te**, **Elle-te**, afleiding "mit *t*-Bildung", uitvoerig behandeld in mijn eerdere onderzoeken, zoals in 'De herkomst van **Aalst'**.

Als **Eten** of **Eethen** **zuiver** zou zijn overgeleverd, dan zou de plaats nu **……** **Aelten** of **Eelten** of **Elten** heten, **naar de herkomst**.

"**T̲enn-stedt** (Bad Tennstedt), **8**. Jh., nordöstlich (Bad) Langensalzas in dem Thüringer Becken **in einem Seitental der Unstrut**, **D̲annis-stath**, **T̲ennis-stat**, **T̲ene-stete**, **D̲ennis-stede**" (zie Köbler), moet gelezen worden als **dAnnis-stath**, **tEnnis-stat**, **tEne-stete** en **dEnnis-stede**, in oorsprong **……**

dA̲lnis-stath, **tE̲lnis-stat**, **tEe̲lne-stete** en **dE̲lnis-stede**. (Zie voor de herkomst van de **Unstrut**, eerder in dit schrijven.)

“**Tennen-bronn**, 12. Jh., bei Triberg in **Baden**, **Tenne-brunne**” (zie Köbler), moet gelezen worden als **tEnne-brunne**, in oorsprong **tElne-brunne** of **tElnen-bronn**.

“**Tennen-bach**, 12. Jh., bei Emmendingen, **Tan-bach** (6), **Tanne-bach**, **Thenni-bach**” (zie Köbler), moet weer gelezen worden als **.....** **tEnnen-bach**, **thEnni-bach** en **.....** **tAnne-bach**, in oorsprong **.....** **tElnen-bach**, **thElni-bach** en **.....** **tAlne-bach**. **Alne** “und im Ablaut damit” **Elne** is **wijd** **verbreid**!

“**Tener-ach**, 12. Jh., unbestimmt b. Mainault, in **Hennegau**” (z.Köbler), is **tEner-ach**, eertijds **tEelner-ach**, **< tEelne-ra!** **tEelne-ra** is **> tEne-ra**, **Tenera**, oude naam van de **Dender**. **-ache**, **-ach** is ‘waterloop’.

Er zijn nog veel meer van zulk soort plaatsnamen!

Het is te veel om op te schrijven!

Er zijn meerdere plaatsen **Tan**, **Tann**, zònder tweede element (!), in de bronnen **Tanna**, **Tanne**, in oorsprong **tAlna**, **tAlne**.

Er zijn meerdere plaatsen **Tan-**, in de bronnen **Tanne-**, eertijds **tAlne-**.

Er zijn meerdere plaatsen **Tannen-**, in oorsprong **tAlnen-**.

Hetzelfde is het geval met **Ten**, **Ten-**, **Tennen-**, enz., in oorsprong **tElne**, **tElne-**, **tElnen-**.

“**Teten-heim**, 12. Jh., unbestimmt in Bayern” (zie Köbler), moet gelezen worden als **tEten-heim**, in oorsprong **tEelten-heim**.

“**Teter-ow**, 13. Jh., östlich Güstrows, **Theter-owe**” (z. Köbler), moet gelezen worden als **tEter-owe**, in oorsprong **tEelter-owe**.
Owe is ‘water’.

Uit het vele **Ater**, **Atter** en **Etter**, **Eter**, **Eiter**, **Itter** is de L weggevallen, eertijds **Aelte-re**, **Alte-re** en **Elte-re**, **Eelte-re**, **Eilte-re**, **Ilte-re**, ... > **Atere**, **Attere** en **Ettere**, **Etere**, **Eitere**, **Ittere**.

“**Tetten-moos**, 12. Jh., bei Traunstein, **Tetin-mos**, Moos, Sumpf, Moor” (z.Köbler), leze men als **tEtten-moos** en **tEtin-mos**, in oorsprong **tElten-moos** en **tEeltin-mos**.

“**Tessel-berg**, 11. Jh., bei Bruneck in **Tirol**, **Tessilin-perch**, **Tesil-perch**” (z.Köbler), moet gelezen worden als **tEssilin-perch** en **tEsili-perch**, de **klankomwisselingen** van **tElli-sin-perch** en **tEli-si-perch**.

Elle-se werd tot **Else**, maar eertijds ook tot de klankomwisseling **Essele**, **Essel**.
Ele-se werd tot **Eelse**, maar eertijds ook tot de klankomwisseling **Esele**, **Esel**.

“**Tittiles-heim**, **8**. Jh., wüst nördlich Heidelbergs” (z.Köbler),

is **tIttiles-heim**, de **klankomwisseling** van **…….**

Illi-tes-heim (Ille-tes-heim), de wijd verbreide oude *algemene* **riviernaam** **Ila**, ook voorkomend als **Illa**, **Ili**, **Illi** en **Ille**.

Vergelijk **Ittlen-heim** aan een zijstroom van de **Ill** bij Straatsburg, eerder **Ille** (zie Dauzat), en nog eerder **Ila** (zie Krahe).

Evolutie: **Ille-ten-heim > Ittelen-, Ittlen-heim**
Zie het kaartje in mijn ‘Getekend Onderzoek’, p. **713**, waarop nog veel meer te zien is.

Vergelijk **Iddels-feld** aan de **Rijn**-*stroom* bij Keulen, Bergisch Gladbach.

Evolutie: **Ille-des-feld > Iddeles-, Iddels-feld**

Vergelijk “**Idelen-stide**, 12. Jh., wüst nördlich Quedlinburgs” (z. Köbler), klankomwisseling van **Ille-den-stide**, ‘stad aan Ille’.

Vgl. “**Ilde**, 11. Jh., bei **Marienburg**, **Illi-di**, **Ille-de**, **Ille-the**” (zie Köbler), aan de **Lamme**, zijstroom van de **Leine**, via **Innerste**.

Ille-te werd ook tot **Il-te**, zo ook tot **Ilt (Ielt),** waarna **Thielt**, >**Thiet**.

Aan de Lamme ligt óók: “Det-furth, 12. Jh., bei **Marienburg**, **Thiet-forde**, **über der Lamme**” (zie Köbler), te lezen als: **dEt-furth** en **thIet-forde**, eertijds **dElt-furth** en **thIelt-forde**, d.i. **Thielt-forde**, **de herkomst!**

De herkomst is **Elt-furth** en **Ilt-forde,** ‘voorde door **Elte, Ilte**’, < **Elle-te**, **Ille-te**. **Thiet-forde** ligt aan de **Lamme**, zo óók **Ilde**, 11e eeuw **Ille-te = Ielt**.

Zuiver overgeleverd in **België**:

Vergelijk “**Thielt**, 9. Jh., bei **Aerschot** in (der Provinz) **Brabant**, **Thiela** (**4**), **Theole**, **Tyele**” (z.Köbler). De herkomst is **Ilt (Ielt), Ila** en **Yle**. **Tiel aan de Waal** heeft dezelfde herkomst.

Nogmaals **Thiel, Tiel** ook voorkomt in de bronnen, ca. 1188 (zie het *Lexicon* van Blok e.a.).

Ook **Tiel** was, net als **Thielt** in **Brabant**, voorheen **Thiela** en **Tyela** (zie het *Lexicon* van Blok e.a.).

Andere oude namen zijn **Tiele**, **Thiela**, **Tile**, **Tila**, **Tyle**, **Thyle**, **Tyla**, enz. (zie het *Lexicon* van Blok e.a.).

De herkomst is de wijd verbreide oude *algemene* **riviernaam**, "**alteuropäisch**", **Ila, Yla, hier de Waal-*stroom***.

Ila, Yla is ook de herkomst van de **rivier** de **Dijle** in **België**, met precies dezelfde oude namen.
Zie eerder in dit schrijven.

Er is nog een plaats "**Thiet-furt**, 10. Jh., bei Mersch in Luxemburg, **Theot-furt** (4), **Thiet-furt**" (zie Köbler).

De herkomst is **Thielt-furt**, te lezen als **…….**

tIelt-furt, **tIlt-furt**, kortom **Ilt-furt**.

Ita-ra is **wijd verbreid**, **< Ilta-ra, Ilte-re**.

Theot-furt wijst op een oorspronkelijk **thEelt-furt**, **Theelt-furt**. De oude riviernaam **Ille**, **Il** is in de bronnen vaak ook **Ele**, **Eel**.

Er is nog een plaats **“Thiet-forde**, 12. Jh., wüst westlich Halberstadts, **Theot-furt** (6)” (zie Köbler).

De herkomst is **Thielt-forde**, **Ilt-forde**.

Er is nog een plaats **“Dit-furt**, 10. Jh., b. Aschersleben, **Theot-furt**, **Deot-furde**, **Tit-furde**, **Thiet-forde”** (zie Köbler), ontstaan uit een oorspronkelijk **Ilt-furde**.

Er is nog een plaats **“Thiet-wardin-husen**, 11. Jh., bei Schmallenberg bei Meschede” (zie Köbler), < **Ilt-wardin-husen**.

Vergelijk **Dit-furt** met "**Detten-heim**, 12. Jh., bei Weissenburg in Mittelfranken, **Dieten-heim**, **Theten-heim**" (z. Köbler). De herkomst is **dIelten-heim**, eerder **Ilten-heim**, zo ook **dElten-heim** en **thEelten-heim**, **……..** eerder **Elten-heim** en **Eelten-heim**.

Vergelijk **Detten-heim** met **Etten-heim** aan de **Etten-bach**, zijstroom van de **Elz,** "mit germanischer Lautverschiebung **Elte**" (zie **Krahe**, *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 21, 37, 38). De **Elz** is een zijstroom van de **Rijn** bij Straatsburg.

Wie zou hier nog kunnen ontkennen dat Etten-heim en Etten-bach eigenlijk Elten-heim en Elten-bach zouden moeten heten?!

"**Diet-kirchen**, 11. Jh., bei Limburg an der Lahn, **Thiet-kiricha**, **Dith-kirkin**" (zie Köbler), was in oorsprong **Ilt-kiricha**.

"**Dieten-furt**, 12. Jh., Furtner in (der Gemeinde) Gotzing bei Miesbach, **Dietten-furde**" (zie Köbler), was eertijds **Ilten-furde**.

“**Dieten-heim**, 13. Jh., südsüdostlich **Ulms** und südsüdwestlich Biberachs an der Riss an der unteren **Iller**” (z.Köbler), is < **Ilten-heim**.

Er is nog een **Diet-furt aan de Thur** bij Sankt Gallen, een **Diet-furt aan de Altmühl**, enz., allen ontstaan uit een oorspronkelijk **Ilt-furt**.

Er zijn nog heel veel plaatsen Dieten-, < Ilten-.

“**Dietes-heim**, 13. Jh., südlich Alzeys, **Didinnes-haime** (2), **Titines-heim**” (zie Köbler), is < d**Ildi-nes-haime** en t**Ilti-nes-heim**.

Nogmaals, er zijn nog veel meer van zulk soort plaatsnamen.
Zie het *Geschichtliches Ortslexikon Deutschlands* van **Gerhard Köbler** (Koebler).

Ildi is ontstaan uit **Ille-di**.

Ilda is ontstaan uit **Ille-da,** .....

ook > **Tille-da**.

“Tille-da, 8. Jh., an dem Kyfhäuser b. Sangerhausen, **Dulli-de**, **Tulli-da”** (zie Köbler), moet weer gelezen worden als **tIlle-da** en **dUlli-de**, **tUlli-da**. **Ille** is in de bronnen meerdere malen ook **Ulle**.

Vergelijk **tIlle-da**, met **Ille-de**, **Illi-di** en **Ille-the**, de oude namen van **Ilde** aan de **rivier** de **Lamme** bij **Hildes-heim**, eerder besproken (zie Köbler). **Ildes-heim** komt op hetzelfde neer als **Hildes-heim**.

Tull en ‘tWaal (gem. **Houten**), voorheen **Thillo**, **Tillo**, **Tylle**, **Tille** en **Tulle** (zie *Lexicon* van Blok *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie* van Van Berkel en Samplonius), moet weer gelezen worden als **thIllo**, **tIllo**, **tYle**, **tIlle** en **tUlle**, genoemd naar de **Lek-*stroom***, waaraan het is ontstaan.

“**Tithela**, ? , **ein Flussname** bzw. **Deilbach** bei Langerfeld im Kreis Schwelm?” (zie Köbler), moet worden gelezen als **tIthela**, de **klankomwisseling** van **tIlle-tha**, **Ille**-waterloop “mit *t*-Bildung”.

Deil-bach is **dYl-bach**, d.i. **Yle-bach**, op hetzelfde neerkomend als **Ille-bach**.

Vergelijk

Ittel aan de **Moezel**-*stroom* de **Kyll**, 1212 **Itele** (zie Gysseling), de **klankomwisseling** van **Ille-te**.

“**Tithel-rode**, 11. Jh., unbestimmt bei Le Roeulx in (dem) **Henne-gau**” (z.Köbler), is **tIthel-rode**, eerder **tIthele-rode**, de klankomwisseling van **Ille-the-rode**.

“**Dittel-brunn**, 13. Jh., nördlich Schweinfurts, **Diethel-bronn**, **Tittel-brünn**,” (z.Köbler), moet gelezen worden als **dIttel-brunn**, **dIethel-bronn** en **tIttel-brünnn**.

De herkomst is (evolutie): **Ille-te > Ittele**, **Ittel**, **Iethel**

De herkomst van “**Dittel-stedt**, 12. Jh., bei Erfurt, **Thudeles-stete**, **Tutil-stette**, **Tutel-stede**” (z.Köbler), is **Ille-te-stedt**, **Ule-des-stette**, **Uli-te-stette** en **Ule-te-stede**.

“**Dittels-heim**, 8. Jh., bei Worms, **Tutiles-heim**, **Dietels-heim**, **Ditteles-heim**” (z.Köbler), was eertijds **Uli-tes-heim** en **Ille-tes-heim**.

Het vele **Itte-re**, eerder **Ita-ra**, was eertijds **Ilta-ra**.

De herkomst van **Il-ta** is **Ila-ta**, eertijds ook > **Ittala**, **Ittele**.

Ita-sa was eertijds **Ilta-sa**, de afleiding “mit *s*-Suffix”, in plaats van “mit *r*-Bildung”.

“Itz, ein Nebenfluss des Maines bei **Coburg**, **Ida-sa**, **Ite-sa**, **Ita-sa”** (zie Köbler), was in oorsprong **Ilda-sa**, **Ilte-sa** en **Ilta-sa**.

De **Itz** zou eigenlijk **Iltz** moeten heten, **naar de herkomst**.

Het wemelt van zulk soort herkomsten in mijn vergelijkende onderzoeken, ONBEKEND in naamkundige kringen.

“**Tillies**, 10. Jh., bei Strée in (der Provinz) **Hennegau**” (zie Köbler), moet gelezen worden als **tIllies**, de **riviernaam Illi** “mit *s*-Suffix”.

“**Tilliach** (Ober-Tilliach und Unter-Tilliach) (11. Jh.), im Gailtal in Osttirol, **Tiliun**” (zie Köbler), is **tIlli-ach**, d.i. **Illi**-‘waterloop’. ***Ache*** is ‘waterloop, beek’.

Nogmaals

Dilla, “ancien nom de **l’affluant de la Dendre** qui arrose Tourpes: At” (zie Gysseling). De naam moet gelezen worden als **dIlla**. Zie voor meer details, eerder in dit schrijven.

“**Dill** bzw. **Dille** (**F**.), 11. Jh., **ein Fluss** bei **Dillenburg** in Hessen, **Dille-na**” (zie Köbler), 55 km, zijrivier van de **Rijn**, via **Lahn** (245, 6 km), is **……..**

dIlle-na, **Ille** “mit ***n***-Suffix”.

“**Dillen-dorf**, 8. Jh., bei Bonnhof, **Tillin-dorf**” (zie Köbler), is **dIllen-dorf** en **tIllen-dorf**, ‘nederzetting aan **Ille**’.

“**Diemel**, **8**. Jh., **Nebenfluss** der **Weser**, **Dimila**, **Timella**” (z.Köbler), toont de klankomwisselingen van **dIli-ma** en **tIlle-ma**, de afleiding “mit *m*-Suffix”.

De **Diemel** (110 km) moet gelezen worden als **dImele**, de **klankomwisseling** van **dIlle-me**, **Ille**-waterloop “mit ***m***-Suffix”.

Als deze riviernaam zuiver zou zijn overgeleverd, dan zou de naam nu **Dilme** zijn geheten, zoals de meerdere rivieren **Ilme**, **Ilm**.

“**Tille**, 10. Jh., wüst bei Wittmund, **Dilnu-marcha**” (zie Köbler), moet gelezen worden als **tIlle** en **dIlne-marcha**.

Ilne is de samentrekking van **Ille-ne**, eerder **Ila-na**. **Ilne** is altijd afgesleten overgeleverd als **Ine**, **Ihne**, **Inne** (Ienne), zo niet hier, omdat de naam ook **Ille** was.

“**Tilla-ka** s. **Tilques**, 12. Jh., in dem Département Pas de Calais” (zie Köbler), is **tIlla-ka**. **Illa** is hier de ***stroom*** waaraan de nederzetting is ontstaan, met afleiding **-ka (-ca)**, wijd verbreid, de nederzettingsnaam. De **Vlaamse** naam voor deze plaats is **Tille-ke**, < **tIille-ke**.

Er zijn nog meerdere plaatsen **Tilly** in Frankrijk, o.a. mer oude vermelding **Tille-de**.

“**Tile**, 10. Jh., unbestimmt in **Nordniederland**, **Thiela** (2), **Tile**” (z.Köbler), moet gelezen worden als **tIle** en **thIela**, het wijd verbreide **Ila**.

“**Til-burg**, **8**. Jh., in (der Provinz) **Nordbrabant**, **Tilli-burgis**” (zie Köbler), is **tIlli-burgis**, dat is ‘burcht aan **Ille**-waterloop’.

Vergelijk “**Il-burg** (1176), ligging onbekend, mogelijk in de omgeving van **Olst** en **Wije**” (zie het *Lexicon* van Blok e.a.). **Olst** en **Wije** liggen aan de **IJssel**, vroeger **Isala**, de **klankomwisseling** van **Ila-sa**, **Ille-se**.

“**Thil** s. **Thy**, ein Abteilung der Gemarkung Baisy-Thy **an der Dijle** in **Brabant**” (z.Köbler), leze men als **thIl**.

“**Dijle**, 9. Jh., **ein Quellfluss** (wie Nete und Senne) des in die **Schelde** fliessenden **Rupel**, **Dila**, **Dyla**, **Thila**, **Thile**” (zie Köbler), **is de wijd verbreide Oud-Europese riviernaam Ila**, **Yla**.

“**Til** s. **Thyl**, 10. Jh., **ein Quellfluss der Dijle**” (zie Köbler), spreekt voor zich.

“**Diele**, 9. Jh., bei Weener, **Dilon**” (z.Köbler), is de riviernaam **Ille**, eerder **Illon**.

“**Thievela**, 12. Jh., Jagel bei Hadeby bei Schleswig” (zie Köbler), toont de klankomwisseling van **Ile-va**, “mit *v*-Element”, **> Ivela**, waarna **Ievela**, **th****Ievela**, **Thievela**.

“**Dilf** s. Westdilf, 12. Jh., unbestimmt in **Nordwesten**” (zie Köbler), is de **riviernaam** **Ilf**, dat bij **Ilfter-laca** in de loop der tijd tot **Ifter-laca** werd, waarna **.....** **Nifter-laca**, aangetoond met meerdere vergelijkingen.

“**Differten** bzw. **Differte**, 11. Jh., bei Saarlouis” (z.Köbler), was in oorsprong **Ilfer-te**.

“**Difidis curtis**, 9. Jh., unbestimmt bei Methler bei Hamm” (zie Köbler), was in oorsprong **Ilfi-dis** **(Ilfe-des)**.

Nogmaals, “**Deffingen**, 12. Jh., bei Günzburg, **Tafingen**, **Taeffingen**” (zie Köbler), is **…….** **tAelf-ingen** “und im Ablaut damit” **dElf-ingen**.

“**Danne**, 12. Jh., bei Geldern, **Tanna** (4), **is de wijd verbreide oude riviernaam Alna**.

“**Dannere**, 12. Jh., unbestimmt mit Bezug zu **Westfalen**” (zie Köbler), is ontstaan uit het oorspronkelijke **Alne-re**, ook de herkomst van de **Anne-re**, de **Anner**, **zijrivier** van de **Lahn**, 959 **Ana-ra** (zie **Krahe**), de afgesleten vorm van **Aelna-ra**. De Anner heet ook Gelbach.

“**Dann**, 12. Jh., bei Saarburg, **Tanna** (14)” (zie Köbler), **is de wijd verbreide oude riviernaam Alna.**

“**Dannen-berg**, 12. Jh., in (der früheren Provinz) **Hannover**, **Tann-berg** (2), **Danne-berge**, **Dannen-berge**” (zie Köbler), moet gelezen worden als **…….. tAnne-berge**, **dAnne-berge** en **dAnnen-berge**, eertijds **tAlne-berg**, **dAlne-berge** en **dAlnen-berge**.

Vergelijk “**Anna-berg**, 12. Jh., bei Lilienthal in Österreich, **Tan-perch** (2), **Tannen-berch**” (zie Köbler).

Anna-berg is hier de afgesleten vorm van **Alna-berg**.

“**Detten-dorf**, 10. Jh., bei Ebersberg, **Tatin-dorf** (2), **Tetin-dorf**” (zie Köbler), moet gelezen worden als **…….. tAtin-dorf** en **dEtten-dorf**, **tEtin-dorf**, in oorsprong **…… Aeltin-dorf** “im Ablaut damit” **Elten-dorf**, **Eeltin-dorf**.

Nogmaals “**Detten-heim**, 12. Jh., bei Weissenburg in Mittelfranken, **Dieten-heim**, **Theten-heim**” (z.Köbler), was eertijds **Elten-heim**, **Ielten-heim** en **Eelten-heim**.

Vergelijk **Etten-heim** aan de **Etten-bach**, zijstroom van de **Elz**, “mit germanischer Lautverschiebung Elte” (zie Krahe, *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 21, 37 en 38). Kaartje p. 22.

“**Detten-heim**, 8. Jh., bei Lidolsheim, **Teten-heim**” (z. Köbler), was eertijds **Elten-heim** en **Eelten-heim**.

“**Detten-hofen**, 12. Jh., bei Landsberg an dem Lech, **Tetin-hofa** (2), **Taten-hoven**” (zie Köbler), was eertijds **tAelten-hoven** “und im Ablaut damit” **dElten-hoven**, **tEeltin-hofa**.

Vergelijk nogmaals “**Det-furt**, 12. Jh., b. Marienburg, **Thiet-forde**, **über die Lamme**” (z.Köbler), de **Lamme**, waaraan ook “**Ilde**, 11. Jh., bei Marienburg, **Illi-di**, **Ille-de**, **Ille-the**” (z.Köbler), d.i. **Il-te**, **Ielt**, > **Thielt**, > **Thiet**.

Det-furt moet gelezen worden als **dEt-furt**, eertijds **Elt-furt**.

“**Dettel-bach**, 9. Jh., b. Volkach in Unterfranken, **Tetila-pah**, **Tetile-bah**, **Tettel-bach**” (zKöbler), toont de **klank-omwisselingen** van **tElle-te-bach** en **tEli-ta-bah**.

“**Dettels-au**, 13. Jh., bei Ansbach in Mittelfranken in Bayern” (zie Köbler), is **dEtteles-au**, de **klankomwisseling** van **…… Elle-tes-au**.

“**Theles-berg**, 12. Jh., unbestimmt mit Bezug zu den Welfen” (z.Köbler), moet gelezen worden als **tEles-berg**, hoogte aan **Ele**, eerder **Ela** of **Eli**, een wijd verbreide oude *algemene* riviernaam, met grondvorm **Ala**.

“**Theler-werde** s. **Tieler-waard**, 11. Jh., bei **Tiel**” (zie Köbler), wijzen op **tEler-werde** en op **tIller-waard**.

“**Tharabes-dorpf**, 9. Jh., unbekannt, im Gau Friesenfeld in (der späteren Provinz) **Sachsen**” (zie Köbler), moet weer gelezen worden als **……...** **thAra-bes-dorpf**, in oorsprong **……..** **Aelra-bes-dorpf**. Vergelijk de rivier de “**Aar**, 8. Jh.?, ein **Nebenfluss** des **Rheines** in der **Schweiz**, **Ara**, **Arula**” (zie Köbler), de **afgesleten** vorm van **Ael-ra** en de **klankomwisseling** van **Ale-ra**.

Het is ook de herkomst van de **rivier** de “**Raab**, 2. Jh.?, ein **Nebenfluss** der **Donau**, **Ara-bon**” (zie Köbler), in oorsprong **……** **Ael-ra-bon** (**Aelre-ben**). Zie ook eerder in dit schrijven. **Ara-bon** werd uiteindelijk tot **Araab**, waarna **Raab**.

“**Ebra** (Hohen-Ebra und Thal-Ebra), 11. Jh., bei Sondershausen, **Eba-ra-ha**, **Ebo-ra-ha**” (zie Köbler), was in oorsprong **Eelbo-ra** en **Eelba-ra**.

Debo-ra, waarschijnlijk **820**, ligging onbekend, in “**Fresia**”, mogelijk in de omgeving van **Den Andel**, gem. **Baflo**, in de provincie Groningen (zie het *Lexicon van nederlandse toponiemen tot 1200* van R.E. Künzel, D.P. Blok en L.M. Verhoeff), heeft dezelfde oorsprong.

“**Thal-gau** (Dorf?), 8. Jh., östlich **Salzburgs**, **Tala-gaoe**” (zie Köbler), lijkt mij niet ‘**dal-gouwe**’, maar in oorsprong **tAla-gaoe**, de wijd verbreide zeer oude **riviernaam Ala**. Er zijn veel van zulk soort plaatsnamen, door naamkundigen ten onrechte verklaard als ‘dal, daal’.

Het meerdere **Tala-heim** (zie Köbler) lijkt mij niet ‘**dal-heim**’, maar **tAla-heim**, op hetzelfde neerkomend als **Alem** aan de **Afgedamde Maas** in Nederland, ca. 1200 **Ale-heim**, zó duidelijk ‘woonplaats-aan **Ale**-waterloop’, hier de **Maas-*stroom***. Zie mijn onderzoeken, de vele getekende kaartjes van de **Maas-*stromen***, waaruit dat **blijkt.**

Vergelijk dit **Tala-heim** met het eerder behandelde **……**

“**Talfer** (**bach**), 11. Jh., ein **Nebenfluss** des bzw. der **Eisack** bei Bo-zen, **Tala-ver-na**” (z.Köbler).

De namen moeten gelezen worden als:

tAl-fer en **tAla-ver** (-na), (**tAla-fer**).

Uit het vele **Ave-re** is de L weggevallen. Zie de vele vergelijkingen eerder in dit schrijven. Hier is de oorspronkelijke naam nog te zien!

Ala-ver-na is elders geëvolueerd tot **Ael-ver-na**, waarna geworden tot **Averen**, **Avere**, **Avre**.

De **Avre** is een zijstroom van de **Somme**, en van de **Seine**, via **Eure**. Zie hierna!!!

Ael-ve-ne werd in de loop der tijd tot **Ave-ne**, **Aven**.

Taven-tre (4), 9e eeuw, oude naam van **Deventer**, is **tAven-tre**, eertijds **tAelven-tre**, “im Ablaut damit” **dEelven-tre**, > **dEven-tre**, **Deven-tre** (4), oude naam van **Deventer**.

Deventer is genoemd **Aelve-ne** "und im Ablaut dazu stehend" **Eelve-ne**, dus **Aelven** en **Eelven**, hier de **IJssel-*stroom***, waaraan het is ontstaan.

"**Tala-stadt**, 9. Jh., wohl bei Buxweiler nordwestlich **Strassburgs**" (zie Köbler), wordt verklaard als 'dal'-stad, maar volgens mij **…….** **tAla-stadt**, 'stad aan **Ala**', de ***stroom*** waaraan de nederzetting is ontstaan. Er zijn nog meer van zulk soort plaatsnamen.

"**Talle**, 13. Jh., in **Kalletal** in **Lippe**, **schwierig**, zu einem Gewässernamen vielleicht mit der Bedeutung gefügig?" (zie Köbler), moet gelezen worden als **tAlle**, de wijd verbreide oude *algemene* riviernaam **Alle**.

Vergelijk de Belgische plaats **Alle** aan de **Maas-*stroom*** de **Semois**, waaraan ook de nabije nederzetting **Alles**, met nabije zijstroom **Aleine** (**Ale-ne**). Ook nabij, aan de **Maas**, ligt **Alli-court**, en onder Verdun **Ailly-sur-Meuse**. Zie voor dit alles mijn kaartje p. **839**. Er is nog zó veel meer **Ailly-sur-**! **Alle** is in de bronnen **Alli (> Ailli)**.

Een plaats **Alle** ligt ook aan de **Alleine** bij Mulhouse, ten westen van Basel. Zie mijn kaartje p. **886**. Enz.

"**Themme-roth**, 12. Jh., unbestimmt mit Bezug zu den Welfen" (zie Köbler), wijst op een oorspronkelijk **tElme-roth**. (Niet in dit verband. Hier terecht gekomen.)

Nogmaals,

Even-kamp zou eigenlijk **Eelven-kamp** moeten heten, **naar de herkomst**.

“**Even-kamp**, 9. Jh., b. Lüdinghausen, **Ebulen-kampe**, **Evilan campa**” (Köbler), is < **Eelven-kamp**, **Ele-ben-kampe**, **Eli-van campa**.

Evilan is de klankomwisseling van **Eli-van**, **Ele-ven**, **Eel-ven**, > **Even**.

Het meerdere **Evele** is de **klankomwisseling** van **Ele-ve**. **Eelve-ne** werd tot **Eve-ne**, **Even**, herkomst van **Deven-ter**, **dEven-tre**.

Ebulen-kampe is de **klankomwisseling** van **Ele-ben-kampe**. Wat is dan de betekenis van **Ele-ben-tere hemerke** (1125-1130), ligging onbekend, tussen Bergen en Petten (Noordholland)?

“**Elebentem**, 10. Jh., unbestimmt in **Nordholland**, **Elebentere hemerke**” (z.Köbler), moet gelezen worden als **Ele-ben-tere**, **aan de IJssel** geëvolueerd tot ..... **Eel-ben-tre**, **Eel-ven-tre**, > **Even-tre**, **dEven-tre**, **Deven-ter**.

Elebentere hemerke (naar een bron uit de 2e helft van de 10e eeuw), ligging onbekend, tussen Bergen en Petten (**Noordholland**). Zie het *Lexicon van nederlandse toponiemen tot 1200* van R.E. Künzel, D.P. **Blok** en J.M. Verhoeff. (**Elebentem** wordt hier niet genoemd.)

Volgens **prof. Blok** betekent **Elebentere** "in den vreemde wonende, vreemdeling", met **hemerke** "dorpsgebied" of "grens, gebied".

Evolutie: **Ali-bi > Abili**, **Abli**, "und im Ablaut damit"
Eli-bi > Ebili, **Ebli**, zie eerder, de **Saar**-*stroom* de **Albe**,
Ili-bi > Ibili, **Ibli**, zie eerder "**Ibil-stete**, 10. Jh., wüst bei Jeinsen bei Springe, **Ibil-stede**, **Ibbil-stide**" (zie Köbler).

De **Saar-*stroom*** da **Albe** was voorheen **Abili-ca**, **Abli-ca** en **Ebli-ca** (zie Köbler), de **klankomwisselingen** van **Ali-bi-ca** "und im Ablaut damit" **Eli-bi-ca**, in de loop der tijd geworden tot de **klankomwisselingen** **Abili-ca**, **Abli-ca** en **Ebili-ca**, **Ebli-ca**.

Was er ook **Yli-bi**, **Eili-bi**, in het Duits ook opgeschreven naar de uitspraak **Aili-bi**? (Er is in elk geval "**Eil-ba**, 10. Jh., bei der Albers-mühle bei Kruft bei Mayen, **Eilba** (963)" (zie Köbler).

Ja, ik hoorde onlangs in het nieuws van het **treinongeluk** bij **Aibling** in het zuiden van Duitsland, op 9 februari 2016.

Evolutie: **Yli-bi**, **Aili-bi**, **Eili-bi** > de **klankomwisselingen**
Ybili, **Aibili**, **Eibili**, waarna samengetrokken, verkort tot
Ybli, **Aibli**, **Eibli**, te zien in alle oude namen van
Aibling.

Zie Köbler, met het suffix **-inge**:

“**Aibling** (**Bad Aibling**), **9**. Jh., bei Rosenheim, **Eiblinge**, **Eipil-ingun**, **Eiplinga** (**Epil-ingas**, **Aiblinge**, **Epin-ingas**, **Epil-inga**), **Epin-ingas** (804), **Aibil-ingas**, 12. Jh., **Eipol-ingas** (855), **Eiplinga** (1078-1091), **Aibil-ingen** (1166), **Aybling** (1354)”

Eipili-, **Eipli-** was in oorsprong **Eili-pi**, het meerdere **Eile-pe** (zie mijn onderzoeken)**,** dat is **Eile-*apa***, **Eile-**‘waterloop’.

Epin- is de afgesleten vorm van **Eelpin-**.

Volgens naamkundigen is Aibling genoemd naar de PN Epino bzw. Eibo.

Door **Aibling** stroomt de **rivier** de **Glon** in de **Mangfall**, 58 km, die zich bij **Rosenheim** ontlast in de **rivier** de **Inn**, voorheen o.a. ook **Ein** genaamd (zie Köbler), eerder **Eine**, afgesleten vorm van **Eilne**, de samentrekking van **Eile-ne**, in wezen op hetzelfde neerkomend als **Eile-be** (ander tweede element, afleiding).

Yli-bi werd tot de klankomwisseling **Ybili**, **Ybli**.
Yli-fi werd tot de klankomwisseling **Yffili**, **Yffli**.

Het is volgens mij de herkomst van **Zyfflich**, gelegen net over de grens met **Duitsland** in de **streek** of **gouw** de **Duffelt**.

“**Zyfflich** ist ein Ortsteil der Gemeinde Kranenburg im Kreis **Kleve**, Nordrhein-Westfalen. In Norden, Westen und Südwesten grenzt das Dorf an die **Niederlande**.” (Zie internet.)

“**Zyfflich**, 11. Jh., bei Kleve, **Safli-cka**, **Safliggi** (Safli-gi), **Seflu-che**, **Saflic-ensis** (Safli-ca), **Seblic-ensis** (Sebli-ca), **Sefflik** (Seffli-ka) s. **Saboloium** (Sabolo), **Safra**, **Sebela-ci** bei Holder” (zie Köbler), toont de klankomwisselingen van:

Yli-fi (> Yffili, Yffli), **Ali-fi** (> Afili, Afli), **Ele-fe** (> Efelu, Eflu), nogmaals **Ali-fi** (> Afili, Afli), **Eli-bi** (< Ebili, Ebli), **Elle-fi** (> Effeli, Effli), **Alo-bo** (> Abolo), **Aelfra** (> Afra), en **Ele-ba** (> Ebela).

Het is in feite één riviernaam:
Alo-bo (Ale-be) “und im Ablaut damit” **Ele-ba** (Ele-be), **Eli-bi** (Ele-be), op hetzelfde neerkomend als:
Ali-fi (Ale-fe) “und im Ablaut damit” **Elle-fi** (Elle-fe), **Ele-fe**.

De namen worden gevolgd door de wijd verbreide afleiding **-cha**, **-ca**, **-ka**, **-ki**, **-ci**.

zYfflich is ontstaan uit **zYffli-cha**.
De herkomst is **Yli-fi**, geworden tot de klankomwisseling **Yffili**, waarna **Yffli**.

Nogmaals **“Tablis,** 3. Jh., vielleicht Willemsdorp in (der Gemeinde) Dubbeldam in (der Provinz) **Südholland**” (zie Köbler), moet gelezen worden als **tAblis.** De herkomst is **Ale-bi**, geworden tot de **klankomwisseling Abeli**, waarna verkort tot **Abli**, “mit ***s***-Suffix” **Ablis.** (Tablis is misschien **Oud-Alblas**. Zie eerder in dit schrijven.)

Al-be is in de bronnen vaak **Al-bi**, ... èn **Abeli**, ook verkort tot **Abli,** de **klankomwisseling** van **Ale-bi**.

Vergelijk “**Albe** (F.) s. **Abelica**” (zie Köbler). Ik schrijf **Abeli-ca**. **“Abeli-ca, 8.** Jh., **Albe (F.) (ein Flussname) (Saar),** pag. Salinins und Saroins, **Abeli-ca**, **Abli-ca**, **Ebli-ca**” (zie Köbler).

De herkomst is **Al-bi**, eertijds ook **Ale-bi** “und im Ablaut damit” **Ele-bi**, geworden tot de **klankomwisselingen Abeli**, **Abli** en **Ebeli**, **Ebli**.

Dit is ook elders te zien. Zie de meerdere voorbeelden eerder in dit schrijven.

“**Olva**, 9. Jh., **an der Bever fliessenden Olve** bei Drackenstedt bei Wolmirstedt” (zie Köbler), is ontstaan uit **Olba**. Zie ook **Krahe Ulva < Ulba**.

Vergelijk

“**Olve** (**F.**), ? , **ein Fluss** (**Bever**) bei Aldhaldensleben, **Albis** (5), **Alva**” (zie Köbler).

Vele pagina’s eerder afgebroken **lijst van rivieren Alba** in *Unsere ältesten Flussnamen* van **Krahe**.

***Alba-ra >Alvra**, de rivier de **Albula** in Graubünden.

***Albi-ra > Elber**, bronbeek van de rivier de **Kocher**, via Grimmbach.

***Albo-ra > Albue-ra**, zijrivier van de Guadiana in **Spanje**.

Alba-ro-na, andere naam voor de rivier de **Tiber** in Latium.

Alba-ro-na, rivier bij Tibur (**Tivoli**).

Alba-ro-na, rivier in **Latium**.

Alba-ro-na in **Picenum**, nu **Fiume dell’ Albe-ro**.

Alba-ro-na, rivier in Graubünden.

Einde van gegeven riviernamen Alba, enz. door Krahe, *Unsere ältesten Flussnamen* p. 52 en 53.

Ael-be-re-ne werd tot **A-be-re-ne**. Zie eerder in dit schrijven.

Ael-be-re was eerder **Ael-bo-ra** “im Ablaut dazu” **Eel-bo-ra**, herkomst van **Debora, < dEelbora**.

“**Debora** (!), ? , **in Friesland** mit Bezug zu Fulda” (zie Köbler).

Debora (wrsch. 820), ligging onbekend, in “Fresia”, mogelijk in de omgeving van Den Andel, gem. Baflo (**Groningen**) (zie *Lexicon van nederlandse toponiemen tot 1200* van R.E. Künzel, D.P. **Blok** en J.M. Verhoeff), moet weer gelezen worden als **dEbo-ra**, de afgesleten overgeleverde vorm van **…….. dEelbo-ra**, afleiding “mit *r*-Bildung”, ontstaan uit **Ela-bo**, elders geworden tot de **klankomwisseling …….. Ebalo**, **Ebele**.

Prof. Blok heeft geen verklaring. Elders wordt geschreven: “Wellicht is in Debora een archaïsche waternaam te herkennen.” En dat is inderdaad het geval!

“**Debe-stein**, ? , unbestimmt mit Bezug zu Weissenburg im Elsass” (zie Köbler), leze men als **dEbe-stein**, in oorsprong **dEelbe-stein**.

Ela-bo of **Ela-bi** (geworden tot de klankomwisseling **Ebalih**, in Ebalih-bechin, oude naam van Ebels-bach bij Hassfurt in Unterfranken, eerder behandeld), is de herkomst van **Eel-be-re** en **Eel-be-ne**, **overal** geworden tot het **zéér vele Ebe-re** en **Ebe-ne**, te zien in het *Geschichtliches Ortslexikon Deutschlands* van Gerhard Köbler.

Vergelijk **Ebo-ra** in **Debora** met “**Ebra** (Hohen-Ebra und **Thal-Ebra**), 11. Jh., bei **Sondershausen**, **Eba-raha**, **Ebo-ra-ha**, **Epa-raha**, **Ebe-ra**” (z.Köbler). De herkomst: **Eelbo-ra-ha**, **Eelpa-raha** en **Eelbe-ra**.

Het huidige **Ebra** zou eigenlijk **Eelbra** moeten heten, **naar de herkomst**.

"**Thal-Ebra** ist ein Ortsteil der Kreisstadt **Sondershausen** in Kyffhäuserkreis in **Thüringen**. Die erste urkundliche Erwähnung der Ortschaft Thal-Ebra führt auf das Jahr 1080 zurück. Urkundliche Namensformen sind: **Ever-ha**, **Eve-ra** parma, **Ebe-ra**, **Ebra inferio** (1080), **Thal-Ebra** (1402). Der Ort wird von einem kleine Bach durchflossen" (een Wipper-stroom, zijstroom van de Elbe, via Saale en Unstrut).
Nogmaals:

Het **zéér vele** **Ebe-re**, **Eve-re** in het *Geschichtliches Ortslexikon Deutschlands* van Köbler was in oorsprong **Eelbe-re** en **Eelve-re**, ontstaan uit **Ele-be** en **Ele-ve**, eertijds ook geworden tot de klankomwisselingen **Ebele** en **Evele**, maar dan in oudere spelling.

"**Ebers-heim**, 9. Jh., bei **Schlettstadt**, **Ebo-res-heim** (2)" (zie Köbler), is de afgesleten vorm van **…..** **Eelbo-res-heim**.

Bij deze plaatsnaam wordt ook **Eborre-heim** genoemd, uit het jaar 817, < **Eelborre-heim**. De plaats zal zijn genoemd naar de **Ill**-*stroom*, zijstroom van de Rijn bij Straatsburg, in de middeleeuwen **Illa**, op hetzelfde neerkomend als **Ela**, of, anders **naar waarheid gezegd**, in de bronnen **óók Ele**, **Yle** (Eile) en **Elle**, met grondvorm **Ale!** (Er is nog veel meer Ebers-!)

"**Talern**, 12. Jh., in Niederösterreich, **Talarin** (2), **Talaran**" (zie Köbler), toont de wijd verbreide oude riviernaam **Ala-ra** en **…….** **Ala-ri**, de afleiding "mit *r*-Bildung"! **Ala-ra** is b.v. de oude naam van de **Aller**, grote zijstroom van de **Weser** (zie **Krahe)**, "Eine *r*-Bildung zeigt **Alara** ……. p. 37, *Unsere ältesten Flussnamen*).

Er zijn nog veel meer van dergelijke plaatsnamen. Zie *Ortslexikon* van Köbler! De plaats lijkt mij niet genoemd naar ‘dalen’. Mij lijkt de herkomst **Alarin**, **Alaran**, kortom **Aleren**, Duits **Alern**, de grondvorm van het ook bestaande, “im Ablaut damit”, **Ellern**, **Illern**.

“**Tachel-berc**, 12. Jh., unbestimmt im Südosten” (zie Köbler), wijst op een oorspronkelijk **Ale-che**, geworden tot de klankomwisseling **Achele**. Zie de meerdere voorbeelden in mijn onderzoek, die dat aantonen.

“**Tebes-haeime**, 12. Jh., in Oberbayern” (zie Köbler), was in oorsprong **tEelbes-haeime**.

“**Taven-husen**, 12. Jh., wüst bei Dringenberg bei Warburg” (zie Köbler), was in oorsprong **tAelven-husen**.

Taven-tre, 895, en **Daven-tre**, 896, oude namen van **Deventer** (zie het *Lexicon* van Blok) waren eertijds **tAelven-tre** en **dAelven-tre**, hier de **IJssel-*stroom***.

“**Taben**, 4. Jh., **ein Fluss** bei **Saarburg**, **Tavena**, **Tabena**, (**Tevena**, **Tauena**, **Tavenon**)” (zie Köbler), was in oorsprong:

tAelben, **tAelve-na**, **tAelbe-na** “und im Ablaut damit” **tEelve-na**.

Dezelfde herkomst heeft Deventer, n.l. **dAelben-tre**, **tAelven-tre** “und im Ablaut damit” **dEelven-tre**, > **Daben-tre**, **Taven-tre** en **Deven-tre**.

Nogmaals,

Daben-tre, 978, oude naam van **Deventer**, in 895, 882, 952, 1104 ook **Taven-tre** (zie het *Lexicon* van Blok), was in oorsprong:

dAelben-tre en **tAelven-tre**, hier de **IJssel-*stroom***, met afleiding **-tre**, de nederzetting daaraan.

Daven-tre en **Deven-tre**, ook Daven-dre en Deven-dre, oude namen van Deventer (zie *Lexicon* Blok), waren eertijds **dAelven-tre** en **dEelven-tre**.

Aveluy in Somme, “region Picardie”, de klankomwisseling van **Ale-ve**, is geworden tot (zie internet) de familienaam **Daveluy**, ontstaan uit **d’Aveluy**.

De plaats ligt aan de **rivier** de **Ancre**, zijstroom van de **Somme**, eerder **Anne-cre**, in oorsprong **Alne-cre**. Zie eerder het bewijs bij de **Ancre**, zijstroom van de **Dives**. **Ancre** is ook een zijstroom van de **Dender**, en van de **Seine**, via Vanne en Yonne.

Alne is wijd verbreid, zie prof. **Krahe**, zie prof. **Nicolaisen**, maar zie vooral mijn onderzoek, het vele **Anne-**, zó duidelijk in oorsprong **Alne-** (< **Alle-ne**, **Allen**), veelal ook **Ane-**, zó duidelijk in oorsprong **Aelne** (< **Ale-ne**, **Alen**), wijd verbreide afleiding van de **Oud-Europese riviernaam Ale**, **Alle**.

Dave-nes-court in **Somme**, “region **Picardie**” (ten zuidoosten van **Amiens**) ligt aan de **Somme**-*stroom* de **Avre** (66 km).

De herkomst is **dAelve-nes-court** aan de **Aelvre**.

“Le nom du village subit guère de variations au cours des siècles: **Dave-nes-cort**, **Dave-nis-curt** et **Daven-court**”.

Vgl. **Daven-stedt** aan de **Leine** bij Hannover.

Vgl. **Daven-tre**, oude naam van **Deventer**.

De herkomsten zijn **dAelven-court**, **dAelven-stedt** en **dAelven-tre**.

“**Davenes-court** is situated on the banks of the **Avre**, surrounded by lakes, some 25 miles (40 km) southeast of **Amiens**.”

Dave-nes-court was eertijds **Aelve-nes-curt**, dat bij d’**Aelve-nes-curt** is geworden tot **Dave-nes-court**.

De **Avre** was in oorsprong **Aelvre**, **Aelve-re**, dat is ontstaan uit **Aelbe-re**, geworden tot **Abe-re**, **Abre**.

Vergelijk het vele **Albre**, **Albe-re** in het rijtje **rivieren** **Albe** van prof. **Hans Krahe**.

Ael-ve is ontstaan uit **Ale-ve**, “mit *v*-Element”, eertijds ook geworden tot de **klankomwisseling** **Avele**. Zie eerder.

Ael-be is ontstaan uit **Ale-be**, “mit *b*-Element”, eertijds ook geworden tot de **klankomwisseling** **Abele**. Zie eerder.

Plaatsen als **Avre-mesnil** en **Avrée** (er zijn er meer) waren eertijds **Aelvre** en **Aelvrée**. Uit alle oude namen van **Avre-chy** aan de **rivier** de **Arré** in het dép. Oise, in 766 **Habri-ciacus**, ca. 862 **Avri-ciacus** en **Havre-chy**, in 1303 **Aver-chy** en **Havre-**chy, waarna Avre-chy (zie internet), is de L weggevallen.

Habre, **Havre**, ook **Abre**, **Avre**, was eertijds **Haelbre**, **Haelvre** en **Aelbre**, **Aelvre**, ontstaan uit **Hale-**, **Ale-bre** en **Hale-**, **Ale-vre**.

Vergelijk **Habola**, oude naam van de **Elbe**-stroom de **Havel** (zie eerder), klankomwisseling van **Halo-ba**, d.i. **Hale-be**, hetzelfde als **Hale-bre**.

De **Arré**, zijstroom van de **Seine**, via Oise en Brêche, was in de 10e eeuw **Aragga**, en in de 15e eeuw **Arais** (zie internet). Mijn vergelijkende onderzoeken wijzen op een oorspronkelijk **Aelra-ga** en **Aelres**.

De **Avre** is ook een **zijstroom** van de **Seine**, via Eure, "latin **Abra**", < **Aelbra**.

Aan de bron van de **Avre**, zijstroom van de **Somme**, waaraan **Dave-nes-court**, ligt **Amy**, de afgesleten vorm van **Aelmi**, afleiding "mit *m*-Suffix".

Vergelijk **Ames**, Vlaams **Almen**, aan de **Nave**, zijstroom van de **Schelde**, via **Leie** en **Clarence**, in 1211 **Almes** (zie Gysseling).
Alme is een **Oud-Europese riviernaam** (zie **Krahe**, *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 36). Dan is **Ames** de afgesleten vorm van **Aelmes**. Zie nog veel meer van zulke vergelijkingen in mijn onderzoeken. Vaak gaan de namen ook gepaard met **Amele** en **Ammele**, zo duidelijk de klankomwisselingen van **Ale-me** en **Alle-me**.
Werd in Vlaams gebied **den Aelve** tot de **Naelve**, waarna **Nave**? Ik denk van wel.

Aan de **Somme**-*stroom* de **Avre** ligt ook **Avri-court**, eertijds **Aelvri-court**. "**Ancien nommes d'Avri-court**" tonen aan dat de **Avre** eertijds **Aelvre** was, waaraan **Dave-nes-court**, < **dAelve-nes-court**.

Die oude namen van **Avri-court** zijn (zie internet):

Avri-cort in 1127, < **Aelvri-cort**

Albsi-dingen/Albfri-dingen in 1142

Eve-ro-court in 1182, < **Eelve-ro-court**

Ave-ron-cort in 1293, < **Aelve-ron-cort**

Elfer-ingen in de 15e eeuw

Ellefr-ingen in 1435, d.i. **Elle-fer-ingen**

Elffer-ingen in 1484

Elfer-ingen in 1513

Elbr-ingen in 1618, d.i. **Elber-ingen**

Avri-cor in 1793, < **Aelvri-cor**

Avri-court in 1801, < **Aelvri-court**

1871-1915 Deutsch-**Avri-court**, < **Aelvri-court**

1915-18 et 1940-44 **Elfr-ingen**, d.i. **Elfer-ingen**

De herkomst is **Aelve**, **Albe**, grondvorm van **Elbe**, **Elfe**, **Eelfe**, **overeenkomend met de zuiver overgeleverde namen Aelpe**, **Alpe**, grondvorm van **Elpe**, **Eelpe**.

Er is **Elpe**, in de bronnen ook **Elfe** en **Elve**.

Elpe is in de bronnen ook **Eelpe**.

Dan moet er ook **Eelfe** en **Eelve** zijn!

Waar zijn die gebleven?

Die zijn geworden tot **Efe** en **Eve**.

Er is ook **Aalpe**. Dan moet er ook **Aelfe** zijn, zo ook **Aelve**.

Waar is Aelve gebleven? Dat is geworden tot **Ave**, op enkele uitzonderingen na. Zie eerder in dit schrijven.

Immers:

De **Alpe**, in 788 **Ala-pa** (d.i. **Ael-pe**), is een **zijrivier** van de **Aller**, in 1096 **Ala-ra**.

Zie **Krahe**, *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 37: “Eine *r*-Bildung zeigt **Alara** (so 1096) oder **Alera** (786 u. ö.), die jetzige **Aller**, r. Nfl. der Weser; dazu als Nfl. die **Alpe** < **Alapa** (so 788), von der gleichen Basis aus gebildet.”

Taben, ook **Tabe-na**, **zijrivier** van de **Saar**, waaraan **Taben-Rodt**, was in oorsprong **tAelbe-na**.

De herkomst van **Taben-Rodt** is dan **tAelben-Rodt**.

Een plaats **Taben** ligt aan de monding van de **Taben**. Zie de gedetailleerde atlas.

Een plaats **Taben**, **< tAelben** ligt ook aan de **Weser**-*stroom* de **Lune** bij Beverstadt (deel daarvan uitmakend), nabij Bremerhaven, en zeer nabij **Elfers-hude**, eveneens aan de Lune.

Aelbe werd later tot **Aelve**, ook **Aelfe**, grondvorm van **Elfe**.

“**Nabel-gowe**, 10. Jh., Gau östlich Sondershausens” (zie Köbler), was eerder **Abele-gowe**, in oorsprong **Ale-be-gowe**.

“**Nabern**, 9. Jh., bei Kirchheim, **Nabera**” (zie Köbler), was in oorsprong **Aelbe-ra**.

“**Naba-winida**, 9. Jh., in der Nahe der **Naabquelle** in dem Fichtelgebirge” (zie Köbler), was in oorsprong **Aelba-winida**.

Vergelijk

Nifter-laca, eerder **Ifter-laca**, in oorsprong **Ilfter-laca**.

De **rivier** de **Naab** (165 km), zijstroom van de **Donau**, 700 **Nabas**, 885 **Napa**, 1005 **Naba**, 1199 **Nabe** (zie internet), was eertijds **Aelbas**, **Aelpa**, **Aelba**, **Aelbe**.
Zie ook eerder.

"**Delmen-horst**, 13. Jh., in (dem früheren Grossherzogtum) Oldenburg **an dem Fusse der Delme** (**uppe dem Delme**) (zie Köbler), is genoemd naar de **rivier** de **Delme** die door deze plaats stroomt (zie internet):

"**Die Delme** ist ein 46 km langes Fliessgewässer südwestlich von **Bremen**, **Zufluss der Weser**", via **Ochtum**, "erstmals **Ocht-mund**" (zie internet), dat wijst (zie mijn onderzoek) op een oorspronkelijk **Olch-te-munde**, op hetzelfde neerkomend als **Alch-te-munde**, "**alteuropäisch**".

Die Elme is geworden tot **Delme**.

In mijn onderzoek toon ik aan: Het meerdere **Himmele**, **Immele** is de klankomwisseling van **Hille-me**, **Ille-me**, wijd verbreide Oud-Europese riviernaam **Hila**, **Ila**, hier "mit *m*-Suffix".

Zo wijst de **rivier** "Die **Diemel**, alt **Dimele**" (z. internet), op een oorspronkelijk Die **Ille-me**, **Ille**-waterloop "mit *m*-Suffix", geworden tot de **klankomwisseling** Die **Imele**, waarna **Dimele**.

“Diemel ist in historischen Quellen **Dimel**, **Dymel**, **Dimella**, **Dimola** und **Timella”** (zie internet).
De **Diemel** is een 110,5 km lange zijrivier van de **Weser**.
De wijd verbreide **Oud-Europese riviernaam Ille**, is in de bronnen **Ili**, **Illi**, **Ila**, **Illa**, **Ilo**, enz., ook **Yle**, in dezelfde vormen.

De evolutie:

Ille-ma > Imella > Timella, oude naam van de Diemel

Ilo-ma > Imola > Dimola, oude naam van de Diemel

Yle-me > Ymele > Dymele, Dymel, oude naam Diemel

Ille-me > Imele > Dimele, Diemel

De **zijrivier** van de **Diemel** is de **Itter**, eerder

Itte-re < Ilte-re.

Zie mijn vele vergelijkingen. Deze Itter (er zijn er meer) is 19,3 km lang.

Il-te is ontstaan uit **Ille-te**, afleiding “mit *t*-Bildung”, eertijds ook geworden tot de **klankomwisseling Ittele, Ittel**. Zie mijn onderzoeken.

De Diemel en de zijrivier de Itter, hebben dezelfde herkomst, afgeleid van de wijd verbreide **Oud-Europese riviernaam Ila, Ille**.

Alleen de afleiding is verschillend, “mit ***m***-Suffix”, **Ille-me,** en “mit ***t***-Bildung”, **Ille-te,** ..... geworden tot **Il-te**, waarna **Il-te-re**, **> Itte-re**, **Itter**.

De **Diemel** en de **Itter** **liggen in dezelfde regio als de Itter** (11,6 km), zijrivier van de **Eder**, met **Eder-see**, waar de **Itter-gowe** naar genoemd is, in de bronnen ook **Nitter-gowe** èn **Nifter-see**, hier gespeld als **Nifthar-si,** op hetzelfde neerkomend als **…….. Niftar-laca**, **< Iftar-laca**, in oorsprong **Ilftar-laca**.

Ammen-hausen is nu een **stadsdeel** van **Diemel-stadt**, de afgesleten vorm van **Alme-ne-husen > Amme-ne-husen**.

Zie **Krahe**, de **riviernaam** **"Alme** und im Ablaut damit **Elme**, **Ilme"** (zie *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 36).

Alme is de herkomst van **Ammen-hausen**. **Ilme**, **< Ille-me**, is de herkomst van **Diemel-stadt**.

Ook voor Krahe is Alme, Elme, Ilme één oude riviernaam.

Alle-me en **Elle-me**, **Ille-me** werden eertijds ook tot de **klankomwisselingen** **Ammele** en **Emmele**, **Immele**, waarna ook verkort tot **Amle** en **Emle**, **Imle**, ... **in uitspraak als vanzelf geworden tot Amble** en **Emble**, **Imble**.

En dát wist Krahe niet! Zie de **vele voorbeelden** in mijn vergelijkende onderzoeken.

Nogmaals:

"Demel-dorf, auch **Dembl-dorf**, wurde im Salbuch 1499 schriftlich genannt." De plaats ligt aan de Auerbach, zijstroom van de **Naab**, bij Schwarzhofen, "Landkreis Schwandorf, Bayern". (De Naab, 165 km, is een zijrivier van de **Donau**.)

Zie de herkomst van de Naab 3 bladzijden eerder.

De herkomst van Demel-dorf, ook aangeduid met Dembl-dorf, is, de evolutie:

Ele-me-dorf > Emele-dorf > Demele-dorf

Elle-me-dorf > Emmele-dorf, Emle-dorf,

waarna **Emble-dorf > Dembl-dorf**

Emblem, “vroeger **Emble-hem** gespeld” (zie internet), deelgemeente van **Ranst** in de **provincie Antwerpen**, is ontstaan uit **Elle-me-hem**, geworden tot de **klankomwisseling Emmele-hem**, waarna verkort tot **Emle-hem**, en als vanzelf in uitspraak geworden tot **Emble-hem**, ‘woonplaats aan **Elle’**, hier de **Schelde**-*stroom* de **Kleine Nete**, “mit *m*-Suffix”, de nederzetting daaraan. (Zie ook eerder.)

Vergelijk de de **Kleine Nete** met **“Nethen**, 11. Jh., **an der in die Dijle flies-senden Nethen** in (der Provinz) **Brabant**, **Nete-ne**, **Nethenes”** (zie Köbler).

De herkomst is **Eelte-ne**, **< Ele-te**.

Vergelijk: De **rivier** de **Reuzel** in Noordbrabant, vroeger **Amer** of **Emer** geheten, werd later bij **den Emer** tot **de Nemer**.

Temmels aan de **Moezel**, 634 **Tamel-tio**, 1115 **Temble-ti** (zie Gysseling), is ontstaan uit **Ale-me** “und im Ablaut damit” **Elle-me**, geworden tot de **klankomwisselingen Amele** en **Emmele**, waarna **Emle**, **Emble**. (Zie ook eerder.)

Temmels, eerder **tEmmeles**, < **Elle-mes**, ligt nabij **Taben**, eerder **Tabe-na**, < **tAelbe-na**, aan een zijstroom van de **Saar**, evenwijdig lopend aan de **Moezel** (Mosel).

Vergelijk **Tamel-tio**, oude naam van **Temmels**, met **Damels-dorp** aan de **Naab** bij Wernberg, Köbliz. De herkomst is **dAle-mes-dorp**, geworden tot de **klankomwisseling dAmeles-dorp**, waarna **Dameles-**, **Damels-dorp**.

Vergelijk **Tamel-tio** ook met **Amels-dorp** bij Waltwilder, gem. Bilzen, in **Belgisch Limburg**, 1096 **Ameles-torp** (zie Gysseling), **in de bronnen ook 11x Tamels-dorp** (zie internet). De herkomst is **Ale-mes-dorp** en **tAle-mes-dorp**, hier genoemd naar de **Demer**-*stroom*, waaraan het is ontstaan, (Zie ook eerder.)

Amels-dorp was in 1221 ook **Hamels-dorp** (zie Gysseling), eerder **Hameles-dorp**, klankomwisseling van **Hale-mes-dorp**.

De **Demer**, eerder **Demera**, was in 908 **Tamera** (zie Riemer Reinsma, *Namen op de kaart*, zie ook Gysseling). De herkomst is **…….....**

tAelme-ra "im Ablaut damit" **dEelme-ra**.

Ael-me en **Eel-me**, afl. "mit *m*-Suffix", zijn ontstaan uit **Ale-me** en **Ele-me**, in de loop der eeuwen geworden tot de klankomwisselingen **Amele** en **Emele**, herkomst van **Amels-dorp**, 11x gespeld als **Tamels-dorp**, aan de **Demer**!

Vergelijk de **rivier** de **Demer** met **Deemer-voert** aan de **Amer** of **Emer**, nu de **rivier** de **Reuzel** in Noordbrabant.

De voorde door deze **Amer** of **Emer** heette **Amer-voort**, **Nemer-voort**, **d'Eemer-voert (!)**, **Deemer-voert**, **Amels-voirt** en **Emel-voert** (zie Genealogie familie Van Amelsfort en *Nomina Geographica Neerlandica*).

Al deze namen zouden **Aelme-re**, **Eelme-re**, **Aelmer-voort**, **den Eelmer-voort**, **d'Eelmer-voert**, **dEelmer-voert** en **…….. Ale-mes-voirt**, **Ele-me-voert** moeten heten, **…… naar de herkomst**. De **Emer** is ook geworden tot de **Nemer**. **Den Emer** werd in de loop der tijd tot **de Nemer**, ook de herkomst van **Nemer-voort**.

"De **Nemer** is een **beek** in **Noordbrabant**, vroeger **Amer** genoemd (niet te verwarren met de rivier de **Amer** bij Geertruidenberg" (zie internet).

“**Ames-dorf**, 11. Jh., bei Bernburg, **……...**

Emmales-torp, ...

Ameles-torp” (zie Köbler), was in oorsprong

Ale-mes-torp “und im Ablaut damit”

Ella-mes-torp. (Zie ook eerder.)

Ale-mes- is hier ook via **Ael-mes-** tot **Ames-** geworden, de huidige naam **Ames-dorf**, gelegen in Sachsen-Anhalt, aan de **Wipper**-*stroom*, en daarnaar genoemd, zijstroom van de **Saale**. Zie voor meer, 5 blz. hierna. Zie meer in al mijn onderzoeken.

Het vele **Ame**, **Ames**, **Amere**, **Amene** was in oorsprong **Ae̲lme**, **Ae̲lmes**, **Ae̲lme-re**, **Ae̲lme-ne**, ontstaan uit ingewikkelder vorm, n.l. **Ale-me**, eerder **Ala-ma**.

De namen zijn in de bronnen bovendien meerdere malen ook **Alme**, **Alme-ne** en **Amele** en **Ammele**, **Amle**, **Amble**, de **klankomwisselingen** van **Ale-me** en **Alle-me**, ja meerdere malen in de bronnen ook **Emele** en **Emmele**, de **klankomwisselingen** van **Ele-me** en **Elle-me**.

Demel-dorf ligt aan een zijstroom van de **Naab**, niet ver van **Nabburg** en **Pfreimd** áán de **Naab**.

Tegenover **Pfreimd** ligt, ook aan de **Naab**, de plaats **Iffels-dorf**, d.i. **Iffeles-dorf**, klankomwisseling van **Ille-fes-dorf**, ‘nederzetting aan **Ille-fe**, **Ilfe’**, hier de **Naab**-*stroom*.
De **grondvorm** van **Ille-fe**, **Ilfe**, op hetzelfde neerkomend als **Ilbe**, is **Ale-fe**, **Aelfe**, hetzelfde als **Aelbe**, geworden (zie eerder in dit schrijven) tot **Abe**, herkomst van de **Naab**, eerder **Nabe**.

De **Itter** (28 km), eerder **Itte-re < Ilte-re**, ontstaan uit **Ille-te**, is óók een *stroom* van de **Neckar**, “der in Hessen entspringt und dem **Neckar** bei **Eber-bach** in Baden-Würtemberg von rechts zufliesst”. De herkomst van Eber-bach is **Eelber-bach**. Eelbe is ontstaan uit **Ele-be**, op hetzelfde neerkomend als **Ille-be**. Zie eerder in dit schrijven.

Ele-be en **Ille-be** werden elders tot de **klankomwisselingen** **Ebele** en **Ibele**. Zie eerder in dit schrijven.
Nabij deze **Itter** ligt **Ilves-heim**, **áán de Neckar**, bij **Mannheim**, hetzelfde als **Ilfes-heim**, d.i. **Ille-fes-heim**. Zie kaartje p. **576**, met nabije **Neckar**-*stroom* de **Eiter-bach**, **< Eilter-bach**, < Yle-te

De **Itter** is ook een **zijrivier** van de **Rijn** in Nordrhein-Westfalen. Deze Itter stroomt door de plaats **Hilden**. "**In der Hildener Innenstadt fliesst die Itter**." **Hilden** was in 1074 **Hel-dein** (d.i. **Hel-den**), in 1176 **Hele-then**, en in 1179 **Hele-de** (zie internet), elders ook geworden tot de klanomwisselingen **Hethelen**, **Hedele**, **Hedel**.

Zie ook Köbler: "**Hilden** bei **Düsseldorf**, 11. Jh., **Hel-dein**, **Hele-de**, **Hel-de-ne**, **Hele-then**", aan de **Itter**, eerder **Itte-re**, afgesleten vorm van **Ilte-re**, ontstaan uit **Ille-te**, eerder **Ila-ta**, "mit *t*-Bildung".

De plaats is genoemd naar de **Itter**-*stroom*, en daarvan afgeleid, afleiding van **Hile**, **Hele**, **Helle**, een wijd verbreide **Oud-Europese riviernaam**, in de bronnen ook gespeld als **Hille**, in de vroege middeleeuwen **Hila** of **Hilla**, in de bronnen ook **Ille**, eerder **Ila** of **Illa**, op hetzelfde neerkomend als **Hela**, **Hella**, ook **Heli**, **Helli** gespeld, in de bronnen ook **Ela**, **Ella** of **Eli**. **Elli**.

De herkomst van **Hilden** is **Hille-de-ne**, op hetzelfde neerkomend als **Ille-de**, hier de **Itter**-stroom, ook **Ille-te**, bij **Ilte-re** geworden tot **Itte-re**, **Itter**.

Hilden aan de **Itter** was in de **11e eeuw** **Hele-then** en **Hele-de** (zie Köbler), elders > **Hethelen** en **Hedele**.

Heelden aan de **Niederrhein** bij Emmerich, **11e eeuw** **Hethlin** (zie Gysseling), is de verkorting van **Hethelin**, klankomwisseling van **Hele-thin**.
Heelden was eerder **Hele-den**.

Hele-de werd aan de **Maas** bij **'s-Hertogenbosch** en bij **Roermond** tot de klankomwisseling **Hedele**, oude naam van **Hedel** bij **'s-Hertogenbosch**, en oude naam van **Heel** bij Roermond, dat ontstaan is uit **Hele**.

Heel was nòg eerder **Hethele**, de klankomwisseling van **Hele-the**.
Hedel was nòg eerder **Hedilla**, de klankomwisseling van **Heli-da**.
Hedel was nòg eerder **Hatalle**, de klankomwisseling van **Hala-te**, d.i. **Hale-te**, de grondvorm van **Hele-te** (**Ale-te**, grondvorm van **Ele-te**).

Zie van het bovenstaande véél méér in al mijn onderzoeken, mèt de taalkundige speculaties van naamkundigen, die Heel bij Roermond zó ten onrechte etymologisch hebben verbonden met Catualivm, ja er zelfs toe zijn over gegaan te beweren (zie o.a. het *Lexicon* van Blok e.a.) dat Catualvm, 365 copie 13e eeuw, de oudste naam van Heel is.

Catualivm moet wèl bij **Heel** gezocht worden, maar **Hethele** is niet van deze Keltische naam, vertaald in het Germaans, afgeleid.

Heel, eerder **Hele**, is genoemd naar de **Maas-*stroom***. Die stroom was **Hele**, **Heli**, met afleiding **Hele-the**, de nederzetting (nu Heel), zo ook de **monding** van de **Maas**, die in de middeleeuwen met **Hele**, **Heel** en **Helle**, **Hel** werd aangeduid, en nog eerder, in het begin van onze jaartelling, met **Helinium**. Hier is nog veel aan toe te voegen!

Vergelijk **Hilden**, 11e eeuw **Hele-then**, met "**Hetel-dorf**, unbekannt zur Steiermark, 12. Jh., **Hetilin-dorf**" (zie Köbler), de klankomwisseling van **Heli-tin-dorf**, 'nederzetting aan **Heli**'.

Vergelijk ook **Heelden**, 11e eeuw **Hethlin**, verkorting van **Hethilin**, de klankomwisseling van **Heli-thin** met "**Hitel-berg** bei Altötting am **Inn**, 10. Jh., **Hitilin-perch**" (zie Köbler), **klankomwisseling** van **Hilli-tin-perch**, 'berg aan **Hille**' (elders ook **Hila**), hier de rivier de **Inn**, voorheen **Ina** en **Hin** (zie Köbler), d.i. **Hina** de afgesleten vormen van **Ilna** en **Hilna**, de samentrekkingen van **Ila-na** en **Hila-na**, in de bronnen ook **Hilli-ni**.

Er zouden nog veel meer van dergelijke namen te noemen zijn. Zie daarvoor mijn laatste onderzoeken, vooral 'VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen'.

Terug naar namen zoals **Demel-dorf**, eerder **Demele-dorf**, in oorsprong **Ele-me-dorf**, ook aangeduid met **Dembl-dorf**, eerder **Demble-**, **Demle-**, **Demmele-dorf**, eertijds **Elle-me-dorf**, ‘nederzetting aan **Ele-**, **Elle**-waterloop”, hier de Auerbach, een zijstroom van de **Naab**, afleiding “mit *m*-Suffix”, de nederzetting.

De plaats zou nu eigenlijk **Eelme-dorf** of **Elme-dorf** moeten heten, **naar de herkomst.**

Vergelijk nogmaals **Delmen-horst** aan de **rivier** de **Delme**, zijstroom van de **Weser**, via **Ochtum** bij Bremen, dat eigenlijk zou moeten worden aangeduid met **……** **Elmen-horst** aan “Die **Elme**”, geworden tot **Delme**.

“**Deln-hausen**, **9**. Jh., bei **Freising**, **Tellin-husir**, **Telin-husir**” (zie Köbler), wijst op een eerder **Ellin-husir**, **Ellen-**, **Eln-hausen**, en **Elin-husir**, ‘woning aan **Elli**, **Elle**, en **Eli**, **Ele**, een wijd verbreide **Oud-Europese riviernaam**, de afleiding “mit *n*-Suffix”, hier de **rivier** de “**Abens**, 4. Jh.?, **ein in die Donaufliessender Fluss** zwischen Ingolstadt und Regensburg, **Abens-na**, **Abu-si-na**” (zie Köbler), eertijds **Aelbens-na**, **Aelbe-si-na**.

“**Ameln**, 12. Jh., bei Spiel bei **Jülich**, **Ambele**, **.....** **Amble**” (z. Köbler), was eertijds **Ale-men** en **Alle-me**, in de loop der tijd geworden tot de **klankomwisselingen** **Amelen** en **Ammele**, waarna verkort tot **Amle**, en als vanzelf in uitspraak geworden tot **Amble**.

Ameln is genoemd naar de **Maas**-*stroom* de **Roer** bij **Gulik** (Duits **Jülich**).

Ammele werd in uitspraak ook tot **Ambele**.

“**Amel-scheid**, 9. Jh., an der Schneifel, südlich der oberen **Ur** (**Our**) bei Malmedy, **Ambel-sceit**” (zie Köbler), was in oorsprong **Ale-me**- en **Alle-me**-‘**waterscheiding**’, in de loop der tijd geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende **……** **Amele**- en **Ammele**-, **Ambele**-‘**waterscheiding**’.

Ale-me-scheid had ook kunnen evolueren tot **Ael-me-scheid**, dan geworden tot **Ame-scheid**.

De rivier de **Ur** of **Our**, eerder **Ure** of **Oure**, was in oorsprong **Ulre** of **Oulre**, < **Ulle-re**.

“**Ameland**, ? , in (der Provinz) **Friesland**, **Ambla** (**insula**)” (z.Köbler), was eertijds **Alle-ma**, > **Ammela**, verkort tot **Amla**, waarna als vanzelf in uitspraak geworden tot **Ambla**.

Ameland zou kunnen worden gelezen als **Amel-land**, ontstaan uit **Ale-me-land**, geworden tot de **klankomwisseling** **Amele-land**, **Amel-land**.

Ale-me-land kan ook zijn geëvolueerd tot **Ael-me-land**, **.....** dan geworden tot **Ame-land**.

“**Amel** (**Bach**), ? , bei Neudorf im Rheingau, bei **Elt-ville**, **Amel(a)**” (z.Köbler), toont de **klankomwisseling** van **Ale-ma**, afleiding “mit ***m***-Suffix”, zoals er ook **Ale-na** is, “mit ***n***-Suffix”, of **……...** **Ale-ra**, “mit ***r***-Bildung”, of **…….** **Ale-sta**, “mit ***st***-Bildung”, **enz**.

Elt in **Elt-ville** is ontstaan uit **El-te**, eerder **Elle-te**, de wijd verbreide oude riviernaam **Elle** “mit ***t***-Bildung”, met grondvorm **Ale-te**.

“**Amel**, 10. Jh., südlich Spincourts in dem Département **Meuse**, **Amaloh**, **Amella**” (z.Köbler), toont de **klankomwisselingen** van **Ala-mo** en **Ale-ma**.

“Die **Amel**, franzosisch **Amblève**, ist ein **Nebenfluss** zur **Ourthe** in **Ostbelgien**. Die Amel ist Teil des Einzugsgebietes der **Maas**.” Zie de oude namen op de volgende blz. De Ourthe was eerder Oure-the, in oorsprong Oulre-the (Ulre-te).

“**Amel**, 7. Jh. ?, ein **Flussname** und Ortsname bei **Heppenbach** bei Malmedy, **Amela-va**, **Ambla-va**, **Amble-va**, **Amble-ve**” (zie Köbler), toont **VERMINKT** overgeleverde vormen, gevolgd door de afleiding “mit ***v***-Element”.
Het zijn de **klankomwisselingen** van **.....** **Ale-ma** en **Alle-ma**, in de loop der tijd geworden tot **Amela** en **Ammela**, verkort tot **Amla**, en als vanzelf in uitspraak geworden tot **Ambla**. (Heppen-bach is de afgesleten vorm van Helpen-bach.)

“**Amelen-berg**, 10. Jh., im westlichen Teil Nordbrabants, **Emel-berga**” (zie Köbler), was eertijds **Ale-me** “und im Ablaut damit” **Ele-me**, in de loop der tijd geworden tot de **klankomwisselingen** **Amele** en **Emele**.

“**Amen-brunnen**, 10. Jh., bei Fulda” (z.Köbler), was in oorsprong **Aelme-ne-brunnen**, in de loop der tijd geworden tot **Ame-ne-**, **Amen-brunnen**.

“**Amon-hurst** bzw. **Amor-hurst**, 11. Jh., s. **Amen-horst”** (z.Köbler), was eertijds **Aelmo-ne-** en **Aelmo-re-**, in de loop der tijd geworden tot **.....** **Amo-ne-** en ... **Amo-re-**, waarna **Amon-** en **Amor-**.

Vergelijk

Amor-hurst met **Amor** (begin 9e eeuw), **onbekende rivier in Midden-Nederland**, begin 9e eeuw cop. 10e eeuw **Amore** en **Ammore** (zie het *Lexicon van nederlandse toponiemen tot 1200* van R.E. Künzel, D.P. **Blok** en J.M. Verhoeff). Zie ook eerder.

De herkomst is **Ae̲lmo-re** en **A̲lmo-re**.

Amme-ville, gem. L'Oudon, in het departement Calvados, aan de **Oudon**, zijrivier van de **Dives**, was in de 12e eeuw **Almo-ville** (zie internet en de gedetailleerde atlas).
Almo-re werd in **Nederland** tot **Ammo-re**.

Zie ook Krahe: "**Almo**, **Nebenfluss** des **Tiber** bei **Rom**."
"**Almo-ne** ist der Name eines **Flusses** in Preussisch-Litauen."

Ik heb dit allemaal al eerder behandeld in dit schrijven, met de herkomst van Amersfoort.

Zo ook **Eemnes** aan de **Eem**, 1306 **Emme-nesse**, midden 14e eeuw **Eme-nesse**, in oorsprong **…... Elme-nesse** en **…….. Eelme-nesse**.

El-me en **Eel-me** zijn ontstaan uit **Elle-me** en **Ele-me**, eertijds ook geworden tot de **klankomwisselingen Emmele** en **Emele**.

Emmel-oord, 1132 **Emel-werth**, 1245 **Emel-werd**, 1364 **Emel-waerde**, 1412 **Emel-oord**, 1495 **Emmel-oord**, "oorspronkelijk een werd 'wierde, bewoonde hoogte' **op het eiland Schokland**, later vervangen door oord 'hoek, landtong', is ontstaan uit **…….. Elle-me** en **Ele-me**, met de grondvorm **Ale-me**, dat nabij bij **……. Ael-me-res-foort** tot **A-me-res-foort**, **Amers-foort** afsleet. Tot zover.

Van **Eel-me**, **< Ele-me**, naar **Eel-be**, **< Ele-be**:

Eelbe, **Ilbe** komt op hetzelfde neer als **Eelfe**, **Ilfe** of **Eelve**, **Ilve**.
Elbe komt op hetzelfde neer als **…….. Elfe ……. Elve**.
Aelbe, **Albe**, is de grondvorm **…….. Aelfe**, **Alfe** of **Aelve**, **Alve**.

Nogmaals, **Ale-be** "und im Ablaut damit" **Elle-be**, **Ele-be**, **Ille-be** werd in de loop der eeuwen tot de klankomwisselingen **Abele** en **Ebbele**, **Ebele**, **Ibele**.

Uit vele namen met **Eb-**, **Ebbe-**, **Ebe-**, **Ibe-**, waaronder ook **Hebe-**, **Abe-**, **Habe-** is de L weggevallen, eertijds **Elb-**, **Elbe-**, **Eelbe-**, **Ilbe-** en **Heelbe-**, **Aaelbe-**, **Haelbe-**. Zie later.

“**Ebers-bach**, **9.** Jh., bei Weichs bei Dachau, **……..**

Epa-ras-pach, **Hebe-res-pah**” (Köbler), was eertijds

Eelpa-ras-pach en **Heelbe-res-pah**.

De plaats zou eigenlijk **Eelbers-bach**, **Heelbers-bach** of **Eelpers-bach** moeten heten, **naar de herkomst**.
Vergelijk **Hebe-res** met **Hebe-court** in Noord-Frankrijk, vóór 1226 **Helbe-court** (Gysseling).
Vergelijk **Ebers-bach** met **Ebers-au**, 9e eeuw **Ibi-ri-nes-owa**, eertijds **Ilbi-ri-nes-owa**.

Nòg een Ebers-bach met precies dezelfde herkomst:

“**Ebers-bach**, 12. Jh., ein Wassergraben in Ainwalde bei Feldkirchen, **……..**

Epa-ras-pach” (Köbler), < **Eelpa-ras-pach**.

“**Ebers-hausen**, **10.** Jh., bei Grossdingharting bei München, **……**

Epa-ra-nas-husa” (zie Köbler), was in oorsprong

Eelpa-ra-nas-husa, dat is ‘bewoning aan **Eelpa-ra**, **Eelpe-re**’, ook **Eelbe-re**, het huidige **Ebers-hausen**, dat eigenlijk **Eelbers-hausen**, of **Eelpers-hausen** zou moeten heten, naar de herkomst.

Epa-ra-nas-husa is **Epe-re-nes-hausen** < **Eelpe-re-nes-hausen**.

Ebers-hausen is ontstaan uit **Ela-ba**, met afleiding **……**

Eel-ba-ra-nas-husa, in de loop der eeuwen, soms veel eeuwen, geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende **……**

Eba-ra-nas-husa, **…** waarna **Ebe-re-nes-**, **Ebe-res-**, **Ebers-hausen**.
De namen met Eber- zijn wijd verbreid (zie het *Ortslexikon* van Kobler).

Vergelijk de eerder besproken, **9e** eeuwse naam **Ebalih-bechin**, de klankomwisseling van **……** **Ela-bi-bechin**. De huidige naam is **Ebels-bach** (zie eerder), d.i. **Ebeles-bach**, klankomwisseling van **Ele-bes-bach**.

Vergelijk ook de eerder besproken, **8e** eeuwse naam **Ebilis-felt**, waarna **Ebeles-felt**, de klankomwisseling van **…….** **Eli-bis-felt**, **Ele-bes-felt**.
De huidige naam is hier niet Ebels-feld, **……** maar **Ebens-feld**, ontstaan uit **Eel-be-nes-felt**, in de loop der tijden geworden tot **Ebe-nes-, Ebens-feld**.
Er is nog meer **Ebili**, **Ebele < Eli-bi**, **Ele-be**, Zie hierna.

“Ebrach, **8.** Jh., **an der Ebrach einem Nebenfluss der Attel** bei Wasserburg, **Eba-raha**, **Epa-raha**, **Epa-rahe**, **Ebe-ra”** (zie Köbler), toont de afgesleten overgeleverde vormen van **……**

Eelba-ra(ha), **Eelpa-ra**(ha), **Eelbe-ra**, eertijds ontstaan uit

Ela-ba, elders **> Ebala**, **Ebele**.

Ebrach wijst op **Eber-*ach***, **Eber**-‘waterloop’, ‘beek’**.**

De **Attel**, zijrivier van de **Inn** (voorheen o.a. **Ina < Ilna, Ila-na!**), was eerder **Attele**, klankomwisseling van **Alle-te**.

"**Attel**, **9**. Jh., bei **Wasserburg**, **Atila**, **Hatila**" (zie Köbler), is genoemd naar de **rivier** de **Attel**.

De oude namen zijn de **klankomwisselingen** van **Ali-ta** en **Hali-ta**, afleiding "mit *t*-Bildung".

"**Aettle**, **8**. Jh., **am Inn** oberhalb **Wasserburgs**" (zie Köbler), is de samentrekking van **Aettele**, de **klankomwisseling** van **Ale-te** (elders ook > **Ael-te**). Zie voor veel meer, mijn vorige onderzoeken, waaronder vooral 'VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen!'.

"**Ebra** (Hohen-Ebra und Thal-Ebra), 11. Jh., bei Sondershausen, **Eba-raha**, **Eborahe**, **Everha**" (zie Köbler), toont **de afgesleten vormen van Eelba-ra**, **Eelbo-ra** en **Eelve-ra**.
Ebra zou eigenlijk **Eelbra** moeten heten, naar de herkomst: **Ela-bra.**

De herkomst van "**Debora** (wrsch. **820**), ligging onbekend, **in** "**Fresia**", mogelijk in de omgeving van **Den Andel**, gem. Baflo (Groningen)" (zie het *Lexicon van nederlandse toponiemen tot 1200* van Künzel, **Blok** en Verhoeff), is **……**

dEel-bo-ra, > dEbo-ra, waarna elders **Ebe-re**, het zeer vele **Eber**, of **Eve-ra**, het zeer vele **Ever**.
In *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie* staat bij **Debora**: "waarin men evenals in **Diever** een archaïsche waternaam meent te herkennen". (Zie onder Diever in Drente.)

De herkomst van **Diever**, 1181 **Devere**, is **dIelve-re** (**Ilve-re**), **dEelve-re**.

Er zijn vele plaatsen en *stromen* beginnend met **D**, waarna gevolgd door oude riviernamen, zuiver of verminkt overgeleverd. Het water **De Ebora** werd in de loop der tijd tot **Debora**, in de omgeving van **Den Andel**.

Anla-don, oude naam van **Den Andel**, is de **klankomwisseling** van **Alna-don**.

Alne-de werd tot de klankomwisseling **Andele**, **Andel**, wijd verbreid! Zie mijn onderzoek.

“**Deben-stein**, ? , unbestimmt mit Bezug zu Weissenburg im Elsass” (zie Köbler), wijst op een eerder **dEben-stein**, eertijds **dEelben-stein**, dat is ‘steen aan **Ele-be**’, op meerdere plaatsen **> Ebele**, zoals **Ebens-feld** bei Staffelstein, **8**e eeuw **Ebilis-felt**, **Ebeles-felt** (zie Köbler), de **klankomwisselingen** van **Eli-bis-felt**, **Ele-bes-felt**.

Ebens-feld zou eigenlijk **Eelbens-feld** moeten heten, **naar de herkomst**.

Eben- is in de bronnen óók **Even-**, eertijds **Eelben-**, **Eelven-**.

“Een **zijriviertje** van de **Ems** in Duitsland heet **Dever** en bij Den Andel in Groningen lag **Debora** (waarschijnlijk 820 kopie 1150-1158), waarin men evenals in **Diever** een **archaïche waternaam** meent te herkennen.” (zie Van Berkel en Samplonius).
Dever was eertijds:

Eelve-re > Eve-re > dEvere > Devere.

Eelbo-ra > Ebo-ra > dEbo-ra, Debo-ra komt op hetzelfde neer, immers Eelbe-re komt op hetzelfde neer als Eelve-re.

Eelven-tre > dEven-tre > Deven-tre, ... **Deventer!**

Eefde aan een **IJssel**-*stroom*, Nedersaksisch **Aefde**, in 1326 **Ave-de** en in 1294 **Eve-de**, was in oorsprong **…….. ……. Aelve-de** en ….. **Eelve-de**.

De plaats zou nu eigenlijk **Aelfde** of **Eelfde** moeten heten, **naar de herkomst!** Eefde ligt aan de Eefse Beek, zijstroom van de IJssel bij Zutphen.

Op een oude kaart wordt **Eefde** vermeld als **Efde** (zie internet), de afgesleten vorm van **Elfde**, op hetzelfde neerkomend als **Elve-de**.

De oorsprong is dan **Aelve-de** "und im Ablaut damit" **Eelve-de**, **Elve-de**.

Naamkundigen verklaren: "De betekenis is onzeker. Misschien een afleiding met het verzamel-suffix ***ipi*** en als grondwoord misschien ****awo-*** '**schaap'** en dan te vergelijken met gotisch ***awepi*** '**schaapskudde**'." (Zie Van Berkel en Samplonius.)
Naamkundigen weten veel, maar juist net niet wat ik weet: De werkelijke herkomst van vele plaatsnamen. **Waarom is men niet geïnteresseerd in mijn *vergelijkend* onderzoek? Dat vraag ik mij al 21 jaar af!**

Waren **Daven-tre** en **Deven-tre**, oude namen van **Deventer** aan de **IJssel**, eerder **dAven-tre** en **dEven-tre**, in oorsprong **Aelven-tre** en **Eelven-tre**? **Ja!** Vele namen wijzen in dezelfde richting.

Prof. Blok verklaart **Deventer**, in de bronnen **Daven-dre**, **Taven-tre** en **Deven-dre** als: "misschien oudnederlands ***threo*** (engels tree) 'boom' met ***daf*** 'doof, dood' of PN ***Dafa***."

Terug naar **Ebe-ra, Ebra < Eelbe-ra, Eelbra**:

"**Ebrach** (rauhe Ebrach), 11. Jh., ein **Nebenfluss** der **Rednitz** zwischen Forchheim und Bamberg, **Ebaraha**, **Ebera**, **Eberahe**, **Ebra**" (zie Köbler).

De herkomst is **Eelbrach**, **Eelba-ra**, **Eelbe-ra** en **Eelbra**.

"**Ebres-bac** s. **Ebers-bach**, 12. Jh., ein in Oberösterreich **in die Donau fliessender Bach**, **Epa-ras-pach** (3)" (zie Gerhard Köbler), was in oorsprong **…….. Eelpa-ras-pach**, zo ook **…….....**
…….. Eelba-ras-bach > Eba-ras-bach, **Ebers-bach**.

"**Ebers-berg**, 10. Jh.?, in Oberbayern, **Ebe-res-perch**, **Hebe-res-perc**" (zie Köbler), was in oorsprong **…….. Eelbe-res-**, **Heelbe-res-perc.**

Vergelijk **Hebe-res-perc** met **Hébé-court** in Noord-Frankrijk, vóór 1226 **Helbe-court** (zie Gysseling), in het dal van de **Epte**, afgesleten vorm van **Elpte**, **Elpe-te** (zie mijn onderzoek). **Elpe**, eerder **Elle-pe**, is in de bronnen ook **Eelpe**, **Ele-pe**, eerder **Ela-pa**.

Hel, **Helle** is in de bronnen ook **Heel**, **Hele**. **Hébé-court** was eertijds **Heelbe-court**.

Een plaats **Hébé-court** ligt óók in **Somme**, aan een stroom bij **Amiens**, "au cours du temps **Heube-court**, **Haul-court** (!), **Ep-court** et **Épé-court**" (zie internet), in oorsprong **Heulbe-court**, ... **Elp-court** en **Eelpe-court**. Alleen **Haul-court** is **zuiver** overgeleverd.
Ep-tern-aco (Echtern-ach) was eertijds **Elp-tern**-aco. Zie voor veel meer: mijn onderzoeken!

Nogmaals:
"**Ebers-bach**, 9. Jh., b. Weichs/Dachau, **Epa-ras-pach**, **Hebe-res-pah**" (zie Köbler), was in oorsprong ..... **Eelpa-ras-**, **Heelbe-res-pah**.

Eelpa is ontstaan uit **Ela-pa**.

Hébé-court bij Amiens ligt nabij de **Somme**-stroom de **Avre**, "**Abra en** latin" (zie internet), eertijds **Aelvre**, eerder **Aelvra** en **Aelbra**.

Aelbe is de **grondvorm** van **Elbe**, **Eelbe**, **Ilbe**, ontstaan uit **Ale-be** en **Elle-be**, **Ele-be**, **Ille-be**, eertijds óók **>Abele** en **Ebbele**, **Ebele**, **Ibele**.
Zie eerder.

De 113 km lange **Epte** (waaraan **Hébé-court**, voorheen **Helbe-court**) is een zijrivier van de **Seine**, in de 10e eeuw **Itta**, en in 1119 **Epta** (zie internet), zó duidelijk de afgesleten vormen van ..... **Ilta** en ..... **Elpta**, zie mijn onderzoeken,

eerder Elpa-ta,

óók Eelpa-ta.

Epet-leca is een oude naam van **Éper-lecques** in Pas de Calais, afgesleten vorm van

Eelpet-leca, ... **Eelpe-te-leca**.

Éper-lecques zou eigenlijk **Éelper-leques** moeten heten, **naar de herkomst**.

Het meerdere **Epa-ra-**, oude naam van meerdere **stromen** en plaatsen **Eber-** (zie eerder!) was eertijds **Eelpa-ra**, op hetzelfde neerkomend als **Elpa-ra**.
Eel-pa was eerder **Ela-pa**, **Ele-pe**. Elpa was eerder **Ella-pa**, **Elle-pe**.

De vele stromen, plaatsen **Eper**- en **Eber**- waren eertijds **Eelper**- en **Eelber**-.
Uit honderden namen is de L weggevallen, ONBEKEND in naamkundige kringen!

Terug naar de rivier de Epte:

Naamkundigen schrijven dat de **Iton**, zij-**rivier** van de **Seine**, via **Eure**, dezelfde herkomst heeft als de **Itta** (**10e** eeuw, nu de **Epte**), eveneens een zij-**rivier** van de **Seine**.

Zij beseffen niet dat deze rivieren eertijds zijn ontstaan uit ingewikkelder vormen, eertijds **Ilto-na** > **Ito-na**, **Iton** en **Ilta-na** > **Ita-na**, **Itta**.

De ultieme herkomst is **Ila-ta**, "mit ***t***-Bildung", waarna **Il-ta-ra** > **Ita-ra**, **Itter** of **Ilta-na** > **Itta-na**, **Itten** (**Iton**), wijd verbreid. Zie mijn vorige onderzoeken, waaruit dat blijkt. Zie vooral 'VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen!'. Een zijrivier van de **Iton** is **Itonne**.

Het meerdere **Ittele** is de klankomwisseling van **Ille-te**,eerder **Ila-ta**.

Naamkundige **E. Nègre** schrijft bij de rivier de **Iton** (132 km): “Iton semble d’origine pré-celtique.” **Naamkundigen bekijken werkelijk alle namen …….. alsof ze zuiver zijn overgeleverd in de middeleeuwse bronnen!**

“**Ytres**, 12. Jh., nördlich **Péronnes** in Département **Somme**, **Itto-ra**, **Ytre**, **Itte-ra**” (zie Köbler) toont de afgesleten vormen van **Ilto-ra**, **Yltre**, **Ilte-ra**. Zie voor veel meer voorbeelden: mijn vergelijkende onderzoeken. Dat naamkundigen niet zien dat Y-tre in oorsprong Yl-tre was! Immers, -tre is een wijd verbreide afleiding. Van wat? Van Y? Van het wijd verbreide Yl, Yle, **Yla** of Il, Ille, **Ila**, Oud-Europees!

De evolutie: **Ilto-na > Ito-na**, **Iton**, zij-**rivier** van de **Seine**, via **Eure** (< Eulre).

Een andere stroom **Itta**, “un cours d’eau près du Tenu Loire Inf.”, wordt vermeld in de **7e** eeuw als **Itta** (3) en **Etta** (1) (zie Gysseling), duidelijk in oorsprong **Ilta** en **Elta**, op hetzelfde neerkomend als **Ilpta** en **Elpta**. Daarom is de **Epta** ook **Itta < Elpta** en **Ilta**.

“**Die Elta, ein linker Nebenfluss der Donau** im Landkreis Tuttlingen” is **zuiver** overgeleverd. Zie mijn kaartjes p. **649** en **662**.

Ipt-hausen aan de Frankische **Saale**, 1244 **Ypte-hausen** (zie internet), nu deel van Königshofen, was duidelijk in oorsprong **Ylpte-**, **Ilpte-husen**. “Der Name lässt vermuten, dass es sich um eine sehr alte Siedlung handelt.”

Terug naar **Hebe-** in de bronnen ook **Helbe-**, ja óók **Ep-** en **Epe-**:

Hébé-court aan de **Seine**-stroom de **Epte** was vóór 1226 **Helbe-court** (zie Gysseling), in oorsprong ook **Heelbe-court**. De Epte was in oorsprong **Elpte**.

Hébé-court aan een **Somme**-stroom bij Amiens, "aux cours du temps" **Haube-court**, **Haul-court**, **Ep-court**, **Épé-court** (internet), was in oorsprong **Heelbe-court**, **Haulbe-court**, en **Elp-court**, **Eelpe-court**.

"**Eppis-heim**, 12. Jh., unbestimmt in Bayern, **Hebes-heim** (2)" (zie Köbler), was in oorsprong **.....** **Heelbes-heim**.

Eppis-heim is de afgesleten vorm van **Elpis-heim**, gelijk aan **Elbis-**, **Helbes-heim**.

Helbe en **Helpe** (in de bronnen ook **Elpe**) **zijn twee zéér nabije zij-rivieren** van de **Elbe**, via **Saale**. Zie mijn kaartje p. **166**.

Aan de **Helpe** liggen de nederzettingen **Helbra** en **Helfta**, voorheen (zie *Deutsche Namenkunde* van Adolf Bach) **Helfe-te-** en **Helpe-de-burch**). Zie mijn kaartje p. **166**. Op internet 'verklaart' men Helbra als "wahrscheinlich **helb ra**, **halb ran**", halverwege, tussen Mansfeld en Eisleben.

Elbe-re, **Elbre** is een afleiding van **Elbe**. Zie de eerder behandelde **rivieren** (zij-stromen van de Rednitz en van de Attel) en plaatsen **Ebe-re**, voorheen **Ebra**, duidelijk in oorsprong **Eelbe-re**, eerder **Eelbra**.

Ébers-viller in Frankrijk, in het département **Moselle**, gelegen in het dal van een **Moezel**-stroom, was in het jaar 960 **Eve-ro-nis-villa**.

De herkomst van deze plaatsnaam is **Eelve-ro-nis-villa**, de oude spelling van **Eelve-re-nes-**, **Eelver-nes-**, **Eelvers-villa**, hetzelfde als **Éelbers-viller**. De plaats was in 1218 Evres-wilre en Evres-viller, waarna Evers- en Ebers-. (Zie internet.)

“Eben-hausen, **10**. Jh., bei Rottenburg, **Eban-husun** (3), **Epin-husen**” (zie Köbler), was in oorsprong **Eelban-husun** en **Eelpin-husen**. Ebenhauen zou eigenlijk **Eelben-hausen** moeten heten.

De herkomst van **Ebens-feld:**

Vergelijk **Eben-hausen** met **Ebens-feld**, d.i. **Ebenes-feld**, in de **8e** eeuw **Ebilis-felt**, waarna ook **Ebeles-felt** (zie Köbler), de **klankomwisselingen** van **Eli-bis-felt** en **Ele-bes-felt**. **Ebenes-feld** was eertijds **Eelbe-nes-feld**, **.....**

Eelbens-feld.

Door **Ebensfeld** stroomt de **Main**, bij Bad Staffelstein. “Ebensfeld liegt am **Obermain**.”

“**Ebers-heide**, **9**. Jh.**,** angeblich bei Schorlingborstel bei Syke, **Ebi-ri-thi**” (z. Köbler), was in oorsprong **Eelbi-ri-thi**. Ebers-heide zou eigenlijk **Eelbers-heide** moeten heten, naar de herkomst.

“**Ebers-hausen** ?, 12. Jh., bei **Illertissen**?, **…….** **Efe-res-husen**” (zie Köbler), was in oorsprong **Eelfe-res-husen**. Ebers-husen zou eigenlijk zo ook **Eelbe-res-husen**, **Eelbers-hausen** moeten heten, naar de herkomst.

Illertissen (Iller-te-sen) ligt aan de grote **Donau**-stroom de **Iller**, voorheen (zie Krahe) **Hila-ra** en **Ila-ra**. Hierna meer **Efere**, **Effere < Eelfe-re**, **Elfe-re**.

“Ebers-heim, 8. Jh., bei Mainz, **Abur-wines-heim, Abu-ri-nes-heim, Ava-ri-nes-heim, Abe-ri-nes-heim, Haba-ri-nes-heim, Aber-nes-heim, Aver-nest-heim, Eber-nes-hiem, Ever-nes-heim**” (zie Köbler), **toont de volgende evoluties:**

Aelbe-re-ne > Abe-re-ne (Abu-ri-ne)
Aelve-re-ne > Ave-re-ne (Ava-ri-ne)
Haelbe-re-ne > Habe-re-ne (Haba-ri-ne)
Aelber-ne > Aber-ne
Aelver-ne > Aver-ne
Eelber-ne > Eber-ne
Eelver-ne > Ever-ne

Albe-re, Alve-re en **Elbe-re, Elve-re** zijn **ZUIVER** overgeleverd.

Aelbe-re, Aelve-re en **Eelbe-re, Eelve-re, Ilbe-re, Ilve-re** zijn **VERMINKT** overgeleverd als **…….**

Abe-re, Ave-re en **Ebe-re, Eve-re, Ibe-re, Ive-re,** wijd verbreid. De **L** is weggvallen uit vele namen, **ONBEKEND** in naamkundige kringen.

Ilver- is ook meermalen zuiver overgeleverd, zoals b.v. in **Ilvers-heim** (zie elders). **Eilve-se**, afleiding “mit *s*-Suffix” i.p.v. “mit *r*-Bildung”, is zuiver overgeleverd. Zie eerder.

“**Yber-mussa**, 12. Jh., bei Kloster Weihenstephan bei Freising, **Ibsi-ci**, in Oberösterreich” (z. Köbler), was eertijds **Ylber-**, **Ylbe-re**, èn **Ilbsi-ci**. **Ylber-mussa** komt op hetzelfde neer als **Ilber-mussa**.

Uit **Aven-dorf** Fehmarn (gem. Landkirchen), **Aven-dorf** (gem. Tespe), **Aven-heim** (in Frankrijk, Elsas), **Aven-riep** (gem. Fallingbostel), **Aven-stein** (in Zwitserland), **Aven-toft** (in Denemarken en in Schleswig-Holstein), **Aven-wedde** (gem. Gütersloh), enz., **is de L weggevallen**, in oorsprong **Aelven-**.

Daven-tre, oude naam van **Deventer**, was eerder **dAven-tre**, in oorsprong **dAelven-tre**, genoemd naar de **IJssel-*stroom***.

Daven-stedt (met **Ahlem** en Badenstedt één gemeente bij Hannover) aan de **Aller**-*stroom* de **Leine**, 1022 **Daven-stide**, 1280 **Daven-stede** (zie internet), was eerder **dAven-stede**, in oorsprong **dAelven-stede**.

“**Davert** (**Fluss**), 12. Jh., b. Hiltrop b. Münster, **Daver-teh**” (zie Köbler), was eertijds **dAelver-te**.

Zie ook **Aver**- in meerdere plaatsnamen, zoals in **Aver-beck**, **Aver-lak**, enz.

Nogmaals:

“**Deft-inge**, 11. Jh., in **Ostflandern**, **Davat-inge**, **Dephten-ghem**, **Daven-ten-gem**” (z.Köbler), was eertijds **dElft-inge**, **dAelvat-inge** en **dElphten-ghem** en **dAelven-ten-gem**.

Of anders gezegd:

dAelvet-inge, “und im Ablaut damit” **dElft-inge**.

De plaats zal naar een **Dender**-*stroom* zijn genoemd.

“**Deffingen**, 12. Jh., bei Günzburg, **Tafingen**, **Taeffingen**” (z.Köbler), was eertijds **tAelf-ingen**, “und im Ablaut damit” **dElf-ingen**.

Deffers-dorf, gem. Wieseth, Landkreis Ansbach in Mittelfranken, was in oorsprong **dElfers-dorf**, ‘nederzetting aan **Elfe**’.

Diffelen in **Overijssel**, gem. **Hardenberg**, ca. 1390 ook **Diffle**, “**verklaring onbekend**” (zie Van Berkel en Samplonius), was eertijds **Ille-fe**, de **Vecht-*stroom***, > **klankomwisseling** **Iffele**, **Iffle**, waarna (of eerder) **dIffele**, **dIffle**.

Verglijk de nabije **IJssel**, waarmee de **Vecht** via, via in verbinding staat, in de middeleeuwen **Isala**, de klankomwisseling van **Ila-sa**, **Ille-se**, de afleiding “mit *s*-Suffix”.

Precies dezelfde herkomst heeft **Diefflen**, gem. **Dillingen**, Landkreis **Saarlois** (Saarland), eertijds **Ille-fen**, > de **klankomwisseling Iffelen**, **Ifflen**, waarna (of eerder) **dIefflen**.

Dillingen moet gelezen worden als **dIl-ingen**.

Ook weer bij **Saarlois**:

“**Differte**, 11. Jh., , bei **Saarlois**” (zie Köbler), toont de afgesleten overgeleverde vorm van **dIlfer-te**.

Het zal **Differten** zijn, gem. Wadgassen, Landkreis **Sarrlouis** (Saarland), gelegen aan de **Bist**, **zijrivier** van de **Saar**, “**Ort an einer Furt durch die Bist**” Men heeft bij **Differte** ten onrechte gedacht aan **Dif-furte**, met verklaring ‘diepe voorde’.

Differt ligt in het **Land van Aarlen** in het **Luxemburgstalige** deel van de **Belgische provincie Luxemburg**, aan de **stroom** de **Ruisseau de Messancy**, en daarnaar genoemd, zijstroom van de **Maas** (Meuse), via **Chiers**. De herkomst is **dIlfert**, afleiding van **Il-fe**, **Il-*afa***, **Il**-‘waterloop’, wijd verbreid.

“**Differdingen** (frz. **Differdange** bzw. luxemburg **Déiferdeng**), 13. Jh., südwestlich Luxemburgs, **Differt-ingen** (1235)” (zie Köbler), was in oorsprong ..... **dIlfert-ingen**, zo ook **dYlferdeng**.

Difques, Nederlands **Diffeke**, dorp in de Franse gemeente Moringhem in **Nord-Pas-de-Calais**, arr. **Sint-Omaars**, 11e eeuw **Diffeke**, 12e eeuw **Diffre-ca** en **Diffe-ca** (zie internet), was in oorsprong ..... **dIlfre-ca** en **dIlfe-ca**. Köbler: “Diffeke, 12. Jh., unbestimmt”.

Difques zou eigenlijk **Dilf-ques** moeten heten, Nederlands **Dilfe-ke**, gelegen in het *stroom*-gebied van de **Aa** bij **Saint-Omer**, alwaar óók **Tilques**, Nederlands **Tilleke**, op hetzelfde neerkomend als **Dilkes**, herkomst van **Diks-muide**. Zie hierna.

Tille-ke moet gelezen worden als **tIlle-ke**, afleiding van het wijd verbreide **Ille**, eerder **Ili** of **Ila**, **Oud-Europese riviernaam**.

Ille-ke werd elders eertijds ook tot de **klankomwisseling** **Ikkele**.

“**Dikkele**, 10. Jh., bei **Audenarde** in **Ostflandern an dem Bache Stampkot**, **Dicla** (2), **Diccla**, **Dickla**” (zie Köbler), was in oorsprong **Ila-ca**, geworden tot de **klankomwisseling Icala**, verkort tot **Icla**, waarna **dIcla**, **Dicla**.

In *De Vlaamse Gemeentenamen* was **Dikkele** in de 9e eeuw **Decla**, **Deccla**, eertijds **Ela-ca**, **Ella-ca**, > **Ecala**, **Eccala**, verkort tot **Ecla**, **Eccla**, **dEcla**, **dEccla**, waarna **Decla**, **Deccla**.

Dikkele zou eigenlijk **dIlle-ke** moeten heten, of **dEle-ke**, **dElle-ke**, naar de herkomst, ontstaan aan een **Schelde-*stroom***, en daarnaar genoemd.

“**Dikkel-venne**, 9. Jh., **bei Dikkele in Ostflandern**, **Ticli-venni**, **Dicle-venna**” (zie Köbler), was in oorsprong **Ili-ci-venni**, geworden tot de **klankomwisseling Icili-venni**, verkort tot **Icli-venni**, waarna **tIcli-venni**, **Ticli-venni**.
Ille is in de bronnen meest Ili en Ila.

Vergelijk: “**Ikel-heim**, 9. Jh., bei (Bad) Windsheim, **Ichelen-heim** (2), **Ikilen-heim**” (z. Köbler), de **klankomwisselingen** van **Ili-ken-heim** en **Ille-chen-heim**.

Ikel-heim zou eigenlijk **Ille-ke-heim**, **Illek-heim**, **Ilk-heim** moeten heten, naar de herkomst. Zie voor meer:‘VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen’, blz. **434**, enz.

“**Iker-bache**, 9. Jh., bei Bruchhausen an dem Bramberg (**Nebenfluss der Nette** bei Höxter) **Ican-rode**, **Yken-rothe**” (z.Köbler), was eertijds **Ilcan-rode** en **Ylken-rothe**. Iker-bache zou eigenlijk **Ilker-bache** moeten heten, naar de herkomst. Zie voor veel meer: ‘VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen, blz. **434**, enz. **Nette** was volgens mij in oorsprong **Elte**, **> Ette**.

Diks-muide aan de **IJzer**, 1089 **Dicas-mutha**, is **niet** ‘dijks-monding’, maar in oorsprong **…….** **dIlcas-mutha**, ‘monding van **Ilca**’, een afleiding van **Il**-waterloop, ontstaan uit **Ila-cas** (**Ille-kes**), hier de **IJzer-*stroom***, eerder **Isa-ra**, afgesleten vorm van **Ilsa-ra**, ontstaan uit **Ila-sa**, afl. “mit *s*-Suffix”, eertijds ook geworden tot de **klankomwisseling** **Isala**, waarna **Isel**, **Izel**,wijd verbreid.

De herkomst is de **Ilcas-mutha**, **> Icas-mutha**, **dIcas-mutha**, **Dicas-mutha**.

Diks-muide zou eigenlijk **de Ilkes-muide** of **d'Ilkes-muide** moeten heten, **naar de herkomst d'Ilcas-mutha**, genoemd naar de **IJzer-*stroom***, waaraan het is ontstaan, 9e eeuw **Isa-ra**, in oorsprong **Ilsa-ra**, < **Illa-sa**.

"**Tilques**, 12. Jh., in dem Département Pas de Calais, **Tilla-ka**, **Tille-ke**" (zie Köbler), te lezen als **tIlkes** en **tIlla-ka**, **tIlle-ke**, ligt aan een **Aa**-stroompje bij Saint-Omer, niet ver van een bron van de **IJzer**, bij Buysscheure.

Als de **IJzer** **zuiver** zou zijn overgeleverd, dan zou die rivier nu **Ilser** **of** **Ylser** **(Eilser)** of **Eelser** of **Hilser** zijn geheten!

Immers:

"IJzer, 9. Jh., in dem **Département du Nord** und in **Westflandern**, **Isa-ra** (4), **Ise-ra**, **Esa-ra**, **Ysa-ra**, **Hise-ra**, **Isern"** (zie Köbler), was eertijds **Ilsa-ra**, **Eelsa-ra**, **Ylsa-ra**, **Hilsa-ra** en **Ilsern**, op hetzelfde neerkomend als **Aelsern** "und im Ablaut damit" **Elsern**, dat **ZUIVER** is overgeleverd!

Zie de volgende bladzijde.

De namen zijn ontstaan uit **Ila-sa**, **Ela-sa**, **Yla-sa** en **Hila-sa**, afleiding “mit *s*-Suffix”, elders eertijds ook geworden tot de **klankomwisselingen Isala**, **Esala** **(Esel)**, **Ysala** en **Hisala**, ook verkort tot **…….. Isla**, **Ysla** en **Hisla**, oude namen van o.a. de **IJssel**.

Isern, een oude naam van de **rivier** de **IJzer** (zie Köbler), was in oorsprong **Ilsern**, **Ilsarn!**

“Elsarn, 12. Jh., bei Langenlois in Niederösterreich, **Aelsarn**, **Elsarn**, **Elsoren**, **Elsaren**” (z.Köbler), toont áán: De **riviernaam Aelsarn** “und im Ablaut dazu stehend” **Elsarn**,…….. **Ilsarn**.

Er was eertijds **Aelsa-ra** “und im Ablaut damit” **Elsa-ra**, …….. **en Eelsa-ra**, **Ylsa-ra**, **Ilsa-ra**, verminkt overgeleverd als **Esa-ra**, **Ysa-ra**, **Isa-ra**, nu de **IJzer**.

Zie voor meer **Isarn**: ‘VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen’, blz. **468**, enz.!

Als er **Elsarn** is, en die is er, dan moet er ook **Ilsarn** zijn geweest!

Vergelijk b.v. “**Elle-sen**, 11. Jh., **an der Ilme** bei **Dassel** bei **Einbeck**, **Ili-sun**, **Illi-sa**” (zie Köbler), afleiding “mit *s*-Suffix”. (**Ein-beck** was eerder **Eine-bec**, < **Eilne-bec**, < **Yle-ne-bec**.)

Het meerdere **Assele** is de klankomwisseling van **Alle-se**.

Dassel was van 826-876 **Dassila** (zie internet, zie Köbler), de **klankomwisseling** van **dAlli-sa**, ... dat is **Alle-sa**, de grondvorm van **Elle-sa** en **Ille-sa**.

“Dassel wird vom Bremkebach und vom Spüligbach durchflossen, der wenige hundert Meter südöstlich von Dassel in die **Ilme** mündet”, eerder **Ille-me**, afleiding “mit *m*-Suffix”, eertijds ook geworden tot de **klankomwisseling Immele**, o.a. de herkomst van de **Weser-*stroom*** de **Diemel**, eerder **dImmele**, die dus eigenlijk **Dieleme** zou moeten heten, **dIlle-me**, ‘Die Ille-me’.

Illi-sa, oude naam van **Elle-sen** aan de **Ilme** (< **Ille-me**) werd elders bij **Illa-sa** tot de **klankomwisseling** **Isala**, oude naam van de **rivier** de **IJssel**.

Yla-sa werd tot **Ysala**, **Ysla**, ook een oude naam van de **Yssel**.

"**Dil-beek**, 11. Jh., **ein** **Fluss** westlich **Brüssels** in **Brabant**, **Del-beccha**, **Dil-bec-ensis**" (zie Köbler), moet gelezen worden als **dIl-bec** en **dEl-beccha**, zijstroom van de **Itter-beek**, < **Ilte-re-**, < **Ille-te-**, eertijds ook > de klankomwisseling **Ittele**. In 1075 was Dilbeek **Dedel-becca** (zie *De Vlaamse Gemeentenamen*), te lezen als **Dedele-becca**, de **klankomwisseling** van **dEle-de-becca**. De evolutie: **Ele-te**, **Ele-de** > **Etele**, **Edele** (Zie al mijn onderzoeken.)

Nogmaals:

"**Difidis** **Curtis**, 9. Jh., unbekannt bei Methler bei Hamm" (zie Köbler), was eertijds **dIlfi-dis** **Curtis**, anders gespeld **Ilfe-des**, afleiding van **Ilfe**, wijd verbreid, **Il-*afa***, **Il**-'waterloop'.

“Elver-dissen, 12. Jh., bei Herford, **Elffli-ste**, **Elfli-sten”** (zie Köbler). De herkomst is de riviernaam **Elve**, **Elfe**, hier **Elli-fi (Elle-fe)**, geworden tot de klankomwisseling **Effili**, waarna verkort tot **Effli**, in uitspraak geworden tot **Elffli**, met afleiding “mit *st*-Bildung”.

Vergelijk **“Elvers-hausen**, 12. Jh., in Katlenburg-Lindau bei Northeim, **Alfri-des-husen”** (z.Köbler), de **riviernaam Alfri (Alfe-ri)** “und im Ablaut damit” **Elfe-re (Elve-re),** maar ook, zie elders, **Eelfe** (> **Efe**), **Ylfe** (ook > **Yffe**), **Ilfe** (ook > **Iffe**), wijd verbreid.

Ever-se, gemeente Sint-Oedenrode, 1404 **Ever-sche**, “**onverklaard**” (zie Van Berkel en Samplonius), was in oorsprong **Eelver-sche**, waarschijnlijk genoemd naar een **Dommel-*stroom***, ontstaan uit **Ele-ve**, elders eertijds ook geworden tot de klankomwisseling **Evele**.

Ever-dingen (gem. **Vianen**), 1280-1287 **Ever-dinghen**, “**betekenis onbekend**” (zie Van B. en S.), was eertijds **Eelver-dinghen**, genoemd naar de **Lek-*stroom***, waaraan het is gelegen.

Zie mijn kaartjes p. **614** en **1052** uit mijn ‘Getekend Onderzoek’:

Hels-dingen ligt ook **aan de Lek** (ook gem. **Vianen**), 1280-1287

Helfs-dingen “**betekenis ondoorzichtig**” (zie Van B. en S.).

Is Helfes ondoorzichtig?! Hel-fe, **El-fe** is een **riviernaam**. De plaats is genoemd naar de **Lek-*stroom***.

Vianen aan de Lek heette vroeger **Heel-sloot** (zie Van der Aa).

Heel is in de bronnen ook **Hel**, herkomst van het zeer nabije **Hels-dingen**, genoemd naar de **Lek-*stroom***. Hele, Ele en Helle, Elle zijn wijd verbreid, ook met afleiding.

Stroomopwaarts, aan een **Neder-Rijn-*stroom*,** ligt de plaats **Heelsum**, ca. 1160 **Hellessem** (zie *Lexicon* van Blok e.a.), d.i. **Heels-hem** en **Helles-**, **Hels-hem**; zo ook **Heteren**, 1232 **Hete-re** (zie Van Berkel en Samplonius), eertijds **Heelte-re**, op hetzelfde neerkomend als het zuiver overgeleverde **Helte-re**, **Heltre**. Plaatsnaamkunde: “De herkomst en betekenis van Heteren is onbekend.” (Zie Van Berkel en Samplonius.) Nogmaals, zie kaartjes p. 614 en 1052.

Helspenni, 918-948, ligging onbekend, Utrecht (zie het *Lexicon van nederlandse toponiemen tot 1200* van R.E. Künzel, D.P. Blok en J.M. Verhoeff), moet volgens **prof. dr. P.A. Henderikx** gezocht worden aan de bovenloop van de **Hollandsche IJssel**, **Kromme Rijn** of **Lek**. Zie zijn *De beneden-delta van Rijn en Maas, landschap en bewoning van de Romeinse tijd tot ca. 1000* (1983).

Helspenni is de oude schrijfwijze voor **Hels-pe-ne**, d.i. **Hels-*apa***, **Hels**-‘waterloop’, herkomst van **Hels-dingen** aan de **Lek**.

Ever-land, een buurtschap in de gemeente **Roosendaal**, 1690 **Even-land**, was in oorsprong **Eelven-land** en **Eelver-land**.

Evers-dijk, gemeente **Kapelle** in **Zeeland**, bij **Biezelinge** en **Yerseke**, 1271 **Ever-deys-dic**, was in oorsprong **Eelver-deys-dic**, **Eelve-res-dijk**, 'dijk aan **Ele-ve**', "mit *v*-Element", elders geworden tot de klankomwisseling **Evele**.

Het zéér vele Ever- over de grens, in de bronnen ook **Eber-**, was in oorsprong **Eelve-re-** en **Eelbe-re-**, ontstaan uit **Ele-ve**, eerder **Ele-be**, eertijds ook geworden tot de klankomwisselingen **Evele** en **Ebele**.

"**Ever-rode**, 11. Jh., bei **Alfeld**, **Aven-inga-rothe**" (zie Köbler), is ontstaan uit **Aelve-ne-** en **Eelve-re-**.

"**Ever-sin** s. **Ave-re-dessun**, 11. Jh., wüst **Ever-sin** bei Beverungen bei Höxter" (zie Köbler), was in oorsprong afgeleid van **……** **Aelve-re-** "und im Ablaut damit" **Eelve-re-**.

"**Evern**, 12. Jh., bei Burgdorf, **Ebe-ren**" (zie Köbler), was in oorsprong **Eelbe-ren**, **Eelve-ren**.

“**Ever-berg**, 12. Jh., in dem Arrondissement **Löwen** (**Leuven**) in **Brabant**, **Ebu-res-berg**” (zie Köbler), was in oorsprong **Eelbe-res-berg**, berg aan **Ele-be**, eertijds elders meerdere malen ook geworden tot de **klankomwisseling Ebele**. De herkomst van de huidige naam is **Eelver-berg**.

“**Ever-becq**, 12. Jh., 12. Jh., in **Hainaut**? (**Henegouwen**), **Epa-ras-pach**, **Evers-beke**” (z. Köbler), was eertijds **Eelpa-ras-pach** (**Eelpe-res-bach**) en **Eelve-res-beke**.

Er is veel Eber- en Eben-, zo ook Ever- en Even-.

Nogmaals:

“**Even-kamp**, 9. Jh., bei Lüdinghausen bei Werne,

Ebulen-kampe, **Evilan campa**” (zie Köbler), toont de **klankomwisselingen** van **.....**

Ele-ben-kampe, **Eli-van**, **Ele-ven campa**.

Eelven-kamp is de herkomst van de huidige naam.

Nogmaals:

“**Ebens-feld**, 8. Jh., bei Staffelstein, **Ebilis-felt**, **Ebeles-felt**, **Ebilih-feld**” (zie Köbler), toont de **klankomwisselingen** van .....

Eli-bis-felt,

Ele-bes-felt,

Eli-bi-feld.

Eelbens-feld is de herkomst van de huidige naam.

Al het **Ebe-ne** en **Ebe-re** was eertijds **Eelbe-ne** en **Eelbe-re**.

Nogmaals:

“**Ebels-bach**, 9. Jh., **an der Mündung des Ebels-bach in den Main** bei Hassfurt in Unterfranken, **Ebalih-bechin**, **Gewässername**, **schwierig**” (zie Köbler), toont de **klankomwisseling** van

Ela-bi-bechin.

Nogmaals:

“**Ebil-bach (rivus),** 12. Jh., unbestimmt mit Bezug zu **Bayern**, **Abele-bach**, **Ebil-bach**” (zie Köbler), was eertijds **Ale-be-bach**, “**und im Ablaut dazu stehend**” **Ele-be-bach**, **Eli-bi-bach**.

“**Ebil-nis-heim**, 12. Jh., unbestimmt mit Bezug zu Hessen” (z.Köbler), was eertijds **Eli-bi-nis-heim,** > **Ebili-nis-heim**.

Nogmaals:

“**Ebels-berg**, 11. Jh., südlich **Linzs**, **Ebils-perch**” (zie Köbler), was eertijds **Eli-bis-berch**, in de loop der tijd, op de vlugste en dan ook vluchtigste manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen, geworden tot de **klankomwisseling** **Ebilis-perch**, **Ebils-perch**.

Nogmaals:

“**Ebers-heim**, 8. Jh., bei Mainz, **Abu-ri-nes-heim**, **Ava-ri-nes-heim**, **Abe-ri-nes-heim**, **Aber-nes-heim**, **Ever-nes-heim**” (z.Köbler), was eertijds **Ae̲lbe-ri-nes-heim**, **Ae̲lva-ri-nes-heim** “und im Ablaut damit” **Ee̲lbe-ri-nes-heim**, **Ee̲lve-ri-nes-heim**

Nogmaals:

“**Ebers-au**, 9. Jh., **nahe dem Rhein** oberhalb des **Bodensees**, **Ibi-ri-nes-owa**” (Köbler), was eertijds **Il̲bi-ri-nes-owa**.

De herkomst van de huidige naam is **…….** **Ee̲lbi-ri-nes-owa**, via **Eelbers-au** geworden tot **Ebers-au**.

“**Eben-hof**, 11. Jh., bei Pfaffenhofen **an der Ilm**, **Ebi-chan-hovan**” (zie Köbler), was in oorsprong **…….** **Ee̲lbi-chan-hovan**. **Ee̲lben-hof** is de herkomst van de huidige naam.

Nogmaals:

“**Ebers-hausen**?, 12. Jh., bei **Illertissen**?, **Efe-res-husen** (2), **Ebers-husin**” (z.Köbler), is de afgesleten vorm van **Eelfe-res-husen**, op hetzelfde neerkomend als Eelbe-res-husen, Eelbers-hausen, zoals de huidige naam eigenlijk zou moeten luiden, indien deze plaatsnaam zuiver zou zijn overgeleverd.

“**Eben-hausen**, 10. Jh., bei Rottenburg, **Eban-husun** (3), **Epin-husen**” (Köbler), was eertijds **Eelpin-husen**. De huidige naam zou eigenlijk Eelben-hausen moeten heten, naar de herkomst.

Nogmaals:

“**Ebers-bach**, 9. Jh., bei Weichs bei Dachau **Epa-ras-pach**, **Hebe-res-pah**” (Köbler), is < **Eelpa-ras-pach**, **Heelbe-res-pah**.

Eelbe-res-pah is de herkomst van **Ebe-res-bach**, **Ebers-bach**.

Vergelijk **Hebe-res-pah** met **Hébé-court** aan een zijstroom van de **Epte (< Elpte, Elpe-te),** vóór 1226 **Helbe-court** (zie Gysseling). Hebe-court is de afgesleten vorm van Heelbe-court.

Nogmaals:

“Ebers-hausen, 10. Jh., bei Grossdingharting bei **München**, **Epa-ra-nas-husa”** (zie Köbler), is de afgesleten vorm van **Eelpa-ra-nas-husa**, op hetzelfde neerkomend als **Eelba-ra-nas-husa**, geworden tot **Eba-ra-nas-**, **Ebe-re-nes-**, **Ebe-res-**, **Ebers-hausen**.

Nogmaals:

“Ebers-bach bzw. **Ebres-bac**, 12. Jh., **ein in Oberösterreich in die Donau fliessender Bach**, **Epa-ras-pach** (3), Ebres-bac” (z. Köbler), was in oorsprong **Eelpa-ras-pach**.

Er zijn nog meer beken Ebers-bach, zo ook Ebers-brunno en Ebers-brunn.

“**Ebers-heide**, 9. Jh., angeblich bei Schorlingborstel bei Syke, **Ebi-ri-thi**, **Ivo-ri-thi”** (zie Köbler), was in oorsprong **…... Eelbi-ri-thi**, **Ilvo-ri-thi**, de oude schrijfwijzen voor **Eelbe-re-te** en **Ilve-re-te**.

“**Eve-ner**, 12. Jh., Schultenhof in dem Kirchspiel **Alvers-kirchen** bei **Münster** in **Westfalen**, **Ebi-ri-thi**, **Ever-de Darpe**” (zie Köbler), was in oorsprong **Eelbi-ri-thi**, **Eelver-de Darpe**.

Eve-ner zou eigenlijk **Eelve-ner** moeten heten, **naar de herkomst**.

“**Eves-warden**, 12. Jh., **in Frisia**, **Ebes-werdi**” (zie Köbler), was in oorsprong **Eelves-**, **Eelbes-werdi**.

“**Eve-na**, 12. Jh., unbestimmt” (Köbler), was eertijds **Eelve-na**.

“**Even**, 12. Jh., unbestimmt mit Bezug zum König” (zie Köbler), was eertijds **Eelven**.

dEelven-tre werd tot **dEven-tre**, waarna **Deven-tre**, oude naam van **Deventer**.

De herkomst van het meerdere **Aver-**, zoals **Aver-beck** (gem. Heek), **Aver** (gem. Soltau), **Aver-lak** (Schleswig-Holstein), enz. was eertijds **Aelver-**, eerder **Ael-ve-re < Ale-ve**, óók > de klankomwisseling **Avele**.

Het zeer vele **Ever-** was eertijds **Eelver- < Eelve-re <** ..... **Ele-ve**, óók > de klankomwisseling **Evele**.

Zuiver zijn overgeleverd:

Alve-re < Alle-ve.

Elve-re < Elle-ve

Veelal afgesleten is overgeleverd:

Ilve-re < Ille-ve, óók > de klankomwisseling **Ivele**.

Eves-hausen, gelegen tussen het Baybachtal en Lüzbachtal in **Rheinland-Pfalz**, was in 1264 **Evels-husin** (zie internet).

De herkomst is **Ele-ves-husin**, geworden tot de **klankomwisseling** **Eveles-husin**, waarna **Evels-husin**.

Eelves-hausen zou de huidige plaats eigenlijk moeten heten, naar de herkomst.

“**Ivel-bach**, 12. Jh., unnbestimmt mit Bezug zu Passau, Julbach, Ivel-bach” (zie Köbler), was in oorsprong **Ille-ve-bach**, in de loop der tijd geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende, de **klankomwisseling** **……...**

Ivele-bach.

Eve-sen, stadsdeel van **Celle**, “in Urstromtal der **Örtze**”, zijstroom van de **Aller**, was in oorsprong **Eelve-se**.

Everen, stadsdeel van Sehnde, ten zuid-oosten van Hannover, 1117 **Ebe-ren**, 1400 Eve-ren (zie internet), was in oorsprong **Eelbe-ren**, **Eelve-ren**.

Er is nog zó veel meer.

Nu volgt een nieuw gedeelte:

Aefli-gen, in 1261 **Efflin-gen**, ligt in **Zwitserland**, aan de **Emme**, met zij-**rivier** de **Ilfis**. De herkomsten van deze namen hebben in de loop der tijd een **klankomwisseling** ondergaan. De eerste delen van Aefli-gen en Efflin-gen duiden in oorsprong de *stroom* aan, waaraan de plaats is ontstaan. Het tweede gedeelte -gen is de afleiding daarvan, de nederzettingsnaam. Het wemelt van dergelijke klankomwisselingen in mijn onderzoeken (vooral de laatste), ONBEKEND in naamkundige kringen.

Aefligen ligt in **Kanton Bern**, zo ook “**Ilf-ingen**, **in dem Kanton Bern**”. Zie hierna.

Herkomst **Aefli**-gen, 1261 **Efflin**-gen: **Ali-fi > Aefili**, **Aefli**

Elli-fin > Effilin, **Efflin**

Het meerdere **Ilfi** is ook ontstaan uit **Ili-fi > Iffili**, **Iffli**

De nederzetting is genoemd naar de *stroom* waaraan het is ontstaan, hier **Aelfe**, met grondvorm **Elfe**, in de bronnen ook **Ilfe**, hier Aelfi, Elfi, Ilfi, < Ali-fi, Elli-fi, Ili-fi, > Aefili, Effili, Ifili, verkort tot Aefli, Effli, Iffli, waarna Aefle, Effle, Iffle, te zien in meerdere plaatsnamen. Nogmaals, **Naamkundigen hebben geen kennis** van de vele klankomwisselingen die in de vroege middeleeuwen hebben plaatsgevonden. (Ik kan het ook niet helpen dat ik dat ontdekt heb.) Ook het meerdere **Iffele**, **Iffle** (elders in dit schrijven) is de klankomwisseling van **Ille-fe**, eertijds ook geworden tot **Ilfe**, zuiver, maar ook afgesleten overgeleverd als **Iffe**, **Iff**.

Aefligen in het Kanton **Bern** zou nu eigenlijk **Ali-fi-**, **Ale-fe-**, **Aelfe-gen** moeten heten, of **Elli-fin-**, **Elle-fen-**, **Elfen-gen**, **naar de herkomst**.

De rivier de **Emme**, waaraan deze plaats is ontstaan, was eerder Elma-na > Emma-na, > Emme. Het gaat hier om de **Oud-Europese** riviernaam **Elme**, eerder Elle-me (> Emmele, Emle, Emble), met grondvorm Aelme, eerde Ale-me (> Amele en Ame). (Alle-me > Ammele, Amle, Amble.) **Ale-fe** (Ali-fi) en **Elle-fe** (Elli-fi) corresponderen hier met **Elle-me**, afleiding “mit *m*-Suffix”, de herkomst van de **Emme**. “Die **Emme** ist ein Fluss in der Schweiz, 80 km. Die wichtigsten Zuflüsse sind die **Ilfis**, die Urtenen und der Limpach.”

Aelfe-de, Aelve-de (> Ave-de, nu Eefde, aan de **IJssel**), komt overeen met, “im Ablaut dazu”, **Elfe-de**, Elve-de, **Eelfe-de**, Eelve-de (> Eve-de, nu Eefde aan de IJssel), **Ilfe-de**, Ilve-de.

Aelfe, **Alfe**, “und im Ablaut damit” **Elfe**, **Ilfe** is wijd verbreid, op hetzelfde neerkomend als **Aelve**, **Alve** en **Elve**, **Ilve**.

“**Ivers**-**heim**, 9. Jh., bei **Rheinbach**, **Iber**-**nes-heim**, **Iver**-**nes-heym**, **Hiver**-**nes-heim**” (zie Köbler), zijn zo duidelijk (zie ook hierna), de afgesleten overgeleverde vormen van **……**
Ilber-**nes-heim**, **Ilver**-**nes-heym** en **Hilver**-**nes-heim**.

De evolutie: Ilbe-re, Ilve-re, Hilve-re > Ibe-re, Ive-re, Hive-re, **Iber**, **Iver**, **Hiver**
Zie mijn onderzoeken, de meerdere namen waaruit dat blijkt.

Ivers-**heim** zou nu eigenlijk **Ilvers**-**heim** (< **Ilver**-**nes-heym**) moeten heten, of **Hilvers**-**heim** (< **Hilver**-**nes-heim**), naar de herkomst, ‘woon-plaats aan **Ilve**, **Hilve**’, hier de Rijn-stroom de **Erft** (eerder **Erref-te** < **Elref-te**), zijstroom van de Rijn.
De herkomst Hilver-nes, Hilvers- spreke men uit als op z’n Duits Hielver-nes, Hielvers-heim. In het Gooi in Nederland is de uitspraak Hilvers-hem, Hilversum.

Hilvers-hem, **Hilversum**, heeft dezelfde herkomst, in 1305, en daarna, Hilfersem, d.i. **Hilfe**-**res-hem**, 1573 Hilfertsem, d.i. **Hilfer**-**tes-hem**, genoemd naar een stroom, waaraan Hilversum in vroeger tijd is ontstaan.

In *Iets over de geschiedenis van* ***Nifterlake***, blz. 1, schrijft **prof. dr. D.P. Blok** dat het **huidige Gooi mogelijk ook behoorde bij Nifterlake**, ……. **723 Nifter-laco**, < **Ifter-laco**, < **Ilfter-laco**, waterloop van **Ilfe**, in de bronnen ook **Hilfe**.

Ivers-heim, voorheen o.a. **Iber-nes-heim** (zie hiervoor), ligt bij **Rheinbach**.

Hilbe-rath is nu een stadsdeel van Rheinbach!

Ibernesheim was in oorsprong **Ilber-nes-heim**, woonpl. aan **Ilbe**, **Hilbe**. Beide plaatsen zijn ontstaan en genoemd naar dezelfde stroom.

Er is nòg een **rivier Ilf,** hier met het suffix *-inge*, n.l. **Ilfing**.

Zie: "**Elb-ing**, 9. Jh., **ein Fluss** in Westpreussen, **Ilfing** Wulfstân, sehe Preussen (45)." (Zie Köbler.)

Zie: "**Ilfing**, **Flussname**, 9. Jh. Wulfstân. Der **Elbing**, woran die Stadt **Elbing** in Westpreussen." (Zie internet.)

Zie: "**Ilfing** (Germanisc: **Elbing,** Polisc **Elblag**)." (Zie internet.)

Zie: "Der **Elblag** (deutsch **Elbing**), Angelsachsisch **Ilfing**, ist ein 14,5 km langer Fluss im Nordosten Polens, der durch die gleichnamige Stadt Elblag (Elbing) fliesst." (Zie internet.)

Zie: "Die Burg **Ilfing** (**Elvigge**) wurde 1243 zum ersten Mal erwähnt." (Zie internet.)

De **rivier** de **Elb-ing** is hier ook **Ilf-ing**.

Zie dan "**Elbisge** sehe **Elst**?, ? , viellecht bei Rhenen in (der Provinz) Utrecht" (Köbler).

Of: "**Elbisge** (waarschijnlijk 2e helft van de 9e eeuw), ligging onbekend, in het oosten van de provincie Utrecht" (*Lexicon van nederlandse toponiemen tot 1200*, Blok e.a.).

Elbis-ge komt dan op hetzelfde neer als **Ilfis-ge**, nabij "**Iftar-laca sehe Niftar-laca**, 9. Jh., unbestimmt, bei Utrecht" (zie Köbler). Elb-ing is immers ook Ilf-ing, rivier in Pruissen.

In het *Deutsches Gewässernamenbuch* van Greule staat ook de **riviernaam Ifta**, zijrivier van de Werra. Daarin staat na ON (plaats Ifta): "1260 Yfi-de, 1300 Yfe-de, 14. Jh. Yffe-de (mehrfach), 1480 Yffe, 1515 Iff-ta, 16. Jh. Iff-te, Ifft-te, 1575 Yff-ta, 1652 Iff-ta, *Iffi-da > *Iffe-de".

De herkomst is: **Ylfi-de**, **Ilfi-da**, **Ilfi-ta**, **Ilfta**

Op internet staat bij Ifta ook: 1374 Iffe-de, 1412 Yffe-de. In **Vlaanderen** bij **Gent** was dat in de 12e eeuw Ive-ta en Yve-ta (hetzelfde als Iffe-ta en Yffe-ta), de oude namen van **Hijfte**, (gem. Lochristi), ook aangeduid met **IJfte (Yfte),** 1223 ook **Ifte** (zie Gysseling).

De herkomst is: **Ylve-ta**, **Ilve-ta**, **Ilfe-te**, **Ilfte**

Hijfte of **IJfte** zou eigenlijk moeten worden aangeduid met **Hijlfte** of **IJlfte**, naar de herkomst, **Hylfe-te** of **Ylfe-te**, genoemd naar een **Schelde/Durme**-stroom. Zie het besprokene in mijn artikel. Zie ook mijn kaartje p. **591**. Zie ook mijn 'Nieuw Onderzoek'.

De evolutie in de loop der eeuwen, soms veel eeuwen, de gouw bij Utrecht:

Ilftar-laca > Iftar-laca > Niftarlaca

Deze vroeg-middeleeuwse **gouw** bij Utrecht, een gebied gelegen aan weerszijden van de toenmalige loop van de Rijn, Vecht, Kromme Rijn en Oude Rijn (zoals ik op internet las) is eertijds genoemd naar *laca*, 'waterloop' vàn **Ilfe**, **West-Europees riviernaamtype**, hier de afleiding "mit ***t***-Bildung", **Ilfe-ter**, **Ilfter**, op hetzelfde neerkomend als **Elfter**, met grondvorm **Aelfter**.

Alle naamkundigen (en ook niet-naamkundigen) verklaren alle oude namen uit de middeleeuwse bronnen alsof ze zuiver zijn overgeleverd. Zie alle boeken! Zo ook overal op internet!
Mijn intensief vergelijkend onderzoek toont aan dat in de vroege middeleeuwen uit honderden namen de L is weggevallen, dat vele namen een klankomwisseling hebben ondergaan, namen stammend van vóór onze jaartelling. (Ik ben al vele jaren een roepende in de woestijn.) Ik doel hier op Nederland, België, Luxemburg, Noord-Frankrijk, Duitsland, Oostenrijk, Zwitserland, enz., mijn onderzoeksgebied (een weinig in Groot-Britannië en Scandinavië).

Ilftar-laca! Is mijn bewijsvoering sluitend?! Ja! Zie mijn **gehele** onderzoek. **Zie ook hierna**.

Is Nifter-laca nu nog wel een geschikte naam voor het **Nifterlaca-forum**? Ik ben benieuwd naar de reactie van Jeff van Hout. **De gouw bij Utrecht** zou nu eigenlijk **Ilfter-lake** moeten heten, naar de herkomst. Maar er is nu geen gouw meer.
Er is nog wel een **Niftarlake College**, Christelijke Scholengemeenschap voor Atheneum (met Latijn), Havo en Mavo in Maarssen; een **Scouting Niftarlake** in Breukelen; ….. en, last but not least, een **Oudheidkundig Genootschap Niftarlake**, eveneens in Maarssen, opgericht in 1912.

Hijfte in Vlaanderen, 12e eeuw Ifte…….,

Ifta, *rivier* in Duitsland, ……. en

Niftar-lake in Nederland, ……. eerder

Iftar-laca, hebben dezelfde herkomst,

afleiding “mit ***t***-Bildung” van de **riviernaam Ilfe (Ylfe Hylfe):**

Ilfte, Ilfta, Ilftar

De rivieren de **IJssel**, de **Oude IJssel** en de **Hollandse IJssel** zijn van **Ila** afgeleid.

Ila-sa, "mit *s*-Suffix" werd in de loop der tijd tot de klankomwisseling **Isala**, **Isla**.

"Ittlar, 10. Jh., wüst bei Schweinsbühl in (dem früheren **Fürstentum**) **Waldeck** in Hessen, **Itterlarun**" (zie Köbler), wijst op een eerder **Ila-tar** (**Ille-ter**), in de loop der eeuwen geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende, de **klankomwisseling** **Ittalar** (Itteler), waarna verkort tot **Ittlar** (**Ittler**).

(Als men **Ittlar** googelt dan verschijnt ook de naam **Hitler!** Daar ben ik niet verbaasd over. Ittler en Hittler, beter bekend als Hitler, zijn familienamen. De riviernaam **Ille-ter** werd tot de klankomwisseling **Itteler**, **Ittler**. Ila is in de bronnen ook Hila, later Ille en Hille. **Hille-ter** werd tot **Hitteler**, **Hittler**, ook geschreven als **Hitler**. Men zal tegenwerpen dat de grootvader Hiedler heette. Die naam was in oorsprong **Hille-der > Hideler**, **Hiedler**. Zie veel meer in mijn laatste onderzoeken. Zie ook later in dit schrijven.)

Ila, **Il** is een wijd verbreide **Oud-Europese riviernaam**, met afleidingen als "mit *t*-Bildung", "mit *m*-Suffix", enz. **Ila** wordt ook gespeld als **Illa**, als **Ili**, **Illi**, en als **Ilo**.

Ila-ta werd in de loop der tijd tot de klankomwisseling **Ittala**, **Ittla**, **Ittele**, **Ittle**.
Il-ta-ra werd in de loop der eeuwen tot **Ita-ra**, **Itra**, **Itere**, **Ittere**, **Ittre**. Zie mijn onderzoeken, zoals 'VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen!'

Het voornoemde woeste gebied **Ittlar** (Ila-tar > Ittalar, Ittlar) ligt aan de **Diemel**, met zeer nabije **zijrivier** de **Itter** (**< Ilta-ra**, **> Ita-ra**, **Itar**, **Itter**) die zich ontlast in de **Diemelsee**, vroeger behorend tot **het vorstendom Waldeck**. Zie de atlas en internet.

Diemel, **Itter** en **Ittlar** zijn genoemd naar **Ila**.

"Mit *m*-Suffix": **Ila-ma > Imala**, **Imele > die Imele > Diemele**

"**Die Diemel** ist ein 110,5 km langer Nebenfluss der Weser.

In historischen Quellen wird die Diemel als **Dimel**, **Dymel**, **Dimella**, **Dimola** und **Timella** erwähnt." (Zie internet.)

"**Diemel**, 8. Jh., linker **Nebenfluss der Weser**, **Dimila**, **Timella**" (zie Köbler).

Illi-ma is hier geworden tot **Imila**, waarna **dImila**, dat vervolgens tot **Dimila** werd.

Ille-ma is hier geworden tot **Imella**, waarna **tImella**, dat vervolgens tot **Timella** werd.

De **Diemel** zou eigenlijk **Illeme** of **Ilme** moeten heten, **…… naar de herkomst**.

Die Immele, **Imela**, **Ymele**, **Imola**, **Imila**, **Imella** werden in de loop der tijd tot **Dimmele**, **Dimela**, **Dymele**, **Dimola**, **Dimila**, **Timella**.

Immele, **Imela**, **Ymele**, **Imola**, **Imila** en **Imella** zijn de **klankomwisselingen** van **Ille-me**, **Ille-ma**, **Yle-me**, **Ilo-ma**, **Illi-ma** en **Ille-ma**, de oorspronkelijke namen.

Men kan deze samentrekkingen veelal ook zien in middeleeuwse teksten. In Karel ende Elegast werd de engel tot dengel, enz. Het is ook te zien in Dijsselbloem, de IJsselbloem.

"**Deissel**, 11. Jh., bei Karlshafen bei Kassel, **Thesli**, **Tesle**" (Köbler), wijst op een oorspronkelijk **Yle-se > Ysele**, **Eissel** en **Elle-se > Essele**, **Esle**, in oorsprong genoemd naar **Yla**, **Ella**, "**alteuropaïsch**".

Een andere rivier, óók in Hessen, heeft dezelfde herkomst als de Diemel.
Alleen de afleiding is verschillend, bij de Diemel "mit ***m***-Suffix" en bij die andere rivier "mit ***n***-Suffix".

Ille-na is hier via **Die Ille-na** geworden tot **Dillena**, zij-**rivier** van de Rijn, via **Lahn**: "**Dille** (F.), 11. Jh., ein **Fluss** bei **Dillenburg** in Hessen, **Dillena**" (zie Köbler). De rivier, nu **Dill** geheten, is 55 km lang. (Er is nog veel meer.)

Ille-me is geworden tot **Il-me,** maar eertijds óók tot de **klankomwisseling Immele**,

ONBEKEND in naamkundige kringen.

Het is slechts één van de vele ontdekte klankomwisselingen.

De **Ilme**, zij-**rivier** van de Weser, via Aller en Leine, in Niedersachsen; de **Ilm**, zij-**rivier** van de Elbe, via Saale in Thüringen; de **Ilm**, zij-**rivier** van de Donau, 765 **Ilmi-na** (zie Krahe); de **Ilmen-au**, 10e eeuw **Elman-au**, 109 km, zij-**rivier** van de Elbe; ..... èn de **Diemel**, zij-**rivier** van de Weser,

hebben dezelfde herkomst: **Ille-me**

Het vele Immen- was eertijds Ilmen-.

Zie mijn meerdere getekende kaartjes uit de gedetailleerde atlas, waarop dat GEWOON TE ZIEN is.
Zie mijn onderzoeken '***Een reactie en nog veel meer'***,
'***VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen***' en
'***Een reactie en nog veel meer, deel 2***' (zoals op blz. 62).

Het meerdere **Imili** en **Himili** zijn de klankomwisselingen van **Ili-mi** en **Hili-mi**.

"**Emmen-dorf**, 11. Jh., bei Uelzen, **Imi-ne-thorp** (2), **Emman-thorpe**"
(zie Köbler), ligt aan de **rivier** de **Ilmen-au**, zijstroom van de Elbe,
10e eeuw **Elman-au** (zie *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 36). Zie mijn kaartje p. **27**.

Wat is de herkomst van Emman-thorpe aan de Elman-au?

Elman-thorpe!

Wat is de herkomst van Imi-ne-thorp aan de Ilmen-au?

Ilmi-ne-thorp!

Emmen-dorf zou eigenlijk **Elmen-dorf** of **Ilmen-dorf** moeten heten, **naar de herkomst**. Plaatsen met **Immen-** waren in de middeleeuwen **Imi-ne-**, in oorsprong **Ilmi-ne**. **Il-mi** is ontstaan uit **Illi-mi**, in de bronnen veelal te zien als **Imili**, klankomwisseling van **Illi-mi**. **Immele** is in de bronnen ook **Emele**, in oorsprong **Ille-me** en **Ele-me**.

Imlau aan de Salzach in Oostenrijk was eerder **Immel-**, **Immele-au**, klankomwisseling van **Ille-me-au**.

Ilmen-au, zijstroom van de Elbe, heeft dezelfde herkomst.

Imi-ne-thorp aan de **Ilmen-au** was eertijds **Ilmi-ne-thorp**.

Imling aan de Saar (Sarre) bij Sarreburg was eerder **Immel-ing**, eertijds **Ille-me** met suffix *-ing*.

Immel-born aan de **Werra**-stroom onder **Eisenach** was eertijds **Ille-me-bron**, in hetzelfde stroomgebied als de **Werra**-stroom de **Ifta** bij **Eisenach**, **<Ilfta** ..... **<Ilfe-ta**, dat is **Il-*fe*-ta**, **Il**-‘**waterloop**’, “mit ***t***-Bildung”, de **Werra**-stroom. **Il-fe** is ontstaan uit **Ille-fe**.

Ifta, zijstroom van de **Werra** bij **Eisenach**, is de afgesleten vorm van **Ilfta**. **Ilftar-laca** werd in de loop der tijd tot **Iftar-laca**, waarna **Niftar-laca**, vroeg-middeleeuwse gouw bij Utrecht. Zie Gerhard Köbler: "**Iftar-laca*** sehe **Niftar-laca**, 9. Jh., unbestimmt bei Utrecht."

Ille-fe is in de loop der tijd geworden tot de **klankomwisseling** **Iffele**, waarna **Iffle**. De herkomst van **Diffelen** aan Overijsselse **Vecht** bij Hardenberg, ca. 1390 **Diffle** (zie Van Berkel en Samplonius), "nog onverklaard", is **Iffelen**, **Iffle**, klankomwisseling van **Ille-fen**, **Ille-fe**. Zie ook eerder.

"**Eisen-ach**, 12. Jh., **Isin-ache**, **Ysen-ache** (zie Köbler), toont de afgesleten vormen van **……**

Ylsen-ache en **Ilsin-ache!**

Zie 'VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen'. **Ik vind het zó wonderlijk dat naamkundigen dat niet beseffen!** Het tweede deel van de naam, ***ache***, is 'waterloop'.

De **Werra**-stroom was **Ilse**, **Ylse**, de afleiding "mit ***s***-Suffix" van **Il**-, **Yl**-waterloop. De evolutie:

Ilsa-na, **Ylsa-na** > **Isa-na**, **Ysa-na**, waarna **Isan**, **Ysan**, en tenslotte **Isen**, **Ysen**. Zie de vele voorbeelden in mijn onderzoeken.

Ilsa, **Ylsa** is ontstaan uit **Ila-sa**, **Yla-sa**, "**alteuropäisch**", elders geworden tot de **klankomwisseling** **Isala**, **Ysala**, waarna **Isla**, **Ysla**, oude namen van de **IJssel** in Nederland, zo ook van de **Ille** in Bretagne, 1085 **Isla**, 1230 **Yslam**, 1302 **Yle** (zie mijn artikel 'De herkomst van Nifter-laca').

Immel-scheid aan **Ruhr**-stroom de **Volme** was eertijds **Ille-me-scheid**, d.i. 'waterscheiding vàn **Ille**', de afleiding "mit ***m***-Suffix".

Immel-stetten aan de Donau-stroom de Zusam was in oorsprong **Ille-me-stetten**, 'stad aan **Ille**-waterloop', afleiding "mit *m*-Suffix", in de loop der tijd geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende, de klankomwisseling, **Immele-stetten**.

Immels-ham aan de **Inn**-stroom de Rott bij **Triftern**, was eertijds **Ille-mes-ham**. De grote **Donau**-stroom de **Inn** was voorheen o.a. **Ina** (zie Köbler), de afgesleten vorm van **Ilna**, samentrekking van **Ila-na** (**Ille-ne**), de afleiding "mit ***n***-Suffix", in plaats van "mit ***m***-Suffix", **Ila-ma**, in de loop der eeuwen geworden tot **Ilma**, **Ilme**, **Ilm**, maar eertijds ook geworden tot de klankomwisseling **Imala**, **Imella**, in het vroegere vorstendom **Waldeck** bij **Die Imella** geworden tot **Dimella**, oude naam van de **Weser**-stroom de **Diemel** (< **Immele**).

De rivier de Inn zou eigenlijk Ilne, Ihlne moeten heten, naar de herkomst: Ilna, de samentrekking van Ila-na (Ihle-ne).

De **Inn** heeft dezelfde herkomst als de **rivier** de **Ihle**, 30 km lange zijstroom van de **Elbe**.

Immels-ham en **Irl-ham** zijn stadsdelen van **Triftern**. Het vele **Irl-**, vooral aan **Donau**-stromen, was eerder **Irle**, de **klankomwisseling** van **Ilre**, de samentrekking van **Ille-re**, eerder **Ila-ra**, afleiding “mit *r*-Bildung”. Zie **Krahe**, “Eine *r*-Bildung zeigt” , de grote **Donau-stroom de Iller** (**Ille-re**), 983 **Hila-ra**, 1049 **Ila-ra** (zie *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 37)

Immels-dorf aan Frankische Rezat was eertijds **Ille-mes-dorfe** > **Immeles-dorfe**.

Immel-berg aan een zijstroom van de **Inn** (eerder **Ina** < **Ilna** < **Ila-na**) was in oorsprong **Ille-me-berg** > **Immele-berg**.

De **Itter**, eerder **Ita-ra**, < **Ilta-ra**, < **Ila-ta**, is een **zijrivier** van de **Diemel**, eerder **Ila-ma** (> **Imala**, **Imele**).

Nabij, noord-westelijk van het gebied van **Diemel**, **Diemelsee**, **Itter** en **Ittlar**, **ligt de in mijn artikel besproken ……..**

Itter-gowe, aan de **Itter** en **Eder-see**.

Deze **Itter** is een **zijrivier** van de **Eder**. Aan de Edersee ligt de plaats **Waldeck**. Ook dit gebied behoorde tot **het vorstendom Waldeck**. Zie mijn kaartje p. **774**.

Dit **Itter-gowe** is in de bronnen ook **Nitter-gowe** en **Nifthar-see**, dus ook **Ifthar-see**, eertijds **Ilter-gowe** en **Ilfthar-see**. Zie artikel ‘De herkomst van Niftar-laca’.

Eder en haar zijrivier de **Itter** komen in wezen op hetzelfde neer, genoemd naar **Ela**, **Ila**, ... **Eel-tri-na** en **Il-tri** (zie hierna).

Ilta-ra werd tot **Ita-ra**, waarna **Itere**, **Ittere**, **Ittre**, **Itter**, vele rivieren, plaatsen. De rivier zou eigenlijk **Iltar**, **Ilter** moeten heten, naar de herkomst.

Ilda-ra werd tot **Ida-ra**, waarna **Idar**, zij-**rivier** van de Rijn, via **Nahe**. De rivier zou eigenlijk **Ildar**, **Ilder** moeten heten, naar de herkomst.
(**Ilsa-ra** werd tot **Isa-ra**, **Isar**, zij-**rivier** van de Donau, die dus eigenlijk **Ilsar**, **Ilser** zou moeten heten, naar de herkomst.)

De **ultieme herkomsten** van deze rivieren zijn **Ila-ta** en **Ila-da**. Ille-te werd eertijds ook tot de klankomwisseling **Ittele**. Ille-de werd eertijds ook tot **Iddele**. Zie mijn onderzoeken, vooral 'VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen!'.

Nogmaals:

Als voorgaande rivieren zuiver zouden zijn overgeleverd, dan zouden zij nu **Ilter** en **Ilder** heten.

De rivier de **Eder**, ook aangeduid met **Edder** (zie internet), zou, indien zuiver overgeleverd, nu **Eelder**, **Eelter**, **Elder** of **Aelder** heten!
Ik heb dat niet zomaar verzonnen! De namen waren eertijds veel gecompliceerder.

Adrina is een oude naam van de **Eder** (zie **Krahe**).

Er was eertijds **Ala-da**, ook **Ali-di** gespeld, zoals blijkt uit de middeleeuwse bronnen, afleidingen van **Ala**, **Ali**, "alteuropäisch".

Ali-dri werd bij **Ael-dri-na** tot **Adrina**.

Is **-drina**, d.i. **-derene** een afleiding van **A**? Neen, het is een afleiding van **Ael**. De herkomst is **Ael-derene**, vroeger **Ael-drene**, **Ael-drine**, **Ael-drina**.

Ale-de is in vele plaats- en riviernamen te zien, evoluerend naar **Ael-de**, te zien in de bronnen.

Maar naamkundigen beseffen niet dat Ale-de-, gevolgd door een tweede element, echter niet tot Ael-de, maar tot de klankomwisseling **Adele-** werd, wijd verbreid! **Ala-da-** werd tot **Adala-**. **Ali-di-** werd tot **Adili-**. Zie mijn onderzoeken, vooral de laatste!

Zo was er ook **Ali-dri**, i.p.v. **Ali-di**, ... dat bij het gecompliceerdere **Ael-dri-na** in de loop der tijd tot **A-dri-na** werd, de oude naam van de **Eder**, waarna **Ader-na**.
De naam is dus niet overgeleverd als **Aeldri-na**, **Aelder-na**, **Aelder**.

Andere oude namen van de **Eder** zijn **Eder-na** en **Ethri-na** (zie **Krahe**). Eder-na zal eerder **Edre-na** zijn geweest, eertijds afgeleid van **Ela-dra**, dat bij het gecompliceerdere **Eel-dra-na** in de loop der eeuwen tot **Edra-na** werd, waarna **Eder-na**, oude naam van de **Eder.** De naam is niet overgeleverd als **Eeldre-na**, **Eelder-na**, **Eelder**.

Zo was er ook **Eli-tri**, dat bij het gecompliceerdere **Eel-thri-na** in de loop der eeuwen tot **Ethri-na** werd, oude naam van de **Eder**.
De naam is dus niet overgeleverd als **Eeltre-na**, **Eelter-na**, **Eelter**.
De afleiding **-thrina** (**-trene**, **-terene**, **-teren**) is hier niet een afleiding van **E**, maar van de wijd verbreide **rivier**- of **waternaan** **Eel**, eerder **Ela**, **Eli**.

De **rivier** is uiteindelijk, in de loop der tijd, geworden tot **Eder**, maar zou nu net zo goed ook met **Ader** of **Eter** kunnen worden aangeduid.

Maar de juiste aanduiding zou zijn:
Aalder "und im Ablaut damit" **Eelder**, **Eelter**, ... **naar de gecompliceerdere herkomst**.

De **rivier** de **Eder**, in oorsprong Eeltre-na, Eelter-na, **Eelter**, **komt op het-zelfde neer als haar zij-rivier de Itter**, in oorsprong Ilte-re, Iltre, **Ilter**.
De oud-Europese riviernaam **Ele** (Ela, Eli), later **Eel**, is in de bronnen immers ook **Ille** (Ila, Illi), later **Il**, in Duits-sprekend gebied **Ihl**. Zie de vele te geven voorbeelden in mijn onderzoek.

Het vele **Ete-re** en **Itte-re** was in oorsprong **Eelte-re** en **Ilte-re**.
Ette-re was in oorsprong **Elte-re**. Maar Elte-re is óók **zuiver** overgeleverd!

Nogmaals:

Ila-sa, de afleiding “mit s-Suffix”, is in de loop der eeuwen, “soms veel eeuwen”, “op de *vlugste* en dan ook *vluchtigste* manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen”, geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende, de **klankomwisseling**,

Isala, en als zodanig, dus VERMINKT, in de bronnen opgetekend. Die rivieren, die *stromen* waren **Ille**, in wezen ook **Ille-fe**, **Ille**-‘waterloop’, hier **Ille-se > Issele**, **Issel**.

Ik heb dit **al vele jaren geleden** aangetoond, **GEWOON TE ZIEN in de bronnen**, **zo ook nu weer** (zie artikel): de **rivier** de **Ille** in Bretagne, voorheen **Ila**, **Yla**, **…...** èn **Isala** (**< Ila-sa**), **Ysala** (**< Yla-sa**)! **Wáárom zien naamkùndigen dat niet?!**

Immers, de **rivier** de **Ille**, eerder **Ila,** in het departement **Ille-et-Vilaine** in **Bretagne**, was in **1085** **Isla**, samentrekking van **Isala**, in **1230** **Yslam**, en in **1302** **Yle** (zie mijn artikel, zie internet), eerder **Yla**.

De **Ille** was eertijds **Ila**, **Ila-sa**, **Yla** en **Yla-sa**.

De **IJssel** was voorheen **Isla**, **Isala** en **Ysala**, **Ysla**, **Yselam** (zie het *Lexicon van nederlandse toponiemen tot 1200* van **prof. Blok** e.a.), de **klankomwisselingen** van **Ila-sa** en **Yla-sa**.

Welke naamkundige zou dit nog kunnen ontkennen?!

Ila werd in de vroeg-historische tijd ook tot **Ila-fa**, **Ilfa**, waarna “mit *t*-Bildung”, **Ilfta**, afgesleten overgeleverd als **Ifta**, zij-**rivier** van de Weser via Werra.
Ilftar-laca werd in de loop der eeuwen tot **Iftar-laca**, waarna **Niftar-laca**, middeleeuwse gouw bij Utrecht.

Ila-fa (**Ille-fe**), **Ilfa** (**Ilfe**) is **Ila-*afa***, **Ila**-‘waterloop’, **in wezen op hetzelfde neerkomend als Ila zònder de toevoeging van *afa* ‘waterloop’**. Dat zal nog meerde malen blijken. Zie hierna.
Ilta-ra komt op hetzelfde neer als **Ilfta-ra**, in de loop der tijd geworden tot **Ita-ra**, **Itar**, **Itter** en **Iftara**, **Iftar**.

Vergelijk de “**Itter-gowe**, 9. Jh., der Gau an der in die Eder fliessenden Itter (“Zufluss der Eder, **Ita-ra**”, **Itar**, z. Köbler), **Nitter-ga**, **Nifthar-si**” (Köbler), d.i. **Niftar-see**, zie “**Itter**, Zufluss des **Edersees**”.
Itar of **Itter** werd hier tot **Nitter**.
Dan was **Niftar** eerder ook **Iftar**, **Ifter**.

De **Itter**, in oorsprong **Ilta-ra**, is hier dus ook **……...**
Ilfta-ra, bij Utrecht eertijds **Ilftar-laca**.

Bij Utrecht werd de gouw **Ilftar-laca** in de loop der eeuwen tot **Iftar-laca**, waarna, zoals bij de gouw aan de Eder-stroom de Itter, geworden tot **Nifthar**, bij de gouw bij Utrecht **Niftar-laca**.

Later volgen nog meerdere namen van plaatsen nabij de rivieren **IJssel** (< **Ila-sa**) en gouw **Niftar-laca** (< **Ilftar-laca**, *laca*, 'waterloop' van **Ilfta**, eerder **Ilfa-ta**, aflei-ding "mit *t*-Bildung" van **Ilfa**, eerder **Ila-fa**), die eveneens naar de **Oud-Europese riviernaam Ila** zijn genoemd. (Die voorbeelden staan ook al eerder in dit schrijven.)

Hier gaat het dan om afleidingen "mit *n*-Suffix", zoals b.v. **Op-** en **Neer-IJnen** en **IJzen-doorn**, nederzettingen genoemd naar de **Waal**-*stroom*.
Op- en Neer-IJnen, eerder ook aangeduid met Op- en Neder-Innen, waren in de middeleeuwen **Yne** en **Ine** (zie de bronnen), de afgesleten vormen van **Ylne** en **Ilne**, de samentrekkingen van **Yle-ne** en **Ille-ne**, eerder **Yla-na** en **Ila-na**, hier de **Waal**-stroom.

Yla-sa en **Ila-sa** werden tot **Ysala** en **Isala**, de nabije **IJssel**.

Deze nederzettingen aan de Waal zouden eigenlijk **Op-** en **Neer-Ylne** of **-Ilne** moeten he-ten, **naar de herkomst**.

IJzendoorn of **Isendoorn**, eerder **Isan-dra** (zie de bronnen), was zó duidelijk in oorsprong **Ilsan-dra**.

Isan is elders ook **Isa-na**, zó duidelijk eertijds **Ilsa-na**, **Ilsan**, de **Waal**-*stroom*, met nederzetting **Ilsan-dra**, ook **Ylsan-dra**.

Het element -dre werd via -dere en -deren tot -doren, -doorn. **Ilsa** was eerder **Ila-sa**, zoals bij de nabije **IJssel**, > **Isala**.

IJzendoorn zou eigenlijk **Ylsen-deren** of **Ilsen-deren** moeten heten, **naar de herkomst**.

Er waren vroeger **Il-sa** en **Ila-sa**. Dat zijn nu rivieren **Ilse** en **Issel** (< **Ille-se**, **Ila-sa**).

De Rijn-stroom de IJssel werd vroeger beschouwd als Ila, Hila,
een **Oud-Europese** riviernaam, stammend van vóór onze jaartelling.
Ik moet eigenlijk schrijven: **De gehéle Rijn-stroom werd vroeger zo beschouwd.**
Dat blijkt immers uit de vele namen van nederzettingen aan de Rijn-stromen, die van deze rivier-naam zijn afgeleid. Zie mijn getekende kaartjes uit de gedetailleerde atlas.
Dat kan ook gezegd worden over de gehele Donau-stroom! Vele zijstromen van de Donau zijn genoemd naar, en afgeleid van **Ila**, **Hila**, "**alteuropäisch**". Nogmaals, zie mijn onderzoeken, de vele getekende kaartjes. **Ja, alle stromen werden zo beschouwd!**

De **IJssel** was vóór 1200 **Isla**, **Hisla** en **Ysla**, de samentrekkingen van **Isala**, **Hisala** en **Ysala** (z. *Lexicon* van Blok), de **klankomwisselingen**

van **Ila-sa**, **Hila-sa** en **Yla-sa,** de afleiding "mit *s*-Suffix".
De **IJssel** zou eigenlijk **Yle-se**, **Ille-se** of **Hille-se**, moeten heten, naar de herkomst!
Yle-fe, **Ille-fe** en **Hille-fe** > **Ylfe**, **Ilfe** en **Hilfe**
hebben in wezen dezelfde herkomst.

Nifter-laco, < Ifter-laco < Ilfter-laco,
komt op hetzelfde neer als de **IJssel, < Isala < Ila-sa**.
In het *Lexicon* van Blok wordt de IJssel gespeld als **IJsel.** De schrijfwijze zou inderdaad eigenlijk **IJsele** moeten zijn, de VERMINKT overgeleverde vorm van **Yle-se,** naar de herkomst: **Yla-sa**

Ylfe, **Hylfe** en **Ilfe**, **Hilfe** zijn wijd verbreid (verwant met **Elfe**, **Helfe**), in de bronnen ook **Eilpe**, **Heilpe** en **Ilpe**, **Hilpe**, **Zie** ook o.a. *Das Apa-Problem, Untersuchung eines westeuropäischen Flussnamentypus* van Heinrich Dittmaier.

Zie ook prof. Nicolaisen (afgestudeerd bij prof. Krahe), de **rivier**-naam **Heylpe** in Cornwal, op hetzelfde neerkomend als **Heylfe**. Zie ook **Heipke** aan een Werre-stroom, naast Helle, onder Herford (zie mijn kaartje p. 697), de afgesleten vorm van **Heilpke**, eerder **Hylpe-ke**.

Zie ook **Heippes** aan de Maas-stroom (Meuse) onder Verdun, in 1183 (zie Dauzat) **Hepies**, de afgesleten vormen van **Heilpes** en **Heelpes**, eerder **Hyle-pes** en **Hele-pes**. Zie de kaartjes p. 640, 256, enz.

Zie ook **Hepies-velt**, ligging onbekend, bij Siegen, afgesleten vorm van **Heel-pies-**, **Helpies-velt**, de Sieg-stroom, waaraan ook **Helpen-stell**, enz. Zie kaartje p. 256.

Vergelijk vooral **Hepen-geis**, **< Heelpen-geis**, immers een oude naam van Heppignies aan de Sambre bij Charleroi, vóór 1226 (Gysseling) **Helpenies**, **Helpiniez**, **Elpenies**, **Hepen-geis**. Kaartjes p. 225, 369, 930, 931. Dauzat bij Heippes, 1183 Hepies: “un nom germ. obscur”.

Hijfte bij Gent, genoemd in ***Van den Vos Reynaerde***, is de afgesleten vorm van **Hylfte**, eertijds ook **Ylve-ta**, **Ilve-ta** en **Ilfte**, in de 12e eeuw VERMINKT in de geschreven bronnen terecht gekomen als **……...**

Yve-ta, **Ive-ta** en **Ifte** (z. het *Toponymisch Woordenboek* van Gysseling). Hijfte wordt ook aangeduid met IJfte.

Hijfte bij Gent (gem. Lochristi) zou eigenlijk **Hijlfte** moeten heten, of **IJlfte**, **naar de herkomst**. Hijfte is in oorsprong genoemd naar de Schelde-*stroom* de Durme. Zie kaartje p. **591**. Ook de **Vlaamse naamkundigen** zwijgen al weer vele jaren in alle talen.

Zijn naamkundigen eigenlijk wel echt geïnteresseerd in de herkomst van onze plaatsnamen?!

Later in dit schrijven zal nog duidelijker blijken dan in mijn artikel dat het vele **Ylfe-**, **Ilfe-**, gevolgd door een tweede element of afleiding, in de loop der tijd tot **Yffe-**, **Iffe-** werd. Ik heb het gewoon aangetoond! Het **blijkt** uit namen zònder L, maar in de oude vermeldingen nog mèt een L. Zie artikel. Zie hierna veel meer. (Ik heb dat al eerder gedaan in dit schrijven.)

Het is voor mij niet te bevatten dat naamkundigen niet ZIEN dat Yffe-, **Iffe-**, zelfs ook zonder tweede element (**Iffe** is gewoon een zij-**rivier** van de Main), in oorsprong **Ylfe-**, **Ilfe-** was. (Men kan trouwens GEWOON aan namen van nederzettingen aan de **Iff** zien, dat die **rivier** eertijds **Ilfe** was, ja óók **Ilpe**! Zie mijn kaartjes p. 643 en 646.)

Dat Albrecht Greule, schrijver van het *Deutsches Gewässernamenbuch*, **NIET ZIET** dat **Ifta**, voorheen **Iffe-ta**, **Iffe-de** en **Yffe-de**, eertijds **Ilfe-ta**, **Ilfe-de** en **Ylfe-de** was!
De **rivier** de **Ifta** zou eigenlijk **Ilfta** moeten heten, **naar de herkomst!** Dat men dat niet ziet!

Ook Gerhard Köbler ziet niet dat "**Iftar-laca* sehe Niftar-laca**, 9. Jh., unbestimmt bei Utrecht", de afgesleten vorm is van **Ilftar-laca**.

Waarom zag ik dat direct? Omdat ik al vele jaren in een zeer interessant vergelijkend onderzoek terecht ben gekomen, en daardoor **een kennis** heb **verworven**, **die naamkundigen niet bezitten**. Naamkundigen bekijken alle namen alsof ze zuiver zijn overgeleverd in middeleeuwse bronnen. **Vragen zij zich wel eens af hoe die namen ooit, in werkelijkheid zijn geweest?** Nogmaals, **naamkundigen verklaren alle namen, …… alsof ze zuiver zijn overgeleverd! Zie** alle plaatsnamenboeken. **Zie** ook overal op internet al hun verklaringen, verklaringen alsof die namen ooit zo zijn geweest.

Ik herhaal uit mijn artikel:

"**Itter-gowe** (Iter-gowe), **9**. Jh., **der Gau an der in die Eder fliessenden Itter**, ….. **Iter-gowe**, **Itter-ga**, ……..
…….. **Niter-gowe**, **Nitter-ga**, **Nifthar-si**, **Nichter-se**, **Nihter-si**, **Nither-seo**" (z. *Ortslexikon* van Köbler; zie ook Förstemann).

Naamkundigen **weten niet** de herkomsten van de riviernamen **Nithe**, **Nither**, **Nitter**, wijd verbreid. Zij schrijven: “in Flussnamen mit der Bedeutung unten?” De herkomst is:

Ithe, **Ither**, **Itter** < **Il-the**, **Il-ther**, **Il-ter** < **Ille-the**

Evoluties: **Ilchter-**, **Ilter-** > **Ichter-**, **Ither**-, ... waarna ook **Nichter**-, **Nither-** (of Nihter-).

Naamkundigen **weten ook niet** dat **Nittel**, 11e eeuw **Nithele**, eerder **Ithele** was, de **klankomwisseling** van **Ille-the**. Zie ook hierna.

(Alles in mijn onderzoeken is ONBEKEND in naamkundige kringen. Zou dat niet zo zijn, wat voor zin zou het dan nog hebben mij in te spannen op het terrein van de naamkunde?)

Vergelijk **de gouw Nifthar-si**, d.i. **Niftar-see**, d.i. meer, meer-achtig gedeelte van de **Eder**, met **de gouw Niftar-laca** bij Utrecht.

De Itter-gowe aan de Eder-stroom de Itter in het *Ortslexikon* van Gerhard Köbler:
Een ieder kan hier **ZIEN** dat **Iter** en **Itter** later tot **Niter** en **Nitter** werden, ook gespeld als **Nither**, waarna ook **Nifther**, hier gespeld als **Nifthar**.

Niftar moet hier dan ook gelezen worden als een eerder **Iftar**, afgesleten vorm van **Ilftar** (d.i. **Ilfter**). Immers, **Itter** is de afgesleten vorm van **Ilter**.

Bovendien: De **riviernaam Ifta** is duidelijk de afgesleten vorm van **Ilfta** < **Ilfe-ta**.

Ille-te > Il-te, Ilte-re > Itte-re, Itter

Mijn gehele onderzoek toont dat aan, op vele plaatsen. Zie mijn vele getekende kaartjes uit de gedetailleerde atlas, de vele vergelijkingen! Het is wonderbaarlijk te noemen dat naamkundigen geen kennis hebben van deze evolutie! Naamkundigen vragen zich niet af: Waar is **Ilte-re** gebleven? Zij weten ook niet dat **Ille-te** eertijds ook tot de metathesis **Ittele** werd.

Vergelijk "**Ilde** (Grossilde und Kleinilde), 11. Jh., bei Marienburg, **Illi-de**, **Ille-de**,

Nort-**Ille-the**, Süd-**Ille-the**"

(zie Gerhard Köbler), gelegen aan de **Lamme**, zijrivier de **Innerste** (< **Ilner-ste**, de afleiding "mit *st*-Bildung"). **Ille-de** werd tot **Ilde**, maar ook tot de klankomwisseling **Iddele** en **Idele** (zie hierna). **Ille-te** was in de vroege middeleeuwen **Ila-ta**, waarna **Ilta**.

Ifta, duidelijk eertijds Ilfta (zie eerder), was bij Utrecht Ilftar-laca > Iftar-laca, waarna Niftar-laca.

Ilta-ra > Ita-ra, Itar, komt op hetzelfde neer als

Ilfta-ra > Ifta-ra, Iftar, bij Utrecht > **Niftar**.

De riviernaam blijft hetzelfde als daar *afa*, *-fe* 'waterloop' aan wordt toegevoegd. De oude naam Itara, Itar uit de vroege middeleeuwen werd later tot Itter.

Ila, **Hila** is een **wijd verbreide** oude **riviernaam** (zie de bronnen), zie ook mijn onderzoeken, waarin vele plaatsnamen van Ila, Hila afgeleid, waarbij in de loop der eeuwen de L is weggevallen, of een klankomwisseling heeft plaats gevonden. Ik overdrijf niet.

Ila-ta, **Hila-ta** is daarvan een afleiding, "mit *t*-Bildung", geworden tot **Il-ta**, **Hil-ta**.
Ila werd ook tot **Nila**, Nile, Niele, Nielle, Niel, Niehl, een wijd verbreide riviernaam. Zie later.
Ilta werd ook tot **Ita** of Itha, waarna ook tot **Nita** of Nitha, Nithe, een riviernaam! Zie hierna.

Ilda werd ook tot **Idda**, en vervolgens tot **Nidda**, een Rijn-stroom bij Frankfurt. Zie hierna. Plaatsnamen werden op de *vlugste* en dan ook *vluchtigste* manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen, en zijn daardoor meer aan verandering onderhevig geweest dan de gewone woorden van de taal. **Dat was vooral het geval in de vroege middeleeuwen.** Er lag toen immers nog niets vast. De kennis van riviernamen, stammend van vóór onze jaartelling, uit een andere (heidense) cultuur, was bovendien al eeuwen aan het vervagen. Er werd toen ook nog zeer weinig schriftelijk vastgelegd.

Er is het vele **Hilte**, **Hilte-re**, **Hilter** en **Hilte-ne**, **Hilten**, enz., **zuiver** overgeleverd, vormen ontstaan uit de riviernaam **Hila**, **.....** in de bronnen óók **Ila**.

Naamkundigen vragen zich niet af:

Waar is dan **Ilte**, **Ilte-re**, **Ilter** en **Ilte-ne**, **Ilten** gebleven? (Zulk soort vragen worden in de naamkunde niet gesteld!)

Die vormen zijn in de loop der eeuwen, "op de *vlugste* en dan ook *vluchtigste* manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen", geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende **Itte**, **Itte-re**, **Itter** en **Itte-ne**, **Itten**, ONBEKEND in naamkundige kringen. Alleen Ilte en Ilten zijn soms ook zuiver overgeleverd.

Hilte (spreek uit Hielte) werd **voelbaar** niet tot Hitte, terwijl Ilte duidelijk wel **voelbaar** tot Itte werd. Dat ligt aan de H-klank bij Hielte

Itte-re, **Itte-ne**, **Ittele**, enz. **<** **Ilte-re**, **Ilte-ne**, **Ille-te**, enz. **…… is een uitkomst van vergelijkend onderzoek!**

Maar het is óók zo gemakkelijk na te voelen! Nogmaals:
Hilte-re werd niet zo snel tot **Hitte-re** (Hite-re), omdat de uitspraak van de **H**, voorafgaand aan de **I**, dat verhinderde. (Hiltere is soms > Hittere, eiland in Noorwegen, zie eerder.)
Ilte-re (Ielte-re) daarentegen is **zó duidelijk voelbaar** geworden tot **Itte-re** (Iette-re).
Men moet er echt moeite voor doen om bij het uitspreken van Ilte-re de L te behouden, ……..... zo niet bij Hilte-re.

“**Nitter**-**scheid** ist ein Stadtteil von Bad Münstereifel.”

“**Hilter**-**scheid** ist ein Stadtteil von Bad Münstereifel.”

Zie internet! De herkomst is ‘waterscheiding van Ilte, Hilte < Ille-te, Hille-te, Ila-ta, Hila-ta.

Evolutie:

Ilter-**scheid** > **Itter**-**scheid**, ... > **Nitter**-**scheid**

Immers, **Itter**-**gowe** aan aan de **Eder**-*stroom* de **Itter** werd later ook tot **Nitter**-**gowe**! Naamkundigen schrijven bij het meerdere **Nitter**, zie het *Ortslexikon* van Köbler (aan de Eder gewoon eerder **Itter!**): “in Flussnamen mit der Bedeutung unten?” Men denkt aan ‘nieder’.

Naamkundigen verklaren ALLE namen, alsof ze zuiver zijn overgeleverd.
Zie alle plaatsnamenboeken. Zie ook alle verklaringen van naamkundigen op internet. Naamkundigen gaan veel te snel tot verklaring over! Zij zijn éénpuntig gericht op verklaren. Daar hebben zij voor gestudeerd: naamkunde, taalkunde. Zij verzuimen de oude namen grondig met elkaar te vergelijken. De oude vormen worden pas echt doorzichtig bij onderlinge intensieve vergelijking!

Men heeft voor Hilter-scheid géén verklaring. Men schrijft alleen: -scheid, ‘waterscheiding’. Bij de **vele** andere namen met **Hilter-** schrijft men echer: **de persoonsnaam**, **de PN Hildi.** Hoe is het mogelijk! **Hil-te-re** is zó duidelijk ontstaan uit **Hille-te-re**.

Hille-re is een **riviernaam**, eerder **Hila-ra**, zoals de **rivier** de **Iller**, een grote Donau-stroom, 983 **Hila-ra**, 1049 **Ila-ra**, zie prof. Hans **Krahe**, *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 37.

Hilter-**scheid** en **Nitter**-**scheid** zijn genoemd naar de **Rijn**-stroom de **Erft**, eerder **Erreft**, de afgesleten vorm van **Elreft**, ontstaan uit **El-fe**, **Elle-fe**, uitgebreid behandeld en aangetoond in mijn vergelijkende onderzoeken. Zie o.a. de kaartjes p. 784,785. 786. Op al mijn kaartjes uit de gedetailleerde atlas zou nu nog veel en veel meer te tekenen zijn! **El-fe** komt op hetzelfde neer als **Il-fe** (eveneens te zien in mijn artikel), ook **El-ve** en **Il-ve**.

Ivers-heim ist ein Stadtteil von Bad Münstereifel. Zie internet.

"Durch den Ort fliesst **die Erft**." Het is de afgesleten vorm van **Ilvers-**, **Ilve-res-heim**. Ook Hilter-scheid en Nitter-scheid (< Itter-scheid, < Ilter-scheid) liggen aan de Erft.

"**Ivers**-heim, 9. Jh., bei **Rheinbach**, **Iber-nes**-heim, **Iver-nes**-heim, **Yver-nes**-heym, **Hiver-nes**-heym" (zie het *Ortslexikon* van Köbler), toont de afgesleten vormen van

Ilber-nes-, **Ilver-nes-**, **Ylver-nes-**, **Hilver-nes-heim**, 'woonplaats áán **Ilbe**, **Ilve**, **Ylve**, **Hilve**', hier de **Erft**, op hetzelfde neerkomend als **Ilfe**, **Ylfe**, **Hilfe**.

Vergelijk **Hilver-nes-heim** met **Hilve-res-hem**, **Hilversum** in het Gooi.

Zie mijn artikel, naar aanleiding van ***Iets over de geschiedenis van Nifterlake***, blz. 1, van **prof. dr. D.P. Blok**.

De evolutie:

Ilver-nes-heim > Iver-nes-heim, Ivers-heim

Hilver-nes-heim > Hiver-nes-heim, Hivers-heim

Als deze nederzetting **zuiver** zou zijn overgeleverd, dan zou die plaats nu **Ilvers-heim** òf **Hilvers-heim** heten, op hetzelfde neerkomend als **Hilversum**.

Het enige verschil is de Duitse uitspraak Hielvers-heim. Hilversum is niet genoemd naar een PN.

Ilbe, **Hilbe**, ook **Ilve**, **Hilve**, ook **Ilfe**, **Hilfe**, ook **Ylfe**, **Hylfe**, ook **Ylve**, **Hylve** is een riviernaam.

Ilbe-re werd tot **Ibe-re**, plaatsen **Iber**, zie mijn bewijs in mijn onderzoeken. Ik kan niet alles opnieuw gaan aantonen! **Iber-nes-heim**, 9e eeuw, was in oorsprong **Ilber-nes-heim**.

Hilbe-rath is in elk geval niet ver weg, een weinig ten oosten van Bad Münstereifel, "ein Stadtteil von **Rheinbach**". Ik herhaal, ik overdrijf niet:

Uit vele honderden plaatsnamen is de L weggevallen! Zie mijn onderzoeken!

Ilve is **Il**-waterloop "mit ***v***-Element". Zie **Krahe** bij **Alve**, **Olve** en **Elve**, de **rivier** de **Olve**, zijstroom, via via, van de Elbe bij Maagdenburg. Zie *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 35.

Aan de **Erft**-*stroom*:

Il-ve-res-heim, 'woonplaats aan **Il-waterloop**', en **Il-ter-scheid**, zijn in de loop der eeuwen geworden tot **Ive-res-heim**, waarna > **Ivers-heim**, en ..... **Itter-scheid**, waarna > **Nitter-scheid**.

Ivers-heim zou nu eigenlijk **Ilvers-heim** moeten heten, naar de herkomst. Vergelijk het hierna te behandelen **Ilves-heim** aan de **Neckar**, en wat dáár allemaal nog méér te zien is op mijn kaartje uit de gedetailleerde atlas!
"**Iversheim** ist ein nördlicher Stadtteil von Bad Münstereifel. Durch den Ort fliesst **die Erft**."

"Der **Effelsberger Bach** entspringt in Münstereifeler Wald." (Zie internet.) De Effels-, **Effeles-berger Bach** zou eigenlijk **Elle-fes-berger Bach** moeten heten, naar de herkomst. Zie hierna. De beek is genoemd naar de aan deze stroom gelegen plaats Effels-berg.

Effele is de klankomwisseling van **Elle-fe**, **Elle-*afa***, **Elle**-'waterloop'.

"**Elles-heim** ist ein Stadtteil von Bad Münstereifel", gelegen aan de Buchholzbach, een zijstroom van de Ahr, 'woonplaats van, aan Elle, in wezen ook Elle-fe, Elle-'waterloop'.

"**Effels-berg** ist ein Stadtteil von Bad Münstereifel" (alwaar de grootste volledig beweegbare radiotelescoop van de wereld), gelegen in het dal van de **Effelsberger Bach**.

Effeles-berg zou eigenlijk **Elle-fes-berg** moeten heten, of Elfes-, Elves-berg, naar de herkomst, zo ook de beek Ellefesberger Bach, naar de herkomst!

Nogmaals:
Elles-heim is 'woonplaats aan **Elle**', wijd verbreide oude **riviernaam**, met grondvorm **Ale**, "**alteuropäisch**". Vergelijk de **Elle** (bij Gulik, Duits Jülich), zij-**rivier** van de **Roer** (ook door Krahe genoemd), waaraan **Ellen** (Elle-ne), 1222 **Ali-na** (z. Gysseling), d.i. **Ale-ne**.
Krahe noemt slecht één rivier Elle. In mijn onderzoek staan er vele. Plaatsen Elle, Ell zijn duidelijk genoemd naar de *stroom*, waaraan zij zijn ontstaan, in Nederland naar **Maas**-*stromen*.

Een terzijde, naar aanleiding van, zoals prof. Krahe zou schrijven: Ale-ne “und im Ablaut dazu stehend” Elle-ne, afleiding “mit *n*-Suffix”:

Ale-ne is de grondvorm van **Elle-ne**. Dat is steeds weer te zien, Oud-Europees.

Ale-re is de grondvorm van **Elle-re**. Dat is steeds weer te zien, Oud-Europees.

Het zijn de afleidingen “mit ***n***-Suffix”en “mit ***r***-Bildung”.

Ale-te is de grondvorm van **Elle-te**. Dat is steeds weer te zien, Oud-Europees.

Het is de afleiding “mit ***t***-Bildung”. **Maar naamkundigen zien niet** dat deze namen in de loop der eeuwen ook zijn geworden tot de klankomwisselingen **Atele** en **Ettele**.

Ale-me is de grondvorm van **Elle-me**. Dat is steeds weer te zien, Oud-Europees.

Het is de afleiding “mit ***m***-Suffix”. **Naamkundigen hebben dat nooit gezien**. Die namen zijn in de loop der eeuwen geworden tot de klankomwisselingen **Amele** en **Emmele**. Die namen kennen naamkundigen wel (maar niet de herkomst) zo ook **El-me** (ontstaan uit Elle-me), maar weer niet **Ael-me** (ontstaan uit Ale-me), maar wel **Al-me**, ontstaan uit **Alle-me**, maar weer niet dat deze vorm ook eertijds is geworden tot de klankomwisseling **Ammele**, waarna bij verkorting met **Amle** in uitspraak geworden tot **Amble**, wijd verbreid. Enz.

Heb ik namen verkláárd? Nee! Ik heb vele oorspronkelijke vormen ontdekt.
Naamkundigen willen Atele, Ettele, Amele, Emmele, Emble, Ammele, Amble, enz., verklaren, zonder te beseffen dat deze namen VERMINKT zijn overgeleverd in de middeleeuwse bronnen.

Hier zouden nog zéér vele namen aan toe te voegen zijn, VERMINKT overgeleverde namen. Zie daarvoor mijn onderzoeken.
Echter, naamkundigen willen mijn interessant vergelijkend onderzoek niet bestuderen. Waarom niet? Omdat ik geen wetenschapper ben! Ik heb immers alleen maar een middelbare schoolopleiding gevolgd, de Hogere Burger School A, en op Academies van Beeldende Kunsten gezeten in Rotterdam en (Akte tot bekwaamheid A en B tot het geven van middelbaar onderwijs in tekenen) in Den Haag. Vele jaren geleden ontving ik uit naamkundige kring de reactie:
Ik ga uw werk niet bestuderen. Namen vergelijken kan immers niet zonder historische taalkunde! Kan iemand met een gezond stel hersens niet eenvoudig vergelijken?!

Naamkundigen zouden op mijn werk als volgt moeten reageren:

Plaatsnamen **verkláren** kan niet zonder historische taalkunde. Maar u verklaart geen namen, zo hebben wij begrepen. Dus zijn wij in een intensief vergelijkend onderzoek van plaatsnamen, die overal in hetzelfde grote oude taalgebied te vinden zijn, namen waarvoor wij, naamkundigen, veelal geen verklaring hebben, zeer geïnteresseerd.

Ik heb nooit **Emmele** of **Effele** willen verklaren. (Het is maar één van de zéér vele te geven voorbeelden!) Ik ben immers geen naamkundige! Ik ben bij die namen terecht gekomen, ontdekkend, uitkomst van interessant vergelijkend onderzoek, dus niet van naamkunde of taalkunde, dat die namen in oorsprong **Elle-me** en **Elle-fe** waren. Waarom gaan er geen lichjes branden bij naamkundigen? (Die kunnen niet gaan branden. Zij willen immers mijn werk niet bestuderen.)

Vergelijk **Effels-berg** met **Iffels-dorf** aan de Naab, zijstroom van de Donau. Deze plaatsen komen in oorsprong op hetzelfde neer. **Elfe** is immers in de bronnen ook **Ilfe**.
Effele en **Iffele** zijn de **klankomwisselingen** van **Elle-fe** en **Ille-fe**.

Iffeles-dorf, zou eigelijk **Ille-fes-dorf** moeten heten, of **Il-fes-dorf**, naar de herkomst. Vergelijk de **rivier** de **Ilfis** in Zwitserland, zijstroom van de Grosse Emme.

Iffel-dorf ligt 50 km ten zuiden van **München**, aan een stroom komend uit de **Starnberger See**, waarin de **Würm** uitmondt, zijrivier van de **Isar**. De plaats ligt ook zeer nabij de rivier de **Loisach**, ook een (grotere) zijrivier van de **Isar**, eerder **Isa-ra**.
De herkomst is **Ille-fe-dorf**, (> Iffele-, Iffel-dorf), d.i. ‘nederzetting aan **Ille**-‘waterloop’.

Een terzijde, de volgende evoluties, **ONBEKEND** in naamkundige kringen, die immers alle namen verklaren, alsof ze zuiver zijn overgeleverd. Zij beseffen hier niet dat een L is weggevallen en een klankomwisseling heeft plaats gevonden, de afleidingen “mit *s*-Suffix” en “mit *t*-Bildung” van de wijd verbreide oude riviernaam **Ila**, ook gespeld als **Illa**, later **Ille** en **Ill**, **Il**.

Ila-sa > Il-sa > Il-sa-ra > Isa-ra, **Isar**.

Ila-sa > Isala, de vele **stromen** (en nederzettingen).

Isele, Isel, Izel, Issel, enz. **Yla-sa** werd tot de metathesis **Ysala**, **Ysele**, **Ysel**, **IJssel**.

Ila-ta > Il-ta > Il-ta-ra > Ita-ra, **Itar**, **Itter**.

Ila-da > Il-da > Il-da-ra > Ida-ra, **Idar**, zijrivier van de Rijn, via Nahe.

Ila-ta > Itala, **Ittele**, **Ittel**.

Deze rivieren zouden nu eigenlijk **Ilsar**, **Ilser**, **Ilse**, **Ilter**, **Ildar**, **Ilder**, **Ilte** moeten heten, naar de herkomst! Zij heten nu zo ten onrechte **Isar**, **Iser**, **Issel**, **Itter**, **Idar**, **Ittel**, niet naar de herkomst!

Zie voor heel veel meer, mijn laatste onderzoeken!

Een **zijrivier** van de **Erft** is de **Neffel-bach**.

Evoluties: **Elle-fe > Effele**, **Effel-bach,** ..... **> Neffel-bach**.

Elre-fe > Erre-fe, waarna **Erreft**, **Erft**

Zie hierna

“**Nettelen-berg**, früher: **Ettelen-berg**”

(zie internet). **Ettele** is wijd verbreid, duidelijk de **klankomwisseling** van **Elle-te**, de wijd verbreide oude riviernaam **Elle**, “mit ***t***-Bildung”. De vele **rivieren Elte** (< Elle-te) zijn zuiver overgeleverd. Zie de meerdere **rivieren Elte** in *Unsere ältesten Flussnamen* van **Krahe**.

Ettelen-berg zou eigenlijk **Elle-ten-**, of **Elten-berg** moeten heten, naar de herkomst.

Ettelen-berg (< Elle-ten-berg) werd later tot **Nettelen-berg**.

Ifter-laca (< Ilfter-laca) werd later tot

Nifter-laca.

“Der Neffelbach ist ein 40,3 km langer linker Nebenfluss der Erft”, waaraan o.a. de nederzetting **Eggers-heim < Elgers-**, **Elge-res-heim**, elders **Elche**, met grondvorm **Aelche**, **Alche**, “**alteuropäisch**”, < **Ale-che**, **Alle-che** “und im Ablaut dazu” **Elle-che**.

“Der Bach entspringt in der Nähe von **Nideggen**-Wollersheim”, dat wijst op een eerder **Ide-gen**, eertijds **Ilde-gen**, een bestaande afleiding van de **riviernaam Ille-de**. Nideggen heeft dezelfde herkomst als Ivers-heim, in oorsprong **Il**-de-gen en **Il**-ve-res-heim, beiden genoemd naar de **Erft**-stroom, waaraan zij zijn ontstaan, zo ook Nitter-scheid, in oorsprong **Il**-ter-scheid. Enz.

Zie de vele voorbeelden in mijn onderzoeken: Ilde (< Ille-de) is een riviernaam, verwant met, op hetzelfde neerkomend als Elde (< Elle-de). Ook **Ille-de** en **Elle-de** werden in de loop der eeuwen, soms veel eeuwen tot de klankomwisselingen **Iddele** en **Eddele**. (Zie hierna.)

Vergelijk “**Ilde** (Grossilde und Kleinilde), 11. Jh., bei Marienburg, **Illi-de**, **Ille-de**, Nort-**Ille-the**, Süd-**Ille-the**” (z. *Ortslexikon* van Köbler), gelegen aan de **Lamme**-stroom, en daarnaar genoemd, zijrivier van de **Innerste (< Ilner-ste)**, een **Ille-ner-**stroom, afleiding “mit *st*-Bildung”).

Ille-de was in de vroege middeleeuwen **Ila-da**, waarna > **Ilda**.

De riviernaam **Ilda** werd in de loop der tijd ook tot **Idda**, waarna **Nidda**, een **zijrivier** van de **Rijn** bij **Frankfurt** (90 km).
Alle riviernamen waren in de vroege middeleeuwen veel gecompliceerder. Zie mijn onderzoeken. Wellicht was de naam in oorsprong Ilda-ra of Ilda-na > Ida-ra of Ida-na, waarna Ida, Idda, Nidda.

Een zijrivier van de **Nidda** is de **Nidder**, die eigenlijk **Ider**, **Ide-re** zou moeten heten, in oorsprong **Ilde-re**, op hetzelfde neerkomend als **Ilte-re**.

Ilda-ra werd in de loop der tijd tot **Ida-ra**, **Idar**, zijrivier van de **Rijn**, via **Nahe** in Rheinland-Pfalz, waaraan Idar-Oberstein. Er is nog zoveel meer, alles **ONBEKEND** in naamkundige kringen! Naamkundigen verklaren ALLE namen, …… alsof ze zuiver zijn overgeleverd!

Een zijrivier van de **Nidder** is de **Hillers-bach**, d.i. **Hille-res-bach**, de **riviernaam Hille-re** (eerder **Hila-ra**, zie **Krahe**, oude naam van de **Donau**-*stroom* de **Iller**), met de afleiding **Hilte-re**, ook **Ilte-re**, **Ilde-re**, **Ilder**.

Hilte-re is **zuiver** overgeleverd (zie eerder). **Ilte-re** en **Ilde-re** zijn **afgesleten** overgeleverd, **Itte-re** en **Ide-re**, **Idder**, > **Nidder**.
Vergelijk Hille-re met **Hila-ra** (983) en **Ila-ra** (1090), de oude namen van de rivier de **Iller**, grote zijstroom van de Donau. Zie *Unsere ältesten Flussnamen* van Krahe, p. 37.

Vergelijk de **rivier** de **Nidder** met de **Nitter-gowe**, eerder aangeduid met **Itter-gowe**, aan de **Eder**-*stroom* de **Itter**.
De herkomst van de **Nidder** is **Ilde-re**. De herkomst van de **Itter** is **Ilte-re**.

Nogmaals:
“**Elles-heim** ist ein Stadtteil von Bad Münstereifel.” (Zie het internet.)
De plaats is genoemd naar de wijd verbreide oude riviernaam **Elle** (zie ook **Krahe**).
Zie de vele **rivieren Elle** in mijn onderzoeken, in de bronnen ook **Eile** (**Yle**) en **Ille**, met grondvorm **Ale**.
Nabij is er **Elle*fe***, d.i. is **Elle**-‘waterloop’, geworden tot de **klankomwisseling Effele**, de **Effel-bach**, waarna **…….. Neffel-bach**, linker **Nebenfluss** der **Erft**”, **< Elreft.**

Niet te ondergraven ontdekte herkomsten van namen:

Hilter-scheid, **Nitter**-scheid, **Ivers**-heim en **Elles**-heim, stadsdelen van Bad Münstereifel, zijn in oorsprong genoemd naar de wijd verbreide oude riviernamen, stammend van vóór onze jaartelling, **Hila**, **Ila** en **Ella**, *Unsere ältesten Flussnamen*, de afleidingen "mit *t*-Bildung" (**Hilter-scheid** en **Nitter-scheid**, **< Itter-scheid**, **< Ilter-scheid**),"mit *v*-Element" (**Hilve-res-heim** en **Ilve-res-heim**), deze 3 plaatsen aan de Rijn-stroom de **Erft**, en "mit *s*-Suffix" (**Elles-heim**), aan een Rijn-stroom, via Ahr.

Eén van de meerdere te geven voorbeelden van namen **Hilter**, zuiver overgeleverd, in tegenstelling tot **Ilter**, ALTIJD in de loop der eeuwen geworden tot **Itter**, is:

"**Hilter**, 10. Jh., bei Aschendorf, **Hilte-re** (2), **Helde-ri**" (zie het *Ortslexikon* van Köbler).

Naamkundigen verklaren Hilter als genoemd naar de persoonsnaam, de **PN Hildi**. Zijn er ook plaatsen **Jan**, **Piet** of **Klaas**?! Is **Hilter-scheid** 'waterscheiding' van een **persoon Hildi?!**

Hilter is een rivier-naam, **< Hille-te-re**, eerder **Hila-tra**, afleiding van een **wijd verbreide oude riviernaam**, zoals de grote **Donau**-*stroom* de **Iller**, voorheen (zie **Krahe**) **Hila-ra** en **Ila-ra**.

Naamkundigen verklaren het meerdere **Helte**, **Helde** en Helte-re (ook > Hette-re, Hetter), Helde-re, of Helde-ne, Helden, zo ten onrechte als 'afhellend, helling'! De namen zijn duidelijk genoemd naar de riviernaam Hille (Hila) en Helle (Hella). Hiltre, Iltre (altijd > Ittre) en Heltre, Eltre (ook > Ettre) zijn **riviernamen**!

Helden in Nederland, in Limburg, is niet 'helling', maar genoemd naar een zijstroom van de **Maas**. Ik ga hier niet het vele Helle noemen aan Maas-stromen! Zie mijn onderzoeken, de vele kaartjes! **Helde**, **Elde** is een **riviernaam**, < Helle-de, Elle-de, eerder Hella-da, Elle-da.

De riviernaam **Hille-ter** werd tot **Hilter**, maar eertijds ook tot de klankomwisseling **Hitteler**, waarna **Hitler**. **Hille-der** werd tot **Hilder**, maar eertijds ook tot de klankomwisseling **Hideler**, waarna **Hiedler**.

Hiedler is de oorspronkelijke naam van deze dictator (zie de levensbeschrijving van Hitler). Zie voor veel meer, mijn laatste onderzoeken.

Nog wat voorbeelden van Hilter:

"**Hilter**, 12. Jh., an dem Hulsberg bei **Iburg**, **Hilte-re**" (zie Köbler). De nederzetting is **niet** genoemd naar de PN Hildi, maar naar een *stroom* van de Ems, via Bever, waaraan het is ontstaan.

I-burg ligt bij Osnabrück, de afgesleten vorm van **Il-burg**. De burcht is genoemd naar Il-waterloop. De L viel zó gemakkelijk weg uit vele namen! Zie mijn onderzoeken. Men zei maar wat in de vroege middeleeuwen, op de *vlugste* en dan ook *vluchtigste* manier, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen. I-burg was eerder ook **Y-burg** (z.Köbler), eertijds **Yl-burg**, spreek uit, op z'n Duits, Ail-burg.

Vergelijk **Il-burg** (1176), ligging onbekend, mogelijk in de omgeving van **Olst** en **Wije** (Overijssel). Zie het *Lexicon van nederlandse toponiemen tot 1200* van **prof. Blok** e.a., door hem verklaard als "onl. *burg* 'burcht' met ?".

Olst en Wije liggen aan de **IJssel**, eerder **Isala**, klankomwisseling van **Ila-sa**, afleiding "mit *s*-Suffix", *wijd verbreide* oude *algemene* riviernaam (ik overdrijf niet), later **Ille**, **Il**.

Ilburg is genoemd naar de *stroom* van de **IJssel**. Ook de IJssel zelf is naar die stroom genoemd. Alle *stromen* werden vroeger beschouwd als (en ook aangeduid met) **Ala**, **Alla**, **Ola**, **Olla**, **Ulla** "und im Ablaut dazu" **Ella**, **Ela**, **Yla**, **Ila**, Oud-Europees, met vele afleidingen, te zien in *Unsere ältesten Flussnamen* van Krahe.

Een plaats **Hilter** ligt ook aan de **Ems** boven **Meppen**, ten oosten van **Emmen** in **Drenthe**. De herkomst is de Ems-*stroom*, waaraan het is ontstaan, afleiding "mit *t*-Bildung" van de *algemene* riviernaam **Hille**, eerder **Hila** of **Hili**, ook gespeld als **Hilla** of **Hilli** (zie de bronnen), wijd verbreid.

“**Hilters-dorf**, 12. Jh., bei Amberg, **Hiltri-ches-torf**” (zie Köbler), wordt zo ten onrechte verklaard als genoemd naar een persoonsnaam, een PN Hildi. **Naamkundigen kennen blijkbaar niet de riviernaam Hila, Hila-ta, Hiltra of Hiltri**. De plaats is genoemd naar stroompje van de **Naab**, via **Vils**.

Hill-scheid ligt aan een **Rijn**-*stroom* bij **Montabaur**, eerder **Hille-scheid**, ca. 1000 **Hien-sceit** (zie internet, zie ook Gysseling, die niet besefte dat Hiensceit een oude naam van Hillscheid is), ‘**waterscheiding van de riviernaam Hille**, eerder **Hila,** wijd verbreid, o.a. de herkomst van de **Donau**-*stroom* de **Iller,** 983 **Hila-ra**, 1049 **Ila-ra** (zie **Krahe**, *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 37).

Hille-ne-sceit werd eertijds tot **Hil-ne-sceit**, in de loop der tijd geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende **…….** **Hine-scheit**, waarna **Hien-sceit**.

Hien aan de **Waal**-*stroom* heeft dezelfde herkomst.

Het is eveneens de herkomst van de grote **Donau**-*stroom* de **Inn,** met oud namen **Hin** en **Ina** (zie Köbler), **< Hilna** en **Ilna,** de samentrekkingen van **……** **Hila-na** en **Ila-na**.

De evolutie: **Hila-na**, **Hil-na**, **> Hina**, **Hin**, oude naam van de rivier de **Inn**.

Ila-na, **Il-na**, **> Ina**, oude naam van de rivier de **Inn**.

Hil-scheid ligt ook aan een **Mosel**-*stroom* bij **Trier**.

Het eerder behandelde **Hilter-scheid** is daarvan een afleiding, niet genoemd naar een PN Hildi.

Zie Köbler:

“Nittel, 11. Jh., **an der Mosel** bei **Saarburg**, **.....**

Nithele, **Nittele** (in Flussnamen mit der Bedeutung unten?)” was eerder **Ittele,** de **klankomwisseling** van **Ille-te**.

Vergelijk **Itter**-gowe aan de Eder-stroom de **Itter**, later **Nitter**-gowe.
Nittel zou eigenlijk **Ittel** moeten heten, beter nog **Illete** of **Ilte**, naar de herkomst.

Ittel aan de **Mosel**-*stroom* de **Kyll** bij **Bitburg**, in 1212 **Itele** (zie Gysseling), is de **klankomwisseling** van **Ille-te**. De Kyll “ist der längste Fluss der südlichen Eifel”.

Ittel ligt náást "**Ides-heim**, 9. Jh., bei **Bitburg** in der Eifel, **Adi-nes-heim**, **Edens-heim**, 12. Jh. **Ede-nes-heim**" (zie Köbler).

De herkomst is **Ael̲di-nes-heim** "im Ablaut damit" **Eel̲de-nis-heim**, **Il̲de-nis-heim,** 'woonpplaats aan **Aelde**, "und im Ablaut damit" **Eelde**, **Ilde**, ontstaan uit **Ale-de** "und im Ablaut damit" **Ele-de**, **Ille-de**, hier een **Kyll-*stroom***. Ides-heim zou eigenlijk **Il̲des-heim** moeten heten, naar de herkomst.

Ale-de en **Ele-de**, **Ille-de** werden elders eertijds ook tot de **klankomwisselingen** **Adele** en **Edele**, **Iddele**.

Ali-din- en **Ele-tin-**, **Elle-den-** werden aan de **Kyll** in de loop der eeuwen tot het gemakkelijke in de mond liggende, de **klankomwisselingen** **Adilin-** en **Etelin-**, **Eddelen-**.

Aan de **Kyll** in **Trier** ligt ook, in harmonie met **Ittel**, de nederzetting **Ettel-dorf**, 971 **Etelin-thorp**, 1103 **Eddelen-dorf**, 1103 **Ettelen-dorpht** (zie Gysseling). Het zijn de klankomwisselingen van **…….....**

Ele-tin-thorp, …... **Elle-den-dorf** en **Elle-ten-dorpht**, nederzetting aan **Ele**, **Elle**, zo ook **Ille**, hier de **Kyll**-*stroom,* afleiding "mit *t*-Bildung", **Elle-te**, **Ele-te**, **Ille-te**.

Deze riviernaam was eerder **Ella**, **Ela**, **Ila**, met grondvorm, **Ala**, "**alteuropäisch**"!

Het is voor mij, **na meer dan 20 jaar intensief vergelijkend onderzoek**, **ONBEGRIJPELIJK** dat **naamkundigen** niet beseffen dat **Atele**, **Attele** en **Ettele**, **Etele**, **Eitele**, **Ittele**, wijd verbreid, de klankomwisselingen zijn van **Ale-te**, **Alle-te** "und im Ablaut dazu stehend" **Elle-te**, **Ele-te**, **Yle-te**, **Ille-te**, afleiding "mit *t*-Bildung", een wijd verbreide oude riviernaam, stammend van vóór onze jaartelling.

Ook **prof. Krahe** had van dit alles geen weet. Naamkundigen verklaren immers alle namen, alsof ze zuiver zijn overgeleverd! Mijn uitkomsten van intensief vergelijkend onderzoek zijn zéér interessant voor naamkundigen om daar kennis van te nemen!

Adilin-dorf is óók een oude naam van **Ettel-dorf**, klankomwisseling van **Ali-din-dorf**, d.i. 'nederzetting aan **Ale**-waterloop', "**alteuropäisch**"!
Deze oudste naam is niet te vinden in het woordenboek van **Gysseling**, maar wel in het *Ortslexikon* van **Gerhard Köbler**:

"**Ettel-dorf**, 9. Jh., bzw. 12. Jh., bei Bitburg in der Eifel, **Adilin-dorf** (2), **Eddelen-dorf**, **Ettelen-dorf**." Naamkundigen vermoeden een PN Adel. (Het kan verkeeren!) Naamkundigen kijken niet naar de lokalisering aan *stromen*, zo is mij gebleken, en wat daar nog meer te zien is!

Voornoemde nederzetting heeft dezelfde herkomst als de vele plaatsen **Aelden**, **Alden** en **Elden**, **Elten**. Daar horen ook **Eelten** en **Ilten** bij. Maar die zijn echter afgesleten overgeleverd.

Eelte-ne en **Ilte-ne** zijn in de loop der tijd geworden tot **Ete-ne** en **Itte-ne**, waarna **Eten** en **Itten**. (Ilten is ook een keer zuiver overgeleverd.)

Ael-ti-na werd tot **Atina**, oude naam van **Eten** of **Eethen**, ontstaan aan een vroegere loop van de **Maas-stroom** bij **Aalburg**.

Eethen, 850 **Atina**, 1305 **Ethen** en **Ette** (zie Van B. en S.) was eertijds **Aelti-na** (Aelte-ne), "und im Ablaut damit" **Eelthe-ne**, **Elte-ne**, in de loop der tijd geworden tot **Ati-na** en **Ethe-ne**, **Ette-ne**.

Eethen zou eigenlijk **Aalten**, **Eelten** of **Elten** kunnen heten, naar de herkomst.

Aalden, **Aalten** en **Elden**, **Elten** waren voorheen **Ale-den**, **Ale-ten** en **Elle-den**, **Elle-ten** (zie de bronnen).

Zij werden tot een klankomwisseling als nog een tweede element volgde, zoals **-dorf**, bij voornoemde plaats. In mijn laatste onderzoeken zijn hier vele voorbeelden van te vinden, **uitgebreid aangetoond**. Aalden en Aalten zijn in Duitslasnd ook **Ahlden** en **Ahlten**.

Het vele **Adele-,** gevolgd door een tweede element is de veminkte vorm van **Ale-de-**.

Adelen-tal, **Adelen-rode**, **Adelen-husen**, enz. (zie deze plaatsen in het *Ortslexikon* van Köbler), waren eertijds **Ale-den-.** Zie mijn onderzoeken ‘VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen’ en ‘Een reactie, en nog veel meer’. Adelen-, Adele- werd later tot **Adel-**, wijd verbreid.

“**Nadel-bach**, 12. Jh., bei Sankt Pölten, **Odeln-pach**” (z.Köbler), toont de klankomwisseling van **Ole-den-pach**, op hetzelfde neerkomend als **Ale-den-bach**, > **Adelen-**, **Adel-**, **Nadel-bach**.

Ale is immers in de bronnen ook **Ole**.

Oele aan de **Oelerbeek** bij **Hengelo**, daar uitgesproken als **Eule**, in de middeleeuwen **Odele**, **Oedele**, **Udelo** en **Oddele** (zie Van Berkel en Samplonius), toont de **klankomwisselingen** van **…….**

Ole-de, **Oele-de**, **Ule-do** en **Olle-de.** Zie mijn 'Nieuw Onderzoek' blz. 122 en 123. Alleen de huidige naam **Oele** is **zuiver** overgeleverd.
Ale, Alle is in de bronnen ook **Ole**, **Olle**, **Öle**, **Eule**, **Ule**, **Oele**. Van B. en S. schrijven bij **Oele**: "**Ailo** wordt niet langer met Oele geïdentificeerd, ligging onbekend in Twente."

"**Odels-heim**, 12. Jh., bei Wasserburg, **Otheles-heim** (2), **Ûdeles-heim**" (zie Köbler), toont de klankomwisselingen van **…….** **Ole-des-**, **Ole-thes-** en **Ûle-des-heim**.

"**Naden-dorf**, 12. Jh., bei Pöggstall in Niederöster-reich?" (zie Köbler), was eertijds **Aelden-dorf**. **Aelden-** gevolgd door een tweede element werden in de loop der tijd tot **Aden-**, wijd verbreid, hier **> Naden-**.

"**Aden-dorf**, 9. Jh., b. Rheinbach, **Atheles-torpe**, **Adeles-dorpht**" (zie Köbler), toont de klankomwisselingen van **……..** **Ale-des-torpht** en van **Ale-thes-dorpe**.

Evolutie huidige naam: **Ale-den-dorf > Ael-den-dorf > Aden-dorf**

“**Aden-dorf**, 9. Jh.?, b. Mansfeld, **Eden-dorpf**” (Köbler), was eertijds **Aelden-dorf**, “und im Ablaut damit” **Eelden-dorf**, ontstaan uit **Ale-den-dorf** en uit …….. **Ele-den-dorf**.

“**Ahlem**, 9. Jh., b. Wolfenbüttel, **Oden-heim** (8), **Aden-heim**” (Köbler), was eertijds **Oolden-heim** en **Aelden-heim**. **Ahlem** is **zuiver** overgeleverd, ontstaan uit **Ale-heim**. Er is heel veel **Oden-**.

Uit honderden namen is de L weggevallen, ONBEKEND in naamkundige kringen.

“**Aden-au**, 10. Jh., **Nebenfluss der Ahr** südlich **Bonns** und Ort bei **Koblenz**, **Aden-aua**” (zie Köbler), was in oorsprong **……**

Aelden-aua, ontstaan uit **……**

Ale-den-aua.

Er is nog zó veel meer! Zie mijn laatste onderzoeken.

Naden-dorf, zie hiervoor, was eertijds **Aelden-dorf**.

“**Na-dri**, 9. Jh., Ortname und **Flussname** Grossen**eder** und Lütgen**eder** an dem in die **Eggel-Diemel** fliessenden Bache **Eder** bei Warburg, **Ne-deri**, **Nedere**, s. **Adrana**, **Eder (Fluss)**, s. Nordrhein-Westfalen” (zie Köbler), was eertijds **.....**

Eel-deri, met grondvorm **.....**

Ael-dri, bij **Ael-dri-ni** in de loop der tijd geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende **Adri-ni**. **Nadri** zou nu eigenlijk **Naeldri** moeten heten, < **Ael-dri-na**, < **Ale-dri**.

Adri-na en **Adra-na** zijn oude namen van de rivier de **Eder** (zie **Krahe**, *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 41). Het zijn de afgesleten overgeleverde vormen van **Aeldri-na** en **Aeldra-na**, eertijds ontstaan uit **Ala-dra**, bij **Ael-dra-na** > **A-dra-na**, hiervoor uitvoerig besproken, en nog uitvoeriger in mijn laatste onderzoeken, zoals o.a. in mijn onderzoek ‘VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwese bronnen!’.

Zijstromen van de Eder:

De **Eggel** was eerder **Eggele**, klankomwisseling van **Elle-ge** (**Elle-che**).

De **Diemel** was eerder **Dimele**, de klankomwisseling van **Ille-me**.

“**Nateln**, 12. Jh., südlich Rosches bei Uelzen, **Natene**” (zie Köbler), was eertijds **Ale-ten**, geworden tot de **klankomwisseling** **Atelen**, waarna **Ateln**, en vervolgens **Nateln**.

Natene was eerder **Ate-ne**, afgesleten vorm van **Aelte-ne**, zoals **Ati-na**, oude naam van **Eethen** bij Aalburg, de afgesleten vorm is van **Aelti-na**, hier genoemd naar een oude loop van de **Maas**, eerder besproken, zo ook in mijn eerdere onderzoeken, en in mijn werkstuk ‘De herkomst van Aalst’.

“**Nems-dorf**, 12. Jh., bei Querfurt, **Nameli-kes-dorf**, Nemeli-bes-dorp (!), **Nemeli-kes-dorp**” (z. Köbler), was in oorsprong **Ale-mi-kes-dorp** “und im Ablaut dazu stehend” **Ele-mi-kes-dorp**, d.i. ‘nederzetting aan **Ale-**, **Ele**-waterloop, afleiding “mit *m*-Suffix”.
Amele, Ammele en Emmele, **Emele**, Eimele, Immele, **wijd verbreid**, zijn de klankomwisselingen van **Ale-me**, Alle-me en Elle-me, **Ele-me**, Eile-me, Ille-me.
Nems-dorf zou eigenlijk **Nelms-dorf**, **Elms-dorf** moeten heten, naar de herkomst **Elle-mes-dorf**, **Elle-mi-kes-dorp**.

“**Namara**, 4. Jh., bei Melk in Niederösterreich” (zie Köbler), wijst op een oorspronkelijk **Aelma-ra**, ontstaan uit **Ala-ma**.

Ame-re was eertijds Aelme-re. Alme-re is zuiver overgeleverd, maar meestal > Amme-re.

“**Nameres-torp**, 10. Jh., unbestimmt mit Bezug zu dem Mittelrhein” (zie Köbler), wijst op een oorspronkelijk **Aelme-res-torp**.

“**Namen-husen**, 11. Jh., wüst bei Bodenhausen bei Wolfshagen” (zie Köbler), wijst op een oorspronkelijk **Aelmen-husen**, ontstaan uit **Ale-men**, elders eertijds ook geworden tot de klankomwisseling **Amelen**, **Ameln**.

Er zijn meerdere plaatsen Amer en Amen. Ame-re en Ame-ne, zijn < Aelme-re en Aelme-ne. Wijst “**Namur** (flämisch **Namen** bzw. wallonisch **Nameûr**), 5. Jh., an dem **Zusammenfluss** der **Maas** und der **Sambre**, **Namon**, **Namuc**, **Namu-cho**, **Namuc-ensis**, **Namen**” (zie Köbler), op een oorspronkelijk **Aelmer**, **Aelmen**, **Aelmon**, eerder **Aelmo-ne**, **< Ala-mo?**

“**Nabern**, 9. Jh., b. Kirchheim (**Flussnamenstamm** vordeutsch?), **Nabera**” (Köbler), was eertijds **Aelbe-ra**, ontstaan uit **Ale-be**, eertijds ook geworden tot de klankomwisseling **Abele**. **Nabern** zou eigenlijk **Naelbern**, **Aelbern** moeten heten, de herkomst.

“**Nahe**, 2. Jh., ein 125 Kilometer langer bei Nohfelden-Selbach entspringender linker **Nebenfluss des Rheines** beu Bingen (Flussnamen vordeutsch?), **Naba** (2), **Nava** Tacitus Hist., **Nawa**, **Naha**” (zie Köbler), wijst volgens mij op een oorspronkelijk **Aelba** en **Aelva**, < **Ala-ba** en **Ala-va**.

De ultieme herkomst van “**Nablis** s. **Unstrut** (F.), 6. Jh., **ein Fluss in Thüringen** (Flussnamenstamm vordeutsch?)” (zie Köbler), is **Ali-bi**, geworden tot de metathesis **Abili**, waarna verkort tot **Abli**, “mit *s*-Suffix” **Ablis**, waarna **Nablis**, elders **Tablis**, “Romeinse nederzetting in de provincie (Germania Inferior) aan de heerweg Noviomagus (Nijmegen) naar Lugdunum Batavorum (Katwijk-Brittenburg). De plaats staat vermeld op de Peutinger kaart tussen Caspingium (Asperen?) en Flenium (Vlaardingen?).” (Zie internet). Zie eerder in dit schrijven.

Vergelijk:
“**Albe** (Fluss) s. **Abelica**” (zie Köbler).
“**Abelica**, 8. Jh., **Albe** (**Fluss**) (**ein Flussname**) (**Saar**), **Abelica**, **Ablica**, **Eblica**” (z.Köbler), moet gelezen worden als **Abeli-ca**, **Abli-ca** en **Ebli-ca**, immers elders Abele en Ebele, de klankomwisselingen van Ale-be “und im Ablaut damit Ele-be. De herkomst is **Ale-bi** “und im Ablaut damit” **Ele-bi**.

Ittlen-heim, **Itten-heim** en **Itters-weiler**, allen gelegen aan **Ill**-*stromen* bij **Straatsburg**, zijstromen van de Rijn, eerder **Ille**, in de vroege middeleeuwen **Ila** (en Hila) (zie Köbler) zijn de verminkt overgeleverde vormen van **……**

Ille-ten-heim, **Ilten-heim** en **Ilters-heim**. (Zie het kaartje p. **713** in mijn 'Getekend Onderzoek'. Er is nog zoveel meer! Uit zeer vele namen is de L weggevallen. Vele namen hebben een klankomwisseling ondergaan.

De evolutie: **Ille-ten- > Ittelen-**, waarna verkort tot **Ittlen-**.

Aan de Rijn-stroom de **Ill** bij Straatsburg werd **Ilte-res-heim** tot **Itte-res-heim**, **Itters-heim!**

Dit is één van de meerdere te geven voorbeelden: **Ilte-re > Itte-re**, **Itter**
Het is GEWOON TE ZIEN in de gedetailleerde atlas!

De evolutie van "**Niters-dorfh**, 11. Jh., unbestimmt bei Saarburg" (zie Köbler), is:
Ilte-res-dorf > Ite-res-dorf, **Iters-dorf**, waarna **Niters-dorf**

Vergelijk nogmaals
"**Netterden** (gem. Oude IJsselstreek), 1218 **Netter-then**, **Netter-the**, **Nitter-the**, 1257 **de Nether-de**; moeilijk te duiden" (Zie Van Berkel en Samplonius).

Netterden-Wikipedia: "In 1130 is er voor het eerst sprake van **Etteren** als naam voor het dorp **Netterden**."

Het vele **Ette-re** is de afgesleten vorm van **Elte-re**.
Waarom weten naamkundigen dat niet? Omdat zij de gedetailleerde atlas niet bestuderen. Aan de **rivier** de **Elte**, zijstroom van de Werra, ligt **Etter-winden**, eerder **Elter-winden**. Zie mijn kaartje p. **23** van mijn 'Getekend onderzoek'.

Etters-bach is een zijstroom van "**die Elz**, r. Nfl. d. Rheins, mit germanischer Lautverschiebung **die Elte**" (zie **Krahe**, *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 21, 37 en 38). Een andere zijstroom van die Elte is de **Etten-bach**, waaraan **Etten-heim**. Zie mijn kaartje p. **22** van mijn 'Getekend Onderzoek'. Op vele andere kaartjes is dat ook te zien.

Netterden (gem. Oude IJsselstreek), in 1130 **Etteren** "is ontstaan aan de oosttak van de **Rijn**, die liep van **Wesel**, via **Megchelen** naar **Elten**.

Het nabije **Etten** (ook gem. Oude IJsselstreek), was in 1200 **Ette-ne** en in 1274 **Ethe-ne** (zie Van Berkel en Samplonius, die aantekenen: "herkomst en betekenis onbekend"). Het zijn de afgesleten overgeleverde vormen van **Elte-ne** en **Eelthe-ne**, ontstaan uit **Elle-te** en **Ele-te**, eertijds ook geworden tot de klankomwisselingen **Ettele** en **Etele**.

Netter-the, **Nitter-the** en **Nether-de**, de oude namen van **Netterden**, 1130 **Ette-ren**, zijn afgeleid van de oorspronkelijke vormen **Elte-re**, **Ilte-re** en **Eelthe-re**.

Ale-te, **Alle-te** "und im Ablaut damit" **Elle-te**, **Ele-te**, **Eile-te**, **Ille-te** is in feite één en dezelfde **oude riviernaam**. In de vroege middeleeuwen (of nog eerder) werden deze namen tot **Aelte**, **Alte** en **Elte**, **Eelthe**, **Eilte**, **Ilte**. Maar zij werden eertijds ook tot de klankomwisselingen **Atele**, **Attele** en **Ettele**, **Etele**, **Eitele**, **Ittele**.

“**Nithe-gowe**, 10. Jh., **Gau um die Nied** bei Saarlouis (in Flussnamen mit der Bedeutung unten?), **Nita-gowa**” (zie Köbler), was in oorsprong **…….....** **Ilta-gowa**.

In de huidige vorm **Nithe-gowe** steekt de oorspronkelijke vorm **Ilthe-gowe**.

De **Nied**, zijstroom van de Saar, was in de 12e eeuw niet alleen **Nita**, maar ook **Nid**, **Neda** en **Iton**.

Zie Köbler: “**Nied** (**Fluss**), 12. Jh., die französische Nied in Lothringen und in (dem Kreis) Saarlouis nebst der deutschen Nied (als **Nebenfluss der Saar** (in Flussnamen mit der Bedeutung unten?) **Nid** (2), **Neda**, **Nita**, **Iton**.”

De herkomst van **Nied** is **Ilda**, **Ilde**, **Ield**, ontstaan uit **Ila-da**.

De herkomst van **Neda** is **Eelda**, ontstaan uit **Ela-da**.

De herkomst van **Iton** is **Ilto-na**, > **Ito-na**, waarna **Iton**.

Zie Köbler: “**Nied** (deutsche Nied) (**Fluss**), 11. Jh., ein **Nebenfluss der Saar** bei Norten bei Bolchen, **Iton**.”

Iton (132 km) is ook een **rivier** in **Noord-Frankrijk**, zijrivier van de **Seine**, via **Eure**. De evolutie: **Ilto-na > Ito-na**, waarna **Iton**

Zo was "**Ytres**, 12. Jh., nördlich **Péronnes in Département de la Somme**, **Itto-ra**, **Ytre**, **Itte-ra**" (zie Köbler), in oorsprong **……..** **Ilto-ra**, **Iltre**, **Ilte-ra**.

Zo was "**Itter** (**Opitter** und **Neeritter**), 12. Jh., im **belgischen** und **holländischen Limburg an der Itterbeek**, **Itto-ra**, **Ite-ra**, **Itte-ra**" (zie Köbler), in oorsprong **…….** **Ilto-ra**, Ilte-ra.

Zo was de **Eder**-*stroom* de **Itter** voorheen óók **Itto-ra** (z.Köbler), **< Ilto-ra**.

"**Nidda** (**Fluss**), 2. Jh., ein rechter **Nebenfluss des Maines** und Ort **Nied** bei Höchst an dem Main (in Flussnamen mit der Bedeutung unten?) **Nida**, **Nidda**, **Nidehe**, **Nide**, **Nita** (8. Jh.) (Nitta, Nithe, Nitehe, Nitee)" (zie Köbler), was in oorsprong **Ilda**, **< Ila-da**.

"Die Nidda ist ein Fluss in Hessen. Sie entspringt in Vogelsberg und mündet in Frankfurt in den Main. Der Name gehört zu den ältesten Gewässernamen Europas. Die im 1. Jahrhundert n. Chr. an der Nidda errichtete Römerstadt Nida deutet darauf hin, dass die Römer den Flussnamen bereits vorfanden. Die älteste mittelalterliche Erwähnung findet sich in einer Urkunde des Codex Laureshamensis aus dem Jahr **782**. (Zie internet hessischpedia.) Dus niet 2. Jh.?
"Da der Gewässername Nidda in ganz Europa verbreitet ist, z. B. in Polen, im Balticum, in Scandinavien, auf den britischen Inseln und in Westeuropa, führen Sprachwissenschaftler den Namen auf einen indogermanischen Ursprung zurück." (Zie internet hessischpedia.)

“**Nitz**, **Fluss**, 10. Jh. bei **Saarburg**, **ein Nebenfluss der zum Rhein fliessenden Nette** bei Neuwied, **Nitissa**” (z.Köbler), was in oorsprong ..... **Ilti-sa**, **Ilte-se**.

Meerdere rivieren **Itz** waren in oorsprong **Iltis**, bij **Ilts** in de loop der tijd geworden tot **Itz**, en hier daarna ook geworden tot **Nitz**.

De **Nette**, eerder **Ette**, was in oorsprong **Elte**, op hetzelfde neerkomend als **Ilte**. Zie mijn onderzoeken, de **rivieren Elta** (elders ook gewoon geworden tot **Etta**), **Elte** (ook gewoon geworden tot **Ette**), **Elz** (ook geworden tot **Etz**), enz.

Zie mijn ‘Nieuw Onderzoek’, blz. 58, de **rivier** de **Ette**, waaraan **Etten-hausen**, zijrivier van de **Neckar**, via **Jagst**. Zie mijn kaartje in mijn ‘Getekend Onderzoek’, p. 131, waarop ook te zien is de **Neckar**-*stroom* de **Elz**, “mit germanischer Lautverschiebung die **Elte**” (zie *Unsere ältesten Flussnamen* van **Krahe**, p. 38).

Vergelijk ook **Illz-ach**, gelegen aan de **Rijn**-*stroom* de **Ill**, eerder **Ille**, nog eerder **Ila**, bij Straatsburg.

Nissels-bach, plaats en beek bij de **Donau**-*stroom* de **Paar**, nabij **Augsburg**, toont de **klankomwisseling** van **Ille-se**, > **Issele**, **Isseles-bach**, waarna **Issels-bach**, en vervolgens **Nissels-bach**.

De **Nister** is een zijrivier van de **Rijn**, via **Sieg**, 12e eeuw **Nistra** (zie internet), in oorsprong **Ilstra**, **Ilste-re**, afleiding “mit *st*-Bildung”, > **Iste-re**, **Ister**, waarna **Nister**.

“**Nettel-rede**, 11. Jh., bei Springe, **Nitel-rede**” (zie Köbler), was eertijds **Elle-te-rede** en **Ille-te-rede**, geworden tot de **klank-omwisselingen** **Ettele-rede** en **Itele-rede**.

Nogmaals “**Nettelen-berg**, 13. Jh., bei Biesen in Lippe-Detmold, **Atlon** (3), **Etlen Darpe**” (zie Köbler), was eertijds **Elle-ten**, geworden tot de klankomwisseling **Ettelen**, **Etlen**. De grondvorm **Alle-ton** is geworden tot **Attelon**, **Atlon**.

“**Nettel-kamp**, 11. Jh., bei Uelzen, **Nitel-campun**, **Nitel-kampe**” (zie Köbler), was eertijds **Elle-te-kampe** en **Ille-te-kampe**, geworden tot de klankomwisselingen **Ettele-kampe** en **Itele-kampe**, waarna **Nettel-kampe** en **Nitel-kampe**.

“**Nettel-städt**, 14. Jh., bei Rüthen bei Soest, **Nethel-stede**” (zie Köbler), was eertijds **Elle-te-städt** en **Ele-the-stede**, geworden tot de klankomwisselingen **Ettele-städt** en **Ethele-stede**, waarna **Nettel-städt** en **Nethel-stede**.

“**Nettel-städt**, 11. Jh., b. Lübbecke, **Nital-stede**” (zie Köbler), was eertijds **Elle-te-städt** en **Ila-ta-stede**, > de klankomwisselingen **Ettele-städt** en **Itala-stede**, waarna **Nettel-stadt** en **Nital-stede**. (> is ‘geworden tot’.)

Vergelijk **Ettel-dorf** bij **Bitburg** aan de **Kyll** (< **Elle-te**), waaraan ook **Ittel** bij **Bitburg**, in 1212 **Itele** (< **Ille-te**), met **.....**

“Niehl, 10. Jh., bei **Bitburg** in der Eifel, **Niel, Nieufela, Nile”** (zie Köbler). De herkomst van **Niehl** is **Iel, Ile.**

Nieufela wijst op een oorspronkelijk **Ile-fa,** geworden tot de klank-omwisseling **Ifela,** waarna geworden tot **Niefela.**
Ile-fa is **Ile-*afa*,** **Ile**-‘waterloop’.

Nog maar weer eens:

De herkomst van **Nifterlaca:**

Nifter-laca, gouw bij **Utrecht**, was eertijds **Ilfter-laca,** in de loop der tijd, op de vlugste en dan ook vluchtigste manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen, geworden tot het gemakklijker in de mond liggende **……..**
Ifter-laca, waarna **Nifter-laca,** bij zo vele namen het geval!

De **rivieren Nette, Nethe,** maar ook **Nithe, Nied, Nidda,** wijzen op een oorspronkelijk **Elte, Eelthe** en **Ilthe, Ielt, Ilda.**

“**Nette**, ein **Nebenfluss der Leine** bei Hildesheim (unterhalb?) **Nette**” (zie Köbler), was in oorsprong **Elte**.

“**Nette**, ein **Nebenfluss der Weser** bei Höxter (unterhalb?) **Nette** (2), **Nete** und **Nete-go**” (zie Köbler), was in oorsprong **Elte** en **Eelte**, ontstaan uit **Elle-te** en **Ele-te**, eertijds ook geworden tot de klankomwisselingen **Ettele** en **Etele**.

“**Nette**, 9. Jh., wüst bei Bork bei Lüdinghausen (in Flussnamen mit der Bedeutung unten?), **Nittihae**” (zie Köbler), was in oorsprong **Elte** en **Ilti**, ontstaan uit Ili-ti, eertijds ook geworden tot de klankomwisseling **Itili**.

“**Nelleche**, 12. Jh., **Tellig** bei Zell an der Mosel?, (nach F2-375) **statt Elleche?**“ (zie Köbler), was inderdaad in oorsprong **Elle-che**, afleiding van de wijd verbreide **oude riviernaam Elle**, eertijds ook geworden tot de klankomwisseling **Eggele**, te zien in **.....**

“**Eggel-burg**, 9. Jh., bei Ebersberg, **Ekkilun-purc**” (zie Köbler), de klankomwisseling van **Elli-ken-purc**, op hetzelfde neerkomend als **Elli-chen** of **Elli-gen**.

Tellig in Rheinland-Pfalz, Landkreis Cochem-Zell, was in 1275 **Tellich** (z.internet). De herkomst is **Elli-che**.

“**Nellen-burg**, 11. Jh., in (der Gemeinde) Hindelwangen bei Stockach, **Nellin-berg** (**Nellen-burk**, **Nellen-burg**, **Ellen-burg**)” (zie Köbler), is ‘burcht aan **Elle-ne**’, afleiding “mit *n*-Suffix”.

Vergelijk **Ellen**, 1222 **Alina** (zie Gysseling), aan de **rivier** de **Elle** (door **Krahe** genoemd), zijstroom van de **Maas**, via **Roer** (Duits Rur) bij **Gulik** (Duits Jülich). **Ali-na** (**Ale-ne**) is de grondvorm van **Elle-ne**. Of anders gezegd: Het is de oude riviernaam **Ali-na** (**Ale-ne**) “und im Ablaut damit” **Elli-na** (**Elle-ne**).

Krahe noemt de **rivier** de **Elle** in één adem met **Ala**, **Ola**, **Ahle**, **Alia** (auch **Allia**) (zie *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 35), **.....**

het topje van een ijsberg!

Mijn zéér intensief vergelijkend onderzoek toont aan:
Alle *stromen* werden in een ver verleden beschouwd als **Ale**, **Alle**, **Ole**, **Olle**, **Öle**, **Eule**, **Ule**, **Oele**, en, met vele afleidingen (te zien in *Unsere ältesten Flussnamen* van **Krahe**), “im Ablaut damit” **Elle**, **Ele**, **Yle** (**Eile**), **Ille**.

“**Niebels-bach**, 14. Jh., Dorf an einem über Arnbach und Pfinz zum **Rhein fliessenden Zufluss** westlich Pforzheim, **Niebeles-bach**” (zie Köbler), is géén “**Bach des Niebel**” (zie Köbler), maar in oorsprong **…….**

Ille-bes-bach,

geworden tot de **klankomwisseling** **Ibeles-bach**,

waarna **Nibeles-**, **Niebels-bach**.

“**Eibel-stadt**, 8. Jh., bei Ochsenfurt **an dem Main**, **Ibi-stat**, **Ibis-stat**, **Ibi-stati**, **Ibi-steti**” (zie Köbler), was eerder **Eibele-stat**, de **klankomwisseling** van **……** **Yle-be-stat**, op hetzelfde neerkomend als **Ille-be-stat**, …. > **Ilbi-stat**.

“**Telfs**, 12. Jh., westlich Innsbruck im Oberinntal, **Telbes**” (zie Köbler), was in oorsprong **tElbes**, waarna **tElfes**.

“**Neilen-berg**, 12. Jh., bei Wallmoden **an der Neile** bei Goslar” (z.Köbler), was in oorsprong **Ylen-berg an der Yle**, later veelal gespeld als **Eile**.

“**Netlar**, 12. Jh., unbestimmt in Brabant? (unterhalb?)” (zie Köbler), was eertijds **Ella-tar (Elle-ter),** geworden tot de **klankomwisseling ..... Ettalar (Etteler),** waarna **Etlar**.

Iffez-heim aan de Rijn in Baden-Württemberg, Landkreis Rastatt, begrensd door het Zwarte Woud en de Franse Vogesen, was in 1245 **Uffins-heim**, in 1457 **Uffes-heim**, in 1487 **Uffis-heim**, in 1512 **Uffen-tez-heim**, in 1750 **Iffitz-heim**, in1800 **Iffetz-heim**, en vanaf 1850 **Iffez-heim** (zie het internet).

Uit alle namen is de L weggevallen, in oorsprong **Ulfins-heim**, **Ulfes-heim**, **Ulfis-heim**, **Ulfen-tez-heim**, **Ilfitz-heim**, **Ilfetz-heim** en **Ilfez-heim**.

Waarom? Zie de volgende bladzijde.

Ulfe werd zonder tweede element al tot **Uffe!**

Zie **Ouffet** bij Huy in de provincie **Luik**, genoemd naar een *stroom* van de **Ourthe** (zijstroom van de **Maas**), vóór 1227 **Offei** (4), **Ufei** (4), **Olfei**, **Olfe**, **Uffe**, **Ulfei** (zie Gysseling).

Ouffet zou eigenlijk **Oulfet** moeten heten, naar de herkomst.

Uit Offei, Ufei en **Uffe is de L weggevallen, in oorsprong Ulfe.**

Er is veel Uffe- en Uffen-, gevolgd door een tweede element, eertijds Ulfe- en Ulfen-.

Uffe- is in de bronnen meerdere malen ook **Iffe-**, in oorsprong **Ilfe-**.

Zie Iffez-heim, voorheen ook Uffes-heim en Uffen-tez-heim.

Nogmaals:

“**Ilves-heim**, 8. Jh., bei Mannheim, **Ulvi-nis-heim**” (Köbler), is **zuiver** overgeleverd, op hetzelfde neerkomend als **Ulfi-nis-heim** en **…….**

Ilfes-heim. De plaats is genoemd naar de **Neckar**-*stroom*, waaraan het is ontstaan.

Zie mijn kaartje p. **576**, waarop nog veel meer te zien is, zoals de nabije **Neckar**-*stromen* de **Ulfen-bach** (!), de **Itter (< Ilte-re)**, de **Eiter-bach** (**< Eilter-bach**), de **Elz** (“r. Nfl. des Neckar, mit germanischer Lautverschiebung **Elte**”, zie **Krahe** *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 37), en een *stroom* waaraan **Olfen** (in de bronnen ook **Ulfen**).

“**Iffel-dorf**, 11. Jh., bei Weilheim in Oberbayern, **Ufilin-dorf**, **Ufelin-dorf**, **Uffelen-dorf**” (Köbler), toont de klankomwisselingen van **……** **Ulli-fin-dorf**, **Ulle-fin-dorf**, **Ulle-fen-dorf** en **…….** **Ille-fe-dorf** (> **Iffele-**, **Iffel-dorf**). Vergelijk de Nederlandse familienaam **Van Uffelen (< Ulle-fen)**.

“**Ifflingen** (Oberifflingen und Unterifflingen) bei Freudenstadt, **Ufen-inga**, **Uven-ingen**, **Offen-ingen**, **Owen-inga**” (zie Köbler), was in oorsprong **Ulfen-inga**, **Ulven-ingen**, **Oolwen-inga**.

Iffle-ingen was in oorsprong **Ille-fe-ingen**, geworden tot de klankomwisseling **Iffele-ingen**, waarna **Iffle-ingen**, **Ifflingen**.

“**Ouvi-heim**, 10. Jh., **Aufham** bei Pfaffenhofen **an der Ilm?**, **Ou-heim**?, **Ouvil-heim** Meichelbeck 10. Jh. (1037)” (zie Köbler), was in oorsprong **Ouli-vi-heim**, geworden tot de klankomwisseling ..... **Ouvili-heim**, **Ouvil-heim**.

Avele, **Ovele**, **Euvele** en **Evele**, **Ivele**, enz. zijn de klankomwisselingen van **Ale-ve**, **Ole-ve**, **Eule-ve** en **Ele-ve**, **Ille-ve**, enz. Zie ook eerder.

Nogmaals:

“**Ufle-re** (de Uflere), 12. Jh., unbestimmt in **Flandern**” (zie Köbler), was in oorsprong **Ulle-fe**, geworden tot de klankomwisseling **Uffele**, verkort tot **Ufle**, “mit *r*-Bildung” **Ufle-re**.

“**Uflon** s. **Olfen,** 11. Jh., nahe der **Lippe** bei Lüdinghausen, **Uflahon**” (zie Köbler), was in oorsprong **Ulla-fon** (dat is **Ulle-fen**, op hetzelfde neerkomend als **Olle-fen**, hier **> Olfen**), geworden tot de klankomwisseling **Uffalon,** waarna verkort tot **Uflon**.
Zie ook eerder, met nog veel meer voorbeelden.

“**Iff-gau,** 11. Jh., **Gau um die Iff** (**Nebenfluss des in den Main fliessenden Breitbachs** in Mittelfranken), **Iphi-gewi**” (zie Köbler), was in oorsprong **..... Ilphi-gewi**, **Ilfi-gau**.

Dat is GEWOON TE ZIEN in de gedetailleerde atlas!

Zie mijn kaartje p. **643.**

“Iftar-laca s. **Niftar-laca**, 9. Jh., unbestimmt bei **Utrecht”** (zie Köbler), was in oorsprong **…….**

Ilftar-laca, ‘waterloop van **Ilfta’**, ontstaan uit **Ilfa-ta**, afleiding “mit *t*-Bildung”.

Vergelijk **Helfta (= Elfta!)** aan de **rivier** de **Helpe (= Elpe), zijrivier** van de **Elbe (= Helbe)**, via Saale. De **Helpe** en de **Helbe** zijn nabije **zijrivieren** van de Saale. Aan de **Helpe** ligt ook **Helbra** (Helbe-ra). Zie mijn kaartje p. **166**.

“Ipf, 8. Jh., **ein Fluss** in Oberösterreich, **Ipha**, **Ippha**, **Ipha”** (zie Köbler), was in oorsprong **Ilpha(Ilfa)**.

Ilftar-laca werd in de loop der tijd, “op de *vlugste* en dan ook *vluchtigste* manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen”, tot het gemakkelijker in de mond liggende **Iftar-laca**, **…….** waarna ***in* Iftar-laca** tot ***in* Niftar-laca** werd, en als zodanig, dus VERMINKT, in de bronnen opgetekend, in het jaar 834.

Het **Oudheidkundig Genootschap Niftarlake** (1912), dat “belangstelling wil wekken voor de geschiedenis en oudheden van de gouw Niftarlake (een gebied tussen Utrecht en Muiden)”, zou eigenlijk **Ilftarlake** moeten heten, **naar de herkomst**.

Zie het *Deutsches Gewässernamenbuch* van Albrecht Greule:

De **plaats** **Ifta** aan de **rivier** de **Ifta**, zijstroom van de **Werra**, was

in 1260 **Yfi-de** (< **Y̲lfi-de**) (spreek uit Ailfi-de),

in 1300 **Yfe-de** (< **Y̲lfe-de**) (spreek uit Ailfe-de),

14e eeuw **Yffe-de** (mehrfach) (< **Y̲lfe-de**) (Ailfe-de),

in 1480 **Yffe** (dus zonder afleiding) (< **Y̲lfe**) (spreek uit Ailfe)

in 1515 **Iff-te** (< **I̲lf-te**),

in 1575 **Yff-ta** (< **Y̲lf-ta**) (spreek uit Ailf-ta),

in 1652 **Iff-ta** (< **I̲lf-ta**),

waarna nog volgt: ***Iffe-da > *Iffe-de**, in oorsprong **.....**

I̲lfe-da en ..... **I̲lfe-de**.

Hijfte (gem. Lochristi) in **Vlaanderen**, bij **Gent**, ook aangeduid met **IJfte**, 12e eeuw **Ive-ta**, **Yve-ta** en **Ifte** (zie Gysseling), was in oorsprong …….

I̲lve-ta, **Y̲lve-ta** en **I̲lfte**, **I̲lfe-te**.

Deze nederzetting (genoemd in *Van den Vos Reynaerde*) is genoemd naar een **Durme**-*stroom* (zie mijn kaartje p. 591)

De plaats zou eigenlijk **Hijlfte**, **IJlfte** of **Ilfte** moeten heten, **naar de herkomst**.

Hijfte heeft dezelfde herkomst als **de gouw** **Niftar-lake**, < **I̲lftar-lake**.

Vergelijk **Ive-ta (< Ilve-ta)** met de **rivier** de **Ilfis** (zijstr. v.d. **Emme**), in het jaar 1337 **Ilvis** (zie eerder), afl. "mit *s*-Suffix", **Ilve-se**, i.p.v. **Ilve-te**, afl. "mit *t*-Bildung". Vergelijk **Ive-te** (< **Ilve-te**) en **Yve-te** (< **Ylve-te**), nu **Hijfte**, met het eerder genoemde **Ilvis**, 1337, oude naam van de **rivier** de **Ilfis**, in 1470 ook **Ylfis** (zie *Deutsches Gewässernamenbuch*, Greule), afl. "mit ***s***-Suffix" van **Ilvi**, **Ilfi** en **Ylfi**.

Ilfi-de en **Ylfi-de** werden aan de Werra-*stroom* de **Ifta** in de loop der tijd tot **Iffi-de** en **Yffi-de**, oude namen van de nederzetting **Ifta** aan **rivier** de **Ifta**.

Nogmaals:
"**Ilves-heim**, 8. Jh., bei Mannheim, **Ulve-nis-heim**" (zie het *Ortslexikon* van Köbler), is zuiver overgeleverd. **Zie mijn kaartje, met tekst, p. 576**.
De plaats ligt naast Mannheim, aan de **Neckar**, bij de **Rijn**. Even verderop liggen naast elkaar de **Eiter-bach**, de **Itter**, de **Ulfen-bach** en de **Elz** ("mit germanischer Lautverschiebung: **Elte**", zie *Unsere ältesten Flussnamen* van **Krahe**, p. 37), zij-**rivieren** van de Neckar, nabij **Ilves-heim**, áán de Neckar, 'woonplaats aan **Ilve**', in de bronnen ook **Ylve**, dat is **Il**-, **Yl**-'waterloop', de Neckar-*stroom*. Elle, Yle, Ille is een wijd verbreide oude riviernaam, met grondvorm Ale, Alle, "**alteuropäisch**"! Yle wordt in de bronnen ook gespeld als **Eile**.
Vergelijk **Ulve-nis**-heim met de nabije stroom de **Ulfen**-bach. **Ulfe** is in de bronnen ook **Ulve**.

Het zeer vele **Ette-re**, **Eite-re** en **Itte-re**, namen van rivieren, …… was oorspronkelijk **Elte-re**, **Eilte-re** en **Ilte-re**, ONBEKEND in naamkundige kringen. Ik ben daar zó verbaasd over! Het is immers GEWOON TE ZIEN in de gedetailleerde atlas. **Aytra** (1394), een Donau-*stroom*, nu **Eiter-ach** (zie **Krahe**, p. 30), was in oorsprong **Ayltra**, de Duitse uitspraak van **Eil-tra** (d.i. **Eil-te-re**). Zie mijn kaartje p. 662.
Aytra is maar één van de vele te geven voorbeelden van rivieren en beken Eiter. Ik vind het onbegrijpelijk dat naamkundigen Ettere, Eitere en Ittere willen verklaren, alsof die riviernamen zuiver zijn overgeleverd! (Alleen Eltere is ook zuiver overgeleverd.)

OVERAL op mijn getekende kaartjes uit de gedetailleerde atlas zijn **TE ZIEN** de vele **rivieren**

Itte-re, eerder **Ita-ra** < **Ilta-ra!**

Ilta-ra komt op hetzelfde neer als **Ilfta-ra**, herkomst van **Niftar-laca**, in oorsprong **Ilftar-laca**, > **Iftar-laca**, waarna ***in*** **Iftar-laca**, > ***in*** **Niftar-laca**.

Waarom is **Ilves-heim** in de 8e eeuw ook **Ulve-nis-heim**?

Aelve, Alve, Olve, **Ulve** "im Ablaut damit" Elve, Ylve, **Ilve**, is een wijd verbreide oude rivier-naam. Alle namen komen door elkaar voor in de bronnen. Zij komen op hetzelfde neer. Zie ook Krahe bij de Elbe-*stroom* de **Olve** (waaraan **Olven-stedt**), bij Maagdenburg. Naamkundigen in Nederland hebben geen verklaring voor de plaats **Ulven-hout** bij Breda, in 1308 **Olven-hout**. Bij het tweede element -hout denken zij dat Ulve mogelijk een verdwenen boomnaam is. Naamkundigen denken dat ook bij **Ulft** aan de Oude-IJssel-*stroom*, eerder **Ulfe-te** en **Ulve-te**. Zij denken dat ook bij **Ulfter-hoek** in Limburg, gelegen aan een Maas-*stroom*. En dan te bedenken dat er meerdere **rivieren** **Ulfe** te vinden zijn in Duitsland!

Ulfe, **Ulve** **is een** **riviernaam**. Zie ook **Krahe**. Hij noemt in *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 35, na zijn bespreking van **Ala** (4 rivieren), **Ola** (slechts 1) en **Elle** (ook maar 1, een Roer-*stroom* bij Gulik, Duits Jülich; in mijn werk zijn er veel en veel meer!): "Mit einem ***v***-Element sind gebildet **Olve**, Nfl. der Bever (➔ Ohre ➔ Elbe), alt **Olva**, **Alva**."

Ulven-hout, voorheen **Olven-hout** en **Hulven-hout**, is genoemd naar de **riviernaam** **Hulve**, **Ulve**, **Olve**, hier de **Mark**-*stroom* bij **Breda**, …… in de bronnen ook **Hulfe**, **Ulfe**, **Olfe**, wijd verbreid. Zie mijn kaartje p. 1333.

Zeer nabije plaatsen in hetzelfde **Maas**-*stroom*-gebied bij **Ulvenhout** zijn **Alphen**, in 709 **Alf-heim** (niet te verwarren met het veel verder weg gelegen Alphen aan de Maas en Alphen aan de Rijn), **Hulten**, eerder **Hulte-ne** (de riviernaam Hulle, Hul, "mit *t*-Bildung"; vergelijk Hul-ve, "mit *v*-Element"!) en **Effen**, voorheen **Effe-ne**, zo duidelijk (zie mijn meerdere vergelijkingen) de afgesleten overgeleverde vorm van **Elfe-ne**. Zie mijn kaartje p. **1348**.

Elfe is in de bronnen ook **Elve**, El-waterloop "mit *v*-Element" (zie Krahe), met grondvorm **Alve**, in de bronnen ook **Olve**, **Ulve** (zie ook hier **Krahe**).
Alfe in **Alf-heim** is in de bronnen ook **Alve**.

Naamkundigen in Nederland verklaarden vroeger de **riviernaam** (!) **Ulfe**, **Ulve** als een **persoonsnaam** ***Ulf***.

Zijn de meerdere rivieren Ulf (zoals een **zijrivier van de Weser**) **genoemd naar een persoon**?
Nu denkt men (zie *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie*) bij **Ulve** en **Ulfe**, te zien in **Ulvenhout**, **Ulfterhoek**, **Ulft**, enz., aan '**een in onbruik geraakte boomnaam**'!

Ulven-hout, voorheen **Olven-hout**, is niet genoemd naar een 'verdwenen boomnaam'!

Dat is ook niet het geval met **Olven-stedt** aan de **rivier** de **Olve**, "alt **Olva**, **Alva**" (zie Krahe p. 35), **zijrivier** van de Elbe, via Ohre (< Olre, Oolre) en Bever!
Ook die stad is niet genoemd naar een 'verdwenen boomnaam', maar naar de rivier, waaraan het is ontstaan.

Ulve-nis-heim, 8e eeuw, nu **Ilves-heim**, is geen 'woonplaats van een in onbruik geraakte boomnaam'! Vergelijk de rivier de **Ulfe**, zijrivier van de **Weser**, waaraan de plaats **Ulfen**, in de bronnen ook **Olfen**. Er is nog zo ontzettend veel meer!

Plaatsnaamkunde is veelal een speculatieve wetenschapsbeoefening!

Mijn intensief vergelijkend onderzoek toont het aan.

Ook prof. **Krahe** besefte niet dat in de vroege middeleeuwen uit vele namen de L is weggevallen, dat vele namen een klankomwisseling hebben ondergaan. Zie mijn onderzoek.

Naamkundigen zijn éénpuntig gericht op het verklaren van de oudste namen, zonder te beseffen dat die namen vaak verminkt zijn overgeleverd!

Ik heb van vele plaats- en riviernamen de oorspronkelijke vormen gevonden, uitkomst van intensief vergelijkend onderzoek. Men zou dat kunnen vergelijken met het vinden van de oudste namen in middeleeuwse bronnen. Het is op mijn weg gekomen. Zie daarvoor o.a. het eerste gedeelte van mijn 'Getekend Onderzoek'
Mijn kritiek is niet van naamkundige aard. Mijn kritiek is: Naamkundigen hebben b.v. niet gekeken naar de lokalisering in de gedetailleerde atlas en wat daar nog meer te zien is aan stromen, ook niet, en vooral, over de grens, hetzelfde grote oude taalgebied, bij precies dezelfde namen, mèt daarbij de oude namen uit de middeleeuwse bronnen. Naamkundigen hebben dat niet gedaan. Zij zouden er trouwens geen tijd voor hebben. Ik heb dat wel gedaan. Ik deed de ene ontdekking na de andere. Naamkundigen beseffen niet dat een L is weggevallen, dat een klankomwisseling heeft plaatsgevonden.

Naamkundigen gaan veel te snel tot verklaring over. Zij zijn éénpuntig gericht op het verklaren van de oudste namen, zonder te beseffen dat die namen vaak verminkt zijn overgeleverd. Zij zijn eigenlijk alleen maar met taalkunde bezig. Er zou veel meer onderzocht, vergeleken moeten worden, alvorens te verklaren. Ik heb dat wel gedaan, sedert 1994. Ik heb van vele plaatsnamen de **herkomst** gevonden.

Een voorbeeld:

Dr. J. de Vries, auteur van *Woordenboek der Noord- en Zuidnederlandse plaatsnamen* (1962), komt op alphabetische volgorde aan bij de plaats **Hijfte**.
Hij geeft "de oude spellingen **Iveta** in 1187 en **Yveta** in 1195", en schrijft: "doen vermoeden dat hier een **bos van ijf- of taxusbomen** was." Op naar de volgende plaats. (Ga er maar aan staan, verklaringen geven voor duizenden plaatsnamen!)
De Vries vermeldt hier niet de oude naam **Ifte**, die wel te vinden is in het woordenboek van Gysseling (die naamkundigen toch wel wat vaak verzuimen te raadplegen, zo is mij gebleken).
De Vries zal hier niet op de hoogte zijn geweest van een **rivier Ifta** over de grens, zijstroom van de Werra bij Eisenach, **met gelijke oude vermeldingen**!
Als hij in de gedetailleerde atlas had gekeken zou hij wellicht gezien hebben dat een L is weggevallen, al betwijfel ik dat.

De Vries zal bij Hijfte zeker ook niet hebben gekeken naar de lokalisering in de gedetailleerde atlas, een *stroom* van de **Durme**, waaraan ook **Elver-zele**, afleiding van de wijd verbreide rivier- of waternaam **Elve**, in de bronnen ook **Ilve**. Zie mijn kaartje p. 591.
Zal **De Vries** de oude namen Iveta en Yveta hebben gelezen als **Ive-ta** en **Yve-ta?**
Zal hij **Hijfte** gelezen hebben als **Hyfe-ta**? Ik denk het niet. Hij was allang met de volgende plaats bezig, n.l. Hijken in Drenthe.

Al weer vele jaren geleden voelde ik een schokje, toen ik de plaats **Hijfte** voor het eerst zag staan! Dat moet in oorsprong **Hylfte** zijn geweest, **Hylfe-te**, zoals de plaats **Helfte**, voorheen **Helfe-te**, zo was mijn onmiddellijke gedachte!

Waarom dacht ik dat? Ik wist dat **Hel-** in **Hel-fe** in de bronnen ook **Hyl-**, **Heil-** was. Ik zag dat in het werk van prof. Wilhelm Nicolaisen, *stromen* **Helle** in Cornwall, ook aangeduid met **Hyle** en **Heile**, ja zelfs ook met **Heilpe**, hetzelfde als **Hylfe**. Enz.! Zie mijn onderzoeken.

Er is nog zoveel meer, ONBEKEND in naamkundige kringen, zo ook bij naamkundige De Vries.

Mijn gevonden oorsprongen zijn uitkomsten van een vergelijkende methode, niet van naam-kunde.

Hijfte is géén bos van ijf- of taxusbomen!
Had ik dat dr. de Vries niet mogen melden, omdat ik geen naamkundige ben?
De plaats is aantoonbaar genoemd naar de Durme-stroom, in oorsprong Hylfe-ta, Ylve-ta, Ilve-ta en Ilfe-ta. De plaats zou nu eigenlijk Hijlfte moeten heten, naar de herkomst.
Moet ik de herkomst geheim houden?

Dr. J. de Vries schrijft bij Niftar-lake:

"De gouw Niftarlake, werd reeds in 723 vermeld, en betekent '**de gouw langs het water**' en wel langs de Vecht. Het woord niftar is een afleiding van *neven* en betekent dus 'langs'."

Is de gouw Nifthar-see in Duitsland dan '**de gouw langs het meer**'? Hoe zou dat kunnen? Deze gouw heet immers ook **Itter-** (mehrfach!) en **Nitter-**.
Betekenen **Itter** en **Nitter** ook '**langs het meer**'? Het meer is hier een brede uitstulping van een **rivier**, genaamd de **Itter**. Betekenen al die rivieren **Itter** ook 'langs'?!

"**Itter**, **Zufluss der Eder**, **Ita-ra**" was in oorsprong **Ilta-ra**, een afleiding van de wijd verbreide **Oud-Europese riviernaam Ila**, "mit *t*-Bildung", **Ila-ta**, dat bij **Ilta-ra** overal in de loop der eeuwen is geworden tot **Ita-ra**, waarna **Itte-re**, **Itter**. Zie mijn onderzoek.

In Duitsland wordt die gouw verklaard als genoemd naar de “**Itter**, **Zufluss des Edersees**”, de gouw **Itter-ga**, in de bronnen óók **Nitter-see** èn ook **Nifthar-see**, géén *neven* ‘langs het meer’. Zie mijn artikel.

Iff-wil ligt in het Kanton Bern, aan de rivier de Lampach, een stroom van de **Aare**, via **Emme**, de Emme met zij-**rivier** de **Ilfis**, afleiding “mit ***s***-Suffix”.

Er is ook een plaats **If-wil** in Zwitserland, in het Kanton Thurgau. De nederzetting ligt aan een *stroom* van de **Thur** (zijstroom van de Rijn), ten westen van Zürich.
Op Wikipedia Iff-wil wordt ook naar If-wil verwezen. Men belandt dan bij Wikipedia Bichelsee-Balterswil, alwaar geschreven staat:

“am 4. Juni **817** **Ifin-wilare**, das erste Mal in einer Schenkungsurkunde des Kaiser Ludwig des Frommen an das Kloster Sankt Gallen erwähnt.”

De herkomst is ook hier **Ilfin-wilare**.

Vergelijk

“**Iffen-dic**, Breton **Ilfen-tig**, a commune in the departement of **Ille**-et-Vilaine in Brittany.” Zie voor veel meer in het begin van dit werkstuk.

Ik zou nog vele, vele bladzijden door kunnen gaan. Maar ik hou er nu maar mee op, na eerst nog de herkomst van **Tegelen** in Limburg te hebben gegeven, volgens naam-kundigen “datief meervoud van ***tegel*** < latijn ***tegela*** ‘**tegel**’, waarschijnlijk voor een plaats waar tegels werden gebakken.”

Tegelen, Limburgs **Tegele** (gem. Venlo), was ca. 1100 **Tieglon** en **Tegelon**, wsch. in 1195 **de Tigele**, in 1202 **Tygle**, in 1203 **Tiegele**, en in 1268 **Tigelen** (zie *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie* van Gerald van Berkel en Kees Samplonius).

De herkomst is **Ele**, **Ille** (uit te spreken als **Iele**), **Yle**, de **Maas**-*stroom*, met afleiding, de nederzetting:

Ille-gon, > **Igelon**, **Ieglon**, waarna **Tieglon**,
Ele-gon, > **Egelon**, waarna **Tegelon**,
Ille-ge, > **Igele**, waarna **Tigele** en **Tiegele**,
Yle-ge, > **Ygele**, waarna **Tygele**, **Tygle**,
Ille-gen, > **Igelen**, waarna **Tigelen**, en
Ele-gen, > **Egelen**, waarna **Tegelen**.

Al deze **klankomwisselingen** zijn te zien in mijn werkstuk 'VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen', blz. **439 t/m 444**.

Vergelijk "**Egeln**, 10. Jh., b. Wanzleben, **Egulon**, **Egolon**, **Egelen**" (z.Köbler), eertijds **Ele-gon**, **Elo-gon**, **Ele-gen**.

Tigele-rode is geen ‘tegel-rooiing’!

“**Thiel-rode,** 9. Jh., in **Ostflandern**, **Tigel-rode**” (zie Köbler), was eertijds **Ile-rode**, > **Thiele-rode** en **.....**
Ile-ge-rode, > **Igele-rode**, waarna **Tigele-rode**.

“**Igls-dorf**, 9. Jh., bei Tudeltshausen, **Ilih-dorf**, **Ihl-dorf**” (zie Köbler), **is zuiver overgeleverd, maar niet in de huidige naam!**

Volledige tekst: “Iglsdorf, 9. Jh., bei Tudeltshausen bei Rottenburg (Frysing?), Ilihdorf, Ihldorf.”

De herkomst van de huidige naam is ……..

Iliges-dorf, in de loop der eeuwen, “soms veel eeuwen”, “op de *vlugste* en dan ook *vluchtigste* manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen”, geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende, de klankomwisseling ……

Igiles-dorf, waarna verkort tot ……

Igles-dorf, **Igls-dorf**.

“Igls, 13. Jh., südlich **Innsbruck**, **Igels”** (z.Köbler), eerder **Igeles**, was in oorsprong **Ile-ges**, hier aan een zijstroom van de grote **Donau**-stroom de **Inn**, voorheen o.a. **Ina** (zie Köbler), de afgesleten vorm van **Ilna**, samentrekking van **Ila-na**, later **Ile-ne** (**Ille-ne**).
Igls, gelegen in het dal van de **Inn**, is een stadsdeel van **Innsbruck** in **Tirol**, **Oostenrijk**.
Door **Igls** stroomt de **Ramsbach**, die via de **Viller Bach** en de **Sill** uitmondt in de **Inn**.
Igls kreeg internationale bekendheid door de Olympische Winterspelen in 1964 en 1976.

“Egiles-wilare, 9. Jh., b. Ravensburg” (Köbler), toont de klankomwisseling van **Eli-ges-wilare**.

“Igels-bach, 8. Jh., bei Eberbach am Neckar in Baden, **Igiles-buch**” (zie Köbler), toont de klankomwisseling van **……..** **Ili-ges-buch**, **Ile-ges-bach**.

“Igels-tal, 12. Jh., unbestimmt mit Bezug zu Oberbayern” (zie Köbler), toont de klankomwisseling van **Ile-ges-tal**, ‘**dal** vàn **Ile**’.

“Igel, 11. Jh., bei **Trier**, **Egele**, **Egla”** (zie Köbler), toont de klankomwisselingen van **Ela-ga** (> **Egala**, **Egla**), **Ele-ge** en **Ile-ge.** Er is nog zoveel meer.

Tegelen in **Limburg**, voorheen **Tegele** en **Tigele**, moet gelezen worden als **tEgele** en **tIgele**, de klankomwisselingen van **Ele-ge** en **Ile-ge**.

Stroomopwaarts aan de Maas liggen **Elen**, eerder **Ele-ne**, een andere afleiding, “mit *n*-Suffix”, en **Itteren**, Limburgs **Ittere**, eertijds **Ilte-re**, ontstaan uit **Ile-te**, “mit *t*-Bildung”. Enz.

In de **Limburgse** gemeente **Kerkrade** stroomt de **Anselderbeek**, zijstroom van de **Maas**, via **Roer** en **Worm**, waaraan de nederzetting **Eygels-hoven**, in het **Limburgs** **Egelze**, in 1131 **Eigels-owen**.

Het zijn de klankomwisselingen van **Eyle-ges-hoven**, **Ele-ge-ze** (**Ele-ges**) en **Eile-ges-owen**.

Zie vanaf blz. 148 van mijn onderzoek ‘VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen’.
Zie vooral ook blz. **439 t/m 444**.
Zie ook eerder in dit schrijven, ter hoogte van blz. 23.

Tot slot (zie ook eerder):

“**Iglas-reuth**, 12. Jh., in der Oberpfalz?, **Igels-ruti**”

(zie Köbler), was eertijds:

Ila-gas-reuth (> **Igalas-**, **Iglas-reuth**), en **Ile-ges-ruti**.

Er is nog zó veel meer!

Ik kom toch nog ‘even’ terug op de herkomst van de rivier de **Dender,** in 896 (kopie 15e eeuw) **Thenra,** in 966 (kopie 15e eeuw), in 1138, in 1139, in 1146, in 1147, in 1159, en in 1191 (dus **7 keer)** **Tenera,** in 1219 **le Tenre,** in 1223 **Denre** (zie Gysseling).

Zie ook Köbler: “**Dender**, 10. Jh., **ein Nebenfluss der Schelde**, **Thenera**, **Tenera**, **Thenra**, **Tenra**.”

De namen moeten gelezen worden als:

t**Ene-ra** en t**En-ra**, eerder t**Enne-ra**, eertijds **Eelne-ra** en **Elne-ra**,

zoals **Elene**, 1184 en 1225 **Elne** (zie Gysseling), aan de **Molenbeek**, zijstroom van de **Dender**.

“**Die Ehn** ist ein 37 Kilometer langer linker **Nebenfluss** der **Ill** im französischen Département Bas-Rhin in der Region Elsass.”
Zie Köbler, “**Ill,** 8. Jh., ein **Nebenfluss** des **Rheines** in dem Elsass, **Illa**, **Hilla**, u. ö (gen **Ille**, **Hilla**, **Illa** öfter **Ylla**, **Alsa**) s. kelt ***Elia**.”

De **Ehn** was eerder **Ehne**, **Ene**, de afgesleten vorm van **Eelne**. **Eelne-ra** werd tot **Ene-ra**, waarna **Tenera**, de **Dender**.

“**Innen-heim**, commune traversée par **le Ruisseau l’Ehn,** 730 **Unnen-haim**, 1180 **Innelen-heim**, 1200 **Hinnen-heim**”, was in oorsprong **Ilnen-heim**, **Ulnen-heim**, **Ille-nen-heim** (spreek uit Iele-nen-heim) en **Hilnen-heim** (spreek uit Hielnen-heim)

Ille-nen-heim werd tot de klankomwisseling **Innelen-heim**.
Köbler geeft de naam Imelen-heim, in plaats van Innelen-heim. Dat zou dan de klankomwisseling van Ille-men-heim zijn, “mit *m*-Suffix”, in plaats van “mit *n*-Suffix”. Innelen-heim zal de juiste naam zijn. Alle andere namen zijn immers ook “mit *n*-Suffix”.

Vergelijk **Hinnen-heim** met **Ina** en **Hin (Hina),** oude namen van de grote **Donau**-stroom de **Inn** (zie Köbler), in oorsprong **Ilna** en **Hilna** (spreek uit Ielna en Hielna), samentrekkingen van **Ila-na** en **Hila-na**, **Ille-ne** en **Hille-ne**.

“La commune **Innen-heim** est souvent appelée, mais uniquement dans le langage familier en alsacien **Enle** ou **Inle**”, de klankomwisselingen van **Elne** en **Ilne**.

Vergelijk

Enle en **Inle** met **Elnes**, 12e eeuw **Enla**, **Enele**, **Henli-aco**, **Elne** en **Helne** (zie Gysseling), zo duidelijk daaronder de **klankomwisselingen** van **Elna**, **Elene** **Helni-aco**.

Elnes, Nederlands **Elne**, is genoemd naar de **Aa-stroom**, waaraan het is ontstaan, in Nord-Pas-de-Calais.

Innen-heim werd dus eertijds ook aangeduid, “en alsacien”, met **Elne** en **Ilne**, aan de **rivier** de **Ehne**, in oorsprong **Eelne**, zo ook in **Vlaanderen**, dáár “mit *r*-Bildung”, **Eelne-ra**, **> Tenera**.

Hien aan de **Waal**, eerder **Hine**, heeft dezelfde herkomst als **Hin** (spreek uit Hien), oude naam van de **Donau**-*stroom* de **Inn**, in oorsprong **Hilne** (spreek uit **Hielne**), zo ook dezelfde herkomst als **Hinnen-heim**, oude naam van **Innen-heim**, in oorsprong **Hilnen-heim** (spreek uit Hielnen-heim).

Vergelijk **Elnes**, Nederlands **Elne**, 12e eeuw **Enla** (**< Elna**), en **Innen-heim**, "en alsacien" **Enle** en **Inle** (**< Elne** en **Ilne**), met **Andel**, ca. 850 **Analo**, 1212 **Anle** (zie Gysseling), en later ook **Ael** en **Alle** (zie Van Berkel en Samplonius, te zien bij Op- en Neer-Andel, gem. Woudrichem, Noordbrabant).

Analo en **Anle** zijn de **klankomwisselingen** van **Ala-no** (Ale-ne) en **Alne**, herkomst van **Andele**, de **klankomwisseling** van **Alne-de**.

Andel is genoemd naar de **Maas-stroom** (nu de Afgedamde Maas), waarnaar het is genoemd, zó duidelijk juist dáár **Ale**, **Alle**, **Ale-ne**, **Alle-ne** en **Alne**. Zie mijn getekende kaartjes uit de gede-tailleerde atlas. Zie nog uitgebreider in mijn onderzoek 'De herkomst van **Aalst**'.

Vergelijk

Tenera, oude naam van de **Dender**, met "**Tener-ach**, 12. Jh., unbestimmt bei **Mainault** in (dem) **Henne-gau**" (zie Köbler), dat gelezen moet worden als **tEner-ach**, in oorsprong **Eelner-ach**, *ach* 'waterloop' van **Eelne**, **samentrekking** van **Elene**, in de bronnen ook **Elne**, dat bij **Elne-ra** is geworden tot **Enne-ra**, waarna **En-ra**, en vervolgens tot **Tenra**, oude naam van de **Dender**.
Mainault zal Hainault, Hainaut zijn. Het woord *ach*, *ache* is 'waterloop, beek' (zie Krahe).

Uit **Henne-gau** of **Hene-gouwen** is de **L** weggevallen, eertijds **Helne-gau** en **Heelne-gouwen**, de samentrekkingen van **Helle-ne** en **Hele-ne**, uitkomst van eenvoudig vergelijkend onderzoek. Zie mijn werkstukken, zoals mijn 'Getekend Onderzoek'. De **Hene**, Frans **Haine**, Duits **Henne**, is een **zijrivier** van de **Schelde**.

Uit Hane, Hanne en Henne, Hene, Heine (Hyne), Hine is de L weggevallen, in oorsprong Haelne, Halne en Helne, Heelne, Heilne (Hylne), Hilne (spreek uit Hielne).

“**Tene-berc**, 11. Jh., ein Berg b. Waltershausen in Thüringen, **Tan-perch**” (zie Köbler), is **tEne-berc** en **tAn-perch**, eerder **tAnne-perch**, in oorsprong **Eelne-berc**, met de grondvorm daarvan **Alne-perch**.

“**Denn (Fluss),** s. **Mellere**, 8. Jh., ein Wald bei Kesslingen bei **Aden-au** (nach F2-265 jetzt die Denn an der Ahr” (zie Köbler), en

“**Denn**, 12. Jh., bei **Aden-au**, **Tanna**” (zie Köbler), moet gelezen worden als **tAnna** en **…….. dEnne,** in oorsprong **…….. Alna** “und im Ablaut damit” **Elna (Elne)**.

Aden-au is **zó duidelijk** de afgesleten ovrgeleverde vorm van **Aelden-au**.
Zie mijn meerdere vergelijkingen in mijn onderzoek ‘VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen’.
“**Mellere**, 8, Jh., ein Wald bei Kesslingen bei **Aden-au** (nach F2-265 jetzt die **Denn** an der Ahr” (zie Köbler).

“**Enne-berg**, 12. Jh., in **Tirol**, **Eni-berch**” (z.Köbler), was eertijds **Elne-berg** en **…… Eelni-berch**.

“**Enna-beuern**, 11. Jh., bei Münsingen, **Onin-burrin**” (zie Köbler), was in oorsprong **Elna-beuern** en **Oolnin-burrin**.
Zie **Krahe** “**Alna**, **Olna** und im Ablaut damit **Elna**”. **Olni** is ook **Oolni**.

Enne-ry (**Moselle**) aan de **Moezel**, 12 km ten noorden van **Metz**, is “en francique lorrain” **Enner-schen** en **Ener-chen**. Zie Wikipedia Ennery (Moselle).

De herkomst is **Elner-schen** en **Eelner-chen**, zo ook **…….. Elne-ry**.

Vergelijk

Eelner-chen met **Eelne-ra**, in de loop der tijd geworden tot **…….. Ene-ra**, waarna **Tenera**, oude naam van de **Dender**, eertijds ook **Elne-ra**, in de loop der tijd geworden tot **Enne-ra**, waarna **En-ra**, en vervolgens tot **…….. Tenra**.

Nu volgen alle oude namen van **Enne-ry**, met tussen haakjes de herkomst:

Hunne-ri-aco (< **Hulne-ri-aco**),
Un-rich (< **Ulne-rich**),
Ane-ri-acum (< **Aelne-ri-acum**),
Hene-ry (< **Heelne-ry**),
Henne-ry (< **Helne-ry**),
Enne-ry (< **Elne-ry**),
Anne-rey (< **Alne-rey**),

Hanne-ry (< **Halne-ry**),
Ane-rey (< **Aelne-rey**),
Anne-ry (< **Alne-ry**), enz. Zie Wikipedia Enne-ry.

Enne-ry (Val-d'Oise), genoemd naar de Oise-stroom, was voorheen:

Ane-ri-aco (< **Aelne-ri-aco**),
Anne-ry (< **Alne-ry**),
Anne-ri (< **Alne-ri**),
Hanne-ri (< **Halne-ri**),
Enne-ry (< **Elne-ry**). Zie internet.
Dit Ennery ligt aan de Oise in Ile-de-France.

"Einern, 11. Jh., b. Schwelm, Enhe-re, Ene-ri, Ene-re" (zie Köbler), was eertijds Eelne-re, zo ook Tenere, oude naam van de Dender.

Einern was eertijds **Eilne-ren**, > **Eine-ren**, waarna **Einern**.
Tenera is in de bronnen ook **Tenere**. **Enhe-re** zal **Enne-re** zijn, < **Elne-re**.

"Einen, 11. Jh., bei Vechta, Einon (2), Einen, Enon" (zie Köbler), was eertijds Eilnon, Eilnen en Eelnon.

“**Einen**, 10. Jh., **an der Ems** bei Warendorf, **Anion**, **Anon**, nach F1-161 heisst auch ein Ritter von Einen, vgl. **Einun** (1000), Kr. **Vechta** (um 1260) mehrmals **Anen** (Darpe 4 102ff.) as., später heisst der Ort immer **Enen** (nach F1-161 angelsachsische Schreibweise?” (zie Köbler). “Einen ist von der Ems durchflossen.”
De herkomst is:

Ae̲lnon, **Ae̲lnen** “und im Ablaut damit” **Ee̲lnen**, **Ei̲lnen**.

Op--en **Neer-IJnen**, voorheen **Ine** en **Yne**, hebben dezelfde herkomst, eertijds **I̲lne** (spreek uit Ielne) en **Y̲lne**, samentrekkingen van **Ille-ne** en **Yle-ne**, genoemd naar de **Waal-stroom**, waaraan zij zijn ontstaan. Deze plaatsen zouden eigenlijk **Op-** en **Neer-IJlnen** moeten heten, naar de herkomst. Vroeger werden deze plaatsen ook aangeduid met **Op-** en **Neder-Inen**, dat toen eigenlijk **Op-** en **Neder-Ilnen** had moeten luiden, naar de herkomst.

Eine, **zijrivier** van de **Elbe**, via **Saale** en **Wipper**, was in oorsprong **Ei̲lne**, **Y̲lne**, samentrekking van **Eile-ne**, **Yle-ne**, afleiding “mit *n*-Suffix”, eertijds **Yla-na**, wijd verbreid. Zie mijn kaartje p. 605.

Yla-sa, de afleiding “mit *s*-Suffix”, werd eertijds tot de **klankomwisseling Ysala**, waarna **Ysel**, **IJssel**.

Eine in **Oost-Vlaanderen**, deelgemeente van Oudenaarde, “aan de linker oever van de **Schelde** en de deels overwelfde Marollebeek (vroeger de Grote Beek genaamd)” (zie internet), 1089 **Einis**, 1071-1093 **Eina**, 1151 **Heines**, 1161 **Eyna** (zie *De Vlaamse Gemeentenamen*), was eertijds **Eilnis**, **Eilna**, **Heilnis**, **Eylna**, de afleiding “mit *n*-Suffix”.

Ein, een oude naam van de grote **Donau**-*stroom* de **Inn** (zie Köbler), was eerder **Eine**, afgesleten vorm van **Eilne**, samentrekking van **Eile-ne**, eerder **Yla-na**, wijd verbreid.

“**Inn-tal**, 10. Jh., **Ine-tal**, **Enia-na vallis**” (z.Köbler), was in oorsprong ..... **Ilne-tal** en **Eelnia-na vallis**.

“**Ihn**, 12. Jh., b. **Saarlouis**, **Inna**” (z.Köbler), was eertijds **Ilna**, de samentrekking van **Ila-na**. **Ihn** zou eigenlijk **Ihln**, **Ihlne** moeten heten, naar de herkomst.

“**Ehnen**, 12. Jh., in Luxemburg, **Inne**” (zie Köbler), was eertijds **Eelne** en **Ilne**. **Ehnen** zou eigenlijk **Ehlnen** moeten heten, naar de herkomst. Van veel van deze plaatsen heb ik de kaartjes getekend uit de gedetailleerde atlas. Zie ‘Getekend Onderzoek’, voor wat **Ehnen** betreft, bij de mond van de **Aalbach**, p. 608.

“Ins-felt, 9. Jh., wüst oberhalb Bonns, **Einaz-feld**, **Eniz-felt**, **Enez-feld**”(Köbler), was eertijds **Eilnaz-feld**, **Eelniz-felt** en **Eelnez-feld**.

Ins-felt was eerder **Ines-felt**, en zou eigenlijk **Ilnes-felt** moeten heten, naar de herkomst.

“Enes-torf, 12. Jh., wüst b. Lisdorf b. **Saarlouis**, **Anes-torp** (2), **Ens-torf**” (zie Köbler), was in oorsprong **Aelnes-torp** “und im Ablaut damit “ **Eelnes-torf** en **Elnes-torf** (in de loop der tijd geworden tot **Ennes-torf**, waarna **Ens-torf**).

Enum, 3 km ten zuiden van **‘t Zand** in **Groningen**, 10e-11e eeuw **Einon**, 11e eeuw **Enun**, 1040 cop. 2e helft 12e eeuw **Enon** (zie *Lexicon van nederlandse toponiemen tot 1200* van R.E. Künzel, D.P. Blok en J.M. Verhoeff), was eertijds **Eilnon**, **Eelnun** en **Eelnon**. **Enum** zou eigenlijk **Eelnum** moeten heten, naar de herkomst. Zie mijn kaartje p. 608.

“Enen-hus, 11. Jh., ein wüster Hof bei Herford” (zie Köbler), was eertijds **……** **Eelnen-hus**.

“**Enen-hus** (Ende 12. Jh.), (de) Enen-hus (13. Jh.), (by den) **Eynen-hůs**” (Köbler), was eertijds **Eylnen-hůs** en **Eelnen-hus**. Vgl. **Op-** en **Neer-IJnen** aan de **Waal-*stroom***, in oorsprong ook **Op-** en **Neer-Eylnen!**

“**Enen-houuun**, 12. Jh., wüst bei Leutkirch, **Annin-hofa**, **Ennen-houuun**” (zie Köbler), was eertijds **Alnin-hofa**, “im Ablaut dazu” **Elnen-houuun**, **Eelnen-houuun**.

“**Ene-muden**, 10. Jh., wüst bei Westheim-Bredelar bei Brilon bzw. südwestlich Marsbergs **an der Hoppecke**, **Anai-muthion**, **Anhe-muthiun**, nach F1-144 **an der Mündung eines Baches Ana?**” (zie Köbler), was eertijds **Aelna(i)-muthion**, “im Ablaut ” **Eelne-muden**.

Anhe-muthion zal **Anne-muthion** zijn, eertijds **Alne-muthion**.

“**Ene-so**, 12. Jh., unbestimmt, **Ana-si**” (z.Köbler), was eertijds **Eelne-so** met de grondvorm **Aelna-si**.

Enne-court bij Lille, 1183 **Ana-court** (zie Gysseling), was eertijds **Elne-court**, met grondvorm **Aelna-court**.

“**Ane-molter**, 12. Jh., b, Stolzenau, **Ale-multre**” (zie Köbler), is **zuiver** overgeleverd in de oude vermelding.
De evolutie van de huidige naam:

Ale-ne- > Ael-ne-, Ane-

“**Einig**, 12. Jh., bei Polch bei Mayen, **Ini-ka**” (z.Köbler), was eertijds **…….**

Eilnig (Eilni-ga) en **Ilni-ka**.

“**Einig,** 8. Jh., (einige) Gehöfte **an der Nims** bei **Irrel** bei Bitburg in der Eifel, **Ini-ka**” (zie Köbler), was: Zie vorige bladzijde.

“**Die Nims** durchfliesst **Irrel**, 714 **Erle** (zie internet).

….. klankomwisselingen ….. **Evoluties**:

Ille-re, **Ilre**, > **Irle**, verkort tot **Irl**, als vanzelf > **Irrel**

Elle-re, **Elre**, > **Erle**

“**Die Nims**”, 59 km, is een **zijrivier** van de **Prüm**. **Ehlenz**-bach is een beek van de Nims.

“**Nims-bach,** 8. Jh., b. **Prüm** b.Bitburg, **Nimisa**” (zie Köbler), was in oorsprong **Ilmi-sa,** in de loop der eeuwen, “soms veel eeuwen”, “op de *vlugste* en dan ook *vluchtigste* manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aard-rijkskundige namen”, geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende **Imi-sa**, waarna **Nimisa**, **een evolutie bij vele namen het geval.**

Evolutie: **Ilmi-na > Imi-na**

Ilmi-sa > Imi-sa

Zij die mijn onderzoek ‘**Een reactie, en nog veel meer!**’ bestudeerd hebben, zullen zeker beamen dat **Imi-na** en **Imi-sa** in oorsprong **Ilmi-na** en **Ilmi-sa** waren.

Maar wie heeft mijn vergelijkend onderzoek bestudeerd?

“**Ilm, Nebenfluss der Donau**, 765 **Ilmi-na**”

(zie **Krahe**, *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 36)

“**Imi-na**, 11. Jh., unbestimmt mit Bezug zu dem Norden”

(zie **Köbler**).

Emmen-dorf, 1006 **Emman-thorpe**, 11e eeuw **Imi-ne-thorp**, ligt aan de **Ilmen-au**, 10e eeuw **Elman-au**.

Zie mijn onderzoek ‘Een reactie, en nog veel meer!’, **p. 10 enz.!**

Het vele **Immen-**, eerder **Imi-ne-**, was eertijds **Ilmi-ne-**. Zie mijn hiervoor genoemd onderzoek vanaf p. 10.

Wat is de herkomst van **Imi-ne-thorp** aan de **Ilmen-au**?

Wat is de herkomst van “Immen-dorf, 12. Jh., bei Aich-ach, Imi-ne-thorp (4)” (zie Köbler) **?**

Wat is de herkomst van Immen-dorf bij Keulen, in 948 Imi-ne-thorp (zie internet) **?**

Wat is de herkomst van “Emmen-dorp, 10. Jh., wüst zwischen Magdeburg und Halberstadt, Imi-ne-thorp (3)” (zie Köbler) **?**

Wat is de herkomst van “Immen-stadt, 12.Jh., im baye-rischen Schwaben, Sonthofen, Imi-ne-stat” (zie Köbler) **?**

ENZ.!

Volgens naamkundigen genoemd naar een PN (zie Köbler) **!**

Zie ‘Een reactie, en nog veel meer!, p. **1** t/m **14**, **enz**.

“**Imsen**, 12. Jh., b. Alfeld in (den früheren Provinz) Hannover, ... **Ime-sen**” (zie Köbler), was in oorsprong **Ilme-sen**.

Imsen zou eigenlijk **Ilmsen** moeten heten, naar de herkost.

“**Imsum**, 11. Jh., bei Lehe, **Ime-sen**, **Immes-hem**” (zie Köbler), was eertijds **Ilme-sen** en **Ilmes-hem**.

“**Nims**, 4. Jh., **ein Nebenfluss der Sure** in Luxemburg, **Nemesa**, **Nemese**, **Nimisa**” (zie Köbler), was eertijds **Eelme-sa**, **Eelme-se** en **Ilmi-sa**.

Rivier de **Nims** zou eigenlijk **Ilms**, **Ilmes** moeten heten, naar de herkomst.

“**Nimia**, 10. Jh., nahe der **in die Weser fliessenden** **Nieme** bei Hannoversch Münden” (z. Köbler), was eertijds **Ielme**, **Ilme** (speek uit Ielme).

“**Nimis**, 9. Jh., (nach F2-387) **ein Nebenfluss des Nims**, **Nimisa**” (zie Köbler), was eertijds **Ilmi-sa**.

Deze **rivier** zou eigenlijk **Ilmis** of **Ilms** moeten heten, naar de herkomst.

“**Nimmen-donc**, 12. Jh., unbestimmt bei **Ninove** in **Ostflandern**” (Köbler), wijst op een oorspronkelijk **Ilmen-donc**.

Alle namen met **Immen-** waren in oorsprong **Ilmen-**, zo toont mijn intensief vergelijkend onderzoek aan. Zie vooral mijn onderzoek ‘Een reactie, en nog veel meer!’.

Was “**Ninove**, 12. Jh., in **Ostflandern**, **Ninive**, **Nineva**” (zie Köbler) eertijds **Ilni-ve**, **Ilne-va**, afleiding “mit *v*-Element” van **Ilne**, **Ille-ne**?

In *De Vlaamse Gemeentenamen* staat de nog oudere naam **Neonifio**, 821 kopie ca. 1300. Was dat in oorsprong **Eelni-fi**? Ninove ligt aan de **Dender**, met oudste naam **Tene-ra**, in oorsprong **tEelne-ra**.

“**Nilars-dorf**, 11. Jh., wüst bei Weissenfels” (zie Köbler), was eertijds **Ilars-dorf**, **Ila-res-dorf**.

Vergelijk **Ila-ra**, oude naam (zie **Krahe**) van de **Donau**-*stroom* de **Iller**.

“**Niffern**, 7. Jh., wüst bei Markolsheim bei Schlettstadt in dem Elsass, **Niverates**-**heim**, **Nivrates**-**heim**” (zie Köbler), was in oorsprong **Ilfern**, ... **Ilve-ra-tes**-**heim**, **Ilvra-tes**-**heim**, afl. van **Ilve-ra**, **Ilvra**, **Ilfe-re**, > **Ilfe-ren**, **Ilfern**, genoemd naar de **Ill**-*stroom*, zijstroom van de **Rijn**, voorheen (zie Köbler) **Illa**.

“**Niefern**-**heim**, 8. Jh., westl. Worms, **Niwar-heim**, **Niver**-**heim**” (zie Köbler), was in oorsprong **.....** **Ilver**-**heim**, spreek uit **Ielver**-**heim**, en **Ielfern**-**heim**, d.i. **Ilfern**-**heim**. “Der Ort liegt an der Pfrimm, Nebenfl. des Rheins”, met zijstr. **Ammel**(**e**)-bach, < **Alle**-**me**-bach.

“**Nieven-heim**, 10. Jh., b. Neuss, **Niven-heim**” (zie Köbler), gelegen nabij de **Rijn**, was eertijds **Ilven-heim**.

Vergelij **Ilves-heim** aan de **Neckar** bij Mannheim. Vergelijk **Ilve-rich** aan de **Rijn** bij Düsseldorf, voorheen **Elf-rich**. Vergelijk **Ilve-se** aan de Weser.

“**Niefen-aha** s. **Neuf-ach**, 10. Jh., ein **Nebenfluss der Schmutter** und der Ort Neufach südwestlich Augsburgs” (zie Köbler), was in oorsprong **Ielfen-aha** of **Ilfen-aha**, met grondvorm **……...**

Eulf-ach.

De **Schmutter** (76 km) is een zijrivier van de **Donau**.

“**Niffin** s. **Hohen-Neufen**, 11. Jh., b. Nürtingen, F2-385 (de) **Nifin**” (zie Köbler), was in oorsprong **Ilfin**.

Neufen was eertijds **Eulfen**.

Burcht **Hohenneuffen** in Baden-Württemberg was in 1206 **Niffen**. (De herkomst is omstreden.)

Neften-bach, 1209 **Neftim-bach**, wijst op een oorspronkelijk **Elftin-bach**. De plaats ligt in Kanton **Zürich**, “Bezirk Winterthur”.

“**Neifen** Graisbach s. **Neuffen**” (z. Köbler), wijst op een oorspronkelijk **Eilfen**, **Ylfe-ne**.

Nijlen, Kanton **Lier**, prov. **Antwerpen**, “in het samenvloeiingsgebied van de **Kleine Nete** en de **Grote Nete**”, “waar de drie kronkelende **Nethen** een zilveren knoop leggen” (Felix Timmermans), 12e, 13e eeuw (z. *De Vlaamse Gemeentenamen*) **Nile**, **Nille**, **Nilne**, **Nielne**, wijst op een oorspronkelijk ..... **Ile**, **Ille**, **Ilne** en **Ielne**, ... èn **Ylne**, **Yle-ne**, **IJlen**, hier de **Grote Nete** en de **Kleine Nete**, 8e eeuw (zie Köbler) **Nita**, eertijds **Ilta**, < **Ila-ta**, **Ille-te**, afleiding “mit *t*-Bildung”.

“**Nete** (**Grosse** und **Kleine Nete**), 8. Jh., b. **Antwerpen**, **Hnita** (**fluvius**), **Nitae**, **Nita**” (zie Köbler), wijst op een oorspronkelijk **Ilta**.

“**Nethen**, 12. Jh., an der in die **Dijle** fliessenden **Nethen** in Brabant, **Nete-ne**, **Nethe-nes**, **Nete-nes**” (zie Köbler), was in oorsprong ..... **Eelte-ne**, **Eelthe-nes**, **Eelte-nes**.

“**Netlar**, 12. Jh., unbestimmt **in Brabant**” (z.Köbler), was eertijds **Ella-tar** (**Elle-ter**), geworden tot de klankomwisseling **Ettalar**, waarna verkort tot **Etlar**. Zie ook eerder.

“**Netra**, 11. Jh., **Nebenfluss der Sontra**, **Nade-raha**, **Nede-raha**, **Neder-ne**, **Nette-re**” (zie Köbler), was in oorsprong **.....** **Aelde-ra** “im Ablaut” **Eelde-ra**, **Eelder-ne**, **Elte-re**. De huidige naam was in oorsprong **Eeltra**, op hetzelfde neerkomend als **Eltra**.

“**Nette**, 14. Jh., **Fluss** bei Viersen, **ter Netten**” (zie Köbler), een **zijrivier** van de **Maas**, via **Niers**, was eertijds **Elte** en **ter Elten**. **Nelte** werd in de loop der tijd tot het gemakkelijker in de mond liggende **Nette**.

“**Nette**, 9. Jh., wüst bei Bork bei Lüdinghausen (in **Flussnamen** mit der Bedeutung unten?) **Nittihae**” (zie Köbler), was eertijds **Ilti** en **Elte**. **Nilti** werd in de loop der eeuwen tot het gemakkelijker in de mond liggende **Nitti**.

Nettinne in de provincie **Namen**, 814-816 **Nentina**, 1341 **Netines**, 1503 **Netene**, 1482 **Nectennes**, 1343 **Nettine**, 1594 **Nettines**, 1512 **Nettinnes**, **Nettyne** (zie internet), was eertijds **Elti-ne** en **Eelti-ne**, ... **Elte-ne** en **Eelte-ne**, genoemd naar de rivier de **Ruisseau d'Heure**, ook **Eau d'Heure** genoemd (< Heulre, Eulre?), zijrivier van de **Maas**, via **Sambre**.

"**Nettinne**, en **Wallon Netene**, est une section de **la commune belge** de **Somme-Leuze**, situé en Region wallonne dans la province **Namur**."

Nogmaals:

"**Nettelen-berg**, 13. Jh., in Lippe-Detmold, **Atlon**, **Etlen Darpe**" (zie Köbler), was in oorsprong **Alle-ton** (**Alle-ten**) "und im Ablaut damit" **Elle-ten**, in de loop der tijd geworden tot de **klankomwisselingen Attelon**, verkort tot **Atlon**, en **Ettelen**, verkort tot **Etlen**, bij **Ettelen-berg** geworden tot **Nettelen-berg**.

“**Nettel-kamp**, 11. Jh., bei Uelzen, **Nitil-campun**, **Nitel-kampe**” (z.Köbler), was eertijds **Ili-ti-campun**, in de loop der eeuwen geworden tot de **klankomwisseling Itili-campun**, waarna **Itil-campun**, waarna **Nitil-campun**.

Nitel-kampe was eertijds **Ile-te**-kampe, >**Itele**-kampe, waarna **Itel**- kampe, waarna **Nitel**-kampe.
Nettel-kamp was eertijds **Elle-te**-kamp, >**Ettele**-kamp, waarna **Ettel**-kamp, waarna **Nettel**-kamp.

Vergelijk **Nifter-laca**, < **Ifter-laca**, < **Ilfter-laca**.

“**Nettel-städt,** 14. Jh., in Rüthen bei Soest, **Nethel-stede**” (zKöbler), was in oorsprong **Elle-te-städt** en **Ele-the-stede**, in de loop der eeuwen geworden tot de klankomwisselingen **Ettele-städt** en **Ethele-stede**, waarna **Nettel-stadt** en **Nethel-stede**.

“**Nettel-städt**, 11. Jh., bei Lübbecke, **Nital-stede**” (zie Köbler), was in oorsprong **Ila-ta-stede**, in de loop der eeuwen geworden tot de klankomwisseling **Itala-stede**, waarna **Ital-stede**, waarna **Nital-stede**. Zie ook eerder.

“**Newel**, 10. Jh., b. Aach bei **Trier**, **Nivela**” (Köbler), was in oorsprong **Ille-va** (spreek uit **Iele-va**), **Ille**-waterloop “mit *v*-Element”, in de loop der eeuwen geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende, de **klankomwisseling** **Ivela**, waarna **Nivela**.

De herkomst was eertijds óók **Ele-va**, > **Evela**, **Ewela**, waarna **Newel**.

Vergelijk **Newel** met **Niwel**-ingen:

“**Nebling** (Obernebling und Niedernebling), 12. Jh., bei Mitterfels, **Niwel-ingen**” (z.Köbler), was eertijds **Ele-be**, met suffix *-inge*, in de loop der eeuwen geworden tot de **klankomwisseling** **Ebele** (zie eerder de meerdere voorbeelden!), verkort tot **Eble-ing**, **Ebling**, waarna **Nebling**.

Niwel-ingen was eertijds **Ille-ve** (ook **Ele-ve**) > **Ivele** (ook > **Evele**), **Ivel-**, **Iwel-ingen**, waarna **Niwel-ingen**.

De plaats is genoemd naar, en ontstaan aan een **Donau**-*stroom* in **Beieren**, “Landkreis **Passau**”.

Nebelin, gem. Karlstadt, ligt in **Brandenburg**, “**im Flusslandschaft Elbe-Brandenburg**”. “Der Ort befindet sich am Nordostrand des **Elbe-Urstromtals**.” De plaats was in 1295 **Nobelin**. “Die Ersterwähnung des Ortes **Nebelin** erfolgte 1316.” (Zie internet.) De herkomst is **Ele-bin**, geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende, de klankomwisseling **Ebelin**, waarna **Nebelin**.

De herkomst van **Nobelin** is:

Ole-bin, op hetzelfde neerkomend als **Ale-bin**, grondvorm van **Ele-bin**, allen in de loop der tijd geworden tot de **klankomwisselingen Obelin**, **Abelin** en **Ebelin** (zie eerder in dit schrijven!) waarna **Nobelin** en **Nebelin**.
Ole is in de bronnen ook **Ale**!

Vergelijk **Obelin**, de klankomwisseling van **Ole-bin**, de herkomst van **Nobelin** "**am Nordostrand des Elbe-Urstromtals, im Flusslandschaft Elbe-Brandenburg**", met **Obula** (1204), oude naam van de **Havel**, "**im Einzugsgebiet der Elbe**", zeer grote **zijrivier** van de **Elbe**, de **klankomwisseling** van **Ole-ba**.

"**Die Havel** durchfliesst Brandenburg, Berlin und Sachsen-Anhalt und mündet an der Grenze zwischen Brandenburg und Sachsen-Anhalt **in die Elbe**", voorheen **Habola**, **Havala** en **Obula** (z. Köbler), **klankomwisselingen** van **Halo-ba**, **Hala-va** en **Ole-ba**, op hetzelfde neerkomend als …….. **Alo-ba** (**Ale-be**), **Ala-va** (**Ale-ve**).

Ale-be en **Ale-ve** werden tot de klankomwisslingen **Abele** en **Avele**.
Zie eerder in dit schrijven!

De **Havel(e)** zou eigenlijk **Haleve** (**Halef**) moeten heten, naar de herkomst,
of **Halebe**, > **Habele**, **Habola**,
of **Olebe**, > **Obele**, **Obula**,
grondvormen van **Elebin**, > **Ebelin**, > **Nebelin**, "im Flusslandschaft **Elbe**-Brandenburg".

"Nebra, 9. Jh., **an der Unstrut** bei Querfurt, Neveri, Neberi" (zie Köbler), was in oorsprong Eelve-ri, Eelbe-ri.

Nebra zou eigenlijk **Eelbra** moeten heten, **naar de herkomst**.
De **Unstrut** is een zijrivier van de **Elbe**, via **Saale**. Zie de herkomst eerder in dit schrijven.

De evoluties: **Eelbe-ra**, **Eelbra > Ebra**, waarna **Nebra**
Eelbe-ri > Ebe-ri > Neberi
Eelve-ri > Eve-ri > Neveri

Vergelijk **Neverin**, 14. Jh., nordöstlich **Neubrandenburgs** in dem Landkreis **Mecklenburg-Strelitz**" (zie Köbler), in oorsprong **Eelve-rin**.

Vergelijk ook het eerder behandelde **Niver-heim**, 8e eeuw, een oude naam van **Niefern-heim** (zie Köbler), aan de **Rijn**-*stroom* de **Pfrimm**, in oorsprong **Ilfern-heim** (speek uit **Ielfern-heim**) en **Ilver-heim**, in de loop der tijd > **Iefern-heim** en **Iver-heim**, waarna **Niefern-heim** en **Niver-heim**.

"**Nivelle-sur-Meuse**, 12. Jh., in (der Provinz) **Lüttich** in **Belgien**, **Nivela**, **Nyvela**" (zie Köbler), was eertijds **Ille-va** (spreek uit **Iele-va**) en **Yle-va**, afl. "mit *v*-Element", in de loop der tijd geworden tot de klankomwisselingen **Ivela** en **Yvela**, waarna **Nivela** en **Nyvela**.

De klankomwisselingen bij **Nivelles**, < **Ille-ves**, spreek uit **Ile-ves**:

"**Nivelles**, 11. Jh., in **Brabant**, **Nivela**" (Köbler), stad in **Waals-Brabant**, Vlaams **Nijvel**, Waals **Nivele** (zie het internet), was in oorsprong **Yle-va** en **Ille-va** (spreek uit **Iele-va**), geworden tot **Yvela** en ... **Ivela**, waarna .....

Nyvela, **Nijvel** en **Nivela**.

Thines, deelgemeente van **Nijvel**, wijst op een oorspronkelijk **Ilnes**.

Nijvel, in het Waals **Nivele**, in het Frans **Nivelles**, in oorsprong **Yle-ve**, **Ille-ve**, **Ille-ves** (spreek uit **Iele-ve**, **Iele-ves**), is genoemd náár, en ontstaan áán een *stroom* van de **Samme**, die weer een zijstroom is van de **Senne**, waaraan **Ittre** (< **Iltre**, < **Ille-tre**).

De **Zenne** is een zijrivier van de "**Dijle**, ein Quelfluss (wie **Nete** und **Senne**) des in die **Schelde** fliessenden **Rupel**, **Thilia**, **Thile**, **Dyla**, **Thila**, mundartlich **Dele**" (zie Köbler), te lezen als **.....**

dIJle, **tIle**, **dYla**, **tIla** en **dEle**.

Dijle, Frans **Dyle**, Waals **Tîle**, "mundartlich" **Dele**, moet gelezen worden als **deIJle**, **Yle**, **Ile** en **Ele**, een wijd verbreide **Oud-Europese riviernaam**, met vele afleidingen, die te zien zijn in *Unsere ältesten Flussnamen* van **Krahe**. Zie voor veel meer, ook zijstromen van de Dijle, met nederzettingen daaraan, waaruit blijkt mijn gevonden herkomst van de riviernaam Dijle, eerder in dit schrijven.

"De **Zenne** (Frans **Senne**) is een **rivier** in **België**, die op 123 meter hoogte ontspringt in het gehucht **Naast**, ten zuiden van **Zinnik**, en daarna door **Brussel** stroomt, waar de rivier werd overwelfd."

Naast (te lezen als **Naasta**), 1138 en 1198 **Nasta**, 1221 **Naste** (zGysseling), was eertijds **Aalsta**, **Alsta** en **Alste**, "**alteuropäisch**", "indertijd op de *vlugste* en dan ook *vluchtigste* manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen", geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende **Aasta**, **Aast** en **Asta**, waarna **Naast**, en **Nasta**, en als zodanig, dus VERMINKT, in de bronnen opgetekend, in de 12e eeuw.
Ik heb **Asta**, **< Alsta**, aangetoond in mijn onderzoek '**De herkomst van de naam Aalst**'.
De meersdere plaatsen **Aste** waren GEWOON in oorsprong **Alste**. Zie mijn onderzoeken.

"De **Zenne** stroomt door o.a. **Anderlecht** en **Evere**."

Anderlecht, 11e eeuw **Andre-lech** (zie Gysseling), was eertijds **Alne-dre-lech**, *lech* 'waterloop' vàn **Alle-ne**, **Alne**, de **Zenne**-*stroom*, in de loop der eeuwen geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende **Anne-dre-lech**, waarna **…….** **An-dre-lech**, en als zodanig, dus VERMINKT, in de bronnen opgetekend, in de 11e eeuw. Zie al mijn onderzoeken.

Evere, in de 12e eeuw **Ever-ne** (3) (z.Gysseling), was in oorsprong **Eelver-ne**.

Eve-re zou eigenlijk **Eelve-re** moeten heten, naar de herkomst.

“**Neef**, 12. Jh., **bei Zell an der Mosel**, **Neven**, **Neive**” (zie Köbler), in het jaar 875 **Naves** (zie internet), wijst op een oorspronkelijk **Aelves**, in de loop der eeuwen geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende **Aves**, waarna **Naves**.
“**Bei Zell an der Mosel**” ligt óók **Alf**, náást **Neef**, < **Eef**, < **Eelf** (zie nog deze bladzijde).

Vergelijk de **rivier** de **Nave**, zijrivier van de **Schelde**, via **Leie** (**Lys**) en **Clarence**, waaraan **Ames** (< **Aelmes**!), 1209 **Almes** (z. Gysseling), in het Nederlands **Almen**. De herkomst is **Aelve**, in de loop der tijd geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende **Ave**, waarna **Nave**.

Dezelfde herkomst als **Eef-de**, aan een **IJssel**-*stroom*, < **Eelf-de**, **Eelve-de**:

Neef was eertijds **Eelf**, geworden tot **Eef**, waarna **Neef**. **Neef** ligt náást “**Alf**, 12. Jh., **bei Zell an der Mosel**, Biscoves-**Alven**” (zie Köbler), grondvorm mèt **Aelf** van **Elf**, **Eelf**, **Ylf**, **Ilf**, zoals heel mijn **vergelijkend onderzoek** aantoont!

Neven en **Neive**, 12e eeuw, oude namen van **Neef** (z. Köbler), waren in oorsprong **Eelven** en **Eilve** (spreek uit op z'n Duits **Ailve**), in de loop der tijd geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende **Even** en **Eive** (spreek uit **Aive**), waarna **Neven** en **Neive** (spreek uit **Naive**).

In 1049 was **Neef** "vicus **Navis** iuxta fluvium Moselanum" (zie het internet), 875 **Naves** (zie internet), 12e eeuw **Neven** en **Neive** (z. Köbler), eertijds: **Eelf**, **Aelves**, **Eelven**, **Eilve** (**Ylve**), gelegen náást **Alf**, 12e eeuw **Alven** (zie Köbler), genoemd naar de **Moezel**-*stroom*.

Vergelijk **Deven-tre**, 893, oude naam van **Deventer**, te lezen als **dEven-tre**, in oorsprong **.....**

Eelven-tre, genoemd naar de **IJssel**-*stroom*, waaraan Deventer is ontstaan.

Eef-de, Nedersaksisch **Aef-de**, op oude kaart **Ef-de**, voorheen **Ave-de** en **Eve-de**, aan **IJssel**-*stroom* bij **Zutphen**, was eertijds **Aelf-de**, **Aelve-de** "und im Ablaut damit" **Eelf-de**, **Eelve-de** en **Elf-de** (**Elve-de**).

Vergelijk **Taven-tre**, 896, oude naam van **Deventer**, te lezen als **tAven-tre**, in oorsprong ..... **Aelven-tre**.

Vergelijk **Daben-tre**, 978 oude naam van **Deventer**, te lezen als **dAben-tre**, in oorsprong ..... **Aelben-tre**.

"**Nabern**, 9. Jh., bei Kirchheim, **Nabe-ra**" (zie Köbler), was in oorsprong ..... **Aelbe-ra**, **Aelbe-ren**, **Aelbern**, in de loop der eeuwen geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende **Abe-ra** (**Abe-ren**), **Abern**, waarna **Nabe-ra**, **Nabern**.

"**Nabel-gau** bzw. **Nabel-gowe** (pagus), Gau östlich Sonderhausens" (z.Köbler), was eertijds **Ale-be-gowe**, geworden tot de klankomwisseling **Abele-gowe**, **Abel-gau**, waarna **Nabel-gau**.

“**Nablis** s. **Unstrut**, 6. Jh., **ein Fluss** in Thüringen” (zie Köbler), was eertijds **Ale-bis**, in de loop der tijd geworden tot de **klankomwisseling** **Abelis**, **Ablis**, waarna **Nablis**.

“**Unstrut**, 6. Jh., **ein Fluss** in Thüringen, **Nablis**, **ein alterer Name für die Unstrut**” (zie Köbler). Zie de herkomst van de **Unstrut** eerder in dit schrijven.

“**Nevele**, 11. Jh., **in Osflandern** **Nivela**, **Nevala**” (zie Köbler), was eertijds **Ille-va** (Iele-va), **Ela-va**, **Ele-ve**, afleiding “mit *v*-Element”, genoemd naar de *stroom* van de **Poekebeek**, vroeger deel van de bovenloop van de **Durme**, in de loop der eeuwen geworden tot de klankomwisselingen **Ivela** en **Evala**, waarna **Nivela** en **Nevala**.

Zie het eerder besproken **Ebele**, de **klankomwisseling** van **Ele-be**, bij **Eelbe** geworden tot **Ebe**. Zie eerder, ook geworden tot **Nebele**.

Evele is in de bronnen ook **Ebele**, < **Ele-ve** en **Ele-be**, met grondvorm **Ale-ve** en **Ale-be**, > **Avele** en **Abele**. Zie eerder.

“**Nateln** (Haus Nateln), 13. Jh., in Welver bei **Soest**” (zie Köbler), was in oorsprong **Ale-ten**, de afleiding “mit *t*-Bildung”, in de loop der eeuwen geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende, de **klankomwisseling** ..... **Atelen**, waarna **Ateln**, waarna **Nateln**.

“**Nateln**, 12. Jh., südlich Rosches in (dem Kirchspiel) Rosche b. **Uelzen**, **Nate-ne**” (zie Köbler), was eertijds **Ale-ten** en **Aelte-ne**, > **Atelen**, **Ateln** en **Ate-ne**, waarna **Nateln** en **Natene**.

Atele, **Attele** en **Ettele**, **Etele**, **Eitele**, **Ittele** zijn de klank-omwisselingen van ..... **Ale-te**, **Alle-te** en **Elle-te**, **Ele-te**, **Eile-te**, **Ille-te**.

Adele en **Eddele**, **Edele**, **Idele** zijn de klankomwisselingen van ..... **Ale-de** en **Elle-de**, **Ele-de**, **Ille-de** (Ile-de).

Ale, Alle is in de bronnen ook Ole, Olle, Ole, Eule, Oele, Ulle.

Ale-de komt in wezen op hetzelfde neer als **Ole-de**, **Olle-de**, **Oele-de**, **Ulle-de**, allen óók geworden tot de **klankomwisselingen** **Adele**, **Odele**, **Oddele**, **Oedele**, **Uddele**.

“**Nadel-bach**,12. Jh., bei Sankt **Pölten**, **Odeln-pach**” (zie Köbler), was in oorsprong **Ole-den-pach** en **Ale-den-bach**, in de loop der tijd geworden tot de klankomwisselingen **Adelen-bach**, **Adel-bach**, waarna **Nadel-bach**, en …….. **Odelen-pach** (hier **niet** via **Odel-bach** geworden tot **Nodel-bach**).

“**Nattern-berg**, 12. Jh., bei Deggendorf, **Nateren-berg**” (zie Kóbler), was in oorsprong **…….. Aelte-ren-berg** en **Altern-berg**, **…….. Alte-ren-berg**.

“**Nathires-husen**, 9. Jh., bei (Bad) Pyrmont” (zie Köbler), was eertijds **Ael-thi-res-husen**, **> A-thi-res-husen**, waarna **Nathires-husen**.

“**Neide** ist ein **Gewässername**” (zie Köbler), in oorsprong **Eilde** (spreek uit op z’n Duits **Ailde**), **> Eide** (**Aide**), waarna **Neide**. Er zijn 5 plaatsen **Neiden**-.

“**Neiden-bach**, 11. Jh., bei Malberg bei Bitburg in der Eifel, ……..
Niden-buch” (z.Köbler), wijst op een oorspronkelijk **Ilden-buch** (spreek uit Ielden-buch) en **Eilden-bach** of **Ylden-bach**.
Zie plaatsen als **Ilde**, voorheen **Ille-de** en **Ille-te**, elders eertijds ook geworden tot de klankomwisselingen **Iddele** en **Ittele**.

“**Neilen-berg**, 12. Jh., bei Wallmoden **an der Neile** bei Goslar, **Neilen-berch**” (zie Köbler), moet gelezen worden als een eerder **Eilen-berg**.
“Die **Neile** ist **ein Zufluss der Innerste** (< **Ilner-ste**) in Niedersachsen.
De Nijle was in ooesprong **Eile**, **Yle**, **Yla**, wijd verbreide oude **riviernaam**.

Nakala, 968, oude naam van de **Nagel**, voormalige **rivier**, ligging onbekend in de omgeving van Urk, Overijssel (zie het *Lexicon van nederlandse toponiemen tot 1200* van R.E. Künzel, D.P. Blok en J.M. Verhoeff), wijst op een **klankomwisseling** van
Ala-ka.
Ale-ge zou dan zijn geworden tot de klankomwisseling **Agele**, waarna **Nagele**.
Het meerdere **Agele**, ook **Aghili**, was eertijds **Ale-ge**, **Ali-ghi**. Zie hierna.
Het meerdere **Egele** en **Igele** was eertijds **Ele-ge** en **Ille-ge** (Iele-ge). Zie mijn onderzoek!

Vergelijk **Alquines**, Vlaams **Alken**, bij Saint Omer in Pas-de-Calais, 1156
Ale-ki-na, 1177 **Ale-chi-na** (z.Gysseling), genoemd naar de **Aa**-*stroom* de **Hem**, waaraan de nederzetting is ontstaan.

Vergelijk **“Eichel**, 8. Jh., ein **Nebenfluss der Saar**, **Aquila**, **Achilla”** (zie Köbler), de klankomwisselingen van **Ali-ca** en **Ali-cha**.

“Eichel (Eichelgau), **Gebiet um die Eichel**, 8. Jh., **bei der Saar**, **Aculinsis**, **Achil-gowe”** (z. Köbler), was in oorsprong **Yli-cha**, in de loop der tijd geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende, de klankomwisseling **……..** **Ychila**, waarna **Eichele**, **Eichel**, met grondvorm **……..** **Ali-cha**, geworden tot de klankomwisseling **……..……** **Achila**, waarna **Achil-gowe**.

Aculin is de klankomwisseling van **Alu-kin**, **Ale-kin**.
Vergelijk **Alquines** aan de Hem in Pas-de-Calais, 1105 **Ale-kin** (z. Gysseling).

“**Nagold**, 8. Jh., **ein Nebenfluss der in den Neckar münden-den Enz** in Württemberg und die daran gelegene Stadt Nagold, **Nagal-ta**, **Nagal-tha**, **Nagel-ta**” (zie Köbler), waarbij ook de tekst: “Die älteste Form des Flussnamens ist ***Nagla**, ahd., später ***Nagala**, idg.” (zie Köbler). Vergelijk **Nakala**, 968, voormalige **rivier**, omgeving van **Urk**. De herkomsten zijn **Ala-ga** en **Ala-ka**.

“Die älteste Form des Flussnamens ist ***Nagla**, ahd., später ***Nagala**, idg.”, staat te lezen bij: “**Nagalta** (881) Abschrift 12. Jh., **Nagelta** (1005) in dem hohen Mittelalter Sitz des mit dem **Karl dem Grossen** verwandten Grafen des **Nagoldgaus**” (gouw van Nagold).

Nagele (gem. Noordoostpolder), 1950 Nagele, is oorspronkelijk **een voormalig eiland in de Zuiderzee**, tot ca. 1300 gesitueerd tussen **Urk** en **Schokland**. In 966 was hier reeds sprake van **de waternaam Nakala, een voormalige rivier** in de omgeving van Urk. De huidige plaatsnaam is een recente vernoeming.” (Zie *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie* van Gerald van Berkel en Kees Samplonius).

De **Zuiderzee** was vroeger het **Almere** (géén paling-meer!), met oudste namen uit de 8e eeuw (zie *Lexicon* van Blok), **Ael-mere**, ontstaan uit **Ala-mere**, met daarin het voormalige eiland, en rivier, **Ala-ka** en **Ala-ga**, in de loop der eeuwen geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende, de klankomwisselingen **Akala** en **Agala**, waarna **Nakala** en **Nagala**.

Het **Almere** was ca. 1025 **Alech-mere** (zie het *Lexicon* van Blok), d.i. ‘meer vàn **Ale**’, en **niet** ‘meer ván **paling**’, de verklaring van prof. **Blok**. **Ale-che** werd tot het meerdere **Achele**, **Agele**.

Ale, eerder **Ala**, **Ali**, is **wijd verbreid in Europa**, met meerdere afleidingen, “**alteuropäisch**”, en **niet** ‘**paling**’!

De oudste naam van **Alkmaar**, 1e helft 11e eeuw, is **Almere** (zie het *Lexicon* van Blok). Daarna volgt: **Alac-mera**, **Alec-mere**, **Allec-mere**, géén ‘**modder-meer**’, maar afleiding van ‘**meer** vàn **Ala**, **Ale**, **Alle**, een *algemene* ***wijd verbreide*** **Oud-Europese rivier-** of **waternaam**.

Later werd het tweede deel van de naam tot *mare*, *maar* ‘waterloop’.

‘Modder-meer’ is een vergezochte verklaring van prof. **Blok**. Zie zijn schrijven “De plaatsnaam Alkmaar, Alkmaars Jaarboekje 6” (1970) (p. 40-43). Zie mijn ‘Getekend Onderzoek’, p. 1095 en 1522, en daarna.

Alce, Alece, Allece, Alcen, Alleche, eerder Ale-kin, Ale-ki-na, Ale-chi-na, enz., enz. is een ***wijd verbreide*** oude rivier- of waternaam, en niet een Oudnoors ‘in de viezigheid roeren’.

Alke is in de bronnen ook **Olke** en **Ulke**. Het **Ulke Diep** was een stroomgeul in het Almere.

Urk, eerder ook **Urch**, wijst volgens mij op een oorspronkelijk **Ulrech**, **Ulrek**, **Olric**.

Blok verwijst bij Urk naar “Orio (of Oric) (1148), ligging onbekend, in het noorden van Nederland, misschien identiek met Urk.”

“**Nagel-steden**, 12. Jh., unbestimmt mit Bezug zu Mainz, **NAGAL (in Fluss-namen)**, Nagel-steden” (z.Köbler), was eertijds **Ale-ge-steden**, geworden tot de klank-omwisseling **Agele-steden**, waarna **Nagele-steden**.

“**Nägel-stedt**, 10. Jh., bei (Bad) Langensalza, **NAGAL (in Flussnamen)**, **Negil-steden**, **Negel-steden**, **Negel-steten (Nechil-stede**, **Hechil-stedi**, **Wichel-stedt**, **Nechil-stede**, **Negil-stete**, **Negel-stete**)” (zie Köbler), was in oorsprong:

Eli-gi-, **Eli-chi-**, **Ele-ge-stete**, in de loop der tijd geworden tot de klankomwisselingen **……**
Egili-, **Echili-**, **Egele-stete**, **……..** waarna
Negili-, **Nechili-**, **Negele-stete**.

Het vele **Egele** (plaatsen die **niet** zijn geworden tot **Negele**, **Negel**), klankomwisseling van **Ele-ge**, heb ik al in dit schrijven besproken, nog uitvoeriger in mijn onderzoek ‘VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen’, blz. **439** t/m **453**.

Nagel-stadt aan een **Enz**-*stroom* in **Oostenrijk**, was eertijds **Ale-ge-stadt**, in de loop der tijd tot het gemakkelijker in de mond liggende **…….** **Agele-stadt**, waana **Nagele-stadt**.

Nagel aan **Fichtelnaab**-*stroom*, “Gemeinde im Oberfränkischen Landkreis **Wunsiedel** im Fichtelgeberge’, vroeger “**Bayer-Pfalz**”, nu “bayerisch”, was in oorsprong **Ale-ge**, in de loop der tijd geworden tot de klankomwisseling **Agele**, waarna **Nagele**.

“**Agele**, 12. Jh., unbestimmt mit Bezug zu Anhalt” (zie Köbler), is de klankomwisseling van **Ale-ge**, hier **niet** geworden tot **Nagele**.

Nagels-thal ligt in **Frankrijk**, bij Windstein, Niederbronn, **Straatsburg**. De herkomst is **Ale-ges-thal**, geworden tot de klankomwisseling **……** **Ageles-thal**, waarna **Nageles-**, **Nagels-thal.**

Nagler bij Niederrieden aan een **Günz**-*stroom*, nabij **Memmingen** aan de **Iller**, was eertijds **Ale-ge-re**, **Ale-ger**, in de loop der tijd geworden tot de klankomwisseling **Ageler**, waarna **…….** **Nageler**, **Nagler**.

Ageler-broek aan de **Tilligterbeek** bij **Ootmarsum** in **Overijssel** is **niet** geworden tot **…….** **Nageler-**, **Nagler-broek**. Ageler-broek zou eigenlijk Ale-ger-broek moeten heten, de herkomst, ‘broek aan Ale-waterloop’.

De **Ageler-brug**, gem. **Dinkelland** in **Overijssel** zou eigenlijk **……** **Ale-ger-brug** moeten heten, de herkomst.

Nagels-berg aan de **Neckar**-*stroom* de **Kocher** bij **Künzelau**, was eertijds **Ale-ges-berg**, in de loop der tijd geworden tot de klankomwisseling **……..** **Ageles-berg**, waarna **Nageles-**, **Nagels-berg**.

Nagels-holz, deel van Spenge bij **Bielefeld**, aan een *stroom*, was in oorsprong **Ale-ges-holz**, **> Ageles-holz**, waarna **Nageles-**, **Nagels-holz**.

Agels-berg aan een **Paar**-*stroom* bij Reichertshofen in Beieren heeft dezelfde herkomst als **Nagels-berg** en **Nagels-holz**.

“Aghili-nes-wilare, 8. Jh., unbestimmt mit Bezug zum Südwesten (Alemannien oder Burgund)” (zie Köbler), is de klankomwisseling van **Ali-ghi-nes-wilare** (Ale-ge-nes-wilare).

Aghili, **Agele**, is hier **niet** geworden tot **Naghili**, **Nagele**.

“Agilis-torf, 12. Jh., wüst bei Obermauerbach bei **Aich-ach**” (zie Köbler), is de klankomwisseling van **Ali-gis-torf** (**Ale-ges-dorf**).

De herkomst van **Aich-ach** is **Ylch-ach**, spreek uit op z’n Duits **Ailch-ach**, **< Ylche-ach**.

Ali-gis is de grondvorm van **Eli-gis,** beiden geworden tot de klankomwisselingen **Agilis** en ..... **Egilis,** ook samengetrokken tot **Eglis**.

“**Eglis-au**, 9. Jh**., an dem Rhein** nördlich **Zürichs**” (zie Köbler), was eerder **Egilis-au**, klankomwisseling van **Eli-gis-au (Ele-ges-au**).

“**Ichen-heim**, 11. Jh., unbestimmt, **Ichelen-heim**” (zKöbler), toont de klankomwisseling van **Ille-chen-heim** (spreek uit Iele-chen-). Uit **Ichen-heim** is de L weggevallen, in oorsprong **Il-chen-heim**.

Ichelen, **Icheln** wordt ook geschreven als **Iggelen**, **Iggeln**.

Niggeln ligt aan een **Isar**-*stroom* bij **Jachenau**, ten noorden van **Innsbruck**, in oorsprong **Ille-gen** (spreek uit **Iele-gen**), in de loop der tijd geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende, de klankomwisseling **……..** **Iggelen**, waarna **Niggelen**, **Niggeln**.

De **Isar** was eerder **Isa-ra**, eertijds **Ilsa-ra**, ontstaan uit **Illa-sa**.

“**Achel-stedt**, 11. Jh., bei Kranichfeld in (dem früheren Fürstentum) Sachsen-Meinigen, **Ahhilin-stat** (vielleicht entartet aus **Agilin-stat**? (zKöbler), was eertijds **Ali-chin-stat**, waarna **Ale-chen-stedt**, geworden tot de klankomwisselingen **Achilin-stat**, waarna **Achelen-**, **Achel-stedt**.

“**Nigen-hagen**, 13. Jh., wüst unbestimmt im südwestlichen Teil Lügdes vor dem Schwalenberger Wald **in Lippe**, **Nygen-hagen**” (zie Köbler), was eertijds **Ylgen-hagen** en **Ilgen-hagen**.

“**Nigen-hagen**, 12. Jh., wüst südwestlich Gillersheim bei Northeim” (zie Köbler), was eertijds **Ilgen-hagen**.

“**Nigen-hüsen**, 12. Jh., wüst bei der Wintzenburg bei Alfeld in (dem früheren Provinz) Hannover” (zie Köbler), was eertijds **Ilgen-hüsen**.

Plaatsnamen met **Iggen-** zoals **Iggen-au**, **Iggen-hausen**, enz. waren in oorsprong **Ilgen-**. Plaatsen **Ilgen**, **Ilgen-hof** en **Ilgen-tal** zijn zuiver overgeleverd.
Ilge is ontstaan uit **Ille-ge** (Iele-), eertijds ook geworden tot **Igele**, **Igle**.

“**Iggens-bach**, 10. Jh., bei Deggendorf im Schweinachgau, **Iti-nes-pah**” (z.Köbler), was eertijds **Ilti-nes-pah** (**Ielti-nes-**) en **Ilchi-nes-**, **Ilgens-bach**.

Plaatsnamen als **Igler-berg** en **Iglers-reuth** waren eertijds **Ille-ger-berg** en **Ille-gers-reuth** (Iele-ge-) in de loop der tijd geworden tot de **klankomwisselingen Igeler-berg** en **Igelers-reuth**, waarna **Igler-berg** en **Iglers-reuth**.

De vele plaatsen **Egen-** waren in oorsprong **Eelgen-**, ontstaan uit **Ele-ge**, eertijds ook geworden tot de klankomwisseling **Egele**, **Egle**.

"**Negen-born**, 15. Jh., wüst westlich Neukrugs b. Düderode b. Northeim, **Negen-borne**" (zie Köbler), was in oorsprong **Eelgen-borne**.

"**Negen-born**, 10. Jh., (zeitweise wüst) in **Negen-born** bei Holzminden, **Nigan-brunnen**, **Nighun-burni**" (zie Köbler), was in oorsprong **Ilgan-brunnen**, **Ilghun-burni** en **Eelgen-born**.

"**Negen-born**, 10. Jh., in Einbeck bei Northeim, **Nigan-brunnun**, **Neghen-borne**, **Nigen-burnen**" (Köbler), waren eertijds **Ilgan-**, **Eelghen-** en **Ilgen-**.

"**Neger** s. **Nagiri**, 9. Jh., **ein Fluss** und Ort Neger bei Bilstein bei Olpe, F2-365 **NAGAL (in Flussnamen)** Neger (1441), **Gewässername**, ***Nag** (unbekannte Bedeutung), Suffix r, **alteuropäischer Gewässername**" (zie Köbler), was eertijds **Aelgi-ri**, "im Ablaut damit" **Eelge-re**.

Genoemd naar de wijd verbreide oude *algemene* **riviernamen Elli** en **Eli** (**Elle** en **Ele**), hier zònder afleiding, **Ell**, en mèt afleiding, **Eli-gas** (Ele-ges), aanduidingen voor één beek:

“Ell-bach, 11. Jh., bei **Eggen-felden** in Niederbayern, **Egilas-pah**” (zie Köbler), is **zuiver** overgeleverd, **maar niet de oude vermelding uit de 11e eeuw**, de klankomwisseling van **…… Eli-gas-pah (Ele-ges-bach)**.

Eggen-felden was in oorsprong **Elgen-felden**. Er zijn vele plaatsen met **Eggen-**.

Ile-ges-reuth, **>** **Ilges-reuth**, **…….** als deze plaatsnaam **zuiver** zou zijn overgeleverd:

“Iglas-reuth, 12. Jh., in der Oberpfalz?, **Igel-ruit**, **Igels-ruti**” (zie Köbler), was in oorsprong **Ila-gas-reuth**, in de loop der tijd geworden tot de klankomwisseling **Igalas-reuth**, waarna **Iglas-reuth**.

Igel-, **Igele-ruit** en **Igels-**, **Igeles-ruti** waren in oorsprong **Ile-ge-ruit** en **Ile-ges-ruti**.

Aglas- was eertijds **Ala-gas-**, **> Agalas-**.

Hier later tussengevoegd, een **plaatsnaam** die mij nog was ontgaan:

“**Alges-heym** bzw. **Alges-heim**, 12. Jh., unbestimmt mit Bezug zu **Maiz**, **Ala-gas-tes-heim**” (z.Köbler).

Wat is mij dat vaak overkomen, een herkomst ontdekt, en die later in de bronnen, aangetroffen!

Ala-gas werd elders tot de **metathesis** **Agalas**, **Aglas**.

Ala-ga is ook geworden tot **Agala**, waarna **Nagala**, **Nagele**, **Nagel**, **riviernaam** in **Nederland** en **Duitsland**.

Ala-ka is ook geworden tot **Akala**, waarna ..... **Nakala**, 966, oude naam van **Nagel**, voormalige **rivier** en **eiland** in de omgeving van **Urk**.

Twee ***stromen*** **Nagel** in Duitsland (meerdere plaatsen Nagel-: zie eerder):

Zie **Nagla**, **Nagala**, herkomst van de **Nagold**, **zijrivier** van de **Neckar**, via **Enz** (zie 9 bladzijden eerder). “**Nagal-bach** (1036) Abschrift 18. Jh., (de) Nagel-bach, in **Trier**, **Nagil-bach**” (z. Köbler), was eertijds **Ali-gi-bach** en **Ala-ga-bach**, geworden tot de klankomwisselingen **Agili-bach** en **Agala-bach**.

Hier later toegevoegd, een **plaatsnaam** die mij nog was ontgaan:

“Acela-nis-venni, 10. Jh., angeblich

Hilkenschwenda in (dem früheren) Mansfeld” (zie Köbler), toont de **klankomwisseling** van

Ale-ca-nis-venni.

Hilkensch-wenda is ook **Il-kens**-wenda. **Ael-ke-nes** is daarvan de grondvorm.

Vergelijk **Ale-ca-nis** met **Ale-ki-na**, 1156, oude naam (zie Gysseling) van **Alquines** (**Al-ki-nes**), Vlaams **Alken**, bij Saint Omer in Pas-de-Calais, aan de Aa-*stroom* de Hem.

Vergelijk “**Eichel**, 8. Jh., ein **Nebenfluss** der **Saar**, **Aquila**, **Achila**” (zie Köbler), de **klankomwisselingen** van **…….....** **Ali-ca** en **Ali-cha**, grondvorm van **Yli-cha**, geworden tot de **klankomwisseling** **Ychila**, **Eichele**, **Eichel**.

Aquila kan men ook lezen als **Acila**, de klankomwisseling van **Ali-ca**.

Nakala, 966, **rivier** in de omgeving van **Urk**, was eerder **……**

Akala, de klankomwisseling van Ala-ka, afleiding van

een zéér wijd verbreide **Oud-Europese riviernaam**, met vele afleidingen, te zien in *Unsere ältesten Flussnamen* van **Krahe**, waaronder die met **-ca**, **-ka**.

In Wortformenliste (WFL)-koeblergerhard.de staat ook een plaatsnaam **Acelun-wiler**, de klankomwisseling van **Ale-cen-wiler**.

Twee andere plaatsnamen zijn **Acali-aimo** en **Acgeres-huson**, in oorsprong **Ala-ci-aimo** (of **Ala-ki-**) en **Alc-ge-res-huson**.

"**Ahlken**, 12. Jh., bei **Bremen**, **Alke-na** (2), **Alcne**, **Alle kenn** (!)" (zie Köbler), was eerder **Ale-ken** (Ala-kin), > **Ael-ken**, Duits **Ahlken**.
(Het uitroepteken is niet van mij.)
Er is nog veel meer Alke, Alche in mijn onderzoeken, **zó duidelijk een riviernaam**.

Naamkundigen zijn zich daar niet van bewust. Zo wordt **Alken** in **Belgisch Limburg**, 1066 **Alle-cha**, 1078 **Alle-ca**, 1155 **Alle-ke** en **Ale-ke** (zie *De Vlaamse Gemeentenamen*) verklaard als: de Latijnse persoonsnaam Allius. Mijn getekend kaartje wijst anders uit, immers genoemd naar de *stroom* waraan het is ontstaan, en wat er aan die stroom nog meer te zien is, zoals Ale-ste, Aalst, Alst, Oud-Europees.
En prof. Blok verklaart Alkmaar, eerder Allec-mere en Alec-mere als 'in de viezigheid roeren'. Alkmaar zou dan 'modder-meer' of 'modder-maar' betekenen. Hij vindt de rivier de Alche, een Rijn-*stroom* bij Bonn 'te ver van huis', al wordt die rivier daar verklaard als Oud-Europees. Hij moest eens weten van het meerdere Alke 'dicht bij huis'.
Achel in **Belgisch Limburg**, 1139 **Achile** (zie *De Vlaamse Gemeentenamen*), wordt verklaard als (een halve pagina tekst) misschien 'bos bij moeras, moerasbos'. Men beseft niet dat **Achele** de klankomwisseling van **Ale-che** is. Zie mijn getekende kaartjes.

"**Al-ges-dorf**, 9. Jh., in Rodenberg bei Rinteln, **Alblo-kes-torp**, **Ale-kes-torp**, **Al-kes-torp**" (zie Köbler), is 'nederzetting aan **Ale**-waterloop', de *stroom* waaraan de nederzetting is ontstaan, met afleiding **Ale-kes**, de nederzetting daaraan.

"**Al-ga-bach**, 12. Jh., unbestimmt mit Bezug zu Oberösterreich, **Elich-pach**" (zie Köbler), was eertijjds **Ali-ga-bach** "im Ablaut dazu" **Eli-cha-bach**, elders geworden tot de klankomwisselingen **Agila**- en **Echila**-. Zie voor veel meer: al mijn eerdere onderzoeken, vooral de laatste.

Vergelijk het eerder besproken

“**Al-ges-heym**, 12. Jh., unbestimmt mit Bezug zu Mainz,

Ala-gas-tes-heim” (zie Köbler), met

“**Aglas-ter-haus**, 12. Jh., bei Weiler

bei Mosbach, **Ageleis-teren-husen**, **Ageles-ter-wilare**” (z.Köbler), eertijds

Ala-gas-ter-haus,in de loop der eeuwen

“op de *vlugste* en dan ook *vluchtigste* manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen”, geworden tot het gemakkelijker in de mond lggende, de klankomwisseling

Agalas-ter-haus, waarna verkort tot

Aglas-ter-haus, en als zodanig, dus

VERMINKT, in de middeleeuwse bronnen opgetekend, in de 12^{e} eeuw.

Ageleis-teren-husen en **Ageles-ter-wilare** waren eertijds **Ale-geis-teren-husen** en **Ale-ges-ter-wilare**.

Aglas-ter-hausen in Neckar-Odenwald-Kreis was in oorsprong **Ala-gas-ter-hausen**, in de loop der eeuwen geworden tot de klankomwisseling **Agalas-ter-hausen**, waarna verkort tot **Aglas-ter-hausen**.

Er is ook de plaats **Aglas-ter-hof**.

“**Eglis-au**, 9. Jh., **an dem Rhein** nördlich **Zürichs**” (z. Köbler), was eertijds **Eli-gis-au** (Ele-ges-au), in de loop der tijd geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende, de klankomwisseling **Egilis-au**, waarna **Eglis-au**.

Nogmaals:

“**Igls-dorf**, 9. Jh., bei Tudeltshausen, **Ilih-dorf**, **Ihl-dorf**” (zie Köbler), was in oorsprong **Ilih-ges-dorf**, in de loop der eeuwen geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende, de klankomwisseling **Igiles-dorf**, waarna **Igles-**, **Igls-dorf**.

“Igel, 11. Jh., bei Trier, **Egele, Egla”** (Köbler), was eertijds **Ela-ga,** geworden tot **Egala,** waarna **Egla.**

Evoluties:

Ala-ga > Agala, Agla,
“und im Ablaut damit”

Ela-ga > Egala, Egla,

Ila-ga > Igala, Igla

Evoluties:

Ala-ga > Agala > Nagala
Ala-ca > Akala > Nakala

Ale-ge > Agele > Nagele, Nagel

“**Nabalia** (ca. 170), **rivier**, ligging onbekend, **in de omgeving van de Betuwe** (zie het *Lexicon van nederlandse toponiemen tot 1200* van R.E. Künzel, D.P. Blok en J.M. Verhoeff).

“**Navalia**, 2. Jh., (nach F2-373) wohl **bei Zwolle zwischen der Yssel in dem Zwartewater bei Zwollein in** (der Provinz) **Overijssel**, (nach F20373) suchen andere den **Fluss Nabalia bei Tacitus in dem Lek**” (zie Köbler).

In dit mijn onderzoek zijn **Abala** en **Avala** zo duidelijk de klankomwisselingen van **Ala-ba** en **Ala-va**.

Zie de vele vergelijkingen eerder in dit werkstuk.

Taven-tre, 895, oude naam van **Deventer**, moet gelezen worden als **tAven-tre**, in oorsprong **Aelven-tre**.

Aelve is de **IJssel-*stroom***. **Aelven-tre** is de afleiding daarvan, de nederzetting aan die *stroom*.

Ael-ve is ontstaan uit **Ale-ve**, eerder **Ala-va**, geworden tot de klankomwisseling **Avele**, **Avala**, herkomst van **Navala** (**Navalia**).

Daben-tre, 978, oude naam van **Deventer**, moet gelezen worden als **dAben-tre**, in oorsprong **Aelben-tre**.

Ael-be is ontstaan uit **Ale-be**, eerder **Ala-ba**, geworden tot de klankomwisseling **Abala**, herkomst van **Nabala** (**Nabalia**).

“**Nabel-gau** bzw. Nabel-gowe (pagus), Gau östlich Sondershausens” (zie Köbler), ligt in **Thüringen**. Sondershausen ligt in het dal van de **Wipper**, 50 km ten noorden van Erfurt. De herkomst is **Ale-be**, > **Abele**, waarna **Nabele**.

“Der **Nabel-gau** lag zwischen **Helme** und **Wipper**”. “Der Nabelgau schloss sich dem **Helme-gau** an und nahm den Raum zwischen **Helme**, **Unstrut** und **Wipper** ein, welcher die Region zwischen Heringen und Frankenhausen einschliesst.” Helme, Unstrut en Wipper zijn Elbe-stromen, via Saale.

Unstrut, **6**. Jh., **ein Fluss in Thüringen**, **Nablis**, **ein älterer Name für die Unstrut**” (zie Köbler), is de verkorting van **Nabelis**, te lezen als **Abelis**, klankomwisseling van **Ale-bis**, dat elders eertijds ook tot het vele **Al-bis** werd.

“**Nalb**,11. Jh., b. Hollabrunn, Niederösterreich, **Naliub**” (z.Köbler), is **Alb**, **Al-be**, < **Ale-be**, > **Abele**, ook **Nabele**.

“**Amlach**, 12. Jh., **Namlach** in **Tirol**” (zie Köbler), was in oorsprong: **Alle-me-ach**, geworden tot de **klankomwisseling** **Ammele-ach**, waarna verkort tot **Amle-ach**, en ook hier geworden tot **Namle-ach**, en tenslotte samengetrokken tot **Amlach** en **Namlach**.

“**Amlach**, 12. Jh., rechts der **Drau** bei **Lienz** in **Osttirol**, **Emlach**, **Amblach**” (zie Köbler), heeft dezelfde herkomst. **Amlach** werd in uitspraak als vanzelf ook tot **Amblach**.

Zie het vele **Amble** in mijn onderzoeken, in oorsprong **Alle-me**, eertijds geworden tot **Al-me**, maar toen óók geworden tot de klankomwisseling **Ammele**, waarna verkort tot **Amle**, en als vanzelf in uitspraak óók geworden tot **Amble**. ***Ach*** is ‘waterloop’.

Amlach was eertijds **Alle-me-ach**, “im Ablaut damit” **Elle-me-ach**, > ..... **Emmele-ach**, waarna verkort tot **Emle-ach**, **Emlach**.

Emle en **Imle** (< Ille-me, > Immele, Imle) werden ook vaak in uitspraak tot **Emble** en **Imble**.

“Nihtre-si sehe **Itter-gau”** (zie Köbler), was in oorsprong

Ihltre-si.

Die gouw lag aan de **Eder**-*stroom* de **Itter**, maar ook aan de **Eder-see**. **See** werd vroeger aangeduid met **-seo** of **-si**, zoals te zien in **Nihtre-si**.

De oude namen van de **Itter-gau** komen dus niet alleen voor met het tweede element **-gowe** of **-go** of **-ga**, ... maar ook met **-seo** of **-si**.

Te zien in de bronnen: “**Itter**, **Zufluss der Eder**.”

“**Itter**, **Zufluss des Edersees**.”

“Itter, 11. Jh., Zufluss der Eder, Ita-ra, Itte-ra, Ite-re” (zie Köbler), was in oorsprong:

Ilta-ra

Uit

“Itter-gowe, 9. Jh., der Gau an der in die **Eder** fliessenden **Itter**, **Itter-ga**, **Iter-gowe**, **Niter-go**, **Nither-seo**, **Nifthar-si**” (zie Köbler), **is de L weggevallen:**

Itter-ga en **Iter-gowe** waren eertijds **Ilter-ga** en **Ilter-gowe**.

Niter-go en **Nither-seo** waren eertijds **Ilter-go** en **Ilther-seo**, “in de loop der eeuwen, soms veel eeuwen”, “op de *vlugste* en dan ook *vluchtigste* manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen”, geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende **Itter-go** en .... **Ither-seo**, waarna **.....**

Nitter-go en **Nither-seo**.

Niftar-si (eigenlijk **Nifthar-si**) was eertijds **.....**

Ilftar-si, “in de loop der eeuwen, soms veel eeuwen”, “op de *vlugste* en dan ook *vluchtigste* manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen”, geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende **.....**

Iftar-si, waarna **.....**

Niftar-si.

De **Itter** was in de 11e eeuw **Ita-ra**, de afgesleten vorm van **Ilta-ra**, in wezen ook **Ilfta-ra**, **Ilftar**.

Zie Köbler:

“Iftar-laca* sehe ..... **Niftar-laca”**, 9. Jh., unbestimmt bei Utrecht”, was eertijds **Ilftar-laca**.

Bovendien:

In **The Encyclopaedia Britannica** staat vermeld: ..... “had his seat at Utrecht as the chief town of the Gouw (Gau, pagus) of **Ifter-lake”**.

Er is **Alfter** en **Elfter**. Dan was er ook **Ilfter**.

Mijn gehele onderzoek laat immers zien, **de riviernaam Aelfe**, **Alfe** “und im Ablaut damit” **Elfe**, **Eelfe**, **Ylfe (Eilfe) Ilfe**, of ..... **Aelpe**, **Alpe** “und im Ablaut damit” **Elpe**, **Eelpe**, **Ylpe (Eilpe)**, **Ilpe** (zie de bronnen, zie mijn werkstuk ‘Nieuw Onderzoek’).

Er is nog zó veel meer!

Bas Kloens, Dordrecht, 28 juli 2016